Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 196. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 1. VASÁRNAP

„A mult hibáinak, bűneinek őszinte és kiméletlen felhozása nélkül nem tudjuk felépiteni a jobb magyar jövőt.“
Rákosi Mátyás: A magyar jövőért

Hol az igazi bűnös?

Párisban Magyarország jövő sorsáról folynak a tárgyalások. Legjobb politikusaink, szakembereink, ujságiróink ülnek a tárgyalóasztalnál, bizonyitják szóval és dokumentumokkal, mit tett Magyarország a demokrácia megteremtése érdekében, a demokratikus intézkedések egész sorában elért eredményeinket, azonban változatlanul kitartanak amellett, hogy jóvátehetetlenül bűnösek vagyunk a háborúban.

Az egész magyarság szeme Párison függ. Mindenki annak okát kutatja, miért éppen mi vagyunk a bűnösök. Mindenki a másikat okolja a súlyos békefeltételekért és közben elfeledkeznek arról, hogy az igazi bűnös ezalatt valahol Bajorországban az amerikaiak gondos és figyelmes őrizetében haboskávét szürcsöl hófehér kalácccsal, elmerengve 25 éves pályafutásán.

Igen, az, akinek legnagyobb szerepe volt abban, hogy Magyarország a párisi Luxembourg palota tanácstermében ilyen súlyos békefeltételeket kénytelen elfogadni, Wilheimben éldegél intim családi környezetben, még régi inasa is mellette van, nehogy valami zökkenő álljon be életrendjében. Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország 25 éven át volt kormányzója az udvarias amerikaiak által rendelkezésére bocsátott wilheimi luxusvilla kertjében sétálgat. Bizonyiték erre a Jövendő július 18-i számában megjelent helyszini riport Horthyról. Sétálhat semmi gondja nincsen. Igaz, hogy Jugoszlávia, mint háborús főbűnöst, kikérte az amerikaiaktól, igaz, hogy a most folyó magyar béketárgyalások idején, mint az ország legnagyobb bűnösének, birái előtt volna a helye, neki azonban nem kell félnie. Az amerikai hatóságok úgy sem hajlandók kiadni sem Jugoszláviának, sem Magyarországnak. Nyugodtan élhet, mint detronizált uralkodó, semmi bántódása nem esik. Itthoni hívei pedig szabadon sétálgatnak és hangosan hirdetik, hogy Horthy nem bűnös.

Hirdetik róla, hogy nem bűnös, hogy a baj csak Szálasiékkal kezdődött, s közben tökéletesen igyekeznek elfeledkezni a 25 éves multról.

Nem jutnak eszükbe az ellenforradalom megindulásának árulásai, amikor a francia és szerb királypárti csapatokkal tört rá az országra, hogy kezébe keritse a hatalmat.

Az uralma legelejéhez kapcsolódó borzalmak, a tiszti különitmények, Héjjas, Prónay, Ostenburg Gömbös Gyula és a többiek tömegmészárlásai, amelyektől még az őket támogató külföldi hatalmak is elborzadtak, Siófok, Orgovány, a Britannia pince, amelyek rémségeinek megszüntetésére külföldi vizsgálóbizottságot rendeltek ki a nagyhatalmak talán igaz sem volt, már nem is emlékszik rájuk.

És ki emlékezne annyi év után arra, hogy a gyászosemlékű trianoni békét, amely a világtörténelem egyik legigazságtalanabb szerződése volt, és amely ellen a magyar Vörös Hadsereg annyi sikeres harcot vívott, Horthy irta alá. Egyedül a Szovjetunió tiltakozott ellene a nyugati imperialista hatalmak nem törődtek azzal, jogosult-e erre Horthy a magyar nép nevében.

De nem jutnak eszébe közelebbi dátumok sem. Ugyan hogyan is tarthatná eszébe az 1926-os frank hamisitást, amikor az akkori magyar kormányelnök, Bethlen István gróf segédletével hamis frankot nyomatott, ezzel a szélhámossággal igyekezvén betömni karrierje süllyedő hajóján a réseket, nem törődve azzal, hogy ezzel a világ előtt az egész ország becsületét aláássa.

És elfelejtette régen azt is, hogy amikor a langyos bethleni politika és csendőrszuronyok már nem tudták fékezni az elnyomatás és a kizsákmányolás miatt lázongó munkás és paraszttömegeket, az ő felhivására foglalta el a miniszterelnöki bársonyszéket előbb gróf Károlyi Gyula, akinek „erős kéz“ politikája a már nyilt terror, majd Gömbös Gyula, a „tengely atyja“ akinek fanatikus hitlerimádata lökte tovább az országot a fasizálódás útján.

De vannak közelebbi dátumok is bűnlistáján amikről most szeretne megfeledkezni.

A jugoszláviai háború három héttel az örökbarátsági szerződés megkötése után, — az ujvidéki és zsablyai vérengzés mind az ő bűneit gyarapitják.

És végül a hadbalépés Hitler oldalán a Szovjetunió ellen, — egészen a meggyőződéstelen, elkésett október 15-ig döntően bebizonyította a demokratikus hatalmak előtt azt, hogy Horthy és a vezetése alatt álló ájult ország a demokrácia, a haladás ellensége, az egész világot fasizálni akaró hitleri Németország alázatos kiszolgálója.

Igen, itt kezdődik a bűnsorozat, amit Párisban most a fejünkre olvasnak. És ha az amerikaiak nem is hajlandók kiadni, ha egyelőre el is kerülte jól megérdemelt bünhődését, az egész magyarságnak tisztában kell lennie azzal, hol van az igazi bűnös, ki a felelős a most tárgyalás alatt álló súlyos békefeltételekért.

Rózsai Katalin.

Szombaton délután a magyar és román bizottságok közösen tárgyalták meg az erdélyi határkérdést

Meghallgatják a magyar küldöttséget is — Hétfőn a magyar-csehszlovák határ ügye kerül napirendre

Párisból jelenti az AFP: A békeértekezlet magyar politikai és területi bizottsága szombaton délután 4 órakor a román politikai és területi bizottsággal ülést tartott, hogy meghallgassa a két ország képviselőinek előterjesztését Magyarország és Románia feliogásáról a közös határ kérdésében. A magyar bizottság hétfőn délután 4 órakor a magyar-csehszlovák határkérdést vitatja meg. Egy másik ülésen, amelynek időpontját később állapitják meg, a magyar bizottság folytatja a kisebbségi biztosítékok vitáját.

Még megváltoztatható az első döntés

A Magyar Távirati Iroda diplomáciai különtudósítója jelenti: A magyar területi és politikai bizottság péntek délutáni ülésén a bizottság visszatért a szerdai ülésnek arra a határozatára, hogy Magyarországot nem hallgatják meg szóbelileg. Megállapitották, hogy

a mult ülésen egyrészt félreértés történt a meghívás elutasitása körül,

másrészt a román bizottság csütörtöki ülésén úgy döntöttek, hogy meghallgatják a magyar békeküldöttséget, és ezért elhatározták hogy

Magyarországot a magyar bizottság is meghallgatja, még pedig a román bizottsággal együttes ülésen. Az elhatározás egyhangú volt.

A bizottság elnöke ezután közölte, hogy a meghivás nem változtatja meg a szerdai ülésen hozott határozatot, amely szerint a bizottság az 1938. évi magyar—román határt fogadta el.

Ennek a határozatnak esetleges megváltoztatására valamelyik bizottsági tag külön javaslata szükséges.

A bizottság egyébként a békeszerződés tervezetének második és harmadik cikkelyét tárgyalta, amelyek az alapvető emberi jogok biztositására vonatkoznak. A cikkely tekintetében döntés nem történt. A bizottság végül elhatározta, hogy a magyar—román együttes bizottság ülését szombaton délután 4 órakor tartják. A magyar álláspontot Auer Pál párisi magyar követ ismerteti ezen az ülésen az erdélyi problémával kapcsolatban.

Három magyar levél

Párisból jelenti a Magyar Távirati Iroda:

A magyar békeszerződéstervezettel foglalkozó területi bizottság péntek délutáni ülésén az elnök bejelentette, hogy a magyar bizottságtól három levél érkezett. Az első kiemeli, hogy

a magyar küldöttség természetszerüleg sohasem mondott le arról a jogáról, hogy szóbelileg kifejtse álláspontját az I. cikkely 2. szakaszával kapcsolatban,

amely a román—magyar határra vonatkozik. Kéri a magyar küldöttség, hogy hívják meg e célból. A második levél azt kéri, hogy

Magyarország megbizottját hallgassák meg az I. cikkely 4. szakaszával kapcsolatban annak a csehszlovák pótindítványnak a tárgyában, amely 200.000 szlovákiai magyar kitelepítésére vonatkozik.

A harmadik levélben a magyar küldöttség azt kéri, hogy Magyarország megbizottját hallgassák meg minden olyan politikai és területi kérdés tárgyalása alkalmával, amellyel kapcsolatban más küldöttségek pótindítványokat terjesztettek elő.

A szerződéstervezet második cikkelyének tárgyalásánál az elnök közölte, hogy Jugoszlávia és Ausztrália részéről pótindítványt nyújtottak be. A jugoszláv pótindítvány kéri, hogy vegyék be a szerződésnek ebbe a részébe azt a jogot, hogy az oktatás az illető nemzetiség nyelvén történjék. Ausztrália indítványa arra vonatkozik,

vegyék be a magyar állam alapvető törvényei közé azt, hogy biztositsa minden állampolgár számára faji, nyelvi és felekezeti különbség nélkül az emberi jogok és az alapvető szabadságok teljességét.

A bizottság elhatározta, hogy a második cikkely első szakaszának vitáját későbbre halasztja.

Elhangzott a magyar állásfoglalás az erdélyi határok kérdésében

Lapzártakor jelentik: A magyar és román politikai és területi bizottságok közös ülése tegnap délután 4 órakor kezdetét vette. Az ülésen meghallgatták Auer Pál párisi magyar követnek szóbeli észrevételeit a magyar—román határ kérdésében. A magyar küldött beszédének elhangzása után a román küldöttet is meghallgatta a két bizottság.

Tekintettel arra, hogy lapzártáig az ülésről jelentés még nem érkezett, az ülés lefolyásáról részletes beszámolót legközelebbi számunkban adunk.

A pécsvidéki bányászok maximális teljesítménnyel köszönik a forintot Rákosi elvtársnak

A pécsvidéki szénmedence, az I. bányászkörzet bányászsága a Magyar Kommunista Párt kongresszusi versenyének keretében termelési versenyt hirdettek, amelynek célja a napi százhetvenezer vagónos termelés volt. Bányászelvtársaink példátmutató kommunista öntudattal láttak a termelés fokozásához és mint az Új Dunántúl arról már beszámolt, a termelést valóban napról-napra emelték is.

Most az I. bányászkörzet bányászai büszkén jelentik, hogy a kongresszusi versenyben előirt maximális teljesítményt elérték. A már ismertetett termelési adatok óta, augusztus 27-től a termelés fokozása igy alakult:

26-án 170, 27-én 172, 28-án 176 és 30-án 180 vagón.

Az előirt maximális teljesítmény elérése alkalmából az I. szénmedence bányászai köszönetüket fejezik ki a stabilizáció megteremtőjének, Rákosi Mátyás elvtársnak a jó forintért, amelynek életrehivásával lehetővé tette számunkra, hogy a kongresszusi versenyben vállalt kötelezettségnek öntudatos kommunistához méltóan eleget tehessenek. Igérik, hogy a vállalt kötelezettségen túl is tovább fokozzák termelésüket, hogy ezzel is közelebb hozzák minden maggyar dolgozó céljának, a demokratikus, népi Magyarországnak felépitését.

Rákosi Mátyás elvtárs a stabilizáció eddigi eredményeiről

Rákosi Mátyás elvtárs tegnap este rádióbeszédet tartott, amelyben összefoglalta a szanálás első hónapjának eredményeit és megjelölte azokat a feladatokat, amiket a következő hónapokban el kell végezni.

Tekintettel arra, hogy a beszéd lapzárta után hangzott el, arról részleteket csak keddi számunkban közölhetünk.

MINDENKI aki városa bajain segíteni akar, akit fejlődése és sorsa érdekel, jöjjön el hétfőn d. u. 6 órakor a város öt helyén megtartandó

KÖZSÉGPOLITIKAI GYŰLÉSÜNKRE. M. K. P.

Hadifogoly hozzátartózók figyelmébe

Tudomásunkra jutott, hogy azokat a családokat, akiknek hozzátartozóiról a Magyar Kommunista Párt hadifogolyirodája hírt hozott, ismeretlen egyének keresték fel és a legkülönbözőbb mesékkel és hazugságokkal igyekeztek azt az örömet és boldog várakozást megkeseríteni, amit híradásunk jelentett. Természetesen ezeknek a „mindent jobban tudóknak" munkája elsősorban arra terjedt ki, hogy a Magyar Kommunista Pártba, illetve annak hadifogolyirodájába vetett bizalmát aknázzák alá a legfondorlatosabb módokon.

Ezuttal közöljük mindazokkal, akiket érint, hogy a lapunkban eddig megjelent — és előreláthatólag a közeli napokban érkező újabb listák alapján a jövőben is megjelenő — névsorok teljesen autentikusak. Ismételten megjegyezzük, hogy a névsorokban szereplő hadifoglyok pillanatnyi tartózkodási helyéről tudomásunk nincs, és így hazaérkezésük pontos idejére sem tudunk felvilágosítást adni, mert jelentésünk arról szól, hogy a felsoroltakat a Magyar Kommunista Párt hadifogolyirodájának közbenjárására a különböző hadifogolytáborokból útnak indították hazafelé. Remélhető tehát, hogy azok, akik közelebbi táborokban voltak, már a közeljövőben haza is érkeznek szeretteik közé, élő és cáfolatlan bizonyítékot szolgáltatva azok ellen a politikai aknamunkások ellen, akik aMagyar Kommunista Párt hadifogolyirodájának önzetlen, akik a Magyar Kommunista figyelmen kívül hagyó ténykedéséből akarnak maguknak az aggódó hozzátartozók könnyei árán is politikai pecsenyét sütni.

Új maximális baromfiárak

Budapestről jelenti a MTI: A közellátási miniszter a hízott liba termelői árát, szemben a vidéki piacokon kialakult 8 forintos árral, 4.50 forintban állapította meg:

Termelői árak: Hízott kacsa: 4.30, sovány kacsa 3, sovány liba 3.20, csirke, pulyka, vagy gyöngytyúk 4, tyúk 3.40 forint kilónként.

Fogyasztói árak: Önellátó vidéki helységekben csirke 4.80 élősúlyban (vágva 5.90), tyúk 4.10 (4.90), pulyka 4.80 (5.70), gyöngytyúk 4.80 (5), sovány kacsa 3.60 (4.30), hízott kacsa 5.20 (6), sovány liba 3.80 (4.50), hízott liba 5.40 (6.20) forint kilónként.

Egyes vidéki helységekben, amennyiben szükséges, a törvényhatóság első tisztviselője kérheti az áraknak 15 százalékkal magasabban való megállapítását.

Szabad a sertés adás-vétele

Budapestről jelentik: A közellátási miniszter új rendelete értelmében a 85 kilóson aluli súlyú élősertés továbbtartás céljából való adás-vétele, valamint szállítása, Budapest területének kivételével, korlátozás alá nem esik.

70 fillérről egy forintra „szállította le" a tej árát a közellátási felügyelőség

Miért kell ismét egykéz uralmat teremteni a tej fronton?

A pécsi közellátási felügyelőség, mint nagy sikert hirdette, hogy sikerült a tej és tejtermékek árát leszállítani. Most nézzük meg közelebbről, hogy is fest gyakorlatban egy ilyen árleszállítás, amit Lőte Pál közellátási főfelügyelő, a malmok könyörtelen ellenőrzője véghez vitt.

Pénteken és az előző napokon a piacokon a tej ára 70 fillér volt. Ugyanaznap megjelent egy cikkünk, amiben felhívtuk az illetékesek figyelmét arra, hogy miért kerül a 70 filléres tej 1.40 ft-ba az OMTK-nál és kinek az érdeke, hogy a vaj árát 26 ft-ra maximálták, amivel a dolgozók asztaláról egyszersmindenkorra számfizték a vajat.

Ugylátszik még Lőte főfelügyelő uram is sokallotta az OMTK horribilis árait, amelyek kimerítik az árdrágítás kritériumát. Ezért hozott egy új rendeletet, amiben a tej árát 1 ft-ra maximálta, de kimondta, hogy tejet ezentúl csak a tejfiókokban szabad árulni. Brávó. Ime így szállította le a 70 filléres piaci tej árát 1 forintra, csak azért, hogy az agyondédelgetett és eddig ép elég jogtalan hasznot habzsoló OMTK-t újabb egyedárúsításhoz juttassa.

A közellátási felügyelőség antiszociális rendelete ellen a dolgozók és a termelők érdekében a legerélyesebben tiltakozunk és annak azonnali visszavonását követeljük.

Lopott német vagyontárgyak Angliában

Londonból jelenti az AFP: A Daily Express közli, hogy a brit haderő igen sok Németországból származó cikket foglalt le Nagy-Britanniában. Megállapították, hogy ezek lopás útján kerültek az országba. Ezeket a dolgokat legközelebb visszaadják német tulajdonosaiknak.

Megszűnik az Elhagyott Javak kormánybiztossága

Az annyi vitát látott Elhagyott Javak Kormánybiztossága — Vas elvtárs államtitkár javaslatára — rövidesen megszűnik. Ügykörét részben az árvaszéki hatóságok, részben az erre a célra alakított állami szerv veszi át. A kormánybiztosság feloszlatása mintegy 600 állami állás felszámolását teszi lehetővé.

BLAUHORN GYÖRGY
mozdulatművészeti
iskolájában szeptember hóban
a tanítást folytatja.
Beiratás szept. 1-től naponta
d. u. 5—7-ig Színház-tér 2 sz.
Telefon: **11—69.**

PÉCSI KERESKEDŐK HÍREI

Kézimunka- és fonálkereskedőket felhívja a Kereskedők Testülete, hogy adóközösségi nyilatkozat aláírása végett a titkári irodában haladéktalanul jelenjenek meg.

*

A Magyar Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete 3-án (hétfőn) délután 6 órakor fontos ügyben választmányi ülést tart.

— **Dohánykisárusok figyelmébe.** A jövőheti fejadag a 10-es szelvényre 20 darab cigaretta.

— **Ma, vasárnap** délután 4—11 óráig tánccal egybekötött sörhétzáró mulatságot rendeznek a sörgyár vezetősége és munkásai. A mulatság színhelye: a sörgyár.

Közkorházat Pécsnek!

Kétszázezer ember közkórház nélkül

A háboru után leromlott egészségügyi helyzet és a szociális várospolitika elsőrendűen megköveteli közkorház feállítását

A város szociális problémáinak megoldásával összefüggő kérdések egyike a szociálhigiénia is, amely mindenkor a korhoz alkalmazkodik. És mert a kor változik, vele együtt a körülmények és bennük a gondoskodást igénylő emberek sorsa és szükségletei is változnak.

A szociális gondoskodást gyors tempóban és egészen új alapokra kell fektetni, tekintetbe véve minden egyes dolgozónak az emberséges és egészséges életmódhoz való méltányos igényeit, a lakás, a táplálkozás, a munka és a kereseti viszonyok terén éppenúgy, mint ahogyan új alapokra kell fektetni a népszanatóriumok, a kórházak kérdését is nemcsak a férőhelyek száma, de a gyors beutalás és általában a betegek gyógyulását elősegítő egyéb körülmények szempontjából is.

Ennek a kérdésnek a kor követelményeinek megfelelő gyors megoldását mind nemzetpolitikai, mind pedig nemzetgazdasági szempontból ma annál inkább kell hangsúlyoznunk, mert

a háborús nélkülözések és az utóbbi idők meglhetősen rossz klimatikus viszonyai igen kedvezték a különféle népbetegségek elterjedésének.

Az első világháború utáni idők megmutatták már, hogy a háborús fáradalmak, a nélkülözések és a szükségszerűen rosszabb szociális viszonyok nagyon kedveztek a betegségek elterjedésének, a kiújulásoknak éppenúgy, mint az újabb fertőzéseknek, ami fokozottabb mértékben áll fenn ma, az előzőnél hasonlíthatatlanul nehezebb gazdasági viszonyok következtében. Az akkori

STATISZTIKAI ADATOK

tanulsága szerint csökkent a szervezet ellenállóképessége, süllyedő tendenciát mutatott a születések arányszáma s ezzel együtt természetesen kevesebb lett a magyar munkás kéz. A várható szociális vonatkozású ártalmak megelőzésére tehát jól fel kell készülnünk és városonként, falvanként meg kell szerveznünk a betegségek megakadályozását szolgáló intézmények és szervek alapos munkatervét. Nem szabad megtörténnie, ami a multban megtörtént, hogy

szervezetlenség, cselekvő segíteni akarás és közömbösség, elernyedtség következtében a szociális nyomor enyhítésére, sőkkal kevesebbet tegyünk, mint amennyit ezek között az igen nehéz és szomorú viszonyok között is tehetnénk.

A szociális bajokon való segítés lehetősége csak részben pénzkérdés, nagyon sok függ azonban a szervezettségtől és a segíteni akarástól is.

Ha tehát

nem akarjuk azt, hogy újból megismétlődjék a mult háború utáni idők katasztrófája,

amikor a népbtegségek következtében ijesztő mértékben felugrott a halálozási indexszám, el kell követnünk mindent, hogy az egész országban, de helyi viszonylatban itt, nálunk Pécsett és Pécs környékén is dolgozóinkat szociális és gazdasági szempontból a magasabb kultúra és jobb közigazgatás segítségével olyan erkölcsi és anyagi színvonalra emeljük, amely képessé teszi arra, hogy egészségének szolgálata érdekében egész életmódját és munkamódszerét átállítsa: hogy eltünjenek az egészségét károsan befolyásoló tényezők és meg tudja teremteni magának a megfelelő körülményeket, amelyek nélkül hiábavaló a szo-

A betegségek kérdésének megoldása,
ciális ártalmak elleni minden küzdelmünk.

A GYÓGYULÁS ELŐFELTÉTELEINEK

megteremtése ma már nem csupán orvosok és néhány emberbaráti szociológus zártkörű szakkérdése, hanem

a demokratikus fejlődés irányvonalába beállított Pécs városának széles, messzelátó szociálpolitikai programmja kell, hogy legyen a dolgozók hatalmas tömegének megmentése érdekében.

És itt áll elő a törvényhatósági közgyűlésen Hajdu elvtársunk által felvetett programm, hogy

Pécs városának elódázhatatlan feladata a közkórház kérdésének megoldása.

Pécsnek közkórházra van szüksége, ezt követeli az az új közszellem, amely minden gondoskodását a népre, a dolgozó embermilliókra terjeszti ki, annak jövőjét igyekszik szolgálni

Türhetetlen állapot ugyanis, hogy egy 70—80 ezer lakosú városnak, amelynek körzetébe tehát mintegy kétszázezer ember tartozik bele, még mindig azon kelljen tanakodnia, mi is legyen a közkórházzal

és a jelenlegi viszonyok mellett lehet-e egyáltalán gondolni arra, hogy ezt a dolgozók szempontjából oly sürgős és halaszthatatlanul fontos kérdést meg kell oldani, vagy eltehető arra az időre, amikor az ország s ezzel együtt a város is jobb gazdasági viszonyok között lesz.

Vitán felül áll, hogy

AZ EGYETEMI KLINIKÁK,

nyos előhaladást kell szolgálniok, nyos előhaladást kell szolgálniuk, nem alkalmasak, de még ha alkalmasak is,

befogadóképességüknél fogva kevésnek bizonyulnak arra, hogy egy nagy ipari centrum betegellátását biztosítani tudják.

Nem alkalmasak a közkórházi funkciók elvégzésére az egyetemi klinikák és az egyetem hatáskörébe tartozó intézmények azért sem, mert a kultusztárca amúgyis igen szűkreszabott költségvetése kevés ezeknek az igényeknek a kielégítésére s

vagy az egyik, a tudományos kutatás, vagy a másik, a hathatós egészségvédelem, a népbetegségek elleni küzdelem szenvedi meg.

Szomorú tény, hogy például a gümőkóros, a tüdőmegbetegedések száma erősen felemelekedett. Kétségtelen az is, hogy az ilyen és hasonló népbetegségek kórházi kezelést igényelnek. A betegek beutalása tekintetében itt

Baranyában mindössze két kórház, a siklósi és a mohácsi közkórház jöhetnek számításba,

mint olyan kórházak tehát, ahová az OTI és egyéb biztosító intézetek beküldhetik a maguk betegét. Nemcsak a saját körzetükből, hanem a pécsi körzetből is, miután Pécsnek nincsen közkórháza. Előáll azonban az a helyzet, hogy a magas utiköltségek nemcsak a beteg számlaköltségét növelik igen jelentékeny mértékben, amely a biztosító intézetek eltartási kapacitását is igen erősen befolyásolja, de nagyrészt lehetetlenné teszi annak a gyógyítási módnak a megteremtését is, amely a betegnek saját környezetével való többszöri érintkezésben rejlik. Mert hogyan látogassa meg az a hozzátartozó betegét, akinek a mindennapi megélhetés is probléma, honnan és miből teremtsen elő magának annyi pénzt, hogy a vonatköltségeket fedezni tudja. Mindezek a problémák nem adódnának akkor,

HA PÉCSNEK KÖZKÓRHÁZA LENNE.

A közkórházak a népjóléti minisztérium hatáskörébe tartoznak.

Meg kell tehát könnyítenünk az egyetemi klinikák helyzetét azzal, hogy a közkórházi beutalásokra fordított összeg terhe alól felszabaduljon és intenzív, komoly tudományos kutatásokat végezhessen,

ami az egyetem jövőbeni terveinek és céljainak is megvalósításra váró programmja.

A pécsi közkórház megvalósításának kérdése elsőrendű feladata tehát a város szociálpolitikai tevékenységének

NEM VÁRHATUNK,

mert maguk a kézenfekvő tények sürgetik a megoldást. Nem várhatunk arra, amíg lesz annyi pénze a városnak, vagy akár az államnak, hogy egy újonnan felszerelt kórházat bocsáthat a köz rendelkezésére, mikor

olyan adottságok, felhasználására váró lehetőségek kínálkoznak amelyeknek elmulasztása bűn lenne a dolgozó társadalom, ezzel együtt az egész nemzet ellen.

Az új szellem megköveteli a gyors cselekvést, a radikális intézkedések megtételét a nép, a jövő érdekében. Szabadítsuk meg az egyetemet felesleges terheitől, hogy minden erejével a tudomány, a kutatás szolgálatába állhasson és létesítsünk a már meglévő adottságok segítségével közkórházat, hogy

minél több embert menthessünk meg az eljövendő Magyarország szebb és egészségesebb élete számára.

A város központjában lévő Irgalmas Kórház az átmeneti idők alatt rendkívül alkalmas lenne a közkórház feladatainak elvégzésére. Ne késlekedjünk, ne huzzuk-halogassuk ennek a kérdésnek a megoldását, hiszen az emberiesség, a szociális igazságtevés jegyében születnek meg kormányintézkedéseink és városunk szociálpolitikai feladataival összefüggő intézkedéseink. Nincs épület, nincsen felszerelés? Ne akarjunk mindent egyszerre és a legszélesebb irányban megvalósítani.

Csináljunk most úgy és annyit, amennyit a lehetőségek megengednek és a megoldásra váró problémák számunkra szükségszerűen előírnak.

Ha majd szélesebb keretek között mozoghatunk, még mindig lesz alkalmunk a nagyobb vonalú elgondolások megvalósítására.

Pécsnek közkórházra van szüksége és a kínálkozó lehetőségek adva vannak, csak fel kell használnunk és tovább kell építenünk. Tehát: tegyük lehetővé az Irgalmasok Kórházának közkórházzá történő átszervezését.

Béky Júlia dr.

MA d. e. SÖRZENE
a **Fekete Gyémántban.**
Egy pohár sör csak **1'— frt.**

A munkanélküliség megoldása, a közellátás feljavítása, a város fejlesztése tárgyában ismertetjük a Magyar Kommunista Párt követeléseit

Községpolitikai Gyűléseinken.

1946 szeptember 2-án, hétfőn d. u. 6 órakor a következő helyeken:

Szigeti Külváros, a Makár-utcai Kereskedelmi iskola tornatermében. Előadók: Szücs József, dr. Hajduné, dr. Szabó Pál Zoltán.

Erzsébet- és Bánya-telep, a Szakszervezeti Székházban. Előadók: Horváth János, Vajda Gyuláné, dr Boross Béla.

Gyárváros, Meszes, Ujbegy, Jankovics-telep, a gyárvárosi ovodában. Előadók: dr. Tamás György, Abelovszky Antónia, Lissák Kálmán.

Belváros, Munkás Kulturház (volt Nemzeti Kaszinó). Előadók dr. Hajdu Gyula, dr. Béky Júlia, Csanády György.

Ráth-telep, Siklósi rész. Vasutas párthaz (Szabadság-út 30). Előadók: dr. Boross István, Koller Jánosné, dr. Kocsis Mihály.

PÁRTÉLET

E HÉTEN TAGGYŰLÉSEKET TARTUNK!

Hétfő. Délután 5 órakor: Karagich Eduárd. 5 órakor, Siklósi külváros: Borsodi Béla; 5 órakor, Belváros: Dombai Miklós; 5 órakor, Szigeti külváros, Szigony József; 5 órakor, Ráth-telep: Kéri Rezső. 5 órakor, Budai külváros: Molnár Károly.

Kedd. Délután 2 órakor, Kokszművek: Benedek András; 2 órakor, Bőrgyár: Krancz Pál; ½5 órakor, Filmszínházak: Karcag Ferenc; ¼4 órakor, Közüzemek: Ilku Pál; 6 órakor, Rendőrség: Dr. Erdélyi Ernő; 6 órakor, Posta: Dr. Junger Mihály; 5 órakor, Vasut: Dr. Boros István; 7 órakor, Kisiparosok: Boros Pál; 7 órakor, Gyárváros: Borsodi Béla; 8 órakor, Laubergyár: Szücs József; 6 órakor, Városháza: Abelovszky Antónia; 3 órakor, Sörgyár: B. Nagy Gusztáv; 4 órakor, Szöv. Cipőüzem: Király Lajos.

Szerda. Este 7 órakor, Határvadászok: Dr. Hajdu Gyula.

BÁNYÁSZ TAGGYŰLÉSEK:

Hétfő. Délután 7 órakor, Mecsekszabolcs-telep: Molnár Károly.

Kedd. Délután 6 órakor, Mecsekszabolcs falu: Koller Jánosné; 6 órakor; Meszes: Kántor Lajos; 6 órakor, Pécsbányatelep: Dr. Szabó Pál Zoltán; 6 órakor, Somogy: Stier József; 6 órakor, Vasas: Lakatos József; 3 órakor, Bányaigazgatóság: Dr. Simor Pál.

Szerda. Délután 7 órakor, Erzsébettelep: Szücs József.

Péntek. Délután 7 órakor: Ilku Pál; 7 órakor, Ujhegy: Dr. Cser Gyula.

Szombat. Este 8 órakor, Máza: Dr. Tamás György; 8 órakor, Szászvár: Jámbor Károly; 8 órakor, Császta: Aszmann Jenő.

Vasárnap, Délután 3 órakor, Hosszúhetény: Horváth János.

JÁRÁSI TAGGYŰLÉSEK:

Szerda. Délután 7 órakor, Ujhegy-Szőlőhegy: Palotai Jenő.

Szombat. Este 7 órakor, Kozármisleny: Baronek János; 7 órakor, Nagyárpád: Izsáki Imre.

*

A hétfői körzeti taggyűléseket a községpolitikai gyűlések miatt 5 órakor tartjuk. A tárgy fontosságára való tekintettel, kérjük a tagság feltétlen pontos megjelenését.

A BUDAI KULVÁROSI ELVTÁRSAK FIGYELMÉBE!

A budai külvárosi pártszervezet ezen a héten taggyűlést tart. A taggyűlés időpontját a községpolitikai gyűlések miatt kivételesen megváltoztatjuk. A taggyűlést hétfőn délután pontosan 5 órakor kezdjük meg a budai külvárosi pártházban. A napirend rendkívüli fontosságára való tekintettel, az elvtársak pontos megjelenését kérjük.

AZ ÖSSZES ELVTÁRSAK FIGYELMÉBE!

Nyomatékosan felkérjük összes elvtársainkat, hogy esetleges lakásváltozásukat annál az üzemi, ill. körzeti szervezetnél, amelyhez tartoznak, feltétlenül és haladéktalanul jelentsék be.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

Szállítómunkások szeptember hó 1-én 9 órakor vezetőségi, 10 órakor közgyűlést tartanak.

Textilmunkások szetpember 1-én 9 órakor közgyűlést tartanak.

Magántisztviselők szeptember hó 1-én 10 órakor a Munkáskultúrház nagytermében taggyűlést tartanak. Tárgy: A kollektív szerződés, „B" listával kapcsolatos dolgok s egyéb nagyon fontos kérdések tárgyalása. Felkérjük tagjainkat, hogy feltétlenül és pontosan megjelenni szíveskedjenek.

Ruházati munkások 2-án 17 órakor taggyűlést tartanak. Minden tag megjelenése kötelező.

Erdészeti alkalmazottak szeptember 1-én 9 órakor a szakszervezeti székház nagytermében közgyűlést tartanak.

SAKK

A MADOS déldunántúli kerülete elnöksége közli, hogy szeptember hó 2-án, hétfőn délután 6 órakor a BTC Rákóczi-úti székházában összevezetőségi ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel, pontos megjelenést kérnek.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 1. VASÁRNAP
Budapest I.

6.45: Hírek, műsorismertetés. **7.05:** Reggeli zene. Közben. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **8.00:** Hanglemezek. **9.00:** Róm. kat. vallásos félóra a Studióból. **9.30:** Evangélikus vallásos félóra a Studióból. **10.10:** Hírek. **10.10:** A British Council lemezei. **11.00:** Előadás. **11.10:** Operai kvartett. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Anyák 5 perce. **12.20:** A Faludi kórus énekel. **12.40:** Vasárnapi beszélgetések. Török Sándor beszélget a politizáló íróról, Hevesi Endrével. **13.00:** Rimbaud: A részeg hajó. Összeállította: Rónai György. **13.30:** Horváth jazzegyüttes játszik, Lantos Olivér énekel. **14.00:** Hírek. **14.10:** Orosz művészek muzsikálnak. **15.00:** Unnepi krónika. Elmondja: Kovai Lőrinc. **15.20:** A muzsika születése. Johann Strauss a keringők varázslója. Baráth Endre előadása hanglemezekkel. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Nagy Izabella magyar nótákat énekel, kíséri Kurina Simi cigányzenekara. **17.00:** Falurádió. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.10:** „Énekes madár." Székely népi játék 3 felvonásban. Irta Tamási Áron. Rendező: Csanádi György. **20.00:** Hírek. **20.20:** „Költők — muzsikusok." Közreműködik: Nagykovácsi Ilona és a Rádiózenekar, Polgár Tibor vezényelésével. Közben: **21.00:** A Rádió hangja. **21.05:** „Ma 7 éve." Káldor György megemlékezése a II. világháború kitöréséről. **21.20:** A Rádiózenekar folytatja hangversenyét. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek, sporthírek. **22.25:** Műsorismertetés. **22.30:** Vöröskereszt közlemények. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Rácz György lemezantikváriuma. **22.40:** Zenés részletek Létraz—Szenes—Ivan: „Tombol az erény". (Moumou) c. vígjátékából.

Budapest II.

18.00: Hanglemez. **18.10:** „Énekes madár." Székely népi játék 3 felvonásban. Irta: Tamási Áron. Rendező: Csanádi György. **20.00:** Magyar operettrészletek. **20.40:** Zábrák Zsuzsánna énekel saját gitárkísérettel. **21.00:** Hírek. **21.15:** Len-Hughes tánc-zenekara játszik, Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Helyszíni közvetítés az Emke-kávéházból. **22.15:** Hanglemez.

SZEPTEMBER 2. HÉTFŐ.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Háztartási tanácsadó. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Budapesti Hangverseny Szalonzenekar játszik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Hanglemez. **10.30:** Rádióiskola. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Fehérpataky Ervin énekel, zongorán kísér Szőke Tibor. **12.15:** Novella. **13.10:** Az Arco művészegyüttes játszik. **13.50:** Hanglemez. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** A képzőművészet és az anatómia. A helyszíni közvetítést a Művészeti Anatómiai Intézetből vezeti Pluhár István. **14.40:** Pécsi Sebestyén orgonál a Bazilikából. **15.55:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** A Pinochi jazz-együttes játszik, Fényes Kató énekel. **17.00:** Párthíradó. **17.10:** Operarészletek. **17.30:** Az ifjúság hangja. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** „Légy jó mindhalálig." Színmű 3 felvonásban. Irta Móricz Zsigmond. Rendező Gellért Endre. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** „Magyar muzsika". A Rádiózenekart Polgár Tibor vezényli. **21.20:** Előadás. **21.40:** Hanglemez. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Műsorismertetés. **22.25:** Külföldön lévő magyarokhoz szólunk. A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei. **22.35:** Hanglemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** A Magyar Hadifogoly Híradó közleményei. **23.40:** Rádió kereső-hírszolgálat.

SZEPTEMBER 2. HÉTFŐ

20.00: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál a városligeti Gundel-étteremből. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Oláh Kálmán cigányzenekara tovább muzsikál a városligeti Gundel-étteremből. **22.00:** Olasz operakettősök.

ÉLELMISZER-ELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

A DÉLMAGYARORSZÁGI Gazdatárház Szövetkezet értesíti a fogyasztókat, hogy Kazinczy-u. 3. sz. alatt a burgonyakiosztást megkezdte, jegy nélkül, hivatalos áron, minden tételben.

NYILT-TÉR*)

Feleségemtől, Kávé Gyulánétól különváltan élek, érte semmi felelősséget nem vállalok.

Kávé Gyula
Pécsbányatelep.

Fiam **Kreif Károly** szüleitől eltávozott, érte semmiféle felelősséget nem vállalok.

Kreif Péter
Királyegyháza

*** E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.**

Pécs thj. város polgármesterétől. 32.808/2—1946. III. sz.

HIRDETMÉNY.

A magyar Honvédelmi Miniszter 20.679/1946. eln. közig. sz. rendeletével elrendelte az 1924. évben született ifjak sorozását.

Ennek kapcsán felhívom az 1924 évben született és Pécsett lakó összes ifjakat, hogy nyilvántartásba vételük céljából az alábbi időpontban jelentkezzenek a Városházán a II. emelet 56. sz. szobában:

1946 szept. 2-án: **A, Á, B, C és Cs.** vezetéknevűek; szept. 3-án: **D, E, É, F, G és Gy.** vezetéknevűek; szept. 4-én: **H, I, J és K.** vezetéknevűek; szept. 5-én, **L, M, N.** vezetéknevűek; szept. 6-án: **O, Ö, P, R.** vezetéknevűek; szept 7-én: **S, Sz, Sch.** vezetéknevűek; szept. 9-én: **T, U, Ü.** vezetéknevűek; szept. 10-én: **V, Z, Zs, X, Y.** vezetéknevűek.

A jelentkezés mindennap 7—13 óra között lehetséges. A jelentkezők személyazonossági irataikat hozzák magukkal.

Külföldi állampolgárok, valamint kitelepítésre felvett személyek jelentkezni nem kötelesek.

Aki jelentkezési kötelezettségének eleget nem tesz, a legszigorúbb büntetés alá esik.

Pécs, 1946 augusztus 22.

Polgármester.

Szöges villanyégő
SÁNDOR JÁNOS Kossuth Lajos-út 5. (Pannonia-szállónál.)

Eladó házak
részletfizetés mellett:

Adómentes emeletes **bérház,** 80.000 Ft. Adómentes ház 1x3 összkomfortos, kertes 40.000. Ugyan 1x4 villa-ház 50.000. Magaslati-úton 1x6 összkomfortos, adómentes úri villa 100.000 Ft. Budai részen emeletes ház 25.000. 3x1 szoba-konyhás 8.000, részletfizetés mellett. Fiume-utcánál és a belvárosban életjáradékos ház természetbeni fizetés mellett. Gyümölcsös 1000 □-öl területtel 1x2 adómentes házzal 30.000. Főútvonalon üzletházak 25.000-től 40.000-ig. Kertvárosban új adómentes 1x4 összkomfortos lakással 34.000. Ürögi-úton adómentes ház, 356 □-öl kerttel, 12.000. Szőlők 700 □-öl prima szőlő, új házzal 16.000. Terehegyen 800 □-öl szőlő, 1850 □-öl szántó présházzal, 12.000. Házhelyek. Magaslati-úton 435 □-öl villa-telek részletfizetés mellett 16.000. Hadapródnál 450 □-öl villatelek, bekerített szőlő és gyümölcsössel 16.000 forintért. Építési anyagok, épületfák, deszkák, szerelési anyagok, borleeresztőkötél, öt centiméter átmérettel eladók. Megbízva **Nagy József** ingatlan közvetítő. Pécs, Nagy-Flórián-u. 3.

3 DB ANGOL WC-csésze felszereléssel együtt eladó. Bajcsy-Zsilinszky-u. 8., házmesternél.

HASZNÁLT palackok olcsón eladók. 1 l-es 2 Ft, 1¼ l-es 2.50 Ft. Kaphatók: Bajcsy-Zsilinszky-u. 35. Telefon: 27-21.

POLOSKA, csótány, patkány, egérirtószerek régi kipróbált minőségben kímérve is kapható. Teréz-u. 13. Tel. 10-11. **Féregirtó Vállalat.**

Csillár — rádió
SÁNDOR JÁNOS Kossuth L.-út 5. (Pannonia-szállónál).

DIÁKLEÁNYT, vagy **fiút,** teljes ellátásra elfogadok. Fizetés természetben, megegyezés szerint. Bővebbet **Hohmann Jenő** cégnél, Inczédy D.-u. 9/1.

6 WOLTOS AKKUMULÁTORT autóba sürgősen vennék. **Frankfurter,** Haltér 5.

NEHÉZ FUVAROSKOCSI egyköbméteres eladó. **Ráth-utca 2. szám. 13. ajtó.**

ÜGYES varrónő házakhoz ajánlkozik. Cím: **Sándor-utca 23. B-né.**

ELADÓ 4 oktávos harmónium és B clarinet. **Kálvária-utca 24.**

150 n-öl házhely szabadkézből eladó. Cím: **Pécsváradi-út 68. sz.**

KULVÁROSI uri fodrászüzlet, sürgősen elutazás miatt eladó. Pécs, Makár-utca 71.

BÚTOROZOTT szobát konyhahasználattal keresek három személy részére. Cím: 5413 szám alatt a kiadóban.

RÉGI KALAPJÁT 8 Ft-tól újjá alakítom. **Új kalap** 25 Ft-tól. **Szederkényi kalapüzem.** Zsolnay-u. 21.

ÉLES HOMOK tatarozáshoz, betonhoz kedvezményes áron házhoz szállítva megrendelhető. Laubertéglagyár, Pécsváradi-oút 60.. Telefon: 11-44.

ELADÓ: gyalupad, 2000 drb tégla, 7 hónapos süldő. Cím: Mecsekszabolcs, Újhegy, Deák F.-u. 10. szám.

ELADÓ 7 hektós kád, 200 l-es boroshordó. Bővebbet: **Szakmáry-utca 6.**

ELADÓ ebédlő-kredenc, asztalok, székek, szekrények. **Engel,** Apácautca 2.

DOHÁNYKISÁRUSOK FIGYELMÉBE! Pipák, pipaszár, cigarettaszipka és papíráru kapható. **Engel,** Apáca-u. 2.

ELADÓ szoba-, konyhaberendezés, „Zephir"-kályha, diván, kárpitozott és „Biedermaier"-székek, karosszékek, könyvállvány, 280x190-es szőnyeg, férfi-kerékpár, hegedű. **Zsolnay V.-u. 41.**

ÜGYES, gyors férfiing-varrónő géppel együtt azonnal felvételik. **Steibler-varroda,** Csillag-u. 8.

VILLANYMOTOR majdnem új 1½, 2, 2½, 4½ lóerős 110/190 és 220/380 voltos alkalmi áron eladó. Szigeti-oút 84/2. Tel.: 15-23.

EGY SZŐLŐPRÉS 1 akós eladó, **Sommer Béla** vaskereskedő, Pécs, Bajcsy-Zsilinszky-u. 12.

HAGYMÁRA, burgonyára előfizethet minden fűszerüzletben és **Trapp,** Garai-u. 19. sz. üzletben is.

AZ I. FERENC JÓZSEF gőz- és kádfürdő ma megnyílt.

RÁDIÓ
részletfizetésre is kapható.
Javítás garanciával:
Hohmann Jenő
cégnél,
Inczédy-utca 9/1.
Telefon: 20-07. sz.

Mindenki Boltjában
Villányi borok
nagy választékban
1 liter **3** forintért
állandóan kapható
Tóth Géza kereskedő Zsolnay V.-u. 13

Textiláruk!
Karton, flanell, inganyag, vászon, angin, nőiszövet és selymek nagy választékban
REICH,
kézimunka- és fonálüzletben. Pécs, Irgalmasok-u. 5.

Figyelem!
A Pannonia Pince Étterem szeptember elsejétől minden este nyitva. Változatos meleg vacsorák. Elsőrendű kombinált zenekar muzsikál.

Kérjük mindazon kereskedőket, szövetkezeteket, akik a várható
BOR
BEGYŰJTÉSSEL
foglalkozni kívánnak, szíveskedjenek bennünket felkeresni.
Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ M. Sz. Kirendeltsége,
Pécs, Papnevelde-u. 11.

Divatbemutatóra utazom.
Rövidesen kihozom az **új modelleket,** amelyekkel **versenyezni** fogok **olcsóságban.**
KOVÁCS SZALON.

Vendéglői üvegáru, befőttesüveg, lámpaeső, légyfogó, lopó és egyéb üveg- és porcellánáru
Urvölgyinél
kapható. Városház-épülete.
TELEFON: 24-12.

A Günsberger cukorkaüzlet Jókai tér 1. sz.
ismét megnyilt
és várja igen kedves vevőit mélyen leszállított áron a legfinomabb csemege árukkal. — Kísérje figyelemmel kirakatunkat és árainkat.

Saját készítményü iskolatáskák,
aktatáskák, böröndök, retikülök, forinterszények a legolcsóbb árban!
Kereskedőknek árengedmény!
Krausz Testvérek
Kálvária-utca 3. sz. — Ferenciek-utca 6. sz. — Telefon: 26-31.

Csillart, villamossági cikket **DEMÉNYI-től**
SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-ut

PÉCSI LIKŐR-, RUM- ÉS SZESZÁRUGYÁR

Ajánlja kimagasló minőségű szeszáruját.

Gazdl.: **FALUHELYI (Fleischer) JÁNOS**
PÉCS, Rákóczi-út 67.
TELEFON: 23-31.

MOLNÁR ARTHUR

műszaki szaküzlet
(Irgalmas-u. 3., Majláth-tér sarok) újból

MEGNYILIK

Nagy bicikli, csillár, írógép, varrógép, alkatrész raktárával várja régi kedves vevőit, ismerőseit.

ELADÓ 1 drb Philips 5 lámpás varázsszemes rádió, Rákóczi-út 59, emelet.

6 LÁMPÁS Standard-rádió és egy férfi kerékpár eladó. Munkácsy M.-u. 13. szám.

DIÁKLEÁNYT, vagy **fiút,** teljes ellátásra elfogadok. Fizetés természetben, megegyezés szerint. Bővebbet: **Hohmann Jenő** cégnél, Inczédy Dénes-u. 9/1.

Az On Szállodája
Budapesten ismét a
CORVIN
Budapest szívében VIII. Csokonay-u. 14. a Nemzeti Színház mellett.

Teljes kényelem hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Kitünő figyelmes kiszolgálás. FÜRDŐSZOBÁK.
az elismerten jó polgári szálloda

Kereskedők és Vendéglősök! Mindennemű üveg- és porcellánáruval készséggel állok rendelkezésére *Szőnyi,*
LUKAFAI üvegraktár helyén, Pécs, Kossuth Lajos-u. 14. sz.

Hamburg cég
Kossuth Lajos-utca 3
Telefon: **27-77.**
Böröndöt és díszmű készítést és javitást vállal.

Bérbeadnám
cipőmechanikai gépeimet, egalizálót, kombinált, picoló, sima felsőrész-tűző és munkaasztalokat.
Cím: **Balázs cipőüzlet,** Irányi Dániel-tér 13.
Telefon: 24-30.

A fenti cég régi, bevezetett üzlet pénzestársat is keres. Lakás: Alsó Havi-utca 6., 2—5-ig.

Szemfelszedés, gombáthúzás, Gépajour, Plissé
Kelengyeválláinál
Széchenyi-tér 17. sz.

Fodrászok figyelmébe!
KOLO erős tömény tartósvíz
KOLORIN olajos tartósvíz
„ hajlesték, hajszinező
„ pakkolókrém (beteg, törékeny hajhoz)
„ vegyi fütővíz, brillantin hidrogén és egyéb fodrászati cikk olcsó gyári áron állandóan kapható:
GÜTH KÁROLY fodrászcikk-kereskedő
Kardos Kálmán-utca 9. sz. (Sétatérnél.) Telefon: 31-18. sz.

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

BURGONYA
Rózsa, Gül kapható. Kereskedők, közü-letek, gyárak vagontételben is
Horváth Dezső burgonyásnál
Bagoly vendéglő mellett. Bajcsy Zsilinszky-u. 14. Telefon 24-21.

Hát lehetséges ez?

Nagy választék! — Olcsó árak!

Női divat karton	7.35	Gyermek patent harisnyák	2.98
Bébi flanelok	8.63	Férfi zsebkendők	3.98
Női divat szövetek	14.28	Női fasaruk divat pánttal kiárusítás	6.80
Férfi ing	19.98-tól	Iskolatáskák és egyéb iskolaszerek.	
Férfi zokni	2.68-tól		
I-a. női selyem harisnya	9.80		

BALCSIKNÁL ZSOLNAY VILMOS-U.

Iskolatáskák,
aktatáskák előnyösen
ZSAKOVSZKY-nál,
Városház-épület.

Heineman ruha
teszi az embert, néhány forintért megvásárolhatja.
Széchenyi-tér 7. Telefon: **19—03**

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-utca 46. szám.

SCHELL KŐOLAJ R. T.
pécsi lerakata
KISFLÓRIÁN-U. 15.
TELEFON: 14-48.
Telep: Főpályaudvar.
Mezőgazdasági hitelutalványok beváltása
Üzemanyagok, kenőolajok, gépzsír, kocsikenőcs, Shellgas.

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
Blancz
könyv- és papirüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok.
TANKÖNYV előjegyzés.

Figyelem! Figyelem!
Budapestre legközelebbi gyüjtővaggonunk 4-én indul!
Mindennemű áru fel- és leszállítását vállaljuk.
Felhívjuk a t. kereskedők figyelmét **Weisz Sándor** szállító, Budapest, Paulay Ede-u. 67.
gyorsárucsomagforgalmára.
Gyors! Pontos! Bizios!
Utánvételes küldemények pontos elintézése.
Ma feladott küldemények
Holnap a címzett birtokába jutnak.
Helyi képviselet:
Schreer Ferenc és fiai szállítók, Jókai-tér 2. Telefon 38-06.

Mindenkor legolcsóbb
a
Szontagh cipő
Vásárolja, mert jó és olcsó!
Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elö tankönyvszükségletét, mert csak igy lesz biztositva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

FIGYELEM!
Szeptember hó 1-től a
Korzó Étterem és Kávéházban
a „MELODY" szalon- és jazz zenekar játszik!
Figyelmes kiszolgálás. — Olcsó árak.

OLAJOK,
benzin,
petróleum,
kocsi kenőcs
békebeli minőségben
kaphatók
Magyar Olajművek R. T.
pécsi lerakata
MEZEI DEZSŐ cégnél,
Széchenyi-tér 16. Telefon: 26-02.

Nem pengőt, hanem jó forintot takarít meg minden háziasszony ha vasaláshoz villanyvasaló helyett elsőrendű és olcsó
Retorta-faszenet használ.
Kapható minden fűszerüzletben.
Viszonteladók megrendelhetik: 27-21-en.

A KOSSUTH L.-ÚT elején szép portálos üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cím 751 szám alatt a kiadóban.

ORION zeneszekrény (zenegép) 397/g. típus és egy piros sportkocsi olcsón eladó. Bővebbet: Csokonai-utca 39.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály utca 10. sz. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-út 4. szám. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: **Révész Gy. István**
Felelős kiadó és nyomdavezető: **Czenzor József**
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 198. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 4. SZERDA

Részletek a MKP nagy községpolitikai gyűléseiről — Egymást vádolják a népbíróság előtt Kovács és Szeli, a komlói bányászok elhurcolói

A Gazdasági Főtanács nagyfontosságú intézkedései

A hitelélet fellendítésére, külföldi vásárlásokra, a közalkalmazottak lakáspótlékára és a jóvátételre igénybevett állatok kifizetésére

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Gazdasági Főtanács legutóbb megtartott ülésén a következő fontosabb ügyekben határozott:

Felhatalmazta a közellátási minisztert, hogy azonnali szállításra további 500.000 svájci frank értékű disznózsírt kössön le külföldön.

A Gazdasági Főtanács határozata értelmében

a stabilizáció után esedékessé váló újabb jóvátételi beszolgáltatások alkalmával igénybevett állatok ellenértékét forintban kell kifizetni.

A közalkalmazottak részére természetben nyujtott lakás esetén az eddigi rendelkezések értelmében az alkalmazottak illetményéből 40 százalékot levonásba kell hozni. A minisztertanács

a Gazdasági Főtanács rendelkezésére az ezen a címen levonandó összeget az illetmények 25 százalékára csökkentette.

Tekintettel arra, hogy vidéken a lakások olcsóbbak és az illetmények is alacsonyabbak, a Gazdasági Főtanács intézkedik, hogy a II. lakáspénzosztályba tartozó helyeken a levonás csupán 20 százalékban, a III. lakáspénzosztályba tartozó helyeken pedig 15 százalékban történjék.

A Gazdasági Főtanács a minisztertanács elé kormányrendeletet terjeszt, amely a meg nem újítható szerződések felbontására módot nyujt.

Egyúttal intézkedett a Gazdasági Főtanács a rezsimunkálatok beszüntetése iránt is.

15 millió dolláros amerikai árukölcsön lebonyolítására létesítették a Magyar Külkereskedelmi rt.-t", amely 100 százalékig az államkincstár tulajdonában van. A Gazdasági Főtanács intézkedik, hogy a kölcsönből származó árukat kizárólag az említett részvénytársaság veheti át.

A termelési tanács és bizottságok működésével kapcsolatos összegekre a Gazdasági Főtanács egyelőre havi 500.000 forint folyósítását engedélyezte.

A Gazdasági Főtanács megkeresi a minisztereket, hogy a sajtóosztályokat szüntessék meg és a sajtóügyekkel tárcánkint két személyt foglalkoztassanak. A külügyminisztériumra ez az intézkedés nem vonatkozik.

A vidéki hitelélet megindítása és fellendítése érdekében a Gazdasági Főtanács hozzájárult, hogy a Pénzintézeti Központ által javaslatba hozott 80—100 komoly vidéki hitelintézet együttesen 5 millió forint, az Országos Központi Hitelszövetkezet vidéki fiókjai pedig összesen 3 millió forint hitelellátásban részesüljenek.

Felhatalmazta egyben a Gazdasági Főtanács a Nemzeti Bankot, hogy a hitelélet felélénkítése érdekében szabályszerű kereskedelmi váltókra 2 millió forintos kereten belül legfeljebb 25.000 forintos hiteleket saját hatáskörében nyujtson 45 napos lejárattal. A hitelek folyósítása tekintetében 250.000 forintig tárcaközi hitelvéleményező bizottság dönt és csak 250.000 forinton felül kell a pénzügyminisztert és a Gazdasági Főtanácsnak a jóváhagyást kikérni.

Tatarescu nem tartja kívánatosnak a közvetlen magyar-román tárgyalásokat

és tiltakozik a határkiigazitás és a Székelyföld autonomiája ellen

Párisból jelenti az MTI:

A magyar és román területi és politikai bizottság hétfő délutáni együttes ülésén meghallgatták Tatarescu beszédét. Tatarescu csodálkozásának adott kifejezést afelett, hogy újra kezdődni látja a pert, amelyet már véglegesen lezártnak hihetett. Azt állította, hogy a román nép 1918 októberében nyilatkozatával elszakadt Magyarországtól, majd pedig megszavazta Erdélynek a román királysággal való feltétlen egységét. Kifejtette, hogy Románia jelenlegi nyugati határai pontosan megfelelnek a két nép között fennálló helyzetnek. Tekintettel a beékelt népcsoportokra, a néprajzi kérdéseket nem lehet könnyen megoldani. Szerinte a határmegállapító bizottság a legnagyobb gonddal végezte munkáját és az általa meghozott döntésekről nem kellene vitatkozni. A jelenlegi határ lényegbevágóan fontos a román köztársaság számára. A bécsi döntést rákényszerítették a román kormányra. Hangoztatta, hogy a magyar kisebbség egyenlő elbánásban részesül a román lakossággal. Cáfolta, hogy 200 ezer erdélyi őslakó magyar elhagyta volna Erdélyt amiatt a bánásmód miatt, amelyben részesült és, hogy 300 ezer továbbitól most készülnek megvonni a román állampolgárságot. A román állampolgárságot minden kisebbségi egyén megkapja, aki 1940 augusztus 30-a előtt ott élt. A továbbiakban arról beszélt, hogy a 4.000 négyzetkilométernyi terület, amelynek átengedését a magyar küldöttség kéri, sokkal nagyobb jelentőségű, mint amilyennek látszik. Magába foglalja Aradot, Nagyváradot, és Szatmárt és ezek a városok jelentik azokat az ipari központokat, amelyek az erdélyi nyersanyagot felveszik. Nem hajlandó a magyar kormánnyal folytatandó olyan megbeszélésre, amelyet rákényszeritenek. Ettől függetlenül azonban nem zárkózik el a barátságos megbeszélés elől. Nem látja értelmét egy küldöttségnek közvetlen tárgyalások céljából való meghivását Romániába. — Visszautasította a nyugaterdélyi magyar lakosság helyi önkormányzatára vonatkozó magyar kérdést. Szerinte nincs értelme annak, hogy elfogadják a közvetlen tárgyalásokra vonatkozó magyar meghivást. Utalt az Egyesült Nemzetek alkotmányában lefektetett rendelkezésekre, amelyek biztositják az emberi jogok nemzetközi védelmét és kijelentette, hogy Románia elfogad minden nemzetközi biztositékot, amelyet az alapokmány előir, de nem fogadhatja el a régi kisebbségi egyezményeket.

Az együttes bizottság legközelebbi ülésén, szerdán vitatják meg a magyar és román delegátus beszédét.

A pécsi Kereskedelmi és Iparkamara

Nem javasolja a Községi Élelmiszerüzem engedélyezését

Az Uj Dunántúl már több izben foglalkozott azzal az akcióval, amelyet a város vezetősége indított, egy Pécsett létesitendő Községi Élelmiszer Üzem megteremtése érdekében. A terv végrehajtását azonban most előre nem látott, szinte hihetetlen dolog akadályozta meg.

Pécs város ugyanis kérvényben fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben kéri a város részére egy iparjogositvány kiadását, hogy létrehozhassa a községi élelmiszer üzemet. A kereskedelemügyi miniszter kiadta a dolgot véleményezés céljából a pécsi Kereskedelmi és Iparkamarának.

Ez a szerv aztán keresztül akarva húzni a város szociális próbálkozását, egyszerüen nem javasolta az élelmiszer üzem létesitését.

Véleményében szinte oktató hangon fejti ki a miniszternek nézeteit, és azt, hogy miért nem tartja létrehozhatónak az üzemet, illetve, hogy milyen hátrányok származhatnak a város kereskedőire abban az esetben ha ez a szociális intézmény létrejön. Azzal kezdi a véleményadást, — ha azt a miniszter nem tudná —, még 1933-ban megjelent egy rendelet, amely szerint iparjogositványok kiadását hatóságok és közületek részére korlátozni kell, illetve csak igen indokolt esetben lehet kiadni.

Ez az eset tehát — az igen tisztelt kamara szerint — egyáltalán nem indokolt. Pedig ha itt egy rendes, a hatósági árakat mindig szem előtt tartó üzem létesül, az ugyancsak rendes és hatósági árakat tiszteletben tartó kereskedőknek alig jelent többet egy tisztes versenytársnál. Kiket félt hát ettől az egészséges versenytől a kamara?

Kijelenti még ez a vélemény, hogy Pécsett nincs szükség egy új hatósági üzemre, mert ha ez létrejön, a pécsi kereskedők elvesztik vevőkörüket, megcsappan forgalmuk, és ebben az esetben kénytelenek lesznek alkalmazottaikat elbocsátani.

Kérdik ezek után a pécsi kereskedők; alkalmazni tudja e azután a hatósági üzem azokat az alkalmazottakat, akiket ők elbocsátanak?

Miért e nagy félelem a kamaránál? Talán az alkalmazottak érdekeit védik ily hevesen? Nem hiszszük!

Ilyen okokat sorol fel tehát az a vélemény, amely

„tiszteletteljesen javasolja" a miniszternek azt, hogy utasitsa el Pécs város jogos kérelmét.

Mert ezen az élelmiszer-üzemen nem a város, de nem is ők, hanem Pécs dolgozói, a munkásság nyerne. S ez úgy látszik nem tetszik az uraknak.

Mi reméljük, hogy a szociáldemokrata miniszter, akitől a végső döntés függ, méltányolni fogja a Kamara állásfoglalásával szemben a város dolgozóinak érdekeit és válaszként hamarosan elküldi — az iparjogositványt.

Abszolut munkáspárti többség a szászországi választásokon

Berlinből jelenti az AFP: A szászországi községi választásokon csaknem véglegesnek tekinthető eredmények szerint az egyesült szocialista és kommunista párt abszolut többséget ért el. Az összesen 2 millió 842.189 érvényes szavazat közül az egyesült kommunista és szocalista pártra 1,534.160 szavazat esik, a szabadelvű demokrata pártra 630.138, a demokrata keresztény szövetségre pedig 621.382.

Kiméletlen terrorral győzelmet erőszakolt ki a görög királypárt

Athénból jelenti az AFP: A görög népszavazásról hivatalosan a következő végleges eredményt közlik: az összesen 1,394.000 szavazat közül a királyra esett 1,019.805, a köztársaságra 374.199 szavazat. Az utóbbi eredményben a fehér szavazólapok száma is benne van. Az arányszám 73 százalék a király javára.

Moszkvából jelentik: A moszkvai rádió hírmagyarázója arról szólott, hogy a görög népszavazás ideje alatt a kormány kiméletlen nyomást gyakorolt a választókra. A demokratikus pártok vezető emberei ellen igen sok gyilkos merényletet követtek el.

Pénteken miniszterlanács előtt a szövetkezeti törvénytervezet

Budapestről jelentik: A kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztérium elkészitette a szövetkezeti törvénytervezetet és a követendő alapelvekben a pártok megbizottaival folytatott tárgyalásokon megállapodás jött létre. A végleges javaslat pénteken kerül minisztertanács elé.

Mezőgazdasági iskolák Baranyában

Korábban jeleztük már, hogy a mezőgazdasági szakoktatás ügye milyen örvendetesen fejlődik Baranya vármegyében. Ujabban Mágocs község Földigénylő Bizottsága hozott határozatot, hogy Mezőgazdasági Középiskolát óhajt a községben létesiteni. A kérését a vármegyének képviselői illetékes helyen a legmelegebben támogatják és minden remény megvan arra, hogy az iskola hamarosan a földmivelésügyi kormányzat szervezési osztályán tárgyalás alá kerül, és meg is valósul a gazdasági iskola.

Dunaszekcső község Földigénylő Bizottsága is hasonló kéréssel fordult az illetékes hatósághoz, de egy kertmunkásképző iskola van tervbevéve.

A szentlőrinci Mezőgazdasági Fiú-Középiskola ügye is tisztázódott. Illetékes helyen úgy döntöttek, hogy megmarad ezen jó bevált iskola Szentlőrincen. Pécsett későbbi időpontban külön egy Mezőgazdasági Ipar iskola fog létesülni. Különösen a földreformmal kapcsolatban van ezen iskolának nagy jelentősége, miután a nagymérvű verseny következtében átállitandó gabona termelésünk ebbe az irányba tereli a magyar mezőgazdálkodás útját.

Könnyitések az őrlési korlátozásban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátási miniszter úgy intézkedett, hogy a 100 kilógrammos őrlési korlátozás nem vonatkozik arra a vámőrlésre jogosultra, aki beszolgáltatási kötelezettségének legalább 50 százalékig eleget tett, vagy beszolgáltatási kötelezettsége nincs. Hatálytalanitotta a miniszter az árpa őrlésére vonatkozó korlátozást.

A közellátási miniszter a 40 forintos búzaárban a termelő terhére levont tengelyfuvart oly módon szabályozta, hogy a jövőben ő nem terheli a termelőt.

A helyes várospolitika alapelve:

Az egyéni és egyetemes érdekek együttes biztosítása

Pécs továbbfejlődésének alapjait rakta le a MKP előadóinak és a város közösségének eszmecseréje — Munkaalkalmat, jó közellátást, a lakásügyek rendezését, helyes iskolapolitikát és korszerű közlekedést Pécsnek

Röviden beszámoltunk már tegnap arról az öt nagysikerű gyűlésről, amit a MKP törvényhatósági tagjai rendeztek a legszélesebb rétegek bevonásával városunk legfontosabb községpolitikai problémáiról. A gyűlések legnépesebbje a Munkás Kultúrházban zajlott le, ahol dr. Hajdu Gyula, dr. Béky Julia és Csanády György elvtársak voltak az előadók. Hogy a MKP kezdeményezése: a város minden fizikai és szellemi dolgozójának tevőleges bevonása a várospolitikába mennyire helytálló volt, bizonyitja nemcsak a gyűlések iránt megnyilvánult hatalmas érdeklődés, de azokon a közönség köréből elhangzott komoly és nem egyszer új szempontokat felvető felszólalások nagy száma is.

A Munkás Kultúrházban lezajlott gyűlésről alant adunk részletes beszámolót. A következő napokon a többi gyűléseinket is ismertetni fogjuk.

Dr. Hajdu Gyula a demokratikus községpolitika követelményeiről

Beszéde bevezető részében párhuzamot vont a békeévek és a háború utáni idők politikai és gazdasági helyzete között és kifejtette, hogy amig normális körülmények között az élet rendes kerékvágásban bonyolódik le és észre sem vesszük, hogy az egyén élete milyen szoros összefüggésben áll a közélettel, egy általános politikai változással mindig bekövetkezik egy olyan helyzet amely az egyénnek a közzel való szerves összefüggését domboritja ki.

Amikor tehát ezt a tényt letagadni nem lehet, fokozottabban kell ügyelnünk arra, hogy a közügyek mikénti intézésében a dolgozók résztvegyenek. Az országos politika az országos demokrácia mikénti megoldásának kérdésével foglalkozik. Van azonban egy terület, ahol az egyes ember sokkal kedvezőbben és közvetlenebbül tolyhat bele a közügyek intézésének kérdésébe: a községi politikába. A napi élet ezernyi kérdése ott bonyolódik le.

A helyi politika, a városi kérdések azok, amelyek egyéni életünkben döntő szerepet játszanak.

Meg kell tehát választanunk magunk számára azt az irányt, amely nélkül saját magunk boldogulása el sem képzelhető, amelyik legjobban vezet ahhoz a célhoz, hogy az egyéni és egyetemes érdek minél inkább biztositassék.

A dolgozó dolgozni, enni, lakni akar és magasabbrendű szellemi igényeit is ki akarja elégiteni. Jó községi politikával tehát ezeket a területeket kell analizálni.

Elsősorban természetesen munkaalkalmat kell teremteni mindenkinek, hogy az igények kielégitéséhez szükséges eszközöket megteremthesse.

A város hatósági jelleggel felruházott közület, amely közület parancsszerüleg lép fel, hogy mit és hogyan csináljanak. Hatósági jogot is gyakorol, nekünk azonban követelményünk az, hogy

ez a hatóság hű tükre legyen az állam demokratikus politikájának és mint ott, itt is a demokrácia követendő irányvonalát kell szem előtt tartanunk és vigyáznunk kell arra, hogy nem a nép kormányozzon. nem a nép kormányozon. z

Városvezetés és közgazdaság

A város azonban nemcsak köztestület és hatóság, hanem egyuttal gazdasági közület is kell legyen. Elősegitője kell legyen minden polgár gazdálkodásának, támogatnia kell a munkást, hogy munkát kapjon, a kisiparost, hogy anyaghoz jusson, a tisztességes kereskedőt, aki arra hivatott, hogy elnyomja a tisztességtelen kereskedelmet, a vállalatokat, hogy a törvényes keretek között boldogulhassanak.

Közellátás és lakáshivatal

A városnak, mint közületnek, mint kollektívumnak ezenkívül olyan gazdasági tevékenységet kell kifejtenie, amelyre az egyes ember nem lenne képes. Viz, villany, gáz, közforgalom biztositása mint egésznek, köznek a feladata.

Rátért ezután Hajdu elvtárs a közellátás, valamint a közellátással összefüggő problémák fejtegetésére. Hangsúlyozta, hogy ezekben a rendkívüli időkben, amikor az egyén képtelen közszükségleti cikkeit beszerezni

a közületnek kell gondoskodnia arról, hogy a közellátás minél kielégitőbb és jobb legyen.

A közület nem kivánja a nagy tőke által egyéni kezelésben lévő profitot, hasznot. A vele szemben támasztott követelmény az, hogy jól ellássa feladatát, megtalálja azokat a forrásokat, ahol a köz számára szükséges élelmiszerek fellelhetők és megtalálja módját annak is, hogy ezekből a forrásokból származó cikkeket a városba be tudja szállitani és megfelelő módon szétosztani.

Foglalkozott ezután Hajdu elvtárs a kötött és szabad gazdálkodással kapcsolatos egyes kérdések fejtegetésével. Mint kirivó példát emlitette meg a búza 40 forintos árát. De amig a paraszt 40 forintot kap a búzájáért, a városi dolgozó 90 fillérért kapja a kenyér kilóját, a lisztért pedig 140 forintot kell fizetnie.

Ez a helyzet pedig úgy állott elő, hogy

amig a búzából kenyér lesz, a búzának egy kereskedelmi utat kell megtennie, ahol közbeiktattak egy csomó alkuszt, egy csomó hivatalt, nagy- és kiskereskedőt. Ennek a következménye, hogy a munkás drágán kapja a kenyeret, a paraszt pedig keveset kap a búzájáért.

Ezen változtatni kell, hogy a dolgozó munkás és paraszt társadalom megelégedett legyen.

A jó községi politikának tehát arra kell törekednie, hogy az országos politikába beleágyazva elérje: közvetitők, túlterhelt hivatalnok nélkül jusson el a kenyér a fogyasztóhoz. Nyerészkedés nélkül, közvetlen beavatkozással teremtse meg a kapcsolatot termelő és fogyasztó között.

A városnak, mint közületnek gondja kell legyen arra is, hogy a megengedett haszonban részesedjék pék, árusitó, de ne többen.

Ismertetve a város élelmiszerüzemének felállitásával kapcsolatos kérdéseket,

az árufelhozatal, az igazságos elosztás, új csarnok létesitésének problémái után rátért a lakásügyekre.

A lakáskérdés legideálisabb megoldása az lenne természetesen, hogy épiteni lehetne. — Miután azonban ennek igen nagy akadályai vannak egyelőre, úgy kell gazdálkodnunk, hogy a meglévő kevés lakás azoknak jusson, akik azt valóban megérdemlik és szociális szempontból arra leginkább rászorultak.

Nem tűrhető, hogy még ma is legyenek olyan 5—6 szobás lakások, amelyben egy-egy magányos dáma, vagy úr lakjék esetleg kutyájával, vagy macskájával, ugyanakkor sokgyermekes családok egészségtelen odukban húzódjanak meg.

Fel kell állitani a lakáskatasztert, amely megmutatja, hogy az egyes lakásokban a valóságban hány ember lakik, joga van-e ott lakni, mert ha nem, azt a lakást meg kell osztani. A lakáshivatal valóban legyen a közért, a köz érdekében, a köz javára. Lakni kell, ez az elemi feltétele mindennek.

Döntő fontosságú kérdés, tehát, hogy a lakáshivatalból ilyen intézmény fejlődjék ki. A lakások kiutalásánál kizárólag a szociális igazságnak, nem pedig a privát összeköttetésnek kell érvényesülnie.

Ezután a „Zrinyinek" az egyetem számára történő igénybevételének fontosságáról, majd a munkanélküliség problémáinak megoldásáról beszélt Hajdu elvtárs, melynek részleteit lapunk tegnapi számában már ismertettük.

Befejezésül hangsúlyozta, hogy

a munkanélküliség egyetlen megoldása, hogy munkaalkalmat kell teremteni.

Országunkban mindenfelé lerombolt házak hirdetik a háború pusztításait. Minden munka kiindulópontja az épitkezés. Nem lehet tehát az, hogy tartósan munkanélkül maradjanak azok, akik épiteni tudnak és épiteni akarnak. Módot kell találni arra, hogy az épitkezések megindulhassanak. A magántőkések távolról sem tették meg, amit tenniük kellett volna, hogy a termelés emelését elősegitsék. Az infláció alatt rászokott arra, hogy állami pénzen dolgozzon és profitáljon. Rá kell tehát szoritanunk, hogy a termelést minden módon emelje. Mert

a munkásnak nem munkanélküli segély kell, hanem munka.

A várost is egy nagy üzemnek kell felfognunk, amely üzem azonban nem az üzemtulajdonos profitja, hanem a dolgozók érdekében fejti ki tevékenységét.

Azt akarjuk, hogy ez a város legyen polgárainak politikai és gazdasági közülete, amely gondoskodik arról, hogy polgárainak élelmet, lakást és a demokrácia megkövetelte haladó szellemü kultúrát biztositsa.

Kiépiteni a demokratikus országban a demokratikus várost, — fejezte be nagyhatású és óriási tapsviharral jutalmazott beszédét Hajdu elvtárs — ez a mi, a Magyar Kommunista Párt politikája és ehhez szeretnénk megnyerni minden egyes dolgozót.

Dr. Béky Julia a város kulturális feladatairól

Dr. Hajdu Gyula nagyhatású beszéde után dr. Béky Júlia emelkedett szólásra, hogy városunk kultúrális és iskolapolitikájának követendő tényelveit ismertesse. Beszéde elején ismertette azt a nagy változást, amit e téren a történelmi események hoztak.

— A feudál-kapitalista rendszer felbomlása Magyarországon egész szellemi életünkben nagy változásokat hozott. A mult rendszer képviselőinek sokat hangoztatott kultúrtörekvései abban álltak, hogy hangoztatták ugyan a szabadságot és egyenlőséget ezen a téren is, de gondosan vigyáztak arra, hogy a dolgozó tömegek még csak véletlenül se élhessenek gyakorlatilag is a jogilag megadott szabadsággal.

A mult szabadsága és ezzel együtt kultúrája sem volt egyéb, mint ámitás és képmutatás.

— A felszabadulással bekövetkezett rendszerváltozás, a demokrácia feladata, hogy intézményesen megteremtse annak előfeltételeit, hogy a megadott szabadsággal valóban élhessen is mindenki és meghozza a mindenki számára a müveltségnek és ismereteknek azt a fokát, hogy a kultúra fejlődésébe mint alkotó, vagy mint élvező termékenyen belekapcsolódjék.

A mult hamis követelményeivel szemben állitjuk, hogy a kultúra befogadására mindenki képes.

Ehhez azonban a társadalmi és gazdasági élet és az egész nevelési rendszer gyökeres átalakitása szükséges. Lenin és Sztálin több, mint negyedszázados működése megmutatta, hogy ezen a téren mit lehet csinálni és mit jelent a kultúra számára a népi erők felszabadítása.

Magyar kultura — munkáskultura

— Ebben a komoly munkában Pécs város dolgozó társadalmának az élen kell járnia. Ez a város minden elnémetesitési törekvés ellenére megmaradt magyar városnak és ezt elsősorban a dolgozó osztályok elidegenitéssel szemben megnyilvánuló határozottságának köszönhette. Itt tehát nyiltan megmutatkozik az is,

hogy a magyar kultúra terjesztése egyenlő a munkáskultúra fejlesztésével is és viszont.

— A helyes iskolapolitikának nagy szerepe van a nyomor enyhitésében is. Itt az oktatás feladata a szakmüveltség emelése. Ki kell terjesztenünk tehát a felnőttoktatást. Ennek irányai: a világszemléleti oktatás, hogy évtizedeken át félrenevelt tömegeinket helyes irányban világositsuk fel, de ezzel egyenrangú fontosságú a tárgyi oktatás is. A szakmabeli képzésnek mindenekelőtt arra kell irányulnia, hogy

iparosaink szakszerübben tudják ellátni hivatásukat, munkásaink pedig a napszámosi sorból a szakmunkási színvonalra emelkedjenek.

Rendkívül fontos, hogy az értelmiségi pályán működőket szakmai oktatással közelebb hozzuk az ipari munkásokhoz, a munkásság szakoktatásnál pedig minél jobban ki kell szélesitenünk e rétegek általános müveltségét.

Ezután dr. Béky Julia áttért a legszükségesebb iskolafajták megjelölésére, amelyekre Pécsnek a legsürgősebben szüksége van. A szakiskolák közül

elsőnek a bányászipari szakiskola visszaállitásának szükségességét hangsúlyozta ki,

de kiemelte egy gyümölcs és konyhakertészeti és borászati iskola fontosságát is. Külön gondot kell fordítani a rokkantak szakszerű átképzésére is, hogy ezeknek ne az utcán kelljen kolduInok, de becsületes munkával ők is bekapcsolódjanak a termelésbe.

Majd a kultúrális intézmények kérdésére tért át, rámutatott a Dunántúli Tudományos Intézet fejlesztésének szükségességére, a múzeumok államositásának kérdésére és a Természettudományi Múzeum megszervezésének időszerüségére. A művészetpártolás is a kultúrális fejlődés lényeges része,

sem a zene, sem a képzőművészetek nem lehetnek többé egyes kivételezett osztályok kiváltságai.

Az egyetem bölcsészeti és természettudományi karának régóta vajudó problémáit is a legsürgősebben meg kell oldani, ugyanakkor azonban

meg kell teremteni annak a lehetőségét is, hogy a tehetség jogán arra méltó munkás és parazstifjak előtt is elháritsuk azokat az akadályokat, amelyeket eddig a szegénység állitott utjukba.

Tandijmentességet, internátusokat tanulmányi ösztöndijakat kell létesiteni ezek számára, népi kollégiumokat kell felállitani, hogy a dolgozó osztályok eddig mellőzött tehetségei is kiképezhetők legyenek az elemi oktatástól egészen a legmagasabb tudományos fokig is.

Mindezek rendkivül nagy feladatok elé állitják az embereket. És amint gazdasági téren is csak nemzeti erőink legteljesebb összefogásával tudunk helyzetünkkel megbirkózni, ugyanilyen erőfeszitésre és összefogásra van szükség kultúrális téren is. Ezzel az összefogással kell megvalósitanunk kultúrális várospolitikánkat, hogy Pécs városa kitermelhesse a szebb és jobb élet zászlóvivőit, — a dolgozó intelligenciát.

Csanády György a gazdasági élet vérkeringéséről, a közlekedésről

Dr. Béky Julia nagy érdeklődéssel fogadott beszéde után Csanády György üzletigazgató elvtárs emelkedett szólásra.

A városnak — mondotta Csanády elvtárs — van egy megszigoritott költségvetése, amelyhez tartania kell magát, amelytől eltérni nem lehet, mert különben felbomlanék az egész pénzügyi egyensúly. A városnak azonban mégis vannak olyan problémái, helyzet mellett is meg kell oldani, mert a város legnagyobb tőkéje dolgozókból tevődik össze és a városnak mindenek előtt a dolgozók érdekeit kell szolgálnia.

Mint hallottuk, munkaalkalmat kell teremteni, szükséges egy vásárcsarnok létesitése, a fejlődés szempontjából számos egyéb intézmény kiépitése stb. A mai városi müszaki vezetésben azonban nem látjuk biztositékát annak, hogy ezt a városfejlesztést meg tudja oldani. Egy ilyen hatalmas müszaki adminisztrációt nem lehet elvégezni két-három mérnökkel, mint amennyi ma a város müszaki munkáját végzi.

Elég volt a jogászállamból — hangsúlyozta Csanády elvtárs az egybegyültek óriási helyeslése mellett — adják meg végre a mérnököknek, a szakembereknek is azt a helyet, amely őket megilleti.

A közlekedési problémákkal foglalkozva, leszögezte, hogy egy város fejlődésének legfontosabb kritériuma a jó közlekedés. Pécsnek földrajzi fekvésénél fogva szüksége van arra, hogy biztositsuk számára a közlekedést. Arra kell törekednünk, hogy minél kevesebb költséggel idevonzzuk a környék lakosságát, amelyik áruval látja el a pécsi piacot. A 30 km-re kiterjedő vasúti kedvezmények nem vonaktozhatnak Pécsre és környékére, azért, mert Pécs ebből a szempontból egészen speciális helyzetben van. Sokkal kedvezőbb a helyzeet más városoknál, mert

a hegyek és dombok következtében igen nagy kerülő utakon jön be a vonat Pécsre, ezért tehát a vonzódási körzetet nem lehet 30 km-ben megállapitani, hanem fel kell emelni legalább 60—70 kilométerre.

Bel- és külkereskedelem

Megemlékezett ezután az idegenforgalomról, amelynek újra kifejlesztése és minél nagyobb arányban történő megvalósitása elsőrendű érdeke kell legyen a városnak. Hangsúlyozta, hogy a hétvégi kedvezmények 9 napra történő érvényességét is ki kell harcolni, hogy ne csak azok élvezhessék a pihenéssel együtt még a vasúti kedvezményeket is, akiknél nem számit az idő, sem a pénz,

gozók számára is, hogy néhány hanem lehetővé kell tenni a dolnapra kikapcsolódva a munkából, megérdemelt pihenőhöz jussanak.

Foglalkozott ezután Csanády elvtárs azoknak a tennivalóknak a kérdésével, amelyek lehetővé

Sztipicsnél
Szombaton 7-161
szezonnyitó
Ismerkedő összjáték

MOZI

Szeged, szeptember 4.

APOLLO

Kanadai farmerek szabadságharca

Az első lázadó

Claire Trevor, John Wayne.

PARKMOZI

Mély izgalmu szerelmi dráma:

A megbélyegzett asszony

Victor Francen, Sessue Hayakawa

URÁNIA

A haditengerészet hősi éposza:

A 225. Korvett

James Brown, Ella Rainess.

Előadások 5, 8 órakor.

Felhívás!

Tóth Kálmán hirlapárus (Marosvásárhely utca 6 sz.) ezer forintot sikkasztott és ismeretlen helyre távozott. Aki nevezettei kapcsolatosan bármi adatot tud, szolgáltatni, jelentkezzék a Tempó hirlapirodában, Rákóczi ut 32.

Rendőrségi hírek

Az ideiglenesen beszüntetett „Kislakásbérlők Szövetkezetének" működését a vidéki főkapitányság ismét engedélyezte.

Egymást vádolják, önmagukat mentik a komlói bányászok elhurcolói

Súlyos tanuvallomások Kovács százados és Szeli főtanácsos ellen

Ez a bűnper, amit kedd reggel kezdett tárgyalni a pécsi népbíróság Kocsis-tanácsa, több mint egyszerű háborús és népellenes bűncselekmények tárgyalása. Itt nem két vádlottról van szó, mert ennek a népbírósági tárgyalásnak a vádlottai tulajdonképen az elmult rendszer munkáskizsákmányoló és szabadságtipró uralma, amely könyörtelen volt békében is, amikor csendőrszurony és főszolgabíró vett maga mellé segítőtársul, de kegyetlen és gyilkos lett akkor, amikor ránk szakadt ugyancsak az ő jóvoltukból a magyar dolgozók számára mindig idegen és céltalan háború.

Ez a két vádlott, aki most cinikusan hazudva, mindent tagadva még a betyárbecsületet sem ismerve, saját vagy közös vétkük egymásra tolva, itt szoronganak a népbíróság előtt, tulajdonképpen ennek a kornak a megszemélyesítői.

Kovács György a kvietált és a városi cselédhivatal díjnoki székénél kikötött katonatiszt, amikor kitört a nagy világzengés, újból felöltötte magára a porlepte egyenruhát, amely beteg, rossz tüdejét és féktelen ambicióit takarta. Azt a sok megaláztatást, amit a díjnoki szürke állásban kellett lenyelnie, most egyszerre alárendeltjeivel igyekezett visszafizettetni és ő, aki beteg s rossz volt arra, hogy vitézségét a harcterekben csillogtassa meg, itt, Pécsett bőrgyári munkásokon és meggyötört, agyonhajszolt bányászokon élte ki boszszúvágyát.

Szeli István, ez a köpcös császárszakállú bányafőtanácsos végig járta a hivatali ranglétra minden fokát. Típusa volt az úgynevezett „biciklista embereknek", felfelé görnyedt, lefelé tiport. Már védekezésében is önkénytelenül elárulja mentalitását, amikor a besúgás és kémkedés vádja alól azzal akarja magát menteni, hogy soha senki nem látta hivatalán kívül bányásszal szóba állni és lakására bányász be sem tehette a lábát.

Ha a két vádlottat figyeljük, önkénytelenül feltűnik Szeli István nagyobb képzettsége, magasabb intelligenciája, míg a százados inkább ravaszsága révén vonja magára a figyelmet. Súlyos bűnnel, mint tettestársak állanak egymás mellett, de a közös bűn nemhogy összehozná, hanem ellenséggé tette őket. Ha a közmondás, hogy „két dudás nem fér egy csárdában", valahová illik, akkor itt nagyszerűen talál.

A katonai hatalom képviselője és a kizsákmányoló tőke megtestesítője első perctől fogva egymás ellen marakodnak, ami azonban nem akadályozta meg őket abban, hogy ott, ahol érdekeik kívánták, össze ne fogtak volna a nekik kiszolgáltatott munkás, a bányász ellen.

A VÁDIRAT

Dr. Huszár István népfőügyész által szerkesztett vádirat egyébként egyrendbeli háborús és egyegyrendbeli népellenes bűncselekménnyel vádolja őket, míg Kovács százados ellen külön egyrendbeli háborús bűntett vádját emeli.

A vádirat szerint alaposan gyanusíthatók azzal, hogy

Komlón ők állíttatták össze azt a 24 nevet tartalmazó listát, amely a bánya baloldali érzelmű bányászait tüntette fel és amelynek alapján a nemzetvédelmi osztály 16 bányászt különleges büntető munkásszázadba hivatott be. Ebből a 16 bányászból 13 soha vissza nem tért Ukrajnából.

A vádirat szerint Kovács százados előbb Csordás János csendőrörsparancsnokot kérte fel a lista összeállítására, ő azonban erre nem volt hajlandó, mire a százados elment Szeli bányafőtanácsoshoz, aki átadta a 24 megbízhatatlannak minősített bányász névjegyzékét.

Ugyancsak vádolja őket azzal is, hogy valóságos kémhálózatot építettek ki maguknak a bányászok között és Kovács százados felhívta a csendőrség figyelmét arra, hogy ha Tolnai József elvtárs, akkori szociáldemokrata párttitkár megjelenik az üzem területén, fogják el és adják át a nemzetvédelmi szervezetnek.

A büntetőszázadba hurcolt 16 bányász hozzátartozóinak nem engedtek segélyt adni és ezt csak akkor utalták ki, amikor erre a század parancsnokától utasítás jött.

Kovács százados később saját kérelmére a bőrgyár, Hamerli-gyár és tíz pécsi üzem parancsnoka lett. Ezeken a helyeken, de különösen a bőrgyárban valóságos rémévé vált az alárendelt munkásoknak. 1944 október 5-én magához rendelte a bőrgyár munkásait és megakarta szervezni a nemzetőrséget. Amikor látta, hogy

az öntudatos dolgozók ellenállásán ez a kísérlete megakad, kommunista csürhének nevezte a munkásokat,

15-én pedig félórás uszító beszéd kíséretében erőszakolta ki Szálasinak a munkások eskűjét. November vége felé parancsot adott a munkásoknak, hogy kövessék őt menekülése közben, Kaposvárra.

Szeli István ellen még egy vád van, hogy már 1936-ban a Komlón akkor megalakult Szociáldemokrata Párt vezetőit Diósgyőrre helyeztette át, hogy ezzel megakadályozza a munkásszervezkedést.

„KEMÉNY, DE HUMÁNUS"

Kovács százados kikérdezése alkalmából kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a vádiratban foglaltak általában nem felelnek meg a valóságnak. Tagadja, hogy ő állíttatta volna össze a baloldali munkások névjegyzékét és erre vonatkozólag azt jegyzi meg, hogy pont ő volt az, aki Szelinek felajánlotta, hogy megpróbálja a munkásokat visszahívni a bányába. Szeli azonban szerinte azt mondotta, hogy

bár jó munkások vannak köztük, maradjanak csak ott, ahová elvitték őket.

Tagadja a terhére rótt durvaságokat és kegyetlenkedéseket és kijelenti, hogy mindent parancsra tett és „kemény voltam, de büntetésekben is humánus".

A Szálasi eskűre vonatkozólag azt hozza fel védelmül, hogy ő nem beszédet mondott, hanem a vezérkar írását olvasta fel.

Kihallgatás végén az egyik szavazóbíró megkérdi tőle, hogy miképen tartotta összeegyeztethetőnek a bányászok elhurcolását a tiszti becsülettel?

Kovács megjegyzi, hogy ő mindent eskűjéhez híven tett, mire a szavazóbíró fejére olvassa, hogy

október 15-én nem nagyon törődött az eskűvel, mert azt árulta el, akire a tiszti eskűt egykor letette.

Szeli István hosszadalmas bőbeszédűséggel szintén tagadja a terhére rótt vádakat és

mindent Kovács százados rára hárít.

Szerinte ő volt az, aki a behívójegyek megérkezése előtt már két héttel figyelmeztette őt arra, hogy a 24, illetve később 16 munkást bocsássa el, és Kovács volt az, aki mindenben úgy cselekedett, hogy az a bányászok rovására ment.

Patétikus hangon adja elő, hogy ő milyen munkásbarát volt, s az 1936-os diósgyőri áthelyezéssel kapcsolatban azt adja elő, hogy

a 6 munkásvezért a bányaigazgatóság csak azért helyeztette át, hogy alkalmuk legyen a szakszervezeti életet Diósgyőrön tanulmányozni. (Általános derültség.)

Szeli kihallgatása után a két vádlottat szembesítik egymással, de mindegyik megmarad amellett, hogy nem ő, hanem a másik a bűnös.

VÁDOLNAK A TANUK!

Az első tanu Aradi Győző elvtárs, a Magyar Bányamunkások országos titkára Budapestről. Elmondja, hogy 1936-ban néhány társával meg akarta szervezni Komlón a szociáldemokrata pártot, mire Szeli, akit a bányászok ellenségének nevez, hogy megakadályozza a szervezést, hatukat áthelyezte Diósgyőrre. Amikor később a budapesti pártvezetőség révén sikerült őket visszahozni,

Szeli valóságos hajszát indított ellene és egyizben felhívatta irodájába, ahol „kommunista penészvirágnak" nevezte

és 14 napra felmondott neki. A felmondás lejárta után Vasason helyezkedett el, de

alig dolgozott itt is egy hónapig, Szeli közbenjárására innen is kitették szürét.

Elmondotta még azt is, hogy sógorát, aki soha nem politizált, szerinte Szeli azért vetette fel a listára, hogy ezzel rajta álljon boszszút és sógora Schrau Péter, Ukrajnában pusztult el.

Szücs József elvtárs Kovács György százados ellen tett súlyosan terhelő vallomást és majdnem szórol-szóra idézte azokat az uszító kijelentéseket, amelyeket a százados a Szálasi-eskű kivételénél használt. Elmondotta, hogy

Kovács valóságos katonai rémuralmat teremtett a bőrgyárban, büdös kommunistáknak nevezte a munkásokat és azokat nem vette emberszámba.

Ezután Biró Károly bőrgyári cégvezető tett lényegtelen vallomást, amelyben néhány részletében megerősítette a vádat.

A népbíróság ezután az előrehaladott idő miatt a tárgyalás folytatását csütörtök reggel 9 órára tűzte ki. (L.)

Támadás, vagy bírálat és segítő kézség

A Dunántúli Népszava keddi számában Tolnai József elvtárs, polgármester nyilatkozik Pécs városvezetéséről és megállapítja, hogy a „szociáldemokrata és kommunista városvezetésnek nincs miért szégyenkeznie". Amikor ezt a magunk részéről is készséggel aláírjuk, hozzá kell tennünk, hogy amikor bírálat tárgyává tesszük egyes ügyosztályok ténykedéseit, az korántsem jelenti azt, hogy a város vezetőit, akik között saját elvtársaink is ott vannak, támadni akarnánk. Más a jogos bírálat — mi kommunisták éppen arról vagyunk nevezetesek, hogy legalább olyan keményen bíráljuk meg önmagunkat, mint másokat! — és más a támadás. Az Új Dunántúl várospolitikai cikkei nem akarnak mást, mint amit akarnak bizonyára maguk a városvezetők is, bármelyik munkáspárthoz tartozzanak is: hogy a hibák és hiányosságok, amelyek még fentállnak, orvoslást nyerjenek. Ezért tettük bírálat és nem támadás tárgyává az ügyosztályok néhány, szerintünk nem helyes intézkedését, mint ahogy bírálat tárgyává tettük nem egyszer a megye, az ügyészség, vagy más szervek ténykedését, ha azok bírálatra okot adtak. Amellett sohasem szorítkoztunk csupán a bírálatra, hanem konstruktiv módon és a reális lehetőségek határain belül mindig igyekeztünk rámutatni a megoldás módjára is. Az ilyen bírálat semmiképpen sem minősíthető a munkásegység megbontásának, annál is kevésbé, mivel bírálataink során sohasem egyes személyeket, vagy pláne pártokat kritizáltunk, hanem hiányosságokra, hibákra, de legtöbbször további tennivalókra mutattunk rá. Tudjuk, hogy aki dolgozik, az hibázik is és készséggel elismerjük, hogy a város demokratikus vezetői igen sokat dolgoztak.

Ami Tolnai elvtárs felhozott példáit illeti: az ONCSA-házak felépítése, ha a népjóléti minisztérium hatáskörébe tartozik is és annakidején az illetékes minisztérium nem is talált fedezetet a munka befejezésére, tett-e vajjon a város a stabilizáció után annak érdekében? Hiszen ezt a kérdést a munkanélküliség problémájával kapcsolatosan vetettük fel, a munkanélküliség pedig most vált problémává. Akkor tehát, amikor ilyen valóban súlyos kérdésben ötleteket adunk, ezért legfeljebb köszönet illet, nem szemrehányás. A köztisztaság kérdésében pedig ne haragudjon Vedres elvtárs, de úgy látszik, eddig nem ismerte meg alaposan a várost. A főutcák, igaz, tiszták, de látogasson el például a Zombor- és Erreth Lajos-utca sarkára, egy éves szemétrakást talál ott, állati hullákkal tarkitva. A Tildy-portrét rövid idővel ezelőtt tényleg kifizették, de mennyit szaladgált Martyn Ferenc elvtárs, a Képzőművészek Szabadszervezetének elnöke, amíg ez megtörtént!

Végeredményben célunk közös: kiküszöbölni a hibákat, javítani ott, ahol lehet. És, hogy lehet, hogy akcióink nem eredménytelenek és ötleteinket, észrevételeinket a város demokratikus vezetősége a város egész lakosságának hasznára fel is használja, annak legjobb példája a húsárak leszállítása, aminek érdekében több ízben cikkeztünk, avagy a most bekövetkezett piaci helypénzleszállítás, amit szintén először és ismételten az Új Dunántúl követelt nem támadó, hanem segítő szándékkal.

Ami pedig a segíteni akaró bírálatot illeti, azt folytatni fogjuk mindaddig, amíg bírálni, segíteni, javítani való van ebben a városban. Hisszük, hogy a város demokratikus vezetősége azzal az örömmel fogadja ilyértelmű bírálatunkat, mint amit az megérdemel.

leszik a város gazdasági jólétének előmozdítása mellett jó hírnevének emelését is, mint például a barack és a pécsi borok márkázását. Gondoskodni kell arról, hogy ezek kellő szakkezelés mellett a városnak gazdasági alapot teremtsenek és eljuthassanak mindenhová. A piaci árufelhozatal megkönnyítése érdekében kifejtette, mennyire szükséges lenne, hogy

a vasúton érkező élelmiszeranyagot a villamoshoz kapcsolt teherkocsik segítsék a piacra. A vasúti fuvardíjtétel lényeges csökkentése pedig akként lenne elérhető, hogy a város vagontételekben hozná fel a termelvényeket.

Beszélt ezután a Balkán felé irányuló forgalomról és hangsúlyozta, a városnak mindent el kell követnie, hogy ez a Balkán felé irányuló forgalom ne Kaposvár—Gyékényes, hanem Pécs—Eszék felé bonyolódjék le, mert ehhez prominens érdeke fűződik a városnak, ez biztositja továbbfejlődését és további lehetőségeket rejt magában. Leszögezte, milyen fontos a Mohács felé irányuló közlekedés kifejlesztése, ami a széntermelés távolabbi jövőjét is szolgálni hivatott, amikor a hajóforgalomba kell intenziven bekapcsolódnia Pécsnek is. Szüksége van Pécs városának korszerű és modern pályaudvarra is, mert a jelenlegi egyáltalán nem felel meg a mai idők követelményeinek. — Rendezőt, teherpályaudvart kell létesíteni, úgyszintén elsőrendüen fontos, hogy például a siklósi úti korompó helyébe egy aluljárót épitsünk. Ezeket a terveket mind első kell készíteni, mert megoldják a munkanélküliség problémáit.

Pécs hozzászól

Csanády elvtárs mindvégig nagy érdeklődéssel fogadott beszéde után került sor az egyes indítványok és javaslatok megtételére, amelyek mindenike alkalmas arra, hogy a város bajain segítsen és tovább lendítse a közügyeket a kedvezőbb megoldás felé.

Így például Soós és Novákovics elvtársak indítványozták, hogy a privát lakásokból telepitsék ki a katonaságot és ezeket a lakásokat adják vissza a város lakásban szükölködőinek.

Gergely László indítványozta, hogy szövetkezetbe kell tömöríteni az új házhelytulajdonosokat és havi 10 forint tagsági díjból biztosítani az építkezések megindítását, különös gondot fordítva arra, hogy elsősorban azok házai kerüljenek tető alá, akik legsürgősebben rá vannak szorulva a lakásra.

Novákovics Jenő elvtárs a bányászságnak nehéz helyzetével foglalkozott és rámutatott arra, hogy az

eredményesebb munkateljesitményt is az nagyban gátolja, hogy a bányában dolgozóknak lakóhelyüktől sokszor óraszám kell gyalogolni, amig munkahelyükre érnek.

Meg kell könnyíteni helyzetüket akként, hogy közekedési eszközt kell bocsátani rendelkezésükre, akár autóbuszt, akár kocsit, hogy ne fáradjanak ki már azalatt, mig munkahelyükre érnek.

Szentirmay elvtárs indítványozta, a város kérje illetékes kormányhatóságok támogatását arra, hogy a közmunkaváltság címén befolyt összegnek ne 10 hanem legalább 20—25 százalékát fordítsák helyi célokra.

Papp Lajosné és Löwy elvtársak a hadifoglyok hazaszállításának megkönnyítését, illetve a hazaérkezésük utáni kellő gondoskodást tették szóvá és javasoltak megfelelő intézkedéseket.

Végül Komáromy János elvtárs a város külső kerületeinek élelmiszerrel való ellátásával kapcsolatban pontrendszer bevezetését javasolta.

Hajdu elvtárs megköszönve a javaslatokat és indítványokat, válaszában részletesen kifejtette, hogy az előadók által ismertetett program felöleli mindezen tennivalók megoldásának szükségszerüségét.

A szellem, az irány a MKP által hirdetett programban adva van s ebből következik, hogy a részleteket is megoldjuk.

És ha találkozunk is olyan ellenállással, intézményekkel és szervekkel, amelyek akadályozni próbálják a haladást. A MKP a mögéje felsorakozott dolgozók segitségével ezeket az akadályokat le fogja győzni és éppen úgy megvalósitja programját, mint ahogy megvalósította az annyi szkepticizmussal fogadott jó pénzt, a forintot.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS:

Várható időjárás szerda estig: Szerdán mérsékelt déli szél. Felhős idő, helyenként kisebb eső. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— **A Zenekonzervatórium új énektanárnője** dr. Sz. Rumi Emma. A kiváló énekművésznő és pedagógus Molnár Imre, a Zeneművészeti Főiskola híres professzorának kedvelt növendéke volt. Működését a most kezdődő tanévelején már meg is kezdi.

Ha jói és olcsón akar szórakozni, jöjjön a Hullám-fürdő éttermébe, ahol jó konyha, kitűnő borok, elsőrendű zene és szolíd árak várják. Príma pécsi és Pécs környéki borok literenként **minden százalékkal együtt 3.60 forint. Nyitva minden este 11-ig.**

Ügyvédi hír. Dr. Abay Nemes Oszkár ügyvéd irodáját Dr. Várady Antal-utca 20. sz. alól Inczédy D.-u. 4. szám alá helyezte át.

Halálozás. Sárközy József ny. alezredes temetése csütörtökön d. u. 4 órakor lesz.

PÁRTÉLET

Jogászaktíva lesz csütörtökön este 7 órakor a központi pártházban. Teljesszámú megjelenés kötelező.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

Délvidéki Rt., Pécsi Kirendeltsége értesíti a közönséget, hogy Kazinczy-utca 3. sz. alatt a burgonyaeladást megkezdte, minden tételben, korlátozás és jegy nélkül, a hivatalos árnál olcsóbban.

Fodrászok figyelmébe!
KOLORIN fodrász-cikkek állandóan kaphatók.
Kiváló minőség, gyári árak.
Szállítási költség nincs.
GÜTH fodrász-cikk kereskedőnél Kardos Kálmán-u. 9. sz. (Setatérnél) Tel.: 31-18.

POLOSKA-IRTÓ kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-u.

POLGÁR
szőrmekereskedés
JÓKAI-TÉR 2. I. emelet
T. 22-45
Bundák, kulikalhátok, vállgallérok, rókák, szőrmebélések, szőrmegallérok nagy választékban.

Mindenkor legolcsóbb a Szontagh cipő
vásárolja, mert jó és olcsó!
Már-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

Vendéglői üvegáru, befőttesüveg, lámpacső, légyfogó, lopó és egyéb üveg- és porcellánáru *Urvölgyinél*
kapható. Városház-épülete.
TELEFON: 24-12.

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

HÁZ négyszobás 16.000 Ft. **Örök-lakás** háromszobás elsőemeleti, legmodernebb, János-utca legelején.
Másik egyszobás garzon. Másik kettőszobás központban eladó. hatvan, egyszázholdas bérbeadó **Birtok Bod** közvetítőnél.

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-utca 46. szám.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elö tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

A Pécsi Kereskedők Testülete közli, hogy **hitelszervezetét,** amely hivatva lesz a közönséget vásárlási könyvecskére több hónapi kihitelezéssel ellátni, megalakította. Felhívja mindazokat a kereskedőket és iparosokat, akik a hitelszervezetben részt óhajtanak venni, a Testület titkári irodájában aláírás végett **3 napon belül** jelenjenek meg. Ebből a szempontból figyelembe jöhetnek a következő szakmák: textil, fehérnáru, divatáru, drogéria, illatszer, vasáru, műszaki és villamossági cikkek, üveg és porcellán, épületanyag, bazár, játék, háztartási cikk, cipő, bőr, bőrönd, bőrdíszmű, ékszer, szállítmányozás, tüzifa és szén.

*

A Pécsi Kereskedők Testülete felhívja tagjait, hogy az **adó befizetésére vonatkozó fontos közleményt** a Testület hirdetőtábláján haladéktalanul olvassák el.

*

OTI járulékokat az alkalmazott kifizetésétől számított 3 napon belül kell az OTI pécsi kerületi pénztáránál befizetni. Felhívja a Testület a munkaadó kereskedőket, hogy **a havi utólagos bejelentéseket 15-ig kell benyujtani,** míg akik nem havi utólagos bejelentéssel jelentik alkalmazottaikat (kis munkaadók), azok haladéktalanul tegyék meg **„egyéni"** bejelentésüket, illetve a változás bejelentést. Tekintettel arra, hogy a forint bevezetésével **augusztus hó 1-től minden illetmény megváltozott,** bejelentést, illetve változásjelentést minden „egyéni" bejelentésre kötelezett munkaadónak haladéktalanul meg kell tenni, míg a havi utólagos jegyzékkel jelentők folyó hó 15-ig teszik meg bejelentésüket.

*

Cipőkereskedők ma, szerdán délután ½6 **órakor** fontos szakmai kérdésekben szakosztályi ülést tartanak a Kereskedők Testületében. Teljes számú megjelenést kér a szakosztályi elnökség.

*

Alkalmazotti fizetések utáni illetményadót a hónap 1—15-ig kifizetett illetmények után, a hónap második felében, 16-tól a hónap végéig kifizetett illetmények után a következő hó 15-ig kell a Városháza I. emelet 35. számú szobában a jegyzék egyidejű benyujtása mellett befizetni.

*

Együttes kereseti és jövedelemadót a már bejelentett önkéntes osztálybasorolás alapján egy összegben folyó hó 15-ig kell befizetni.

*

Forgalmi adót 1—15-ig elért forgalom után 20-ig, 16-tól a hó végéig elért forgalom után **a következő hó 5-ig kell** befizetni és ugyanezen időpontig kell beadni a forgalmi adóra vonatkozó bevallást is (Tehát augusztus második feléről szeptember 5-ig.)

*

Üzletbér és lakbér fele részét 12-ig, második fele részét 25-ig kell a háztulajdonosnak, vagy megbizottjának kezeihez befizetni. Ez után járó adó 15-ig, illetve 30-ig fizetendő be a városi adóhivatalhoz.

PÁRTÉLETI HIREK

A női szobóipari szakcsoport folyó hó 4-én, szerdán este 6 órakor fontos ügyben taggyűlést tart. Minden tag saját érdekében jelenjen meg.

A húsipari szakosztály értesíti tagjait, hogy f. hó 4-én, szerdán reggel ½7 órakor a közvágóhídon hús- és hentesárúkat oszt. Délután 5 órakor szövetkezeti közgyűlés az Ipartestület helyiségében, előtte ½5 órakor szakosztályi ülés.

A Fuvarozó és Szállítóiparosok szakcsoportja közli, hogy szeptember hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület nagytermében szövetkezet-alakuló nagygyűlést tart, melyen minden fuvaros saját érdekében jelenjen meg. Az új fuvardíjszabás a szakcsoport irodájában átvehető. — A szakcsoport felhivja a város lakosságát, hogy amennyiben fuvaroztatási munkára van szükség, a szakcsoport jegyzői hivatala rendelkezésre áll.

A pécsi fodrászipari szakosztály folyó hó 4-én, szerdán délután 5 órakor az ipartestületen rendkívüli szakosztályi ülést tart.

Utazási kedvezmények a szeptember 7-9-iki budapesti parasztnapokra

Budapesten tudvalevőleg szeptember 7—9-én parasztnapokat rendeznek. Erre az alkalomra a MÁV 50 százalékos utazási kedvezményt ad a Budapestre utazóknak. A felutazás szeptember 5-én 0-órától kezdődik. A szálláscsinálók és rendezők már szeptember 2-án utazhatnak, ezeknek azonban külön igazolványt kell felmutatni. A menetkedvezmény a gyorsmotorvonatokra nem érvényes. Az indulási állomás teljesárú jegyeket ad ki, így a visszautazás díjtalan. A jegyeket visszautazáskor a budapesti állomáson le kell bélyegeztetni. A kedvezményes jegygyel való utazásnál az utazást sem oda, sem vissza megszakítani nem lehet.

Magyarmecske község országos állat és kirakódó vásárát szeptember hó 7-én megtartja. Vészmentes helyről mindenféle állat sertés kivételével felhajtható.

Községi előljáróság.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 4. SZERDA.
Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Világhírű asszonyok. — Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Lantosné, Faragó Ibolya zongorázik, Szende Bessy énekel. **9.45:** Hanglemezek. **10.00:** Hírek. **10.10:** Román muzsika. **10.30:** Rádióiskola. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Radics Gábor jazz-együttese játszik. Gáti László énekel. **13.00:** Mindnyájunkat érhet baleset. Közvetítés a 60 éves újjáépülő Mentőegyesület székházából. **13.15:** Balassa Bruszt György klarinétszámokat ad elő. **13.45:** A régi Népszínházról. — Cserey Irma előadása. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Balatoni nóták. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének műsora. **16.25:** Sipos Erzsébet és Kerényi György énekel Somló Sándor Melodia-együttesének kíséretével. **17.10:** Mesterek világa: Mikszáth Kálmán. Összeállította: Rubinyi Mózes. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** A neobarokk kultúrpolitika. Király István előadása. **18.30:** A Rádiózenekar játszik. Vezényel: Paul Tibor. **19.30:** Mi van egy dallam mögött. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Igazolatatjuk a budapesti szobrokat. **20.40:** Krajczár. Rácz Vali sanzonokat énekel. Kemény Egon megzenésítésében. **21.20:** Fontos kérdések — érdekes válaszok. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Műsorismertetés. **22.25:** Vöröskereszt közlemények. **22.35:** Nyitányok és közzenék. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Tánclemezek.

Budapest II.

20.00: Hanglemezek. **21.00:** Hírek. **21.15:** Szalonzene oh! Rácz György hanglemezrevűje. **22.00:** Hanglemezek.

SZAKSZERVEZETI HIREK

FELHÍVÁS A MUNKAADÓKHOZ ÉS A MUNKAVÁLLALÓKHOZ!

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy alkalmazottat elbocsátani csakis akkor lehet, amennyiben a munkaadó azt a szakszervezetnek és az illetékes minisztériumnak bejelentette. Pécsett a bejelentést a Szakszervezetek Szakmaközi bizottságánál lehet eszközölni.

Felhívjuk továbbá a munkaadókat arra, hogy a 6490/1945. M. E. számú rendelet értelmében alkalmazottat csakis a munkaközvetítőhivatalon keresztül lehet felvenni. Amennyiben tudomásunkra jut, hogy a munkaközvetítő hivatal megkerülésével vesznek fel alkalmazottat, kénytelenek leszünk a megtorló intézkedéseket folyamatba tenni.

SZABAD SZAKSZERVEZETEK

folyó hó 4-én 17 órakor elnöki ülést tartanak. Felkérjük a szakcsoportok elnökeit, üzemi bizottsági tagokat és a bizalmiakat, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel, teljes számban megjelenni kollektív szerződés és az Ú-hi szíveskedjenek. Tárgysorozat: A kollektív szerződés, az ár- és bérkérdés és általános gazdasági kérdések. Az ülésen jelen lesznek a város és vármegye vezetősége, hogy a problémákat a helyszínen megtárgyaljuk.

Magyar Ker. Alk. Szabad Szak. felhívja üzemi és bizalmi tagjait, hogy fontos ügyben 5-én, (csütörtökön) 6 órakor Kossuth-u. 35. sz. alatt jelenjenek meg fontos ügyben. A mely üzletben még nincs bizalmi, kérjük annak megválasztását.

Húsipari alkalmazottak folyó hó 5-én '17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Vendéglátóipari alkalmazottak 6-án 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

A bőripari szakosztály cipész csoportja csütörtökön délután 5 órakor tagértekezletet tart, ½7 órakor pedig a bőripariak választmányi ülést tartanak.

BELVÁROSI két szoba hallos, fürdőszobás, olcsóbérű lakásomat elcserélném újbérű, modern komfortos lakásra. Cím: 763. sz. alatt a kiadóban, vagy telefon: 22—21. számon.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-út 4. szám. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenner József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Nem pengőt, hanem jó forintot takarít meg minden háziasszony ha vasaláshoz villanyvasaló helyett elsőrendű és olcsó
Retorta-faszenet használ.
Kapható minden fűszerüzletben.
Viszonteladók megrendelhetik: 27-21-en.

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM. ÁRA 40 fillér PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 5. CSÜTÖRTÖK.

Szakszervezeti ankét a pécsi munkásság legégetőbb kérdéseiről — Igazolási tárgyalásán letartóztatták März Mátyás pécsi építészt

A román bizottság tárgyalja le az erdélyi határkiigazítás kérdését

A pozsonyi hidfő ügyében meghallgatják a magyar küldöttséget

Minden magyar szeme feszült aggodalommal figyel most Párisra, ahol tegnap délután 2 órakor ismét összeült a magyar és román politikai és területi bizottság, hogy Auer Pál magyar és Tatarescu román kiküldött szóbeli előadásának meghallgatása után új döntést hozzon az erdélyi határkiigazitás ügyében. Mint ismeretes, a magyar bizottság az elmult héten a trianoni határ fenntartása mellett döntött, még a magyar küldött meghallgatása előtt. A magyar küldött szóbeli meghallgatása még nem jelenti azt, hogy ez a döntés semmisnek tekintendő, a kérdés új tárgyalás alá is csak akkor kerül, ha a bizottságban résztvevő delegátusok valamelyike magáévá teszi a magyar javaslatot.

Ha ez megtörténik, akkor a kérdést a bizottság újból letárgyalja és esetleg új döntést hoz, amit a huszonegy nemzet elé terjeszt. A végső döntés ezek után is a négy nagyhatalom külügyminisztereinek kezében marad.

Csehszlovák pótindítvány a pozsonyi öt falu ügyében

LAPZÁRTA UTÁN JELENTIK:

Párisból jelenti az MTI: A magyar területi és politikai bizottság szerdai ülésén az elnök javaslatára a bizottság elhatározta, hogy a román—magyar határkérdés vitáját a román bizottságra bizza azzal a kikötéssel, hogy a bizottság elnöke állandó érintkezésben marad a magyar bizottság elnökével. Az elnök ezzel kapcsolatban leszögezte, hogy a magyar bizottság eredeti formájában fogadta el a román—magyar határra vonatkozó szakaszt, ezért kéri, hogy ezt a kérdést a román területi és politikai bizottságban hozzák szőnyegre.

Továbbiakban folytatták az egyes pontok tárgyalását.

Az ülésen a csehszlovák delegáció pótindítványt terjesztett be a pozsonyi hidfőre vonatkozó területi korrekcióra. A magyar küldöttség meghallgatását kérte, amihez a bizottság a csehszlovák delegáció hozzájárulásával egyhangulag megadta az engedélyt.

A magyar területi és politikai bizottság pénteken folytatja ülésezését.

Fogadás Szakasits és Gerő elvtárak tiszteletére Párisban

Párisból jelenti a MTI: A franciaországi magyar függetlenségi front fogadást rendezett Szakasits Árpád és Gerő Ernő tiszteletére. Szakasits Árpád a két nagy munkáspárt együttműködéséről szükségességéről mint a demokrácia elengedhetetlen biztosításáról beszélt. Gerő Ernő a magyar újjáépítés eredményeit vázolta és szintén a két munkáspárt együttműködését hangsúlyozta. Szakasits Árpád kedden este Svájcba utazott, hogy ott megbeszélést folytasson a svájci szocialista párt főtitkárával.

Jóvátételi követeléssel lépünk fel Németországgal szemben

Budapestről jelenti a MTI: Párisi értesülések szerint a magyar kormány nagyösszegű jóvátételi követeléssel lép fel Németországgal szemben s a követelés érvényesítésére a magyar küldöttség már meg is kezdte a munkát. A magyar kormány a magyar—német fizetési mérleg kiegyenlítéseként 279 millió dollárt, a háborús cselekmények következtében okozott károkért 889 millió dollárt követel Németországtól.

Csehszlovákia zsidókat is kitelepít

Londonból jelenti a Reuter: A tescheni rádió az UNRRA közlése alapján jelenti, hogy Csehszlovákia mintegy 2—3000 szudétavidéki német zsidó kitelepítését vette tervbe. A kitelepítés a rádióbemondó szerint szeptember 15-én kezdődik.

A magyarok kitelepítését azzal indokolják, hogy fasiszták voltak. Vajjon a zsidók is Hitlerért rajongtak Szudétaföldön?

A nemzetiségek üldözése demokrácia ellenes. Antiszemitizmus és magyarüldözés egy testvérek, ugyanannak a szellemnek szülöttei

Hamis vádak Magyarország ellen a csehszlovák-magyar lakosságcserével kapcsolatosan

Prágából jelenti a MTI: A Csehszlovák Távirati Iroda jelenti, hogy a csehszlovák kormány néhány nappal ezelőtt jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, amelyben tiltakozását jelentette be „az ellen a példátlan mód ellen, amellyel a magyar központi és helyi hatóságok most már nyiltan erőszakoskodnak azokkal a magyarországi szlovákokkal, akik a Csehszlovákiába való áttelepítésre jelentkeztek." A jegyzék szerint a magyar hatóságok megsértik az 1946 február 27-én kötött lakosságcsereegyezményt. A csehszlovák sajtó szerint a csehszlovák kormány májusi tiltakozó jegyzékére magyar részről nem kapott sem elégtételt, sem újfajta eljárási módot nem tapasztalt, úgyhogy a csehszlovák kormány kénytelen volt újabb tiltakozó jegyzéket átnyujtani.

A jelentések ezután áttérnek a csehszlovák—magyar vegyesbizottság magyar tagozatának bírálatára és a tagozatnak halogató szándékot tulajdonítanak.

Magyar illetékes helyen határozottan cáfolják, hogy magyar részről megakadályozzák a magyarországi szlovákok áttelepülését és hogy anyagi vagy erkölcsi nyomást gyakorolnak az áttelepülőkre.

Az áttelepülésre jelentkező magyarországi szlovákok semmiféle megkülönböztető elbánásban nem részesülnek

és a többi között adófizetés szempontjából is ugyanazon elbírálás alá esnek, mint a többi magyar állampolgár. Ami pedig azt a hírt illeti, hogy Magyarországon „minden nyomás ellenére" 120.000 magyarországi szlovák jelentkezett áttelepülésre, megállapítható a következő: A csehszlovák hatóságok által a magyar hatóságoknak átnyujtott jelentkezési névjegyzékből kitünik, hogy a magyarországi szlovákok közül a szabályszerű határidőn belül jelentkezett 83.190 személy. Mint pótjelentkező előjegyzésre került 5.830 személy, végül családtagként bejelentett 2.553 hadifogoly. Ez együttvéve 91.572 személy.

A csehszlovák—magyar vegyesbizottság magyar tagozatának bírálatával kapcsolatban megállapítható, hogy

a halogatási szándék éppen csehszlovák részről tapasztalható,

mert Csehszlovákia a lakosságcsereegyezmény 8. pontjának helytelen értelmezésével több tízezer személyt kíván áttelepíteni. A helyes álláspont az, hogy az egyezmény 8. pontja értelmében csak minimális számú magyar telepíthető át, tekintettel arra, hogy ez a pont a háborús főbűnösökre vonatkozik.

A csehszlovák kormány májusi tiltakozó jegyzékére a magyar kormány 1946 május 18-án válaszolt és leszögezte, hogy magyar részről pontosan betartották az egyezményt. Ezek után 1946 június 24-én részletes átiratban is válaszolt a csehszlovák jegyzékre.

A MKP harca a parasztságért

Leszállították a vámőrlési díjat

Budapestről jelenti a MTI: A közellátási miniszter a vámőrlési díjat 10 forintról 8 forintra szállította le. Ehhez az intézkedéshez kapcsolódik a malmok hatályosabb ellenőrzésének elrendelése.

A gyüjtőkereskedő köteles megfizetni a gabona tengelyfuvarját

Mint ismeretes, a közellátásügyi miniszter a tengelyfuvarköltség felszámítását eltörölte. A közellátási miniszter erről szóló rendelete értelmében nemcsak a tengelyfuvarköltség nem vonható le, hanem amennyiben a termelő a gabonát vagy kukoricát vasúti kocsiba, vagy uszályokba rakva adja át, a gyüjtőkereskedő köteles megtéríteni a vasúthoz, vagy hajóhoz való fuvarozásnak azt a költségét, amit azelőtt levonhatott. (MTI)

Lemond, vagy nem mond le?

Londonból jelenti az AFP: A konzervatív Evening News cáfolja a külföldi sajtóban Bevin közeli lemondásáról szóló híreket, de hozzáteszi, hogy Bevin egy évnél hosszabb időn túl nem kíván külügyminiszter maradni.

Rövidesen elérhetjük a 2500 vagonos széntermelést

Budapestről jelenti a MTI: Augusztus első hetében a szénbányászat elérte, sőt meghaladta a napi 2000 vagónt, szeptember elején pedig a termelés napi 2.200 vagón fölé emelkedett. Ha a munka továbbra is ebben az ütemben halad, akkor nagyon valószínű, hogy a magyar széntermelés rövidesen az illetékesek által tervezett szintre, a napi 2.500 vagónos teljesítményre emelkedik.

A csepeli szabad kikötőt

a nyilasok felrobbantották, de a Szovjet segítségével már teljesen helyreállitottuk

Budapestről jelenti a MTI: Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter szerdán délelőtt látogatást tett a Magyar Nemzeti Szabadkikötő és Tengerhajózási Vállalat csepeli kikötőjében.

A kikötő különösen a nyilas és fasiszta hordák elvonulásával kapcsolatban szenvedett igen nagy károkat.

Ezek tervszerűen robbantották. Igy például a kikötő valamennyi daruját szétrobbantották. A kikötő újjáépítési munkálatai tavaly januárban, közvetlenül a felszabadulás után indultak meg. Ma már a kikötő valamennyi daruja üzemben van. Ezenkívül a gabonatárházak és a gépi berendezés 90 százalékát helyreállították, úgyhogy a kikötő jelenleg békebeli teljesítményének 70—75 százalékát tudja ellátni.

A Szovjetúnió nagy segítsége nélkül nem lehetett volna ilyen hamar helyreállítani az üzemet.

A szovjet parancsnokság sok speciális anyagot, kábeleket, motorokat bocsátott rendelkezésre és még Bécsből is hozatott olyan anyagot, amilyent Magyaországon nem lehetett találni. Az inflációs időbeli napi 60—70 vagónos teljesítménnyel szemben

augusztus elején 100—110, augusztus második felében pedig már 200 vagón fölé emelkedett a napi teljesítmény a kirakodásnál.

A kikötőnek külön része az úgynevezett szabad kikötő. Ez az áruk szempontjából vámkülföldnek számít. Itt az átmenőforgalomra szánt árukat tárolják és ezeket az illető külföldi ország előírásai szerint kezelik.

Egy héten belül megnyílik az értéktőzsde

A budapesti áru- és értéktőzsde megnyitásával kapcsolatban csütörtökön délután értekezletet tartanak a kereskedelemügyi minisztériumban. Ezen az értekezleten az árfolyamjegyzés szabályait állapítják meg.

Az értekezleten létrejött megállapodásokat Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter elé terjesztik és előreláthatólag egy hét mulva megindul a tőzsdén az értékforgalom.

Szakszervezeti ankét Pécsett a munkáskövetelésekről

Lakatos József elvtárs nagy beszéde a kollektív szerződésekről, a bérek és árak közötti eltolódásról és a köze látás hibáiról

Tragikus méreteket öl Pécsett a munkanélküliség

Szerdán este a Szakszervezeti székház nagytermében általános ankétot tartott a szakszervezet. Összvezetőségi bizalmi ülés keretében tárták a pécsi dolgozók vezetői, majd maguk a dolgozók a hatóságok képviselői elé sérelmeiket és kéréseiket. A Szakszervezet nevében először a szakszervezet megyei titkára, Lakatos József elvtárs beszélt:

— Szeretettel üdvözlöm a körünkben megjelent hatósági vezetőket — kezdte beszédét Lakatos elvtárs.

— Legelőször is a kollektív szerződést, annak előnyeit és hibáit kívánom ismertetni. Nagyon sok panasz merül fel az utóbbi időben a kollektív szerződésben megállapított öt osztályba sorolás miatt.

Szükségessé vált az, hogy a szakszervezet erélyesen kezébe vegye ezeknek az osztályba sorolásoknak kérdését, és erős kézzel teremtsen rendett az itt tapasztalható visszaélések körül.

Példának említem a következőt: Öt vegyiüzem van Pécsett. A vegyipari munkások panasszal jöttek a szakszervezet elé, hogy bérüket nem egyöntetűen állapították meg, az osztályba sorolások nem egyformák az öt üzemben. De nemcsak hogy nem egyezők, hanem az öt üzemben ötféle a csoportosítás. A szakszervezet természetesen magáévá tette a dolgozók kérelmét és azonnal megbeszélésre hívta össze az öt üzem vezetőségét, egységet teremtett az osztálybasorolások körül.

— Ennek a közbelépésnek érdekében kérjük az összes üzemi bizottságokat, hogy ahol ilyenértelmű panasz merül fel, azt azonnal jelentsék nekünk. Mi ki fogunk menni az üzemekbe és ellenőrizzük a csoportbeosztásokat.

A béreket ki kell fizetni

— Másik igen fontos probléma az, hogy a munkásság meg is kapja aztán a részére megállapított fizetést.

Nagyon sok olyan üzem van még mindig, ahol arra való hivatkozással, hogy nincs pénz, nem fizetik ki az alkalmazottakat.

Ezen is segíteni fogunk. Jelentsék be az ilyen eseteket és mi majd rajta leszünk, hogy legyen pénz az ilyen helyeken.

— Beszélni akarok még a progresszív bérekről. A munkás bére, ha az üzem termelése 100%-os, tehát az 1938-as termelés 75%-át eléri, 1.26-os órabér mellett heti 81.12 forint. Ugyanilyen órabér mellett, ha az üzem termelése eléri a 38-as termelés 100%-át, tehát a termelés 130%-os, a munkás bére már heti 108 forintra emelkedik. Tehát ebből azt látjuk, hogy

a progresszív bérrendszer igenis helyes, mert e mellett fog emelkedni a termelés, így tudjuk elérni az ország talpraállítását.

— A bérekkel szemben állnak azonban az árak. Addig, amíg a béreknél az átlagos emelkedés 58%, addig az árak emelkedése óriási.

Például hozom fel itt a kenyeret, ahol a százalék 158-ra, a cipőt, ahol 160-ra és a tejet, ahol 201-re emelkedett fel. A bérek tehát jók, elvtársaim, de az Árhivatal sajnos bedölt a tőkéseknek és olyan árakat állapított meg, amelyek a mai bérviszonyok mellett katasztrófálisan magasak.

Mi nem akarunk mégegyszer inflációt, nem akarjuk a bérek emelését, követeljük tehát a kormánytól és a Gazdasági Főtanácstól az árak leszállítását.

— A munka és a termelés ellenőrzésére statisztikai osztályt állítottunk fel. Ezen a statisztikai osztályon keresztül állandóan figyelemmel tudjuk kísérni a dolgozók és a termelés helyzetét és annak alakulását. A statisztikai osztály első tényleges eredménye a pécsi bányák statisztikája. Ebből a statisztikából megállapíthatjuk, hogy

a munkafegyelem a pécsi bányák területén örvendetes javuláson ment keresztül.

Ezt onnan tudjuk megállapítani, hogy egy pillantást vetünk a havi műszakmulasztási táblázatra. Ez a táblázat a munkafegyelem hőmérője. Rossz irányban fejlődik azonban a bányában történt megbetegedések görbéje. Ez a statisztika ugyanis emelkedést tükröz vissza,

az elmult hónapban emelkedett a bányászok közötti megbetegedések száma. Ez elsősorban a rossz, élvezhetetlen kenyérnek köszönhető.

— Ennél a pontnál ki kell térjek a pécsi közellátásra is. Szinte hihetetlen az, hogy egy hónappal a stabilizáció után, az új búza őrlésének bekövetkezése után

még mindig nem tud a pécsi közellátás jó kenyeret produkálni. Hiba van ezenkívül a zsír és olajellátás terén is. Lehetetlen állapot az, hogy Pécsnek van ugyan olajgyára, mégsincs még jegyre sem olaj.

— Mi mindezeket a hibákat megláttuk, és ezeknek az orvoslását követeljük. Kérjük harcunkhoz a hatóság segitségét. Kérjük azt, hogy olyan esetekben, ahol mi konkrét eredményt tudunk produkálni és kész jegyzőkönyveket teszünk az illetékesek asztalára,

járjanak el azonnal és büntessék meg a nép ellenségeit.

Kérjük tehát a bűnösök megbüntetését, és ne az történjen, hogy az egyik ajtón rendőri felügyelet mellett viszik be őket de a másikon már ismét a nép közé engedik. Kérjük tehát a hatóságok segitségét, és akkor hisszük, hogy munkánk nem fog eredménytelen maradni.

Lakatos elvtárs nagyhatású beszéde után Czett József elvtárs, a munkaközvetitő titkár beszél.

Növekszik a munkanélküliek tábora

— Négy nagy problémát szeretnénk most itt a város vezetői és a hatóságok képviselői elé tárni. Mindegyik probléma a szakszervezet problémája a dolgozó nép ügye.

— Első és legfontosabb a munkanélküliség kérdése. Tudjuk azt, hogy városunkat meg kimélte a háború. Háborús káraink épületeinkben nem keletkeztek, az építő munkásság helyzete teljesen reménytelen. Nincs rombolás — nincs újjáépítés — nincs munka. És ennek következtében

ma Pécsett 1400 nyilvántartott és szervezett munkanélkülije van ennek az iparnak.

A baj tehát szörnyű. 1400 ember nem tud kenyeret biztosítani családjának, 1400 ember családja éhezik. Hogy munkalehetőséget és munkaalkalmat teremtsünk ennek az 1400 embernek, mi már mindent lehetőt elkövettünk, a helyzet azonban teljesen reménytelen. Most mint végső segélykiáltást. kérvényt, illetve

helyzetjelentést terjesztettünk az erre illetékes fórumok, a miniszterelnök, az újjáépítési miniszter, a közlekedésügyi miniszter és a pénzügyminiszter elé.

Ebben a feliratban kérjük az illetékeseket hogy valamilyen úton teremtsenek munkaalkalmat az építőipar részére. Van ennek a feliratnak egy igen szomorú része is. 1400 szervezett építőipari munkás kéri a minisztrelnököt, hogy ha a munkaalkalmak megteremtése nem lehetséges, tegye lehetővé azt, hogy kivándorolhassanak az országból. Kérik, hogy elhagyhassák ezt az országot azért hogy kenyeret tudjanak adni éhező gyermekeik szájába. Igen szomorú ez a tény. Akkor, amikor Magyarországon annyi az újjáépíteni való, akkor amikor a fél ország romokban hever, akkor azoknak, akik ezt az országot újjá tudnák építeni el kell hagyniuk, hogy élni tudjanak.

— De nemcsak az építőiparnái van baj. Most tudtuk meg azt, hogy

Pécsett a MAV 1500 embert szándékozik elbocsátani. 1500 ember marad állás és kereset nélkül.

Ilyen óriási leépítések mellett aztán nem csoda, ha a kollektív szerződés elveszti minden erejét. A munkanélküliek ugyanis teljesen aláássák a kollektív szerződést akkor, amikor olcsóbban kinálkoznak, mint azt a kollektív szerződés előírja és meghatározza. Ilyen körülmények között nem lesz aztán probléma a gyárosok és tőkések számára az, hogy olcsó munkaerőket szerezzenek, és újra visszatér minden a régibe.

— A szakszervezet második fontos problémája amiről szólni kívánok, a Szakszervezeti Székház ügye. Régi és már elcsépeltnek látszó téma ez.

Másfél év óta harcolunk azért, hogy rendes Szakszervezeti Székházat kapjunk — mindeddig sikertelenül.

Sokszor jutottunk már oda, hogy biztosra vettünk egy-egy kiszemelt épület kiutalását, de az utolsó pillanatban mindig kínai fal előtt találtuk magunkat. Hogy ezen átmásszunk, arra nem volt elég erőnk. Kérjük tehát ebben az ügyben az illetékesek támogatását.

Rendet Sikondán!

— Fontos ügy még a Szakszervezet anyagi helyzete. Rettenetes és az előbbi problémával szorosan összefüggő az a tény, hogy a jelenlegi Szakszervezeti Székház havi bérösszege 1300 forint. De nemcsak azért kell fizetnünk. — Nem a miénk a berendezés, a székek és asztalok sem.

— A harmadik probléma a sikondai ügy. Kérjük ismételten az illetékeseket, adják Sikondát bérleménybe a Szakszervezeteknek! Mert

Sikonda ügye szakszervezeti üggyé nőtte ki magát.

Abban az időben, amikor a bérlet kiadásáról volt szó, a Szakszervezet kijelentette, hogy a Sikondán lévő rombolásokat helyreállítja és Sikondát a régi, sőt a réginél jobb állapotban bocsátja a dolgozók és üdülni vágyók rendelkezésére. Ezzel szemben írásbeli adatok vannak a kezünkben arra nézve, hogy az ügynek, illetve az illetékeseknek többszöri zsírral és szalonnával való megkenése után

a bérleményt olyanok kapták meg, akik a fürdővel és annak helyreállításával nem törődnek, azt csak arra használják fel, hogy ameddig lehet, teljesen kizsákmányolják.

Ezért ismételten kérem az illetékeseket, adják nekünk ezt a bérleményt.

Czett elvtárs nagy tetszéssel fogadott beszéde után Vidolovits elnök elvtárs megnyitja a vitát. Több értékes hozzászólás hangzik el. Így igen érdekes Boros elvtárs bőripari munkás hozzászólása, aki bejelenti, hogy ha a bőrgyár egy kicsit erősebb tempóban dolgozik, akkor azonnal megszűnik a munkaalkalom, elfogy a nyersbőr. Kéri ezért a kormányt, hogy tegye lehetővé a gyárnak ismét a bőrdíszmű áruk gyártását, amivel munkaalkalomhoz jutna a munkásság nagyrésze, azonkívül kéri, hogy a hulladékbőröket feldolgozhassák.

A további hozzászólásokat, valamint a hatóságok képviselői részéről a felszólalásokra adandó válaszokat következő számunkban közöljük.

Elrendelték a kiosztott földek és házhelyek megváltási árának befizetését

Az első részlet búzában, vagy forintban is fizethető

Budapestről jelenti a MTI: Az Országos Földbirtokrendező Tanács elrendelte a kiosztott földek megváltási ára első részletének befizetését és felhívja a juttatottakat, hogy kötelezettségüknek a lehetőséghez képest már szeptember hó folyamán tegyenek eleget, hogy a befolyó összegből a földreform befejezése minél előbb megvalósuljon.

A földhöz juttatott törpebirtokosok és kisbirtokosok az első részlet fejében kataszteri holdanként 70 kilogramm, a földnélküli gazdasági cselédek, mezőgazdasági munkások, telepesek, szövetkezetek és közületek 45 kilogramm búzát tartoznak fizetni. Készpénztérítés esetén 40 forint búzaár alapulvételével 70 kilogramm búza helyett 28 forint, 45 kilogrammm búza helyett 18 forint fizetendő. Az a juttatott, aki a földön kívül házjuttatásban, vagy csupán házjuttatásban részesült, a ház és hozzátartozó telek megváltási árának első részlete fejében egyszobás lakás után 200 kilogramm, két szobás után 300 kiliogramm, három vagy többszobás lakás után 400 kilogramm búzát, illetve a 40 forintos búzaár alapulvételével 80, 120, illetve 160 forintot tartozik fizetni. A búza átszámítási árát az OFT szükség esetén havonta állapítja meg és közli az érdekeltekkel. Mivel az első részlet megállapítása egységesen a föld minőségére, illetve a ház értékére való tekintet nélkül történt, a befizetett összegeket az egyes juttatottak javára, illetve terhére helyesbíteni fogják és azok elszámolás tárgyalesznek akkor, amikor a felmérések megtörténtek és a megyei tanácsok véghatározatot hoztak.

A megváltási ár első részletének befizetési kötelezettsége nem vonatkozik az élő és holt felszerelés vagy az ipari üzemek megváltási árára. Ezekről ugyanis később külön rendelkezés történik.

Az első részlet egyébként a községi elöljáróságokon fizetendő be.

Jelentik még...

Budapestről jelenti a MTI: A gyümölcsöt tartalmazó úgynevezett filléres csomagokat a posta téláron szállítja.

*

Budapestről jelenti a MTI: Mint illetékes helyről közlik, a gazdák az általános pénzszűke és takarmányhiány miatt több helyen kénytelenek élőállatokat veszteséges áron a hivatalos ár alatt adni a vásárló kereskedőknek. Ezek a kereskedők a megvásárolt állatokat a megállapított hatósági áron adják tovább és így indokolatlan haszonhoz jutnak. A közellátási minisztérium felhívja a gazdákat, hogy azt a kereskedőt, aki hivatalos áron alul vásárol, jelentsék fel.

Igazolási tárgyalásán letartóztatták

März Mátyás pécsi építészt, aki tiszlekkel, legénységgel, munkaszolgálatosokkal és lengyel hadifoglyokkal egyaránt kegyetlenkedett

A nyugatra távozottak első számú igazolóbizottsága tegnap délután tárgyalta März Mátyás építész, volt munkaszolgálatos századparancsnok igazolási ügyét aki nemrégen érkezett vissza nyugatról.

A tárgyalás alkalmával tizenhárom tanut hollgatott ki a bizottság, akik mindannyian März Mátyás századában teljesítettek munkaszolgálatot s akik egybehangzóan azt vallották, hogy

a volt századparancsnok a lehető legemberetlenebbül bánt beosztottjaival s jóllehet akkor még csak 1940-et írtunk, tehát négy év mulva következett el a nyilas terror,

März Mátyás már akkor izelitőt adott a nyilas világ rémségeiből. Nem tett különbséget tisztek és legénységi állományhoz tartozó munkaszolgálatosok között, sőt mindent elkövetett, hogy az akkor még tiszti rangban szolgálatot teljesítő tiszttársait a század előtt lehetetlenné tegye, őket megszégyenitse. Megtiltotta hozzátartozók látogatását a legcsekélyebb szabálytalanság miatt tényvázlatokat vetetett fel, rendszeresítette a gúzsbakötéseket, a fegyelmező és csukló gyakorlatokat, sőt anynyira ment hogy egy ilyen fegyelmező gyakorlatot akkor rendelt el, amikor előzőleg egy vasárnapi napon kilátásba helyezte hozzátartozóknak a tábor helyére történő bebocsátását.

Ezt a gyakorlatot a látogatók szeme láttára, vizben, sárban végeztette munkaszolgálatosaival s amikor egy Rózsa nevű munkaszolgálatos, akin a vasárnap és látogatói tiszteletére új ruha volt, engedélyt kért arra, hogy neki ne kelljen a sárba lefeküdni, magából kikelten „kótert" ordított, ami katona nyelven zárkát fogságot jelentett, másnap pedig beszállította a Margit körútra, ahol 6 hónapi börtönre ítélték, amelyet az illető ki is töltött .

Mindezen embertelenségeken felül az egyik tanu vallomása szerint

a siklósi lengyel fogolytáborban, ahol szintén mint parancsnok működött, még több és súlyosabb bünt követett el szenvedő embertársai ellen.

Ebben az ügyben most folynak a nyomozások.

März Mátyás a tanuk által szemébe mondott vádakat természetesen tagadta, sőt a legtöbb eskövel állított vallomásra azt mondotta, hogy „kitalált mese". Agresszív viselkedéséből azonban látszott, hogy März Mátyás által tudott a kezébe adott hatalommal és a törvényeken messze túlmenően igyekezett „jó és erőskező tisztként" kedveskedni fellebbvalóinak.

A tanukihallgatások után a bizottság zárt tárgyalásra vonult vissza és oly értelmű határozatot hozott, hogy

März Mátyástól az iparjogosultságot megvonatja és miután népellenes bűntett elkövetése forog fenn, az iratokat átteszi a népügyészségre.

Az igazoló bizottság döntése értelmében a tárgyaláson jelen volt detektív März Mátyást letartóztatta és átkísérte a népügyészség fogházába.

MOZI

Csütörtök—péntek, szeptember 5—6.

APOLLO

A haditengerészet hősi éposza:

A 225. Korvett

James Brown, Ella Rainess.

PARKMOZI

Kanadai farmerek szabadságharca

Az első lázadó

Claire Trevor, John Wayne.

URÁNIA

Mély izgalmu szerelmi dráma:

A megbélyegzett asszony

Victor Francen, Sessue Hayakawa

Előadások 6, 8 órakor.

Helyreigazítás

Az Uj Dunántúl szeptember 4-i számában a várospolitikai nagygyűlésünkről adott beszámolóban technikai hiba következtében az **első hasáb utolsó bekezdése fölötti** rész utolsó mondatában ez áll... „a demokrácia követendő irányvonalát kell szem előtt tartanunk és vigyáznunk kell arra, hogy nem a nép kormányozzon, nem a nép kormányozzon." Ehelyett a helyes szöveg az:... **a demokrácia követendő irányvonalát kell szem előtt tartanunk és vigyáznunk kell arra, hogy ne a népet kormányozzák, hanem a nép kormányozzon.**

Fontos megbeszélést tartanak Pécsett a csehszlovák-magyar lakosságcsere ügyében

Baranyavármegye alispáni hivatalához tegnap távirati értesítés érkezett Jócsik Lajos államtitkár, áttelepítési kormánybiztostól. Jócsik államtitkár táviratilag arra kérte Keserű János alispánt, hogy Pécsre érkezése idejére, csütörtökön reggelre hívja össze közös értekezletre a járási főjegyzőket, polgármestereket, valamint a megyei Földhivatal vezetőjét mert tájékoztatást kíván adni részükre a csehszlovák—magyar lakosságcsere végrehajtása körüli szükséges tudnivalókról.

Mint tudvalévő, a csehszlovák—magyar lakosságcsere ügyét intéző vegyesbizottság legutóbb Balatonlellén folytatott tárgyalásokat. Jócsik államtitkár ezek szerint valószínüleg a Balatonlellén megtartott tárgyalások eredményéről kívánja tájékoztatni az értekezlet résztvevőit.

Megnyilt a Képzőművészek Szabad Szervezetének 13. kiállítása

Vasárnap délelőtt nagyszámú érdeklődő közönség jelenlétében nyitotta meg dr. Boros István főispán elvtárs a Képzőművészek Szabadszervezetének 13. kiállítását a városi Múzeumban.

Beszéde bevezető részében hangsúlyozta hogy

a kultúrember életében nemcsak a testi ösztönök kielégítése, hanem a lelket, elmét és érzelmeket fejlesztő szellemi tartalommal való gyarapodás is elengedhetetlenül szükséges.

Materiális életünk problémáinak megoldása mellett tehát az életre ugyanúgy nélkülözhetetlen, vegetatív életfunkciókat fokozó szükségleteink problémáival is foglalkoznunk kell egyidejüleg. Ez éppen úgy feladatunk legyen, mint a kenyér, vagy a ruha beszerzése, mert üresen a lélek sem maradhat sokáig. Élményt, izgalmat, érzeteket és mozgást éppen úgy követel mint a gyomor a táplálékot. S nehogy nagyon éhesen maradva az legyen csak a töltelléke, az után kapjon mohón, amit főként a legutolsó időkben olcsó és vásári táplálékként a fasizmus mérgét vitte belé, ami tudományban, művészetben, erkölcsben egyaránt az emberiség megtagadásához, az erkölcsi igazságok semmibevevéséhez és lábbaltiprásához vezetett, — gondoskodnunk kell róla, hogy olyan táplálék jusson, mely nem állati brutalitásunk forrásaihoz viszi vissza a lelkeket, hanem magasabb örömérzeteket fakaszt finomabb izlést nevel, szépet, érdekeset és felemelőt nyújt. Ami a léleknek valóban komoly élvezeti cikk és magasabbrendű tartalom.

A pécsi képzőművészek Szabad Szervezete kezdeményezésére és a városi múzeum közreműködésével állandó tárlatként most megnyiló kiállítás ezt a táplálékot kívánja nyújtani — mondotta Boros evtárs.

Ezután megköszönve a kiállító művészek, különösen Martyn Ferenc elvtársnak és a múzeum igazgatójának a kiállítás megrendezése körül kifejtett fáradhatatlan tevékenységét, átadta a kiállítást rendeltetésének azon kívánsággal, hogy az a dolgozók lelki felfrissülését, esztétikai és erkölcsi átnevelését minél nagyobb mértékben és minél nagyobb eredménnyel szolgálja.

SZÍNHÁZ

SZEPTEMBER MÁSODIK FELÉBEN NYIT A SZÍNHÁZ

Kedvezményes bérletrendszert vezetnek be.

Halasi Iván színtársulata Pécsett kezdi meg a sziniévadot. Megnyitó előadásként Bónyi Adorján: „Az elcserélt ember" című színművét tűzte műsorra. A második bemutató a Cigányszerelem című operett lesz. A megnyitó előadás időpontja szeptember 18-a és 20-a között lesz.

A bérletmegváltás már ma megkezdődik. A és B bérletek lesznek 20 százalékkal olcsóbban a napi árnál és havi részletekben fizethetők.

A színtársulat tagjai részére bútorozott szobákat keresünk, kérjük ezeket a színházgondnoknál bejelenteni, mert a színtársulat szeptember 11-én már megkezdi a próbákat.

EGY KÜLÖNBEJÁRATU üres utcai szoba — irodának is megfelelő — azonnal kiadó. Cím: Szabadság-utca 1. (Balra).

— **A németbólyi magy. áll. Gazdaleányképző iskolába** az 1946/47. iskolai évre a beiratások szeptember hó 12-én és 13-án Szabadság (Szentháromság)-tér 4. alatt. Internátus korlátozott férőhellyel az iskola év tartamára megnyilik.

— **Vendéglősök adóközössége.** A vendéglős-ipartársulat elnöksége felhívja tagjait, hogy folyó hó 5-én Kelemen János Hüvösvölgyi vendéglőjében megtartandó összejövetelen az adóközösség megalakítása végett feltétlen jelenjenek meg.

— **Képzőművészeti Szabadiskola.** A M. Képzőművészek Szabadszervezete festő- és rajziskolája a szabadművelődés keretében, Pécs város segítségével folyó hó 6-án, pénteken kezdődik az iparostanonciskolában (Rét-utca). — Ez alkalommal felhívjuk a már jelentkezetteket és az esetleg még jelentkezni óhajtókat, hogy pénteken este 6 órakor jelenjenek meg pontosan az iparostanonciskolában (Rét-utca). Gyülekezés pontosan 6 órakor az alagsori folyosón. Rajzszerszámokat még nem kell hozni, mert egyenlőre a tantervet, órarendi beosztást és az adminisztratív kérdéseket tárgyalják meg. A rajztanítás kedden délután és este kezdődik.

OLVASSA AZ „UJ DUNÁNTÚL"-T!

Gyárváros és Pécsbányatelep kérdései a MKP községpolitikai gyűlésein

Hozzászólások és javaslatok tömegével támogatják a fizikai és szellemi dolgozók a MKP városfejlesztési terveit

Tegnapi számunkban a belvárosban lezajlott községpolitikai gyülésünkről számoltunk be, ma ismertetjük a Gyárvárosban és Pécsbányatelepen lezajlott gyűlésünk lefolyását.

Gyárvárosban az első előadó dr. Tamás György elvtárs beszéde elején kifejtette, hogy

a Magyar Kommunista Pártnak nemcsak az a célja, hogy helyes országos politikát folytasson, hanem az is, hogy helyi kérdésekkel is foglalkozzék.

Pécs első és legfontosabb kérdése a közellátás. Kenyérkérdésünk megoldottnak tekinthető, de annál nehezebb probléma a piac kérdése. Különösen súlyos ez a kérdés a Gyárvárosban, amely teljesen el van szakadva a várostól. Gyárvárosnak feltétlenül külön piacra van szüksége. Ugyancsak sürgősen megoldandó Gyárváros csatornázásának és vizellátásának kérdése is. Egész Pécsnek elemi érdeke Mecsekaljának, Mecsekszabolcsnak Pécshez való csatolása és ezt pártunk kérte is a belügyminisztériumnál. Ugyancsak az egész város érdeke, hogy

gyártelepeinket közvetlenül az energiaforrásnál, a szénbányák közelében, tehát Pécsett építsék ki,

mert semmi értelme annak, hogy az üzemanyagot az ország más részeibe szállítsák. Szólt Tamás elvtárs a termelői, fogyasztói és kisiparos szövetkezetek létesítésének szükségességéről is, majd a munkanélküliség kérdésére tért át. Követelte, hogy megfelelő munkás, paraszt és értelmiségi összefogás segítségével ezt a problémát oldja meg a város.

Tamás elvtárs nagy tetszéssel fogadott előadása után Abelovszky Antónia elvtárs emelkedett szólásra és a város legfontosabb, szociálpolitikai problémáit ismertette.

A szociálpolitika egyik legfontosabb kötelessége, hogy gondoskodjék a dolgozó osztályok helyzetének megjavításáról. Feltétlenül szükséges, hogy a nagyobb gyárakban, ahol sok asszony dolgozik, bölcsődét, és napközi otthont rendezzenek be a dolgozó asszonyok gyermekei számára.

Szükséges, hogy a dolgozó osztályok helyet kapjanak a közoktatásban is és legalább bizonyos ideig a szülők vagyoni állapotára való tekintet nélkül minden gyermek tanulhasson. Beszélt a népi kollégiumok, a szakirányú oktatás s jó ipariskola felállításának szükségességéről is, majd különösen az asszonyokat hívta fel a MKP helyes szociálpolitikájának támogatására.

Ezután dr. Lissák Kálmán egyetemi tanár elvtárs beszélt a közegészségügyről, rámutatva, hogy

Pécs városában vannak olyan megoldásra váró kérdések, amelyek még mai szűkre szabott kereteink között is megvalósíthatók.

Ilyen pl. a gyárkémények füstemésztő készülékkel való ellátása. Közegészségügyünk legfontosabb kérdése mégis a kórház, különösen pedig

járványkórház és tüdőszanatóriumok létesítése.

Fontos továbbá a szemétkihordás megoldása, egészségügyi lakáskataszter felállítása, fedett városi vásárcsarnok és hűtőház létesítése, valamint korszerű fürdő felállítása. De nagy feladatok várnak a demokratikus városra az anya- és csecsemővédelem terén is.

Gyárvárosnak a közegészségügy szempontjából is meg vannak a maga külön problémái,

nevezetesen, hogy ennek a városrésznek nincs orvosa. A város kötelessége gondoskodni egészségház felállításáról és orvosi lakásról, mert ez előfeltétele a gyárvárosi orvosi probláma megoldásának.

A nagy figyelemmel végighallgatott előadások után hozzászólások egész pergőtüze mutatta meg, hogy a MKP községpolitikai probléma felvetése mennyire időszerü volt. Váci Ferenc gyárvárosi iskola igazgató a nagyon rossz állapotban lévő pécsváradi országút kijavitását kéri és ismerteti az általános iskola rendszerét. Papp Ferenc kifogásolja, hogy a munkanélküli építőiparosok zsír, illetve olajellátása nincs biztositva. Javasolja, hogy

Gyárvároson szövetkezeti bolt létesüljön, továbbá, hogy kavics, illetve betonjárdákat építsenek.

Szebélyi Péter szerint Pécs igenis szenvedett háborús károkat, még pedig azzal, hogy az átvonuló tankok az utakat teljesen tönkretették. Ezeknek rendbehozása elsőrendű városi érdek, de kitünő munkaalkalom is. Kivánja Gyárváros csatornázását és a vizvezetékeknek a lakásokba való bevezetését. Csordás elvtárs

kultúrház építését javasolja, amelyben népkönyvtár működne. Javasolja, hogy az elavult utcaneveket a demokrácia szellemében változtassák meg, így pl. felvetette a „Széncsata utca" megszivlelendő ötletét.

Helt József a szabotáló gyárosok ellen szólalt fel. Simek elvtárs a kiosztott házhelyek telekkönyvezését, építési szövetkezetek létesitését követeli és rámutat arra a lehetetlen állapotra, hogy mig a városban magánautók futnak, a városnak nincs mentőautója. — Peitlemé az árszabályozás ügyében, Petró József a Jankovics-telep közlekedési viszonyainak megjavitása érdekében szólalt fel.

Miután dr. Tamás György elvtárs válaszolt a felszólalásokra és igéretet tett, hogy a párt törvényhatósági bizottsági tagjai a felvetett problémákat a város vezetősége elé terjesztik a nagysikerű gyülés a Himnusz hangjaival ért véget.

Pécsbányatelepnek külön megoldásra váró problémái vannak

Ugyancsak igen nagy érdeklődés mellet zajlott le pécsbányatelepi gyülésünk is, amelynek előadói dr. Boros Béla egyetemi magántanár, Vajda Gyuláné és Horváth János elvtársak voltak. Dr. Boros elvtárs beszéde elején rámutatott arra, hogy a bányavidék egészségügyi problémáit mint orvos, közelről ismeri

A bányászok egészségügyét csak megfelelő óvintézkedésekkel lehet megoldani

és ezek között is elsőrendű fontosságú a tisztaság. Márpedig

semmiképpen sem tekinthető higiénikusnak a mai piaci helyzet, ahol a földről árulják az élelmiszereket.

Meg kell oldani a fürdők kérdését is. Sürgősen be kell vezetni hogy védőnők járjanak ki a bányászokhoz, a napközi otthonokat is szaporitani kell és az iskolákban szakkezetekbe kell adni az egészségtan oktatást. A betegség megelőzésének egyik legfontosabb fegyvere ma a védőoltások, de a munkások általában idegenkednek ettől, mert ez néha több munkanap kiesését vonja maga után. Követelni kell hogy

vezessék be a védőoltásokra a fizetett szabadságot.

Valósággal döbbenetes helyzet, hogy egy olyan nagy ipari városnak, mint Pécs, nincs járványkórháza. Pedig az influenza a tbc és egyéb járványos betegségek nálunk is pusztítanak. A lakáskérdés, a szemétkihordás, parkok létesítése, üzletek ellenőrzése a fütés világitás kérdése, a fütőanyag helyes elosztása az üzemek és gyárak munkásainak egészségügyi ellenőrzése, a gyárak kéményeinek füstemésztő készülékkel való ellátása mind megoldásra váró egészségügyi problémák, amelyeknek megoldásától a magunk és gyermekeink egészsége függ.

Vajda Gyuláné elvtárs beszéde elején rámutatott arra, hogy a mai történelmi helyzetben magunknak kell előrevinnünk a fejlődést. A munkásságnak a felszabadulás óta van országos és városi képviselete és ezeken keresztül, ezek támogatásával a munkásságnak is be kell folynia a közügyek intézésébe.

Javasolja napközi otthonok felállitását a gyárakban, elsősorban a Zsolnay-gyárban és a Dohánygyárban, valamint a rokkantak átképzését képességük mértékében.

Végül az asszonyokhoz szólva felszólította őket, vegyenek részt a Demokratikus Nőszövetség munkájában.

Horváth János elvtárs mint legfontosabb kérdést, elsőnek a közellátás kérdését veti fel rámutatva arra a lehetetlen helyzetre, hogy

Bányatelepen nincs piac, holott a falu termelői itt mennek el.

Ezután a munkanélküliség problémájára tért át, amelyet intézményesen és nem jótékonysági alapokon, hanem munkaalkalmak teremtésével kell megoldani. Felvetette egy közkórház létrehozásának és aggokháza létesitésének szükségességét, követelte az Üdülőszállónak a bányászok javára való átadását és azt, hogy

a bányatelepi lakáskérdés megoldására az építkezés mihamarabb meginduljon.

A nagyszámú hozzászólások során Tárnoki elvtárs kifogásolja, hogy eddig a bányászbetegségekkel a közönség nem sokat törődött és az orvosoktól több együttérzést kér a bányászok számára. Horváth elvtárs a bányákban mentőállomás felállitását sürgette.

Egy **bányászasszony** elvtársnő kifogásolta, hogy a telepen 11.— forintos margarint adnak a jóval olcsóbb és tápdúsabb zsir helyett. Egy másik elvtársnő

köszönetét fejezi ki a Pártnak és vezérének Rákosi Mátyás elvtársnak a forintért, amely a bányászok helyzetében is jelentős javulást hozott,

ugyanakkor azonban rámutatott arra, hogy a bányászgyermekek között igen sok a bőrmegbetegedés, aminek egy fürdő felállításával egyszersmindenkorra véget lehetne vetni. Czenkovics elvtárs tiltakozik az ellen, hogy

mig a pécsi piacon 1 forintban állapitották meg a tej árát, a Bányatelepen 1.20-ért árusitják.

Kovácsné és Pártosné elvtársak felszólalásai után az előadók válaszoltak az elhangzottakra, majd a gyülés, amely a Himnusz eléneklésével kezdődött, az Internacionálé hangjai mellett ért véget.

A város többi pontjain lezajlott gyüléseinkről holnapi számunkban adunk részletes beszámolót.

— **Tánc** szombat este 7—12-ig a Munkás Kultúrházban (volt Nemzeti Kaszinó). Büffe és italok. Zenét a közkedvelt Sztár-zenekar szolgáltatja.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás csütörtök estig: felhős, keleten derült idő. Számottevő eső nyugaton sem lesz. Reggel helyenként köd. A hőmérséklet tovább emelkedik.

— A Körmendy Margit javára rendezett nagyversenyt ma, csütörtök este 7 órai pontos kezdettel tartják meg a ciszt. gimnázium dísztermében. Emeli az est nívóját Kamiwoda Olga személyes közreműködése, a Szerán kórus fellépése és Sass Dezső zongorakísérete. Kevés jegy a nap folyamán a Szent István Társulatnál kapható.

— **HADIFOGOLY HÍREK. Horváth Pál tizedes, Horváth Jenő főhadnagy felesége, dr. Okrai Győző alezredes, Miskovszky Imre, Ferenci Gábor, Nagy József, Szabó Ferenc és Herling Henrik hozzátartozói jelentkezzenek a MKP hadifogoly irodájában, Rákóczi-út 68. szám alatt.**

Uj hivatalos órarend a megyeházán. Baranyamegye alispánja a megyeháza hivatalos órarendjét szerdától kezdődően úgy rendezte, hogy a hivatalos órák reggel fél 8 órától délután fél 3 óráig tartanak, mely idő alatt feleket is fogadnak.

— **A 2. honv. ker. zenekara** 1946 szeptember 5-én (csütörtökön) este 6—8-ig a Széchenyi-téren térzenét ad. Vezényel Csáky Nándor honv. karmester.

MARHABÉL, békebeli golyókékítő kapható Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

— **A hadisegélyesek és hadigondozottak** járulékait a városi adóhivatal a következő sorrendben fizeti ki: Szeptember 6: hadisegély I-től 300-ig és hadirokkantak; szeptember 7: hadisegély 301-től végig és hadiözvegyek A—I-ig; szeptember 9: hadiözvegyek K—Z-ig, szeptember 10: hadigondozott családtagok és járadékosegélyesek.

— **A Magyar Pedagogusok Szabad Szakszervezete Hegyháti Járási Csoportja** folyó hó 7-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel tartja őszi közgyűlését Sásdon. A színvonalas tárgysorozat keretén belül tartja beszámolóját Baranya vármegye ped. szaksz. megyei titkára, aki a legfrissebb pedagógiai hírekről tájékoztatja a járás pedagógusait. A járásban működő valamennyi tanító, tanár megjelenését kéri a vezetőség.

Ügyvédi hír. Dr. Abay Nemes Oszkár ügyvéd irodáját Dr. Várady Antal-utca 20. sz. alól Inczédy D.-u. 4. szám alá helyezte át.

— **Újra szabályozták a fogatos járművek igénybevételének rendjét.** A belügyminiszter közölte a vidéki közigazgatási hatóságok vezetőivel, hogy a fogatos járművekkel kapcsolatos kérdések, ideértve a fuvardíjak megállapítását is. A jövőben ez a közlekedésügyi miniszter, a járműveknek közérdekű munkára való igénybevétele és az ezen munkáért fizetendő bér megállapítása az újjáépítési miniszter, míg az igaerőnek mezőgazdasági munkára való igénybevétele, valamint az állategészségügyi igazgatása és állattenyésztéssel kapcsolatos ügykör a földmüvelésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

— **A városi Zenekonzervatórium beíratásainak rendje.** Szeptember 7-én és 9-én d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig a régi növendékek beírása. 10-én d. u. 3—6-ig felvételi vizsgák új kezdők és új haladók részére, 11-én d. u. 3-kor pót és javítóvizsgák, ugyancsak 3-kor a felvételi vizsgák stb. eredményeinek kihirdetése és a felvett növendékek beírása. 12-én a növendékek beosztása, 13-án a rendes tanítás kezdete. Tandíjak 8—14 ft. Akadémiai osztályokban 20 ft. Beíratási díj 12 ft.

Bővebb felvilágosítást azigazgatóság ad naponta d. e. 10—12-ig. Telefon: 23-39.

SPORT

Sok hűhó — semmiért

A „Nép Sport" tegnapi számában öklömnyi betűkkel olvasható a harmadik oldalon a futballélet legnagyobb szenzációja: „Vezér egy évig igazolatlanul játszott a PVSK-ban!!!"

Ez a cikk, érthető nagy izgalmat okozott nemcsak a budapesti és vidéki labdarúgótársadalom, hanem a PVSK, és szurkolói körében is. A cikk azt állítja ugyanis, hogy Vezér igazolatlanul, tehát mint a Szolnoki MÁV igazolt játékosa játszott a PVSK-ban. Ezt Kövesdy Lajos, a Szolnok intézője mondotta a labdarúgóházban, de megerősítette Nagy Sándor, az MLSz ügyvezető elnöke is, mondva a következőket: „Tüzetesen utána néztünk a dolognak, és kiderült, hogy nálunk Vezér valóban úgy szerepel, mint a Szolnok igazolt játékosa".

Mi azonban nem tudtunk belenyugodni a „Nép Sport" szenzációhajhászó cikkébe, és kérdést intéztünk az ügyben leginkább érdekelt fél, a PVSK vezetőségéhez. A vezetőség álláspontját és a tényleges helyzetet Messenyei Nándor, a PVSK ny. elnöke mondja el:

— A „Nép Sport" szerdai cikke egy óriási félreértésen alapul, és az MLSz adminisztrációjának vétkes mulasztására mutat rá Vezér Antalt, ugyanis mi a legnagyobb rendben igazoltuk le, s ő ma is a PVSK igazolt játékosa. Ismeretes, hogy 1945 augusztusában a Szövetség egy 8 napos szabadrablást engedélyezett, amelynek alkalmával mi Vezért leigazoltuk. Ennél a szabadrablásnál az volt a legérdekesebb, hogy a játékost, volt egyesületének megkérdezése nélkül igazolhatta le az új egyesület. Igy igazoltuk le mi is Vezért. A játékos igazolását felküldtük a Szövetség Déldunántúli Kerületén keresztül az MLSz központjába. Itt volt aztán egy dolog, ami valószínűleg az egész félreértés alapja. Vezér ugyanis régi nevén, mint Werner szerepelt a Szolnok igazolt játékosai között. Mi az igazolólapot Vezér Antal névre állítottuk ki, s az MLSz-ből visszaküldték az igazolást azzal, hogy ilyen nevű játékosa a Szolnoknak nincs. Mi, hogy Vezér vasárnap már játszhassék csapatunkban, minden követ megmozgottaunk az igazolás mielőbbi kiadása érdekében.

Az akkori postaforgalom olyan rossz volt, hogy egy levél csak 6—8 nap alatt érkezett volna rendeltetési helyére, ezért Kovács József, az MLSz kerületi főtitkára távbeszélőn keresztül állapodott meg a MLSz központjával, hogy az igazolást a pécsi kerület kiadhatja. Igy tehát az igazolást teljesen szabályos körülmények között meg is kaptuk. Hogy az MLSz-ben Vezér kartotékjára már elfelejtették rávezetni az átigazolást, az csakis az MLSz adminisztrációjának hanyagsága.

Eddig tart a PVSK hivatalos nyilatkozata ebben az ügyben. Vezér ezek szerint még mindig a PVSK játékosa, s hiába akarja a Szolnok minden eszközzel megfúrni az igazolást, hiába keres a kákán csomót, Vezér továbbra is a PVSK játékosa marad.

---

* **Régi orvosok—Régi jogászok barátságos labdarugó mérkőzése.** Igen érdekes mérkőzés színhelye lesz szombaton délután a Hunyadi-utcai sporttelep. A régi jogászok csapnak össze barátságos alapon az orvosok csapatával. A két csapat összeállítását, amely nagy meglepetéssel szolgál, lapunk legközelebbi számában közölni fogjuk. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert ilyen mérkőzés már rég volt pécsi pályán.

* **A PVSK kerékpáros szakosztálya** szeptember 1-én a Szegeden rendezett Országos Vasutas Bajnokságokon kevésszámú versenyzővel nem várt ragyogó eredményt ért el. A hosszú út fáradalmainak ellenére is 11 drb. díjjat hoztunk a jóval nagyobb létszámmal rendelkező szegedi versenyzők elől. A sok versenyszám közül a 800 méteres vágtaversenyen Kernernek sikerült a selejtezés után a döntőbe fölharcolni magát és a fakerekes előnyösebb helyzetben lévő ellenfeleit megverve mint bajnok került ki a 800 méteres vágtaversenyből.

Az ugyancsak 800 méteres selejtező vigasz versenyben I-sőlett Csabay, ki eddig csak egy két versenyen vett részt. Az 1000 méteres időversenyben Fenyvesi vaskerékkel a fakerekes ellenfeleivel szemben II-ik helyen végzett. A 10 kőrös csapatversenyben, melyben versenyzőink vaskerékkel a fakerekes ellenfeleikkel szemben a II-ik helyezést érték el. Indultak: Kerner, Czirják, Csabay és Bodán.

Az országúti 50 km-es verseny délután került lebonyolításra, melyben versenyzőink mind pontot szerezték. A napi különféle versenyszámok összpontozása alapján csapatunk az alanti szerint a II-ik helyezést érte el.

I. Tisza	332 pont
II. PVSK	248 „
III. DVSC	206 „
IV. Törekvés	144 „
V. Testvériség	90 „

PÁRTÉLET

JOGÁSZAKTIVA

lesz csütörtökön este 7 órakor a központi pártházban. Teljesszámú megjelenés kéretik.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 6. PÉNTEK

Budapest I.

8.00: Kertészeti tanácsadó. Natter Nád Miksa előadása. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Az I. honvédkerületi zenekar játszik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Margeret Sheridan és Aurelino Pertile énekel. **10.30:** Rádióiskola. **12.15:** Demény István Scala együttese játszik. **13.15:** Kézmarttól a mikrofonig. Molnár György előadása. **13.30:** Bagossy Judit zongorázik. **14.20:** Rózsa Sándor énekel. **16.10:** S. Fehér Évával az UNRRA magyar titkárával és Kojsza Ilonával, az amerikai magyar unitárius akció szervezetének titkárával beszélget Szepesi György. **16.25:** Hanglemez. **16.45:** Törvény az új mezőgazdasági érdekképviseletről. **17.00:** Szakszervezeti tanácsadó. **17.15:** Darvas Ibolya énekel. **18.15:** A Rádiózenekar játszik. **18.45:** Gyermekbarátok műsora. **19.30:** Faluhíradó. **20.20:** Pázmány György zongorázik. **21.00:** Basilides Mária énekel. **21.20:** A tiszai béke. Esze Tamás előadása. **21.40:** Hanglemez. **22.35:** Hanglemezek. **23.35:** Angol preklasszikus muzsika.

Budapest II.

20.00: Orosz dalok és románcok. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** ifj. Babos Gyula cigányzenekara muzsikál. **22.15:** Részletek Wagner: Istenek alkonya c. operájából.

RÁDIÓ

részletfizetésre is kapható.

Javítás garanciával:

Hohmann Jenő

cégnél,

Inczédy-utca 9/I.

Telefon: 20-07. sz.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

BURGONYAKIOSZTÁS

Délvidéki Rt., Pécsi Kirendeltsége értesíti a közönséget, hogy Kazinczy-utca 3. sz. alatt a burgonyaeladást megkezdte, minden tételben, korlátozás és jegy nélkül, a hivatalos árnál olcsóbban.

FELHÍVÁS A FANAGYKERESKEDŐKHÖZ

A közellátási ügyosztály felhívja az összes pécsi fanagykereskedő cégeket, hogy folyó hó 7-én, szombaton délelőtt 10 órakor a városházán a közellátási ügyosztályon tartandó megbeszélésen feltétlenül jelenjenek meg.

HÚS-ELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli a lakossággal, hogy a húsárusítás a hentesiparosoknál csütörtökön folyó hó 5-én tovább tart, a 11-es számú jegyszelvényre. Aki jegyeit még nem váltotta be, az csütörtökön még beválthatja. Szombaton már új jegyre fognak húst kiszolgáltatni a hentesiparosok

Adózók figyelem!

Uj forgalmi adó bevallási ív

kapható:

Uj Dunántúl Könyvesbolt

Kossuth Lajos-utca 4. szám.

Telefon: 24-90

Taggyűjtéshez

felveszünk B-listás tisztviselőket, kik szép kereseti lehetőségre tesznek szert.

Cím leadandó 5451. szám alatt a kiadóhivatalban.

Diákok!

Minden füzetet, írószert legolcsóbban.

BLANC

könyv- és papírüzletből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok

TANKÖNYV előjegyzés.

Még ma

sürgősen

jegyeztesse elö tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.

Uj Dunántúl Könyvesbolt

Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.

(Pohli csemege-üzlet mellett.)

PARTÉLET

A férfiszabóipari szakcsoport (raktári szabók is) folyó hó 5-én, csütörtökön este 6 órakor taggyűlést tart: Tárgy: Munkabérek rendezése. A tárgy fontosságára való tekintettel, kérjük a tagok pontos megjelenését.

Az Építőipari Szakosztály értesíti az összes építőmester, kőműves, ács, kőfaragó, cementárukésztiő, tetőfedő és festőmestereket, hogy a III. sz. körlevél elkészült. Körlevél tartalmazza: munkanemenkénti munkabéreket, szakmánként a minimális normateljesítményeket, prémium fizetési %-kat. A 170.001/1946. Ip. M. sz. rendeletben írt egységár kalkulációt, úgy a fő, mint az alvállalkozókét, regie kalkulációt, forgalmi, keresti adók fizetését, számlabélyeg illetéket, OTI és baleseti járulékot.

A cipészipari szakosztály elnöksége értesíti tagjait, hogy az 1946 augusztus 1-től érvényben lévő **árszabályok elkészültek.** Átvehetők a Pécsi Ipartestület jegyzői hivatalában 2 forint ellenében.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

A Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete Pécs-Baranyai Csoportjának választmánya folyó évi szeptember hó 5-én csütörtökön 18 órakor ülést tart.

Húsipari alkalmazottak 5-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Vendéglátóipari alkalmazottak folyó hó 6-án 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Házfelügyelők 6-án vezetőségi ülést tartanak.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

KÉT DIÁKLEÁNY teljes ellátással otthonra talál. Cím: 767. sz. a kiadóban.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 200. SZÁM. ÁRA 40 fillér PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 6. PÉNTEK.

A munkanélküliség kérdése az N. B. előtt — Sulyos vallomások Kovács és Szeli, a bányászok elhurcolói ellen

Ma tárgyalják Párisban a pozsonyi hidfő kérdését

Jugoszlávia visszavonta a nemzetiségek iskoláztatására vonatkozó pótindítványt

Párisból jelenti a MTI: A magyar területi és politikai bizottság szerdai ülésén visszatértek a magyar delegációnak a mult ülésen már felolvasott levelére, amely szerint szóbeli meghallgatást kér minden kérdésben, amikor területi vagy politikai ügyek merülnek fel. A csehszlovák és az amerikai delegátus javaslatára kimondták, hogy a bizottságra tartozik annak megállapítása, mikor hallgatják meg a magyar delegációt.

Elhatározta a bizottság — mint már jelentettük —, hogy

a román—magyar határ kérdésének vitáját a román bizottságra bízza

ezzel a kikötéssel, hogy a bizottság elnöke állandóan érintkezésben maradjon a magyar bizottság elnökével. Az elnök leszögezte, hogy a magyar bizottság eredeti formájában fogadta el a román—magyar határra vonatkozó szakaszt és ezért kéri, hogy a kérdést a román bizottságban hozzák szőnyegre.

Ezután felolvasta az elnök a magyar delegáció újabb levelét, amely

kéri, hogy hallgassák meg Magyarországot a béketervezet első cikkelyének 4. szakaszára vonatkozóan,

amely az első bécsi döntést érvénytelenítve visszaállítja az 1938-as csehszlovák—magyar határt. Bejelentette az elnök, hogy ehhez a szakaszhoz két csehszlovák pótindítvány érkezett. Az egyik kéri a bécsi döntés érvénytelenítésének szövegébe a következők felvételét: „A bécsi döntést és ennek minden következményét". A másik a pozsonyi hídfőre vonatkozik.

Az elnöknek arra a kérdésére, hogy a bizottság óhajtja-e a magyar delegáció meghallgatását. Clementis csehszlovák delegátus közölte, hogy

kéri a magyar küldöttség meghallgatását, de csak a második, a pozsonyi hídfőre vonatkozó pótindítvánnyal kapcsolatban. A bizottság ezt a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

Áttértek ezután a békeszerződés második cikkelyének tárgyalására, amely az alapvető emberi jogokat állapítja meg. Ehhez a cikkelyhez jugoszláv pótindítány érkezett, amely azt javasolja, hogy iktassák be a békeszerződés szövegébe az anyanyelven való tanítás szabadságának jogát is. Az elnök ezzel a kérdéssel kapcsolatosan felolvasta a magyar küldöttség levelét, amely

magáévá teszi a jugoszláv javaslatot annál is inkább, minthogy Magyarországon már minden kisebbségnek anyanyelvű iskolái vannak.

A viszonosság alapján kéri azonban, hogy az anyanyelvű oktatás becikkelyezését a romániai magyar iskolákra is tegyék kötelezővé. Az elnök a levelet áttette a román bizottsághoz is. A jugoszláv pótindítvány és a magyar levél felett vita indult meg, amelynek eredményeképpen a jugoszláv delegátus visszavonta pótindítványát.

A magyar területi és politikai bizottság pénteken folytatja ülését.

Manuilszki döbbenetes leleplezései a biztonsági tanácsban

A görög kormány meg akarja támadni Albániát, — A fegyvereket az angol csapatok osztják szét

Londonból jelentik:

A biztonsági tanácsban szerdán este Manuilszki 3 órás beszédben fejtette ki álláspontját a görög és az angol kormány ellen. Kijelentette, hogy a görög monarchisták támadó tervekkel foglalkoztak a szomszédos országok, különösen Albánia ellen. Manuilszki szerint görög felderitő repülőgépek szálltak el a környező országok területe felett, görög csapatok tüzeltek jugoszláv őrjáratokra.

Ezután két titkos parancsot idézett. Az egyik szerint

megengedték olyan falvak felgyújtását, ahol a lakosság elégedetlen a kormánnyal.

A másik parancs keletmacedóniai kormányzójától származik és szélsőséges monarchista csoportokról szól. Ezek a csoportok angol támogatásban részesülnek. A IV. indiai hadosztály katonai utasitást kaptak, hogy segitsenek nekik fegyvert szétosztani a megbizható parasztok között

A görög kormány katonai lépésekre készül Albánia ellen.

Manuilszki a továbbiakban kijelentette, hogy a görög népszavazást nem lehet komolyan venni A biztonsági tanácsnak — mondotta kötelessége, hogy megakadályozza a britek beavatkozását Görögországban, az alapokmány VII. cikkelyének megfelelően olyan feltételeket teremtsen meg, amelyek biztositják a valóban szabad választásokat. Görögország támadó jellegű politikájával arra törekszik, hogy lerombolja a Balkán békéjét és biztonságát. — Nyilvánvaló tehát, hogy Görögország magatartása fenyegeti a békét. (MTI)

Országos értekezlet a teljesitménybérek ügyében

A teljesitménybérek megállapításával kapcsolatban az ország különböző üzemeiben többféle probléma merült fel. Ezek miatt a teljesitménybér kifizetése egyes üzemekben haladást szenved. A kérdések megoldására és az egységes eljárás gyors lebonyolitására az iparügyi minisztérium és az iparügyi termelési tanács szeptember 11-én és 12-én Budapesten országos értekezletet hiv egybe.

Cipőtalpat kapnak a pedagógusok

Kiosztásra kerül az a 10.000 pár cipőtalp, amelyet a kaliforniai magyarok adományaiból küldtek Magyarországra. A kormánynak a hatóságokkal egyetértésben megállapitott terve szerint Nagybudapest és 12 vidéki város tanárai és tanitói részesülnek a szállitmányból.

Teljes megegyezés a két munkáspárt között

A parasztnapok a dolgozók szolidaritását demonstrálják

A Magyar Országos Tudósító jelenti:

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Pért együttes összekötő bizottsági ülést tartottak és azon megvitatták a belpolitikai és külpolitikai helyzetet, valamint a stabilizációval kapcsolatban felmerülő kérdéseket, igy elsősorban a munkanélküliség problémáját. A felmerülő kérdésekben a két párt a munkásegység szellemében megállapitva szempontjaik és céljaik azonosságát a követendő magatartás és eljárás tekintetében is teljes megegyezésre jutott. A két munkáspárt a közelgő parasztnapok alkalmából köszönti a Budapestre érkező parasztságot. Ez a találkozás a munkáspártok véleménye szerint a dolgozók szolidaritásának jegyében kell, hogy megtörténjék.

GROMIKO a görög népszavazásról

Newyorkból jelenti a Reuter:

A biztonsági tanács keddi ülésén Gromiko szovjet megbizott nyomatékosan hangoztatta hogy a görögországi helyzet fenyegeti a békét és biztonságot. Különösen azokra a veszélyes eseményekre hivatkozott, amelyek jelenleg az albán—görög határon történtek. A görög népszavazásról szólva kijelentette, hogy a választások eredményét meghamisitották. Terror és külföldi csapatok jelenléte megakadályozta az országot véleményének szabad nyilvánitásában.

A belügyminiszter felhatalmazása a rendőrségben végrehajtható változtatásokra

A hivatalos lap csütörtöki számában megjelent kormányrendelet felhatalmazást ad a belügyminiszternek arra hogy az államrendőrség egyes hatóságait és szerveit összevonhassa, vagy megszüntethesse, elnevezésüket megváltoztathassa. A legénységi állományú egyének felvételének új szabályait a belügyminiszter állapitja meg.

Omelkát kivégezték

Budapestről jelenti a MOT:

Omelka Ferenc nyilas tömeggyilkoson, akit mind a népbiróság, mind a NOT kötéláltali halára itélt és az államfő a kegyelmi kérvényt elutasította, Bogár János hóhér csütörtökön reggel 9 órakor végrehajtotta a halálos ítéletet. A nagyszámú közönség a demokrácia és a népbiróság éltetésével oszlott szét.

Baleset érte dr. ANTOS ISTVÁNT

Budapestről jelentik:

Antos István pénzügyi államtitkár elvtársat szerdán este Üllön gépkocsibaleset érte Az államtitkárt szanatóriumba vitték.

Vasárnap népgyűlés Villányban

A MKP a parasztságért vivott harcának új állomása lesz Farkas Mihály elvtárs beszéde

A Magyar Kommunista Pártnak a földhözjuttatott parasztság érdekében vivott harca új szakaszába érkezett. Tegnap hirül adtuk, hogy

Pártunk követelésére végre leszállitották a rendkivül sérelmes vámőrlési díjakat

és az ipari árak csökkentésére, az agrárolló szükitéséért folytatott küzdelmünk is napról-napra újabb eredményeket mutathat fel.

Az elmult napokban nyújtották be a nemzetgyülésnek a Kommunista Pártnak a malmok községesitésére, illetve községi ellenőrzés alá helyezésére vonatkozó törvényjavaslatát.

Ez a törvényjavaslat is régi és jogos követelése a parasztságnak, amelyet a malomuzsora a végletekig kizsákmányol.

A törvényjavaslat benyújtása újólag kiélezte a harcot a demokrácia erői és a nyerészkedési lehetőségeket a végsőkig védelmező reakció között.

Ilyen körülmények között fokozott jelentősége van annak a népgyülésnek, amelyet vasárnap, szeptember 8-án rendez a Magyar Kommunista Párt Villányban. A népgyülés jelentőségét még inkább kiemeli az a tény, hogy arra Krancz Pál megyei titkáron kivül maga

Farkas Mihály elvtárs, Baranya nemzetgyülési képviselője, a Párt Központi Vezetőségének tagja is Villányba utazik, hogy mint legilletékesebb számoljon be a megye ügyeinek és parasztságának az őket érintő sorsdöntő kérdésekről.

A villányi népgyülés vasárnap délután 3 órakor kezdődik és a környék lakossága a gyülés után ebből az alkalomból nagyszabásu szüreti mulatságot is rendez.

Értesülésünk szerint Farkas Mihály elvtárs már szombaton délután megérkezik Pécsre, hogy alkalma legyen a kongresszus előkészitésének munkájába is belekapcsolódni.

Pártnapi és népgyülési előadók részére

értekezletet tartunk pénteken 6-án, délután 7 órakor a Bajcsy Zsilinszky-utcai pártházban

Előadó: dr. HAJDU GYULA elvtárs.

MEGYEI BIZOTTSAG.

A fontos tárgysorozatra való tekintettel kérjük elvtársaink pontos és teljes számu megjelenését

A munkanélküliség egyetlen ellenszere: a középítkezések megindítása

Hajdu Gyula elvtárs a N. B. tegnapi ülésén javaslatot terjesztett elő az utak javítására és a bérfizetési zavarokkal küzdő gyárak áruinak értékesítésére

A Nemzeti Bizottság tegnap délelőtt a városháza kisgyűlési termében Czett József elvtárs elnöklete mellett ülést tartott, amelyen a Szakszervezetek összvezetőségi ülésén hozott határozata értelmében a munkanélküliség problémáinak sürgős megoldása tárgyában a miniszterelnök és a szakminiszterekhez intézett felterjesztésével foglalkozott.

Czett elvtárs röviden ismertetve a munkanélküliek katasztófális helyzetét kérte, hogy a Kereki György titkár által felolvasott szakszrevezeti felterjesztéshez a Bizottság járuljon hozzá és esetleges ötleteivel, indítványaival erősitse meg, adjon nyomatékot a kérelmeknek.

Vörös János bizottsági tag a kisiparosok és kiskereskedők részére nyújtandó hitelkérdés problémáival foglalkozott, majd dr. Huszár István elvtárs vázolta a munkanélküliek helyzetének azt a kétségbeejtően tragikus voltát amely már a kivándorlás veszélyét is magában rejti.

Hajdu Gyula elvtárs hozzászólásában kifejtette, hogy az a tény, hogy egyrészt az ország le van rombolva és áruhiány van, másrészt pedig veszedelmes méreteket öltött és kezd ölteni a munkanélküliség azt mutatja, hogy a gazdasági életben valami vérkeringési zavar van. Vérkeringési zavar van azért, mert a gazdasági élet erői nem jutnak el oda, ahová el kellene hogy jussanak.

A jó pénz — mondotta Hajdu elvtárs — megvalósítása megkövetelte, hogy kevés pénz legyen forgalomban, nehogy egy újabb infláció következzék be. Meggyőződésünk azonban, hogy

produktív célokra kiadott pénz nem jelenthet inflációt.

Annak tehát, hogy a speciális építőipari, vagy általában az ipari munkások munkanélküliségének kérdését megoldhassuk, egyetlen lehetősége:

középitkezések megindítása, illetve lehetővé tétele.

Mert az összeg, amit középitkezésekre fordítunk, teljes egészében itt marad munkabérre és a munkás munkabére legnagyobb részét azoknak a közellátási cikkeknek a beszerzésére fordítja, amely közellátási cikkeknek a stabilizációs tervek szerint meg kell lenniük. Ezek meg is vannak, csak a dolgozóknak módot kell nyújtani arra, hogy azokat meg is szerezhesse magának. A középitkezésekre adott hitelek egyedüli biztositékai annak, hogy az egészséges gazdasági vérkeringés megindulásához az első lökést megadják.

Hajdu elvtárs indítványozta, hogy ennek érdekében

keresse meg a Nemzeti Bizottság úgy a kormányt, mint a városi és megyei törvényhatóságot,

hogy a lehető legsürgősebben teremtsenek lehetőséget középitkezések és általában közmunkák megindítására. Hivatkozott ezzel kapcsolatban Hajdu elvtárs arra, hogy például

mennyire hasonlithatatlanul rosszabb állapotban vannak a baranyai közutak egyéb megyékkel szemben.

Megemlítette, hogy például a Hosszúheténynél lévő fahíd egy esztendő óta vár a rendbehozatalra és még mindig nem történt erre nézve semmi intézkedés. A Nemzeti Bizottság szólitsa fel a vármegyét az utak haladéktalan rendbehozatalára.

Foglalkozott ezután Hajdu elvtárs egyes gyárak és üzemeknek azon panaszával, hogy kész áruikat nem tudják értékesiteni és igy munkabér fizetési kötelezettségeiket sem teljesithetik. Ezzel kapcsolatban indítványozta, hogy

mindazon gyárak és üzemek kész termékeit, amelyek közszükségleti cikkeket, s amelyekből állandó hiány van, — akár a közületek, akár pedig szövetkezetek rendszeresített raktáraiban gyűjtsék össze, természetesen hatóságilag megállapított áron és hatóságilag megállapított áron adják tovább.

Igy aztán nem állhat elő az a helyzet, hogy nem lehet értékesiteni, mert úgy a paraszt, mint a munkás meg fogja venni, amire neki szüksége van.

Boros Pál elvtárs a meszestelepi ONCsA házak befejezésére illetve az épitkezések megkezdésére és a munkanélküliség csökkentésére indítványozta: a város áldozzon fel egy házat tombolára s az igy befolyt összegekből kezdjen épitkezést s ezt ismételje meg mindaddig, amig az épitkezések be nem fejeződnek.

A Nemzeti Bizottság a szakszervezeti felterjesztést a Hajdu elvtárs által előadott indítványok kiegészítésével egyhanguan elfogadta és a maga részéről is mindent megtesz, hogy a munkanélküliség kérdését a legsürgősebben és legkedvezőbben meg lehessen oldani.

Ezután Szücs József elvtárs foglalkozott a vadásztársaságok fegyverviselési engedélyének kérdésével s ezzel kapcsolatban, arra való hivatkozással, hogy a vadászszezon hamarosan megkezdődik, kérte, hogy

a Nemzeti Bizottság a főkapitányságon keresztül kérje a belügyminiszter által elrendelt revizió lebonyolitását.

A belügyminiszter ugyanis már jóideje elrendelte a revizió szükségességét, — miután azonban ez mindmáig nem történt meg, a főkapitányság indokolja meg a sürgősséget.

Az indítványt a bizottság magáévá tette s néhány beadvány ismertetése után az ülés véget ért.

A kongressszusi javaslatok megbeszélésére és a küldöttek megválasztására

az üzemi és kerületi megválasztott elnökök, valamint az üzemi és kerületi titkárok

szombaton, szeptember 7-én d. u. 6 órakor a Megyei Bizottság (Bajcsy Zsilinszky-u. 8.) nagytermében okvetlenül jelenjenek meg.

M. K. P. pécsi városi titkárság.

A statáriális bíróság rendes bíróság elé utalta a siklósi arzénes családirtó bünügyét

Annakidején megirták a lapok azt a feltünést keltő családirtási büntettet, amelynek tettese Pécsi Sándor 41 éves siklósi gazdálkodó, aki arzénnal megmérgezte szüleit, rá kéthét mulva pedig a feleségét. A szülők áldozatul estek a bűncselekménynek a felesége azonban életben maradt. A lefolytatott nyomozás során a meggyilkolt öreg Pécsi és Pécsiné holttestét kihantolták és a megejtett vizsgálat kétséget kizáróan megállapította az arzénel történt mérgezést, de ugyanigy megállapitották ezt ifjabb Pécsiné esetében is.

Minthogy az akkor fennállott szabályok szerint minden gyilkosság statáriális bíróság elé tartozott, Pécsi Sándor cselekményei is a rögtönitélő bíróság elé került, amelyben tegnapra volt kitűzve a főtárgyalás. A tárgyalás során kiderült, hogy Pécsi azért pusztította el szüleit, mert azok ellenezték későbbi feleségével való házasságát. A legérdekesebb azonban a dologban hogy amikor a szülőket már eltette láb alól és igy feleségül vehette imádottját", őt alig kétheti házasság után, tehát a „mézeshetek" alatt ugyancsak a szülei sorsára akart juttatni. Őt is megmérgezte arzénnal, szerencsére azonban a fiatalasszony életben maradt. A vádlott vallomása szerint a feleségét azért akarta meggyilkolni, mert ámár két hét mulva megbánta, hogy feleségül vette.

A tegnapra kitűzött főtárgyalás során a bíróság mérlegelve azt a körülményt hogy a tett elkövetése és az akkor lefolytatott hosszadalmas nyomozás befejezése között olyan nagy idő telt el, ami kizárja a rögtönbiráskodás jogosultságát a bíróság a bünügyet a rendes bíróság elé utalta. A rendes birósági tárgyalást valószinüleg október vége felé tartják meg.

Autósok — motorosok!

Vacuum benzinkut megnyilt

Rákóczi-út 45. szám.

Jelentik még...

Budapestről jelenti a MTI: A holland kormány értesitette a magyar kormányt, hogy hajlandó Magyarországgal felvenni a gazdasági kapcsolatokat. A magyar kereskedelmi kormányzat örömmel fogadta az értesitést és nyomban közölte, várják a holland kereskedelmi küldöttséget Budapestre, hogy a gazdasági kapcsolatok felvételére vonatkozó tárgyalásokat megkezdhessék.

Berlinből jelenti a Reuter: Itteni szovjet körök véleménye szerint Molotov elhalasztja Párisba való visszatérését. (MTI)

*

A budapesti népbiróság kötéláltali halálra ítélte Miklós József volt magántisztviselőt, aki ellen az volt a vád, hogy mint munkaszolgálatos századparancsnok kegyetlenül bánt a munkaszolgálatosokkal. Századából csak tizenöten maradtak életben.

Mentsék meg Sikondát a pusztulástól és adják át a munkásságnak

Dr. Boros István, Tolnai József és dr. Kertész Endre felszólalásai a szakszervezeti ankéton

Lakatos és Czett elvtársaknak már tegnap leközölt beszéde, valamint a munkásság részéről elhangzott hozzászólások után dr. Boros István főispán elvtárs a szerdai szakszervezeti ankéton az őt érintő felmerült kérdésekre válaszolt:

— Engedjék meg a megjelent elvtársak, hogy egész röviden foglalkozzam azokkal a problémákkal, amelyek hozzám tartoznak. Ilyen ügy a Sikonda gyógyfürdő kérdése. Az az állapot, melyben ez a jobb sorsra érdemes

a dolgozók egészsége és pihenése szempontjából fontos gyógyfürdő jelenleg van, teljességgel türhetetlen.

A Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemeink Központi Igazgatósága érthetetlen módon olyanoknak adta bérbe, akiknek a fürdő helyreállitására szükséges anyagok nem állnak rendelkezésre, s akinél nemcsak a szakértelem, de úgylátszik a jóakarat is hiányzik

akik nem annyira az itt gyógyulást és pihenést kereső dolgozók, mint a saját érdekeiket tartják szemelőtt.

Jóllehet voltak bevételeik a fürdőmedence tisztántartásáról sem gondoskodtak, csak a legutolsó vármegyei tisztiorvosi hivatal részéről mintegy két héttel ezelőtt ellenük kilátásba helyezett intézkedések kényszerítették őket, hogy a medencét kellőképpen és alaposan tisztítsák ki.

— Miután a demokráciáért folytatott politikai harc célja végeredményben a dolgozók anyagi és szellemi felemelése ezen, a dolgozók, különösen a bányászok egészségének helyreállitására és üdülése szempontjából fontos intézmény sorsa nem lehet részünkre közömbös. Ezért a szakszervezetünkkel azonnal érintkezésbe lépve az emlitett hivatalnál bejelentettem a tényállást és

szerződés azonnali felbontását kértem a bérlőkkel megkötött és a szakszervezetek részére történő átadását.

Mindezideig azonban sajnos előterjesztésem elintézetlen.

— Közben értesülést szereztem arról, hogy a korábbi tulajdonos a székesképtalan arra hivatkozással, hogy a gyógyfürdő nem mezőgazdasági ingatlan, a földmüvelés és iparügyi minisztériumnál visszaköveteli a fürdő tulajdonjogát. Ujabb előterjesztésben arra kértem az illetékes minisztériumokat, hogy a székesképtalant erdőterülettel kártalanitsák s a gyógyfürdőt pedig a szakszervezeteknek, mint bérlőknek bocsássák rendelkezésére.

Ha ezen akció sikertelen maradna, úgy a demokratikus pártoknak és a szakszervezeteknek együttesen gondoskodniók kell arról, hogy a gyógyfürdő államositása érdekében mielőbb törvényjavaslat kerüljön a nemzetgyülés elé.

Nem kétséges, hogy a gyógyfürdőknek a közösség szempontjából való jelentőségére tekintettel a nemzetgyülés ezt a harcot a dolgozók javára fogja eldönteni.

Boros elvtárs nagyhatású és nagy tetszéssel fogadott beszéde után Tolnai József polgármester elvtárs emelkedett szólásra. Bejelentette, hogy nem mint polgármester, hanem mint szocialista kiván a felmerült problémákhoz hozzászólni. Beszélt a fizetések kifizetésében bekövetkezett nehézségekről, vázolta a forinthiány okait, majd rátért a város közellátási problémáira.

Tolnai elvtárs után Kertész Endre, Baranya megye főispánja beszélt a közellátás kérdéseiről és többek között a következőket mondotta:

— A közellátás első nagyfontosságú kérdése a város tejellátásának biztositása. A rendelet értelmében a paraszt tartozik naponta az előirt 2 liter tejet az OMTK-nál leadni. A rendelt szerint azon felüli fölös tejmennyiséget ide kell azonban behoznia. Én azonban nem nézhettem Pécs város kinlódását a tejellátás terén és egy jogtalanság elkövetésével megengedtem, hogy a falusiak a fölös és egészséges tejüket behozhassák a pécsi placra. Igy természetesen az OMTK előbb-utóbb veszteséggel fog dolgozni, s igy fogjuk őket kényszeriteni, hogy egészséges tejet hozzanak forgalomba olcsón, s nem egészségtelen, rossz tejet 1.45 forintért.

Sztipicsnél

Szombaton 7-től

szezonnyitó

Ismerkedő összjáték

Megjegyzések egy szerencsétlen fogalmazáshoz

A stabilizáció sikerült és, hogy milyen jól sikerült, abban kétségkivül vezető szerepe van annak az egyéni érdekeken tulkintő önmérsékletnek, amit a két munkáspárt és a szakszervezetek bérpolitikája helyességének felismerése után a magyar munkásosztály tanusitott. „Fontosabb a jó forint, mint a sok forint" — ez lett a munkásság jelszava és ennek a jelszónak szem előtt tartásával kötötték meg az új kollektivszerződéseket. A munkásság tudja, hogy a most megállapított bérek éppen csak a legszükségesebb létminimumot fedezik, de vállalják ezt, mert a stabilizáció biztositása fontosabb számukra a néhány forintos béremelésnél, amivel ha a termelés nem növekszik ezzel arányban, a kereslet és kinálat egyensúlyát boritanák fel. Ez az öntudatos magatartás, amely magáévá tette azt az álláspontot, amelyet kihangsúlyozottan ismételjük, mindkét munkáspárt és a szakszervezetek együttesen szabtak meg, nem a bérek számbeli emelését tűzte ki céljául, hanem a reálbérek emelését, aminek két útja van: a béremelés fokozása és az árak letörése.

Annál furcsábbnak hat az, hogy a szerdai szakszervezeti ankéton volt valaki, aki a bérek emelése mellett emelt szót. „Nem a tisztviselők fizetése magas, hanem a munkásoké alacsony" — mondotta, elfeledkezve arról, hogy éppen a munkáspártok és szakszervezetek a legélesebb harcot vivják a bérek emelése ellen. A két munkáspárt felismerte, mi rejlik a tőkések szerfelett szokatlan magatartása mögött. Mig ugyanis a multban sztrájkokat kellett szervezni, az osztályharc legélesebb formáit kellett felöltenie néhány filléres béremelésért, most a nagytőke az, amely „kevesell" a béreket és mindenáron emelni akar. A titok nyitja: a stabilizáció egyensúlyának megbontására irányuló igyekezet, új inflációval és ezzel kapcsolatosan a munkásság újbóli fokozott kizsákmányolásának lehetővé tétele.

Mindezt tisztán látja a munkásság, tisztán látja mindkét munkáspárt is, nem látja hát tisztán a szakszervezeti ankéton felszólaló?

Reméljük, nem igy van. Reméljük, hogy csupán szerencsétlen fogalmazásról van szó, amely félreértésekre ad alkalmat. Ilyen kényes és szenvedélyeket könnyen felgyújtó kérdésekben azonban a legrutinozottabb szónokoknál sem árt a fokozott elővigyázat, — mint azt éppen a fenti példa is bizonyitja.

MOZI

Péntek, szeptember 6. Utoljára!

APOLLO

A haditengerészet hősi éposza:

A 225. Korvett

James Brown, Ella Raines.

PARKMOZI

Kanadai farmerek szabadságharca

Az első lázadó

Claire Trevor, John Wayne.

URÁNIA

Mély izgalmu szerelmi dráma:

A megbélyegzett asszony

Victor Francen, Sessue Hayakawa

Előadások 6, 8 órakor.

Értekezlet volt Pécsett a csehszlovák-magyar lakosságcsere ügyében

Megírtuk tegnap, hogy Jócsik Lajos államtitkár, áttelepítési kormánybiztos táviratilag értekezletre hívta össze a baranyai járási főjegyzőket a csehszlovák—magyar lakosságcsere ügyében. Ezt az értekezletet tegnap meg is tartotta a megyeházán, amelyre azonban az áttelepítési kormánybiztosság részéről Jócsik államtitkár helyett Szabados miniszteri tanácsos utazott le Pécsre. Az értekezleten a járási főjegyzőkön kívül dr. Kasza Sándor vármegyei főjegyző és dr. Cserta Béla mohácsi polgármester is résztvettek. Az értekezleten a csehszlovák—magyar lakosságcserével kapcsolatos kérdéseket beszélték meg.

KIADÓ a színházi cukrászda és ruhatár az 1946-47-es SZINIEVADRA.

Értekezni lehet este 7 órától a színházi gondnoknál.

Még a harctéren sem hagyta nyugodtan áldozatait Kovács György százados

Minden tanu sulyosan vádolja a komlói bányászok elhurcolóit

Csütörtök reggel folytatták Kovács György százados és Szeli István bányafőtanácsos ismert népellenes bűnperét. Ezen a tárgyaláson a tanukihallgatásokat folytatták.

Elsőnek Patonay István volt csendőrfőtörzsőrmester, a pécsi nyomozóosztály volt beosztottját hallgatták ki. Patonay hivatása közben többízben szolgálati ügyben kint járt Komlón, ahol vallomása szerint főleg az irányban nyomozott, hogy az előforduló sztrájkok okai politikai, vagy gazdasági természetűek-e. Igy egy alkalommal beszélgetést folytatott Szelivel és — vallomása szerint — megkérdezte tőle, hogy miért akarja a szakszervezeti szervezkedést megakadályozni, amikor a kormányt azt megengedi. Szeli ekkor kijelentette, hogy meg kell akadályozni, mert a szakszervezeti szervezkedés veszélyes.

Elmondotta a tanu, hogy Szeliék besugója Meister nevű részeges bányatisztviselő volt, aki tudomása szerint a csendőrkerületnek is fizetett kéme volt.

A tizenhat bányász elhurcolására vonatkozóan kijelentette, hogy erről Csordás János csendőrőrsparancsnok Kovács György százados és Szeli István tudott, mert Csordástól hallotta, hogy a lista egyik példánya Kovács százados kezébe került.

A tanuk kihallgatása végén dr. Ábay-Nemes védőügyvéd megjegyzést tett a tanuk szavahihetőségére vonatkozóan, mire Kocsis tanácselnök rászólt: „Ilyen faksznikkal nem fogjuk az igazságot elkenni!"

Szeli István megjegyezte, hogy a tanu, mint csendőr, nála bányamunkára jelentkezett, hogy a helyszínen kémlelje ki a bányászok politikai meggyőződését. Ezt a tanu is beismerte és a tanácselnök kérdésére, hogy ebből kifolyólag volt-e valami kellemetlensége, — a volt csendőrtörzsőrmester általános derültség közben jelentette ki:

— A szokatlan munkától tele lett a kezem hólyaggal.

BÉRFIZETÉS HELYETT KATONAI BEHIVÓ

Balázs Mihály volt téglagyári munkás elmondotta, hogy

1941-ben a komlói téglagyár szerződéses alkalmazottja volt és a heti termelésre csak á contókat kapott azzal, hogy a végső elszámolás szeptemberben történik majd meg.

Összel szintén nem kapta meg az elmaradt kettőszáz pengőjét, hanem Szeli bányafőtanácsos későbbre igérte az elszámolást. A tavaszi munka kezdetén felment a bányafőtanácsoshoz, aki ismét halogatta a fizetést, mire ingerülten azt mondta, hogy „az én pénzemen nem fognak az urak bizarozni és zsúrozni." Erre

három nap mulva megkapta katonai behivóját

és bár kérte Kovács századost is, hogy mint nélkülözhetetlen munkást ne vigyék el, mégis elhurcolták a 442. számú különleges munkásszázaddal, pedig ő soha nem politizált. Elmondotta azt is, hogy nővére kérésére dr. Németh orvosszázados kérvényt írt Kovácsnak, hogy hozzák vissza, **de a kérvényre a százados azt válaszolta, hogy őt nem ismeri.**

INTERNÁLÁS, KATONAI BEHIVÓ, KÜLÖNSZOBA AZ ÖNTUDATOS MUNKÁSOKNAK

Krausz József bőrgyári munkás tanuvallomásában azzal vádolta Kovács századost, hogy amiért ő kevés fizetése miatt katonának akart menni, a százados átadta a rendőrségnek internálás végett, de erre nem került sor, mert közben bevonult német katonának. A rendőrségen Kemény rendőrkapitány felolvasta neki, hogy Kovács átiratára hozták be.

Bruder Antal cipészmester a Quintus cipőüzem volt üzemvezetője, súlyosan terhelő vallomást tett Kovács százados ellen, de vallomásában kitért arra is hogy a Quintus cég főnöke mennyire összejátszott Kováccsal abban, hogy a munkásokat megrövidítsék. Megemlékezett arról, hogy egyizben kihallgatáson volt emiatt a századosnál, aki rárivalt:

— Ne szóljon egy szót sem, mert elvittetem és lecsukatom!

A Szálasi-eskü kivételét ott is követelte és a Quintus gyárban is nagy beszédet mondott, amelyben megismételte azokat a hazugságokat, amiket a Bőrgyárban is hangoztatott

Foór Iván a Hamerli-kesztügyár volt timára ismertette azt a hajszát, amit ellene a Hamerli-kesztyügyár vezetősége és Kovács százados indított. Egy alkalommal ugyanis

bérdifferencia miatt Hamerli Károly cégfőnök előtt kifakadt és azt mondta: „ime így néz ki a magyar paradicsom, az urak paradicsoma." Rá néhány nap mulva sürgős katonai behivót kapott kivitték a frontra,

ahol egyszer egy Bethlen nevezetű őrmester, a század irnoka magához hivatta és **felolvasta neki Kovács százados átiratát, amelyben az ezredparancsnokot figyelmezteti, hogy vigyázzon rá, mert kommunista-gyanus.**

Szerencséjére Bethlen őrmester jóbarátja volt, aki a levelet nem továbbította, hanem azzal dobta papirkosárba, hogy mit gondol az a hülye százados hogy miatta a fronton a katonákat kivégeztetjük?" Kijelentette azt is a tanu

hogy Kovács különzárkát csináltatott az alagsorba, hogy oda zárják be a munkásokat és a munkásnőket is.

A szembesitésnél a százados úr természetesen mindent tagadott, mire Foór Iván szemébevágta:

— Szégyelje magát, aljas csirkefogó!

Rohi János ipari bőrfestő lényegtelen vallomása után a tárgyalást berekesztették és annak folytatását jövő hét csütörtökjére tűzték ki, amikor a népbíróság Komlóra megy, hogy ott a helyszinen hallgassa ki a bányászokat akik saját magukon érezték, milyen „humánus" ember is volt Kovács százados és Szeli bányafőtanácsos.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás péntek estig: Mérsékelt, déli, délnyugati szél. Pénteken növekvő felhőzet, egyes helyen, inkább csak nyugaton kisebb eső is lehet. A hőmérséklet még emelkedik.

— Az OTI pécsi kerületi pénztára felhívja a háztartási munkaadók figyelmét, hogy a háztartási munkavállalók után fizetendő járulék július hóra 3,600.000.000 adópengőnek megfelelő 18 forint, augusztus 1-től ugyancsak havi 18 forint, mely összeg a fennálló rendelkezések értelmében a munkabér kifizetésétől számított 3 napon belül fizetendő.

— Megállapították a két baranyai kórház évi betegápolási alapját. A népjóléti minisztérium arról értesítette Baranya megye alispáni hivatalát, hogy a mohácsi kórház évi nyilvános betegápolási alapját 82.000, a siklósi kórházét pedig 43.000 forint összegben állapította meg.

Divatékszer Schönwaldnál, Kossuth L.-u. 36.

— Öngyilkosság nikotinnal. A mecsekszabolcsi rendőrség jelentette a pécsi államügyészségnek, hogy Kriszt Ferencné mecsekszabolcsi lakos öngyilkos szándékkal tegnap nikotinnal megmérgezte magát és meghalt. Tettének oka egyelőre ismeretlen. Mivel bűncselekmény nem látszik fennforogni, az államügyészség a temetési engedélyt megadta.

Hivatalos órák tartása a pécsi hegyközségi elnökségnél. Értesítem a hegyközségi tagokat, hogy a hegyközség elnöksége f. évi szeptember hó 4-től kezdve mint a múltban, úgy ezentúl a hét minden szerdán és szombatján tart hivatalos órát délelőtt 8 órától 12 óráig.

MŰVÉSZET

MIHÁLYI FERENC GORDONKA-HANGVERSENYE

Pécs város mindinkább szegényebbé váló zenei életében ritka ünnepnapot jelentett Mihályi Ferenc, a fiatal és komoly felkészültségű gordonkaművész kedd esti hangversenye. A kitűnő művész értékes műsorából először a genfi nemzetközi verseny zsürije által előírt kötelező számok interpretálását kell a legnagyobb elismerés hangján megdicsérnünk. Hisszük, hogy ezekkel a számokkal nagy ésátütő sikere lesz Genfben. Zeneileg talán a legnagyobb élmény volt Breval szonátájának és Kodály egyik művének technikailag teljesen kidolgozott előadása.

Mihályi Ferenc vérbeli muzsikus, akinek neve talán mégegyszer megtükrözteti európai viszonylatban is a halodó pécsi zenekultúrát. A zongorakiséretet Horváth Mihály látta el művésziesen és mértékadóan. **Violin.**

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 6. PÉNTEK

Budapest I.

8.00: Kertészeti tanácsadó. Natter Nád Miksa előadása. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Az I. honvédkerületi zenekar játszik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Margeret Sheridan és Aurelino Pertile énekel. **10.30:** Rádióiskola. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Demény István Scala együttese játszik. **13.15:** Kézirattól a mikrofonig. Molnár György előadása. **13.30:** Bagossy Judit zongorázik. **14.20:** Rózsa Sándor énekel. **16.10:** S. Fehér Évával, az UNRRA magyar titkárával és Kojsza Ilonával, az amerikai magyar unitárius akció szervezetének titkárával beszélget Szepesi György. **16.25:** Hanglemez. **16.45:** Törvény az új mezőgazdasági érdekképviseletről. **17.00:** Szakszervezeti tanácsadó. **17.15:** Darvas Jbolya énekel. **18.15:** A Rádiózenekar játszik. **18.45:** Gyermekbarátok műsora. **19.30:** Faluhíradó. **20.20:** Pázmány György zongorázik. **21.00:** Basilides Mária énekel. **21.20:** A linzi béke. Esze Tamás előadása. **21.40:** Hanglemez. **22.00:** Hírek. **22.35:** Hanglemezek. **23.35** Angol preklasszikus muzsika.

Budapest II.

20.00: Orosz dalok és románcok. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** ifj. Babos Gyula cigányzenekara muzsikál. **22.15:** Részletek Wagner: Istenek alkonya c. operájából.

BURGONYAKIOSZTÁS

Délvidéki Rt., Pécsi Kirendeltsége értesíti a közönséget, hogy Kazinczy-utca 3. sz. alatt a burgonyaeladást megkezdte, minden tételben, korlátozás és jegy nélkül, a hivatalos árnál olcsóbban.

Legszebb ajándék a

Csillár

3+1 lángú, bronz, márvány üveggel **167.—**
5+1 lángú, u.-az **261.—**
Éjjeli-szekrénylpa **30.—**

Rádió 120-(0)

Friss **anódtelepek**
Friss **zsebelemek**
Szöges villanyégők

SÁNDOR JÁNOS
Kossuth L.-ut 5. (Pannonia szállónál)

Órajavítás Schönwaldnál, Kossuth L.-u. 36.

Sas Marika és **Lukács Ferenc** folyó hó 7-én, szombaton d. u. 5 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi plébánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Autósok és motorosok békegalambja jelent meg Pécsett az első Vacuum benzinkút megnyitásával, amely a Rákóczi-út 45. alatt a gépjárművek részére újból rendelkezésre áll, melyet az autósok bizonyára örömmel fogadnak.

MARHABÉL, békebeli golyókékítő kapható **Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.**

— **Főzőmindenesnek** szeretne elhelyezkedni Füri Mária pécsi lakos olyan helyen, ahová hároméves kisfiát is magával vihetné. A helyet azonnal elfoglalhatná. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Ezüstárú Schönwaldnál, Kossuth L.-u. 36.

SPORT

Meghalt a PVSK — éljen a PVSK

A Pécsi Vasutas Sport Klub a felszabadulás utáni rövid két év alatt Pécs legeredményesebb sportegyesületévé nőtte ki magát. Futballcsapata bejutott az első osztályba, s ez aztán a többi sportágak fellendülését is magával hozta. Egymás után alakultak meg különböző szakosztályai, s rövid idő alatt valamennyi a magyar sportélet elejére küzdötte fel magát. A PAC versenyzőiből alakult atlétikai szakosztály a vidék legjobb, Magyarország negyedik atlétikai egyesületévé avatta a PVSK-t, az ökölvívók számtalan gyönyörű eredmény elérése után most az Országos Vidéki Csapatbajnokság döntőjébe kerültek.

A PVSK futballcsapatának az OB I-ből való kiesése után azt hittük, hogy ez magával fogja rántani a többi virágzó szakosztályt is és az egész egyesület visszasüllyed régi kisvárosi nivójára. Ez azonban — hála nem csüggedő versenyzőinek és jó vezetőségének — nem következett be.

A Vasut kosárlabda szakosztálya — a futballcsapat nyomdokain haladva — beverekedte magát az Országos Kosárlabda Bajnokság első osztályába. Holtversenyben ugyan, de első lett a vidéki bajnokságokon, s így megszerezte az 1946. évi vidéki bajnoik címet, s most bejutott az Országos Vasutasbajnokság döntőjébe is. Átvette tehát a futballcsapat örökét, újra elsőosztályú csapatot adott Pécsnek. S a PVSK kosarasok tudása biztosíték arra, hogy a kiesésben már nem fogják követni a példát, hanem benn is maradnak az első osztályban.

Az atlétikai szakosztály sem maradt tétlen a 46-os szezonban. Az atléták kitűnően szerepeltek a vidéki bajnokságokon és Solymosi személyében az ország legjobb gyorsfutóját mondhatják tagjuknak.

A futballszakosztály sem halt meg azzal, hogy kiesett az első osztályból. A csapat terve az, hogy az NB II. megnyerése után újra visszakerüljenek az ország legjobb 16 csapata közé.

Ezen a három szakosztályon kívül igen szépen szerepel még a Vasut asztalitenisz, kerékpár és ökölvívó szakosztálya is. Ez a hat élénk életet folytató szakosztály biztosíték arra, hogy Pécs sportja a PVSK-n keresztül továbbra is a régi fényében fog ragyogni és nem kell félnünk attól, hogy sport terén elmaradunk az ország többi vidéki városa mögött. Kiesett a PVSK, a kiesés után eltemették az egyesületet, de ő mindezek ellenére tovább él és még sok sikert fog elérni a magyar sport mezején.

Szombaton délután 5 órakor:

ORVOSOK—JOGÁSZOK LABDARUGÓ MÉRKŐZÉSE

Az orvosok—jogászok csapatainak barátságos mérkőzése szombaton délután 5 órai kezdettel kerül lejátszásra a Hun-utcai sporttelepen.

A két csapat így áll fel. Orvosok: Korányi (sebészet) — Szellő (szülészet), Pillaszánovits (sebészet) — Fodor (szülészet), Lux (szülészet), Mihályi (magánorvos) — Sághy (bőrklinika), Bajthay (magánorvos), Korányi II (bőrklinika), Tarcsy (orr, fül, gége), Gogef (sebészet).

Tartalékok: Martin (sebészet), Karg (orr, fül, gége), Kollár (OTI), Kiss (szülészet).

Jogászok: Palotás (OTI) — Vető (Posta), Parill (ügyvéd) — Urvölgyi (kereskedő), Misángyi (Városháza), Iváncsi (Városháza) — Szörényi (ÜVÉ), Bilits (közüzem), Cifra (törvényszék), (Kovács (ÜVÉ), Csernyánszky (vármegyeháza).

Tartalékok: Vadas (közüzem), Bors (Iparkamara), Kenyeres (árvaszék), Szalmási (törvényszék), Fülöp (törvényszék).

A két csapat összeállításánál a dr. elhagytuk. A mérkőzést ingyen lehet végig élvezni, de önkéntes adományokat a hadifoglyok és a PEAC felszerelésére elfogad a rendezőség.

A mérkőzést régi sportember, dr. Steinmetz Endre vezeti.

Csillári, villamossági cikket DERNÁNYI-tól! SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

Házfelügyelők 6-án vezetőségi ülést tartanak.

Vendéglátóipari alkalmazottak e hó 6-án 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Hirlapterjesztők 9-én, 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Hirlapterjesztők 9-én 17 órakor taggyűlést tartanak.

Magánalkalmazottak 9-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Textilmunkások 8-án 9 órakor taggyűlést tartanak.

Ruházati alkalmazottak 9-én 17 órakor taggyűlést tartanak.

Földmunkások és Kisbirtokosok vasárnap, szeptember 8-án délelőtt 9 órai kezdettel rendkívüli taggyűlést tartanak. A tárgy fontosságára való tekintettel, kérjük a tagok teljes létszámú megjelenését.

*

BURGONYA a Munkás Általános Fogyasztási Szövetkezetben bármilyen mennyiségben olcsón kapható.

Vasutasok Szabad Szakszervezete felkéri mindazokat a tényleges és nyugdíjas alkalmazottakat, akik a szakszervezetben tüzifát előjegyeztettek, hogy a fa árát **legkésőbb folyó hó 7-én, szombaton délelőtt 10 óráig fizessék be.** Aki ezidejig nem fizeti be, tüzifában nem részesül. Aki több tüzifát akar, mint amennyit már jegyzett, a szakszervezet korlátozott mértékben ezt is figyelembe veszi.

VÁROSI HÍRSZOLGÁLAT

FELHÍVÁS AZ INTÉZMÉNYEKHEZ!

A közellátási ügyosztály felhívja Pécs területén működő kórházak, jóléti intézmények (csecsemőotthonok, bölcsődék és hadifogoly gyüjtőtáborok kivételével, a bentlakásos intézetek, napközi otthonok, népkonyhák és gyermekotthonok) vezetőit, hogy három napon belül, ellátásuk körébe tartozó személyek számát, névlista alapján, saját érdekeikben a városháza III. emelet 101. számú szobájában feltétlenül nyujtsák be.

HÚSELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli a lakossággal, hogy az Irányi Dániel-téren lévő hatósági hússzékben, valamint az összes Húsipari Szövetkezeti fiókokban ma, folyó hó 6-án, pénteken birkahúst szolgáltatnak ki, jegy nélkül. A birkahús kg-kénti ára 5.50 forint.

MEGKEZDHETŐ A VADÁSZAT

A Magyar Közlöny szeptember 3-i számában megjelent 275.790/1946. B. M. rendelet szerint a belügyminiszter vagy államrendőrség által 1944. december 23-a után sörétes fegyverekre kiadott fegyvertartási és viselési engedélyek 1946. október 31-ig érvényesek.

Tehát aki ilyen fegyvertartási engedély birtokában van, az kiválthatja a vadászjegyet és vadászhat. A vadászjegyet az adóhivatalok a vadászati felügyelők igazolása és fegyvertartási engedély felmutatása mellett a szokásos módon adják ki. Ezért felkérem azokat a vadásztársaságokat, melyek az újjáalakulási jegyzőkönyvet és tagnévsort még nem adták be a vadászati felügyelőségeknek, azt most adják be, mert ennek hiányában igazolni nem szabad.

A vadászjegy ára 100 forint, fegyveradó 10 forint, fegyvertartási engedély-nyomtatvány 50 fillér.

A vadászati tilalmi idők a 142.679/1945. F. M. rendelet szerint vannak érvényben, mégis azzal a módosítással, hogy őzbakra csak a hegyháti és pécsváradi járásokban, míg kacsákra március 31-ig szabad vadászni. Társasvadászatot csak november 1-től szabad tartani, mely időpontig a fácán lövése is mellőzhető.

A Nimród Vadászlap előfizetőinek név- és címjegyzékét is sürgősen küldjék be a vadásztársaságok.

SZÍNHÁZ

Bérleti felhívás

A pécsi Nemzeti Színház igazgatósága tisztelettel értesíti Pécs városának a magyar színészet pártolásában a múltban is példát mutatóan előljárt nagyérdemű közönségét, hogy a színház színi idényét 1946 szeptember havában megkezdi. A színi idény 30 előadására bérletet nyitunk. A mélyentisztelt bérlők a színház napi áraiból 20% kedvezményt kapnak. A bérletek hat egyenlő havi részletben fizethetők. Aki a bérlet aláírásakor felerészben kifizeti bérletét, az még további 5%-os kedvezményt kap, vagyis összesen 25%-ot.

A színház bérletező titkára a m. tisztelt közönség minden egyes tagját lehetőleg felkeresi, de a bérletek máris és minden nap válthatók a színház nappali pénztárhelyiségében este 6 órától fél 8 óráig.

A színi idény időtartama alatt színre kerülnek a magyar irodalom remekművei, azonkívül a klasszikus irodalom legjobb daradjai, klasszikus és modern operettek, zenés vígjátékok, valamint az összes jelenleg műsoron lévő és műsorra kerülő fővárosi ujdonságok.

A társulat körülbelül 100 tagból külön drámai prózai és operettegyüttesből áll. A megváltott bérletek a létesítendő kamaraszínház előadására is érvényesek lesznek.

A mélyentisztelt közönség szíves támogatását kéri

Halasi Iván
a pécsi Nemzeti Színház igazgatója és társulata.

A színtársulat a jövő hét elején érkezik Pécsre. A színház igazgatósága ezúton kér fel mindenkit, akinek kiadó szobája, vagy lakása van, hogy jelentse be a színház gondnokságán, hogy a társulat tagjait el tudjuk szállásolni.

Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományikari Hallgatóinak Igazoló Bizottságától.

53/1946. J. ig. biz. szám.

HIRDETMÉNY.

Közhirré teszem, hogy a 8500/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő bizottságunk f. évi szeptember 17. napjától kezdődőleg az Egyetem jogszigorlói, joghallgatói és tanárképző tanfolyami hallgatói igazolása tárgyában tárgyalást tart és ezen az igazolás kérdésében határoz.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolási eljárás alá vontak olyan magatartásáról vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, a bizottsággal, akár szóban, akár írásban (Pécs, Központi Egyetem, Jogi karhoz címezve) jelentse be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha az ajánlott levélben történik.

Azok ellen, akik bejelentést tesznek, hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt bűnvádi eljárás folyamatba nem tehető.

Igazolás alá vonandók névjegyzéke a Városháza, továbbá az egyetem rektori hivatalának és jogikar dékáni hivatalának hirdetőtábláján van kifüggesztve, ahol azokat bárki megtekintheti.

Kelt Pécsett, 1946. évi aug. hó 30. napján.

Dr Balassa Miklós sk.
a bizottság elnöke.

PÉCSI KERESKEDŐK HÍREI

FŰSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

A Pécsi Kereskedők Testülete fűszerkereskedelmi szakosztálya ma délután 6 órakor szakosztályi ülést tart.

PARTÉLETI HÍREK

A cipészipari szakcsoport f. hó 6-án, pénteken este ½6 órakor taggyűlést tart. Tárgy: munkabérek megbeszélése, árszabály kiosztás.

Pécs thj. város polgármesterétől.
35755/1946. IV. szám.

HIRDETMÉNY
a közmunkaváltság alap újabb bejelentéséről.

A 15.971/1946. U. M. sz. rendelet végrehajtásaként a közmunkaváltság alapjául szolgáló jövedelem újabb bejelentését rendelem el.

Minden közmunkakötelezettség alá eső 1886—1928. években született férfi és 1904—1928. években született nő az alábbiak szerint kiszámított havi jövedelméről 1946. évi szeptember hó 13-ig, városháza I. emelet 35. sz. szobájában leadandó beszedési jegyzéken tartozik vallomást szolgáltatni.

1. Földbirtokból származó jövedelem fejében a kataszteri tisztajövedelem 1-szerese forint értékben,

2. a házbirtokból származó jövedelem fejében az évi házadó alapjának 2%-a,

3. szolgálati és munkaviszonyból származó jövedelem fejében a havifizetéses alkalmazottak az 1946. évi szeptember havi teljes illetménye családi pótlék nélkül, napi és hetibéresek az 1946. évi augusztus hó 26—31 közötti bérhétnek egy napi átlagára kiszámított hányadának 25-szöröse, az óradíjasok az 1946. évi augusztus hó 26-31 közötti bérhetének egy óra átlagára kiszámított hányadának 200-szorosa.

Bármilyen egyéb forrásból származó jövedelem (iparosok, kereskedők, szabad foglalkozásúak, tőkepénzesek, magánzók) fejében az 1946. évi augusztus hónapban elért nyersjövedelem, levonva ebből az annak megszerzésére, kezelésére, biztosítására és fenntartására fordított kiadások egy hónapra eső részét. Nem szabad azonban levonni a saját célra (megélhetés), vagy vagyongyarapításra fordított kiadást. (áru beszerzést).

A különféle forrásokból eredő jövedelmeket össze kell adni és a bejelentést így kell megtenni.

A bejelentések teljesítéséért a háztulajdonosok (haszonélvezők, gondnokok, megbízottak) felelősek, akik a beszedési jegyzékeket olyan módon kötelesek kiállítani, hogy

a) abból a házban lakó egyetlen közmunkaváltság fizetésére kötelezett személy ki ne maradjon,

b) a váltság fizetésére kötelezett a váltság alapjául szolgáló összeget abba sajátkezűleg írja be és a jegyzéket ugyanazon sorba sajátkezűleg írja alá.

c) az üzemi munkahelyen váltságot leróvók is kötelesek vallomást tenni, megjegyezve, hogy váltságukat melyik üzem fizeti be,

d) megjegyzendő, ha a közmunkakötelezett váltságösszeget fizetni nem akar.

A háztulajdonos stb. a bejelentés alkalmával köteles a közmunkakötelezettet figyelmeztetni arra, hogy a valótlan adatszolgáltatás, vagy lényeges adatok elhallgatása adócsalás vétségét képezi, amelynek büntetése 1 évig terjedhető fogház.

Pécs, 1946. évi szeptember 4.

A polgármester nevében:
dr. Sebestyén
tanácsnok.

Iskolai bőr aktatáska 48 forint

Füzetek, irószerek legolcsóbb árban.
Tekintse meg kirakatainkat.

BLANCZ könyv- és papirüzlet, Kossuth L.-út és Kazinczy-utca sarok.

Burgonya
Minden mennyiségben kapható.
Vagon-tételben kedvezmény.
Horváth Dezső
Bajcsy Zsilinszky-u. 14. Telefon 24-21.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-u.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

MOST ÚJRA ÉRDEMES ELMENNI
jó pénzért, jó áron
használt férfi- és nőiruhát
HETÉNYINÉL
Zsolnai Vilmos-utca 13.

Mindenki Boltjában
villányi borok
nagy választékban
1 liter **3** forintért
állandóan kapható.
TÓTH GÉZA
kereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Értesítem K. vendégeimet és a halkedvelő közönséget, hogy ismét állandó halvacsorák és minden
pénteken halászlé.
Zenét a közismert Kertész Tóni és zenekara szolgáltatja.
ISZLAY ÉTTEREMBEN Tel.: 21-51.

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

BURGONYA
eladás
minden tételben hivatalos ár alatt.
Közületeknek engedmény.
Délvidéki Rt. Kirendeltsége
Kazinczy-utca 3. sz. -- Telefon: 27-75.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elö tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

ELADÓ egy kettes Wertheim páncélszekrény. Városház-u. 2. (Ékszerész.)

SZÉN eladása és vétele. Tojás és diószén állandóan kapható, ugyanott bontásból gerendadeszka, léc, cserép, tégla eladó. Cím: Szabó János, Felsőmalom-utca 5.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs.

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 201. SZÁM. ÁRA 40 fillér PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 7. SZOMBAT.

„... az a magyar, aki gondolkodik, tudja, hogy újra, mint annyiszor a történelem folyamán, a magyar nép fog bűnhődni gaz uraiért, ha nem rázza le őket idejekorán magáról ..."

Rákosi Mátyás 1942 augusztus 17-i cikkéből.

A román bizottság elutasította az erdélyi határkiigazítást

A magyar nemzetiségi szempontok helyességét elismerték, de a román gazdasági szempontokat fogadták el döntőnek

Párisból jelenti a MTI: A A román területi és politikai bizottság csütörtökön délután tárgyalta a magyar—román határkérdést. Keith ausztráliai delegátus megállapította, hogy egyfelől bizonyos területdarabokon nyilvánvalóan magyarok laknak, másfelől gazdasági szempontból Romániának szüksége van a kérdéses területre. Kérte a nagyhatalmak képviselőit, adják elő az indokokat, amelyek a második szakasz formálását megszabták. Az amerikai Hatrimann megállapította, hogy az amerikai kormány már 1945 decemberében módosítást javasolt a magyar—román határkérdésben, hogy ez a határ jobban megfeleljen az etnikai határoknak. Így csökkentették volna azoknak a magyaroknak a számát, akik román uralom alatt élnek. Magyarország és Románia között az ellentétek úgy látszik túl mélyek és túlmennek a határkérdésen, de mivel szomszéd államokról van szó, kívánatos volna a magyar—román együttműködés. Az ellentéteket talán a két ország közötti közvetlen tárgyalások tudnák csökkenteni. Az angol Jebb emlékeztetett arra, hogy amikor a külügyminiszterek ebben az ügyben döntést hoztak, egyikük sem volt meggyőződve a magyar követelések megalapozottságáról. Ezért határoztak az 1938 január 1-i határ fenntartása mellett. Szerinte a román kisebbségi törvénykezés megfosztja a kisebbségi problémát kiélezettségétől és a gazdasági okok is a javasolt megoldás mellett szóltak. Mint mondotta, veszélyes megzavarni egy ország gazdasági területét amputációval, még akkor is, ha az részben indokoltnak látszik. A francia Catroux véleménye szerint a gazdasági érdekek és a néprajzi tényezők állanak itt harcban egymással. A javasolt megoldás nem kielégítő, de nem szabad Románia gazdasági integritását tönkretenni. Ezután ismét az ausztráliai Keith szólalt fel. Nem foglalt határozottan állást a magyar követelés mellett, de leszögezte, hogy a delegátusok ne írjanak alá olyan megoldást, amelynek helyessége nem egészen világos. Többszázezer magyarról van szó, akiket arra ítélnek, hogy idegen uralom alatt éljenek. Kérte, hogy tegyenek meg minden elővigyázatossági intézkedést, hogy a megoldás megfelelő legyen. Javasolta, hogy a bizottság fogadja el a második szakaszt, de fűzze hozzá, hogy a bizottság felszólítja a négy külügyminisztert, hogy a végleges megszövegezés előtt vizsgálja meg, van-e mód arra, hogy a határmódosítás formájában olyan megoldást találjanak, amely lehetővé teszi, hogy Magyarország méltányos feltételek mellett minél nagyobb számú honfitársát visszaszerezhesse.

Bogomolov szovjet kiküldött megjegyezte, hogy a négy nagyhatalom sok gonddal vizsgálta meg a magyar—román kérdést. A magyar és román delegátusok expozéja semmilyen formában sem változtat a Szovjetúnió álláspontján. Hosszabb vita után szavazásra került a sor és a második szakaszt, amely az 1938-as határ helyreállításáról szól, tíz szavazattal eredeti szövegezésben elfogadták. Ausztrália és Délafrika tartózkodott a szavazástól. Keith kérésére jegyzőkönyvbe vették azt az ausztráliai fenntartást, hogy a békeszerződés végleges megszövegezése előtt tegyenek kísérletet a kérdés olyan rendezésére, hogy minél kevesebb magyar maradjon idegen uralom alatt.

„A magasabbrendű szempontok elsikkadtak"

Párisból jelenti a MTI: A román területi és politikai bizottság döntésével kapcsolatban a magyar békedelegáció részéről azt mondják, hogy a döntés fájdalmasan érinti a magyar közvéleményt. A magyar kormány mindent megkísérelt, hogy a nagyhatalmakat álláspontjának megnyerje és részben ezzel függött össze a kormányférfiak külföldi látogatása is. A béketárgyalásokat illetően nem táplálttunk különleges illuziókat, de mégis

számítottunk arra, hogy a nagyhatalmak elvi nyilatkozatai és az igazságos békére való törekvés bizonyos méltányos rendezést fog eredményezni ebben a kérdésben.

Sajnos már a tárgyalások első napjaiban meg kellett állapítanunk, hogy

ezek a magasabbrendű szempontok háttérbe szorultak vagy elsikkadtak.

A döntés azt mutatja, hogy még legutóbbi szerény javaslatunknak is útjában állott a külügyminiszterek tanácsának döntése. Az ausztráliai delegátus felszólalása csak azzal az eredménnyel járt, hogy észrevételét jegyzőkönyvbe foglalták. Maga a konferencia ebben a kérdésben kimondotta az utolsó szót.

A két munkáspárt pécsi vezetősége pártközi értekezletet tartott

A pécsi szociáldemokrata és a pécsi kommunista pártszervezetek vezetőségei a mai napon pártközi megbeszélést tartottak, amelyen megállapították, hogy az ország közgazdasági életére döntő fontosságú jó pénz példátlan sikerű megvalósítása után elmaradhatatlanul bekövetkezett nehézségek leküzdésére a két párt a munkásegység testvéri szellemében kíván és fog eljárni. Megállapodtak abban, hogy ezen szellemtől áthatva irányitják jövőbeli akcióikat és ezen szellem betartására hívják fel mindkét párt tagjait.

A pártvezetőségek elhatározták, hogy minden erejükkel azon lesznek, hogy a munkásegység legkifejezettebb intézményének, a szabad szakszervezeteknek működését elősegítik és minden támogatást megadnak, hogy ezen szervezet a munkások gazdasági érdekeinek döntő harcában minél eredményesebben és egyöntetűbben dolgozhasson.

Pécs, 1946 évi szeptember hó 6.

A Magyar Kommunista Párt Pécsi szervezetének vezetősége.

A Szociáldemokrata Párt Pécsi Vezetősége.

Szovjettábornokok magyar kitüntetése

Budapestről jelenti a MTI: Tildy Zoltán köztársasági elnök a magyar szabadság kivívásában és a magyar demokrácia megerősítésében szerzett kimagasló érdemei elismeréséül Vorosilov, Konyev, Tolbuhin és Malinovszkij tábornagyoknak, Kuraszov vezérezredesnek, Szviridov altábornagynak, Illés Béla őrnagynak, Puskin közvetnek és a Szovjetúnió több tábornokának és tisztjének a magyar szabadság érdemrend ezüst fokozatát adományozta.

A miskolci izgatókat és tetteseket átadták a népügyészségnek

Budapestről jelenti a MTI: A belügyminisztérium sajtóosztálya jelenti, hogy a Miskolcon július 30-án és augusztus 1-én lefolyt eseményekkel kapcsolatos ügyben a budapesti főkapitányság politikai rendészeti osztálya a vizsgálatot befejezte. Az áldozatok közvetlen bántalmazóit, 12 embert a rendőrség átadta a budapesti népügyészségnek. Az augusztus hó 1-i eseményekkel kapcsolatban 6 embert, mint közvetlen izgatókat szintén a népügyészségnek adták át.

Nagy az érdeklődés a falvakban a MKP villányi nagygyűlése iránt

Mint már tegnapi számunkban megírtuk, vasárnap, szeptember hó 8-án a Magyar Kommunista Párt nagygyűlést rendez Villányban.

Különös jelentőséget adnek ennek a gyűlésnek az elmult napokban lezajlott események: a MKP által beterjesztett törvényjavaslat a malmok községesítéséről, egyre erősbödő harcunk az ipari árak letöréséért, az agrárolló megszűkítéséért.

Krancz Pál megyei titkár elvtárs, a nagygyűlés szónoka beszámolója után a felmerülő összes kérdésekre válaszol, megvilágítva a hallgatóságnak mindazokat a vitás pontokat, amelyekre maguk választ adni nem tudnának.

A villányi népgyűlés vasárnap délután 3 órakor kezdődik és a környék lakossága a gyűlés után nagyszabású szüreti mulatságot rendez. Villány és környékének népe nagy lelkesedéssel készül a nagygyűlésre.

200.000 munkanélkülit belföldi építkezéseknél

a többieket külföldi bérmunkák vállalásával juttat munkához a Gazdasági Főtanács

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Gazdasági Főtanács legutóbbi ülésén a következő határozatokat hozta:

6.5 millió forint hitelt szavazott meg az aszálykárosult gazdák inségvetőmag akciójára és az őszi minőségi vetőmagakcióra. Az aszálykárosult gazdák között 1000 vagon vetőmag kerül szétosztásra. A gazdák métermázsánként 10 forint utalványdíjat fizetnek.

A vetőmag vételárának többi részét 1947 folyamán természetben kell visszaadni.

Inségvetőmagban csak az a gazda részesül, akinek rászorultságát tüzetes egyéni vizsgálat állapítja meg. A minőségi vetőmagért a gazdák a kiosztás alkalmával ugyanilyan fajú nem minőségi terményt adnak. Ezenfelül november 30-ig métermázsánként 12 forint minőségi felárat kell fizetni.

A Gazdasági Főtanács felszólította az Anyag- és Árhivatalt, hogy a gazdálkodó lakosság szükségleteit ellátó kézműiparosok, különösen a patkoló és szerszámkovács, valamint a kádárok által felszámítható árakat a legsürgősebben szabályozza, továbbá vizsgálja felül a készbőr és a bőrcikkek árát is.

Intézkedett Csehszlovákiából 250 vagon cukor mielőbbi behozatalának biztosítása, valamint az őszi cukorkampány gyors lefolytatása érdekében.

Széleskörű intézkedéseket foganatosított a munkanélküliség leküzdésére.

3 millió forint kölcsönt helyezett kilátásba az újjáépítési miniszter által létrehozandó magánérdekeltség részére, ha az biztositja mintegy 21 millió forint összegű építkezések lebonyolításával körülbelül 200.000 ipari munkás foglalkoztatását.

Állást foglalt külföldi bérmunkák olyan módon való megszervezése tekintetében, hogy

a munkanélküli építőmunkások államilag szervezett csoportokban vállalnak külföldi bérmunkát,

ott lakáson és ellátáson kívül költőpénzt kapnak, munkájuk többi része pedig jóvátételi kötelezettségek terhére belföldön kerülne kifizetésre. A Főtanács felhívta az ipari és újjáépítési minisztereket, hogy ezen a vonalon a tárgyalásokat folytassák le. A miniszterek arra is megbízást kaptak, hogy a munkanélküliség leküzdésének elvi módozataira sürgősen dolgozzanak ki javaslatot.

A Főtanács engedélyt adott arra, hogy a jóvátételre beszolgáltatott községi tulajdonban álló szarvasmarhák vételárát 50.000 forintos kereten belül buzakötvény helyett készpénzben fizethessék.

Nem kapott iparengedélyt a Községi Élelmiszerüzem

Beszámoltunk már arról, hogy az illetékes miniszétrium átiratára adott válaszában a pécsi Kereskedelmi és Iparkamara kedvezőtlen véleményezést adott a városnak Községi Élelmiszerüzem iparengedélyezésére vonatkozó felterjesztésére.

Mint most értesültünk, az illetékes minisztérium a Községi Élelmiszerüzem iparengedélyének kiadását megtagadta, illetve az erre vonatkozó kérést elutasította.

Pécs közönsége értetlenül áll ez ellen a döntéssel szemben, hiszen a Községi Élelmiszerüzem felállítása ennek a jelentős ipari városnak ellátásában igen nagy könnyebbséget jelentene.

Tudomásunk szerint a város vezetősége a Szakszervezetekkel karöltve nem nyugszik bele ebbe a kedvezőtlen döntésbe és már a legközelebbi órákban értekezleten tárgyalja meg, hogy mi módon lehetne vagy a minisztériumot jobb belátásra bírni, vagy a Községi Élelmiszerüzem megalakítására valamilyen módozatot találni. A Szakszervezetek és a város demokratikus vezetősége ugyanis a Községi Élelmiszerüzem felállítását közérdekűnek és így feltétlenül megvalósítandónak tartja.

11 vagon gyógyszer Magyarországnak

Budapestről jelenti a MTI: A 15 millió dolláros amerikai kölcsön keretében Marseilleből újabb 11 vagón egészségügyi anyag indult el Magyarország felé.

Az elnök urat nem érdekli a kollektív szerződés

Szakszervezeti gyűlés Pécsváradon és Bátaszéken

Munkaidőben fordul be kocsink a pécsváradi sajtgyár udvarára. Fehérköténves munkások ládákat cipelnek, bekötöttfejű lányok hatalmas tömb vajakkal sietnek el előttünk. Az irodában éppen ülésezik az üzemi bizottság. Csendesen, nyugodtan beszélgetnek, sehol sincs egyetlen vitás pont, a legteljesebb egyetértésben kategorizálják a tisztviselők fizetését. Örömmel üdvözölnek és jelzik, hogy a gyár összes munkásai készülnek a délutáni szakszervezeti gyűlésre. Valamennyien ott akarnak lenni, sőt még Bányai igazgató is megígérte, hogy eljön.

Ebéd után lassan gyülekeznek a sajtgyári, a malmi munkások a szakszervezeti székházban. A malmosok sietnek, minden percük ki van számítva, mert a szezon kellős közepén vannak. Eljöttek a helyi O. K. H. (Országos Központi Hitelszövetkezet) tisztviselői is.

Sásdi Nándor elvtárs beszámolója után megindulnak a panaszok. Főleg a malmosok elégedetlenkednek. Majdnem mindegyik OTI kérdéseket hoz fel. Sorra érdeklődnek: milyen alapon fizet az OTI táppénzt és köteles-e megfizetni az utiköltséget, ha a helyi orvos beutalja Pécsre a beteget.

Legnagyobb panaszuk azonban az OKH tisztviselőinek van.

Bár már hozzájuk is megérkezett a magánalkalmazottak kollektív szerződése, a pénzintézet helybeli igazgatósági tagjai önkényesen döntöttek ebben a kérdésben.

Kiss István községi biró, Gungl János bádogos, Mundbort Antal gazda, Hámon Márton iskolaigazgató felügyelőbizottsági tag nemrég még nyugatos, ma Polgári Demokrata párti elnök befolyására úgy határoztak, hogy

a cégvezetőnek, aki különben igazgatói jogkörben működik, bőven elég havi 240 forint, a könyvelőnek 210, a segédkönyvelőnek 150, és a pénztárosnak ugyancsak 150 forint.

Lehet, hogy Hámon Márton igazgató úr ezeket a fizetéseket elégnek találja, azonban a tisztviselők joggal hivatkoznak a kollektív szerződésre és arra, hogy aki ezt megszegi két évig terjedő börtönnel büntethető. Nem tudjuk, ismerik-e az igazgatósági tagok ezt a rendeletet, de reméljük, hogy

ha szociális érzékük nem is, a büntetéstől való félelem rábirja majd őket álláspontuk megváltoztatására.

Már jól bennejárunk a délutánban, mire vége van a gyűlésnek. A székház külső oldalán még a régi utcatábla díszeleg: Leventeutca. Amikor csodálkozunk rajta, megnyugtatóan megjegyzik, hogy ez még semmi.

van ám még Pécsváradon Horthy Miklós utca is.

Valóban nagyon megnyugtató.

Borzalmas uton bukdácsolunk tovább Bátaszék felé. Egy-egy nagyobb kavicsnál, ami a csillagokig dobja kocsinkat, csendes irigységgel gondolunk majdani unokáinkra, akik már talán — ha a vármegye meggyorsítja addig a munkatempóját — megérik a rendezett utakat Tolnában.

A nagy remények amiket Bátaszékhez fűztünk, rövid otttartózkodásunk után elolvadtak. Kiderül, hogy az egész község alszik, tudomást sem véve 1946-ról. Hallottak ugyan valamit a szakszervezetekről, vannak is néhányan, akik jónak látnák belépni, de azt sem tudják, hogyan kezdjenek hozzá. A vasutasok vagy négyszázan tagjai ugyan a vasutas szervezetnek, fizetik is a tagdíjat, de ezzel minden tevékenységük befejeződik. Szakmaközi bizottság? Azt sem tudják mi az.

A Nemzeti Bizottság örökös elnököt választott, hiába tiltakoztak ellene a bizottságban lévő elvtársak.

Egyetlen, ami érdekli őket a kitelepítendők névsora, amit most függesztettek ki. Azt tanulmányozák izgatottan, taglalva ki megy, ki marad.

Megkönnyebülten sóhajtunk fel este azzal a boldog tudattal, hogy reggel indul tovább a vonatunk a Csipkerózsika faluból. Amikor kilépünk az utcára, koromsötétség van, hogy egy lépésre nem látunk előre.

Kíváncsian kérdezzük, miért nincs világítva az utca, hiszen a faluban van villany.

Lakonikus választ kapunk.

— Ez igaz, de a község takarékoskodik a drága árammal.

És ez jellemző egész Bátaszékremal, tehát az emberek vagy menjenek haza még világosban, vagy törjék ki a nyakukat.

r. k.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Nagy szüreti mulatság a „Fekete Gyémántban"

Szeptember 8. vasárnap szenzációja: a „Fekete Gyémántban", a Munkás Kultúrházban tartandó nagy bányász szüreti mulatság.

Érdekességénél fogva a kerthelyiség és a termek szépsége, azonkívül az újszerű rendezés magasan kiemelkedik a többi eddigi szüreti mulatságok közül.

A fő cél az olcsóság és a szórakoztatás. Friss must, melyet a helyszinen préselünk kitünő pécsi szőlőből majdnem ajándékul adatik. Eredeti üstön főtt bográncs-gulyás, nyárson sült, kitünő villányi borok, nagyszerű Pannonia sörök. Szemnek szájnak kedves ételek és italok mind-mind igen olcsón kaphatók. Belépődíj tekintettel a forint szükére, csekély 1 forint lészen.

Hangulat keltéséről Jónás Bandi kitünő cigányzenekara, táncról elsőrendű jazz zenekar, szórakoztatásról pedig a pécsbányatelepi bányászzenekar gondoskodik: — Figyelmes, gyors kiszolgálás, szabad szőlőlopás, de akit tetten érnek azt megbüntetik.

Kezdődik délután 6 órakor és eltart hajnali 5 óráig. Minden szórakozni vágyó pécsi polgárt munkást, ifjút és leányt szeretettel hív és vár a Rendezőség.

A szüreti mulatság a rossz idő esetén is meg lesz tartva.

Horthy Miklós katonái vagyunk...

Csütörtök reggel a demokratikus magyar rádió reggeli zenéje közben nagy meglepetéssel szolgált a Szabadonlévő Fasiszták Klubja tagjai részére. A lemezosztály vezetőjének tévedésből, vagy talán az igazoláson átcsúszott egyik régi alkalmazott tréfájából felhangzott egy dal, aminek refrénje így szólt: „Horthy Miklós katonái vagyunk". Az, hogy a rádió tréfájáért ki felelős és ezért milyen retorzióval fognak ellene fellépni, azt most nem kutatjuk. Mi most csak arról a hatásról akarunk beszámolni, amit ez a rég lejárt és elkopott lemez itt Pécsett egyes körökben okozott. Az első hatást a szomszédban lakó igazolatlan, nyugatos ezredesnél tapasztaltam. Öméltósága naponta harsányan köszönt előre, most alig fogadta köszönésemet. A volt nyilaspártvezető, most jaj de demokrata vagyok jelszó buzgó hangoztatója izgatottan fordult feleségéhez, mondván: Gyorsan puccold ki a bilgerlimet és vasald ki a régi Árpád karszallagomat. A Kossuth utcai volt Baross kereskedő azonnal kivette kirakatából a demokratikus párt plakátját és a pult alól kiszedte a kissé porlepte Baross jelvényt. Voltak egyesek, akik a pártigazolványukat sürgősen a tüzbe dobták és a rejtekhelyről előszedték a jobb időre tartogatott nyilas igazolványt. Az államügyészség fogházában és az Irgalmas rend kórházának különszobájában néhányan vitustáncot jártak örömükben és arról ábrándoztak, hogy ki lesz az első, akit akasztófára húznak. Az iskolákban és az egyetemen a demokratikus tankönyvekből kitépett lapokkal fényesre tisztították a kézigránátokat és a házmester már buzgón nézegette a deportálandó zsidó lakó szőnyegeit és rádióját. Aztán elmúlott a csalóka öt perc öröme és maradt minden a régiben. A rádió ismét orosz lemezt játszott és a fasiszták rájöttek, hogy itt valami szörnyű tévedés történt. Hát kérdjük szabad-e ilyen felelőtlenül izgatni a volt fasisztákat és gyorssütetű párttagokat?

(L.)

A MKP közéspolitikájának eredménye

Pécs város tanácsa leszállította a helypénzdíjakat és a vásárvámot

Közöljük az egyes fontosabb cikkek új díjtételeit

Pécs város Tanácsa szept. 6-án tartott ülésén véghatározatilag leszállította a vásárvám, illeve a piaci helypénzdíjszabás egyes tételeit. A leszállitás már az Uj Dunántúl és a Magyar Kommunista Párt várospolitikai akciójának egyik fontos eredménye. Az új vásárvám, illetve helypénz díjszabás életbeléptetésének napja: szeptember 10. Az egyes fontosabb cikkek új díjszabása a következő:

	orsz. vásár	heti vásár
liba, pulyka, nyul darabonként	—.80	—.60
kacsa, tyúk és egyéb baromfi drb.	—.40	—.30
csirke darabonként	—.30	—.20
gyümölcs, tej, tejfel, túró, viasz; hajdina és őrölt paprika kézikosár után	—.50	—.40
kerek kosár után	—.70	—.60
élelmiszereknek sátorban, bódéban való árusitásnál négyzetméterenként	—.80	—.60
élelmiszerek padokon, állványon való árusitásnál négyzetméterenként	—.60	—.40
élelmiszerek földön való árusitásánál m²-kint	—.40	.30

Autósok — motorosok!
Vacuum benzinkut megnyilt
Rákóczi-út 45. szám.

Tegnap elindult Vókányból az első sváb kitelepítő szerelvény

Baranyából szeptember hónapban hét szerelvényt kell elindítani mintegy 7700 kitelepülővel

Mint megírtuk, a magyar kormány és a németországi amerikai megszálló katonai parancsnokság között augusztus 22-én létrejött megegyezés értelmében hétfőn újból megkezdődött a svábok kitelepítése az ország területéről az amerikai megszálló övezetbe. Ennek megfelelően Baranyából is megindult a kitelepítés és

tegnap már el is indult az első szerelvény Vókány községből kb. 1100 főnyi kitelepítettel.

Mint illetékes helyről értesülünk, előírás szerint szeptember hónapban hét szerelvénynek kell elindulnia Baranyából, mintegy 7700 emberrel. A kitelepítő szerelvények eszerint négy-ötnaponként indulnak a megyéből és ugyanilyen tempóban történik az indítás az ország más vidékeiről is. Értesülésünk szerint az egyes elindítandó szerelvényeket amerikai bizottság fogja mindenütt és minden esetben ellenőrizni abból a szempontból, hogy a kitelepítés végrehajtása az előirásnak megfelelően történik-e. Ezenkívül még két ellenőrzésnek vetik alá a kitelepülő szerelvényeket.

Két évig terjedő fogházzal büntetik a kollektív szerződések megszegőit

A kollektív szerződésekről szóló korábbi miniszteri rendelet kiegészítő rendelkezést adott ki a kormány. Eszerint „vétséget követ el és két évig terjedhető fogházzal büntetendő az a munkáltató, aki a kollektív szerződésben megállapított munkabérnél magasabbat, vagy alacsonyabbat köt ki, vagy ad meg és az a munkavállaló, aki a megállapított munkabérnél magasabbat köt ki, vagy fogad el".

A rendelet ma hatályba lépett.

Az Új Dunántúl akciójának sikere!

Hétfőtől kezdve Pécsett is készül olcsó hentesáru

Az Uj Dunántúl már hetek óta harcol a város közellátásának javulásáért. Cikkeink bizonyos körökben nem a legjobb fogadtatásnak örvendtek és azzal vádolták meg lapunkat, hogy ezek a cikkek a munkáspártok békéjét akadályozzák meg. Hogy cikkeink mennyire a város dolgozói érdekében íródtak, arra a legfényesebb bizonyiték, hogy a felvetett problémákat egymásután váltják valóra.

A város közellátási hivatal értesítette lapunkat, hogy a városi húsüzem már hétfőtől kezdve naponként friss és olcsó áru hentesárut hoz forgalomba, amelyet jegy nélkül minden hentesnél lehet kapni.

A forgalomba kerülő hentesáru kétféle minőségű lesz, az egyik a legfinomabb szalámi és kolbászáru, a másik olcsó, azért kitünő hurkaáru, amely mindenki részére hozzáférhető áron kerül a fogyasztók elé.

Ime megint egy kis eredmény, amiért érdemes volt harcolni.

Munkaközösség alakult a kolduskérdés megoldására

Pécs város szociális városvezetőségének kezdeményezésére az összes helyi demokratikus szervezetek, intézmények és szakszervezet, valamint az összes egyházak, hitbuzgalmi és karitativ intézmények bevonásával szociális munkaközösség jött létre a szegénysegélyzés intézményes megoldására, tekintettel arra, hogy a közület ezen célra megfelelő anyagi fedezettel nem rendelkezik.

A munkaközösség a társadalomhoz fordul és koldusmegváltási díj címén pénzbeli felajánlásokat kér. A pénzbeli felajánlásokat a munkaközösség erre feljogosított önkéntes tagjai házról-házra járva havonta szedik össze a befolyt összegeket, a hatóság közreműködésével a fentemlített célra fordítja.

A munkaközösség ezuton is felhívja Pécs város lakóit, összes hivatalait, hogy tehetségükhöz mérten támogassák az akciót, és egyben felhívja a város lakosságának figyelmét arra, hogy csak a város hatósága által hitelesített gyüjtőíveken adakozzanak.

A város területén a koldulás rendőrhatóságilag tilos és statisztikai megállapítás szerint a koldusok legnagyobb része nem pécsi illetőségű és igy azok eltartásáról Pécs város gondoskodni nem köteles. Ellenben igen nagy a száma azoknak a szegénysorsu, magukkal tehetetlen és elhagyott egyéneknek, akik kellő hatósági támogatás hiányában a legnagyobb nélkülözéssel néznek az előttük következendő tél elé.

Kevés pénz, gyenge kereskedelem és fölös terménybeszolgáltatás jellemzi Baranya megye közállapotát az alispáni jelentés szerint

Keserű János Baranyamegye alispánja most adta ki időszaki jelentését a megye közállapotáról. A jelentés megállapítja, hogy a megye területén a forint iránti bizalom változatlanul szilárd, nagyon érezteti azonban a hatását az egész megye területén a pénzhiány.

A fizetési eszközökben érezhető hiány súlyosan érinti az ipart és kereskedelmet, mert a kereskedők a gyenge forgalom mellett alig jutnak annyi bevételhez, hogy alkalmazottaikat rendesen fizethessék.

A vasúti díjszabás magasságának következménye, hogy a város piacaira a felhozatal csökkent. A falusiak nem tudják megfizetni a magas vasúti díjakat s ezért lakább nem is hozzák fel termé-nyeiket.

A jelentés megemlíti, hogy a közellátási miniszter a vármegye részére 465 q sót utalt ki, amineka jegyre való kiosztását hamarosan megkezdik.

Igen érdekes a jelentésnek a része, amelyik a terménybeszolgáltatásokkal foglalkozik. A megye gazdaközönsége ugyanis a rendelet szerinti úgynevezett gyorsgabona beszolgáltatásának 367 vagonnal fölösen tett eleget.

SZERKESZTŐSÉGI UGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

MOZI

Szombattól—hétfőig, szeptember 7—9.

APOLLO

Lagerlöf Zelma világhírű regénye:

A halál kocsisa

Louis Jouvet, Pierre Fresnay, Marie Bell.

PARKMOZI

Puskin „Póstamester" c. novellája, művészi francia filmen:

Vágyakozás

Barry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud

URÁNIA

É zak égbenyuló bércei, az örök hó és egy nagy szerelem legendája:

LAJLA

Aino Taube, Ake Ohnerg, Imgjald Haalend.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

HÍREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás szombat estig: Gyenge szél, kevés felhő, valószínűleg száraz idő. A meleg tovább tart.

— **Az állami délszlávnyelvű líceum- és tanítóképző-intézetben** (Pécs, Kardos Kálmán-utca 5. sz., II. em.) a Veni Sancte szeptember hó 8-án és az első tanítási nap szeptember hó 9-én lesz.

— **A pécsi református egyház köréből.** A dunamelléki református egyházkerület Nőszövetségének budapesti konferenciáját e hó 11—14-ig tartják Budapesten. Akik a konferencia iránt érdeklődnek, sürgősen lépjenek érintkezésbe a helybeli lelkészi hivatallal. Legközelebbi vasárnaptól kezdődőleg ismét két istentisztelet lesz vasárnap délelőtt, és pedig 9 órakor, valamint egynegyed 11 órakor. Tanévnyitás a 9 órai istentiszteleten.

Dr. B. Döbrentey Ilona szabadságáról visszaérkezett és újra rendel bőr, nemi és kozmetikai betegeknek. **Szabadság-út 52. szám alatt.**

MARHABÉL, békebeli golyókéklő kapható **Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.**

— **Mária-Gyüdi zarándoklat tudnivalói:** Szeptember 7. (szombaton) indul a gyalogos zarándoklat 7 órakor a Széchenyi-térről. Előtte 6 órakor szentmise, melyet a Főpásztor mond a Belvárosi templomban. — Este (szombaton) ½7 órakor szentbeszéd és közös szentgyónás a vonaton indulók részére, a Belvárosi templomban. — Szeptember 8-án, (vasárnap) reggel 3/47 órakor indul a Széchenyi-térről a vonatos zarándoklat a Főpályaudvarra a 7.41 perckor induló vonathoz. Helyjegy még kapható 14 forint lefizetése ellenében Kövesnél és a Szent Szent Antal-bazárban. Mária-Gyüdön 10 órakor tartja a Megyésfőpásztor úr a szentbeszédet és a szentmisét a zarándokserege részére. A gyalogos zarándoklat este 8 órakor tér vissza gyertyás körmenetben a Szentháromság szoborhoz, hol áldás lesz. Az itthonmaradt hozzátartozókat és érdeklőket kérjük, hogy a menethez csatlakozzanak fel. A vonattal jövők a Főpásztorral együtt (menetrend szerint) este 3/49 órakor érkeznek a Főpályaudvarra.

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

TEJTERMÉKET ÁRUSÍTANAK A FŰSZERKERESKEDŐK

Tej- és tejtermékek árusításával kapcsolatban, félreértésre alkalmas közlemények látták napvilágot, amelyet a Pécsi Kereskedők Testülete a közönség tájékoztatására közli, hogy tejtermék, (vaj- turó, sajt, stb.) változatlanul a hivatalos áron kapható a pécsi fűszer- és élelmiszerkereskedésekben.

TRAFIKOSOK FIGYELMÉBE

A Pécsi Kereskedők Testülete dohányáru szakosztálya ma, szombat délután ½5 órakor a testületi székházban adóközösség megalakítása ügyében ülést tart, melyen minden trafikos saját érdekében jelenjen meg.

A munkanélküliség, lakáskérdés, Rácváros és Mecsekalja Pécshez csatolása és a vásárcsarnok felépítése a Magyar Kommunista Párt szigeti külvárosi népgyűlésén

Tegnapi számunkban a Gyárvárosban és Pécsbányatelepen lezajlott nagysikerű gyűléseinket ismertettük. A cikk keretében megemlékeztünk Horváth János előadásáról, amelybe elírás folytán sajnálatos hiba csuszott be. Horváth elvtárs ugyanis az Üdülőszálló épületét nem a bányászok részére követelte, hanem azt hangsúlyozta, hogy az Üdülőszállót adják oda eredeti rendeltetésének, s legyen végre abból tüdőbeteggondozó szanatórium, aminek készült is.

Most pedig a Szigeti külvárosi várospolitikai ülést ismertetjük.

Az első szónok Szücs József elvtársunk volt, aki a nagyszámú hallgatóság előtt három pontban foglalta össze a MKP várospolitikáját. Beszédében kitért arra, hogy a városgazdálkodás pénzügyi politika terén a legfontosabb teendő a város pénzügyének javítása és a közönség érdekében szükséges különböző városi üzemek létesítése. Így

szorgalmazta a községi élelmiszerüzem létesítését, amit helytelen kereskedő-védés ürügye zalatt a pécsi Iparkamara igyekszik elgáncsolni, sürgette továbbá a városi Takarékpénztár felállítását és a Temetkezési Vállalatok községesítését.

A lakáskérdés megoldásánál a közönség általános tetszése közben kifejtette, hogy e téren a legsürgősebb teendő a nagy laktanyák átalakítása, mert

két vesztett háború után semmi szükség nincsen a letünt militarizmus ittmaradt bástyáira

és ehelyett sokkal fontosabb lenne, ha ezekből kislakásokat építenének, ahol a dolgozók otthont találhatnak.

Sürgette a vásárcsarnok épitését, hogy egyszer már megszűnjék az a balkáni állapot, hogy élelmiszereket porban és piszokban áruljanak a földön.

A munkanélküliség enyhítése érdekében a Dohánybeváltó Központ létesítésének fontosságát hangoztatta.

Molnár Károlyné elvtárs beszédében a nyomorenyhítéssel foglalkozott s azt fejtette ki, hogy az adományokat juttassák el egy közös intézményhez, amely aztán szervezetten ossza szét a szegények között.

A menhelyek létesítésének és a napközi otthonok felállításának fontosságát, majd a hadifoglyok ellátását s utóbbiak munkabaállításának fontosságát emelte ki.

A gyűlés harmadik szónoka dr. Szabó Pál Zoltán egyetemi magántanár elvtárs volt, aki a pécsi közegészségügyet kritizálta. Kifejtette, hogy

Pécsett nincs elég kórház és a nagy ipari városnak nincs tüdőbeteg kórháza, aminek eredménye az, hogy egyre szaporodnak a tüdőbetegek.

Sürgette a népfürdő és sportuszoda létesítését, a természettudományi múzeum felállítását és felhívta a hallgatóság figyelmét a népi kollégiumok felállítására.

Az elhangzott beszédek után az első felszólaló Izsáki elvtárs volt, aki köszönetet mondott az elhangzott beszédekért, s a maga részéről is kiemelte a felhozott problémák fontosságát, amelyekhez még azt kérte a programmba felvenni, hogy

gondoskodjék a város a munkásgyermekek részére játszóterek létesítéséről.

Kispap József a házhelykiosztás késedelméről és a szegénysorsú beteg gyógyszerellátása körüli visszásságokról beszélt, majd Kövécs József a stabilizációs rendeletek végrehajtását sürgette és azt a kérdést vetette fel, hogy

amikor az egész országban és a szomszédos városokban jó a húsellátás, miért éppen Pécsett rossz.

Kérte a pártot, hogy súlyánál fogva hasson oda, hogy a pécsi szénből a pécsieknek is jusson és

bírálta a városi közüzemek antiszociális tarifaszámítását,

követelve, hogy visszamenőleg ne számíthassanak forint-tarifában.

A beszédekhez a hallgatóság köréből ezenkívül még Söllei és Kallós György elvtársak szóltak hozzá.

Dr. Boros István, Koller Jánosné és dr. Misángyi elvtársak a vasutas székházban tartott nagygyűlésen

A hétfői várospolitikai ülések során a Ráth-telepi szervezet a vasutas-székházban szintén zsúfolt széksorok előtt tartotta meg várospolitikai gyűlését, amelyen dr. Boros főispán, Koller Jánosné és dr. Misángyi elvtársak ismertették az MKP várospolitikai célkitűzéseit.

A nagy tetszéssel fogadott beszédekre Ragoncsa felszólaló a kenyérellátás problémáiról beszélt és ezzel kapcsolatban sürgette a malmok községesítését.

Kéri elvtárs a főispán beszédére reflektálva

éles szavakkal bírálta a város pénzügyi és újjáépítési politikáját

és követelte, hogy új, friss szakemberek kerüljenek a megfelelő helyekre. Kiemelte, hogy a város pénzügyi rendeletei antiszociálisak s ezeken sürgősen változtatni kell.

A közellátásnál lévő bajokat is előhozta, s ezek orvoslását gyors és fontos feladatnak tekinti.

Kincses felszólaló azt mondotta, hogy milyen lehetetlen helyzet az, hogy amíg üres, komor laktanyák vannak, az internáltakat iskolák helyiségében helyezik el. Azonnali intézkedést követelt, hogy

az iskolákat szabadítsák fel és az internáltakat telepítsék be a laktanyákba.

Kovalovszki felszólaló

a város köztisztasági intézkedéseit tette bírálat tárgyává

és különösen azt kifogásolta, hogy a szemetet a régi temető helyére hordják, ahonnan a legkisebb szél is elviszi azt a környező házakba.

Ezután még Nagy, Mészáros László, Müller János és Zimmermannné szóltak hozzá a tárgyhoz.

Sztipicsnél
ma szombaton
7-től szezonnyitó
Ismerkedő összfánc

Kitűnően vizsgáztak a bányászok

Egy jeles és husz jó eredménnyel vizsgáztak a mecsekszabolcsi Dolgozók Iskolájának hallgatói

testi rohammunka mellett szellemileg is nagyott produkáltak bányászaink. A Pécsi Dolgozók Polgári Iskolájának mecsekszabolcsi tagozatában nem kevesebb, mint 21 bányász, a dolgozók dolgozója tette le a vizsgát a legteljesebb sikerrel.

A 21 bányász közül egy jeles, és 20 jó eredménnyel végzett,

kiérdemelve ezzel az egész város és a város dolgozóinak legőszintébb elismerését és nagyrabecsülését, hogy ennek a gyönyörű eredménynek, valamint az iskola munkásságának és további terveinek részleteit megtudjuk, kérdést intéztünk az iskola vezetőjéhez, Jéky Antal igazgatóhoz. Megkértük, hogy nyilatkozzék a mecsekszabolcsi Dolgozók iskolájában elért valóban feltünést keltő eredmény okairól.

Jéky Antal egyszerű szavakban válaszol.

— Örömmel kell bejelentenem, hogy a mecsekszabolcsi Dolgozók Iskolája valóban nagyot produkált.

A nehéz fizikai munkát végző bányász „tanulók", valamint a Pécsről kijáró négy óratanár tudásszomja, illetve hivatástudatból származó ügyszeretete, és nem utolsó sorban a anár és tanitvány közötti bensőséges és bizalmas, egymást megbecsülő kapcsolat a várakozáson jóval felüli eredményt hozott.

Az általános tanulmányi eredmény ugyanis az 1945—46-os évre 1.4-es középérdemjegyet mutat. A leosztályozott 2- tanuló közül 1 jeles, és 20 jó eredménnyel végzett, de ezek a jó eredménnyel végzettek között is igen sok eredménye megközelíti az átlagos jelest.

— Hogy folyt le a tanítás, hogy viselkedtek a „bányásztanulók" az órák alatt?

— A tanulók kezdeti érdeklődése az egyes tanítási napok multával még csak fokozódott, olyannyira, hogy az

még az óraszüneteket is arra használták fel, hogy a felmerült problémákat megbeszéljék, ismereteiket gyarapitsák.

A napi tanítási idő délután 5 óratól 9 óráig tartott. A megerőltető napi munka után, vagy az éjjeli műszak előtt levő bányászoknak bizony nem igen jutott arra idő, hogy otthon is készüljenek, ezért a tanárok igen ügyesen az órákon végeztették el az előírt anyag begyakorlását is.

— Kikből kerültek ki az iskola tanárai?

— Az iskola tanárai mind pécsi iskolák tanárai. Hatalmas és megerőltető munkát vállaltak magukra ők is akkor, amikor Pécsről gyalogoltak ki naponta az iskola színhelyére. A bányavállalat üzemi bizottsága később ezen segitett olyan módon, hogy a Pécsről kijáró négy tanár autóbusz, illetve fuvarköltségeit teljes egészében magáravállalta.

Megköszönjük Jéky igazgató úrnak a részletes beszámolót, és boldogan könyveljük el a szép eredményt. Nyilvános elismerést érdemel az a 21 bányásztanuló akik a bányamunkásságnak megbecsülést szerezve, fáradtságot nem ismerve jutottak el a megérdemelt sikerhez. De ugyancsak elismerést érdemel, és köszönetet kell mondanunk annak a négy pécsi tanárnak is, akik teljesen önzetlenül jártak ki Mecsekszabolcsra, hogy meggyújtsák a tudás fáklyáját mecsekszabolcsi bányász elvtársak számára.

A mecsekszabolcsi példa pedig szolgáljon utmutatásul azoknak, akik a demokrácia társadalmi kiegyenlitődéseit nem ismerik el, vagy nem akarják elismerni. — Mecsekszabocson, ebben a bányászfaluban nemcsak a tanár és a tanitvány találta meg egymást és nyújtott egymásnak segitő kezet, hanem egyben a szellemi és fizikai dolgozó is.

AZ MSzMT BUDAPESTI KIÁLLÍTÁSA MA NYILIK

Szeptember 7-én, szombaton délben 12 órakor nyilik meg a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság Szentkirályi-utca 32. sz. alatti székházában „A Szovjetúnió mezőgazdasága" című kiállítás. A kormány részéről Dobi István földmívelésügyi miniszter, a Művelődési Társaság részéről Darvas József ügyvezető elnök nyitja meg a régóta nagy érdeklődéssel várt kiállítást.

Mégegyszer a tejkérdésről

A csütörtöki szakszervezeti ülésen dr. Kertész Endre Baranya vármegye főispánja és közellátási kormánybiztosa felszólalt a tejkérdéssel kapcsolatban és szószerint ezeket mondotta: „Én azonban nem nézhettem Pécs városának kinlódását a tej ellátás terén és egy jogtalanság elkövetésével megengedtem, hogy a falusiak jó és egészséges tejüket behozhassák a pécsi piacra. Igy természetesen az OMTK előbb utóbb veszteséggel fog dolgozni s igy fogjuk rákényszeriteni, hogy egészséges tejet hozzanak forgalomba olcsón és nem egészségtelen, rossz tejet 1.45 forintért". Ezt mondotta Baranya vármegye főispánja s közellátási kormánybiztosa, az, akinek felügyeleti hatáskörébe tartozik Baranya-vármegye minden élelmiszerelőállító üzeme, igy tehát az OMTK is. Az az OMTK, amely a közellátási kormánybiztos szavai szerint „egészségtelen és rossz tejet hoz forgalomba 1.45 forintért". A mi szerény véleményünk szerint, ha ez igy van és semmi okunk és jogunk nincs hogy a főispán szavaiban kételkedjünk, ennek az elintézési módja nem ez. Ilyen esetben szerintünk a közellátási kormánybiztosnak az a teendője, hogy felemelje a telefonkagylót és értesitse a gazdasági rendőrséget, hogy a vállalat ellen drákói szigorral járjon el, mert egészségtelen és rossz tejet sem 1.45 forintért, sem más árért forgalomba hozni még az agyondédelgetett OMTK-nak sem szabad.

Szerintünk, akik csak egyszerű krónikásai vagyunk az eseményeknek, nem pedig közellátási kormánybiztosok, ez lett volna a helyes eljárás. Mert, ha dr. Kertész Endre főispán elintézése iskolanéldát statuálna, akkor a legközelebb a gazdasági rendőrség, ha megtudja, hogy Sötét Ödön romlott zsirt hatósági áron felül zúgban árul, nem tenne mást, minthogy megvárná, amig Sötét Ödönnek rosszul fog menni és lejjebb száll a zsir árával. Ez pedig nem forintvédelem és legkevésbbé az a közellátási kormánybiztos részéről. (i.)

PÁRTÉLET

FELHÍVÁS

Szeptember 7-én, szombat délután 4 órára az összes üzemi és kerületi pártszervezetek pénztárosai jelentkezzenek fontos ügyben a megyei gazdasági hivatalnál.

PÉNZUGYI BIZOTTSÁG FIGYELEM!

Szombat délután 5 órakor a pénzügyi bizottság a megyei pártházban (Bajcsi-Zsilinszky-u. 8.) ülést tart. Megjelenés kötelező.

*

A Ráth-telepi szervezet vasárnap délután 6 órai kezdettel a Tompa Mihály-utca 38. sz. alatti párthelyiségében (Mozdonyvezetők Otthona) kerti ünnepélyt rendez, melyre az elvtársakat és vendégeket szeretettel meghívja a vezetőség.

SAKK

Mohácson vendégszerepel folyó hó 8-án, vasárnap Mecsekszabolcs első és második csapata. A mohácsi Iparos Olvasókör lesz az ellenfele, amely jó erőkből áll.

FELHÍVÁS A MUNKAADÓKHOZ!

Felhívjuk a munkaadókat, hogy munkaerőszükségletüket a szakszervezeti munkaközvetítőhivatalnál eszközöljék, mert ellenkező esetben a fennálló rendeletek értelmében kénytelenek leszünk a rendelet be nem tartói ellen a megtorló lépéseket folyamatba tenni.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

PEDAGÓGUS SZAKSZERVEZETI KÖZGYŰLÉS SZENTLŐRINCEN

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete szentlőrinci járási csoportja folyó hó 10-én, kedden délelőtt tartja őszi közgyűlését. A közgyűlésen felszólal Muszty László megyei titkár is, aki a legújabb pedagógus érdekképviseleti hírekről tájékoztatja a járás pedagógusait és egyben ismerteti a ped. szakszervezet jövő terveit. A vezetőség kéri minden egyes tanító, tanár és ovónő megjelenését.

Textilmunkások 8-án 9 órakor taggyűlést tartanak.

Ruházati alkalmazottak 9-én 17 órakor taggyűlést tartanak.

Hírlapterjesztők 9-én, 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Húsipari munkások 8-án 9 órakor taggyűlést tartanak a szakszervezeti székházban budapesti kiküldöttel. Minden tag megjelenése kötelező.

Állatorvosok Szabad Szakszervezete folyó hó 8-án 10 órakor a vármegyeház kisgyűlés-termében közgyűlést tart, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Az Első Pécsi Önsegélyző Temetkezési Egylet felkéri fizető és felmentett tagjait, hogy az Egyesület irodájában 14 napon belül szíveskedjék megjelenni, mert ellenkező esetben az Egyesület a meg nem jelenő tagjait törölni kényszerül.

Szakszervezeti ifjúsági titkárság folyó hó 8-án délután 3 órakor taggyűlést tart. Tárgy: Az új kollektiv szerződés ismertetése. Felkérjük az összes elbocsátott és állásban lévő tanoncot, hogy saját érdekükben jelenjenek meg a szakszervezeti székházban, Széchenyi-tér 9., I. em. 34.

Vasutasok 9-én 12 órakor vezetőségi ülést tartanak.

MŰVÉSZET

A FIATALOK

címmel a Képzőművészek Szabad Szervezete vasárnap nyitja meg 15. csoportkiállítását a Baranya-megyei Múzeumban. Fiatalságot, lehetséget, szóval az utánpótlást keresve a Szabad Szervezet vezetősége öt festőt talált alkalmasnak arra, hogy a kritika, a nagyobb nyilvánosság előtt mutatkozzanak. Az öt kiállító közül — névszerint Tarai Flóra, Tarai Teréz, Tillai Ernő, Vigh László, Vinkovics József — négy még iskolai tanulmányait folytatja, munkáik annyi üdeséget, komolyságot árasztanak, hogy bátran előlegezhetjük elismerésünket és hisszük, hogy a vezető pécsi művész egyéniségeknek biztos lesznek követői, folytatói.

A kiállításon vasárnap ½12 órakor Nikelszky Géza mond bevezetőt.

PÁRTÉLETÜNK

A Sütőipari szakosztály folyó hó 7-én 17 órakor taggyűlést tart. Tárgya: Új munkabérek ismertetése. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 7. SZOMBAT

8.00: Gazdáknak a beszolgáltatásról. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Mészáros Gyula jazzegyüttese játszik. **10.10:** Olasz dalok. **10.30:** Rádióiskola. **11.30:** Hanglemezek. **12.15:** Roósz Emil szalonzenekara játszik. **13.15:** Egy moszkvai vasárnap. Előadás. **13.30:** Gabriel Faure: Zongora hegedűszonáta. **14.20:** Lukácsi Margit énekel. **15.00:** Csodálatos halászat a ligeti tóban. Vészi Endre előadása. **15.15:** Ipar a mezőgazdaságban. Közvetítés a Parasztnapok alkalmából rendezett kiállításról. **15.40:** A rádióműsor műszavai. Kilián Zoltán előadása. **16.10: Dalolgassunk.** Ádám Jenő népdalműsora. **16.30:** A rádió Gyermekújságja. **17.00:** Orosz opera- és balettrészletek. **17.30:** I. számú kétségbeesés. **18.30:** A demokrácia magyar úttörői. Váczi Péter előadása. **18.50:** A Rádiózenekar játszik. **1940:** Közvetítés a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság budai klubjának megnyitásáról. **20.20:** Így készül a világ. Közvetítés. **20.50:** Gödöllői Vidák Sándor cigányzenekara muzsikál, Buttola Ede jazzegyüttesével játszik és énekel. **21.15:** Hangos heti híradó. **22.35:** Hanglemezek. **23.30:** Magyar tánclemezek.

ELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

BURGONYAKIOSZTÁS

Délvidéki Rt., Pécsi Kirendeltsége értesíti a közönséget, hogy Kazinczy-utca 3. sz. alatt a burgonyaeladást megkezdte, minden tételben, korlátozás és jegy nélkül, a hivatalos árnál olcsóbban.

FELHÍVÁS AZ INTÉZMÉNYEKHEZ

A közellátási ügyosztály felhívja az összes városi és egyéb intézményeket, valamint hivatalokat, jelentsék be 3napon belül írásban a városháza II. em. 69. számú szobájában a fa- és szénkészletüket, feltüntetve a legminimálisabb mennyiséget, melyre az 1946/47. évi fűtési idényben a készletükön felül szükségük van.

A bejelentésnek tartalmaznia kell a fütendő helyiség m³-ben kifejezett nagyságát, valamint az abban állandóan dolgozó személyek számát.

FELHÍVÁS A TŰZIFA NAGY- ÉS KISKERESKEDŐKHÖZ

A közellátási ügyosztály felhívja a pécsi tüzifa nagy- és kiskereskedőket, hogy folyó hó 7-én, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza, közellátási ügyosztály 103-as számú szobájában tartandó megbeszélésen feltétlenül jelenjenek meg.

HÚSELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli a lakossággal, hogy szombaton, folyó hó 7-én a hentesiparosok az általános közellátási szelvényívek és barna színű 12-es számú szelvényére 20 dkg húst szolgáltatnak ki. Hús kilogrammonkénti ára 7 forint.

SPORT

SZEPTEMBER 15:

PVSK—Partizán SC és Soproni VSE—DVAC

Itt az új NB II. beosztás — A pécsi csapatok a nyugati csoportban

Az MLSz szabályalkotó bizottsága szerdán este elvégezte az NB II. új csoportbeosztásának felállítását és megejtette a sorsolást. Négy II. osztályú csoportot állítottak fel: Közép-, Keleti-, Nyugati- és Déli csoportot. A pécsi csapatokat. A PVSK-t és a DVAC-ot a Nyugati csoportba osztották be. Ennek a csoportnak további résztvevői: Dombóvári VSE, Tatabányai SC, Kaposvári MTE, Székesfehérvári MÁV, Kistext, MOGÜRT SC, Pécsi VSK, Székesfehérvári TC, Soproni VSE, DVAC, Partizán SC és a Várpalota-DAC osztályozó győztese.

A megejtett sorsolás szerint a bajnoki mérkőzések szeptember 15-én kezdődnek, az első forduló sorsolása a következő:

Dombóvári VSE—Tatabánya, SVSE—DVAC, PVSK—Partizán, Kistext—DAC, V. Unió győztese, Sz. MÁV—MOGÜRT, KMTE—SzTC.

A sorsolás további részleteit, amint azt megkapjuk, azonnal közölni fogjuk.

Új összeállítással kísérletezik a PVSK a MATEOSz ellen

Mint ismeretes, vasárnap délután a MATEOSz—MSE. a volt B. Barátság és a MATEOSz egyesített csapata vendégszerepel Pécsett. Ellenfele a PVSK lesz. A MATEOSz felállítása a következő: Nádori — Rigó, Gazdag — Zakariás, Szabó Gy., Kemény, — Kósa, Borbély II., Ordódy II., Zsolnay, Fürjes. A csapat tehát igen nagy játékerőt képvisel. Az erős csapat ellen a PVSK új felállítással kísérletezik. Az első félidőben ugyanis így áll fel a pécsi csapat: Pozsgai — Balassa, Radnai — Meggyes, Horváth, Szabó — Soós, Gajcsi, Hirczi, Buzássy, Vezér. A második félidőre a csatársor fog megváltozni: Zombori, Gajcsi, Molnár, Buzássy, Vezér lesz ekkor az ötösfogat felállítása. A Vasútban remélik, hogy beválik az első félidő csapata, és így a jobbhátvéd, valamint a jobbszélső és balösszekötő kérdése is végleges megoldást nyer. Rókával, a sokat emlegetett jugoszláv kapussal kapcsolatban a következő felvilágosítást kaptuk a PVSK vezetőségétől:

— Róka, mint volt zombori játékos nem igazolható a jugoszláv labdarúgószövetség kiadása nélkül. Mi már két hónappal ezelőtt kikértük Rókát, levelünkre azonban válasz mindezideig nem érkezett. Így vagyunk aztán kénytelenek más megoldás hiányában továbbra is Pozsgait szerepeltetni a kapuban.

A mérkőzés vasárnap délután lesznek a Hun-utcai sporttelepen. A műsor negyed 2 órakor kezdődik a PAC BZs—BTC ifimérkőzéssel. 3 órakor a Bőrgyár I. játszik a Komlóval, majd 5 órakor kerül sor a PVSK—MATEOSz mérkőzésre.

* **Kosárlabda.** A PEAC férfi csapata tegnap utazott Budapestre, hogy az I. osztályba való jutásáért osztályozót játszék. Reméljük, hogy az egyetemisták sikerrel fognak hazatérni. Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a PVSK két kombinált csapattal és a PEAC az itthonlévő játékosokból felálló villámtornát rendez. Utána a PVSK és PEAC női csapatai játszanak a kerületi bajnoki címért. A két csapat jelenleg holtversenyben áll és a győztes lesz az 1946. évi kerületi bajnok.

Le a magas borárakkal!
1 l. finom **új Villányi** csak **2·60** forint.
Marosszékinél
Ráth-utca 10. (Hullámfürdőnél)

TÉLI ELTEVÉSRE ALKALMAS ÉTKEZÉSI BURGONYA 36 fillérért minden mennyiségben kapható, fuvardíj hozzászámításával házhoz szállítom. **Jellics András** Pécs, főpályaudvaron lévő vasuti raktárában. Telefon: **16-29.**

Olcsóbb mint otthon tápláló ízes reggeli, ebéd, vacsora a **Falókában** Rákóczi-út 69. Abonenseknek kedvezmény

Mindenkor legolcsóbb a **Szontagh cipő** Vásárolja, mert jó és olcsó! **Mér-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.**

Mindennemű **textilárú** olcsón kapható **Marczali Viktor** cégnél Kossuth L.-utca 46 szám

Mindenki Boltjában **villányi borok** nagy választékban 1 liter **3** forintért állandóan kapható. **TÓTH GÉZA** kereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Diákok! Minden füzetet, irószert legolcsóbban. **BLANCZ** könyv- és papirüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok. **TANKÖNYV előjegyzés.**

Jó bor mellett a Bagoly-vendéglőben mától kezdve minden este a hangulatos **Kökény Kovács Panna és Bolári Pál cigányzenekara muzsikál.** Cégtul.: Nagy Pál József

Auló-traktor tulajdonosok és javító üzemek! Hengerfúrásokat ujonnan felállított hengerfúró gépünkkel ismét szavatolt pontossággal végzünk. **MESTRITS JENŐ IPARI ÉS KERESK. RT.** PÉCS, Munkácsy M.-u. 35.

Adózók figyelem! **Új forgalmi adó bevallási ív** kapható: **Új Dunántúl Könyvesbolt** Kossuth Lajos-utca 4. szám. Telefon: 24-90

Szilvát minden tételben, vagontételben is veszek **TREBICSER** ecet- és konzervgyár MOHÁCS,

Ha jól akarja magát érezni, jöjjön a **Pécsi Gödör pincébe.** Kitünő fajborok. Esténkint Szalai és Kökény Józsi zenekara játszik. Szíves pártfogást kér: **Katona József vendéglős.**

Még ma sürgősen jegyeztesse elő tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv. **Uj Dunántúl Könyvesbolt** Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90. (Pohli csemege-üzlet mellett.)

BUTOROZOTT szoba, fürdőszoba használattal magányos férfi részére, a belvárosban kiadó. Cím: 5479. szám alatt a kiadóban.

KÖNNYŰ otthoni munkát adok népesebb családnak. Címet családtagok megjelölésével 774. számmal kérek havi 200 jeligére.

Szerkesztőség: Munkácsy hály-utca 10. sz. Telefon: 29-49
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

1 ÉVFOLYAM, 203. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 10. KEDD

A Dunántúl ankétjának eredménye:

Felépülhet a pécsi vásárcsarnok

A magyarok kitelepítésének kérdésében Amerika közvetlen magyar-csehszlovák tárgyalásokat javasol

Párisból jelenti AFP: A magyar területi és politikai bizottság ülésén, amelyen folytatták a pozsonyi hídfő vitáját, az amerikai megbízott szólalt fel. Az Egyesült Államok képviselője a csehszlovák területi követelés kérdését összefüggésbe hozta azzal a másik csehszlovák javaslattal, amely szerint 200 ezer szlovákiai magyart telepítsenek Magyarországra. Kijelenti, hogy az Egyesült Államok nem írhat alá olyan békeszerződést, amely a kényszeráttelepítés elvét foglalja magában. Az amerikai küldöttség úgy véli, hogy a csehszlovákok és magyarok folytassanak egymás között tárgyalásokat kielégítő megegyezés létrehozása céljából és hogy a csehszlovákok pótindítványának vitáját mindaddig halasszák el, amíg a csehszlovák delegáció jelentést tesz a megegyezésről.

Nagy Ferenc beszámolója párisi utjáról

„Ebben az Európában visszafelé vezető ut egyetlen nép számára sincs" — „Én nem kívánom a magyarságot Nagyatádi Szabó István utjára vinni" — „Most látjuk háborus magatartá unk sulyos következményeit"

Nagy Ferenc miniszterelnök Párisból való hazatérése után a Kisgazdapárt nagyválasztmánya előtt nagy beszédet tartott, amelyben párisi tapasztalatait és az abból leszűrt politikai irányelveket ismertette.

— Az az érzésem, — mondotta beszéde elején, — hogy a magyar közvélemény nincs tisztában azzal, milyen körülmények között kell a magyar békeküldöttségnek munkáját végezni.

A magyar küldöttség Párisban nem tárgyalófél, mint ahogy nem tárgyalófél a többi legyőzött állam sem.

— Négy nagy problémával kerültünk szembe Párisban. Először a magyar román határkérdéssel, másodszor kétszázezer magyarnak Csehszlovákiából való kitelepítése, harmadszor a pozsonyi hídfőre vonatkozó követelés, végül azok a gazdasági követelések, amelyeket a nyugati hatalmak támasztottak velünk szemben.

— Elvben a magyar és román delegációnak egyformán nincsenek jogai a békekonferencián, de meg lehet állapítanunk, hogy Románia ott tartott, hogy majdnem győzőnek tekintik és a magyar delegációnak egyik jelentős eredménye volt, hogy Romániát nem ismerték el győztes államnak. — Ennél a kérdésnél látszott meg, milyen tragédiát jelentett Magyarország számára, hogy az október 15-i kapituláció nem sikerült.

A románok ugyanis bizonyítani tudták, hogy még Ausztria területén is harcoltak magyar csapatok ellen. Most láttuk, hogy egész háborús magatartásunk minden következményével meg tudtunk volna birkózni, ha az október 15-e sikerül. Akkor nem lehetett volna különbséget tenni rangsorban Magyarország és a többi legyőzött állam között.

A miniszterelnök ezután megállapította, hogy Párisban a kisebbségek védelmére nem számíthatunk, mert ott a tendencia inkább a kisebbségek megszüntetésére irányul. Kemélhetőleg a két százezer magyar kitelepítésére vonatkozó csehszlovák javaslatot nem szavazzák meg és lehetséges, hogy a nagyhatalmak a közvetlen tárgyalásokra utasítják az érdekelt két országot. A Pozsonynál igényelt hídfő kérdése bizonytalan. A gazdasági kérdések megítélésénél számíthatunk arra, hogy messzemenően figyelemmel lesznek Magyarország teherbíró képességére.

— Nagyon nehéz és keserves döntésekre kell felkészülnünk, — folytatta beszámolóját a miniszterelnök — és két lehetőség áll előttünk. Vagy megyünk tovább az egészséges fejlődés útján, vagy utat engedünk elkeseredésünknek és csalódottságból, vagy türelmetlenségből az olyan érzelmi megnyilatkozásoknak, amelyek egy polgárháború veszélyét idézhetik fel.

Mindenkit figyelmeztetnem kell: ne próbáljuk ebben a válságban a mult felé fordítani a magyar nép tekintetét, mert aki a mult felé viszi, a veszélyek útjára viszi. Ebben az Európában visszafelé vezető út egyetlen nép számára sincs.

Sohasem tudnék hozzájárulni ahhoz, hogy a magyar népem valami olyan langyos megbocsátás vegyen erőt amellyel minden erőt összaengedne a közéletbe amit eddig elitélt.

Én nem kívánom soha a magyar népet Nagyatádi Szabó István útjára vinni!

— A párisi döntés után, amely nagyon súlyos lesz, de remélem mégsem fogja nemzeti létünket alapjaiban megtámadni úgy érzem,

csak az lesz a jó hazafi, aki keresi az egységet, minden erő összefogásának lehetőségét

és hosszú időn át nem lehet még hazafinak nevezni azt ebben a szerencsétlen országban, aki a belső rend és béke megbontására törekszik.

Nagy Ferenc ezután hosszasabban vázolta azokat az irányváltozásokat, amiket a párisi döntések a Kisgazdapárt politikai programjában előidéztek, majd sor került a párt új politikai bizottságának megválasztására.

Tildy Zoltán és Rákosi Mátyás fogadták a hazatérő Dózsa György brigádot

Tegnap érkezett haza Jugoszláviából a Dózsa György vasutépítő brigád. A brigád ünnepélyes fogadtatásán résztvett a köztársaság elnöke és Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes elvtárs is.

Tildy Zoltán köztársasági elnök beszédében többi között ezeket mondta:

Nekünk sohasem szabad megfeledkeznünk egy pillanatra sem arról, hogy a régi magyarországi vezetés valóban súlyos bűnt követett el déli szomszédunk ellen, amellyel pedig annyira közös volt a rendeltetésünk minden időben. Közös volt a sorsunk, amelyet a mi népünk annyira megértett és szeretett. Ti elindultatok egy úton, amely jóváteszi a hibát, az életnek az útján, amikor

a két nép megismeri egymást, rá fog jönni arra, hogy közös az élet útja, közösök minden tekintetben a jellemvonások is.

Nemcsak Ti, hanem az egész magyarság és a magyar nép, amely a maga hazájában ezen az úton fog járni a jövendőben, megtalálja a nagyra hivatott és erős jugoszláv, nép kezét.

A köztársasági elnök lelkes helyesléssel fogadott beszéde után Rákosi Mátyás elvtárs emelkedett szólásra.

Nekem nincs hozzátenni valóm, mint a köztársasági elnök úr mondott. Én csak büszke örömmel konstatálom, hogy azok a fiatal munkások, akik lementek Jugoszláviába, hogy munkájukkal tegyék legalább részben jóvá azokat a hibákat, amelyeket a reakció elkövetett, beváltották a hozzájuk fűzött reményt. Mi a világháború alatt nagy lelkesedéssel láttuk, hogy két nép volt, amely minden körülmények között beváltotta azokat a reményeket, amelyeket az emberiség hozzájuk fűzött. Az egyik volt a szovjet nép, a másik volt a jugoszláv nép. Mindkét néppel határosak vagyunk.

Munkátokkal nemcsak a jugoszláv—magyar barátságot építettétek, hanem a demokráciát Jugoszláviában is és Magyarországon is.,

Mi a szabadságot eddig jóformán ingyen kaptuk, mások vették le kezünkről a bilincseket, de a neheze sok tekintetben előttünk van. Nekünk kell dolgoznunk a szabadságért és gondoskodnunk arról, hogy Magyarország ne csak erősen álljon a valódi népi uralom, de ennek a népi uralomnak erősek és szilárdak legyenek az alapjai.

Mi nemcsak szabad Magyarországot, hanem boldog, virágzó Magyarországot akarunk. Ezt most mondjuk, azokban a napokban, amikor valóban olyan nehéz hírek jönnek Párisból,

amelyek alkalmasak arra, hogy csüggedést, sőt elkeseredést keltsenek. Mi azonban, akik ismerjük hazánk 1000 éves történetét tudjuk, hogy

nem volt még olyan elbukás, amelyből a magyar nép dolgozó ereje ki nem emelte volna az országot.

Mi tudjuk, ebből a mélységből is ki fogjuk emelni az országot. Legbiztosabb erő a hazafias munkások, parasztok és haladó értelmiség ereje.

A Dózsa György rohambrigád, amely ebben a nehéz munkában kitüntette magát, erősítette a nemzetünk számára oly fontos jugoláv—magyar barátságot. Ezért köszönetet mondunk nekik és kívánjuk, hogy kitűnő, boldogúló harcosai legyenek a magyar demokráciának, a jugoszláv—magyar barátságnak és bazánk újjáépítésének.

Állami kezelés alá kerül három nehézipari vállalat

A világosság értesülése szerint a három nagy nehézipari vállalat, a Ganz, a Weisz Manfréd és a Rimamurányinak állami kezelésbe való vétele szerdán miniszterközi értekezlet elé kerül.

Ujabb 3.000 hadifogoly érkezett Debrecenbe

Vasárnap délután Románia felől újabb hadifogolyszállitmány érkezett Debrecenbe 3000 fogolyval, akik között 310 tiszt van. Útközben Farkas Mihály zalaegerszegi hadifogoly tifuszgyanus körülmények között meghalt. Az érkezettek elbeszélése szerint Foksaniban mintegy 15.000 német, olasz és magyar hadifogoly várja a hazaszállitást. (MTI)

Egyesült Szocialista-Kommunista Párt — abszolut többség

Berlinből jelentik: A thüringiai községi választásokról a következő ideiglenes eredményeket közlik:

Az érvényes szavazatok száma 876.076. Ezek a következőképpen oszlanak meg: egyesült szocialista-kommunista párt 456.932, egyesült keresztény demokrata párt 146.980 demokrata szabadelvű párt 226.630 szavazat. A többi szavazat a kisebb pártok között oszlik meg.

Kilencvenhárom százalék a köztársaság mellett Bulgáriában

Szófiából jelenti az AFP: Félhivatalos forrásból származó adatok szerint az államforma kérdésében tartott népszavazáson 4,100.103-an szavaztak, a jogosultak 92 százaléka. Ezek közül 3.801.060, azaz 93 százalék a köztársaság mellett, 179.175 a királyság mellett adta le a szavazatát. Fehér lapon 119.165 választó szavazott.

Statárium Görögországban

Az amerikai rádió szerint a görög kormány az egész ország területére kihirdette az ostromállapotot. Erre a görög kérdésben fokozódó nemzetközi feszültség miatt és azért volt szükség, mert a népszavazás által teremtett helyzet belső ellenzéke is növekszik.

Patronázsmunkán a baranyai falvakban

A közüzemi és pécsujhegyi elvtársak Gerdén, Szentkirályon és Drávapalkonyán tettekkel mutatják meg mit jelent a kommunisták „munkás-parasztszövetség" jelszava

Pénteken a szabadszentkirályi és gerdei kisbírók a szokásos hirdetményeken túl nagy ujságot kiabáltak szét a dobolásra összecsődülteknek.

— Közhirré tétetik, hogy szombat délután és vasárnap a községbe érkeznek a pécsi Közüzemek kommunista munkásai. Szerszámokat és szakembereket hoznak magukkal és mindenkinek minden javitanivalóját díjtalanul rendbehozzák. A nagyvendéglőbe lehet a javitanivalókat bevinni.

Szombaton délben indulnak a közüzemi elvtársak, kohósok kézi kohóval hegesztők, asztalosok, lakatosok szabók, villanyszerelők: szám szerint tizenhatan a szentlőrinci járásba patronázsmunkára. Amig Gerde felé billeg a teherautó, lelkesen, magabízóan folyik a beszéd. A téma állandóan ugyan az Mindegyikük a kongresszusi versenyről beszél az elért eredményeket vitatják, a lehetőségeket mérlegelik.

Patronázsmunkára is a verseny keretében mennek, de szilárd elhatározásuk, hogy nem hagyják abba a kongresszus után sem, mert a munkás-paraszt szövetséget állandóan ápolni és erősíteni kell.

A nagyvendéglő ahol a jóltönzött műhelyt felütik az elvtársak, csaknem egészen üres. Néha bevetődik egy-két gyerek megnézni hogy csakugyan megjöttek-e a városiak de más érdeklődő nem igen akad. Senki sem akarta elhinni a dobszóval közzétett hirt mindenki a mezőn van.

Végre úgy hat óra tájban megjelenik

AZ ELSŐ „ÜGYFÉL"

Masszatos kisgyerek, ócska vödröt cipel, hátha meg tudják javitani, mert moslékos vödörnek még megfelel. Az elvtársak persze örömmel vállalják. Zaracsi Imre elvtárs, a hegesztő hozzálát és nemsokára eltünnek a lyukak a szemétdombra való edényről.

Az első biztató példára csakhamar megélénkül a korcsma.

Egymásután cipelik a gyerekek a rossz fazekakat, kannákat, rövidesen balomban tornyosulnak Zaracsi és Heller József elvtársak a buzgón munkálkodó hegesztők körül. De nem pihen már Matilovics János elvtárs, a bádogos sem: Amire nem szükséges a hegesztés, az őhozzá tartozik. — Késő estére jár már, amikor ebbahagyják a munkát, hogy másnap újra kezdjék.

Vasárnap reggel még jobban megindul a munka. A sok edény után megjelenik

AZ ELSŐ EKE

is Gazdája hálásan köszöni a segitséget és nem akar belenyugodni, hogy ingyen csinálják meg neki. Mindenáron fizetni akar és amikor az elvtársak elháritják, kijelenti, hogy soha nem felejti el a városi munkásoknak ezt. Elmenőben még megjegyzi, szeretné az Uj Dunántúlban nagy betükkel olvasni, hogy az ő ekéjét a kommunista munkások ingyen javitották meg.

(De elvtársaink annyi mindent javitottak, hogy egy ekére ennél nagyobb betünk nem telik.)

Közben a szabó elvtárs szorgalmasan szabdal, hajtja a varrógépet, fércel, próbál, tűz és vasal. Munkája eredménye mire vége a napnak: egy teljesen kész uj kabát és egy nadrágjavitás.

Este számadást csinálnak az elvtársak a végzett munkáról.

MASFÉL NAP MÉRLEGE:

30 fazék, 4 eke, 3 motor javitása, 1 uj kabát, 1 nadrágjavitás, a gerdei szeszfőzdében csőhegesztések, varrógép és kisebb szerszámok javitása.

Szabadszentkirály és Gerde dolgozói hosszasan búcsuzkodnak elvtársainktól. A helyi Parasztpárt szervezője az alkalmi szónok:

— Az Isten áldja meg magukat a szivességükért. — Köszönjük, amit csináltak és jöjjenek el máskor is, mert mi mindig szeretettel várjuk magukat.

De nemcsak a Közüzemek önkéntes rohammunkásai járták vasárnap a falut

A PÉCSUJHEGYI BÁNYÁSZELVTÁRSAK

is autóra ültek és elindultak segitséget munkástestvéri szeretetet vinni Drávapalkonyára.

Asszmann Jenő elvtárs, az ujhegyi titkár vezetésével 24 bányász áldozta fel pihenőnapját, azért, hogy

tettel is bizonyitsa, mennyire összetartozik falu és város, mennyire testvérek a parasztok és munkások.

Egész délelőtt dolgozik a 24 elvtárs egymással versenyezve, hogy minél jobbat és többet produkáljanak. Meg is van a látszata ennek a megfeszitett, lázas igyekezetnek.

Délutánra 15 kocsiabronc, 100 kiélesített ekevas és 100 éles csoroszlya, 6 varrógép, 200 lóbaba, kapák, ásók és egyéb gazdasági szerszámok serege mutatja, hogy igazi kommunista rohammunka folyt.

Megérdemelt pihenőre ülnek össze az elvtársak estefelé, amikor az ujhegyi kultúrgárda friss, vidám, hangulatos műsorral szórakoztatja a falut.

Drávapalkonya lakói alig akarják elengedni az elvtársakat. — Majd szét szedik őket nagy szeretetükben. — Egyik elvtársunk csendesen jegyz meg:

— **Vannak, akik nagy hangon szónokolnak, hogy ők egyek a dolgozó parasztsággal. Mi nem beszélünk, de megmutattuk a munkánkkal. És a falu jobban megértett minket, mint husz nagyhangú szónokot.** r. k.

Jelentik meg

Londonból jelenti a MTI: Az amerikai tengerész-sztrájk miatt már több mint 3.000 hajó vesztegel az amerikai kikötőkben.

*

Jeruzsálemből jelentik. Hétfőn hajnalban egész Jeruzsálemben megszólaltak a terrorista tevékenységet jelző szirénák. Palesztinában mindenütt katonák és rendőrség vonult fel a fontosabb pontok védelmére. A terroristák éjfél után sorozatos támadást kezdtek a vasutvonalak ellen. Hír szerint Tel-Aviv környékén egy vasuti állomást felrobbantottak. A halálos áldozatok száma még ismeretlen.

Elvben nem ellenzik...

Párisból jelentik: A Magyar Távirati Iroda tudósítója szerint az öt községre vonatkozó cseh követelés vitájában az a felfogás alakult ki, hogy a bizottság legtöbb tagja elvben nem ellenzi ezt a követelést. A magyar bizottság körülbelül 5—6 ülés során befejezi a magyar-csehszlovák vitás kérdések tárgyalását.

Rendkívüli minisztertanácson számolt be Nagy Ferenc párisi utjáról

Budapestről jelenti a MTI: A kormány tagjai hétfőn délelőtt 11 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével rendkívüli minisztertanácsot tartottak, amelyen a miniszterelnök beszámolt párisi tárgyalásairól. A minisztertanács 3/42 órakor ért véget.

Látogatás tizenháromezer kötet könyvnél

Beszélgetés a Városi Könyvtár vezetőjével a könyvtár életéről, a helyhiányról és arról, miként él pénz nélkül Pécs egyetlen népkönyvtára

Az uj, haladó szellemben megindult fejlődési irány kultúrpolitikája során egyre nagyobb szerephez kell jussanak a könyvtárak. Különösen fontos feladat vár ebből a szempontból a közmüveltség terjesztését, a közmüveltség elmélyitését elősegiteni hivatott könyvtárakra, igy a város tulajdonát képező Városi Könyvtárra is. A világ könyvtermelése folyton gyarapodik és mert ezt a gyarapodást magánember csak könyvtárakon keresztül tudja figyelemmel kisérni, másrészt meg a müvelődést szomjazó tömegek éppen a könyvtárakon keresztül, azok szellemi irányitására hivatott vezetőitől nyerhetnek utmutatást és irányitást, elsőrendü kultúrérdek, hogy közkönyvtárunk életét megkönnyitsük és fejlődésmenetét a kor követelményeinek megfelelően elősegitsük.

Ma már úgyszólván mindenki látogatója egy könyvtárnak és igy valóban közüggyé lett. Városunk könyvtárának müködése és az, amit általában könyvpolitikának neveznek, ezért érdekel minden embert kivétel nélkül.

Ezekről a kérdésekről beszélgetek a Városi Könyvtár a szó valódi értelmében vett kultúrát szolgáló és a kultúra felett őrködő gonddal őrködő vezetőjével. dr. Csorba Győzővel.

— Mi ujság a könyvtárak birodalmában? — teszem fel az első óvatos kérdést.

— Semmi különös — mondja Csorba Győző a maga összegező komoly tekintetével. Legalábbis a miénkben. S ez a jó. A háború — sajnos — sok könyvtárnak szomorú „ujságokat" hozott, mi szerencsésen minden veszteség nélkül átvészeltük a viharos időket. A könyvtár békés életének „ujságai" pedig többnyire nem érdeklik a nagyközönséget. Sőt manapság a súlyos anyagi helyzet miatt még a könyvrajongók számára sem igen szolgálhatunk meglepetésekkel. Vagyunk, s dolgozunk, iparkodunk minden tudásunkkal kielégiteni a kultúrára szomja tömegeket.

— Ki vetette meg a könyvtár alapját és mennyire tehető a mai állománya?

— A könyvtár alapanyaga három helyről való. Két hagyatékból és a városi múzeum régi könyvtárának anyagából. A hagyatékozó Kelemen Mihály volt pécsi ezredorvos, Babits Mihály keresztapja és egykori szállásadója és néhai Szikrai Ödön volt pécsváradi járásbiró volt. A miénk ezenkivül Mátyás Flórián könyvtára is, amelyet azonban helyhiány miatt egyelőre továbbra is az egyetemi könyvtárban hagytunk letétként. Mindezek a könyvek csak a huszas évekig megjelenő termésből valók. Igy aztán, amikor 1943-ban a városi könyvtárat megnyitottuk, kettős feladat várt ránk. Lépést kellett tartani a lehetőség szerint az újabb könyvtermeléssel, s pótolnunk kellett legalább részben a hiányzó 20—25 évi anyagot is. E kettős feladatot persze csak részben tudtuk megoldani. A régi anyagunk kereken kilencvenezer kötetre rug ehhez a könyvtár megnyitása óta mintegy négyezernyi könyvet vásároltunk, illetve szereztünk ajándékozás folytán.

— Hogyan tudja elhelyezni a jelenlegi helyen ezt az anyagot?

Igen nehezen. Már csak alig egyetlen állvány áll üresen, s ha ez is megtelik, nem tudom mit teszünk. Állományunk egy részét a helyszüke miatt is feldolgozatlanul kellett elraktároznunk.

— Ez a helyzet mégsem tartható fenn. Történtek-e már intézkedések a helyhiány megszüntetésére?

— Sajnos nem, de ez pillanatnyilag lehetetlen is volna. A kérdést csupán a könyvtár átköltöztetésével, illetve végleges elhelyezésével lehetne megoldani. Vannak errevonatkozó tervek és elgondolások, de hogy ezeket mikor lehet megvalósitani, vagy egyáltalában lehet-e, azt ma még nem tudom.

— Ha már a pénzkérdésnél tartunk, milyen a könyvtár anyagi helyzete?

— Meglehetősen szomorú. A stabilizációs költségvetés a kulturális kiadásokat a lehetőség szerint korlátozta, s igy a könyvanyag gyarapitására is a normális szükségletnek csak egy tört részét biztositotta.

— Az anyagi helyzet megoldására vannak-e elgondolások?

Minthogy a költségvetés kereteihez minden körülmények között ragaszkodnunk kell, a folyó költségvetési év alatt ezen a helyzeten aligha lehet változtatni. Az egyetlen segitség az lenne, ha a város polgársága nagyobb megértéssel fordulna könyvtárunk felé, s felesleges, vagy könnyebben nélkülözhető könyveivel meg ajándékozná. A gyarapitás amely egy könyvtárnál olyan, mint egy élő szervezetnél a lélekzés, csak ezen a módon volna elképzelhető.

— A szükre szabott költségvetési keret különösen azért fájdalmas, mert mélyreható politikai és társadalmi változások kellő történelmi megértésre és értékelésére szükséges lenne a demokratikus könyvtermelésnek legalább a legkiválóbb példányait a tömegekhez juttatni.

— Van-e lehetőség egy olvasóterem felállitására?

— Erre már voltaképpen megfeleltem az előbb. A mi helyünkön semmiesetre sem. Ha végleges otthont kapunk, olvasótermet feltétlenül kell létesitenünk. Egy nagyobb, s a közmüvelődés céljait szolgáló könyvtár olvasóterem nélkül csonka, hibás szerkezetü intézmény, mert éppen az olvasóterem az, ami a könnyebb hozzáférhetőségével, nyugalmával, csendjével a legtöbb lehetőséget nyújtja arra, hogy a kulturális szomjuságot érző tömegek közvetlen kapcsolatba kerülhessenek az emberi szellem nagy alkotásaival.

— Régi s hőn óhajtott vágyam, hogy a felnőttek olvasótermén kivül gyermekolvasótermet is létesitsek. Külföldön ez nem ujság, nálunk igen. Mérhetetlen pedagógiai lehetőségeket rejt egy ilyen intézmény.

— Olvasóink száma jelenleg 800 körül mozog. Sajnos nincsenek annyian, mint szeretném, jóllehet tagsági dijuk havi egy forint. S a legfájdalmasabb az, hogy a fizikai dolgozók még ma is igen kis számmal lépnek tagjaink közé. Ennek oka talán abban keresendő, hogy a különféle pártok, szakszervezetek, gyárak, üzemek, valamint a Munkás Kultúrszövetség könyvtára igényeiket kielégiti, de tartózkodásunkban talán öntudatlanul szerepet játszik a régi rendszer idején belénk rögzött gátlás is, mely előttünk mindig a kiváltságos osztályok gondüző és időtöltő intézményeinek a színében tüntette fel.

Megköszönöm Csorba Győzőnek ezeket az őszinte, komoly szavakat és abban a reményben hagyom el közmüvelődésünk emegyik legfontosabb őrhelyét, hogy Pécs városa s főként a pécsi társadalom átérzi majd az itt felvetett problémák megoldásának sürgős szükségességét s hamarosan elkövetkezik az az idő, amikor egy kitünően felszerelt könyvtár elégitheti ki dolgozóink müvelődési érdeklődését és tudásszomját. Bizunk abban is hogy az átmeneti idők nehézségeinek leküzdésére, ami pénz hiány következtében a könyvbeszerzés terén állott elő, a pécsi társadalom könyvadományaival segiti a gyarapodást s ezzel együtt a kultúra müveltség minél szélesebb tömegekhez való eljuttatását. köz kincsé tételét. **Béky Julia dr.**

MOZI

Kedd-szerda, szeptember 10-11.

APOLLO

É zak égbenyuló bércei, az örök hó és egy nagy szerelem legendája:

LAJLA

Aino Taube, Ake Ohnerg, Imgiald Haaland.

HÍRADÓ:

PARKMOZI

Lagerlöf Zelma világhírű regénye:

A halál kocsisa

Louis Jouvet, Pierre Fresnay, Marie Bell.

URÁNIA

Puskin „Póstamester" c. novellája, művészi francia filmen:

Vágyakozás

Barry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud

Előadások 6, 8 órakor.

Megalakult a Magyar Ujságirók Országos Szövetségének Dél-dunántúli Kerülete

Szeptember 8-án Pécsett, a Városháza kisgyülési termében összegyültek Déldunántúl demokratikus újságírói, a Magyar Ujságírók Országos Szövetségének tagjai, hogy megalakítsák a Szövetség Déldunántúli csoportját. Az alakuló kongresszuson megjelent dr. Gyöngyösi Nándor elvtársunk is, a Szövetség országos főtitkára. A kongresszus megtárgyalta az ujságírótársadalom legfontosabb problémáit, majd kimondotta, hogy az ország többi részéhez hasonlóan szükségesnek találja egységes szervbe tömöríteni Déldunántúl ujságírótáborát. A déldunántúli kerület vezetőségét egyhangúan a következőképpen választották meg: elnök: dr. Márki Imre, alelnökök: Vedres József és Havas Béla (Kaposvár), titkár: dr. Dévai Stefánia, pénztáros: Zsikó Gyula, ellenőr: Magyar József. A választmány tagjai: Révész Gy. István, Kocsis Béla, Izsák György és egy-egy később kijelölendő kartárs Zalaegerszegről és Dombóvárról.

Sztipics
Tánciskolája
ME, kedden
7 órakor kezdődik
NŐEGYLETBEN

Megá lapitották a tenyészállatok igazolványdíját

A földmüvelési miniszter 66.000/1946. sz. rendeletében megállapította a tenyészállatok köztenyésztésre jogosító igazolványának, valamint a törzskönyvezés ellenőrzési díjának mértékét, és pedig a következőképpen:

Tenyészállat igazolványdíjak: 2 évesnél idősebb kanca és tehén után 20—20 forint, egyévesnél idősebb tenyészkoca után 6, egyévesnél idősebb anyajuh és anyakecske után 1.50 forint.

Köztenyésztésre jogosító igazolvány díja: tenyészmén után 30 forint, tenyészbika után 30 forint, tenyészkan után 12 forint, tenyészkos után 6 forint, kecskebak után 3 forint.

Törzskönyvezés és ellenőrzési díjak: tenyészmén és tenyészbika után 12, tenyészkan után 6, tenyészkos és kecskebak után 3 forint.

Ez a rendelet folyó évi augusztus 1-től kezdődő érvénnyel kihirdetési napján lép hatályba, az előzőleg érvényben volt hasonló rendelkezések egyidejüleg hatályukat vesztik.

Kommunista szüreti ünnepség Villányban

A villányi járás népe felvonult, hogy meghallgassa Krancz Pál és Horváth János elvtársakat a parasztság legfőbb problémáiról és azok megoldásáról

Már teljes erővel lövi a nyárutói nap sugarait, amikor teherautónk befut Villány főutcájába. Kiváncsi arcok bujnak elő a nagy rendben felépitett sváb házak zöld zsalui közül, amikor az autón felharsan a bányászfiuk éneke „Vagyunk egy jobb rend hü katonái".

A Párt titkárának lakásán kászálódunk le az autóról, s a reggeli elfogyasztása után a bányászzenekar útnakel, hogy térzenét adjon a falunak. A főtéren, a korcsma előtt állnak fel a somogyi fiuk, egész tüdejüket beleadva fujják az indulókat. Csakhamar körülveszi őket a falu: Kis lurkók tartják merev vigyázz állásba meredve a kottalapokat, s boldog áhitattal pislognak fel a zenekar legifjabb és mégis nagyszerű tagjára a kisdobosra.

De ennek is végeszakad egyszer. 1 óra van, vége a térzenének, s délután kezdődik a felvonulás.

Felvonul az egész környék. Felpántlikázott lovakon bőinges, fehér gatyás magyarok jönnek vágtatva a gyülekezési hely, a vásártér felé. Kezükben hatalmas vörös zászlót lobogtat a szél, s mögöttük jönnek díszes kocsikon a környező falvak lakói. Kocsi kocsi után fordul be a vásártérre, s már lassan megtelik a hatalmas tér. Pont 3 órakor megérkezik Krancz Pál megyei titkár elvtárs, és Horváth János elvtárs, a bányászszakszervezetek elnöke, a pécsi szén ipari kormánybiztosa. Összeáll a menet, s elől a bányászzenekarral vörös és nemzeti szinu zászlók alatt vonul fel a környék lakossága a nagygyülés színhelyére, a falu főtere felé.

A főtéren példás rendben sorakoznak fel a résztvevők, s a Himnusz hangjai felcsendülnek: kezdődik a nagygyülés.

Mielőtt azonban Karancsevics elvtárs, járási titkár megnyithatná a gyülést, érdekes dolog történik. A volt KALOT ifjúsága, amely részben beszivárgott a Független Ifjuság szervezetébe, minden eszközzel igyekszik megakadályozni a gyülés rendes menetét. Karancsevics elvtárs épp szóra nyitja száját, amikor nagy szekerekkel megjelenik ez az ifjuság a falu főterén. Éneklő visitozó kisbáló gyermekekkel megrakott kocsik gördülnek végig a főtéren.

De elmulik ez a „zavaró körülmény" is, Karancsevics elvtárs bejelenti a szónokokat, és Krancz Pál elvtárs szólásra emelkedik.

Az árak és a munkanélküliség felőrése

Köszöni az elvtársakat, a távoli községekből megjelenteket. Külön üdvözli a gyönyörű népviseletben felvonuló lányokat és legényeket.

— A stabilizációs harc, amelyet az összes demokratikus pártokkal vállvetve egymás mellett vívtunk, és amely harcot mi minden örülmények között tovább folytattunk — kezdi beszédét, — és most megint valami furcsa történik. Körmenetszerű felvonulás, papokkal, karinges ministránsokkal vonul végig a főtéren. Amig elvonulnak a gyülés megakad. — Nincs értelme túlkabálni egymást. De a véletlenek különös találkozása elgondolkoztató. Előbb a volt KALOT, most az egyház. Csak nem közös szervezés ez a kommunista gyülés megzavarására?

— Az infláció mindenkinek rossz volt, csak a magyar burzsoázia élt jól, és növelte pocakját a szegények zsirján — folytatt azután Krancz elvtárs — És mi dolgozók nem akarunk mégegyszer inflációt.

Nem akarunk mégegyszer kukacos kenyéren és rothadt burgonyán élni, akkor, amikor a nagytőkés, a burzsoázia majd megfulladt a saját zsirjában. Mi igenis elkezdtük, folytattuk és be is akarjuk fejezni a stabilizációt!

— Foglalkoznom kell azonban a stabilizáció nagy rémével, a munkanélküliséggel is. Jelszavunk az, hogy Magyarországon csak az egyen, aki dolgozik, de ugyanakkor követeljük azt, hogy adjanak munkát minden dolgozó kezébe. A munkanélküliséggel akarják szembe állitani egymással a dolgozókat. Mi ezt nem türhetjük! Mi meg fogjuk tenni azt a munkanélküliség kérdésében mint amit a jó forint érdekében tettunk. A forint pedig minden áskálódással szemben jó ma, jó lesz holnap, de jó lesz jövőre is. És ezért mi, kommunisták kezeskedünk, mert mi állunk őrt és fogunk is őrt állni a jó magyar pénz, a forint mellett. És

ugyanúgy, amint megteremtettük a forintot, ugyanúgy ki fogjuk végezni a munkanélküliség rémét is.

— Nem mehetek el szó nélkül elvtársaim az árak és a bérek viszonya mellett. Meg kell állapitanom, hogy az ipari cikkek árai igenis magasak! Magasabbak, mint a gazdasági termékek árai, s ezzel a magyar dolgozók egy széles rétegét, a magyar parasztságot sujtották. A kifogás az, hogy kevés a termelés.

Fokozzák tehát a magyar ipar termelését! Vigyék bele a burzsoázia tőkéjét a termelésbe, s igy egyszerre két rossztól, a magas ipari áraktól, és a munkanélküliségtől fogunk megszabadulni.

Ezután a közvetitőkereskedelem vamszedőire tért ki Krancz elvtárs. Példákkal igazolta ennek a kereskedelemnek árdrágitó szerepét a magyar iparban és gazdaságban, majd rátért az Ár- és Anyaghivatal szerepére.

— A Független Kisgazdapárttal koalicióban vagyunk. Ez a koalició azonban nem jelenti azt, hogy egyes dolgokat elhallgassunk, takarót, illetve szemfedőt boritsunk az egymás hibáira. Amikor az Ár- és Anyaghivatal megalakult, annak elnöki székét a Szociáldemokrata Pártnak kellett volna betöltenie. Mivel azonban a Kisgazdapárt arra hivatkozott, hogy számarányánál fogva neki vezető szerep kell ebben a hivatalban, a szociáldemokrata párt átengedte az elnöki széket. Igy lett Varga István az Ár- és Anyaghivatal elnöke.

Ez a volt egyetemi tanár teljesen a burzsoázia szolgálatában áll, annak emlőin nevelkedett, s most igyekszik letörleszteni az elfogyasztott kancatejet.

— De túl pártérdekeken és párt viszályon, a falu népének össze kell tartania. Ennek a rétegnek ugyanazok a bajai, legyen az akár kommunista, akár kisgazda. Nagyon sajnálom azt, hogy nem jöttek el erre a nagygyülésre a más pártbeliek, mert most én nem a kommunistákhoz, nem a pártemberekhez, hanem a falu népéhez akarok szólni.

A malmok községesitéséért

— Ennek a népnek nagy követelései vannak. Ennek a népnek sok a panasza, sok a baja. Mi, magyar kommunisták teljes mértékben átérezzük a falu népének, a magyar parasztságnak helyzetét, és magunkévá tesszük követeléseit.

A falu és a Magyar Kommunista Párt nevében éppen ezért a legerélyesebben követeljük a malmok községesitését.

És itt, úgy mint annyi másba, ismét szembe kell találnunk magunkat a Kisgazdapárt egy részével. És, hogy ez a rész milyen erős, arra példának azt hiszem, elegendő felhoznom azt, hogy a Kisgazdapárt 220 képviselője közül 100 gyártulajdonos, bankár, vezérigazgató. Tehát a kisgazda képviselők fele, a magyar képviselőtestület egynegyede. És ezek a képviselők mindent megtesznek, hogy a nagytőkés osztály érdekeit képviselve rátehessék a kést a munkásság torkára.

— Ép ezért, szükség van egy olyan szervezetre, amely a falusi munkásság, a parasztság érdekeit védi.

szükség van a földmunkás szakszervezetekre. Ezt meg kell teremteni, és meg is fogjuk teremteni.

— Néhány szót akarok még beszélni arról, ami mindanyiunkat érint, ami valamennyiünknek elevenünkbe vág, a magyar békéről. Jó békét csak úgy lehet biztositani és megteremteni, hogy a demokráciát erősitjük. Igy a szomszéd népek látni fogják azt, hogy Magyarország valóban rátért a helyes útra.

— És ha a demokráciát már egész szilárdra épitettük, megnyertük a szomszéd népek barátságát, akkor akármilyen lesz számunkra a béke, nem kell félnünk, mert azok meg fognak segiteni bennünket. Hogy ezt elérjük, arra teljes biztositék a munkásegység, amely mellett mi állandóan sikraszálltunk és amelyet állandóan nem csak hangoztattuk, hanem végre is hajtunk.

Bányász beszél a paraszthoz

Krancz elvtárs hatalmas, nagy tetszéssel fogadott beszéde után Horváth János elvtárs, a bányászok szakszervezetének elnöke beszél.

Kifejti, hogy részletesen szeretne foglalkozni egyes kérdésekkel a parasztság és a magyarság főbb problémáival, majd rátért az első pontra: a malmok községesitésére.

— A Kommunista Párt törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőházban a malmok községesitésére vonatkozóan. Ezt a javaslatot a Kisgazdapárt a következőkkel ellenzi: „A magántulajdonhoz hozzányulni nem lehet". És mi igenis meg fogjuk mutatni a Kisgazdapártnak, hogy lehet. — Mert nem tűrhetjük azt, hogy egyes közellenes magántulajdonokkal tönkretegyék az egész országot, koldusbotra juttassák a parasztságot. És mi nem csak a malmokat akarjuk községesiteni. Követeljük a bankok, a bányák államositását, mert tudjuk, hogy

ezzel akárhogy is megsértjük a magántulajdon eszméjét, a köznek, az ország egész népességének használunk.

Beszélt ezután a békeszerződésekről, és megállapította, hogy el kell legyünk készülve arra, hogy nem kapunk semmit. A háborút elvesztettük, és van egy nagyon jó mondás: Adós fizess.

Mi most adósok vagyunk, fizetnünk kell a mult bűneiért. És mégis, ebben az elesettségünkben is akad egy támogató kéz, egy megértő barát, a Szovjetunió.

Addig, amig az elvakított katonáinktól legtöbbet szenvedett Oroszország mindössze 300 millió dolláros kártéritést követel, Anglia és Amerika 2.000 milliót. — Követeli azt, hogy azokat a Magyarországon lévő angol érdekeltségeket és javakat, amiket ők maguk bombáztak tönkre, mi fizessük meg.

Ezért a szervezeti élet fontosságára,

példának állitotta a bányászok szervezettségét és ennek előnyeit.

Foglalkozott az ifjúság problémáival, megemlitette a KALOT és más név alatt való szereplését az ifjúsági életben, majd beszédét igy fejezte be:

— Elvtársaim! Nem nézhetjük ölbetett kezekkel, hogy épitik fel országunkat. Nem nézhetjük ölbetett kezekkel azt, hogy mi történik itt nálunk, és biztos vagyok benne, ha a munkásság, a városi és falusi dolgozó valamint ahaladó értelmiségi összefog, a harcot megnyerjük.

A beszédek után következett a Kommunista Párt nagy szüreti mulatsága. A környékről felvonult ifjak eleinte csak kört formáltak a zenekar körül, a pattogó csárdás hangjaira azonban Krancz elvtárs egyszerre csak felállt helyéről és egy remek népviseletü menyecskét derékon kapva megnyitotta a táncot.

Egész éjjel folyt a bor, szólt a muzsika, s a fiatalság hajnalig ropta a táncot.

(M. I.)

A szegénysorsu egyetemisták megkapják a vizsgadíjat

Budapestről jelenti a MTI: Az egyetemi szigorlati és vizsgadíjak megállapítása tárgyában értekezlet volt a kultuszminisztériumban. Az értekezlet a szociális szempontok, tehát a szegénysorsúak érdekvédelmének figyelembevételével azt a határozatot hozta, hogy a szabályszerű vizsgadíjakon felül egészen minimális összegű, 2—3 forintos szociális vizsgadíjhozzájárulást fognak szedni, továbbá a vizsgán meg nem jelent hallgatók vizsgadíjának teljes összegét is ezen szociális vizsgadíjhozzájárulásokból létesítendő alaphoz csatolják. Ennek a szociális vizsgadíjalapnak az lesz feladata, hogy a szegénysorsú, jól tanuló hallgatók segély formájában megkapják a szükséges vizsgadíj összegét, vagy legalábbis annak nagy hányadát.

Az Uj Dunántúl kezdeményezésére

megvalósulhat a pécsi vásárcsarnok felépítése

Két pécsi pénzintézet magára vállalta az építkezéshez szükséges tőke előteremtését és még ez évben tető alá lehet hozni az új vásárcsarnokot

Ankét az Uj Dunántúl szerkesztőségében a kenyér, a buci, a hus, a kereskedők és a munkanélküliség problémáiról

Az Uj Dunántúl a stabilizáció megteremtése óta harcot vív a várospolitika terén és ennek a harcnak minden fázisán bennünket kizárólag egy cél vezetett: segíteni, rámutatni, hol vannak hibák, mit lehetne jobban csinálni. Azt akartuk elérni, hogy javuljon a közellátás, kisebbek legyenek a városi szolgáltatások árai, megszünjenek azok a kis, de boszszantó visszásságok, amelyek néhány idejét múlt rendelkezés miatt a városi dolgozók sorában joggal elkeseredést szülnek és a város vezetőségének ezekre felhívjuk a figyelmét. Számos problémára hívtuk fel ilyenmódon a közfigyelmet, több visszásságot tettünk szóvá és minden hivalkodás nélkül most már megállapíthatjuk, hogy nem minden eredmény nélkül. Mert nekünk is van némi részünk abban, hogy a 8.40 forintos hatósági hús ma már 7 forintba kerül és mi irtunk először amellett, hogy milyen lehetetlen helyzet az, hogy a pécsi hentesek kaposvári felvágottat kénytelenek drágábban árusítani, amikor azt Pécsett is elő lehet állítani olcsóbban. De a piaci vám és helypénz leszállítását is a mi akciónk sürgette ki.

Ezek a kis eredmények, amelyek mégis könnyebbé teszik a pécsi dolgozók életét, bizonyították azt, hogy a város jó szándékú vezetőségét bírálatainkkal csak segítjük és ezért folytatjuk cikkeinket.

Lapunk szerkesztősége, hogy jobban lássa a javulásra váró problémákat, a múlt hét folyamán felkérte a pécsi gazdasági élet néhány vezetőjét — pártállásra való tekintet nélkül — hogy közösen vitassuk meg, mik azok a kérdések, amelyek megvitatásra szorulnak.

Igy született meg az egyik este az Uj Dunántúl szerkesztőségében egy várospolitkai és közellátási ankét, amely minden hivatalos színezetet nélkülözött és ahol a gazdasági élet szakemberei és az Uj Dunántúl szerkesztősége közösen vitatták meg a felmerült problémákat.

Ezen az ankéton, amit többször is meg fogunk ismételni, több fontos probléma került szóvá. Ezek közül elsőnek

A KENYÉR KÉRDÉSÉT VITATTUK MEG.

A sütőiparosok pécsi csoportjának elnöke először is kihangsúlyozta köszönetét lapunknak, amiért rámutattunk arra, hogy miért rossz a pécsi kenyér. Elmondotta, hogy addig, amíg a malmok kellő ellenőrzés hiánya mellett rossz lisztet szállítanak, addig a sütőiparos hiába tesz meg mindent, hogy jobb kenyeret süssön. A malmok ellenőrzése a pécsi közellátási felügyelőség hatáskörébe tartozik, de úgylátszi ez a szerv nem tud eléggé megfelelni kötelességének, vagy pedig a malmokon csak a községesítés segít.

A sütőiparosoknak is van fájó pontjuk és ez

A BUCI

sütés. Arra kérik a közellátási hatóságokat, hogy a kenyérsütésre kiadott liszt 3-5 százalékát engedjék meg szabad buci sütésre felhasználni. Jelenleg az a helyzet, hogy buci t csak jegy ellenében szabad eladni. Egy kenyérjegyre két bucit szabad kiszolgáltatni, tehát 25 deka jegyre összesen 10 deka bucit adhatnak. Igy természetesen nem fogy a buci és a pék nem tudja alkalmazottait eléggé foglalkoztatni. A szabad buci mellett szól az a körülmény is, hogy az iskola kezdetén ep a tanulónak lenne fontos tizórára egy-egy bucit adni, amivel a családot a kenyér beosztásánál is megkönnyítenék. Felhozták a sütőiparosok a drága jegy árát is. Egy öttagú család kenyérjegye 8-10 forintba kerül és amellett még sokszor a kenyérjegyet úgy adják ki, hogy abból egyrésze már nem is érvényes.

Szóbakerült, hogy miért drága a kenyér.

A sütőiparosok elnöke bebizonyította, hogy a knyér ára nem azért drága, mert a sütők magasra kalkulálják annak árát. A drága ár ismét

A MALMOK MIATT

van.

A 40 forintos búza, ahogy a malomból kikerül már 76 filléres egységes liszt lesz belőle, tehát ha az árat le lehetne faragni, akkor csak itt tudnák ezt megcsinálni.

Szóba kerül a pécsi sütőműhelyek tisztaságának kérdése. Itt a szakosztályi elnök szerint sok tenni való lenne, különösen a mesterek és segédek öltözéke terén. Nem jó benyomást tesz, piszkos és rongyos alsónadrágban áll a sütő, ahelyett, hogy gusztusosan és tisztán, fehér vászonba öltözve állana ott. Felhozta példának a budapesti nagyüzemeket és a szovjet sütőműhelyeket, ahol csak fürdő után lehet bemenni a sütőiparosoknak. Szerinte itt a városi tisztifőorvosnak kellene erélyesebben fellépni.

A sütőiparosoknak még egy kérésük van és ez az 5 órás kezdet. Azt szeretnék, ha megengednék nekik a reggeli öt órás sütési kezdetet, hogy már reggel 7 órára lehessen kész kenyeret árusítani. Igy van ez Budapesten is és így kellene Pécsett is lenni, hogy a munkába sietők már korábban megkaphassák kenyerüket.

A HUS KÉRDÉSE

A husiparosok legfájóbb problémája, ami azóta részben orvoslást nyert, az volt, hogy miért kell Kaposvárról Pécsre hozni a kész hentesárut, amikor Pécsett is fel lehetne dolgozni. Ez a kérdés elintézése azóta már megtörtént, bár a husiparosok azt szerették volna, ha ők maguk is feldolgozhatnák. Reméljük, hogyha több hús lesz, erre is sor kerül majd. Még egy kérésük lenne, hogy a marhahust ne kelljen jegyre adni, mert így sokszor nem fogy el.

A Pécsi kereskedők Testülete Képviseletében Földes György főtitkár jelent meg az Uj Dunántúl értekezletén. A főtitkár előadta, hogy a vidéki kereskedelemnek legnagyobb baja az, hogy a budapesti nagykereskedelem és gyáripar kijátszva a rendeleteket

ÁRUKAPCSOLÁSSAL

ad csak a vidéki kereskedőknek árut. Ez természetesen nagyon sérelmes a kereskedők részére, mert pénzszüke miatt amugy is csekély tőkéjük egyrészt olyan áruk beszerzésére kell fordítaniok, amely ott hever a raktárunkban. Ez egyik főoka annak, hogy Pécsett egyes cikkekben nem tudják felvenni a versenyt a pesti cégekkel. Tehát arra kérik az illetékes szerveket, hogy hassanak oda, hogy ezt az áldatlan helyzetet megszüntessék és ne kényszeríthessék a pesti gyárak és nagykereskedők a vidéki cégeket az árukapcsolásra. A főtitkár szerint még egy fontos probléma lenne, amit meg kellene oldani és ez

A KÖZELLÁTÁSI FELÜGYELŐSÉGET

érinti. A pécsi piacon uralkodó nagy áruhiány egyik főoka az, hogy a közellátási felügyelőség úgy maximálja az árakat, hogy nem veszi figyelembe a kalkulációt, sőt sokszor a rendeleteket sem. Igy konkrét példát is hoz elő. Egyes pécsi cégek Szegedről 1-5 dekás csomagolt édespaprikát hozattak. A közellátási felügyelőség mereven ragaszkodott a 19 forintos paprika árához és nem vette figyelembe, hogy a csomagolt paprikánál kilónkint a csomagolás költségére 2 forintos felárat engedélyezték, ragaszkodott ahhoz, hogy a paprikát 19 forintos áron mérjék ki. Eredmény: a kereskedők, akik ráfizette a csomagolt paprikára, nem hozatnak többé Szegedről paprikát.

Földes György főtitkár ezután rámutatott arra, hogy mi a főoka annak, hogy egyes cikkekben vidéen nincs áru, amíg Budapesten van. Szerinte ennek főoka az, hogy a közellátást minisztérium olyan

LEHETETLEN ÁRPOLITIKÁT

folytat, ami csak arra vezethet, hogy vidéken nem is lesz áru. Igy felhozta példának a tojás árát. Budapesten 2 forinttal drágább az engedélyezett eladási ára egy kilogramm tojásnak, mint vidéki városokban. Igy a tojáskereskedők, akiket szentimentálizmus természetesen nem vezet, a tojást Budapestre viszik fel, ahol a fuvarköltségen felül is 1.70 forinttal többet keres kilónként, mintha vidéken adná el. De ez a helyzet a vajnál is, ahol a kilónkénti 30 filléres szállítási díjjal szemben 1 forinttal drágább a vaj pesti eladási ára, mint vidéken. De, hogy mennyire nem törődik a közellátási miniszter a vidéki városok ellátásával, arra a legjobb példa a szabad cukor ára, amit Budapestről kell lehozni és aminek árát fillérre egyformán állapította meg Budapesten és vidéken. Természetesen így a vidéki kereskedő nem hozhat le Budapestről szabad cukrot, amikor még a szállítási költségeit sem számíthatja fel.

A jelenlevő pénzemberek is teljesen magukévá tették a kereskedők főtitkárának fejtegetéseit, majd áttérünk ankétunk legfontosabb problémájára.

a pecsi vásárcsarnok felépítésének kérdésére

Mielőtt ennek ismertetésére rátérnénk, legyen szabad néhányszóban foglalkoznunk a nem létező pécsi vásárcsarnok kérdésének történetével. Mert ennek a kérdésnek egész története van. Érdekes lenne monográfiát írni erről. Hajdu Gyula elvtárs hozta fel költségvetési beszédében, hogy ezzel a kérdéssel már ezelőtt 28 esztendeje is foglalkozott. Azóta eltelt huszonnyolc év, építettek egy csomó luxusépületet, de a helyzet a vásárcsarnok ügyében ugyanaz. Pécsett tényleg az volt a helyzet, hogy huszonnyolc évig minden polgármester jelölt és minden képviselőjelölt, legfontosabb és legnépszerűbb kortesfogása az volt, hogy megigérte a pécsi vásárcsarnok felépítését. A képviselőjelöltet, vagy a polgármesterjelöltet megválasztották, a vásárcsarnok pedig maradt az, ami volt, szépen hangzó terv. Közben pedig a legfontosabb élelmiszereket a földön

PORBAN ÉS PISZKOBAN

árulták.

Amikor ezt megállapítjuk, kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy ezért a legkevésbé tartjuk felelősnek a mai városvezetést. A demokratikus város tényleg olyan körülmények között vette át a város ügyeinek irányítását, amikor erre nem lehetett módja, sem pénze. Az Uj Dunántul szerkesztősége azonban arra az elhatározásra jutott, hogy ha a városnak nincs is pénze, ott a magántőke, lépjen egyszer az is az újjáépítés szolgálatába.

Ezért hoztuk létre ezt az ankétot, amelynek kapcsán felvetettük a vásárcsarnok felépítésének kérdését is. A jelenlévők közül elsőnek Korda Alfréd a Délmagyarországi Kereskedelmi Bank igazgatója tette magáévá az ügyet, aki Gellér Brunóval, a Tauszbankház igazgatójával közösen magukra vállalták a vásárcsarnok felépítésének költségeit, illetőleg a bankok utján ennek megszervezését és megszerzését.

A jelenlevők nagy örömmel és elismeréssel fogadták a két bankigazgató elhatározását amivel példát szolgáltattak arranézve, hogy a pénzintézeteknek miképpen kell az újjáépítésből kivenni a maguk részét.

Az Ujjáépítési Szövetkezet igazgatója, Schwabach Dénes mérnök elvtárs a maga részéről elvállalta a vásárcsarnok felépítésének lebonyolitását és amennyiben a város erre megadja a koncessziót és rendelkezésre bocsátja a Rákóczi úton lévő Littke laktanyát, akkor az építkezés megindulásától kezdve

KÉT HÓNAPON BELÜL

tető alá hozza a vásárcsarnokot.

— Természetesen ne gondoljon most senki hatalmas luxusépitkezésre, szegények vagyunk, tehát olyat fogunk építeni, ami a meglévő keretek közt lehetséges — mondotta Schwabach elvtárs, aki ezután részletesen kifejtette elgondolásait és azt, hogy ez az építkezés milyen nagy jelentőséggel bir a munkanélküliség leküzdésében.

Szakszervezeti álláspont: legteljesebb támogatás

A vásárcsarnok felépítésével kapcsolatban kérdést intéztünk a szakszervezeti titkársághoz, ahol Lakatos elvtárs a legnagyobb örömmel vette tudomásul az életrevaló ötletet és a szakszervezet részéről a legnagyobb támogatást helyezte kilátásba és csak arra kérte az építkezésben résztvevőket, hogy elgondolásaikat sürgősen valósitsák meg.

A vásárcsarnok kérdése, ami huszonnyolc évig várakoztatott magára ime így reméljük elintézést nyerhet. A részletek most már a város vezetőségére és a pénzintézetekre tartoznak.

Mi, akik eddig is a várospolitika kérdéseiben azért harcoltunk, hogy jobb és célravezetőbb várospolitikát csináljanak a torony alatt, íme bebizonyítottuk, hogy egy kis kezdeményezéssel mit lehet elérni. Birálataink ezt a célt szolgálták és ilyen szellemű a mi „támadásaink" a szocialista városvezetéssel szemben.

A vásárcsarnok felépítésének részleteiről egyébként holnapi számunkban részletesen fogunk ismét foglalkozni.

Addig pedig csak arra kérjük a város vezetőségét, hogy a maga részéről is segitse elő a vásárcsarnok felépítésének létrehozását, hogy azt, amit a feudális és fasiszta városvezetés több mint egy negyedszázadon elmulasztott, azt a demokratikus város megteremtse.

Zsadányi Oszkár

„A munkássággal testvéri közösségben"

Lezajlottak a budapesti parasztnapok — Tildy Zoltán és Nagy Ferenc a munkássággal és értelmiséggel való összefogásra szólította fel a parasztságot

Budapestről jelenti a MTI: A országos parasztnapok háromnapos ünnepségeinek középpontjában az a nagygyűlés áll, amelyet az ország minden részéből Budapestre gyült parasztság a Hősök-terén tartott. A hatalmas tér teljesen megtelt a fővárosba felsereglett parasztsággal. Megjelentek a nagygyűlésen Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai, a diplomáciai testületek és valamennyi párt képviselői. Kiss Sándornak, a Magyar Parasztszövetség igazgatójának megnyitója után Kővágó polgármester Budapest közössége nevében üdvözölte a magyar parasztszövetség tömegeit, majd Darvas Lajos, a mindszenti parasztszövetség elnöke köszöntötte a főváros népét. Ezután Nagy Ferenc miniszterelnök mondott beszédet. Hangoztatta egyebek között, hogy a magyar parasztságnak ezer esztendő óta most van módja először ünnepelni. Az ezer év óta elnyomott magyar paraszt urává lett önmaga sorsának és számarányánál fogva legfőbb irányítója a nemzet jövőjének. Ebből súlyos kötelezettségek hárulnak a magyar parasztságra.

Elsősorban a felelősségvállalás kötelezettsége. A parasztságnak maradéktalanul tudomásul kell vennie a demokráciát. Önmagával és az egész nemzettel szemben való kötelezettsége a szabadságszeretet ápolása és a társadalmi öntudat kifejlesztése. Fontos feladat a parasztság számára az egészséges emberi igények követelése és az ország terheinek igazságos arányban való vállalása.

Rendkívül nagyjelentőségű kötelezettség a többi dolgozókkal való összefogás. A magyar parasztnak nem szabad többé senkinek az uszítására harcot vállalnia a másik nagy dolgozó réteg, a munkásság ellen.

A parasztságnak törekednie kell arra, hogy az élet minél nagyobb területén maga kormányozza önmagát az önkormányzatok útján. A mai magyar élet alakulásának vannak hibái, de ezeket meg kell szüntetni, hogy a népakarat tiszta és maradéktalanul érvényesüljön. Azokkal, akik a reakció szándékának hordozóival együttműködve akadályozzák a fejlődést, a parasztságnak le kell számolnia.

Amilyen mértékben csökken a régi világ bűnei visszatérésének a veszélye, oly mértékben simulnak el a demokrácia kezdetleges hibái és oly mértékben nyílik lehetőség az egész nemzet megbékélésére.

A kultúra eszközeit és lehetőségeit meg kell adni a magyar parasztnak és az ország szociális eredményeiből elsősorban neki kell részesülnie.

A magyar munkássággal testvéri közösségben akar együttélni a magyar parasztság.

Ha teljesíti a kötelezettségeit, akkor elkövetkezik a gazdag magyar parasztság életformája és a modern magyar falu berendezkedése.

A béke kérdéséről szólva kijelentette a miniszterelnök, hogy Párisban beszélt mindazokkal, akiktől remélhette, hogy a magyar probléma ügyében most az utolsó órákban még segítségünkre lehetnek. Párisban nem gyülölhetnek bennünket, de

az a megítélés rólunk, hogy nincs kiért jutalmazni bennünket.

A tömeg nagy zajára válaszolva a miniszterelnök kijelentette, hogy megérti, ha hangot adunk a keserűségnek, hogy ezzel könnyítsünk a saját lelkünkön, de ennek fuvallata nem ér el Párisba. A magunk erejére maradtunk és arra vagyunk utalva. A magyar parasztságnak is ökölbe szorított kézzel kell elindulnia az új magyar élet útján, mert

bármit is ítéljenek rólunk, nem adhatjuk fel az életet.

Minél inkább ráébredünk arra, hogy magunkra maradtunk, annál inkább kell elfogadnunk egymást testvérnek és megfognunk egymás kezét.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után közkívánatra Tildy Zoltán köztársasági elnök szólalt fel.

Legforróbb vágya az — mondotta többek között —, hogy a kenyeretadó parasztság az ipari dolgozók, az értelmiségiekkel együtt építsük fel a szabad magyarok házát. A magyar parasztságnak ez a hatalmas szervezete fogjon kezet az ipari dolgozókkal, őrizze a magyar demokráciát és védje meg minden ellenséggel szemben. A nép akarata, tiszta szándéka döntse el jövőnk útját és ha ez így lesz, akkor megvalósul régi álmunk: független országban szabad nép!

A határozati javaslatot a nagygyűlés egyhangúlag elfogadta és a Szózat hangjaival ért véget.

Halálra ítéltek egy nyilas pártszolgálatost

A népbíróság háborus bűncselekmények miatt emelt vádat Trutzka András földműves ellen. Trutzka 1938-ban lépett a nyilaspártba. Ott az Andrássy-ut 60 számú ház portása lett, később Málnási Ödön és Omelka Ferenc ajtonállója, majd a „Hűség Háza" őrségének parancsnoka, végül pedig pártszolgálatot teljesített és a nyomozókhoz került.

A vádirat részletesen felsorolja, hogyan ütötte, verte, kínozta mindazokat, akik kezeügyébe kerültek és hogyan kövöldözött az elébekerült szerencsétlenekre. A népbíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszédek elhangzása után a vádbeli cselekményekben mondta ki bűnösnek Trutzkát és ezért kötél általi halálra ítélte. Az ítélet jogerős — Trutzka kegyelmet kért. A bíróság kegyelmi tanácskozásra vonult vissza. Ennek határozata titkos.

Megfizethetetlenek a kollégiumok tarlásdíjai

A munkás és paraszt gyermekeket kirekesztik a tanulásból

A demokratikus átképződésnek legfontosabb kelléke, hogy az értelmiségi pályákra kerülő ifjúságnak legalább egyrésze a munkás és paraszt-rétegből kerüljön ki. Ezt azonban addig nagyon nehezen valósíthatják meg, amíg a népi kollégiumok ügyét intézményesen nem hozzák tető alá. Mert a mai

egyházi és magánkézben lévő internátusok és kollégiumok olyan nagy anyagi ellenszolgáltatásokat követelnek a bentlakóktól, amiket kisemberek képtelenek megfizetni.

Szerkesztőségünkben járt egy pincér elvtárs, aki elmondotta, hogy fiát vissza kellett hozatni Sopronból, mert az ottani Szent Imre internátus annyi élelmet követelt tőle, hogy azt ő, mint városi dolgozó képtelen előteremteni.

A pécsi Pius internátusban megérdeklődtünk, hogy milyen feltételekkel vesznek fel egy diákot és a következő felvilágosításokat kaptuk.

Lisztből 80 kg tíznem és 120 kg kenyérlisztet kell adni az iskolaév 10 hónapjára (fejadag évi 160 kg), 1 q tengeri, 2 q burgonya, 5 kg cukor vagy méz, 10 kg zsír, 150 tojás, 13 kg élősúlyú baromfi és néhány kg hagyma, dió, mák, lekvár és egynéhány apróság.

Ehhez még havonta 60 forintot is kell fizetni. A Pius internátus igazgatója szerint ezek elég olcsó árak. Lehet, hogy egy 100 holdas nagygazdának igen, de mi szeretnénk, ha a munkás és kisparaszt-ifjúságnak is alkalma lenne a továbbtanulásra. Ezek pedig ilyen feltételekkel soha nem kerülhetnek a városi iskolába. Tehát sürgősen megcsinálni a népi kollégiumokat de addig is nem ártana, ha egy kis mérsékletre intenék az internátusok vezetőit.

Helytelenül értelmezik a kollektívszerződést

és ez el mintegy kétszáz munkást károsítanak meg a pécsi postán

A kollektív szerződések alkalmazása körül már több helyen volt vita, de meg kell állapítanunk, hogy ezek a viták és nézeteltérések úgyszólván minden üzemnél megszünték már, az egyes munkavállalók beosztása a kollektív szerződések meghatározott osztályaiba minden nagyobb fennakadás nélkül megtörtént. Annál furcsábbnak tűnik, hogy a pécsi postától érkezett panasz, amely szerint

mintegy kétszáz munkást a kollektív szerződéssel és annak szellemével homlokegyenest ellenkező módon bíráltak el és alacsonyabb fizetési osztályba soroztak, mint az járt volna nekik.

Két kategóriáról van szó, a betanított munkások és napszámosok kategóriáiról. A kollektív szerződés ugyanis ezeknél a munkásoknál megállapítja, hogy bérük a munkában eltöltött évek száma szerint emelkedik. A posta tíz osztályánál ezt

úgy értelmezték, hogy csak a postánál eltöltött idő számít munkában eltöltött éveknek,

egyetlen egy osztály, az üzemosztály volt, amely helyesen értelmezte a rendelkezést és a munkás bárhol eltöltött munkaéveit figyelembe vette. Pedig, hogy mennyire ez a helyes értelmezés, az világos: ha meggondoljuk, hogy éppen napszámosokról és betanított munkásokról van szó, akik rendszerint csak néhány hónapot, de legfeljebb néhány évet töltenek egy-egy vállalatnál. De a kollektív szerződés szelleme megnyilvánul kifejezetten is a szakmunkások fizetését szabályozó pontban, ahol határozottan és félreérthetetlenül kimondja, hogy a munkában töltött idő nem a jelenlegi cégénél való alkalmaztatásától, hanem a segédlevél megszerzésétől számít.

Most, hogy az üzemosztályt is felosztották a másik tíz osztály között,

a pécsi posta valamennyi napszámosánál és betanított segédmunkásánál ezt a helytelen és antiszociális értelmezést léptették életbe.

A fizetési különbség elég jelentős, hiszen mint említettük, mintegy kétszáz érdekeltnél jelent ez a félremagyarázás 20—26 filléres órabérkülönbözetet, ami, ha figyelembe vesszük, hogy a munkások kollektív szerződését a szakszervezetek amúgy is a legnagyobb önmegtartóztatással szabták meg, érthetően érzékenyen sújtja ezt a munkástábort.

Reméljük, hogy a postaigazgatóság a legrövidebb időn belül orvosolni fogja jogos panaszukat.

Tatarescu a romániai zsidókérdésről

Párisból jelenti az MTI:

Mint a Daily Mail jelenti a románok kötelezték magukat a zsidóknak, hogy többé nem lesz faji üldözés Romániában. Tatarescu kijelentette Románia szilárdan elhatározta, hogy egyszersmindenkorra véget vet minden faji és vallási diszkriminációnak, üldözésnek és igazságtalanságnak. Ezt a kijelentését egy zsidószervezet előtt tette, amely a békeértekezlettel kapcsolatban Párisban van.

Kormányrendelet a kollektív szerződésekkel kapcsolatos levonható lakbérekről

Budapestről jelenti a MTI: Kormányrendelet jelent meg arról, hogy ha a kollektív szerződések hatálya alá tartozó munkavállalónak a munkáltató természetben lakást nyújt, ennek fejében a munkavállaló fizetéséből lakásbérérték címén megfelelő összeget kell levonni. Ez az összeg egyszobás lakás esetén a munkavállaló fizetésének, illetve munkabérének 5 százalékánál nem lehet kevesebb és 15 százalékát nem haladhatja meg. Két- vagy többszobás lakás esetén a fizetés 10 százalékánál nem lehet kevesebb és annak 20 százaléknál nem lehet több. A rendelkezés nem vonatkozik a telepőrökre, portásoknak és hasonló feladatkörben foglalkoztatott alkalmazottaknak nyújtott természetbeni lakásokra. A munkáltató köteles a természetben nyújtott fűtésért és világításért, valamint az esetleges egyéb szolgáltatásokért az önköltségi árat felszámítani és azoknak egy-egy fizetési időszakra eső összegét a munkavállaló járandóságaiból levonni.

Dolgozók iskolája parasztok részére

A kultuszminiszter a parasztok részére külön megszervezi a dolgozók iskoláit, amelyeknek tanulmányi ideje októbertől áprilisig tart és a résztvevők ez alatt két osztály anyagát végezhetik el.

Nemcsak a községekben, hanem öt jelentkező esetén a tanyákon is rendeznek tanfolyamokat és az itt tanulók egy vizsgabizottság előtt gimnáziumi vagy polgáriskolai vizsgát tehetnek. A tanítás teljesen ingyenes.

TIPEK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható idő: Nyugati, északnyugati szél, felhős idő, több helyen, főleg keleten záporeső, zivatar. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten csökken.

— **Tízhónapos gyakorlati kereskedelmi szaktanfolyamot, hathónapos gyakorlati esti kereskedelmi szaktanfolyamot és hathónapos kül. kereskedelmi esti szaktanfolyamot** szervez a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Budapesten, VII. Wesselényi-utca 38. sz. alatt. Legkisebb előképzettség a közép- vagy gipoári iskola negyedik osztálya. Előadások a tízhónapos tanfolyamon délután 3—7-ig, az esti tanfolyamokon délután 6—8-ig. A beiratkozásnál benyujtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány. Vidéki hallgatók beiratkozhatnak a szóban lévő két okmánynak és a beiratási díjnak postán való beküldésével. Beiratási díj a tízhónapos tanfolyamon 20 forint, az esti tanfolyamon 10 forint. Vidéki hallgatókat szívesen segítünk szálláshoz és ellátáshoz.

Divatékszer
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36.

— **Eskűvő.** Ásics Margit és Preller Alajos folyó hó 14-én, szombaton tartják esküvőjüket a pécsbányatelepi plébánia templomban fél 6 órakor. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Halálozás.** Földi János Máv főmozdonyvezető elhunyt. Szeptember 11-én, délután 4 órakor temetjük a Köz onti temetőben. Gyászolja neje, két árvája és a rokonság.

EZÜSTÁRU
SCHÖNWALDNÁL
KOSSUTH LAJOS-ÚT 36.

— **A Városi Zenekonzervatórium** igazgatósága közli, hogy további beiratásokat eszközöl naponta délelőtt 10—12 és délután 4—6 óra közt. A beiratási díj, valamint a szept. havi tandíj részletekben is eszközölhető, szükség esetén október havában egyenlíthető ki.

— **Benzinjegyek és utalványok árusítása.** Újabb intézkedések értelmében a már korábban kijelölt budapesti postahivatalokon kívül, több vidéki kincstári postahivatal is árusít benzinjegyeket és utalványokat. Helyi viszonylatban ezek árusítását 8—17 óra között az 1. sz. postahivatal végzi.

Órajavítás
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36. sz.

Csillár, villamossági cikket **DEMÉNYI-ICI**
SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

— **FÉLREÉRTÉSEK ELKERÜLÉSE VÉGETT! Vasárnapi számunkban riportot közöltünk Szekszárdról. A riport címe így hangzott: „Riport Szekszárdról, ahol olcsón árulják az ennivalót, de még olcsóbban a demokráciát. Fehérgárdista az akasztó alezredes mentőtanuja, Abelovszky József nemlétező személy, és nyilas szervező az új malomellenőr." Mindenki számára, aki magyarul olvasni tud, ez az alcím világos. Három kirívó esetet sorol fel három mellérendelt mondatban. Az egyik: hogy volt fehérgárdistát a népbíróság elfogad mentőtanunak. A másik: hogy baryanyaszerte ismert és élénk tevékenységet kifejtő elvtársunkat, Abelovszky Józsefet, aki koronatanu lehetne egy ügyben, nemlétező személyként kezelnek. A harmadik: hogy egy volt nyilas szervezőt neveztek ki malomellenőrnek. A magyar nyelv szabályai szerint minden magyarul tudó embernek ezt jelenti a fenti cím, amelyben a mellérendelt monratokat vessző és kötőszó választja el egymástól. Egyesek azonban csak nézik a szavakat és nem olvassák a mondatot. Így történhetett, hogy olyan beállításban kommentálták ezt a címet, mintha azt írtuk volna, hogy Abelovszky József fehérgárdista, mentőtanu, nemlétező személy, nyilas szervező és malomellenőr. Ami természetesen ostobaság. Ezt az ostobaságot — rosszindulatú félreértések elkerülése végett jegyezzük meg! — nem mi írtuk, hanem mások erőszakolják cikkünkbe.**

IRODALOM

FOLYÓIRATOT INDÍTOTT A FORUM CLUB

A magyar művészek és tudósok, a magyar szellemi élet vezetőinek klubja, a Forum Club, havonta megjelenő irodalmi és társadalmi folyóiratot indít a haladó magyar értelmiség számára. A napokban megjelenő lap címe Forum lesz. A szerkesztőbizottság tagjai: Darvas József, Lukács György és Ortutay Gyula. Szerkeszti: Vértes György.

A lap célja a magyar irodalom, a magyar szellemi élet egységének megteremtése. Eltökélt szándéka a magyar népet érintő nagy kérdések számára szabad fórumot biztosítani.

Az első számban Lukács György irodalmunk egységének kérdésével foglalkozik, Nagypál István Radnóti Miklósról emlékezik meg és a folyóirat közli Radnóti Miklós utolsó verseit. Illyés Gyula Pau Edgard műfordítása és Déri Tibor hosszú novellája szerepel az irodalmi anyagban. Darvas József a népiesek kritikáját adja. Békekötés előtt címmel Ortutay Gyula foglalkozik a párizsi tárgyalásokkal. Antos István a stabilizáció mérlegét készíti el.

A Magyar Valóság rovatban Sarkadi a „demokratikus vármegyéről" számol be és Erdei Ferenc közigazgatásunk reformjáról ír hosszabb cikket.

Haraszti Sándor az urbánusok és népiesek vitájával foglalkozik a Jelszavak és Tények rovatban.

A Szemlében Háy Gyula dolgozza fel színházaink helyzetét. Bóka László, Fogarasi Béla, Nagypál István, Lukács György stb. kritikái egészítik ki a számot, mely a Hungária Könyvkiadó színvonalas kiállításában jelenik meg.

MŰVÉSZET

Képzőművészek Szabadszervezete festőiskolájá a tanítást ma kezdi meg este 6 órakor a Széchenyi-tér . szám alatti műteremben. Az iparostanonciskolában egyelőre technikai okok miatt nem foglalhatjuk el a tantermet. Kérjük tehát a délutáni és esti turnusra jelentkezetteket, hogy mind 6 órára jöjjenek a Széchenyi-tér 2 sz. alá.

A Pécsi Dalárda ezúton értesíti összes volt és jelenleg is működő női és férfikari tagjait, hogy dalpróbáit f. évi szeptember hó 10-én, kedden délután 6 órakor megkezdi a P. D. régi próbahelyiségében, a Szepessy-utcai belvárosi elemi iskolában. Az Elnökség kéri a tagok teljesszámú pontos megjelenését. Tárgy a 100 éves jubileum előkészítése.

SAKK

A MADOS Déldunántúli Kerülete folyó hó 12-én, csütörtökön délután 6 órakor összvezetőségi ülést tart a BTC Rákóczi-úti székházában. Tárgy: a Budapestre felkülldendő beadványok ügye. A megjelenés kötelező minden választmányi tag részére.

[illegible] HÍREK

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 12-én 12 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Építőmunkások folyó hó 11-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Filmalkalmazottak 10-én 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Nyomdászok 10-én 17 órakor taggyűlést tartanak.

Pedagógusok Szabad Szakszervezete vezetősége felkéri valamennyi választmányi tagját, hogy folyó évi szeptember hó 12-én délután 5 órakor a hivatalos helyiségben tartandó választmányi ülésen megjelenni szíveskedjék.

[illegible] TÉLETI HÍREK

Fodrásziparosok figyelmébe! Felhívjuk azon fodrásziparosokat, akik árszabályukat és osztályba soroláskí határozatukat a Szakosztály elnökénél még nem vették át, azt 3 napon belül tegyék meg, az árszabályokat függesszék ki, ellenkező esetben bírságolásnak teszik ki magukat.

Tagsági díjak befizetése! Az Elöljáróság felhívja mindazokat az iparteslületi tagokat (pécsi és pécsi járási), akik augusztus, szeptember havi fizetési kötelezettségüknek még nem tettek eleget, azt 15-ig annál is inkább tegyék meg, mert ellenkező esetben ellenük a behajtási eljárást folyamatba tesszük. A tagsági díjak forint érték megállapítás szerint az Ipartestület jegyzői hivatalában fizetendők be. Pénzbeszedő a tagsági díjakért nem megy ki.

SPORT

MATEOSz—PVSK 4:1 (3:1).

Bőrgyár—Komló 5:0 (1:0).

1.000: m: Baranyai 2:32.8 új kerületi csúcs.

Részletes beszámolót Pécs vasárnapi sporteredményeiről holnapi számunkban közlünk.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

FINOMLISZT JEGYRE

A közellátási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy a mai naptól kezdődően a fűszerkereskedők a szeptember havi lisztjegyre 1—7 és 8—15-ig szóló szelvényeire összesen 60 dkg finomlisztet szolgáltatnak ki.

Tévedések elkerülése végett a közellátási ügyosztály közli a lakossággal és a fűszerkereskedőkkel, hogy a fentiek értelmében tehát a szeptember havi 4 drb. kockából csak a felső 2 drb. kockát kell levágni. Az alsó 2 drb. kockát rajt kell hagyni, mert ezekre szeptember hó második felében újabb 60 dkg. finomlisztet fogunk kiadni.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 10. KEDD

Budapest I.

6.30. Falurádió. 6.45: Reggeli torna. 7.00: Hírek, műsorismertetés. 7.20: Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. 7.30: Ájtatos félórája. 8.00: Előadás. 8.15: Hanglemezek. 9.00: Rigó Jancsi cigányzenekara muzsikál. 10.00: Hírek. 10.10: Fuvózene hanglemezről. 10.30: Kísérleti adás. 11.40: Előadás. 12.00: Déli harangszó hírek. 12.15: Részletek Mozart operáiból. 12.50: Előadás. 13.10: Kopeczky Alajos orgonál. 13.45: Előadás. 14.00: Hírek. 14.10: Vöröskeresztes közlemények. 14.20: Jazz. 15.15: Rádióiskola. 15.55: Műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Lambert Pomona. 17.00: Párthíradó. 17.20: Hangverseny. Közben: Hírek, Vöröskereszt közlemények. 19.10: A herceg ebédel. 19.30: Falurádió. 20.00: Hírek, sporthírek. 16.30: Helyszíni közvetítés. 20.20: Hanglemez. 20.40: Ady emlékek. 21.00: Rácz Aladár cimbalmozik. 21.50: Hírek és krónika oroszul. 22.00: Hírek. 22.20: Műsorismertetés. 22.25: Vöröskereszt közlemények. 22.35: Mesterek muzsikálnak. 23.10: Hírek és krónika angolul. 23.20: Hírek franciául. 23.30: BBC lemezek.

Budapest II.

20.00: Ritkán hallott operaáriák. 20.30: Rádió szabadegyetem. 21.00: Hírek. 21.15: ifj. Babos Gyula cigányzenekara muzsikál a Kairó kávéházból. 22.15: Filmdalok és egyvelegek.

Minden külön értesítés helyett!

†

A fájdalomtól porig sujtva értesítem azokat, akik ismerték és becsülték, hogy jóságos élettársam

Szigriszt Lajos

áldásos életének 89-ik évében az Ur akaratában megnyugodva és a haldoklók szentségével megerősítve, csendesen elhunyt. Ugy én, mint gyermekei, menyei, veje, unokái, dédunokája és a nagy rokonság őszinte szívvel örökké gyászolni fogjuk benne a gyengéd férjet, a jóságos apát, a szerető családfőt, az igaz embert.

Utolsó útjára 1946 szeptember 10-én délután fél 5 órakor kísérjük a központi temető halottas házából, az engesztelő szentmisét pedig szeptember 10-én reggel 8 órakor mutatjuk be lelki üdvéért a Ferenciek-templomában.

Pécs, 1946 szeptember 9.

Szigriszt Lajosné.

Áldásos emlékét örökké kegyelettel őrizzük.

PÁRTÉLET

FIGYELMEZTETÉS!

A Gyárvárosban megjelent gépelt röpcédula ügyében a vizsgálat megállapította, hogy az egy faliújság másolata volt és kizárólag kerületi vonatkozásban tartalmazott megjegyzéseket egyes szociáldemokrata elvtársak munkájával kapcsolatban. A röpirat írójának nem volt szándékában testvérpártunk városi vezetőjét ebben a formában bírálni. A helyi munkásegység kialakítására és megszilárdításának akart ezzel szolgálatot tenni. Káderosztály.

ÉRTELMISÉGIEK!

Kérjük azokat az értelmiségi elvtársakat, akik múlt szombat délután 6 órára meghívót kaptak, szíveskedjenek meghívójukat leadni Borsodi Bélánál Rákóczi-út 68., I. em. Ugyanakkor jelentkezhetnek a különféle aktivákra.

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
BLANCZ
könyv- és papírüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok.
TANKÖNYV előjegyzés.

Mindenki Boltjában
villányi borok
nagy választékban
1 liter **3** forintért
állandóan kapható.
TÓTH GÉZA
kereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Ausch-cukrászdában
100 %-os espresso, gép-fekete. — Reggeli és uzsonna habos kávé. — Békebeli minőségű sütemények.

Olcsón vásárolhat cipőt őszre!
Férfi és női divatcipők erős **iskolacipők,** bakancsok nagy választékban Saruk, szandalletek olcsó **kiárusítása**
Petrovitsnál, Irgalmasok-utca 12 szám.

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezheti be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24-21.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elő tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

Mohács megyei városban 1946 évben tartandó országos állat- és kirakodóvásárok napjai: 1946 szept. 16-án (sertések nélkül), okt. 14-én, november 11-én, dec. 16-án.

Királyegyháza község országos állat- és kirakodó vásárát folyó évi szeptember hó 14-ikén megtartja. Vészmentes helyről minden állat felhajtható

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-40.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. E. T., Pécs.

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 204. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 11. SZERDA

Többszáz munkanélkülit állít munkába a város — Csehi Nándor a népbíróság előtt — Megindultak a tárgyalások a vásárcsarnok ügyében

Öttagu albizottság vizsgálja ki a pozsonyi hídfő ügyét

A területátcsatolás és a kitelepítés kérdésében hosszas vita alakult ki a békebizottságban

Párisból jelenti a MTI: A magyar területi és politikai bizottság hétfő délutáni ülésén folytatták a magyar béketervezet negyedik szakaszához benyujtott csehszlovák pótindítvány feletti vitát. Ez a pótindítvány, mint ismeretes, a pozsonyi hídfő kiterjesztését követeli.

Bedell Smith amerikai delegátus hangoztatta, hogy a csehszlovák pótindítványt figyelmes vizsgálat alá kell venni. Tekintettel a prágai kormány által javasolt lakosságtelepítésre,

feliogása szerint ki kell kerülni azt, hogy újabb magyar embereket helyezzenek csehszlovák uralom alá. Véleménye szerint a követelt terület nincs arányban az előadott indító okokkal, Pozsony normális fejlődési lehetőségének biztosításával.

Javasolta, hogy a követelt területből kapcsoljanak ki két falut. Foglalkozott az erőszakos áttelepítés kérdésével is és kijelentette, hogy az amerikai küldöttség

nem fogadhatja el, hogy a békeszerződésbe ilyen veszedelmes elveket beiktassanak.

Javasolta, hogy a lakosságáttelepítésre vonatkozó csehszlovák pótindítványt a legközelebbi ülésen vitassák meg, összekapcsolva a pozsonyi határkiigazítási kérelemmel. Kérte, hallgassák meg a magyar delegációt a probléma összességéről.

Fel kell szólítani Magyarországot és Csehszlovákiát, hogy kétoldali tárgyalásokat kezdjenek a lakosság és határkérdések rendezésére és minden olyan határkiigazítást, amely alkalmas arra, hogy a magyar származású személyek számát csökkentse, fontolóra kell venni.

A lakosságcserének mindenesetre csökkentett számú magyarokra kell korlátozódnia és úgy kell végrehajtani, hogy tiszteletben tartsák az emberiesség szempontjait és a gazdasági szempontokat is.

Stirling ausztráliai megbizott hasznosnak mondotta a helyszínre küldendő albizottság megalakítását és azzal való megbízását is, hogy a két ország közötti valamennyi kérdést tanulmányozza.

Clementis fenntartotta a jogot, hogy az amerikai állásfoglalásra a legközelebbi ülésen válaszoljon, az ausztráliai javaslatot pedig nem ellenezte.

Hosszabb vita fejlődött ki ezután az albizottság összeállítását és hatáskörét illetően, amelynek befejeztével az elnök javasolta, hogy az albizottság maga határozzon, kiszáll-e a helyszínre és hogyan tart összeköttetést a csehszlovák és a magyar delegációval.

Az elnök javaslatát a bizottság elfogadta.

Végül öttagú albizottságot választottak. Ennek tagjai Ukrajna, Ausztrália, Ujzéland, Kanada és Csehszlovákia delegátusai lesznek.

A magyar bizottság ülése ezzel végetért. A legközelebbi ülésen a béketervezet második és következő cikkelyeit veszik tárgyalás alá.

Közeledés a magyar-csehszlovák álláspont között

Gyöngyösi és Clementis személyes tárgyalásai a kitelepítés kérdéséről

Párisból jelenti az MTI: Gyöngyösi János külügyminisztert hétfőn délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott Clementis csehszlovák külügyi államtitkárral. A Magyar Távirati Iroda diplomáciai tudósítójának értesülése szerint a megbeszélésen mindenekelőtt azoknak a személyeknek az ügye került szóba, akiket Csehszlovákia létszám felett akart kitelepíteni. A magyar kormány — mint ismeretes — ebben az ügyben jegyzéket intézett a csehszlovák kormányhoz, leszögezve, hogy a szlovákiai magyarság elleni pereket felülről politikailag irányítják és a legkülönbözőbb ürügyekkel ezrével ítélik el a magyarokat. Az egyezménynek csehszlovák részről ilyen módon történő alkalmazása a végrehajthatóság tekintetében súlyos veszélyeket rejt magában. A megbeszélésen egyébként az álláspontok között közeledés jött létre. Részben tisztázták a vegyesbizottságban felmerült és megoldás nélkül maradt végrehajtási kérdéseket.

Amerikai vélemény a Szovjet békepolitikájáról

Newyorkból jelenti a TASS Steel, az amerikai rádió egyik hírmagyarázója közölte, hogy Párisban beszélt illetékes és fontos személyekkel és ennek alapján úgy véli, hogy a nyugati országok és a Szovjetunió között csak akkor jöhetnek létre barátságos kapcsolatok, ha ezeket a népek teljes egyenlőségének elvére építik. Ezt az elvet a Szovjetutnió védelmezi.

Ha Amerika külpolitikáját a Szovjetunió iránti tiszteletre alapítja, sikere lesz.

A szovjet vezetők hangsúlyozták, hogy békét és barátságos kereskedelmi kapcsolatot akarnak, szeretnék, ha lehetséges lenne nagy vásárlások lebonyolítása az Egyesült Államokban, de azzal a feltétellel, hogy a politikai engedményektől független hitelt kapnak.

A Szovjetunió vezetőit elsősorban országuk gazdasági fejlődése érdekli,

ezért tartják fontosnak a Németországtól követelt jóvátételt. Ami Németország jövendő gazdasági helyzetét illeti, a Szovjetunió vezetői a potsdami nyilatkozathoz ragaszkodnak. Az orosz vezetők kívánják a békeértekezlet sikerét. Készek arra, hogy kevésbbé fontos kérdésekben félretegyék a nézeteltéréseket, de nem fogadják el a megalkuvást azokban a kérdésekben, amelyeket elvi kérdéseknek tartanak. Bízunk abban, hogy az amerikaiak egyezségre kívánnak jutni Párisban. Amikor arról kérdeztem meg őket, rosszabbodott-e a szovjet—amerikai viszony azt válaszolták, hogy a Szovjetunió érzelmei Amerika iránt nem változtak s az orosz nép és vezetői barátságos és békés kapcsolatot kívánnak fenntartani az amerikai néppel.

Elhalasztották az Egyesült Nemzetek közgyűlését

Párisból jelenti az MTI:

Anglia képviselője közölte kormánya hozzájárulását ahhoz a javaslathoz, hogy az Egyesült Nemzetek közgyűlését október 23-ra hívják össze. (MTI)

*

A londoni rádió jelentése szerint az Egyesült Nemzetek közgyülésének elhalasztása ügyében a külügyminiszterek gyakorlatilag megegyeztek. Byrnes azonban kifejtette azt a véleményét, hogy az elhalasztás az Egyesült Nemzetek szervezete tagjainak hatáskörébe tartozik.

Az erdélyi magyarok készülnek a romániai választásokra

A megfelelő számu magyar képviselő a vámunió megvalósulását is megkönnyíti

A kolozsvári Világosság értesülése szerint a nagyszalontai magyar gazdák meghivására Kurkó Gyárfás, a Magyar Népi Szövetség elnöke résztvett a nagyszalontai gazdák nagygyűlésén. A nagygyűlésen felsorolták azokat a súlyos sérelmeket, amelyek a nagyszalontai gazdákat érintik. A gyűlésen Kurkó Gyárfás beszélt és többek között a következőket adta elő:

„Ha a magyarok kötelességtudóan teljesítik feladatukat, ezen a választáson olyan erős parlamenti csoporttal fogunk rendelkezni, amely sérelmeinket naponta elintézheti és nem kell majd hónapokon át kilincselni az egyes minisztériumokban csupán azért, hogy kérelmeinket az asztalra tehessük. Ha a 30—40 képviselő elfoglalja a helyét az országházban, akkor gyökeresen megváltozik a helyzet. Ha megerősitjük a demokráciát, a megerősödött kormány irányithatja az országot és akkor nemcsak demokratikus kötelességünket teljesítettük, hanem elősegitettük azt a nagyjelentőségű külön köveelést is, amelyet egyrészről Groza Péter miniszterelnök, másrészről Tildy Zoltán, a demokratikus magyar köztársaság elnöke képvisel és sor kerülhet végre a vámunióra". (MTI)

UNRRA-élelmezési vizsgálatnak vetik alá az egész országot

Az UNRRA-misszió értesülése szerint négytagú amerikai élelmezési szakértő bizottság érkezett Magyarországra, hogy a magyar egészségügyi hatóságokat kioktassa a népesség élelmezési helyzetének eredményes tanulmányozására. Az eljárás elsajátitása után a magyar orvosok gyűjtik majd az adatokat az egész ország területén és az igy nyert statisztikai adatok, amelyek kiterjednek a testsúlyra, a magasságra, a vér proteintartalmára, a vérszegénység fokára, a vitaminnal telitettségre, a segitsége nyujtóknak a népélelmezés kérdésének korszerű megoldására. Az utcai járókelőket is meg fogják vizsgálni, hogy tiszta képet nyerjenek arról, hogy a lakosság melyik rétege nem részesül megfelelő táplálékban. A vizsgálati adatok alapján fogják a jövőben szétosztani az érkező UNRRA szállitmányokat, de felhasználja majd a beszerzett adatokat a közellátási hatóság is.

A közönség bizonyára megértéssel fogja majd ezeket az újszerű vizsgálatokat, amelyek eredményessége végső fokon a nemzet hasznára lesz.

A moszkvai rádió a stabilizációról és a B-listáról

A moszkvai rádió magyar kérdésekkel foglalkozó szakértője mondja: Második hónapja, hogy Magyarországon bevezették az értékálló forintot. Egyelőre még korai lenne a végeredményről beszélni, de már ma is megállapitható, hogy a forint eredményes eszköznek bizonyult a magyar gazdasági élet szanálására. Az értékálló forint a magyar demokrácia sikerét jelenti.

Súlyos közdelemre lesz szükség, mig a magyar demokrácia erői megküzdenek a népellenes elemekkel.

A stabilizáció legérdekesebb eleme a termelés és a takarékosság. természetesen a demokrácia ellenségei a forint gyengitése céljából mindkét tényezőt szabotálni igyekeznek. Furcsa jelenség hogy mig

a Horthy korszakban kedvelt jelszó volt a közigazgatási gépezet egyszerüsitése, ma viszont kifogásolják a közhivatalnokok és banktisztviselők egy részének elbocsátását,

bár nyilvánvaló, hogy a mai Magyarország nem tarthatja el a régi tisztviselői létszám létezését. A magyar demokrácia kétségtelenül megakadályozza majd a reakció erőfeszitéseit, sikerrel fejezi be a gazdasági élet megszilárditását és visszaveri a pénzrontásra irányuló mesterkedéseket.

KHUEN HÉDERVÁRY ÖNGYILKOS LETT

Khuen Héderváry Sándor volt párisi magyar követ Szentendre mellett a Dunába vetette magát és meghalt.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra: Rákosi Mátyás irta 1944 július 15-én:

„... Minden nap, amivel a nemzet tovább tűri Horthy és a német rablók közös garázdálkodását, felér egy új Moháccsal ...“

3-400 munkanélkülit állít munkába a város

Értekezlet a városházán a közmunkaváltság felhasználásáról és a munkanélküliség csökkentéséről

Az Uj Dunántúl hasábjain éppen az utóbbi időben foglalkoztunk a munkanélküliség problémájával és ennek kapcsán felvetettük azt a kérdést, hogy a munkanélküliség enyhitése érdekében lehetővé kellene tenni, hogy azok az összegek, amik Pécsett a közmunkaváltságból befolynak, fordítassanak bizonyos közmunkák fedezésére.. Mert ha ezen a réven az egész munknaélküliséget nem is lehet megszüntetni, de legalább csökkenthető az bizonyos mértékben.

— Mint arról beszámoltunk Schwabach Dénes elvtársunk ebben a szellemben folytatott tárgyalásokat az újjáépitési minisztériummal és ezek a tárgyalások eredményre is vezettek, amennyiben elintézést nyert, hogy Pécsett és Baranyában közmunkaváltságra befizetett összegeket teljes egészükben itt helyben használhatjuk fel olyképpen, hogy annak segitségével a szükséges közmunkákat végezzük el és ezáltal jelentősen csökkentjük a munkanélküliek számát.

A városházán szerzett információnk szerint ott máris dolgoznak annak a programnak az összeállitásán amelynek keretében bizonyos közmunkákat meg akarnak indítani a közeljövőben, hogy ezáltal a munkanélküli munkások egy részét legalább keresethez juttassák, egyuttal pedig olyan fontos munkálatok legyenek elvégezhetők, amelyeknek megoldása amugy sem nagyon tür hosszabb halogatást.

Amennyiben sikerül keresztülvinni a fentjelzett programot — s megvan minden remény rá, hogy az sikerülni fog, — akkor

ezeknek a közmunkáknak a megindításával mintegy 3—400 munkást sikerül majd munkába állitani és tartós időn át foglalkoztatni.

Erre talán már a jövő héten sor kerülhet. Az elvégzendő munkák lényegéről egyelőre csak annyit tudunk, hogy azok földmunkajellegü útépitések, útjavitások, árkoló munkák s hasonlók lennének, amelyeknél azonban nemcsak az ilyen munkára specializált munkások jöhetnek számitásba, hanem más szakmabeliek is. Hogy a fizetendő munkabérek nem lesznek esetleg magasak, azzal az illetékeseket az a cél vezeti, hogy minél több munkáskezet minél tovább foglalkoztathassanak, természetes azonban, hogy

az emberi megélhetéshez szükséges keresetet azért biztositani kivánják az igy foglalkoztatott munkásoknak.

Ebben az ügyben tegnap fontos megbeszélés volt a városházán. Pécsett járt ugyanis Visnyei Vilmos épitésügyi minisztériumi osztálytanácsos, aki beható tárgyalásokat folytatott Tamás György dr. h. polgármester elvtársunkkal. A megbeszélés során a program keresztülvitelének főbb kérdéseiben megtörtént a megállapodás. Ismételjük

a cél az, hogy minél több munkáskezet foglalkoztathassunk.

A város arra törekszik, hogy lehetőleg olyan munkák elvégzését vegye programba, amelynek költségeit tulnyomó részben a munkabérek képezik, amelyeknél tehát az anyagbeszerzés költsége lehetőleg minimális. Ezáltal is elérhető az a cél, hogy a rendelkezésre pénzösszegekkel legfőbbképpen a munkanélküliség enyhitése váljék lehetségessé. Az emlitett munkálatok elvégzéséhez a városnak rendelkezésére állanak jórészben a szükséges szerszámok, ügyhogy ezáltal olyan munkásokat is munkába állithatnak, akik ilyen szerszámokkal nem rendelkeznek.

A magunk részéről csak örömmel üdvözölhetjük ezt a megoldást, amelyhez a kezdeményezést magunk szolgáltattuk, már most csak az a kivánatos, hogy a keresztülvitel minél kevesebb huzavonával, vagy inkább teljesen anélkül sikerüljön, hogy az a párszáz munkás minél előbb kenyérkeresethez juthasson, mintegy kiindulásul a munkanélküliségi probléma végleges megoldásához.

(m. j.)

Mélyen leszállitott árak!!! a kirakatban láthatók!!!

Szőnyi, Lukafai Üvegraktár Pécs, Király-utca 14. Telefon: 27-14. sz.

Ezért harcolunk!

A MKP törvényjavaslata a malmok községesítéséről

a malmok községi ellenőrzés alá helyezéséről, községi, illetőleg állami tulajdonbevételéről.

1. §. A jelen törvény erejénél fogva mindazok a malmok, amelyeknek kenyérgabona őrlési teljesitménye (kapacitása) 24 órás üzemidővel számitva, a jelen törvény hatálybalépésének időpontjában.

a) 50 q-ig terjed, községi ellenőrzés alá,

b) 200 q-ig terjed, községi tulajdonba,

c) 200 q-t meghalad, állami tulajdonba kerülnek.

2. §. Az 1945. évi VI. tc.-kel törvényerőre emelt és a nagybirtokrendszer megszüntetéséről és a földmüves nép földhözuttatásáról szóló 600/1945. M. E. számú rendelet alapján igénybevett ingatlanokon lévő malmok, tekintet nélkül a malmok őrlési teljesitményére, a 131.000/1945. F. M. sz. rendelet (Magyar Közlöny 129. szám) 1. §-a értelmében alakult, illetőleg alakitandó Földmives szövetkezetek tulajdonába mennek át.

3. §. Az 1. §. értelmében községi, illetőleg állami tulajdonba kerülő malmok tulajdonosainak kártalanitási igénye van. A kártalanitás mérvét és módját a minisztérium állaptja meg.

4. §. A jelen törvény 1—3. §-ában foglalt rendelkezések nem vonatkoznak azokra a malmokra, amelyek 1946. január 1-én a község, az állam, vagy a 131.000/1945. F. M. számú rendelet 1. §-a értelmében alakult Földmives Szövetkezetek tulajdonába voltak.

5. §. A malmok racionalizálására, korszerűsitésére és ellenőrzésére Országos Malomügyi Tanács alakul. Az Országos Malomügyi Tanács tagjai a belügy-, földmüvelésügyi-, iparügyi- és közellátásügyi miniszter, valamint a Szakszervezeti Tanács kiküldöttje.

6. §. A jelen törvény kihirdetésének napján lép hatályba. A végrehajtási rendelet tervezetét a miniszterelnök harminc napon belül köteles a minisztériumnak bemutatni.

INDOKOLÁS

A törvényhozás a nép akaratának kifejezője. Az elmult huszonöt év alatt, de különösen a felszabadulás óta a magyar nép ismételten és mind sürgetőbben követeli, hogy vessenek véget a malmok uzsorájának, amelytől a dolgozó nép mérhetetlenül sokat szenved. A malmok visszaélései az amúgyis megpróbált falusi nép életét megkeserítik. A malmok jogtalan eljárása megrövidíti a falusi dolgozók szűkös kenyerét. A malmok közösségi kezelésbe vételével meg kell tehát szüntetni, hogy a malmok a népet kizsákmányolják. A magyar demokrácia elsőrendű kötelessége, hogy biztositsa a nép gazdasági szabadságát.

A malomipar községesitését, illetőleg államositását követeli az is, hogy Európában talán a legelhanyagoltabb állapotban a magyar malmok vannak. A közel 2500 malomnak alig 1%-a mondható valóban korszerűnek. A malmok teljesitőképességüknek csak kb. 30%-áig használtatnak ki. Ebből következik, hogy a malomiparnak a nép érdekében való korszerűsitése, racionalizálása elengedhetetlenül közveteli közületi kezelésbe való vételüket, hogy a magángazdálkodás természetes velejáróinak és önző szempontjainak megszüntetésével az iparfejlesztési szempontok — a termelési költségek lényeges lecsökkentésével — érvényesithetők legyenek.

1. §. Az 50 q-nál kevesebb napi őrlésteljesitményü malmok rendszerint túlnyomórészt bérmunkás nem alkalmazó, családi munkaerővel dolgozó malmok, amelyeknél a szociális szempont és a kapacitásuk egyaránt azt indokolja, hogy csupán községi ellenőrzés alá vonassanak. 200 q-t meghaladó őrlési teljesitményü malmok viszont teljesitőképességük alapján indokolt, hogy állami tulajdonba kerüljenek.

2. §. A nagybirtokon lévő malmok a földreformtörvény során megváltott nagybirtokok gazdálkodását szolgálták és ez indokolja, hogy a nagybirtokokból részesült földhözjutottak gazdálkodását szolgálja elsősorban a jövőben is.

3. §. A községi ellenőrzés alá helyezést, községesitést, illetőleg államositást a korszerűsitési szempontoknak megfelelően kellően kiegészíti az Országos Malomügyi Tanács felállitása. Az Országos Malomügyi Tanács működése ipari, mezőgazdasági, közellátási, községháztartási kérdésekre vonatkozólag. Összetételében az iparügyi, földmüvelésügyi, közellátásügyi és belügyminiszter kiküldöttjének, valamint a Malommunkások Szervezete (Szakszervezeti Tanács) képviselőjének részvétele a munkairányitásban feltétlenül szükséges.

ÖSSZEÜLT PALESZTINA-ÉRTEKEZLET

A Lancaster-házban Attlee miniszterelnök nyitotta meg a Palesztina értekezletet. Kijelentette hogy Palesztinában a mostani helyzet nem maradhat igy tovább, egyezség azonban nem jöhet létre addig e kérdésben, amig minden közösség nem szánja el magát engedményekre és nem veszi számitásba a mások érdekeit.

Földigénylők gyűlése Pécsett

Folyó hó 22-én, délelőtt 10 órakor a Baranyavármegyei Titkárság földigénylő gyülést tart Pécsett a MKP Kultúrházában, — amelyre minden községi KFB elnökeit, valamint a földigénylők községenként egy két taggal képviseltessék magukat. Amennyiben panaszaik vannak, akár a helyi KFB, akár a Baranyavármegyei Földbirtokrendező Tanács ellen, úgy szíveskedjenek panaszaikat irásban a panasztévők olvasható aláirásával a FEKOSz Baranyamegyei Titkárságához, Majláth utca 7 szám alá eljuttatni folyó hó 17-ig.

Döntő sikert aratott a vásárcsarnok-tervezetünk

Megindultak a tárgyalások a vállalkozók és a város között

Tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk az Új Dunántúl akciójáról, amelynek eredménye az volt, hogy két pécsi pénzintézet, a Délmagyarországi Kereskedelmi Bank és a Tausz bankház magára vállalta a vásárcsarnok felépitési költségeinek előteremtését, az Újjáépitési Szövetkezet pedig annak felépitését.

Az ankéton felvetett terv szerint a vásárcsarnok a volt Littke kaszárnya helyén épülne fel és a vállalkozók úgy oldanák meg a felépitést, illetve annak költségeit, hogy a város a befektetett összeg fejében bizonyos évre szóló koncessziót adna a vásárcsarnokra és annak mindennemü jövedelmére. Ha pedig ez a koncesszió lejárna, úgy a vásárcsarnok tulajdonjoga és jövedelme a várost illetné.

A felvetett gondolatot a város vezetősége is életrevalónak tartja és az előzetes tárgyalások máris mgindultak.

Több elgondolás merült fel, vannak olyan tervek is, amelyek más helyre tennék a vásárcsarnokot. A szakszervezet a maga részéről főleg az új munkaalkalom miatt tartja fontosnak tervezetünket és ezt igyekszik a lehetőség határain belül támogatni és előmozditani.

A pécsi kereskedelem és főleg a piaci és élelmiszer-kereskedelem is nagy örömmel fogadta a tervet, mert mértékadó körökben az a felfogás, hogy

homoly élelmiszerkereskedelem csak úgy tud kifejlődni, ha állandó vásárcsarnok épül fel.

A vásárcsarnok felépitésének újabb részleteiről ismét be fogunk számolni és hisszük, hogy rövidesen jelenthetjük már az épitkezés közeli megindulását.

Pillanatképek Villányból

az igazság lencséjén keresztül

— Szembenézni... mosolyogni... Vigyázz!... Most!

Mondotta az elmult idők fényképésze, és hosszas beállitás után elcsattant a fényképezőgép elsütőberendezése, megszületett a fénykép.

Igy, ilyen beállitottsággal juttatták az elmult rezsim nagyközönsége elé a falu képeit. Igy festették meg, fényképezték le a falvakat, ilyen beállitottsággal irták a cikkeket a falusi népről és annak lelkületéről.

Az idők azonban megváltoztak. A régi rendszer megbukott, s annak porait lerázva magáról feltámadt az új. A régi fényképész beállitotta a jelenetet, az új azonban remek 2.6-os lencséjü gépével járja a falvakat és a lemezeken, filmeken beállitottság nélkül, a maga teljes szűz valódiságában megjelenik a falu.

Vasárnap Villányban jártam. Fényképeztem, s a képekből közzéadok egy csokorravalót.

•

Két és félórás autóut után fékjei csikorgásával az agyvelőt és kerekeivel az út porát hasitva megáll gépkocsink a villányi orosz hősi emlékmü előtt.

Tisztáravasalt vasárnapi ünneprőiében rohanva közeledik a falu fiúsága. A bányászzenekar lekászálódik a kocsiról, egymás után dobgatják le hangszereiket. A háború, és előző tulajdonosaik a volksbundista svábok által megviselt kürtök ragyogva verik viszsza a korai napfényt.

Az ifjúság áll, bámul és megjegyez...

— Ezek is csúnyanémetbácsik? — kérdezi egy mákszemnyi csepp-ség iskolásforma bátyjától.

A mult nyomasztó emlékei tehát még nem ültek el. Lám bányászzenekarunkat is összetévesztik a sváb rezesbandával. És majdnem igazuk van, mert a hangszer régi... De nincs igazuk, mert a gazda új, s másképpen szól az új gazda kezében a hangszer.

•

És újra a zenekar...

Ülök az emlékmü vaskorlátján, hallgatom a térzenét. Ép egy indulót kezdenek, a kisdobos beüt. Ez aztán egy igazi „kisdobos!"

Alig 14 éves de ő a zenekar lelke. Édesapja, a karmester intésére megpergeti a dobverőket, s ebben a pillanatban megszólal hátam mögött egy falusi atyafi:

— De szivesen elfogadnám ezt a kölyköt! Adnék érte hármat is az enyémből. Mert átok van itt a fiatalságon! Ahogy nő a falu, egyre nő bennük is az „intelligencia". Nem akarnak dolgozni a földeken, mindegyik csak úr akar lenni. Mondtam is a fiamnak, hogy tanulhatsz, de ha reggelre nem lesz megetetve a jószág, akkor egy olyan frászt kapsz, hogy no! Hát erre, tudják mit tett a csirkefogó? Odanyomott a kezembe egy könyvet; aszongya: Ezt olvassa meg idesapám! És én még másnap is olvastam Sztálin életrajzát, és az állatok délig majd felfordultak az éhségtől.

Délután 4 óra van... Kranczelvtárs beszél..

— A dolgozók nem akarnak még egy inflációt!

— Nem akarunk! — zúgja a tömeg

— Le a tőkésekkel, a dolgozó nép kiuzsorázóival!

— Le velük! — mondja a hatalmas visszahang, s látom, hogy egyes elegáns „megfigyelő" urak, hogy settenkednek el a gyülés színhelyéről. Ez nekik szólt, és talált. Szedték tehát a sátorfát, és mentek. Jobb is volt nekik.

•

Este 8 óra... Kezdődik a tánc.

Magyarruhás lányok és legények forognak a szoba közepén, a sarokban játszik a zenekar, és mindenütt folyik a bor, a villányi vörös. Ülök egy asztal mellett, nézem a táncolókat, egyszerre azonban megkap valami. Előveszem a fényképezőmasinát, és kattan kész a kép:

A magyar ruhák szörnyü forgatagában járják a legmagyarabb táncot a csárdást. És ebben az önfeledt, boldog összeölelkezésben két kis leányka forog boldog áhitattal. Meg-megállnak, nézik a nagyokat, el-ellesnek valami új „figurát", s aztán ők is megpróbálják, gyakorolják.

Ez falun a „tánciskola". A legcsiknek még nem jár, vagy nem jutott legény, összefognak tehát, s egy két év mulva már ők is úgy fognak táncolni, mint a nagyok.

•

Csendes tangót játszik a zenekar a táncolók elmerülve lépegetnek s egyszerre kivágódik a terem ajtaja, és mint menykőcsapás berobban a párok közé tatékozó lován egy fehérgatyás magyar paraszt. Szőrén üli a lovat, félrecsapott pörge kalapja alól csapzottan lóg ki éjfekete haja, kezében félig telt butykos, testében dolgozik a villányi bor. Nagyot kurjant, ő van azt est középpontjában, meg akarja mutatni mi a magyar virtus.

Megáll a zene sikongatnak a lányok de ő csak áll mint a pusztai nomád magyar megtestesülése szobra. A legények kapnak legelőször észhez. Megragadják kéjeldalt a ló kantárait s ahogy jöttek eltünik a teremből az ősi virtus képviselője. Mintha mi sem történt volna folyik tovább a tánc.

Mert a lovas virtus itt is idejét multa. Nem imponál többé, nem ijeszt meg senkit. Ha zavart akar kelteni; nem csinálnak belőle nagy ügyet.

Elvezetik és kész.

(Mi)

MOZI

Szerda, szeptember 11.

APOLLO

Észak égbenyuló bércei, az örök hó és egy nagy szerelem legendája:

LAJLA

Aino Taube, Ake Ohnerg, Imgjald Haaland.

HIRADÓ:

PARKMOZI

Lagerlöf Zelma világhírű regénye:

A halál kocsisa

Louis Jouvet, Pierre Fresnay, Marie Bell.

URÁNIA

Puskin „Póstamester" c. novellája, művészi francia filmen:

Vágyakozás

Berry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud

Előadások 6, 8 órakor.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás szerda estig: Gyengülő északnyugati szél. Kisebb felhőátvonulások valószínűleg csapadék nélkül. Hüvös éjszaka. A nappali felmelegedés erősödik.

— A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége felkéri a tagjait, hogy a mai taggyűlésen feltétlen jelenjenek meg azok is, kik a hadifogoly szolgálatban résztvesznek. Az összejövetel délután 6 órakor lesz a régi helyiségünkben: Széchenyi-tér 8. szám alatt.

— *A Magyar-Francia Orvostársaság* pécsi csoportjának most érkezett tudományos és irodalmi könyv- és folyóiratanyaga minden csütörtökön 18-19 óra között kikölcsönzésre és megtekintésre az Idegklinika könyvtárában a tagok rendelkezésére áll.

— A helytelen ármaximálás kéréséről nyilatkozott tegnapi számunkban Földes György a Kereskedők Testületének főtitkára. A nyilatkozattal kapcsolatban annak helyesbítését kérte, hogy a paprika árát nem a közellátási felügyelőség, hanem a piacbiztos maximálta annak idején helytelenül.

— **Népes az iskolák környéke és ha nincs is meg minden tankönyv, de füzetet minden diák szorongat a kezében. A füzet beszerzése ma már nem gond. A Friedrich könyvesbolt (Széchenyi-tér 9..) megfelelő készletéről gondoskodott és az összes pécsi és környéki iskolák részére szükséges füzeteket már 26 fillértől árusítja.**

— **Tanévnyitás a Pécsi Róm. Kat. Gazdaleányképző iskolában.** A beiratások 1946—47. tanévre szeptember hó 13—14-én délelőtt 8—12-ig Árpád-utca 25. sz. alatt. Az ünnepélyes Veni Sancte szeptember 15-én, az első tanítási nap szeptember 16-án lesz. A Gazdaleányképzőből gyakorlatilag képzett házlasszonyok kerülnek ki. Az iskola 1 éves s utána különbözetivel mehetnek a tanulók a mezőgazdasági középiskola második osztályába.

— *A Pécsi Izraelita Hitközség* felhívja híveit, hogy az őszi templomülések jegyei a hitközségi irodában legkésőbb szeptember hó 22. napjáig válthatók ki

— **Az állami felsőépítő ipariskola** igazgatósága közli a Pécs és pécsi környéki érdekelt szülőkkel, hogy az iskolába való felvételhez 12 hó előzetes gyakorlat és annak igazolása szükséges Aki a jövő tanévre óhajt beiratkozni, már most kezdje meg gyakorlatát valamely kőműves-, ács- vagy kőfaragó mesternél. A munkába lépés ideje bejelentendő az iskola igazgatóságánál, amely azt előjegyzésbe veszi és a felvételi vizsgánál kétszeres pontszámmal értékeli. Az iskolába való felvételhez IV. középiskola sikeres elvégzése és a rajzi tárgyakból „Jó" érdemjegy szükséges. Részletes tájékoztatást ad az állami felsőépítő ipariskola igazgatósága Pécs, Majorossy Imre-u. 13.

A bűvös vadász, avagy a hungarista vezér a népbíróság előtt

Csehi Nándor volt hungarista vezér és „ellenállási hős" ügyében elnapolták a tárgyalást

Elegáns, kínosan vasalt nadrágban, dupla fekete szemüveggel áll a népbíróság Bőbel tanácsa elé az elmult idők legérdekesebb figurája, a minden politikai lében kanál szerepét játszó Csehi Nándor. A volt pécsi Angeló, aki 1919-ben a szociáldemokrata pártban keringett, aztán egy darabig, mint örök ellenzéki vezér éldegélt és különösen a régi rendszer adóvégrehajtóival volt nagy harcban, egyszerre, mint a Szálasi féle hungarista eszme pécsi apostola tünt fel. Nyugtalan vére itt sem nyugodott, egy darabig tetszelgett magának a pécsi hungarista vezér szerepében, méregzöld ingben járkált a nagyorrú Grünbaum barátjával, mert ő a zsidókérdésben is egészen speciális felfogást hirdetett. Ő ugyanis csak a zsidó fényképészekre haragudott, a rendelőkre már kevésbé. Aztán összeveszett a hungaristákkal az új nyilaspártba már nem lépett be, de ez nem akadályozta meg abban, hogy a zöld inget és a jelvényt tovább ne hordja és önállóan ne képviselje Pécsett a nyilas, azaz pardon hungarista eszméket.

A németek elől már bujdosott, fantasztikus ellenállási ügyekre hivatkozik és a végén a közönség maga sem tudja, hogy hová is sorozza ezt a furcsa nyilasvezért. Még egy bűne van Csehinek, ami ha beigazolódik, sokkal súlyosabban esik latba, mint zürzavaros politikai tevékenységei és ez,

hogy az egyik súlyos tanuvallomás szerint ő maga szolgáltatta volna a fényképeket a vizsgálóbirónak, aki ezek alapján ismerte fel az 1919-es elvtársakat.

Természetesen ő maga elkeseredetten tiltakozik, de dr. Dömse törvényszéki tanácselnök, az akkori vizsgálóbiró jegyzője esküt tesz vallomására. Itt kezdődik érdekes lenni az ügy és itt emelkedik ki abból a keretből, ami egy szomorú kórkép komikumba fulladó bünperévé posványosodik.

Csehi Nándor, Szálasi pécsi helytartójának bünperében a részletek egyébként a következők:

A vádlott kihallgatása során nagy bőbeszédüséggel adta elő, hogy ő, mint lefokozott hadnagy 1919-ben a szociáldemokrata pártban kezdett tevékenykedni és ebből az alkalomból számos fényképfelvételt készített. A fehér hadsereg bevonulásakor a T osztály letartóztatta, közben házkutatást tartott nála és feleségére ráparancsolt, hogy a fényképeket hívja elő. A kópiák aztán a rendőrségre kerültek. Későbbi előadása szerint állandó harcban volt a Horthy rezsimmel, de hogy ez a harc miben állott, arra nagyon zavaros válaszokat adott. Előadásából az világlott ki, hogy ő főleg az adóvégrehajtókkal állott harcban és Keresztes Fischer Ferenccel, akivel szintén nem politikai vonalon került összeköttetésbe, hanem valami vadászati bérletből. Ez a vadászat azátn végigvonult az egész per folyamán. Ha bármiről kérdezték, mindig valami vadászkalandra lyukadt ki emiatt veszett össze dr. Dömse törvényszéki tanácselnökkel, akivel azóta is — ahogy ő mondja — halálos ellenséges viszonyban áll.— Annyit beszél a vadászatról, hogy Huszár népügyész meg is jegyzi, hogy biztosan ő a bűvös vadász.

A hungarista párt megalakítását elismeri, de azzal védekezik, hogy oda a forradalmi vére kergette

és hogy később, amikor két hónapra elitélték emiatt, nem vett részt benne. 1944-ben már Szálasit szidta, akiről — állitólag — **azt mondotta, hogy „a magyar nemzetet a vérpadra vitte".** A németek elől bujdosott és azt megelőzően zsidókon igyekezett segiteni. Azt is elismeri, hogy

1939-ben egy nyomtatványt készittetett, amin pirosan nymtatta ki, a zsidó fényképészek neveit azzal a megjegyzéssel, hogy „zsidó".

Védelméül azt hozza fel hogy ő csak az Erzsébet fotóra haragszik. Sokat beszél és minduntalanul demokratikus meggyőződését hangsúlyozza.

A tanuk sorából elsőnek dr. Dömse Imre törvényszéki tanácselnököt hallgatják ki, aki elmondja, hogy egyszer a Mestrits garázsban tanuja volt egy beszélgetésnek, amikor Csehi, akivel nincs jó viszonyban, megkérdezte a szerelőtől, hogy az ő piros autója hogy szaladhat még szabadon. Rá pár napra két német tiszt felkereste és megkérdezte, hogy miért nem adta be autóját. Egyéb kellemetlensége nem volt és azt nem tudja, hogy tényleg Csehi jelentette-e fel. Ellenben elmondja,

hogy biztos tudomása van arról, hogy Csehi volt az, aki önként vitte fel a vizsgálóbiróhoz az 1919-es forradalmi felvonulások fényképeit és emiatt itéltek el több elvtársunkat.

Csehi ezt tagadja, a szembesités eredménytelen.

Magyar József hirlapiró és Pécs József elvtársak lényegtelen vallomásai után dr. Balla Ignác városi tisztifőügyész vallomásában elmondotta, hogy Csehi Nándort akit egykor baloldalinak ismert,

még 1944-ben is, mint nyilasvezért látta zöld ingben, jelvénnyel az utcán a legismertebb pécsi nyilasokkal együtt.

Azt tudja, hogy Csehi több üldözött érdekében interveniált.

Ezután még több tanu lényegtelen vallomása után az ügyész Nemes István irodaigazgató és még néhány tanu kihallgatását kérte, mig a védőügyvéd Antal György, Fellner László és több mentőtanú meghallgatását kérte.

A népbíróság részben helyt adott mind a vád mind a védelem bizonyitáskiegészitési indítványának és elnapolta a tárgyalást. (i.)

Fegyverrejtegetésért egyhónapi fogházra ítélték Marek Ferenc pécsi fakereskedőt

A pécsi lapok annakidején megírták, hogy a rendőrség fegyverrejtegetésért őrizetbe vette Marek Ferenc pécsi fakereskedőt, valamint Tantos Jenő kisasszonyfai földművest. Az ügyben tegnap tartották meg a főtárgyalást a pécsi törvényszéken. A biróság megállapította a két vádlott vétkességét tiltott fegyverviselésben és ezért őket egy-egy hónapi fogházra ítélte amit az elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Megalakul a Munkás Dalegyletek Szövetségének Déldunántúli Daloskerülete

Vasárnap ünnepe lesz a pécsi munkásdalosoknak, ugyanis a Munkás Dalos Szövetség meg alakítja kerületét pécsi székhellyel.

A Munkás Dalos Szövetség 40 éves működése alatt a szocialista szervezett munkások dalárdáit és kultúrcsoportjait fogta össze. Ez a Szövetség két évenkint, piros pünkösd napjára seregszemlére hívta össze az egész ország szervezett munkásdalosait, ezek az országos dalos ünnepek hatalmas tömegeket ragadtak magukkal, fényes erkölcsi siker volt a jutalmuk munkás dalos testvéreinknek, akik fáradtságos napi munkájuk után az esti pihenás helyett mennek el a próbákra és szolgálják a dalkultúrát. Munkásdalárdáink az elnyomatás éveiben is igen nagy szolgálatot tettek a munkásmozgalomnak előadásokon, gyüléseken hitet és reményt öntve a dolgozók ereibe. Kiemelkedő állomásaink voltak a múltban Szeged, Debrecen, Miskolc, Győr, Szombathely, 1936-ban pedig a pécsi munkás dalos ünnepélyek. Az 1936-ban Pécsett megtartott országos dalosünnepélyt a Pécsi Munkásképző Egylet rendezte meg, amely már 1925. évben a Munkás Dalos Szövetség tagjai sorába lépett, sok üldözés és mellőzés járt ezért és karmesterét Till Ferencet, ki több, mint tíz éven keresztül tanított, még sokszor fizeés nélkül is önfeláldozóan, még állásában is üldözték, mert, hogy szociálista munkásdalokat tanít, ezt nem jó szemmel nézték.

Most a Munkás Dalos Szövetség megbízta a Munkásképzőt, hogy készitse elő a Déldunántúli kerület megalakitását. Pécs-város dalpártoló közönségét szeretettel hívjuk a vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Kultúr Szövetség (volt Nemzeti Casinó) nagytermében rendezendő nagygyülésre.

Jelenjünk meg minél nagyobb számban ezen.

Közellátási tájékoztató

Közellátási jegyek árának befizetése.

A közellátási ügyosztály ezúton kéri az üzemeket és hivatalokat, hogy az augusztusi élelmiszerjegyek ellenértékét haladéktalanul fizessék be városháza II. emelet 168. számú szobában, mert ellenkező esetben az illető üzemek illetőleg hivatalok részére az ügyosztálynak nem áll módjában az októberi kenyérjegyeket — aminek osztása a jövő héten megkezdődik — kiadni.

Jelentik még...

Stockholmból jelenti az MTI: A stockholmi magyar követség és az egyetemi Magyar Intézet svéd intézményektől Magyarország részére könyvadományokat gyüjt, magyarországi egyetemi tanárok és tudoósok megsegítésére pedig élelmiszergyüjtést kezdett. Különböző intézményeknél megkezdték magyarországi tudósok és egyetemi hallgatók részére munkahelyek és ösztöndíjak megszerzését.

*

Londonból jelenti a MTI: Az angol hírszolgálat közlése szerint zsidó terroristák Palesztinában a Haifa környékén lévő vasutvonalat 30 helyen felrobbantották és a levegőbe röpítették a helyreállító osztagot szállító társasgépkocsit.

A brit kormány még egy kísérletet tesz, hogy a zsidó közéleti személyiségeket rávegye a Palesztina-értekezleten való megjelenésre.

SZABAD GYUFA

kapható

MÜNSZTER JENŐ

fűszernagykereskedőnél

Pécs, Rákóczi-út 50.

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

ORSZÁGOS SAJTÓT KAPOTT A KERESKEDELEM

Különösen a vidéki kereskedelem szempontjából nagyjelentőségű eseménynek számit, hogy a Magyar Kereskedők Országos Központi Szövetsége a KOKSz „Kereskedelmi Élet" cimen hetilapot indított. Minden szakma, minden problémája és az általános kereskedői kérdések felvetődnek a lap hasábjain és szakszerűen megirt cikkek tájékoztatják a kereskedőtársadalmat hétről-hétre mindazokról a tudnivalókról, amelyek akár árkérdésben, akár bármilyen vonatkozású közigazgatási, vagy kereskedelempolitikai kérdésben a kereskedőt érdeklik.

Pécsről számosan a kereskedők közül értékelve vidéki szempontból is a lap rendkívüli nagy jelentőségét, alapító tagként küldték el a KOKSz lap céljaira jelentős felajánlásaikat.

A Pécsi Kereskedők Testülete széleskörű előfizetési akciót szervez és ezúton is felhívja a kereskedőket, hogy előfizetésükkel támogassák a KOKSz hivatalos lapját a „Kereskedelmi Élet"-et. Előfizetéseket elfogad a Kereskedők Testülete titkári hivatala.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 11. SZERDA

Budapest I.

6.30: Falu rádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Csepeli Szociáldemokrata Párt szalonzenekara játszik. **10.00:** Hirek. **10.10:** Szalonzenekari muzsika. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** A Kapisztrán-kórus és az Erzsébet-kórus Orlando di Lasso műveiből énekel. — Vezényel: P. Tamás Alajos. **12.45:** A függöny felgördül. Próba a Nemzeti Színházban. **13.00:** Kelényi Gy. jazz-együttese játszik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Kelemen és az ördög. Fehér Tibor novellája. **14.10:** Tóth Lajos énekel, zongorán kisér Varga Pál. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés **16.00:** Hírek. **16.10:** A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének műsora. **16.25:** A Waldbauer-Kerpely vonósnégyes játszik. **17.00:** Külpolitikai notesz. **17.10:** Könnyű francia dalok. **17.30** A Munkás Kultúrszövetség előadása. Rendező a drámákról. Both Béla beszél legkedvesebb színműveiről. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18:15:** Könyvszemle. Kállay Ernő ismerteti Henry Moor könyvét. **18.30:** A Rádiózenekar játszik, vezényel: Polgár Tibor. Közreműködik: Garami Guttmann Artur hegedűművész. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** „Magyar Thália." című sorozatunk I. része. „Elektra". Szomorú Játék. **21.30:** Fontos kérdések — érdekes válaszok. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Műsorismertetés. **22.25:** Vöröskereszt közlemények. **22.35:** Orosz művészlemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **22.30:** Magyar tánclemezek.

Budapest II.

22.00: Operettrészletek. Hanglemezek. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Közvetítés a Metropol-étteremből

SPORT

A pécsi sportolók „fekete vasárnapja"

Az elmult vasárnap a pécsi sportpályákon nagy csalódásokat eredményezett. Tegnapi számunkban helyszűke miatt nem tudtunk az eredményekről részletes beszámolókat adni, s most, három nappal a vasárnap után csak egy rövid visszapillantást szeretnénk nyujtani a vasárnap sportjáról.

Kezdem elsősorban a legnagyobb tömegeket megmozgató sporttal, a labdarugással. Vendége volt vasárnap a pécsi futballnak. Barátságos mérkőzésre jött el Pestről a MATEOSz csapata és megismétlődött, beigazolódott a régi mondás: Adj a tótnak szállást, kiver a házadból. Mert ez történt. A PVSK szállást adott ellenfelének, engedte játszadozni az első félidőben, a másodikban aztán már hiába volt minden, hiába támadott végig a Vasut, kikapott. És ebben a vereségben nem is a vereség ténye, nem is az a 4:1-es gólarány a boszszantó, hanem az a szörnyű tehetetlenség, ami a pécsi csatárokat jellemezte. Képtelenek voltak egy egészséges kapuralövésre és jellemző, hogy egytelen góljukat is 11-esből lőtték, azt is fedezet. Szörnyű volt nézni a csatársor második félideji vergődését. Ezen valahogy segíteni kell.

A második sportág az atlétika, amelyben szintén vereség érte a pécsieket. Nem szólunk egy szót sem, ha egy pécsi egyesületet vernek meg a pestiek, de az már igazán nem szép, ha Pécs válogatottját. Különben is ez az egész verseny valahogy olyan hirtelen jött, váratlanul árte a pécsi közönséget és azt kell hinnünk, hogy az atlétákat is. Nem szabad ilyen nagy versenyt lekötni akkor, amikor a pécsi atléták nem tudnak teljes számban részt venni azon, mert ez már nem egyes pécsi egyesületek, ez Pécs sportjának seregszemléje. Örvendetes viszont, és az érem másik oldalára tartozik, hogy a sok rossz eredmény mellett akadt egy jó is. Baranyai, ez a Diósgyőrből Pécsre szakadt fiú hihetetlen szívóssággal és akarattal dolgozva végre elérte célját, kivégezte az első kerületi rekordot. Ezért minden dícséretet megérdemel.

Kosárlabda... Új és mégis nagy tömegeket vonz. S ami a legszebb, Pécs sportágainak egyik legelsőjévé nőtte ki magát. Éppen ezért szomorúan hatott az a tény, hogy eddigi legjobb egyesületünk, a PEAC az osztályozókon nem került be az első osztályba. Nagy bizakodással engedtük útjára a csapatot, s ezt a bizalmat idegenben, sajnos nem tudta beváltani. De nem is ez a legnagyobb baj. Az egyesület vezetői kijelentették, hogy nem tudnak indulni a második osztályban sem, ahová pedig beosztották őket, mert nincsen pénz. Pécs egyetemi város és a pécsi egyetem sportolóinak nem jut pénz arra, hogy sportolhassanak. Szép.

A pécsi sport tehát levizsgázott vasárnap. Ez a vizsga nem sikerült. Reméljük, hogy az illetékesek okulnak. Mert ha nem, rosszabb is jöhet!

Jóban akarunk lenni a PVSK-val, de ragaszkodunk az igazsághoz

— mondja a PBTC vezetősége

Az új bajnokság 15-én megindul. A Bőrgyárt, Pécs harmadik legjobb csapatát nem osztották be ugyan az NB II-be, mégis kiváncsiak voltunk arra, hogy dolgozik ez a csapat, mik a tervei, reményei.

Lelátogatunk tehát a csapat edzésére. Horváth edző vezetésével nagyban dolgoznak a fiúk, épp kétkapuzás folyik. Remek passzokkal játszik úgy az első, mint a második csapat, csak a támadások végébe, a góllövésbe csúszik még bele egy-egy hiba.

Elkapjuk Tóth Zoltánt, a csapat lelkes vezetőjét és megkérdezzük, mik a csapat tervei.

— Bár a kerületi első osztályba osztottak bennünket, mi nem csüggedünk. Meg akarjuk nyerni, elsők akarunk lenni a kerületben, s így akarunk bejutni a második osztályba, sőt, ha lehet, a legjobbak közé. A Bőrgyár sportján és a Bőrgyár jóságán keresztül akarjuk szolgálni Pécs sportját, Pécs érdekeit. Szeretnék azonban ép ezzel kapcsolatban mondani valamit. Mi mindent megtettünk, hogy Pécs sportját szolgáljuk akkor, amikor közös szerződésre léptünk a PVSK-val a pályánk használata ügyében. Ugyanekkor azonban roppant rosszul érintett benünket az a tény, hogy a PVSK pesti képviselőjén keresztül olyan nyilatkozatot helyezett el a Népsportban, amely nem hogy részben, de teljes egészében nem fedi a valóságot. A PVSK, akivel különben a legjobb viszonyt szeretnénk fenntartani, hiszen ez elsősorban Pécs város érdeke, azt nyilatkozta, hogy nem tud indulni az NB II-ben, mert a Bőrgyár az ő általa rendbehozott pályát nem hajlandó rendes feltételek mellett bérbeadni, és hogy ennek az egyesületnek, mármint a Bőrgyárnak most megalakított csapata teljesen le akarja foglalni a pályát.

— Nem hiszem, nem akarom elhinni azt, hogy a PVSK vezetősége ilyen nyilatkozat megtételére hatalmazta volna fel pesti képviselőjét, Kuszy urat. Hiszen minden pécsi ember, minden pécsi csecsemő tudja azt, hogy a Bőrgyár nem most alakult. A huszas évek elején már fennállt a Bőrgyár labdarugószakosztálya, sőt, még eredményeket is ért el! Ha Kuszy úr nem tudná, 1942-ben csapatunk annyi más fővárosi nagycsapat ifjúsági együttesét megelőzve megnyerte az országos ifjúsági bajnokságot, első csapatunk pedig sokáig Pécs egyik legjobb csapata volt és az is maradt. Ami pedig „szörnyű követeléseinket" illeti, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy talán maga Kuszy úr sem hiszi el ezt rólunk, arról az egyesületről, amelyik a legbarátibb érzésről tett tanubizonyságot akkor, amikor a felszabadulás után a teljesen kifosztott pécsi egyesületek segítségére sietett, felszereléssel és azok javításával.

— Ismétlem azonban, mi nem hisszük, hogy ez lenne a PVSK hivatalos nyilatkozata, amelyet Kuszy úr Pesten leadott. Nem hisszük, mert nem tudjuk elképzelni, hogy pécsi egyesület ilyen nyilatkozatot adhasson le. Hisz Pécs egyetemes sportérdeke, hogy ne bántsuk egymást! Mi rajta vagyunk, hogy legyünk a pécsi egyesületekkel, kérjük tehát az ő jóindulatukat is.

IRODALOM

A JÖVENDŐ ÚJ SZÁMA

A legnagyobb magyar képes hetilap a „Jövendő" új száma friss, színes, érdekes tartalommal megjelent. A budapesti parasztnapokról Darvas József írt vezércikket. A békekonferencia intimitásairól Aranyossi Pál „Párisi notesza" tudósít. A „Kísértet Páris mögött" a béketárgyalás hátterében huzódó nehézségeket leplezi le. Chaplin nyilatkozik a cionizmusról. Hatalmas képes riport számol be a világ szocialistáinak Franco ellenes párisi kongresszusáról. A lap új rovata az „Irodalom és Magatartás" verset, novellát és kritikát közöl. A vidék kultúrális, társadalmi és politikai eseményeivel foglalkozik hétről-hétre az „Egész Ország", a demokrácia úttörőit mutatják be a „Szabadság szószólói". Bőséges színház, film, divat, sport, egész oldalas bélyegrovat, valamint teljes rádióműsor egészítik ki a „Jövendő" szenzációs új számát.

Véménden kiadó egy üzletház 1 holdas kerttel. Érdeklődni: Frankl István, Kossuth-u. 30.

SZAKSZERVEZETI HÍREK

A SZAKSZERVEZETI TANÁCS FELHÍVÁSA AZ ÜZEMI BIZOTTSÁGOKHOZ

A Györffy István Kollégium évzáró ünnepélyén megindított demokratikus Népi Kollégiumokat Építő Mozgalom ügyét és célját a Szakszervezeti Tanács helyesnek és támogatandónak tartja. A magyar értelmiségi ifjúság neveltetésének ügye nemzeti ügy.

A Szakszervezeti Tanács felhívja a szervezett munkásság csoportjait és üzemi bizottságait, hogy teljes anyagi erejükkel támogassák a Népi Kollégiumokat Építő Mozgalmat. A munkásságnak elsőrangú érdeke, hogy a munkásság és szegényparasztság fiai közép- és főiskolába kerüljenek és demokratikus kollégiumi neveléssel ne a dolgozókkal szembenálló „uri", hanem velük együtt küzdő demokratikus „népi" értelmiség alakuljon ki.

Kérjük a szakszervezeteket és üzemi bizottságokat országszerte, hogy anyagi vonalon is tegyék lehetővé azt, hogy már most szeptemberben 2000 munkás és parasztszármazású fiatal megkezdhesse közép- és főiskolai tanulmányait. Az üzemi bizottságok segítsék a megyéjükben megalakult népi kollégiumokat. Juttassanak az üzemi bizottságok és szakszervezetek a népi kollégiumoknak felszerelési és berendezési tárgyakat, támogassák mindenben a Népi Kollégiumok Országos Szövetségének megbízottait.

A demokratikus népi értelmiség kialakításának ügye a szervezett munkásság ügye is.

Kossa István sk.

KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAK NAGYGYŰLÉSE

A Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete vasárnap 15-én délelőtt 10 órakor nagygyűlést tart a Nőegyletben. A nagygyűlésen részt vesznek Baranya, Tolna, Somogy vármegyék, valamint Pécs, Szekszárd és Kaposvár városok kereskedelmi alkalmazottainak kiküldöttei.

Kovács Józsefné főtitkárnő, budapesti kiküldött tart a nagygyűlésen előadást a kereskedelmi alkalmazottak problémáiról, a kollektív szerződésről, annak helyességéről.

Minden kereskedelmi alkalmazott saját, jól felfogott érdekében jelenjék meg a gyűlésen akkor is, ha nem tagja még a szakszervezetnek.

A nagygyűlés után társasebéd a szakszervezeti székházban, majd este t. vendégjeink és tagjaink részvételével este 6 órai kezdettel családi estet rendezünk a Kossuth Lajos-utca 35. szám alatti székházban.

FELHÍVJUK

azokat az üzemi bizottságokat, akik jelentésüket augusztus hóról még nem küldték be, ezen mulasztásukat három napon belül pótolják.

A jelentésben a már kért adatok szerepeljenek, augusztus hóra vonatkoztatva.

Amely üzemi bizottság felhívásunknak nem tesz eleget, annak eljárását nyilvánosságra hozzuk és szükség esetén szakszervezeti fegyelmi eljárást indítunk ellene.

*

Vasutasok folyó hó 13-án, pénteken délután 5 órakor taggyűlést tartanak az üzletvezetőség tanácstermében. Minden tag megjelenése kötelező.

Famunkások folyó hó 11-én 17 órakor taggyűlést tartanak.

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 12-én 12 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Építőmunkások 11-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Hirdetmény

A dolgozók polgári iskolájának vezetősége értesíti az érdekelteket, hogy a V. K. Miniszter úr a dolgozók iskoláiban az alsó korhatárt a 16-ik életévben állapította meg. Így a pécsi községi polgári fiúiskola dolgozók iskolájába felvehetők és szeptember 15-ig beiratkozhatnak azok a férfiak és nők, akik ez év végéig betöltik 16-ik életévüket.

Pécs, 1946. szeptember hó 10-én.

Szilágyi Béla
vezető.

Vendéglői üvegáru, befőttesüveg, lámpacső, légyfogó, lopó és egyéb üveg- és porcellánáru *Urvölgyinél* kapható. Városház-épülete. TELEFON: 24-12.

Pécs Ujpetrei autóbusz ujból megindult.
Ind. Pécsről 2 órakor. Ujpetréről reggel 3/4 7 órakor.
HORVÁTH ISTV. autóbusz vállalat Pécs, Mohácsi út 13.
Ugyanott egy jó állapotban lévő Fordson traktor eladó.

Háztartások figyelmébe!
Értesítjük a t. fogyasztóközönséget, hogy apritott tüzifát és fütőszenet 100 kg-tól házhoz szállítunk. báró Bánffy D.-utca 11. sz. alatti telepünkön 100 kg-on aluli mennyiséget kiszolgálunk.
Befizetések és előjegyzések úgy telepünkön, mint Jókai-tér 5. sz. alatti irodánkban naponta eszközölhető.
Szállitmányozási és Kereskedelmi rt.
Jókai-tér 5. szám, Telefon: 17-38.

Mindenkor legolcsóbb a **Szontagh cipő** Vásárolja, mert jó és olcsó! Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 11.

Fodrászok figyelmébe!
KOLORIN fodrász-cikkek állandóan kaphatók.
Kiváló minőség, gyári árak.
Szállitási költség nincs.
GÜTH fodrász-cikk kereskedőnél Kardos Salmán-u. 9. sz. (Setatérnél) Tel.: 31-18.

Autó-traktor tulajdonosok és javító üzemek!
Hengerfúrásokat ujonnan felállított hengerfúró gépünkkel ismét szavatolt pontossággal végzünk.
MESTRITS JENŐ IPARI ÉS KERESK. RT.
PÉCS, Munkácsy M.-u. 35.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-ut

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezheti be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24-21.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elő tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-utca 46 szám

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-50.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 205. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 12. CSÜTÖRTÖK

A népbíróság Komlón tart tárgyalást

Az első lépés a vásárcsarnok felépítésére

Megalakult az öttagú albizottság

meghallgatta a csehszlovák álláspontot és áttanulmányozza az egész anyagot

Párisból jelenti az MTI:

A magyar területi és politikai bizottság öttagú albizottsága kedden délután megalakult.

Az albizottság elnöke Tachka ukrán delegátus előadója Castello ujzélandi kiküldött, többi három tagja: Pope (Kanada), Stirling (Ausztrália) és Hajdu Csehszlovákia).

Az albizottság elnöke ezután felszólította a csehszolvák delegátust hogy a béketervezet első cikkelyének negyedik szakaszához benyújtott csehszlovák pótindítványhoz tegye meg észrevételeit. Ezek a pótindítványok egyrészt a bécsi döntés megsemmisítésének kimondásához, az „annak minden következményeivel együtt" szöveg beiktatását másrészt pedig a pozsonyi hídfőt követelik. A csehszlovák álláspont méltatása után az albizottság úgy határozott, hogy

a kérdéssel kapcsolatos dokumentációs anyag áttanulmányozására van szükség.

Ezért a legközelebbi ülést, amelyen ez az anyag már rendelkezésére áll, csütörtök délutánra tűzték ki.

„Veszedelmes elv"

A Newyork Herald Tribune szerint hétfőn az angolok és amerikaiak magyarázatot kértek a 150 ezer magyar eltávolítására vonatkozó csehszlovák tervvel kapcsolatban a magyar bizottság ülésén.

Beddel Smith altábornagy rámutatott arra, hogy

a kisebbségek erőszakos áttelepítésének veszedelmes elvéről van szó.

Egy ausztráliai brit indítványnyal elfogadtatták a moszkvai amerikai nagykövetnek azt a gondolatát, hogy ne döntesek mindaddig, amíg gondosan meg nem vizsgálták a kisebbségi kérdést.

Magyar művészek kiáltványa a békeértekezlethez

Kodály Zoltán, a magyar Művészeti Tanács elnöke a rádióban felolvasta azt a kiáltványt amelyet az alkotó magyar művészettársadalom intéz a békekonferenciához. A kiáltvány hangoztatja, hogy az európai értékeket teremtő magyar szellemet a kilátásba helyezett békében a végpusztulás fenyegeti. A magyar alkotó szellemek sohasem ismertek kiemelt faji különbségeket, mindig azt hirdették, hogy a demokrácia diadala hozza meg a magyarság felszabadítását és méltó életét. Kéri a kiáltvány a világ nemzeteit, hogy mentsék meg a népet, segítsék jövőbe néző döntésükkel a békés munkára vágyó magyarságot. A magyar szellemi alkotók most az új munka lehetőségeit várják, ha pedig a békekonferencián hazánkkal szemben felmerült követeléseknek csak némi hányada is érvényesül, örökre elnémulhatnak. A demokráciának az ügye forog kockán. A magyar ügy a magyar igazság bukásával az emberiesség, méltányosság, vagyis a demokrácia eszméje bukik. (MTI)

Románia kártérítés-egyességet ajánl

Bukarestből jelenti a MTI: A román rádió közlése szerint Franasovici, Románia londoni követe kijelentette, hogy a román kormány lemond azoknak a károknak megtérítéséről, amelyeket Északerdély négyéves magyar megszállása alatt Románia elszenvedett, tekintettel Magyaorszag nehéz gazdasági helyzetére. Ez a lemondás egy feltételtől függ, nevezetesen, ha Magyarország hasonlóképpen lemond a négyéves megszállás alatt végzett beruházásokkal kapcsolatos kártérítési igényéről.

Október 5-re befejezik a bizottságok munkáját Párisban

Londonból jelenti a MTI: Spaak, az Egyesült Nemzetek közgyűlésének elnöke biztosítékot kért a békeértekezleten résztvevő államoktól, hogy egyikük sem fogja a közgyűlés újbóli elhalasztását kérni. Az angol kiküldött már megadta a kért ígéretet. A békeértekezlet bizottságai az eddigi jelentések szerint október 5-ig befejezik munkájukat.

Párisból jelenti a MTI: Az angol rádió párisi jelentése közli, hogy a román bizottság ülésén 7:5 arányban elfogadták azt az angol javaslatot, hogy a román békeszerződéshez csatoljanak még egy szakaszt a román zsidók jogainak és vagyonának biztosításáról.

Só és sacharin-osztás

Budapestről jelenti a MTI: Bárányos Károly közellátási miniszter intézkedésére szeptember hónapban a vidéki lakosság közt mind az önellátói, mind az ellátatlan jegyekre szelvényenként 15 dekargramm sót osztanak ki. Az állami egyedárusági szaharinból ugyancsak jegyre minden vidéki felnőtt egy csomag 20 tablettás 450-szeres édességű szaharint fog kapni hatósági áron. Előreláthatólag októberben az ország egész területén minden fogyasztó számára ½ kilogramm sót fognak kiosztani.

Autótolvajok agyonlőtték Halasi Olivért

Budapestről jelenti a MOT: Szerdára virradó éjjel ½1 óra tájban a Szent László-út 137. számú ház előtt állott egy személygépkocsi, amelyben Halasi Olivér volt olimpiai úszóbajnok és Chikán Gyula pilisvörösvári lakos ült. A gépkocsit ismeretlen tettesek megtámadták, Halasi Olivért és Chikán Gyulát agyonlőtték, a gépkocsit pedig elrabolták. A holttesteket a kocsiból kidobták az úttestre és elrobogtak. Reggel 7 óra tájban a Hermina-út és a külső Andrássy-út sarkán a bokrok között megtalálták az elrabolt kocsit, amelyről a rablógyilkosok minden értékes alkotórészt leszereltek.

Termelőszövetkezetek, figyelem!

Budapestről jelenti a MOT: Egyes külföldi államokkal, így a Szovjetunióval kötendő kereskedelmi szerződések kapcsán már a közeljövőben lehetőség nyílik arra, hogy az ország stagnáló iparát előnyösen foglalkoztassák. E célból a kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztérium felhívja az ország bérmunkavállalásra alkalmas összes ipari termelőszövetkezeteit, hogy nyilvántartásbavétel, illetve előjegyzés céljából a minisztérium IV/3. címére (V. kerület, Szabadság-tér 17.) sürgősen jelentsék címadataikat és azt, hogy üzemenként és munkanaponként hány munkás foglalkoztatására lennének már most is önerejükből képesek. Ha valamely szövetkezet az erre vonatkozó körlratot nem kapná kézhez, ezt kérje levélben a szövetkezetügyi minisztériumtól.

Jelentik még...

Londonból jelenti a MTI: Az angol rádió jelenti, hogy Ausztriának amerikai megszállás alatt lévő gyüjtőtáboraiban a külföldi illetőségű személyeknek ezentúl fizetniök kell a lakásokért és az ellátásért. Ez alól kivételek a munkaképtelenek és a politikai üldözöttek. Az intézkedés célja, hogy a gyüjtőtáborok lakói mielőbb térjenek vissza hazájukba.

Véres utcai harcok Velencében

Milanoból jelenti a MTI: Kedden Velence Maestra nevű külvárosában többezer tüntető csapott össze a rendőrséggel, amikor a rendőrök eredménytelenül kísérelték meg az üzletek kifosztásának megakadályozását. Az utcai harcok során 20 ember megsebesült.

A zavargások úgy kezdődtek, hogy a munkanélküliek és a leszerelt katonák elzárták a külvárosba vezető valamennyi utat, mialatt férfiak és asszonyok csoportjai áttörték a rendőrláncot és megkezdték az élelmiszerboltok kifosztását. A tüntetők megrohamozták a rendőrkapitányságot és lefegyverezték a rendőröket és rendőrtiszteket. A fegyverekhez jutott tömeg erre a laktanya ellen vonult és lövöldözni kezdett. A csendőrök visszalőttek, mire a tömeg visszahuzódott és otthagyta sebesültjeit.

Szovjet-angol kereskedelmi tárgyalások kezdődnek

Londonból jelenti a MTI: A londoni rádió jelenti: Rövidesen kereskedelmi tárgyalások indulnak meg Anglia és a Szovjetunió között. Az angol tengerentúli kereskedelemügyi minisztérium államtitkára kijelentette, hogy az angol kormány felbátorít egyes cégeket, hogy foglalkozzanak a Szovjetunióval kereskedelem lehetőségével. Hozzáfűzte, nem gondolnak arra, hogy Anglia hitelt nyujtson Szovjetoroszországnak. Arról az egyezményről, amelyet az angol kereskedelemügyi minisztérium és a Szovjetunió kereskedelmi küldöttsége kötött meg Londonban, az államtitkár kijelentette, hogy az utat nyit további tárgyalások számára.

A belügyminisztérium cáfolata a Világ valótlan közléseire

A magyar belügyminisztérium felkérte a Magyar Országos Tudósítót az alábbi nyilatkozat, illetve cáfolat közlésére:

A Világ című napilap szeptember 10-i számában „Kiket bocsátottak el a rendőrségtől" cím alatt megjelent cikknek egyetlen adata sem felel meg a valóságnak. Így különösen valótlan az, hogy újabb B-listázás folyik a rendőrség kebelében és hogy e B-listázás alkalmával további 10.000 rendőrt bocsátanak el. Valótlan továbbá az is, hogy az ország területén lévő 1700 rendőrkapitányságból néhány héten belül 500—600 megszűnik. Az ország területén nincs 1700 rendőrkapitányság, de még 500—600-at megközelítő számú rendőrkapitányság sincs, amennyit a Világ című lap megszüntetendőként hirdet.

A Világ című napilap fenti valótlan adatokat tartalmazó híradása csak azt a célt szolgálja, hogy a rendőrség tagjai körében nyugtalanságot keltsen és azokat feladatuk lelkiismeretes elvégzésében kedvezőtlenül befolyásolja.

A megbizott kereskedők azonnal kötelesek kifizetni a gabonát

Budapestről jelenti a MTI: Bárányos Károly közellátási miniszter közlése szerint a Gazdasági Főtanács a termények összevásárlására megfelelő mennyiségű pénz: bocsátott a megbízott kereskedők rendelkezésére és így a vételár késedelmes kifizetése már csak a kereskedő hibájából fordulhat elő. Éppen ezért a közellátási miniszter ezúton is felhívja a gazdákat, hogyha a kereskedő a vételre felajánlott termény vételárát nem fizeti ki, erről a kereskedő nevének feltüntetésével tegyenek jelentést az illetékes közellátási felügyelőségnek.

A közellátási miniszter utasította a közellátási felügyelőségeket, hogy az ilyen panaszokat azonnal vizsgálják meg és a mulasztó kereskedővel szemben a miniszter szigorú megtorlást alkalmaz. Figyelmezteti azonban a miniszter a gazdálkodókat, hogy az őrlési dézsma árát a kereskedő azonnal köteles kifizetni. Egyébként a beszolgáltatott gabona vételárát a kereskedő csak abban az esetben fizetheti ki, ha a gazdálkodónak földadóhátraléka nincs.

Hatalmas tőzsdekrach Newyorkban

Londonból jelenti a MTI: Az angol rádió jelentése szerint a newyorki értéktőzsdén a hétfői 2 milliárd dollár értékű rendkívüli árzuhanás után, amelyhez hasonló 1930 óta nem jegyeztek fel, kedden folytatódott az árfolyamok lemorzsolódása. A forgalomba került részvények elérték a folyó év legmélyebb árszintjét.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra! Rákosi Mátyás írta 1944 október 7-én:

„Ha most összefog a magyar gazda, munkás, honvéd és arra az útra tér, amire már Románia, Bulgária és Finnország népe is rálépett, még ma is visszaszoríthatják az országot a szakadék széléről"

Krancz elvtárs rendet teremt

Helyszini tudósítás Németpalkonyáról

ahol a kegyetlenkedő rendőrök kezéből Krancz elvtárs mentette ki a parasztfiukat és jelentést tett a belügyminiszternek — Az egész őrsöt leváltották

A tegnapi helyi lapok már beszámoltak arról, hogy a falu népét verő, brutális németpalkonyai rendőrőrsöt letartóztatták, és a kegyetlenkedő rendőrök ellen megindult az eljárás. Mi most az egész eset részleteiről akarunk írni, arról, hogy hogyan lépett fel Krancz vármegyei titkár elvtárs, hogy sikerült megfékezni és ártalmatlanná tenni a szabolátlanul garázdálkodó rendőröket.

Reggel 9 óra tájban ért el a villányi nagygyűlésre menő autó Németpalkonyára. A falu főterén megálltunk, s a bányászzenekar leszállt, hogy egy két indulóval szórakoztassa a falu lakosságát. Megkezdődött a zene, s a következő pillanatban rohanva jött a kocsihoz a falu lakossága:

— Krancz elvtárs, mentse meg a fiainkat, agyonverik őket.

S előadták, hogy a rendőrség épületében ütik-verik fiaikat.

Krancz elvtárs azonnal intézkedett. Az autóval utazott Fehérváry Béla őrnagy elvtárs, a 10. határvadász zászlóalj parancsnoka, valamint a vármegyei rendőrség részéről Rábel r. százados elvtárs. Őket Krancz elvtárs azonnal a helyszinre irányította.

Ahogy belépünk a volt korcsma, a mostani őrsparancsnokság ajtaján, mély csönd fogad. Az őrsparancsnok szakaszvezető, aki az előbb még fiatal falusi gyerekek verésével foglalatoskodott, most maga a megtestesült szeretetreméltóság. Elegánsan tiszteleg, s az előbb még véres kezét könnyedén emeli sapkájához: ő semmit nem csinált.

Az őrszobában mély csend uralkodik. Rendetlenség, szenny mindenütt, a középen két rendőr pucolja mocskos ruháját, s a sarokban eldugodtan húzódik meg az ügy egyik szenvedő szereplője, láthatólag az egyik vert alany.

— Ez kicsoda?! — mutat rá a megkinzott gyerekre Fehérváry őrnagy.

— Hozzánk tartozik! — hangzik a szakaszvezető válasza.

Most már elveszti türelmét az őrnagy:

— Ki ez az ember? Ki vagy te fiam?

— Engem vertek. — hangzik a félős válasz.

A rendőrök láthatóan integetnek és pisszegnek a gyerek felé, de az mostmár nekibátorodik, el kezd beszélni és most már lassan megvilágosodik az eset.

— Tegnap délután a helybeli suszter pincéjében mulattunk öten. Egszerre csak beállított hozzánk az egyik rendőr, és bort kért. Nem akartunk verekedést a dologból, adtunk neki. A sok bor azonban megártott a rendőrnek, fejébe ment, és úgy éjfél felé kezdett mindegyikünkbe belekötni. A cipészre ráparancsolt, hogy cipőjét holnap reggel 8 órára javitsa meg. Mivel ezt megtenni lehetetlen volt, másnap pedig vasárnap is volt, azt válaszolta, hogy legfeljebb délután hajlandó a cipőt megjavítani. A rendőr erre nekiesett a cipészmesternek, és egy hatalmas ütéssel kiütötte. Mi sem voltunk azonban restek, kitettük a rendőrt az ajtón. Tiz perc mulva megjelent az ajtó előtt a rendőrjárőr és elkezdtek lövöldözni miránk. Megszöktünk előlük. Reggel a szakaszvezető parancsára összefogdostak bennünket, és itt, az őrs szobájában agyba-főbe vertek.

Amig bent beszélgetünk, kint a tömeg magatartása egyre fenyegetőbb méreteket ölt. — Öklök emelkednek a levegőbe, és úgy tűnik, hogy ha mi nem jövünk, vagy csak fél órát késünk, már csak a rendőrök tetemeit találjuk a csatatéren.

Rövid megbeszélés, és a tények bebizonyítása után

Krancz elvtárs dönt: ezt a bandát ki kell vágni a falu testéből nem türhetjük, hogy ilyen alakok garázdálkodjanak a faluban és tönkretegyék demokratikus rendőrségünk jóhírnevét. A megvert gyerekeket azonnal el kell engedni, a tömeget szétoszlatni, az eljárást magam fogom kérni a belügyminisztertől.

A falusiak lassan megnyugszanak. Látják, hogy erős kéz nyult itt a dologba, látják, hogy mindenben az ő ügyüket, az ő javukat tartják szem előtt. S amikor gyermekeiket visszakapják, lassan szétoszlik a tömeg, de amikor elhagyjuk a falut, még sokáig hallatszik a bucsu:

— Éljen Krancz elvtárs, éljenek a kommunisták!

S a közbelépés valóban nem volt eredmény nélküli. Krancz elvtárs intézkedésére leváltották az egész kegyetlenkedő őrsöt, és mint a rendőrség közli, megindult ellenük a legerélyesebb eljárás.

SZTIPICS TÁNCISKOLÁJA
megnyilt a Nőegyletben
Beiratkozni csütörtök, szombat, kedd este 7 órakor lehet.
Tandíj: 40 forint, melv
részletekben fizethető.

Jávor Pál Pécsett búcsúzik a magyar szinpadtól

Megérkeztek a pécsi szinészek és nagy lendülettel megindultak a próbák

A néhány hónapja nyári álmát alvó pécsi színház falai közé új élet költözött. Megérkeztek a színészek. Uj arcok, új alakok, új reménységek és új kedvencek indultak rohamra a pécsi publikum meghódítására. Hogy ez mennyiben fog sikerülni nekik, hogy az új tehetségek tényleg tehetségek-e az majd eldől, ha felgördül a függöny. Addig viszont minden jót előlegezünk nekik mert megérdemlik már azért, is, hogy a legrögösebb pályát választották amely, ha sohasem, de ma rászolgál arra, hogy követőit a nemzet napszámosainak nevezzük.

Halasi Iván a szinigazgató fiatal ember, aki tele van jószándékkal és ambicióval. Nála minden színész hivatásának legkiválóbb képviselője és úgy dícséri a tagokat, hogyha színészek azt meghallanák, feltétlenül gázsiemelést követelnek. Ügyes embernek bizonyul, mert

már az első hétre lekötötte Jávor Pált, a „szívdöglesztő" pesti bonvivánt, aki amerikai szerződése előtt Pécsett Móricz Zsigmond Nem élhetek muzsikaszó nélkül c. darabjában búcsúzik a magyar színpadtól.

A vendégjátékok során rövidesen alkalmunk lesz látni Somlay Artur t Mezey Máriát és Dayka Margitot.

A pécsi törzstársulat néhány ismertebb tagját pedig ezennel bemutatjuk. A primadonnák sorát Nemenyi Lili, a Pódium kabaré művésznője nyitja meg, aki havonta két operettben lép fel. A megnyitó operettben mutatkozik be Nagy Anikó, aki szőkesége és szépsége mellett jó színésznő is. Ezt bebizonyította azzal, hogy Gábor Andor Dollár papa című operettjében a Vig színházban 75-ször játszotta a fő szerepet. Még egy primadonnája van a társulatnak: Kovács Irma, aki különösen klasszikus operettekben fog fellépni. A szubrett Gáti Bözsi és Rákos Kató, a kolozsvári, nagyváradi és szegedi színházakban játszottak. A bonviván Hidvégi Lajos, aki az igazgató szerint ma a vidék legszebb hangú színésze. Operettszinész, de prózában is egészen kiváló Tamás Benő, aki közel 40 esztendeje Rátkai Márton mellett egyike a legősibb humorú magyar színészeknek. Itt van még Várady Pál, aki szintén ismert pesti táncoskomikus és Farkas József, a főrendező.

A prózai társulatban, mint pécsi ismerőst üdvözöljük Várady Gyöngyit, ki az Elcserélt emberben lép fel először. A másik hős nő Karossa Margit és a prózai színésznők sorában találjuk még Lutor Máriát és Majtényi Gabit, akiknek Néma levente alakítására még élénken emlékszik a pécsi közönség. A hősszerelmes Bicskey Károly, a budapesti Művészszínház tehetséges tagja is jó hír előzi meg Juhász Jánost a szegedi s a Magyar Színház szerelmes színészét is. Régi ismerős még Náday Pál és Útó Endre is.

Szóval minden előlegezett bizalmunk a pécsi új színtársulatnak és, hogy ez az előlegezett bizalom mennyire válik be, azt majd eldöntjük az első előadáskor. (i.)

Mit keres Rainer Venanc testvér a demokratikus kereskedelemben?

Abban az időben, amikor még a különféle egykéz uralmak uralták a pécsi kereskedelmet, lett közismertté s gazdag az addig ismeretlen Rainer Venanc. A máról holnapra nagykereskedővé kinőtt Rainer Venanc természetesen úgy csinált üzleti karriert, hogy résztvett minden **szélsőjobboldali** tevékenységben. Lehet, hogy nem volt tagja a nyilaspártnak, de annál biztosabban az Imrédy pártnak és egyik **hangadója** a Baross Szövetségnek. Az átalakulás után

a demokratikus rendőrség internálta és az internálásból augusztus 13-án szabadult ki.

Azóta rendőri felügyelet alatt áll. Ez a rendőri felügyelet azonban nem akadályozza meg, hogy közben leigazolják és, hogy mint leigazolt kereskedő most már, mint kijelölt burgonyakereskedő ne folytassa üzleti tevékenységét. — Mert ha nem tudják,

a volt szélsőjobboldali nagykereskedő ma már az MSzK kijelölt gyűjtőkereskedője.

Bizonyára régi érdemeit akarták ezzel jutalmazni. Mi mindenesetre melegen ajánljuk Rainer testvért a kereskedői iparrevizió során az illetékesek figyelmébe.

Fokozatosan megjavul a város husellátása

A kényszervágások eddigi mértéke csökkenni fog, de a rendszeresített havi ötven darabos vágás lényeges javulás jelent

Pécs város fogyasztó közönsége az utóbbi időben jóleső érzéssel fogadta, hogy a hosszú időn át tartott hústalan hónapokra némi javulást jelentett az a heti egyszeri-kétszeri 20—20 dekás húsfejadag, ami az úgynevezett kényszervágások révén adódott. Tegnap szükszavú jelentés jelent meg arról, hogy a jövőben bizonyos havi kontingens erejéig

rendszeresiteni fogják Pécsett az állatvágásokat, hogy a fogyasztó közönség húsellátását az eddiginél valamivel még jobbá tegyék.

Az Uj Dunántúl munkatársa ebben az ügyben beszélgetett dr. Kertész Endre főispán, közellátási kormánybiztossal, aki nagy vonásokban az alábbiakban vázolta a húsellátás kérdését.

A főispán mindenek előtt a kényszervágásokról szólva elmondotta, hogy az utóbbi időben azok nem szoritkoztak a baleseteket folytán szükségessé váló kényszervágásokra, hanem

leginkább a takarmányszüke kényszerített sok gazdát arra, hogy fölösleges jószágától hatóságilag engedélyezett kényszervágás útján megszabaduljon.

Mivel azonban most már hamarosan újból megkezdődnek a jóvátételre történő beszolgáltatások, az állattartó gazdák takarmányszüke szempontjából fölöslegesnek számított állatjait a jóvátételre veszik igénybe. A jövőben tehát az úgynevezett kényszervágások majd csak baleset folytán elkerülhetetlenné váló vágásokra fognak ismét szoritkozni.

A baranyai közellátási kormánybiztosság akciója folytán azonban a közellátási minisztérium

engedélyezett Pécs város fogyasztó közönsége részére egy havi kontingenst, amely egyelőre 30 darab szarvasmarha és 20 darab hizottsertés levágásából áll.

Hogy ez a kontingens hetenként hányszori vágást és mekkora fejadagot tesz lehetségessé, arranézve még nem történtek meg a számitások, mert ez attól is függ, hogy erre a célra milyen súlyú állatokat sikerül a közellátásnak beszerezni. Minden esetre a hatóság azon lesz, hogy itt a legjobb elérhető minőségre tehessen szert, ami különösen fontos a sertésvágásoknál, mert a zsirt ugyancsak a közönség részére szándékoznak kiadagolni.

A közönség körében ugyanis általában hiányolják, hogy a zsiradékellátás az utóbbi időben úgyszólván egészen elakadt.

Sem olaj, sem zsir nem igen került mostanában kiosztásra, bár tudott dolog, hogy az olajgyáraknak vannak készleteik.

A főispán az olajra vonatkozólag kijelentette, hogy bár vannak készletek az egyes gyárakban, azonban ezek a készletek zárolva vannak s azokat csak a bányák és különböző nagyüzemek munkásainak ellátására lehet felhasználni. A most engedélyezett vágásokból származó zsir igy némi javulást jelent majd a zsir ellátásban. (m. j.)

Szerda délután elindult a népbiróság Komlóra

Népbirák, népügyész, ügyvédek, vádlottak ujsá irók egy teherautón

A komlói bányászok elhurcolóinak, Kovács György százados és Szeli István bányafőtanácsos ismeretes népellenes és háborús bűnperében a népbiróság a további tanukihallgatásokat a helyszinen foganatosítja. Ezért szerda délután a bányaigazgatóság által rendelkezésre bocsátott teherautón elindult Komlóra.

A teherautóra egymásután szállt fel Kotsis népbirósági elnök, dr. Huszár István, a népügyészség vezetője, majd a népbirák, akik pártkülönbség nélkül segitették egymást fel, aztán két rendőr kíséretében a két vádlott, akik egykedvűen, semmitmondó arccal ültek fel a teherautóra, amely régi bűneik színhelyére viszi őket. Helyetfoglalt az autón a két védőügyvéd és a két munkáslap munkatársa is.

Komlón ma reggel kezdik meg a tanukihallgatásokat, amelyek előreláthatóan szombatig tartanak. A vád és védőbeszédek után az ítéletet szintén Komlón fogják kihirdetni, hogy a két vádlott miatt legtöbbet szenvedett bányászság hallhassa, hogy 13 elvtársuk haláláért a népbiróság kemény szigorral tud lesujtani a bűnösökre.

A tárgyalás minden epizódjáról az Uj Dunántúl holnaptól kezdve részletes telefontudósitást közöl.

Kereskedők közmunkaváltság bejelentése

A Pécsi Kereskedők Testülete felhívja a kereskedők figyelmét, hogy a közmunkaváltságra vonatkozó bejelentést a mai napon meg kell tenni, az e célra szolgáló beszedési jegyzéken. Ha már a házatulajdonos a beszedési jegyzéket benyujtotta, az abból esetleg kimaradt kereskedő külön beszedési jegyzéken jelenti be önmagát. A beszedési jegyzéket a közmunkahivatalhoz (Kisfaldi-utca 3.) kell benyujtani. Feltétlenül be kell jelenteni a beszedési jegyzéken a foglalkozást, tehát a szakmát is, pl. fűszer, textil stb. kereskedő és a beszedési jegyzék aláírási rovatát alá kell irni.

A közmunkaváltság alapját a tiszta jövedelem képezi. Tehát a tisztajövedelemként mutatkozó összeget kell beírni a beszedési jegyzékbe.

A tiszta jövedelmet a kereskedő úgy kapja meg, hogy az augusztus havi bevételéből a bruttó haszonkulcs alapján megállapitja a bruttó hasznát. Ebből levonja az összes üzleti rezsiköltségeit.

A maradvány a beirandó tiszta jövedelem. Ez a közmunkaváltság alapja.

A beszedési jegyzékbe a napszámértéket nem kell beírni. **Deficites vállalkozásnál** a megjegyzés rovatba be kell írni, hogy „augusztusi forgalmam után elért bruttó haszonom nem fedezte üzleti rezsimet."

Felhívja a Kereskedők Testülete a kereskedőket, hogy a beszedési jegyzékbe az elmondottak alapján legpontosabban kiszámított tiszta jövedelmüket irják, mert alkalomadtán üzleti könyvekkel, forgalmi adó blokkal kell igazolni egyrészt a bevételt, másrészt a rezsitételeket. Az egyes szakmák átlagos bruttó haszonkulcsáról kétség esetén a Testületi titkári hivatala ad felvilágositást.

Bukarestből jelenti a MTI: Rövidesen ezer Romániában nyaraló magyar gyermek tér hazájába. Az elutazási előkészületek alkalmából magyar—román baráti ünnepségre került sor.

MOZI

Csütörtök—péntek, szeptember 12—13.

APOLLO

Puskin „Póstamester" c. novellája, művészi francia filmen:

Vágyakozás

Barry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud

PARKMOZI

Észak égbenyuló bércei, az örök hó és egy nagy szer lem legendája:

LAJLA

Aino Taube, Ake Ohnerg, Ingiald Haaland.

HIRADÓ: Az auschwitzi haláltábor

URÁNIA

Lagerlöf Zelma világhirü regénye:

A halál kocsisa

Louis Jouvet, Pierre Fresnay, Marie Bell.

Előadások 6, 8 órakor.

Társasgépkocsijáratok

...ítése a köztemetői és ...pécsbányatelepi vonalon

...ező menetrend szerint indulnak ...ársasgépkocsik:

Köztemetői vonalon:

Oda: 6.45 7.35 9.15 11.15, 12.45 13.45 14.45 T 15.15 15.45 T 16.45 17.15 17.45 T. 19.00 20.15.

Vissza: 6.55 7.45 9.30 11.30 13.00 14.00 15.00 T. 15.30 16.00 T. 17.00 17.30 18.00 T. 19.15 20.30.

Pécsbányatelepi vonal:

Oda: 6.00 7.05 8.15 10.15 12.15 L. 13.15 14.15 16.15 18.15 19.30

Vissza: 6.20 7.20 8.35 10.30 12.30. L. 13.30 14.30 16.30 18.30 19.50.

Jegyzet: T = Temetőig közlekedik. L = Lámpás-völgyig közlekedik.

A népjóléti minisztérium bakancscsal látja el a megyei alkalmazottakat

A népjóléti minisztérium arról értesítette Baranyamegye alispáni hivatalát, hogy a közeljövőben lebonyolítandó akció keretében első sorban bakancscsal fogják ellátni a vármegyei altiszteket és községi szegődményes alkalmazottakat. A miniszter leiratában felhívja az alispánokat, hogy készítsenek kimutatást a megyei altisztekről és községi szegődményes alkalmazottakról (kisbiró, kézbesitő) s ezt a kimutatást sürgősen terjesszék fel a minisztériumhoz. A minisztérium ezeknek az alkalmazottaknak a részére egy-egy pár bakancsot fog kiutalni 91.10 forintos áron. Hangsúlyozza azonban a leirat, hogy a községeknek egyelőre csak egy-egy szegődményes alkalmazottja részesülhet ebben a juttatásban.

Sajtóközlemény.

A pénzügyminiszter figyelmeztetett a mesterséges édesitőszerek eladásával foglalkozó iparüzőket és fogyasztókat, hogy f. évi szeptember hó 10. után az egész ország területén — tehát most már Nagy-Budapest területén kívül is — csak egyedárusági csomagolású mesterséges édesitőszer hozható forgalomba. A forgalombahozatal módozatáról külön rendelkezés fog intézkedni.

Tehát mindazok, akiknél szeptember 10 után mesterséges édesitőszer készlet marad, kötelesek azt szeptember hó 15-ig a székesfővárosi pénzügyigazgatóság kezelésében lévő mesterséges édesitőszerek egyedárusági raktáránál — készletük átvétele mellett egyidejű beszolgáltatása mellett — bejelenteni.

Azt a készletet, mely a vegyelemzés során kifogástalannak mutatkozik, megfelelő átvételi áron a mesterséges édesitőszerek állami egyedárusága át fogja venni.

A fenti időponttól kezdődően a büntető szabályok átmeneti szigoritása folytán a büntethetőséget kizáró kedvezmény megszünt.

A termelés gazdaságosabbá tételét felülről kell kezdeni

Milyen alapelvek érvényesüljenek a magánvállalatok létszámcsökkentésénél — A dolgozók legszélesebbkörű részvételével és ellenőrzése mellett kell végrehajtani a B-lis ázást

A magánvállalatok létszámcsökkentését az ország súlyos gazdasági helyzete teszi szükségessé. Ezt az elkerülhetetlen leépítést a dolgozóknak és az őket képviselő üzemi bizottságoknak felelős szempontok szerint kell a lehetőségekhez és az adott viszonyokhoz mérten irányitaniok.

A leépítés csak olyan vállalatoknál jöhet számitásba ,ahol az ténylegesen a termelés gazdaságosabbá tételét szolgálja.

Vigyáznunk kell arra, hogy a rendeletet ne arra használják fel, hogy az alkalmazottak szociális jogait kijátszák. Az üzemi bizottságoknak szembe kell szegülni ezzel és

az alkalmazotti létszámot nem a pillanatnyi konjuktúrális lehetőségekhez, hanem a vállalat észszerű termelési kapacitásához kell igazitaniok.

A létszámcsökkentés semmiesetre ne vezessen arra, hogy adott esetben az üzem teljes termelőképességét ne tudják majd kihasználni.

A létszámcsökkentéseknek elsősorban a politikai tisztogatás szolgálatába kell állnia és

meg kell szabadítani a vállalatokat és a szociális irányú fejlődés akadályaul szolgálóktól.

A politikai tisztogatáson kivül arra kell ügyelnünk, hogy a létszámcsökkentést szükségessé tevő gazdasági cél: a termelési költségek csökkentése és a stabilizáció megerősitése megvalósuljon. E két célon túl semmiféle egyetértésünk vagy aktivitásunk nem kisérí a leépítéseket! S ezeken belül is feltétlenül

érvényesitenünk kell mindazokat a szociális követelményeket, amelyek a gyengébb és a produktiv munkaerők védelmével összefüggnek.

Igy a különböző alkalmazotti kategóriák, fizetési osztályok, feletes és alantas beosztásuak között a magasabbakat az alacsonyabbakkal legalább egyenlő, illetve progresszív arányban kell leépiteni. meg kell tartanunk — még a feleslegessé váló osztályok személyzetéből is — a produktív, szorgalmas és rátermett munkaerőket — szükség esetén más beosztásban Az egyéni megitélésben az egyes személyek szociális helyzetét (vagyoni állapot, család, életkor, elhelyezkedési lehetőség stb.) is mérlegelnünk kell. Egyenlő körülmények között az üzemi bizottságnak kötelessége hogy a szervezett alkalmazottakat megtarttassa a szervezetlenekkel, a kollektiv szerződés alá esőket pedig a alá nem esőkkel szemben.

A rosszul működő vagy antiszociális jellegü vállalat fogyatékosságaiért rendszerint tulnyomórészben a vezetés felelős. Ezért a tisztogatásnak is felül kell kezdődnie és elsősorban felül kell lefolynia.

Kétségtelen, hogy ezen a téren találkozik az üzemi bizottság a legnagyobb ellenállással. Mégis, ne tévessze szem elől hogy a vállalat további menetét és szilárdságát teszi tönkre, ha az eltávolitandó vezetők megtartásával engedékenységet tanusit.

Emlékezzünk vissza az elmult évtizedekre, a tisztviselők és a munkások félelmesen alacsony életszinvonalára, a féktelen és gátlástalan kizsákmányolásra!

Ne kiméljük tehát a mult munkásnyúzóit és a kizsákmányolók bérenc kiszolgálóit,

ne még akkor sem, ha ma konjuktúrális érdekből ők azok, akik a magasabb bér, (valójában árfelhajtás) jelszavával a legnagyobb demokráciát hirdetik.

A további eltávolitásnál a reakciós, vagy antiszociális szellem fő képviselőit és terjesztőit, a nem igazoltakat (ujrafelvétel vagy fellebbvitel eredményére tekintet nélkül.)

A nyugatosokat (minden oly nyugatra távozott vagy késve visszaérkezettet, aki szabadlábon, személye ellen külön alkalmazott erőszak hijján hagyta el lakó-, illetve szolgálati helyét.)

A jobboldali pártállásuakat, az osztálygőgöt tanusitókat, a munkára alkalmatlan, vagy kerékkötő alkalmazottakat, az anyagilag másképpen is biztositott személyeket vegyük figyelembe.

Meg kell ezzel szemben védenünk

a munkáspártok üzemi funkcionáriust, régi vagy ismert aktiv értékes tagjait, a szakszervezet helyi funkcionáriusait, a bizalmiakat, a régen szervezett dolgozókat, az értékes munkaerőket, a szociális szempontokból kimélendő alkalmazottakat.

Különösen ügyeljen az üzemi bizottság arra, hogy helyi családosok, személyi ellentétek ne vezessenek a nagy célokkal összhangban nem álló hajszákra és elbocsátásokra. Itt a helyi „eredményen" túlmenően a munkásság és az üzemi alkotmány tekintélyének sorsa foroghat kockán! Az üzemi bizottság tartson evégből állandó kontaktust az illetékes szakszervezetekkel.

A rendelet kizárólag üzemi bizottságokkal biró,

tehát a 4.600/1946. M. E. számú rendelet alá tartozó vállalatokra vonatkozik. Üzemi bizottság hiányában, vagy annak bevonása nélkül tehát nem végezhető a rendelet alapján létszámcsökkentés!

Az üzemi bizottsági tagok és az üzemi bizalmiak elbocsátására vonatkozó korlátozásokat e rendelet nem érinti. Ilyenek tehát a rendelet alapján el nem bocsáthatók. Kétség esetén forduljunk az illetékes szakszervezetekhez!

A rendeletben foglalt rendelkezések alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a vállalat gazdaságos működése érdekében a munkavállalók létszámának csökkentése válik szükségessé. Ebből következik, hogy

ha ily létszámcsökkentésre nincs szükség, a munkavállalót a rendeletben szabályozott eljárással nem lehet elbocsátani.

Ilyenkor tehát az elbocsátásra egyébként érvényes rendeletek, módozatok és korlátozások érvényesülnek.

Nyomatékosan felhivjuk azon vállalatok üzemi bizottságait, ahol a létszámcsökkentés szóbajön, hogy a tárgyalások megkezdése előtt lépjenek érintkezésbe a Magánalkalmazottak szakszervezeti titkárságával, ahol a végrehajtási utasitást és a kellő utmutatást megkapják.

Minden üzemi bizottság érezze át felelősségét a létszámcsökkentés mikénti megtörténtével kapcsolatban. Ezt a felelősséget ne csak elméletileg tudatositsa, hanem

üzemi értekezletek, beszámolók és élénk szakszervezeti kontaktus útján szélesitse ki a dolgozók részvételét és ellenőrzését a lebonyolitásban.

SÁSDI NÁNDOR
Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének ker. titkára.

Az első lépés a vásárcsarnok felépitésére...

A közmunkák programjába felvették a Littke-kaszárnya lebontását

Pécsnek legtöbbet vitatott problémája ma kétségtelenül az Uj Dunántúl által kezdeményezett vásárcsarnok felépitése, ami reméljük rövidesen már megindul. A két pécsi bankintézet megbizásából a szükséges tőke előteremtése ügyében Korda Alfréd a Délmagyarországi Bank igazgatója és Gellér Bruno a Tausz bankház vezetője e héten utaznak fel Budapestre.

De ezzel párhuzamosan Pécsett is folynak a tárgyalások az épitkezés ügyében. A városi közmunkák listájába ma vették fel a Littke kaszárnya lebontását. Ez a munka rövidesen meg is indul és ezzel kapcsolatban is számos munkanélküli jut kenyérhez.

A vásárcsarnok felépitésére és értékesitésére alakuló társaság, amint a két bankigazgató befejezte budapesti tárgyalásait a szükséges tőke és a budapesti intézet hozzájárulására, felveszi a közvetlen kapcsolatot a várossal és be adják a bérletre vonatkozó ajánlatukat.

Miért drágultak meg a piacon egyes zöldség és gyümölcsfélék

A fogyasztóközönség körében élénk visszatetszést keltett, hogy a legújabb piaci árátblázatban a hatóság egyes zöldség és gyümölcsféleségeknél lényeges áremelkedéseket engedélyezett. A kifogás általában az, hogy miután a munkabérek és fizetések emelkedéséről szó sem lehet, nem indokolt az élelmiszerek megdrágitása sem, mert azzal az amugyis szükösen élő városi dolgozók megélhetési viszonyait teszik még súlyosabbá.

Az illetékes közellátási hatóság ezzel az ellenvetéssel szemben arra hivatkozik, hogy az áremelkedések azoknál a cikkeknél történtek, amelyek az évnek ebben a szakában a multban is természetszerüleg be szoktak következni. Olyan szezoncikkek, mint pl. a zöldpaprika és hasonlók, az idény végén, a lecsökkent kinálat folytán mindig megszoktak drágulni, ugyanez a helyzet a gyümölcsféléknél. Ez utóbbiaknál tekintetbe kell venni azt a körülményt, hogy azokból eddig nagyrészben a nyári hullott gyümölcs került felhozatalra, mig most már az elsőrendű, beérett termés kerül eladásra mint pl. a téli almafélék stb. A minőségbeli javulás tehát, a hatósági magyarázat szerint, természetszerű áremelkedést is von maga után.

Ez a magyarázat nagyjából elfogadhatónak látszik, mégis nekünk is az a véleményünk, hogy lehetőleg csinján kell bánni az árak emelgetésével és azokhoz csak a legméltányosabb esetben szabad hozzájárulni, mert a fogyasztó közönség tulnyomó részét képező munkásság és tisztviselő réteg jövedelme semmit sem emelkedett, sőt a munkanélküliség és leépítések folytán igen sokan maradtak kereset nélkül, akiknek amugyis súlyos helyzetét az áremelésekkel méginkább megnehezitik.

HIREK

Helybeli előfizetőinkhez

Felkérjük az i. t. Előfizetőinket, hogy a pénzbeszedőink által kiküldött nyugtákat a bemutatás alkalmával okvetlen kérjük kiegyenliteni, annál is inkább, mert a mai rendkívüli nehéz gazdasági helyzet következtében számításainkat még akkor sem találjuk meg, ha az előfizetési díjakhoz a hó első napjaiban hozzájutunk.

Csak úgy tudunk súlyos kötelezettségeinknek megfelelni és a lap zavartalan küldését biztositani, ha kintlevőségeink pontosan befolynak.

Ezért kérésünkkel kapcsolatban Előfizetőink szives megértését kérjük és az előfizetési díjaikat pénzbeszedőinknek a nyugta bemutatásakor kiegyenliteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel:
ÚJ DUNÁNTÚL kiadóhivatala.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás csütörtök estig: Déli, délnyugati szél. Csütörtökön valaimvel több felhő. Egy-két helyen, inkább csak nyugaton kisebb eső lehet. Továbbra is erős éjszakai lehülés. A nappali hőmérséklet lassan emelkedik.

— **Személyi hir.** Dr. Boros István városi főispán elvtársunk tegnap, különféle ügyek elintézése végett, Budapestre utazott, ahonnan előreláthatólag ma este visszaérkezik.

— **Kinevezés.** Antal Györgyöt, az elhagyott javak kormánybiztosságának pécsi vezetőjét, az átszervezés során a budapesti központ főosztályvezetőjévé nevezték ki. Igy a városszerte népszerű Antal Gyuri hamarosan megválik Pécs városától. Amilyen örvendetes, hogy egy mindenképpen érdemes férfiu ért az előléptetés, annyira sajnálatos, hogy eltávozik körünkből Antal György, aki hivatali működésében mindenkor igyekezett a demokratikus szellemnek megfelelően eljárni és ezzel méltán érdemelte ki a közönség legszélesebb körü megbecsülését. Antal György új hivatalát előreláthatólag nyolc-tiz nap mulva fogja elfoglalni.

MEGÉRKEZTEK

az előjegyzett tankönyvek az Uj Dunántúl könyvesboltjába (Kossuth Lajos-út 4.). Felkérjük mindazokat, akik nálunk tankönyveket előjegyeztek, hogy átvétel céljából mielőbb keressék fel könyvesboltunkat.

MARHABÉL, békebeli golyókékitő kapható **Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.**

— **Sánta Albert** volt hadifogoly most tért haza Oroszországból. Bútorát, ruháját teljesen elvesztette, kéri a jószivüeket, hogy aki tud, segitse ki őt ruhával és bútorral. Lakáscime: Márton-utca 4.

— **Változás az árunyilvántartási könyv vezetésében.** A kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter 36.523/1946. I—2. számú rendeletével elrendelte, hogy a 35.500/1946. K Sz. M. számú rendelet A/b. melléklet 1. pontjában felsorolt fonalakat csak a fonálkereskedőknek kell az árunyilvántartási könyvben nyilvántartani. Ugyancsak elrendelte a Miniszter Ur, hogy a fenti rendelet VII. pontjában felsorolt babakelengyének és menyasszonyi kelengyének árunyilvántartási könyvbe történő nyilvántartása további intézkedésig szünetel.

— **A Magyar Állami Mezőgazdasági Leányközépiskolában** a beiratások szeptember 13-án és 14-én délelőtt 8-tól 12 óráig lesznek. Beiratási díj 10 forint, mellékdijak (vegyi- és egyéb anyagok, stb.) 55 forint, utóbbi két részletben is fizethető. A tandijat a Földmivelésügyi Miniszter igen méltányosan a szociális szempontokat figyelembevéve állapitotta meg. Jeles és jó rendü tanulók tandijat nem fizetnek, elégséges rendü tanulók havonta 1—3 forintig progresszív alapon, jövedelem szerint. Veni Sancte vasárnap 8 órakor az egyetemi Liceum-templomban. Növendékek részére gyülekezés az intézetben (Kossuth Lajos-utca 44.) ½8 órakor.

Csillart, DEMÉNYI villamossági cikket
SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

Szakszervezeti hírek

FELKÉRJÜK

az összes üzemek bizottsági elnökeit, hogy folyó hó 13-án, Pénteken délután 5 órakor igen fontos ügyben jelenjenek meg a szakszervezetben.

HÚSIPARI MUNKÁS NAGYGYŰLÉS

Vasárnap tartott a Húsipari Munkásság nagygyűlést Sajó Ödön és Nagy budapesti kiküldöttek részvételével. Sajó elvtárs a szervezet fontosságát, a mult áldatlan helyzetét, amikor még éjt nappallá téve kénytelen volt a húsipari munkásság dolgozni éhbérért, majd a helyes továbbvitelét és a demokrácia mielőbb megvalósításához vezető utat világította meg. Ismertette a munkásközvetítő fontosságát, figyelmezteti a tagokat a rendeletek pontos betartására, a kollektív magatartásra, becsületes és tiszta munka elvégzésére. Rámutat arra, hogy jogos követeléseinket nem akadályozhatják meg semmiféle csendőrszuronyok és szolgabírák szeszélyei.

Nagy elvtárs a szövetkezet fontosságát és létjogosultságát mérlegeli. Párhuzamot von az áldatlan parti-rendszer és a szövetkezeti eszme között. Ismerteti a Húsipari Munkások Munkaszövetkezetének eddigi eredményes működését, amit évtizedek alatt építettek ki az állandó elnyomatások dacára. Ez a Szövetkezet most már nemcsak országos jelleggel bír, hanem külföldi összeköttetései is megvannak.

Beszámolók után értékes felszólalások hangzottak el, melyekre közvetlenül válaszoltak a kiküldöttek és megállapították, hogy a pécsi húsipari munkásság az elsők közé tartozik. A gyűlés a szövetkezeti eszme melletti állásfoglalással ért véget.

Vasutasok folyó hó 13-án, pénteken délután 5 órakor taggyűlést tartanak az Üzletvezetőség tanácstermében. Minden tag megjelenése kötelező.

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 12-én 12 órakor vezetőségi ülést tartanak.

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Pécsváradi Járási Csoportja folyó hó 14-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel tartja alakuló gyűlését. A pedagógusokat érintő legégetőbb kérdésekről Muszty László megyei titkár, részletes beszámolót tart. A gyűlésen részletes megvitatás alá kerül az általános iskola kérdése is. Minden pécsváradi járásban működő pedagógus, tanító, tanár, ovónő megjelenését kérik.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete továbbképző könyvelő, továbbá gyors- és gépíró tanfolyamot kíván létesíteni. Kérjük a kollégákat, hogy arra minél nagyobb számban jelentkezzenek. A jelentkezési ív a szakszervezeti székházban a hivatalos órák alatt (9—12, 3—6) írható alá. Kellő számú jelentkező esetén a tanfolyamokat előreláthatóan igen csekély tandíjjal tudjuk megrendezni.

SAKK

Vasárnap megindultak a küzdelmek Pécs város egyéni sakkbajnokságáért. Nagy meglepetésként hatott Katona pontvesztése Palcsóval szemben. Az első és második forduló érdekesebb eredményei: Neumann—Ivánffy döntetlen, Antal veszt Polgár ellen, Kostyál 3 es fél órás küzdelemben legyőzi Dunait, Neumann megveri Polgárt, Katona—Dunai döntetlen.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 12. CSÜTÖRTÖK

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. (Hanglemezek.) **8.00:** Az ismeretlen Magyarország. Pécshy Horváth Rezső előadása. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Postászenekar játszik, vezényel Eördögh János. **10.00:** Hírek. **10.10:** Jazz-kedvelők iskolája — hanglemezekkel. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Szabó Géza jazz-együttese játszik, Gerard Laboch énekel. **13.10:** Angol irodalom a háború alatt. — Előadás. **13.25:** Delly Rózsi énekel, zongorán kísér Domokos Nándor. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Környei Kálmán szalonötöse játszik. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Hanglemezek. **16.30:** Gyermekrádió. — Lakner bácsi gyermekszínháza. **17.00:** Párthíradó. **17.10:** Mesterek világa. Gogoly. Összeállította: Karinthy Ferenc. Közreműködik: Létay Klára, Tompa Sándor, Földes Károly, Felvinczi Viktor és Kovrig Emil. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Üdülés a Szovjetunióban. Alpári Pál előadása. **18.30:** Fenyvessy Éva és Angyal Nagy Gyula énekel, zongorán kísér: Kerekes János. **19.00:** Genfi nemzetközi versenyek. Kun Imre előadása. **19.15:** A genfi versenyre ajánlott művészek hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyteremből. Közben: Hírek, sporthírek. **21.00:** Kosztolányi: 40 pillanatkép. Összeállította: Makkai Gusztáv. Közreműködik: Ungvári László. **21.25:** Időszerű kérdések. — Kassai Géza előadása. **21.45:** Hírek oroszul és „A mai magyar ipar" Markos György orosznyelvű előadása. **22.00:** Hírek. **22.20:** Műsorismertetés. **22.25:** Vöröskereszt közlemények. **22.35:** Hanglemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Hanglemezek.

Budapest II.

20.00: Tánclemezek. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Az USA Katonai Misszió ajándéklemézeiből. (Hanglemezek.)

A LÁNYCSÓKI FÖLDMÍVES SZÖVETKEZET egy 100—300 lit. **szeszlőzőgépet** keres bérbe, vagy megvenne. Ajánlatot a szövetkezet címére kérünk.

SPORT

Kerületi csapatok harca a NB II-be jutásért

Nagykanizsa már bent van, a Bőrgyár még bekerülhet

A pécsi labdarugó kerületet, a MLSz Déldunántúli Alszövetségét igen kellemetlenül érintette az a tény, hogy míg a Nyugati kerületből 5, addig a Délnyugatiból csak 4 csapatot osztott be az MLSz a most megindúló Nemzeti Bajnokság második osztályába. A beosztás és sorsolás nyilvánosságra kerülése után azonnal nagy harc indult meg azért, hogy a kerületből még egy csapat az NB II-be kerülhessen. A szövetség osztályozót javasolt már akkor, amikor a negyedik csapat kijelöléséről volt szó, de nem csak a két második, hanem a két harmadik csapat bevonásával is. Ennek indokait Kovács József főtitkár a következőképpen vázolta:

— Nem igazságos az, hogy egy kaptafára húzzák, egy kalap alá vegyék a kerület két első osztályát, a kaposvári és a pécsi első osztályba 5 másodosztályelső osztály utolsó helyezettjei a kiesés ellen küzdöttek, és az első osztály csapatai 32 csapat közül kerültek ki, addig a kaposvári első osztályt csak nagynehezen lehetett összehozni, az első osztályba 5 másodokztálybeli és egy ujonc egyesületet is be kellett osztani, hogy a létszám meglegyen. Ezek között a gyengébb képességű egyesületek között, amelyeknek nem kellett még a kieséstől sem félni, mivel kaposvári második osztály nem volt, könnyű volt aztán a második és harmadik helyet elérni. Állítom, hogy az ottani második és harmadik egyesület játéka nem üti meg az itteni első osztály ötödik helyezettjének játéktudását sem.

Ilyen előzmények után a Nagykanizsai Vasutas, a kaposvári első osztály második helyezettje, miután a Dombóvárral szemben nem tudott az NB II-be kerülni, felment az MLSz-be és kiverekedte magának, hogy a Nyugati csoport létszámának felemelésével beosszák az NB II-be.

Mit szól azonban mindehhez a másik érdekelt fél, a Bőrgyár? Tóth Zoltán, az egyesület főtitkára a következőket mondja:

— Álláspontunk kifejtésénél hivatkoznunk kell elsősorban a MLSz Délnyugati Szövetségének álláspontjára. E szerint nekünk ép olyan jogunk van az NB II-re, mint a Nagykanizsai Vasutasnak. Hogy minket is beosszanak, mindent el fogunk követni. Tegnap délután táviratilag elküldtük fellebezésünket az MLSz-nek, de ma Krassó Jenő elnökségi tagunk személyesen fel is utazik Budapestre hogy ott előterjessze álláspontunkat, és kérésünket. Mi nem azt akarjuk, hogy a Nagykanizsa helyett minket osszanak be, hanem mivel az a csoport most úgyis páratlan, kérjük egyesületünket a 14. helyre beosztani.

A kerületben tehát zajlik az élet. Már csak napok vannak vissza a bajnokság megindulásáig, s még mindig nincs véglegesen eldöntve: vajjon kik is indulnak a Nemzeti Bajnokság második osztályában. Mindenesetre, ha a Bőrgyár indulhat, azzal csak nyerni fog a sport.

* **Felhívás a PVSK B-közép tagjaihoz!** A PVSK B-közép vezetősége közli tagjaival, hogy a tagsági díj befizetés újból megindult. Befizetést hetenkint egyszer, csütörtök délután 4—7 óráig a Vadászkürtben (Majláth-tér) lehet eszközölni. Kérik a tagoakt, hogy feltétlen rendezzék tagságukat, mert vasárnapi PVSK—Partizán bajnoki mérkőzésre csak az kap 50%-os kedvezményt, aki nincs tagdíjhátralékban.

Erősít a Bőrgyár. A Bőrgyár folytatja nyári erősítéseit. Leigazolták Vedres Józsefet, a Dunántúli Népszava felelős szerkesztőjét, a Hangya SC volt játékosát. Vedres szerepeltetése elé nagy reményeket fűz a BTC. A jeles játékost középcsatárban akarják játszatni aki ha igazolása addigra elintézést nyer, vasárnap már helyet is kap a csapatban.

Bajnoki rajtjának elhalasztását kéri a Peac. A Pécsi Egyetemi Atlétikai Club beadványnyal fordult a kerület vezetőségéhez, amelyben bajnoki rajtjának elhalasztására kér engedélyt. Az indok: az egyetemi év késői megkezdése miatt nem tud a csapat kiállani. Az MLSz Déldunántúli kerülete a halasztást valószínüleg megadja.

Változások a sorsolásban. Az NVTE beosaztása az NB II-be nagy nehézségeket idézett elő az MLSz Déldunántúli kerületének sorsolása körül. A nagykanizsai csapatnak a kerületből való kiválása felborította az eddigi sorsolást. Az új sorsolást vaalószínüleg a hét végén készítik el. A vasárnapra kitűzött meccseket, ha addig más utasítás nem jönne, le kell játszani.

PÁRTÉLET

6/3 AKTIVA. FIGYELEM!

Ma délután 6 órakor a Munkás Kultúrházban összejövetelt tartunk. Előadó: Vilmos József. Az előadás tárgya: „A Szovjetunió Gazdaságpolitikája. Megjelenés kötelező.

A NŐAKTIVA

pénteken délután 6 órakor a Rákóczi-úti pártházban értekezletet tart. Megjelenés kötelező.

IPARTESTÜLETI HÍREK

Tagsági díjak befizetése. Az Elöljáróság felhívja mindazokat az ipartestületi tagokat (pécsi és pécsi járási), akik augusztus, szeptember hóban fizetési kötelezettségüknek még nem tettek eleget, azt szeptember 15-ig annál is inkább tegyék meg, mert ellenkező esetben ellenük a behajtási eljárást folyamatba tesszük. A tagsági díjak forint érték megállapítás szerint az Ipartestület jegyzői hivatalában fizetendők be. Pénzbeszedő a tagsági díjakért nem megy ki.

A cukrászipari szakcsoport folyó hó 12-én, csütörtökön este 5 órakor taggyűlést tart. Tárgy: osztályba sorolási igazolványok kiosztása és anyag osztás.

Kovácsmesterek folyó hó 12-én, csütörtökön este 6 órakor fontos megbeszélést tartanak, melyre feltétlen megjelenést kér az Elnökség.

PÉCSI KERESKEDŐK HÍREI

PIACI ÉS VÁSÁRI KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Pécsi Kereskedők Testülete piaci és vásári kereskedelmi szakosztálya ma, csütörtök délután 5 órakor szakosztályi ülést tart. Teljes számú megjelenést kér az elnökség.

IPARREVIZIÓS KÉRELMEK BENYUJTÁSA

A Pécsi Kereskedők Testülete felhívja a kereskedők figyelmét arra, hogy iparigazolvány-reviziós kérelmek beadási határidejét a miniszterr nem hosszabbította meg és így az 1939 január 1. előtt kiadott iparigazolványok reviziós kérelmeit legkésőbben szeptember 15-ig és több iparigazolvánnyal (1939 előtti és 1939 utánival) rendelkező kérelmeit legkésőbben október hó 15-ig kell az elsőfokú közigazgatási hatóságnál benyujtani.

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
BLANCZ
könyv- és papirüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok.
TANKÖNYV előjegyzés.

Tiszta szeszből készült
ECETET
szállít bármily mennyiségben
Trebitscher A. és Fia ecet- és konzervgyáros Mohács

IRÓGÉP
pártszervezeteknek
olcsón
kapható — bérelhető
Farkas irodaberendező
Deák-utca 2. sz. Telefon: 38-10.

Adózók figyelem!
Új forgalmi adó bevallási ív
kapható:
Új Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth Lajos-utca 4. szám.
Telefon: 24-90

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezheti be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24-21.

Még ma
sürgősen
jegyeztesse elő tankönyvszükségletét, mert csak így lesz biztosítva gyermeke számára a tankönyv.
Uj Dunántúl Könyvesbolt
Kossuth L.-u. 4. Telefon: 24-90.
(Pohli csemege-üzlet mellett.)

Jólfőző házvezetőnőt felveszünk. F. Malom-utca 9., I em,

Eladó kombinált és hálószoba-berendezés. Munkácsy Mihály-u. 4. szám fdszt, 8,

Véménden kiadó egy üzletház 1 holdas kerttel. Érdeklődni: Frankl István, Kossuth-u. 30.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs.

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 13. PÉNTEK

Drámai tanuvallomások Kovács és Szeli bűnperében a komlói népbirósági tárgyaláson.

Uj magyar emlékirat a békeértekezlet előtt

A romániai magyar javak zárlatának feloldását és az állampolgárság rendezését kérjük

A magyar küldöttség új emlékiratot terjesztett a békeértekezlet elé. Az emlékirat első része kéri, hogy az erdélyi magyar javaknak a román fegyverszüneti szerződés alapján történt zárolási feloldását továbbá a román állampolgárság megadását mindazoknak, akik 1918 december 1-én a gyulafehérvári nemzetgyűlés napján 1921 július 26-án Trianon napján és 1940 augusztus 30-án a bécsi döntés napján Erdélyben állandó lakhellyel rendelkeztek. Akik Erdély területét kényszer hatása alatt hagyták el, térhessenek vissza lakóhelyükre. Kéri végül az emlékirat, hogy azoknak az állampolgársági ügye, akiket a mult évi román törvény fosztott meg állampolgárságuktól, a békeszerződésben történő szabályozásig maradjon függőben.

Novikov: Ne avatkozzanak be Magyarország törvényalkotásába

Párisból jelenti az MTI:

A magyar bizottság szerda délutáni ülésén a magyarbéketervezet második cikkelyével foglalkoztak. Ez a cikkely kötelezi Magyarországot tegyen meg minden szükséges intézkedést, hogy területén fajra, nemre, nyelvre és vallásra való tekintet nélkül mindenki részére biztositsa az alapvető emberi szabadságjogokat beleértve a sajtószabadságot, vallásszabadságot, a véleménynyilvánitási és gyülekezési szabadságot. A cikkelyhez Ausztrália és Anglia pótindítványt nyújtott be. Stirling ausztráliai kiküldött fenntartotta pótindítványát, amely

az alapvető emberi jogok biztositásának beiktatását kéri a magyar alkotmányba.

Nivikov szovjet megbizott az alapvető emberi jogok biztositását elengedhetetlennek mondotta, különösen olyan országban, amelyben a régi rendszer ezeket a jogokat lábbal tiporták. Magyarország azonban demokratikussá vált, törvényes intézkedéseket hozott és olyan alkotmányt készit elő, mely elegendő biztositékot nyújt a szabadságjogok tiszteletbentartására.

Igy tehát megengedhetetlen beavatkozás volna a magyar állam szuverénitásába, ha a törvényalkotás bizonyos formáját rákényszeritenénk.

Fehéroroszország kiküldötte kérte az ausztráliai megbizottat vonja vissza javaslatát. Stirling kijelentette, hogy pótindítványának első felét visszavonja, de második részét, amely az átengedett területen élő lakosság alapvető emberi jogainak biztositására vonatkozik, fenntartja.

A bizottság az ausztráliai pótindítványt 11:1 arányban elvetette.

Mi a feladata az öttagú albizottságnak

A Magyar Távirati Iroda diplomáciai tudósitója irja:

A magyar területi és politikai bizottság nemrégiben megalakult albizottsága csak tanácskozó és javaslatelőkészitő szerv, szavazási joga nincs. A magyar—csehszlovák viszony kardinális kérdései tehát az albizottság rendkivül érdekesnek igérkező ülésein dőlnek el majd elsőfokon, aztán pedig magában a magyar területi és politikai bizottságban. Az amerikai delegátus — mint ismeretes — úgy vélte legjobban megoldhatónak a pozsonyi hidfő kérdését, hogy a Csehszlovákiához átcsatolandó területből két községet Bezenyét és Rajkát ki kell szakitani. Az amerikai javaslat azt célozza ezzel a területi korrekcióval, hogy Rajkáról Oroszvár megkerülésével a Bécs felé vezető dűlőutat tegyék alkalmassá a Budapest Bécs közötti közvetlen országúti összeköttetés biztositására. Párisi magyar diplomáciai körökben ilyen körülmények között igen nagy érdeklődéssel tekintenek a magyar területi és politikai albizottságnak küszöbönálló működése elé.

Nagy Ferenc a magyar-jugoszláv lakosságcseréről

Az Ujvidéki Magyar Szó ismerteti azokat a nyilatkozatokat, amelyet Nagy Ferenc miniszterelnök adott a Tanjug munkatársának. A miniszterelnök többi között a következőket mondotta.

Azokat a jugoszláv kivánságokat, amelyeket a párisi értekezleten Magyarországgal szemben támasztottak, nem tekintjük követelésnek, hanem olyan megjegyzési alapnak, amely lehetővé teszik országaink barátságának kimélyitését. Magyar részről alighanem lesznek akadályai a megegyezésnek.

Hiszem, hogy lehetséges lesz a megegyezés a lakosságcsere tekintetében is, ha az önkéntes jelentkezés alapján biztositjuk a paritást.

Jugoszlávia átadta az erre vonatkozó törvénytervezetet azzal a szándékkal, hogy közvetlen tárgyalások induljanak. Magyar részről általános örömet keltene, ha a baráti légkörben folytatott közvetlen tárgyalások megegyezésre vezetnének és nem válna szükségessé, hogy a békeértekezlet döntsön ebben a kérdésben.

A kisebbségi jogok megadásában Magyarország kész a legmesszebbmenőbb előzékenységet tanusitani.

A más nyelven beszélő állampolgáraink számára teljes és tökéletes egyenjoguságot biztositunk.

A nyelvhasználat és iskolai oktatás tekintetében nálunk mindenkor a kisebbségi lakosság kivánsága a mérvadó.

Kijelentette még a miniszterelnök, több tényből látja, hogy Jugoszláviában megvan a megértés a közös érdekek iránt. Ez jó kezdet lehet az általános megnyugvás és együttmüködés felé Délkelet-Európában.

210 millió forint rövidlejáratu hitelt folyósit a Gazdasági Főtanács

A budapesti lapok irják, hogy a Gazdasági Főtanács szeptemberben 210 millió forintot folyósitott magánhitelek céljaira. A hitelek nagyrésze 45 napos lejáratú, az ipari hitelek többnyire 90 naposak és csak egyes mezőgazdasági hitelek hosszabb lejáratuak. A kincstár bevételei a mult hónapban kedvezően alakultak; eddig már 30 millióval haladták meg az előirányzatot.

A hitleri „Uj Európa" igazi arca

Razzia Németországban a külföldről elrabolt értékek után

Fél nap alatt 10 milliárd dollárnyi érték került elő

A Világosság értesülése szerint frankfurti jelentés szerint éjfélkor Németország brit és amerikai övezetében egyszerre indult meg a nagy razzia, hogy kézrekeritse azokat az óriási értékü mükincseket, aranyrudakat, és drágaköveket, amelyeket a birodalom összeomlása előtti napokban a náci vezérek Németország különböző területein elrejtettek. Már az első kutatások meglepő eredménnyel jártak. Éjfélig 10 milliárd dollár értékü arany és drágakő került elő titkos rejtekhelyekről. Becslés szerint a keresett értékeknek már több mint a fele megkerült. Többszáz letartóztatás történt.

Ülésezik a minisztertanács

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével csütörtökön délelőtt 11 órakor rendkivüli minisztertanácsot tartottak, amelyen a béketárgyalásokkal kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak, majd Rajk László belügyminiszter elvtárs előterjesztésére az alsóbb fizetési osztályban lévő rendőrszemélyzet részére szeptemberhóra is őrszolgálati pótlékot állapitott meg.

A minisztertanács 1 órakor ért véget.

A hadirokkantaknak a termelésbe való bekapcsolására nagyszabásu tervezetet dolgozott ki Molnár Erik elvtárs

A HONSz vezetőinek részvételével tartott népjóléti minisztériumi értekezleten Molnár Erik népjóléti miniszter elvtárs elsőrendü célnak mondotta, hogy a hadirokkantak a társadalom termelőéletébe egyenrangú félként kapcsolódtak be. Budapesten, Debrecenben hadirokkant gyógyintézetek működnek, Hajduszoboszlón most állitanak fel ilyen intézetet. Eddig 17 hadirokkant átképző tanfolyam indult meg, két tanfolyam pedig hadiözvegyek részére. Szigoruan ellenőrzik a vállalatokat, hogy az előirt számban alkalmaznak-e hadirokkantakat. A trafikok és italmérések odaitélésénél a hadirokkantakat előnyben részesitik és ha az újabb rendeleteket végrehajtják, ezeknek a jogositványoknak több mint 50 százalékát hadirokkantak fogják kapni. Nagyszabású reformtervezet van előkészitőben és ennek fő célja a hadigondozottak minden problémájának demokratikus szellemben történő megoldása.

A Szovjet közbelépett a magyar hajók visszaadásáért

A szovjet rádió emlékeztet arra, hogy az amerikai hatóságok az amerikai megszállásalatt álló osztrák övezetben igen sok magyar hajót tartanak vissza.

A szovjet rádió határozottan megcáfolja azt az idegen forrásból származó hirt, amely szerint a berlini Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet tagjai elleneznék a hajók kiszolgáltatását. Éppen ellenkezőleg — állapitja meg a szovjet rádió — a szovjet hatóságok több izben közbeléptek abból a célból hogy ezeket a hajókat visszaadják Magyarországnak.

1953-ig állami kezelésbe veszik a jóvátételi nagyüzemeket

A Népszava értesülése szerint tárcaközi értekezleten megállapodtak abban, hogy a Weiss Manfréd, a Rimamurányi, a Salgótarjáni és a Ganz ipari müveket a jóvátételre való gyártások időpontjának lezártáig, azaz 1953-ig állami kezelésbe veszik.

Nincs többé dohányjegy

A Világosság értesülése szerint tekintettel arra, hogy a dohánytermelés meghaladja a békeévek termelését, a dohányjövedék elhatározta, hogy hétfőtől szeptember 16-tól kezdve az ország egész területén megszünteti a dohánygyártmányok adagolását és valamennyi cigarettafajta a trafikokban hivatalos áron kapható lesz.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
Rákosi Mátyás irta 1944 szeptember 9-én:

„Aki még most is tétovázik és fél nyiltan fellépni és legalább az utolsó pillanatban jóvátenni egy részét annak, amit a magyar reakció a szabad népek ellen vétkezett, az nemzete vesztére tör".

Drámai tanuvallomások a komlói nagy perben

Kovács György és Szeli István szemtől szembe áldozataik özvegyeivel és azzal a hárommal, aki hazajött, holott ők „nem azért vitették el, hogy valaha is hazakerüljenek"

Csütörtök reggel Komlón a bányászkultúrház dísztermében folytatták azt a főtárgyalást, amelynek tulajdonképeni vádlotta a letűnt és soha vissza nem térő munkásnyuzó és katonatiszti brávók világa és amelyet méltóan képvisel ez a két vádlott, akik most sápadtan és remegve hallgatják a felizgult tömeg fegyelmezett és ép ezért félelmetes dühmegnyilvánulását. A hatalmas teremben, amit építői nem a munkások részére szántak, hanem a kapitalista világ igazgatóinak és vezetőinek és ami most a bányászság kultúrmegnyilvánulásainakszolgálatában áll, többszáz ember, főleg bányászok és bányászasszonyok szoronganak. Vannak, akik az éjjeli sichtből szálltak fel és most nappali pihenésüket áldozzák fel, hogy végre szembe nézzenek azokkal, akiknek annyi rosszat, könyt és megaláztatást köszönhettek. Különösen az asszonyok tekintetében lobog a gyülölet, ők még jobban érezték, hogy

mit követett el ez a két pribék, amikor urukat, gyermekeik apját, a kenyérkeresőt elhurcoltatták, csak azért, mert nem voltak készséges kiszolgálói a fasizmusnak és a tőkének.

Pont kilenckor veszi kezdetét a népbíróság tárgyalása. Fegyveres rendőrök vezetik elő a vádlottakat, akik most kevésbé fölényesek, mint a pécsi népbíróság tárgyalásain. A Kotsis-tanács elfoglalja helyét, a népügyészséget dr. Huszár István, a pécsi népügyészség vezetője képviseli.

A tanuk sorából elsőnek Nemes József vájárt hallgatta ki a népbíróság. A tanu elmondotta, hogy 1939-ben a bányamunkásság körében az a hír terjedt el, hogy karácsonyi segélyt osztanak ki. Ő is hallott erről, de mivel ismerte a komlói bányaigazgatóságon uralkodó elgondolásokat, ki jelentette, hogy lehet, hogy lesz segély, de csak az urak részére, ők legfeljebb pár pengős alamizsnát kapnak. A kijelentés Szeli főtanácsos fülébe jutott, aki magához rendelte és magából kikelten rákiabált:

Ezért a pimasz kijelentéséért tudomásul veheti, hogy magát leszámoltatom.

Amikor ez ellen tiltakozni próbált, röviden és velősen így válaszolt:

— Mars ki!

Másnap már nem engedték le a bányába. A bányafőkapitány közbenjárására visszavették. Szeli ekkor olyan munkahelyre osztotta be, hogy alig keresett valamit.

Kovács Györgynek is panaszkodott, aki lezsidózta és lekommunistázta.

1944 tavaszán négy bányásztársával együtt megbilincselve vitték Sásdra. Később hazaengedték és rendőri felügyelet alá került. Ezután Szigetvárra hívták be, ahol beosztották egy munkásszázadba. Vallomását a két vádlotthoz fordulva így fejezte be:

— Nem kívánok mást ennek a két úrnak, csak azt szenvedjék végig, amit én. Úgy jöttem vissza a halálgyárból, mint egy roncs.

A vádlottak mindent tagadnak. Illetve egymásra kennek. A következő tanu Reinhard András vájár.

Ő is azon három munkás közé tartozik, akik az elhurcolt tizenhatból hazakerültek.

Őt is Szigetvárról küldték ki a frontra, ahol az arcvonalak között kellett dolgozniok. Kétszáznegyven ember közül csak 22 jött haza. Amikor 1943 májusában visszajött,

Kovács hosszabb prédikáció után spiclinek akarta megnyerni.

Szelivel kapcsolatban előadta, hogy minden áron le akarja törni a munkások szervezkedését. Amikor a szakszervezet megalakult „Önsegélyző egyesület"-et létesített és az abba belépő munkásoknak is ígéreteken kívül 10 pengőt adott.

Több jelentéktelen tanuvallomás után került sor özvegy Tóth Jánosnénak, az egyik elhurcolt bányász sógornőjének kihallgatására. Vallomása során előadta, több ízben járt Szelinél az elhurcoltak érdekében, aki kijelentette, hogy

nem azért vitette el őket, hogy később hazahozassa.

Amikor a 16 munkás eltünését közölte az üzemvezetővel, Szeli gúnyosan válaszolt; nem tüntek azok el csak átmentek az oroszokhoz, úgyis oda kívánkoztak.

Az eltünt bányászok özvegyeit lakásaikból is ki akarta tenni.

Tóth Jánosné elmondotta még, hogy Kovács irnoka figyelmeztette egy listára, amelyen az „elintézendők" nevei szerepeltek. Ezt a listát Szeli hozta magával.

Bors Márton és Lelovics Lajos vájár után Deák Ferenc vájár tett vallomást. Elmondotta, hogy Szeli mindenképpen meg akarta akadályozni a munkásság szervezkedését.

Most következik a délelőtti tárgyalás legizgalmasabb pillanata.

A bíróság elé lép az egyik elhurcolt bányász özvegye, Nagy Ferencné, aki sírástól elcsukló hangon kezdi meg vallomását.

Elmondotta, hogy amikor megtudta férje halálát, elkeseredésében felrohant Kovács György századoshoz és sírva felelősségre vonta férje elhurcolásáért és haláláért.

A százados, illetve akkor még főhadnagy előrántotta revolverét és ráordított:

— Ha nem takarodik, akkor magát is elvitetem.

Az eddig fegyelmezetten viselkedő hallgatóság most veszti el először türelmét és indulatos szavakkal szidalmazza a gyáva vitézt, aki asszony ellen fegyverrel védekezett.

Az özvegyasszony, aki az embertelen katonatiszt és méltó társa, a munkásnyuzó főtanácsos miatt vesztette el férjét, ezután részletesen elmondotta kálváriáját. Utána Kotsis tanácselnök a tárgyalást felfüggesztette.

Besugó és áldozat vallomás lesz

A délutáni tárgyaláson talán még többen szorongtak a hatalmas teremben. Elsőnek Francia Pál nyugdíjas házmestert hallgatta ki a népbíróság.

Francia Pál vallomásában lerántotta a leplet arról a felülről megszervezett üldözésről, amely a Szociáldemokrata Párt akkori titkára, Tolnai József elvtárs ellen irányult. Elmondotta, hogy állandóan figyelnie kellett Tolnait, nehogy érintkezésbe léphessen a bányászokkal. Pécsi lakását is megfigyelés alatt tartották. Ha elindult Pécsről, telefonon értesítették Komlót.

A besugással foglalkozó házmester után Straub Péterné, az egyik elhurcolt és a deportálásában elpusztult bányász özvegye vallott. Kijelentette, hogy férje soha nem politizált, politikai pártnak vagy szakszervezetnek nem volt tagja, mégis behívták Szigetvárra. Szelitől kért igazolványt arra vonatkozólag, hogy férje mindig becsületesen dolgozott és nem politizált. Szeli Kovácshoz küldte, aki szokott mérges hangulatban fogadta és átrohant Szelihez. Amikor visszajött, az asszonyt ülve találta. Szinte magánkívül ordított rá:

Álljon fel és vegye tudomásul, hogy egy magyar tiszttel csak állva beszélhet. Igazolványt pedig nem adok.

Straubné könyörögni kezdett, mire Kovács igazi Horthy-tiszti modorban rivallt rá:

— Fogja be a száját, mert úgy kihajítom, hogy a folyosó túlsó végén szedi össze magát.

Kovács György első beismerése

Straubné mind a tíz körmével küzdött ura életéért. Kérvényt intézett a honvédelmi minisztériumhoz, amelyben kérte férje felmentését, mert családja kenyér nélkül marádt. Szerencsétlenségére a minisztérium a kérvényt véleményezésre Kovács századoshoz küldte, aki Straubnét magához hivatta és már belépésekor ordítva fogadta:

— Ki engedte meg magának, hogy a magas minisztériumot zaklassa. Egyébként hiába futkos ide-oda, tudjuk, hogy a családja kommunista. Megnyugtatom arra nézve is, hogy az urát nem lakodalomba küldtem. Aknát fognak szedni az első vonalban.

Straub Péter tényleg nem lakodalomba ment. Pár hónapi frontszolgálat után meghalt. Aknára lépett. Kovács az alábbi szavakkal közölte a halálhírt:

— Na fiam most be van bizonyítva, hogy férje kommunista volt. Átszökött a rothadt oroszokhoz. Aztán jól vigyázzon, hogy jelenlétével többet ne szennyezze be irodámat.

Az elnök szembesítést rendel el. A százados úr, aki most egyáltalán nem vitézkedik, hanem sunyin behuzza fejét, mint egy megvert kutya, tagadni próbál. Az özvegyasszony azonban szemébe vágja minden hivánságát. A százados nem bírja az asszony vádló tekintetét és megtörik.

A negyedik napja tartó tárgyalás első beismerése.

— Kérem — motyogja alig hallhatóan — lehet, hogy így történt. Lehet, hogy Önnel így beszéltem. Bocsánatot kérek.

Íme Horthy legszebb katonája, a hadapródiskolás katonatiszt. Egy mindig dolgozó bányászt a halálba kerget és asszonyától, akivel valamikor úgy beszélt, mintahogy ember senkivel büntetlenül nem beszélhet, most bocsánatot kér, ó nem azért, mert férjét a vágóhídra hurcoltatta, hanem a hang miatt, amit most mégis „egy kissé erősnek" talál.

Vádak... Vádak... Vádak...

Aknai József vájár, később segédházmester elmondotta, hogy Kovácstól parancsot kapott a rádióhallgatás ellenőrzésére. Ugyanakkor szovjetellenes röpcédulákat adott neki, hogy azokat a bányászok között terjessze. Czéder Ferenc bányász a bányászszakszervezet sorsát ismertete vallomásában.

Szeli a szakszervezetek vezetőjét 6 hónapra Diósgyőrbe küldte, hogy ezzel a szervezkedést megakadályozza.

Azonnal felkeresték a párttitkárt, akinek közbenjárásának köszönhető, hogy 12 szakszervezeti vezető helyett csak hatot helyeztek át Diósgyőrbe és így a szervezkedés tovább folyhatott. Kovács György egyébként őt is rendőri felügyelet alá helyezteette.

Özvegy Dobiás Dezsőné, egy szerencsétlenül járt bányász özvegye férje üldöztetéséről beszélt. 1940-ben férjét letartóztatták, mert kritizálta a Horthy-rezsim politikáját. Ő akkor Szelitől munkát kért, hogy családját eltarthassa. Munkát azonban sem ő sem a szabadlábra került férje nem kapott többé. A népbíróság ezután ismertetet egy levelet, amelyet Szeli írt Kovács feletteseihez. Szeli Kovács áthelyeztetését kérte, mert összeveszett vele. Kovács százados ugyanis azt akarta, hogy vegyék vissza Dobiás Dezsőt, Szeli pedig ellenezte. Kovács György ezt az alkalmat arra akarta felhasználni, hogy védőbeszédet tartson maga mellett. Szeli azonban közölte a népbírósággal, hogy Kovács mint saját spiclijét akarta visszajuttatni Dobiást. A népbíróság a csütörtöki tárgyaláson még több tanut hallgatott ki, akik azonban semmi újabb lényeges adatot nem közöltek vallomásukban, csupán egyben egyeztek, hogy mind egy-egy kockával hozzájárult ahhoz a filmhez, amit a népbíróság a mult reakciós és munkástipró embertelenségeiről felvett.

A tárgyalás folytatását ezután a népbíróság péntekre halasztotta és a néma, fegyelmezett tömeg közt elvezettette a vádlottakat.

Az öntudatos bánvászság ezúttal is kitűnően vizsgázott. Minden tettleges inzultustól óvakodott, tudta, hogy a népbíróság majd igazságot fog szolgáltatni.

Igazságot 13 elvtársuk haláláért.

A husiparosok vásárolják fel a havonta levágható 50 drb vágóállatot

Csak havi 20 dekás fejadagra van kilátás ebből a kontingens ől — A kényszerváások javíthatnak valamelyest a hosellátás helyzetén

Tegnapi lapunkban foglalkoztunk a város húsellátásának kérdésével dr. Kertész Endre főispántól nyert információnk alapján. Ujabb értesülésünk szerint a közellátási kormánybiztos tegnapra értekezletre hívta meg a pécsi húsiparosok megbízottait, akikkel megbeszéléték a közellátási minisztérium által engedélyezett havi 50 darabos vágóállat-kontingens felvásárlásának és kimérésének részleteit. Megállapodás jött létre arranézve, hogy az állatokat a húsiparosok vásárolják fel közösen és mérik ki bizonyos megállapított elosztás szerint. Értesülésünk szerint a 67 pécsi húsiparos tíz csoportra osztva végzi el feladatát, így osztják fel maguk között arányosan a kimérésre kerülő húskészletet. Mint már tegnapi lapunkban írtuk, az engedélyezett kontingensből az elérhető fejadag a felvásárlandó állatok súlyától függ majd, de előreláthatólag marhahúsból mintegy havi 20 dekás fejadagra lehet számítani, ami édeskevés.

Ime újabb példa, hogy amit az Uj Dunántúl felvetett, azt a hatóság meg is valósitja.

Ami a sertésvágásoat illeti, itt a zsírellátás szempontjából volna fontos minnél kiadósabb zsírsertések felhajtása. Értesülésünk szerint máris kilátá van 240—250 kilós zsírsertésekre, úgyhogy az így elérhető eredmény szerint máris kilátás van 240—tudna a közellátás ebből a készletből 10 dekás fejadagot az ellátatlan lakosság között szétosztani. Mindezek persze csak hozzávetőleges számítások alapján közölt adatok, amelyek a vágások megejtése után esetleg lényegesen változhatnak.

Megnyilt a munkás kaszinó könyvtár

A Munkás-kaszinó könyvtára szeptember 10-én megnyilt, hogy rendeltetésének megfelelően a munkásság művelődési igényeit szolgálja. Jelenleg kb. 1200 kötet könyv használható fel akár kölcsönzésre, akár a könyvtárban való olvasgatásra, átböngészésre. Az anyag nagyobb része regény, de szép számmal akadt útleirás, sőt némi történelmi, szociológiai és egyéb mű is. Novemberig hetenkint átlag 500 újabb kötet beiktatásával csaknem 5000-re emeljük könyveink kötetszámát.

A könyvtár további sorsa a munkásság érdeklődésétől kívánságaitól és részvételétől függ. Ők teszik lehetővé a legmodernebb anyag beszerzését, a gazdagodást, terebélyesedést.

Könyvtári órák ideiglenesen: szerdán 5—7-ig és vasárnap 12—1 óráig. Vasárnaponként városunk egy-egy iró, tudós, művész vagy egyéb könyvszakembere tart beszélgetéseket az érdeklődőkkel, a könyv az olvasás, a megértés, a műélvezés stb. problémáiról.

Földigénylők gyűlése Pécsett

Folyó hó 22-én, délelőtt 10 órakor a Baranyavármegyei Titkárság földigénylő gyűlést tart Pécsett a MKP Kultúrházában, — amelyre minden községi KFB elnökeit, valamint a földigénylők községenként egy két taggal képviseltessék magukat. Amennyiben panaszaik vannak, akár a helyi KFB, akár a Baranyavármegyei Földbirtokrendező Tanács ellen, úgy szíveskedjenek panaszaikat irásban a panasztévők olvasható aláírásával a FEKOSz Baranyamegyei Titkárságához, Majláth utca 7 szám alá eljuttatni folyó hó 17-ig.

Jelentik még...

Csütörtökön reggel két szerelvény futott be a debreceni pályaudvarra 2000 hadifogollyal. A Románia felől érkező hadifoglyok között 160 tiszt is van. Délután Püspökladány felől újabb hadifogoly szerelvény érkezését várják Debrecenbe.

•

A francia minisztertanács elfogadta az alkotmánytervezetet, amely a Francia Unió keretében egyesíti az anyaországot a tengerentúli tartományokkal és a társországokkal.

•

Szeptember 24-én indítják el a lakosságcsereegyezmény értelmében kitelepítendő csehszlovákiai magyarok első csoportját.

Vagyonuk összeírása már folyó hó 16-án megkezdődik.

•

Budapestről jelenti a MTI: A nemzetközi munkaügyi hivatal szeptember 14-én kezdődő konferenciáján, amelyeket a kanadai Montrealban tartanak meg, a magyar szakszervezeteket Kisházi Ödön, a Szakszervezeti Tanács elnöke képviseli.

TÁNC
BUFFET és ITALOK
szombat este 7—2 óráig a Munkás Kulturház (volt Nemzeti Kaszinó nagytermében). Zenét a közkedvelt Stor-zenekar szolgáltatja.

MOZI

Péntek, szeptember 13. UTOLJÁRA!

APOLLO

Puskin „Póstamester" c. novellája, művészi francia filmen:

Vágyakozás

Barry Baur, Jeanine Crispin, Georges Rigaud

PARKMOZI

Éjszaki égbenyuló bércei, az örök hó és egy nagy szerelem legendája:

LAJLA

Aino Taube, Åke Ohnerg, Imgiald Haaland.

HIRADÓ: Az auschwitzi haláltábor

URÁNIA

Lagerlöf Zelma világhirű regénye:

A halál kocsisa

Louis Jouvet, Pierre Fresnay, Marie Bell.

Előadások 6, 8 órakor.

Fontos szakértekezlet volt tegnap a közmunkák megindítása ügyében

Mintegy ezer munkás foglalkoztatását vették ujabban tervbe a közmunkánál — A munkatervek most annak kidolgozás alatt

Megirtuk, hogy az Uj Dunántúl kezdeményezése nyomán komoly stádiumba jutott Pécsett a munkanélküliség enyhitése érdekében megindítandó közmunkák kérdése. A miniszteri kiküldött jelenlétében megtartott minapi megbeszélés eredménye alapján tegnap újabb szakértekezlet volt a városházán ebben a kérdésben, amelyen a városi műszaki ügyosztály, a közüzemek, az állami épitészeti hivatal, a kultúrmérnökség és az erdőhivatal képviselői vettek részt. Az értekezleten történt megállapodások alapján most kidolgozzák a megindítandó közmunkák munkatervét. Mint értesülünk, egyelőre

a Pécsváradi országut gyalogjárójának kiépítését, a Jankovics telep utcáinak rendezését, a városba befutó országutak közelfekvő szakaszainak rendbehozását, továbbá árkok és csatornák kijavitását vették tervbe.

A legújabb tervek szerint mostmár

mintegy ezer munkanélkülit szándékoznak munkába állitani tartósabb időre,

természetesen a rendelkezésre álló pénzalap által lehetővé tett határokon belül. Mint jeleztük, az újjáépitési minisztérium elvben már hozzájárult ahhoz, hogy a Pécsett és Baranyában befolyó közmunkaváltság alapot erre a célra felhasználják és kilátás van rá, hogy errevonatkozólag a minisztérium irásbeli hozzájárulása egy-két napon belül szintén megérkezik.

Értesülésünk szerint a fentjelzett munkatervek elkészülte után előreláthatólag a jövő szerdán Schwabach Dénes elvtárs a tervekkel Budapestre utazik, hogy azokat az újjáépitési minisztériumnál bemutassa és lehetőleg rövid uton jóváhagyassa. Ezután került sor a tervek kivitelére, azaz a munkálatok megindítására. Ha minden jól megy, eszerint két héten belül már a munkálatok is megindulhatnak. (m. j.)

A Horthy-telepiek panaszolják

hogy miért Horthy-telep még mindig az ő jobbsorsra és jobbhangzásu névre érdemes lakónegyedünk? A demokratikus városvezetés miért nem gondolt még rá, hogy ennek a városrésznek valami érdemesebb magyar nevét kellene adni? Érdemesebbét, mint Horthy, aki valójában még csak magyar sem volt, és nevéhez semmi olyan tett nem fűződik, amiért a magyar történelem hálásan emlékezhetne rá. Ehhez a névhez a magyar történelem egyik leggyászosabb és leggonoszabb korszaka fűződik és ennek a névnek köszönhetjük elsősorban, hogy ma szegény hazánkat a párisi itélőszék kinpadjára vonhatták. Utcákat, tereinket, városrészeinket olyan férfiakról nevezzük el, akikre büszkék vagyunk igaz magyarságukért, vagy a magyarság érdekében való cselekvésükért. Horthy nem ilyen.

Ha pedig az emberiség elrettentő példaadóiról akarjuk városunk utcáit, városrészeit elnevezni, ám ajánlunk néhányat. Jól hangzanék például a Vasorrú Bába utca, a Düsseldorfi Rém utja, vagy a Lochnessi Szörny telep.

Még mindig kedvesebben hangzanak a magyar füleknek, mint Horthy Miklós neve.

Helyreigazitás a németpalkonyai kegyet enkedéssel kapcsolatban

Tegnapi „Helyszini tudósitás Németpalkonyáról" c. riportunkba sajnálatos félreértés folytán súlyos elirás csúszott. — Beszámoltunk ugyanis arról, hogy Németpalkonyán Krancz Pál megyei titkár, Fehérváry Béla őrnagy és Rabel százados elvtársak közbelépése akadályozta meg, mint tévesen irtuk, a rendőrőrs túlkapásait és intézkedett annak leváltása ügyében. A cikkben felsorolt események teljes egészükben megfelelnek a valóságnak, egyetlen, de annál súlyosabb tárgyi tévedés került cikkünkbe. Az általunk megirt túlkapásokat ugyanis

nem a németpalkonyai rendőrőrs követte el, hanem az ottani kitelepitő osztag tagjai.

Általában napilap nem szívesen közöl helyreigazitásokat, ennek a helyreigazitásnak azonban megkülönböztetett örömmel adunk helyt. Őszinte öröm számunkra, hogy

ilyen minősitetlen magatartást a parasztsággal szemben nem a demokratikus baranyamegyei rendőrségünk részéről kell megállapitanunk, amely Németpalkonyán éppen úgy, mint mindenhol hivatása magaslatán áll.

Csak természetes, hogy felsorolt elvtársaink közbelépésére ezek után nem, mint tévesen irtuk a németpalkonyai rendőrőrsöt, hanem a kitelepitési osztag megtévedt egyedeit váltották le és a vizsgálat ellenük indult meg. A falu lakosságának hangulata a kegyetlenkedések miatt ugyancsak nem a rendőrőrs, hanem a kitelepitési osztag ellen nyilvánult meg.

Divatékszer

Schönwaldnál

Kossuth Lajos-út 36.

Kereskedelmi alkalmazottak nagygyűlése

A Magyar Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete felszólit minden kereskedelmi alkalmazottat, hogy a vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó szakszervezeti nagygyülésen a Nőegyletben feltétlenül jelenjenek meg A kereskedelmi alkalmazottakat érintő kérdéseket Kovácsné főtitkárnő budapesti kiküldött és Mészáros vidéki titkár szaktársak ismertetik. A nagygyülésen résztvesz a három szomszédos vármegye delegációja, valamint a hatóságok képviselői is.

Minden öntudatos kereskedelmi alkalmazottnak kötelessége megjelenni a nagygyülésen, mert csak tömegesen vehetünk részt az újjáépités munkájában.

Szabadság! Barátság!

Tarlós Ödön titkár.

MARHABEL, békebeli golyókihító kapható Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

Vádol a film

A Park moziban a gyanutlanul néző előtt hirtelen megelevenedik a pokol. Nem az a pokol, amit Dante megálmodott, hanem amit a XX. század a kultúra századának nagyobb dicsőségére a német agyvelő ördögi találékonysága, a nácizmus a földre teremtett. Az auschwittzi haláltábort mutatja be a film lencséjén keresztül, azt a haláltábort, aminek létezésében még ma is sokan kételkedni akarnak, aminek borzalmait a demokratikus propagandának akarják egyesek betudni, aminek valóságát ez a film, ami elég későn és minden reklámirozás nélkül végre Pécsre is eljutott, jobban bizonyitja, mint száz közjegyzői okirat. Emberek, akik még kételkedtek, akik még nem hiszitek el, hogy a náciztmus és fasizmus halálra érett, mert gonoszabb és gyilkosabb volt, mint a középkor és ókor bármelyik szadista cézárizmusa, üljetek be a moziba és nézzétek meg, mit tett emberekkel anyákkal, gyermekekkel a német nemzeti szocializmus. 4 millió embert gyilkoltak meg Auschwitzban a föld legnagyobb halálgyárában, amit német tudósok a tudomány és embertelenség legrafináltabb eszközeivel tökéletességre emeltek Emberek, volt nyilasok, imrédysták, horthysták, hisz oly egyre megy ez és ti is akik nem helyeseltetek nyiltan csak csendben szinpatizáltatok, vagy eltürtétek üljetek be a moziba és nézzétek mihez szegődtetek csatlósul. Nézzétek meg a szovjet haderő által felszabadult Auschwitzet, az orosz lengyel, magyar, francia és jugoszláv deportáltakat a felszabadulás pillanatában. Nézzétek meg a kisérleti célokra életben hagyott 56 ikergyermeket, az élő csontvázakat, a lefagyott lábú gyermekeket, az európai tudósokat, akik közt ott áll a Häfling egyenruhás Mansfeld pécsi professzor, nézzétek meg a bálába csomagolt hajgyüjteményt, amiből a német ipar matracokat és párnákat gyártott. Nézzétek meg az elhantolatlan éhenhalt csontvázak százait, figyeljétek a marcona orosz katonák száz harcban megedzett és ezer borzalmat látott arcát, amin visszatükrözik a soha nem látott borzalom hatása. Emberek, akik natról beszéltek a nyilasok fasiszt szörnyülködtek a népbiróságok 1—2 éves büntetésein, kik bocsánatról beszéltek a nyilasok s fasiszták számára, nézzétek meg a filmet, ami jobban vádol, mint ezer ügyészi vádbeszéd. Auschwitz, az emberi gonoszság, a német őrület szimbóluma és akik még tétovázónak, akik még nem ébredtek tudatára, hogy ami volt, annak soha vissza nem szabad jönni, hogy ebben az országban csirájában meg kell ölni a fasizmus minden maradványát, akármilyen formában is jelentkezzék. Mert higyjük el, hogy Auschwitz nem 1944-ben, sem 1939-ben kezdődött, hanem ez törvényszerű folyamata volt annak, ami 1919-ben Szegedről indult el és ami 1944-ben az auschwitzi gázkamrákban végződött. (i.)

Mit keres a demokratikus Iparkamarában Murai Mayer Gusztáv Nyugatra menekült és vezető állásra nem alkalmasnak talált ur?

Pécs közhivatali sorában nem kis jelentősége van a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamarának, amely véleményező szerve három vármegye minden ipari és kereskedelmi vonatkozású ügyének. Igy legutóbb a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara véleményezése miatt nem valósulhatott meg a városi élelmiszerüzem.

Most nézzük meg közelebbről hogy ez a szerv mennyiben alkalmas arra, hogy megnyugtató módon képviselje három vármegye iparának és kereskedelmének érdekeit. Megmondjuk. Semmiképp. A multja a legfasisztább volt. — Vezetője dr Vétek János főtitkár előljárt minden fasiszta és nyilas uszitásban, az ő által kiadott értesitések és rendeletek kimeritették a népellenes büncselekményeket és elsősorban neki volt köszönhető, hogy Pécs kereskedelme és ipara nagyrészt a Baross és egyéb jobboldali szervek szolgálatába állott. Vajjon Vétek János főtitkár úr milyen büntetést kapott mindezekért? Semmit. Egy darabig a népügyészség fogházának lakója volt, aztán, mint ahogy az már Pécsett szokásban van, betegségére való tekintettel szabadlábra került, bár az eljárás még folyik ellene és ha hosszu életü lesz, talán még a népbiróság elé is kerül. A főtitkári fizetését természetesen hiánytalanul kapja. Miért is ne kapná, hisz olyan gazdag ez az ország, hogy még a fasiszták fizetésére is telik. Vagy csak a fasisztákéra?

A főtitkár úr egyelőre nem jár be a hivatalába, de gondoskodott, hogy szelleme méltóan képviselve legyen. Ott van Mayer Murav Gusztáv úr, a régi idők szélsőjobboldali titkára, aki a felszabadulás elől sietve Nyugatra menekült. Aztán hazajött, itt az igazolóbizottság multbeli tevékenysége alapján „vezetői állásra alkalmatlannak" találta. Természetesen a pécsi kamarának ez az úr is jó volt, hogy a demokratikus kereskedelem és ipar kérdéseiről döntsön és intézkedjen.

A kamara jelenlegi vezetője, dr. Orbán igazgató szerint felekkel nem éritkezik ugyan de mi tudunk róla, hogy igenis érintkezik. Ettől függetlenül az az érzésünk, hogy ma, amikor minden falat kenyérre száz és száz jelentkező akad, amikor régi, érdemes tisztviselők a leépités miatt az utcára kerülnek, akkor feleslegés luxus, hogy ebből a kevés kenyérből Mayer uraknak juttassunk.

Kiss Károly elvtárs, a központi vezetőség és a politikai bizottság tagja tart hétfőn összevont pártnapot

Hétfőn, szeptember hó 16-án, a Magyar Kommunista Párt pécsi szervezete összevont pártnapot tart, este 7 órai kezdettel a Munkás Kultúrház nagytermében. Az összevont pártnap annál is nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mivel annak előadója Kiss Károly elvtárs, a Központi vezetőség és a párt politikai bizottságának tagja. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel valamennyi párttag megjelenése kötelező.

Itt jegyezzük meg, hogy a szokásos pénteki pártnapi előadói értekezlet ezen a héten elmarad. A pártnapi előadók ugyancsak a hétfői összevont pártnapon kapják meg instrukcióikat.

Nekik semmi sem drága?

Az Ár és Anyaghivatal pécsi razziájának eredménye: megállapitották, hogy áron alul árusitanak a kereskedők

Csütörtök reggel meglepetésszerű razziát kezdett a budapesti Ár- és Anyaghivatal kiküldött bizottsága a pécsi üzletekben.

A razziával kapcsolatban átvizsgálták egy csomó üzlet kalkulációját, hogy megállapitsák nem történt-e árdrágitás.

Eredmény: a bizottság megállapitotta, hogy Pécsett sehol árdrágitás nem történt, hanem a kereskedők a legtöbbször áron alul adják, illetve adnák el portékájukat, ha vevő lenne.

Azt hisszük, hogy a pécsi kereskedők főleg azért árulnak áron alul, mert még ők is sokalják az Ár- és Anyaghivatal magas kalkulációit.

Az Uj Dunántúl akciójának sikere:

Megoldódik Pécsett a szemétfuvarozás kérdése

Teherautókkal fogják a szemetet a városból kiszállitani

Pécs városának már évek óta súlyos problémája a szemétfuvarozás kérdése, amiről lapunk több izben cikkezett. A nácik és nyilasok által elhurcolt városi fogatok pótlása a háborút követő nehéz gazdasági viszonyok közepette nem volt eddig lehetséges. Igy a szemétfuvarozás azóta csak különféle szükségmegoldásokkal történt úgy, ahogy. Mint értesülünk a város vezetősége most komoly terv keresztülvitelén fáradozik, hogy ezt a régóta húzódó köztisztasági és közegészségügyi szempontból egyaránt fontos kérdést megoldja. A terv szerint több teherautóval szándékoznak a szemétfuvarozást elvégezni. Hogy ezeket a teherautókat honnan és miként fogják előteremteni, erről is remélhetőleg hamarosan módunkban lesz beszámolni.

A dohánybeváltó pécsi felállitása egyelőre halasztást szenved

Megemlékeztünk arról, hogy Pécset dohánybeváltót akarnak felállitani. A tervet a magunk részéről természetesen a legmelegebben támogattuk, mint minden olyan akciót, amivel a mindinkább fenyegető munkanélküliséget ha részben is enyhiteni lehet.

A dohánybeváltó felállitásával csütörtökön Budapestről bizottság szállt ki, amely megtekintette a felajánlott helyiségeket. A bizottság a felajánlott helyiségeket a dohánybeváltó céljaira alkalmatlannak találta s egyéb okok miatt is úgy döntött, hogy annak pécsi felállitása ezidőszerint nem aktuális.

Bútort készpénzért hihetetlen olcsón **Ábrahámnál, Deák-u. 2.**

HÍREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható idő péntek estig: Mérsékelt északnyugati szél. Felhőátvonulások. Néhány helyen kisebb eső. A hőmérséklet alig változik.

ÉRTESÍTÉS!

A korábban előjegyzett tankönyvek megérkeztek az Uj Dunántul könyvesboltba Kossuth L.-út 4. T. 24-90.

— **Művészest Mecsekszabolcson.** Szombaton este 8 órai kezdettel a mecsekszabolcsi kultúrházban **Borszéky Ferenc,** a Pécsi Nemzeti Színház tagja, elvtársunk nagy magyarnóta-estét tart a bányászoknak. Közreműködnek még: Kutas Béla pécsi öregdiák, Ács Irén magyarnóta énekesnő és a mecsekszabolcsi bányászzenekar. Vezényel: Gorrieri. Előadás után tánc.

— **Erzsébet-bányatelep szüreti mulatságot rendez** vasárnap délután 5 órakor a telepi pártszervezet helyiségében. Fellépnek Zoro, Huru, Ludas Matyi és a díszes szereplő gárda. Belépődíj nincs, önkéntes adományokat köszönettel elfogad a rendezőség. Mindenkit sok szeretettel várunk. Erzsébet-telepi kultúrgárda.

EZÜSTÁRU
SCHÖNWALDNÁL
KOSSUTH LAJOS-ÚT 36.

— **Eszperantisták figyelem!** 14-én szombaton este ½7 órakor kongresszusi beszámoló lesz. Kérjük a tagjainkat és az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, a régi helyiségünkben (Széchenyi-tér 8.) emelet.

— **A Nemzeti Parasztpárt** vezetőségi gyűlést tart szeptember hó 14-én délután 5 órakor és szeptember 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor havi taggyűlést tart.

Órajavítás
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36. sz.

Megalakul a Munkás Dalegyletek Szövetsége Déldunántúli Dalos Kerület

Meghívjuk városunk dalpártoló munkásságát a folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Munkás Kultúr Szövetség volt (Nemzeti Kaszinó) helyiségében megtartandó dalos nagygyűlésünkre.

A Munkás Dalos Szövetség kiküldötte fogja a Szövetség 24 éves működését és küzdelmeit és a jövőbeni célkitűzéseit ismertetni.

A Pécsi központ alapító egyesületként szerepelnek a „Pécsi Munkásképző Egylet Dalkara, a Magyar Kommunista Párt Dalárdája, a Bőrgyári Dalárda, Dohánygyári Dalárda, a Mecsekszabolcsi Szoc. dem. Párt Jószerencsét Dalárda és a MÁV Ébredés Dalkar.

A gyűlés keretében az alapító dalárdák hangversenyt adnak. Belépődíj nincs. Szives megjelenést kérünk.

Előkészítő Bizottság.

Uj rendelet a ki- és bejelentéseknél

A magyar államrendőrség vidéki kapitánysága újból szabályozta a bejelentéseket Az újbóli szabályozás azonban nem jelenti azt, hogy a hirdetmény kifüggesztéséről, szeptember 1-től mindenkit újra be kell jelenteni, hanem csak azt szabályozza, hogy ettől a dátumtól kiket, mikor és hogy kell ki, illetve bejelenteni. A rendelet részleteit a rendőrség falragaszokon ismerteti.

— **Természetbarátok Turista Egyesülete pécsi csoportja** f. hó 15-én, vasárnap egésznapos barlang-munkatúrát vezet, a közelmúltban feltárt melegmányi barlanghoz.Utirány: Pécsbányatelep, a 13-as út, Kozári vadászház, Melegmány. Vissza: 1-es út, Pécs. Találkozás: reggel 7 órakor az Ágoston-téren. Vezető: Kállenberg Tibor. Csákányt, vagy lapátot lehetőleg mindenki hozzon magával. Kérik a mecsekszabolcsi TTE csoport tagjait, hogy a pécsbányatelepi gesztenyésnél csatlakozzanak a túrához. A csurgódűlői menedékháznál vasárnap ügyeletes: B. Nagy Gusztáv.

PÁRTÉLET

SZERVEZŐI AKTIVA

Kerületi és üzemi szervezet szervezői aktivája pénteken délután 6 órakor Rákóczi-út 68. szám alatt. A szervezők részére a megjelenés kötelező.

SAJTÓFELELŐS AKTIVA

Az üzemi és körzeti sajtófelelősök pénteken délután 5 órakor a Rákóczi-úti pártházban megbeszélést tartanak Pontos megjelenés kötelező.

KERULETI ÉS UZEMI TITKÁROK FIGYELMÉBE!

Szeptember 15-én befejeződik a kongresszusi verseny. Felkérjük a kerületi és üzemi titkárokat, hogy a szombat délután 6 órai értekezletre (szeptember 14.) pontos és részletes kimutatást hozzanak magukkal versenymunkájuk eredményéről.

Kötelező tehát a megjelenés a szombaton délután 6 órakor a központi székházban tartandó titkári értekezleten.

Titkárság.

Szabad szószék

ILYEN TISZTEK IS VOLTAK

Ma, amikor napról-napra a népbíróság elé kerülnek a kegyetlenkedő volt katonatisztek, szinte jóleső érzéssel adjuk le egyik elvtársunk alábbi beküldött levelét, amiben egy derék volt katonatisztről emlékezik meg: Az Uj Dunántúl tek. szerkesztőségének. Tisztelettel kérem soraimnak lapjukban helyt adni. Ma, amikor mindenkitől számon kérik a multbeli viselt ügyeit, kötelességemnek tartom, hogy egy pécsi építész kiváló és példátadó viselkedését a nyilvánosság elé tárjam.

1944 májusában a 101/15 munkásszázad Turkára (Lengyelországba) került a 6/1 utászszázlóaljhoz, amelynek parancsnoka Szörényi alezredes, embertelen, szadista fenevad volt. Az ő parancsára az utászok is, valamint ő maga a többi tiszttel együtt állandóan verték a beosztott munkaszolgálatosokat. Itt teljesített szolgálatot Cserna Sándor pécsi építész hadnagyi rangban, aki nem törődve az alezredes parancsával, megtiltotta a veréseket és állandóan jószóval, kenyérrel és egyéb könnyítésekkel lette elviselhetővé nehéz sorsunkat. Az ő emberi érzésének köszönhető, hogy 20—25-en megmenekültünk.

Ezért mi csak szeretettel és megbecsüléssel gondolunk Cserna Sándorra, aki akkor is ember tudott maradni, amikor a farkasok ideje volt a divat.

Szabadság! Havas István, Budapest, Népszínház-utca 35.

IPARTESTÜLET

A Pécsi Fuvarozó és Szállítólparosok szakcsoportja közli: 1. a szövetkezet tagjai részére megérkezett szemes- és szálas-takarmány. Utalványokat a jegyzői irodában lehet átvenni.

2. Folyó hó 14-én, szombaton délután 5 órakor munkaügyekben tájékoztató taggyűlést tart a jegyzői irodában. A MESzHART és egyéb munkák vállalása miatt az eddei fuvarosok megjelenése saját érdekükben kötelező.

3. Folyó hó 15-ig lehet még jelentkezni a fuvaros adóközösségbe.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 13. PÉNTEK

Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Szimfónikus zenekar. **10.00:** Hírek. **10.10:** Dalok hanglemezről. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Kiss Elemér jazz együttese játszik. **13.00:** Előadás. **13.15:** Török Károly cigányzenekara játszik. Vincellér János magyar nótákat énekel **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Párisi híradó. **14.30:** Szalonzenekar. **15.15:** Rádióiskola **15.55.** Műsorismertetés **16.00:** Hírek **16.10:** Híres operaduettek. **16.45:** Gyermekbarátok műsora. **17.00:** Szakszervezeti tanácsadó. **17.15:** Berg Lili zongorázik. **17.45:** Sportközlemények. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Hanglemez. **18.45:** Világhíradó. **19.00:** Wanda Luzzat hegedül. **19.30:** Faluhíradó. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Rádiózenekar játszik. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Műsorismertetés. **22.25:** Vöröskereszt közlemények. **22.35:** Bartók Béla műveiből. **23.10:** Hírek angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Hanglemez.

Budapest II.

20.00: Orosz operett és könnyű dalok. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Déri Tibor jazz-együttese játszik. **22.15:** Hajná utazzunk.

Szakszervezeti hírek

FELKÉRJÜK

az összes üzemek bizottsági elnökeit, hogy folyó hó 13-án, Pénteken délután 5 órakor igen fontos ügyben jelenjenek meg a szakszervezetben.

Vasutasok folyó hó 13-án, pénteken délután 5 órakor taggyűlést tartanak az Uzletvezetőség tanácstermében. Minden tag megjelenése kötelező.

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Pécsváradi Járási Csoportja folyó hó 14-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel tartja alakuló gyűlését. A pedagógusokat érintő legégetőbb kérdésekről Muszty László megyei titkár, részletes beszámolót tart. A gyűlésen részletes megvitatás alá kerül az általános iskola kérdése is. Minden pécsváradi járásban működő pedagógus, tanító, tanár, ovónő megjelenését kérik.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete továbbképző könyvelő, továbbá gyors- és gépíró tanfolyamot kíván létesíteni. Kérjük a kollégákat, hogy arra minél nagyobb számban jelentkezzenek. A jelentkezési ív a szakszervezeti székházban a hivatalos órák alatt (9—12, 3—6) írható alá. Kellő számú jelentkező esetén a tanfolyamokat előreláthatóan igen csekély tandijjal tudjuk megrendezni.

Famunkások folyó hó 14-én 17 órakor taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

A Magyar Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete felszólítja az összes üzemekben lévő női alkalmazottakat az esetben is, ha nem tagjai csoportunknak, valamint a bizalmiakat, hogy folyó hó 13-án, pénteken este 6 órakor igen fontos ügyben feltétlenül jelenjenek meg a Kossuth Lajos-út 35. sz. alatti szakszervezeti helyiségben.

A pécsi fodrászszakosztály folyó hó 13-án, pénteken délután 5 órakor rendes szakosztályi ülést tart, az Ipartestületen, amelyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

HIRDETMÉNY

A MESzHART Bányatárspénztára **közli a bányanyugbéresekkel, hogy az 1946. szeptember havi nyugbérelőleg folyósítása folyó hó 13-án, pénteken kezdődik.**

Pécs, 1946 szeptember 12.

„MESzHART"
Magyar-Szovjet Hajózási RT.
Pécsi Szénbányaüzemeinek
Bányatárspénztárának elnöke.

SPORT

SZEZONNYITÓ BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK A TÜZÉR-UTCAI SPORTTELEPEN

Folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt féltízórai kezdettel nyitja kapuit a Tüzér-utcai sporttelep.

Nagy érdekessége ennek a sportnapnak, hogy ezen mutatkozik be városunk új társadalmi csapata, a PAC Bajcsy-Zsilinszky labdarugó csapata.

Kettős bajnoki mérkőzés kerül lebonyolításra: 8 órai kezdettel PAC ifi—Bőrgyár ifi; fél 10 órai kezdettel PAC Bajcsy-Zsilinszky—Postás; fél 12 órai kezdettel PEAC és Báta csapatai mérkőznek.

Mind a négy csapat komoly játékerőt képvisel. A vidéki Báta csapatától sok jót hallottunk és a PEAC-nak fel kell készülnie, ha győzelmet akar szerezni. Kétségtelenül, az eredményeket előre jósolni nem lehet, mert mind a négy csapat sok új ismeretlen tehetséget állít csatasorba.

A vezetőségek olcsó belépődíjakkal kíván kedveskedni Pécs sportrajongóinak. Diákoknak külön kedvezményes belépődíjat állapitotak meg.

A PAC—BZs kéri a B.-Zsilinszky középet, hogy a mérkőzésre teljes számban jelenjenek meg. Zs. közép biztatása mellett könnyebb lesz a csapat pontszerzése.

KERULETI TENISZVERSENY

Augusztus 14—17.

A Pécsi Atlétikai Club teniszszakosztálya folyó hó 14-től 17-ig déli kerületi teniszversenyt rendez a Balokányligeti teniszpályákon a következő versenyszámokkal: I. oszt. férfi egyes, női egyes, férfi páros, női páros, vegyes páros és II. oszt. férfi egyes, valamint ifjúsági fiú és leány egyes számokkal.

Nevezéseket a pályán Holota Jenő versenyintézőnél lehet leadni. Nevezési zárlat 13-án, pénteken délután 6 órakor.

Játékidő kezdete mindennap délutná 3 óra, míg vasárnap reggel fél 8 óra. Belépődíj nincs.

*** Felhívás a PVSK B Közép tagjaihoz!** A PVSK B Közép vezetősége közli, hogy a tagdíj befizetés újból, rendszeresen megindul. Befizetést minden héten csütörtökön délután 4 órától este 7 óráig a Vadászkürtben (Majláth-tér) és minden vasárnap a márkőzés alatt eszközölhető. — Kérik az új és régi tagokat, hogy tagságukat minél előbb rendezzék. Uj tagokat is felvesz a B Közép. Ép ezért felkérjük az összes PVSK szurkolókat, hogy akik még nem tagjai a B Középnek, feltétlen jelentkezzenek. Havi tagdíj 5 forint. Minden B Közép tag, aki rendezte tagságát, illetve nincs hátralékban, 50%-os kedvezményben részesül. A kedvezmény a vasárnapi Partizán SC—PVSK bajnoki mérkőzésre érvényben lesz.

*** Vasárnap jelenik meg a Sport Hiradó,** közli a PVSK és Partizán SC összeállítását, legújabb sporthíreket, továbbá a megváltozott sorsolást. Kapható a rendezőknél.

SZINHÁZ

DOLGOZÓI FIGYELEM!

30%-os kedvezmény munkások és tisztviselők részére.

A Nemzeti Színház igazgatósága mérlegelve a Dolgozók anyagi helyzetét lehetővé akarja tenni a legszélesebb rétegeknek a színházba járást, ezért 30%-os kedvezménnyel 20 szelvényből álló dolgozó bérletet nyit. Ezen bérletre hat hónapi részletfizetési kedvezményt nyujt.

Ezen kedvezményes Dolgozó-Bérlet gyüjtését már meg is kezdte Vékes István főtitkár.

Közellátási tájékoztató

LISZT-OSZTÁS

A közellátási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy folyó hó 18-ig az augusztusi lisztjegyeket a fűszerkereskedőknél még beválthatják. Az augusztus havi lisztfejadag 1.20 kg volt.

A közellátási ügyosztály felhívja a fűszerkereskedők figyelmét, hogy az augusztus havi lisztjegyeket külön felragasztva legkésőbb folyó hó 21-ig a közellátási ügyosztályon számolják el. (Városháza, III. a. 102. számú szoba.)

Erzsébet Tudományegyetem Orvostudománykari Hallgatóinak Igazoló Bizottságától.

38/1946. O. ig. biz. szám.

HIRDETMÉNY

Közhírré teszem, hogy a 8500/1945. M. E. sz. rendelet alapján működő bizottságunk folyó évi szeptember 26. napjától kezdődőleg az Egyetem orvostanhallgatóinak szigorlóorvosi igazolása tárgyában tárgyalásit art és ezen az igazolás kérdésében határoz.

Felhívom a lakosságot, hogy azok, akik az igazolási eljárás alá vontak olyan magatartásáról vagy cselekedetéről tudnak, amely a magyar nép érdekeit sértette, vagy sérti, a Bizottsággal akár szóban, akár írásban (Pécs, Központi Egyetem Orvosi karhoz címezve) jelentse be.

Figyelmeztetem a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak akkor vehető figyelembe, ha az ajánlott levélben történik.

Azok ellen, akik bejelentést tesznek, hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt bűnvádi eljárás folyamatba nem tehető.

Igazolás alá vonandók névjegyzéke a Városháza, továbbá az Egyetem rektori hivatalának és orvoskari dékáni hivatalának hirdetőtábláján van kifüggesztve, ahol azokat bárki megtekintheti.

Pécsett, 1946. évi szeptember hó 11. napján.

Dr. Farádi László s. k.
a bizottság elnöke.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-u.

Egy q burgonya 34.60 Ft
Téli burgonyáját hazaszállítjuk
Délvidéki R. T. Kirendeltség
Kazinczy utca 3. — Telefon: 27-75.

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezhe i be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24-31.

Vadásztársaság keres irodahelyiség céljára a belvárosban egy vagy kettő különbejáratú nagyobb szobát. — Ajánlatokat „Vadásztársaság" jeligére a kiadóba kérünk.

Elköltözés miatt altdeutsch ebédlő, háló, konyhaberendezés minden elfogadható áron eladó. Gründler-u. 25., 12-től 2-ig.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs.

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 207. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 14. SZOMBAT

A komlói tárgyalás lokezódó izgalmak jegyében zajlik — A Vörös Hadsereg visszaadta a Bólyai Akadémiát — Megszünik a nyári időszámitás

Nincs még döntés a csehszlovák kártérítési igény ügyében

Párisból jelenti az MTI :

Az az albizottság, amelyet a magyar területi és politikai bizottság küldött ki, hogy megvizsgálja a békeszerződéstervezet első cikkelyének negyedik paragrafusához benyújtott két csehszlovák pótindítvánnyal kapcsolatban felmerült kérdéseket, csütörtök délután 4 órakor megtartotta második ülését. Csütörtökön csak azt a csehszlovák pótindítványt tárgyalták, amely azt kéri, hogy nyilvánitsák semmisnek a bécsi döntés ama következményeit, melyek pénzügyi, biztositási megállapodásokra és a bécsi döntés alapján Magyarországnak átadott gördülőanyagra vonatkoznak.

Elsőnek Stirling, Ausztália képviselője szólalt fel és hangoztatta, hogy a csehszlovák pótindítvány ebben a formájában tulságosan általánosságban mozog. Világosan körül kell irni azt, hogy a csehszlovák pótindítvány részletesen mire terjed ki. Például

a gördülőanyag és más anyag kérdésében Csehszlovákia leltárilag sorolja fel, hogy tulajdonképpen mi a követelése.

Ausztrália kiküldötte nem járulhat hozzá általánosságban mozgó követelésekhez.

Hajdu, Csehszlovákia delegátusa hangoztatta Csehszlovákiának az a kivánsága, hogy az albizottság elvileg ismerje el azt, hogy a bécsi döntés gazdasági következményei is semmisnek nyilvánitandók.

Utána a két ország, Csehszlovákia és Magyarország kétoldali tárgyalásokkal rendezzék az összes részletkérdéseket.

A pénzügyi következmények között arra is gondol, hogy a bécsi döntés által 1938-ban Magyarországhoz átcsatolt területeken lévő bankokban elhelyezett betétek és a bankok aktivái arányosan Magyarországhoz kerültek. A gördülőanyagokkal kapcsolatban kiemelte, hogy nem csupán vagonokról van szó, hanem közúti felszerelésről is.

Az ausztráliai delegátus újra felszólalt és hangoztatta, hogy a csehszlovák delegátus által adott részletfelvilágositások sem elégithetik ki. Ausztrália csak abban az esetben veheti figyelembe Csehszlovákia pótindítványát, ha ez ténylegesen felsorolja, hogy mit követelnek a csehszlovákok.

A bizottság ilyenformán nem tudott dönteni. Végül is úgy határozott, hogy legközelebbi ülésén szombaton délután 4 órakor a csehszlovák delegáció bemutatja a bizottságnak azt a jegyzőkönyvet, amely Magyarországnak átadott javak leltárát tartalmazza, továbbá a bécsi döntéshez annak idején csatolt hivatalos jegyzőkönyvet, amely a gazdasági következményekről szól. Bemutatják ezenkívül a külügyminiszterek tanácsának csehszlovák részről beadott összes emlékiratokat. A bizottságnak csak ezután lesz módjában érdemben foglalkozni a kérdéssel.

Ujzéland delegátusa az ülés végén felvette a kérdést, beengedjék-e a sajtót az albizottság üléseire. Ausztrália delegátusa hangoztatta, hogy miután a békekonferencia főelve a nyilvánosság előtt való tárgyalás, a sajtót továbbra is be kell engedni.

*

Az egyik párisi lap értesülése szerint a békeértekezlet munkálatainak meggyorsitása érdekében a bizottság ezután éjszaka is ülésezik.

Trieszt kérdésében Közvetlen tárgyalás

Londonból jelenti a Reuter: Az angol rádió párisi megfigyelője közli, hogy Olaszország és Jugoszlávia között közvetlen tárgyalások kezdődnek Trieszt és Venezia Giulia jövendő államjogi helyzetéről.

A magánalkalmazottak B-listázása ideiglenes jellegü

Hivatalos magyarázat a leépítésekről megjelent miniszteri rendelethez

A magánalkalmazottak B-listázásával kapcsolatban az utóbbi időben különböző hiresztelések keltek szárnyra és a sajtóban különböző magyarázatok láttak napvilágot. A kérdéssel kapcsolatosan illetékesebb helyről a következő nyilatkozatot adták ki:

A magánalkalmazottak B-listázásáról a 8160/1946 M. E. számú rendelet intézkedik, még pedig oly módon, hogy a rendelet kihirdetésének napján lép életbe és végrehajtásáról az érdekelt miniszterek gondoskodnak. E gondoskodás megtörtént akkor, amikor a két érdekelt miniszter az iparügyi és kereskedelemügyi miniszter megfelelő, úgynevezett miniszteri magyarázatot fűzött a rendelethez. Mind a rendeletnek, mind a miniszteri magyarázatoknak szövege teljesen világos és semmiféle félremagyarázásra alkalmat nem ad. Kitünik ezekből, hogy

a B-listázásnak semmiféle politikai háttere nincs,

mert hiszen az elbocsátandó párttagságát nem lehet figyelembe venni.

A rendelet kibocsátására tisztán a stabilizáció megerősitése érdekében, helyesebben azért volt szükség, hogy a stabilizáció következtében előállott átmeneti munkanélküliséget megfelelő, gazdaságilag megokolt intézkedésekkel levezessék.

Kitünik ebből, hogy magának az egész rendeletnek tulajdonképpen csak átmeneti jellege van. Az iparügyi minisztérium, valamint az összes illetékes szerv minden intézkedést megtesznek, hogy az elbocsátásokat minél szükebb körre szoritsák, csak ott engedjék meg, ahol ez a vállalati foglalkoztatás csökkenése következtében feltétlenül megokolt, továbbá csak azoknál a nagyobb vállalatoknál, amelyekben üzemi bizottságok működnek és végül minden módon előmozdítják a vállalatok foglalkoztatásának lehető fenntartását, sőt esetleges fokozását. A rendelet mindezeken túl gondoskodik arról, hogy az elbocsátásoknál a szociális szempontokat, nevezetesen az egyes számításba jövő alkalmazottak szociális helyzetében mutatkozó különbségeket gondosan figyelembe vegyék. Azokat az üzemeket pedig, ahol teljes üzemszünet van, egyenesen kivették a rendelet érvénye alól. A rendelet végül szigoruan érvényesiti a kormánynak a magántulajdon kérdésében leszögezett álláspontját.

Az elbocsátandók bejelentése, valamint az elbocsátások határidőhöz vannak kötve.

Az elbocsátásokat illető végső döntés az illetékes szakminiszter kezében van, mert csak ő tud ebben a kérdésben megfelelő szakszerű ellenőrzést biztositani. Nyilvánvaló ebből, hogy minden más szervnek beiktatása csak zavart és nyugtalanságot keltene a kérdés körül és előtérbe helyezné azokat a pártpolitikai szempontokat, amelyeknek kiküszöbölése e rendeletben, a miniszteri magyarázatokban és a végrehajtás során eddig tökéletesen sikerült. (MTI)

DORATI ÉS MENUHIN AZ IFJU MAGYAR MÜVÉSZEKÉRT

Budapestről jelentik: Dorati Antal amerikai magyar karmester Keresztury Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszterhez levelet intézett, amelyben bejelentette, hogy Jehudi Menuhin amerikai hegedűművésszel együtt 5000 forintot bocsát rendelkezésre a genfi és párisi nemzetközi zenei versenyen résztvevő ifjú magyar művészeknek.

Rákosi elvtárs levele az Uj Dunántúl szerkesztőségéhez

A Magyar Kommunista Párt kongresszusi versenyében az Uj Dunántúl is teljes erejével részt vesz. Ennek keretében indította meg A BÁNYÁSZ cimü ingyenes heti bányászmellékletét, amelyet bányászokból alakult szerkesztőbizottság szerkeszt. A melléklet egyedülálló egész Magyarországon, mert bár vannak a pécsvidékinél nagyobb bányatelepek is, a bányászságnak Pécsen kivül sehol sincs önálló ujsága. Kezdeményezésünk Pártunk vezetőségénél is meleg elismerésre talált. A megindulás után sorra kaptuk az Országos Központtól a leveleket, amelyekben helyeslik kezdeményezésünket és további jó eredményeket kivánnak.

Ma különösen becses levelet hozott a posta. A Központi Vezetőségtől jött, Rákosi Mátyás elvtárs személyes aláirásával, szövege a következő:

Uj Dunántúl szerkesztőségének,

Pécs.

Köszönettel megkaptam „A BÁNYÁSZ" első számát, lapunk mellékletét. A gondolatot, hogy ilyen mellékletet elindítsanak, jónak és hasznosnak tartom és remélem, hogy „A BÁNYÁSZ" sokban hozzá fog járulni, hogy a pécsi medence bányászai a maguk részéről hozzájáruljanak az újjáépítéshez és segítsenek megszilárditani a jó pénzt és a magyar demokrácia alapjait.

Meleg kommunista üdvözlettel:

Rákosi sk.

Az Uj Dunántúl és „A BÁNYÁSZ" szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdászai azzal az igérettel köszönik meg Rákosi elvtársnak az elismerő sorokat, hogy a jövőben még kitartóbban, még eredményesebben fognak dolgozni a bányamunkásság és a városi és falusi dolgozók közötti kapcsolat megszilárditásán és ezen túl a magyar demokrácia megteremtésén.

Ez a helyes békepropaganda!

Gerő Ernő elvtárs nyilatkozata egy francia lapban

Párisból jelenti az MTI: A Front National fényképekkel illusztrált, háromhasábos nagy cikkben „Franciaország érdeke a demokratikus Magyarország gazdasági újjáépülése" címmel ismerteti Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter elvtárs nyilatkozatát

Gerő Ernő nyilatkozatában rámutat arra, hogy Magyarország a háború alatt valamennyi ország között a legtöbbet szenvedett, mind erkölcsileg, mind anyagilag. A munkásosztály bámulatraméltó erőfeszitésének köszönhető, hogy a tragikus kép immár a multé. Ahhoz, hogy a további javulás lehetővé váljék, mindenekelőtt arra van szükség, hogy jelentékenyen fokozzuk Magyarország termelését. A lelkesedés és az erőfeszitésnek az a mérve, amely az országban tapasztalható, jogossá teszi azt a reményt, hogy ez is sikerülni fog. Mindezt azonban nem csupán belső tényezőktől várjuk. A Szovjetunió, amelynek országunk felszabadítását köszönjük, rendkivül nagy segitségben részesített. Jugoszláviától jóvátételi fizetésekre haladékot kaptunk és ennek hatásai hamarosan érezhetők lesznek az ország gazdasági életében. Romániával és Csehszlovákiával még rendezésre várnak különböző kérdések, de kölcsönös jóakarattal a közeljövőben ezeket is meg fogjuk tudni oldani. Franciaországgal, ahonnan demokratikus eszményeink származnak és amelynek irányában mindig kifejeztük hálánkat, gazdasági és kulturális kapcsolataink még szorosabbak és barátiabbak lesznek, fejezte be a Front Nationalnak adott nyilatkozatát Gerő Ernő elvtárs.

Uj, demokratikus állampolgársági törvény Romániában

Bukaresti jelentés szerint néhány napon belül megjelenik az uj román állampolgársági törvény. Az uj törvény értelmében elnyerik a román állampolgárságot azok is, akik az eddig előirt alakiságoknak nem feleltek meg. A törvény a nemzetközi tárgyalásokon történt megállapodások alapján készült. Azoknak, akik az uj törvény követelményeinek megfelelnek, hat hónapon belül kérniök kell az állampolgárságot. A törvény hatályon kivül helyezi az 1938 január 22-én megjelent és az állampolgárság felülvizsgálásáról szóló valamint a többi faji alapon összeállitott régi törvényt.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra! Rákosi Mátyás irta 1944 szeptember 9-én:

„Ma nem a Hitlerrel való szakitás veszedelmes, hanem azt fenyegeti a legsúlyosabb sors, aki még mindig nem tudja magát elszánni a nyilt és félreérthetetlen tettekre."

Amerikai miniszter szenzációs beszéde

Volt fasiszták akarják szembeállítani Amerikát a Szovjettel

„Nem nézhetjük a külpolitikát angolbarát, szovjetellenes szemmel, mi békét akarunk Oroszországgal!

Newyorkból jelenti a Reuter: Wallace amerikai kereskedelmi miniszter egy baloldali politikai szervezet előtt mondott beszédében kijelentette:

„A legnagyobb ostobaság lenne, ha az amerikai külpolitika Anglia szemével nézne.

A közelkeleti angol imperialista angol politika az orosz visszahatással párosulva, az Egyesült Államokat egyenesen a háborúba taszná, hacsak nincs világosan meghatározott és a valósággal számoló politikánk. Hogy megelőzzük a háborút és biztosítsuk a tartós világrendben fennmaradásunkat, lényegbevágó, hogy a magunk szemével nézük a külföld felé, ne pedig a brit külügyminisztérium, illetve az angolbarát vagy oroszellenes sajtó szemüvegén keresztül. Szeretjük az angolokat, mint egyedeket, de a legnagyobb ostobaság lenne, ha a mi külpolitikánk Anglia szerint igazodnék. Nem szabad megengednünk, hogy a brit hatalom egyensúlymesterkedése határozza meg azt, hogy az Egyesült Államok háborúba lépjenek-e és mikor. Bármilyen tartós európai elrendezés érdekében életbevágóan fontos az egységesített német nemzetre vonatkozó kérdések méltányos rendezése. Míg Amerika nem engedheti meg, hogy Keleteurópában becsukják a kereskedelem előtt a kaput. Oroszország sem engedheti meg azt, hogy Nagybritannia vagy az Egyesült Államok uralják e terület politikai sikját.

Hangoztatta ezután Wallace, hogy még számos reakciós elem található világszerte, amely a tengely győzelmében reménykedett, most pedig nagy barátságot mutat az Egyesült Államok irányában.

Ezek a tegnapi ellenségek és mai álbarátok állandóan arra törekednek, hogy háborút idézzenek fel az Egyesült Államok és Oroszország között.

Nem szabad, hogy a Szovjetunió irányában alkalmazott politikánkat azok az Egyesült Államokon belül vagy kívülálló elemek irányítsák, akik az Oroszországgal való háborút akarják. Komolyan óhajtjuk az Oroszországgal való békét, de azt elvárjuk, hogy félúton elénk jöjjenek.

*

Washingtonból jelenti a Reuter: Truman elnök csütörtökön este kijelentette, hogy teljes egészében jóváhagyta Wallace kereskedelemügyi miniszter beszédét. A beszéd — mondotta az amerikai elnök — nem jelent eltávolodást Byrnes külügyminiszter politikájától; Wallace beszéde „pontosan e politika vonalán mozog."

A komlói tárgyaláson

a népügyészség letartóztatta az egyik tanút, aki maga is részt vett a bányászok elhurcolatásában

Az Új Dunántúl kiküldött munkatársának telefonjelentése.

Tegnapi számunkban ismertettük a Kovács—Szeli-féle népellenes és háborús bűnper tárgyalásának első részletét. A csütörtöki folytatólagos tárgyalás egészen a késő esti órákba nyult be, de a hallgatóság egy percre sem fáradt el, s nem hogy fogyott volna számuk, hanem mindg többen és többen voltak. A késő esti órákban hallgatták ki Zsubka Vilmost, aki az 1936-os szakszervezeti szervezkedés részleteit és annak felgöngyölítését ismertette. Elmondotta, hogy Szeli valósággal üldözte őt emiatt és minden lépését megfigyeltette. Egyik nap magához rendelte és minden ok nélkül leszámoltatta. Ezután következett a csütörtöki nap utolsó tanuja, Taksonyi Józsefné, akinek férjét 1932-ben kormányzósértésért másfél évi börtönbüntetésre ítélték. Amikor letelt a büntetése, elment Szelihez és munkát kért. Hivatkozott, hogy „bünéért" már megvezekelt és arra, hogy hat éhező gyermeke van. Szeli azonban azzal, hogy Horthy-gyalázó kommunistákra nincs szükségük, nem adott neki munkát, s emiatt akkoriban Taksonyi családjával együtt kénytelen volt kivándorolni.

A PÉNTEKI TÁRGYALÁS

A Népbíróság pénteken reggel folytatta a tárgyalást. Már a kora regeli órákban özönlött a bányászfalu lakossága a tárgyalás színhelyére és amikor a Népbíróság elővezettette a két vádlottat, ahogy mondani szokás, egy gombostűnyi hely sem volt a többszáz személyes teremben. A közönség hangulata erősen elkeseredett és látni az arcokon, hogy nagy önuralomba kerül, hogy tegnapi kínzóikat fegyelmezetten hallgassák végig. De a bányászság tud uralkodni elkeseredésén és ösztönein és tudja azt, hogy nem nekik kell egyéni bosszut állni, hanem a Népbíróság helyettük is igazságot fog szolgáltatni.

A pénteki tárgyaláson először Novacsics Györgynét hallgatták ki. Férjét Szeli főtanácsos már 1932-ben üldözte és az asszony vallomása szerint egy alkalommal minden különösebb ok nélkül a csendőrökkel Pécsre vitette, ahol a nyomozó pribékek félholtra verték. 1940-ig munkába sem engedte állni Komlón, majd 1942-ben ő is rákerült a halállistára.

Idősebb Czéder János bányász, az elhurcolt Péter Henrik apósa állott a bíróság elé és elmondotta, hogy amikor vejét Szigetvárra behívták, megállapodtak egy titkos levelezésben. Megbeszélték, ha Péter azt írja, hogy jól van, az azt jelenti, hogy nagyon rossz a sora és ebben az esetben próbáljanak Szelinél érdekében eljárni. Már az első levelében Péter arról írt, hogy „nagyon jól érzem magam". Czéder, aki tudta, hogy ez mit jelent, felkereste Szelit, aki azonban azzal hárította el a közbenjárást, hogy Kovács vitette el a bányászokat, s ő ebben az ügyben nem tehet semmit.

coltatásában és internáltatásában, előzetes letartóztatásba helyezi.

Hegybíró halálsápadtan ül le a vádlottak padjára és a két vádlott összébbhuzódva helyet ad a harmadik „kollégának".

A BESUGÓ HÁZMESTER

Ezután a házmesterek gyöngyét, Lukovits Pált, a bányászok hírhedt spiclijét hallgatták ki. Amikor a bíróság elé lép, a bányászhallgatóság kórusban kezd pfujozni és gyalázkodó szavakkal illeti a munkásból lett fasiszta bérencet. A házmester igyekszik magát menteni és szerepét úgy akarja beállítani, mintha ő csak, szigorúan a házmesteri teendőket intézte volna. Később azonban kénytelen beismerni, hogy egy alkalommal lesben állt a szociáldemokrata párt akkori titkárára. Szerinte ő nem adott senkinek utasítást a bányászok megfigyelésére, mert a segédházmesterek amúgy is naponta jelentést tettek Kovács százados nak. Azt állítja, hogy egy Gotthar nevű írnoktól tudta meg, hogy Kovácsnak egész kiterjedt kémhálózata van. Azt azonban váltig tagadja, hogy ennek ő volt az egyik fő mozgatója. A tanácselnök ezután felolvasta Kovács rendőrségi vallomását, amelyben elismeri, hogy Lukovits állandó besugó volt.

Csordás János, a komlói csendőrőrs volt parancsnoka a következő tanu. A csendőrség szerepéről beszél. Elmondja, hogy előd jét Szeli áthelyeztette, mert nem eléggé üldözte a baloldaliakat. Vallomásában elmondja, hogy Kovács százados az őrsöt utasította a baloldali bányászok listájának összeállítására. Állítása szerint ezt a névsort nem készítették el, sőt azokat a jelentéseket is elszabotálta, amelyeket az üzemi parancsnok a bányászok gyűléseiről kért. Csordás is súlyos terhelő vallomást tett Lukovits Pál ellen, akit több ízben megfigyelt, amikor az a bányászokat leste. Elmondja, hogy Kovács százados többször utasította a kommunista és szociáldemokrata vezetők elfogására.

A szembesítések során Kovács azt állítja, hogy ő az adatait a csendőrségtől kapta. Szeli pedig arró regél, miközben a bányászok hangosan felnevetnek, hogy a bányába becsempészett csendőrök tulapdonképpen őt is megfigyelték.

Nieding Jánosné, egyik elhurcolt bányászelvtársunk özvegye izgalomtól remegő hangon vall arról, hogy Szeli nem elégedett meg azzal, hogy családfőjét és kenyérkeresőjét a halálba hurcoltatta, hanem még őt és az árvákat is sanyargatta. Megvonta szeniilletményüket, sőt lakásukból is ki akarta őket lakoltatni. Vallomása végén így szól a Népbírósághoz:

— Azt tessék megengedni, hogy árváimat bemutathassam ennek a két úrnak, hadd lássák, kik voltak apjuk gyilkosai.

Kotsis elnök megnyugtatja az özvegyasszonyt, hogy erre most mód, de a Népbíróság gondoskodni fog arról, hogy az árvák, ha apjukat nem is kapják vissza, de apjuk meggyilkolásáért méltó elégtételben részesüljenek.

Ezután Appfelshoffer Józsefné mondotta el, hogy abban az időben Szelitől mit kellett szenvednie. Férje 1922-ben jött vissza az emigrációból, hosszú ideig nem kaptak munkát, 1933 és 1936-ban férjét, mint kommunista gyanust a csendőrök megkínozták. Szeli külön megfenyegette, mert fiát, aki szintén kommunista volt, magánál tartotta. Amikor fia Vasason kapott munkát Szeli nem volt rest, közbelépett és onnan is elbocsáttatta.

A DÉLUTÁNI TÁRGYALÁS

Pénteken délután 4 órakor folytatódott a tárgyalás. A bányászok már 3 óra tájban nagy tömegben vonultak fel. Amikor bevezették a vádlottakat, majd 600 főnyi közönség szorongott a tárgyalóteremben.

Kántor Mihály külszini felvigyázó a házmesterek besugásáról vallott. Piegl János vájár, a komlói szakszervezet volt vezetőségi tagja a szakszervezet ellen üldöztetésről beszélt. Szeli állandóan figyeltette őket. A nyilas sztrájk idején Szeli csendőrökkel szállatta meg a bányát. Amikor a 16 bányászvezetőt elhurcolták, egy Szám nevű bányász volt a szakszervezeti pénztáros. Szeli magához hivatta és közölte vele, ha nem adja le a fizetési engedélyt, akkor őt is oda küldi, ahová a többieket. Szám nem tett eleget a követelésnek, rövidesen behívták Szigetvárra, ahonnan a frontra került. A hallgatóság megtapsolja a tanut.) Szán után Piegl vette át a pénztárosi tisztséget. Szeli őt is behivatta szobájába is így fordult hozzá:

— Piegl, adok magának 48 órát. Ha két napon belül nem adja le a fizetési engedélyt, akkor vesse keresztet magára.

Piegl felvette az érintkezést Tolnai elvtárssal, aki azt tanácsolta neki, hogy adja át Szelinek a fizetési engedélyt, mert az üzemvezető arra az esetre megígérte az elhurcoltak visszahozatalát. Elmondotta még a tanu, hogy Kovács György a szovjet harctérről hazatért bányászokkal szovjetellenes beszédeket tartatott, hogy a munkásokat elriassza a munkásmozgalmaktól. Sütő Mihály vájár Szeli embertelen magatartásáról vallott. Krisztofec Mátyás bányász vallomásában az ellene folyt hajszáról számolt be. Schmeler József tanuhoz Szeli védője kérdést intézett. A válaszból kiderült, hogy Szeli csak a spicliknek adott fizetésemelést.

A pénteki tárgyalás Schmeler József kihallgatásával ért véget. A népbíróság szombaton délelőtt folytatja a tanuk kihallgatását. A délután folyamán kerül sor dr. Huszár István vádbeszédére, majd a védelem beszél.

Hegybiró Sándor volt komlói főjegyző tanut a tárgyalás közben letartóztatták

Most következik a tárgyalás egyik legizgalmasabb epizódja. Hegybíró Sándor nyugalmazott komlói jegyzőt hallgatta ki a Népbíróság tanuként. A volt jegyző elmondja, hogy 1932-ben került Komlóra. Utasítást kapott a bányászok rádiójának elkobzására, hogy kitől, arra már nem emlékszik. Mint ahogy arra sem akar visszaemlékezni, hogy az elintézendők listáját ki állította össze. Elmondja, hogy a bányászok elhurcolása után kapott parancsot politikai meggyőződésük kikutatására. A parancshoz mellékelve volt egy 26 névből álló lista. Az adatok beszerzése ügyében a csendőrőrs parancsnoksághoz fordult adatokért, majd bevallja, hogy a végén találomra írta be a nevek mellé azt, hogy ki kommunista és ki szociáldemokrata.

Bevallja azt is, hogy 1944-ben jelentésben kérte több bányász internálását,

de hozzáfűzi, hogy ugyanakkor telefonon szóbelileg kérte a jelentésben javasolt internálás mellőzését.

Kotsis tanácselnök a hallgatóság derültsége közben csendesen megszólal.

— És mondja, ki hiszi ezt el magának ma?

A Népbíróság ezután ismerteti a sásdi főszolgabíró vallomását, aki akkoriban Hegybirótól kérte a baloldali elemek listáját.

A tanu erre dadogva jegyzi meg, hogy ez téves, mert ő a listát már készen kapta.

Ezután feláll dr. Huszár István népügyész elvtárs és bejelenti,

hogy az elhangzott tanuvallomás adatai alapján Hegybíró Sándor volt községi főjegyzőt, aki maga is részt vett a bányászok elhur-

TÁNC
BUFFET és ITALOK
szombat este 7—2 óráig a Munkás Kulturház (volt Nemzeti Kaszinó nagytermében). Zenét a közkedvelt Star-zenekar szolgáltatja.

A Vörös Hadsereg visszaadta a Bólyai-akadémiát

Pénteken délben ünnepélyes keretek között adta vissza a magyar hatóságoknak Lovuskin tábornok a hűvösvölgyi Bólyai-akadémiát. Az átadásra megjelent S. Szabó István földmüvelésügyi államtitkár és Kővágó József polgármester.

A Bólyai akadémia épületében helyezik el majd a parasztkollégiumot.

A SzEB szovjet részlege lemondott a természetbeni szolgáltatásokról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet részlege, valamint a csehszlovák és jugoszláv delegáció a magyar kormány iránti előzékenységből és a stabilizáció érdekében igényeit erősen csökkentette, és lemondott arról, hogy szükségleteinek fedezésére természetben élelmiszereket és egyéb szolgáltatásokat kapjon a magyar kormánytól.

Megszűnik a nyári időszámítás

A minisztertanács a közlekedési miniszter előterjesztésére elfogadta a nyári időszámítás megszüntetésére vonatkozó rendeletet. A rendelet szerint a nyári időszámítás október 6-án éjjel megszűnik és igy október 7-re virradó éjszaka 2 órakor az órákat egy órával hátrább kell igazítani.

Hétfőn, szeptember 16-án délután 7 órakor a Munkás Kulturházban
ÖSSZEVONT PÁRTNAP
Előadó: Kiss Károly elvtárs, a Központi Vezetőség és a Politikai Bizottság tagja.
Minden párttag pontosan jelenjen meg.

MOZI

Szombattól—hétfőig, szeptember 14—16.

APOLLO

Könyes témáju filmdráma:

Tilos utakon

Corinne Luchaire, Annie Duc ux.

PARKMOZI

Walt Disney világhírű színes mesefilmje:

Hófehérke és a hét törpe

URÁNIA

Bűbájos ilmmese az elvarázsolt menyasszonyról:

A sárkány rabja

Miliár. Szteljarov, Patyomkin.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

Nagyszabásu szüreli mulatság Erzsébet bányatelepen

Erzsébet bányatelepen nagy készülődések folynak a vasárnapi szüreti mulatságra. Öregek, fiatalok az egész napos munka után ülnek össze a pártházban és dolgoznak az előkészületi munkákban, hogy minél jobb, sikeresebb legyen a mulatság

Táviratilag

meghívták vendégszerepelésre a népszerű amerikai komikuspárt, Zoroot és Hurut, de nem feledkeztek meg a mindenki által szeretett Ludas Matyi felléptetéséről sem.

A meghívottak meg is igérték megjelenésüket és vasárnap délutánra jelezték érkezésüket. A bányászzenekar vonul ki eléjük az állomásra, ahonnan díszkísérettel viszik őket a pártházba.

Természetesen a három vendégszereplőn kívül az összes helyi munkásszínjátszók produkálni fogják magukat, azonban az est fénypontja a must mellett kétségtelenül a három vendéművész lesz.

Emeli a mulatság vonzóerejét hogy tekintettel a pénzszükére,

belépődíjat nem szednek. Hanem kinek-kinek a pénztárcájára bízzák a támogatást.

Egyetlen szerény kívánsága van csak a rendezőségnek: az 5 órakor kezdődő műsorra szeretné, ha a vendégek teljes számban megjelennének, mert a vendégművészeket nem akarják azzal megsérteni, hogy a műsor az esetleges pontatlanság miatt késedelmet szenvedjen.

MA SZTIPICSNÉL

és minden szombaton

ŐSZTÁNC

a NŐEGYLETBEN.

Mávaut menetrend

Érvényes 1946 szeptember hó 15-től.

a Pécs—Kaposvár

7.15	14.00	i. Pécs	é. 10.20	17.35 a
9.50	17.05	é. Kaposv.	i. 7.15	15.00

a = csak kedden és pénteken.

Pécs—Mánfa—Komló

18.30		i. Pécs	é. 6.00 b	7.00
19.07		Mánfa	5.24	6.24
19.30		é. Komló	i. 5.00	6.00

b = csak szerdán és szombaton.

Pécs—Vajszló

7.15	13.45	i. Pécs	é. 10.35	18.05
8.00	15.30	é. Vajszló	i. 8.30	16.00
8.20	15.50		8.50	16.20

csak szerdán és szombaton.

Pécs—Harkány—Siklós—Villány

7.15	i. Pécs	é.	17.35
8.50	é. Villány	i.	16.00

csak hétfőn csütörtökön és vasárnap. — Bővebb felvilágositás a főnökségen, Siklósi utca 6 szám. Telefon: 11-18.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

A politikai rendőrség szenzációs fogása

Budapesten Csia Sándornak, a nyilas kormányzótanács tagjának titkára volt, Pécsujhegyen igazgató-tanító

A pécsi politikai rendőrségnek tegnap szenzációs fogása volt. Pécsujhegyen már régebben feltünt Máté Jenő az elemi iskola igazgató tanitója, aki a felszabadulás után telepedett le a községben. Itt mindenütt demokratikus érzelmeit hangoztatta és egész regényeket mondott el, hogy őneki az ellenállási mozgalomban Budapesten milyen nagy szerepe van.

A politikai rendőrségnek kezdett gyanus lenni ez a jaj de demokrata vagyok igazgató tanitó és utána nyomozott előéletének.

Rövidesen megállapította, hogy helyes nyomon vannak, mert

Máté Jenő nem más, mint Csia Sándornak, a nyilas kormányzótanács tagjának, akiknek lelkiismeretét a Hűség házában elkövetett számos gyilkosság terheli — volt magántitkára.

A nyomozás adatai alapján Fajta őrnagy elvtárs személyesen ment ki Pécsujhegyre, ahol őrizetbe vették a volt nyilas vezetőt.

Máté Jenő természetesen először tagadni próbált, de a bizonyitékok súlya alatt annyit később beismert, hogy ő valóban azonos azzal, aki Csia Sándor magántitkára volt. Azt azonban még mindig tagadja, hogy az akasztófán végzett Csiával egy politikai párt tagja lett volna, szerinte ő mint nem nyilas szolgálta Csiát. A rendőrség a naiv védekezésnek természetesen nem ad helyt, annál kevésbé, mert olyan vallomások vanna kezében, amelyek szerint Máté Jenő nyilas formaruhában mászkált Budapesten és egyik vezetője volt a Hűség háza vezérkarának.

PEAC

idényzáró garden-party a

HULLÁMFÜRDŐBEN.

Kezdete MA 8 órakor.

Táno hajnalig.

Elsőrendű ételek, italok. Borodwei jazz

Haló poraiból újra akar éledni a Bizalom hitelszervezet, a Baross Szövetség volt alakulata

Tegnap délelőtt a szerkesztőségbe elhoztak egy kommunikét azzal, hogy közérdekből közöljük ingyen. A közleményt a Bizalom hitelszervezet küldte és abban bejelenti, hogy a Bizalom két évi szünetelés után újból megkezdi közérdekű munkásságát és felhívja a tagok figyelmét a beiratkozásra.

Hát most nézzük meg egy kicsit közelebbről, mennyiben érdemel bizalmat ez a Bizalom?

„Csak őskeresztény cégek"

1940-ben, amikor a rosszemlékű Baross szövetség a legjobban virágzott Pécsett, az Egyházmegyei Takarékpénztár R. T. helyiségeiben és égisze alatt megalakult a Bizalom hitelszervezet, amely kizárólag abból a célból kezdte meg működését, hogy a már meglevő és minden politikától mentes két hitelszervezet ellen felvegye a harcot. Később a keresztény kurzus idején megjelentek a közlemények a lapokban és a falragaszok, hogy a Bizalom tagjai kizárólag **„őskeresztény cégek".**

A Bizalom ezekután megkezdte a hírdetési kampányt, amiből soha ez és az ehhez hasonló jelszavak nem hiányoztak, hozzátéve azt, hogy

a Bizalomnak minden tagja egyúttal a Baross szövetség tagja is.

Hát nekünk erre a Bizalomra nincs szükségünk. Ebből nem kérünk. A Bizalom maradjon csendben és ne próbáljon feltámadni. Még akkor sem, ha igaz„ hogy eleinte voltak is zsidó tagjai, ahogy ezt nekünk az alelnök úr telefonálta, aki egyúttal kikérte magának, hogy mi **megakadályozzuk a Bizalom uj feltámadását.** Mert a Bizalom, ha nem is a Baross szövetség szerves része volt, ha van is külön alapszabálya, akkor is multbeli tevékenysége és üzleti politikája révén megérett arra, hogy teljes bizalmatlansággal nézzünk feltámasztási kísérlete elé.

A többi a politikai rendőrség ügye. (i.)

Az összes baranyamegyei községek elkészítették már jövőévi stabilizációs költségvetésüket

Mint annakidején megirtuk, a belügyminiszter utasította az összes községek elöljáróságait hogy záros határidő alatt készítsék el jövőévi stabilizációs költségvetésünket, amelyeket ugyancsak záros határidőn belül be kellett terjeszteniök az alispáni hivatalhoz. Mint értesülünk, a baranyamegyei községek elöljáróságai már mind elkészitették költségvetésüket, azok egytől-egyig be is érkeztek már az alispáni hivatalhoz.

Az alispáni hivatal most úgy intézkedett hogy a községek költségvetéseit először felül kell vizsgálni, aminek eredményéről a járási főjegyzők jelentést tesznek az alispáni hivataloknak. Ennek megtörténte után az alispáni hivatalban részletes kimutatás készül a községek költségvetéseiről, amely kimutatást azután felterjesztenek a belügyminisztériumhoz.

Megegyezés az önkéntes magyar-jugoszláv lakosságcsere ügyében

A Népszava périsi jelentése szerint a jugoszláv—magyar lakosságcsere ügyében megtörtént a megállapodás. Ennek szövegét levélváltás formájában fogják közzétenni. A megállapodás lényegében azt tartalmazza, hogy a lakosságcsere önkéntes jelentkezésen alapul és mindkét részről legfeljebb 40.000 emberre korlátozódik. Ha egyik országban ennél kevesebb jelentkezik, a másik országból is csak ugyanennyi települhet át.

Az urakat nem érdekli...

Pécs valamennyi dolgozója, de az egész ország bányászsága feszült figyelemmel kiséri azt a nagy pert, amelynek tanukihallgatásai jelenleg Komlón, a vádlottak átkos tényked ésének színhelyén folynak. A per valósággal elvi jelentőségű, mert hiszen egyik legpregnánsabb megnyilatkozása az új idők szellemének, amely a magyar munkásság huszonötéves védtelen kiszolgáltatottsága után végre kész megtorolni a dolgozó emberen elkövetett igazságtalanságokat, a szervezkedési szabadság erőszakos elfojtását. De ettől az új idők szellemének elvi megnyilatkozásától függetlenül is az, ami Komlón történik, újságírói szempontból is szenzáció, hiszen a tárgyalás bővelkedik színekben és izgalmakban.

A helybeli két munkáspárti lap külön tudósítót küldött ki Komlóra, hogy olvasóit részletesen tájékoztassa az ott történtekről. Lapt ársunk, a Független Nép azonban meg sem emlékszik arról, hogy Komlón most valami történik. Ez a Független Nép urait, úgy látszik nem érdekli. Miért is érdekelné? Hiszen ebből a népbirósági tárgyalásból nem lehet semmi olyasmit kiolvasni, de még csak belemagyarázni sem, amiből akár a munkáspártok, akár valamelyik munkáspárti vezető beszennyezhető lenne. Itt csak a gonoszság megtorlásáról, az emberi jogokon esett sérelem helyrehozataláról, az igazság utólagos, de maradéktalan érvényreiuttatásáról van szó. Ez a per nem nyujt anyagot másra, mint annak bizonyitására, hogy a magyar bányász a legsúlyosabb időkben is, a legnagyobb áldozatok árán is szembehelyezkedett a fasiszta önkénnyel és inkább vállalta a biztos halállal egyet jelentő munkatábort, mint a munkát a náci-bérenc magyar hadigépezet számára.

Ez a komlói per és annak tartalma, ha megfelelő nyilvánosságot nyer, legalább annyit használhat a magyar béke és a magyar megbékélés ügyének, mint amennyit egy szomszédos ország lefasisztázása ért. Kötelesség minél szélesebb mederben ismertetni, minél nagyobb visszhangot kelteni számára. De úgy látszik, a Független Nép urait ez sem érdekli.

Talán, ha — ami több, mint valószinütlen — a vádlottakat felmentené a népbiróság, akkor megszólalna a Független Nép is, nagy cikkben ismertetve az itéletet és azt, hogy némely pártügyész milyen remek és népmentő védőügyvéd.

Addig azonban... az urakat nem érdekli...

Nemcsak a munkaszolgálatosokat, hanem a magyar katonákat is kinozta Märcz Mátyás épitész

Az elmult héten az igazolóbizottság előtt tartóztatta le a népügyészség Märcz Mátyás pécsi építészt, aki az egyik mukanszolgálatos század parancsnoka volt és mint ilyen kegyetlenkedett az alája rendelt kiszolgáltatott munkaszolgálatosokkal. Märcz úr azonban nemcsak a munkaszolgálatosokkal volt kegyetlen, hanem ép így viselkedett az alája rendelt honvédséggel is.

A mai postával egyszerű gyakorlatlan kézzel irt levelet kaptunk Borbás Lajos földmüves Hirics pusztáról irt Märcz úrról. Ez az a levél, amit az építész nem fog az ablakba kitenni.

Ime néhány részlet belőle:

„Az egyik lengyel tiszt 15 napi magánfogságot kapott Märcztől, mert nem akarta magát alávetni a százados úr személyi motozásának és vizsgálatának..."

„És az őrlegénységet, amikor nem birt jól csuklózni a törött lábaival és egyéb hadi emlékek miatt, futólépést parancsolt a Szarvas körül mindennap a várudvarban addig, amig

az éhségtől amúgy is kimerült és nehéz szolgálatban álló honvédek a kimerültségtől összerogytak."

„Szabadságot sem nekem, sem márnak nem engedélyezett."

„Az egyik honvédet értesitették felesége betegségéről. A szabadságot ettől is megtagadta. Fél nap mulva meghalt a menyecske. A honvéd sirógörcsöt kapott bánatában. És a mi durva századosunk levitette a pincébe mondván majd ott ki fog józanodni."

„A leváltott őrségek egyremásra hivták fel a hadtest figyelmét a vár udvarára, de hiába, ő maradt kinozni az őrséget"

Ime ez volt Märcz százados úr. A levelet, ami még rengeteg adatot tartalmaz ellene egyébként a népügyészségnek adtuk át.

Jelentkezési felhivás

az Erzsébet tudományegyetem jog- és államtudományi esti munkás tanfolyamára.

A tanfolyam célja, hogy a külön rendeletben meghatározandó állásokra képesitő jártasságot nyujtson azoknak a szervezett munkásoknak, akik az egyetemi tanfolyamok végzéséhez a fennálló rendelkezésekben megszabott iskolai végzettséggel nem rendelkeznek, de oly ismeretek szerzéséhez szellemileg alkalmasak.

A tanfolyam sikeres elvégzése alapul szolgál a jog- és államtudományi végzettség, illetőleg a tudori fokozat megszerzéséhez is.

A tanfolyamra felvettek az egyetem rendkivüli hallgatói lesznek és kötelesek a tanfolyamot heti 11 órában rendszeresen látogatni.

A tanfolyamra a szakmaközi bizottság titkári irodájában Széchenyi-tér 9. kell jelentkezni bezárólag 1946 szeptember 18-ig. Közelebbi felvilágositást ad a titkárságon B. Nagy Gusztáv titkár.

E tanfolyamra jelentkezzenek a közigazgatási tanfolyamot végzett hallgatók is.

A londoni rádió diplomáciai tudósitójának értesülése szerint a palesztinai értekezlet titkos ülésén résztvevő hét arab állam közül hat ellenezte Palesztina felosztására irányuló brit tervet.

Földigénylők gyülése Pécsett

Folyó hó 22-én, délelőtt 10 órakor a Baranyavármegyei Titkárság földigénylő gyülést tart Pécsett a MKP Kultúrházában, — amelyre minden községi KFB elnökeit, valamint a földigénylők községenként egy két taggal képviseltessék magukat. Amennyiben panaszaik vannak, akár a helyi KFB, akár a Baranyavármegyei Földbirtokrendező Tanács ellen, úgy szíveskedjenek panaszaikat irásban a panasztévők olvasható aláirásával a FEKOSz Baranyamegyei Titkárságához, Majláth utca 7 szám alá eljuttatni folyó hó 17-ig.

— **Eszperantisták figyelem!** 14-én szombaton este ½7 órakor kongresszusi beszámoló lesz. Kérjük a tagjainkat és az érdeklődőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, a régi helyiségünkben (Széchenyi-tér 8.) emelet.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete továbbképző könyvelő, továbbá gyors- és gépiró tanfolyamot kiván létesiteni. Kérjük a kollégákat, hogy arra minél nagyobb számban jelentkezzenek. A jelentkezési ív a szakszervezeti székházban a hivatalos órák alatt (9—12, 3—6) irható alá. Kellő számú jelentkező esetén a tanfolyamokat előreláthatóan igen csekély tandijjal tudjuk megrendezni.

Így csépeltek Gusztávművén

Ki a felelős 40—50 katasztrális hold búza rossz cséplésért?

Országszerte befejeződtek a cséplések és ma már az ország minden dolgozója megelégedetten fogyasztja az idei termés izamatos, ízes új kenyerét.

De úgylátszik, hogy egyes személyeknek nem érdekük az, hogy a dolgozók asztalára minél több jusson, mert mint a Gusztávművei példa mutatja nem riadnak vissza attól sem, hogy a magyar föld e drága, a dolgozók veritékével öntözött aranyat a búzát tudatosan rossz csépléssel veszendőbe hagyják menni.

40 kat hold termését csépelte a királyegyházai Hangya és gépi szövetkezet. Ki is csépeltek vagy 400 q. búzát ellenben bent hagyták körülbelül 10—15 %-át

És csodálatos, hogy ezt senki nem vette észre és ha az aratók a nekik járó szalmarészt nem hozzák el, úgy talán az egész feledésbe merül.

Alkalmunk volt az onnan származó szalmát megnézni és

megnézheti az illetékes hatóság is — értjük alatta a gazdasági rendőrséget

a szigeti országuti téglagyárban, ahol megállapítható, hogy mi is történt valójában.

Nem tudjuk mi volt az indító oka ennek a szabotálásnak de két tény megállapítható: vagy tudatosan történt, vagy felületes volt a cséplőgép kezelője.

Kérdezzük. Ki a hibás? Ki a felelős?

azért, hogy amikor egy rombadőlt ország minden dolgozója megfeszített izmokkal dolgozik az újjáépítésben akkor egyes személyek, vagy szövetkezetek így hagyják veszendőbe menni a drága magyar kenyeret!

Elvárjuk, hogy a hatóságok azonnal megteszik a szükséges lépéseket és a bűnöst, vagy a bűnösöket a legsúlyosabb büntetésben részesítik!

És mindamellett ajánlatos volna annak is utána nézni, hogy a jelzett cséplőgép egyéb helyeken nem végzett-e ilyen és hasonló lelkiismeretlen munkát.

Sz. L.

Sulyos anyagi gondokkal küzdenek a baranyai kórházak

Az ápolási díjak és a csekély állami segély nem fedezi a megnövekedett kiadásokat

A baranyai kórházak súlyos anyagi helyzetével ismételten foglalkoztunk az Uj Dunántúl hasábjain. Baranyamegyének két vidéki kórháza van, a mohácsi és a siklósi, amelyek körülbelül egy év óta csak ráfizetéssel tarthatók üzemben. Nem egyszer már azon a ponton voltak ezek a kórházak, hogy beszüntessék működésüket. Különösen az inflációs idők alatt vergődtek a lét és nemlét határai között, azonban meg kell állapítani, hogy

helyzetük a stabilizáció eddigi folyamán sem javult, mert dacára az itt-ott kapott kisebb-nagyobb összegű államsegélynek s dacára az ápolási díjak korszerű megállapításának, a két kórház most is deficittel dolgozik.

mindegyiknek tekintélyes adósság nyomja a háztartását, aminek szanálására egyelőre kevés a kilátás.

A mohácsi kórházbizottság csütörtökön tartott ülésén, amelyen a megye részéről dr. Kasza Sándor vármegyei főjegyző is részt vett, az 1946—47. évi költségvetést tárgyalták le. A bizottság kénytelen volt megállapítani, hogy az ápolási díjakból befolyó bevétel, valamint a népjóléti minisztérium által folyósított átalány nem fedezik a kiadásokat és

a kórház vezetőségének különösen a dologi kiadásokból elő-állott régebbi adósságai okoznak komoly gondot.

mert azoknak törlesztésére egyelőre nincs semmi kilátás.

A most elkészített jövőévi költségvetés kiadásai előirányzatait a lehető legtakarékosabb szempontok figyelembevételével állították össze, éspedig úgy a személyi, mint a dologi kiadások tekintetében, de még ilyen módon sem sikerült deficitmentes költségvetést elérni. A helyzet tehát az, hogy a kórháznak ilyen körülmények között be kellene szüntetni működését s hogy erre remélhetőleg nem fog sor kerülni, ezt attól remélik, hogy a lassan megjavuló pénzügyi és gazdasági helyzet elősegíti a közadóknak a központi pénztárakba való fokozottabb beáramlását s ezen a réven esetleg a vármegye is abba a helyzetbe jut, hogy valamilyen támogatásban tudja részesíteni saját kórházait. Ehhez persze szükség volna még a társadalom fokozott mérvű támogatására is, ami remélhetőleg a gazdasági helyzet javulásával szintén nem fog elmaradni.

(m. j.)

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható idő szombat estig: Gyenge légáramlás. Kevés felhő. Erős éjjeli lehülés. A nappali hőmérséklet alig változik.

— **Kérés a vöröskeresztes ápolónőkhöz.** A pécsi Vöröskereszt elnöksége kéri kiképzett ápolónői közül azokat, akik kollektív szerződésű, vagy időleges állást vállalni óhajtanak, hogy adataikat (név, szül. év, kiképzés időpontja, szolgálatban eddig eltöltött idő és hely, lakhely) dr. Krassóy Kálmán, belgyógyász-főváros, Vöröskereszt megbízottal (Pécs, Munkácsy Mihály-utca 11.) írásban közölni szíveskedjenek.

— **A Magyar—Jugoszláv Társaság** és a délszláv tanfolyam hallgatói a záróvizsga alkalmából 15-én délután 5 órakor a Munkás Kultúrházban műsoros ünnepélyt rendez, amelyre az érdeklődőket ezennel meghívja.

Bútort készpénzért hihetetlen olcsón **Ábrahámnál, Deák-u. 2.**

— **Szüreti ünnepély a Zsolnay-ban.** A Magyar Komunista Párt Zsolnay-gyári szervezetének kultúrosztálya vasárnap, 15-én délután 4 órai kezdettel nagyszabású felvonulással egybekötött szüreti ünnepélyt rendez a Major-utcai kultúrházban. Belépődíj 1.50 forint.

— **Térzene.** A m. pécsi 2. honv. ker. zenekar folyó hó 14-én, Szombaton este 6—8-ig a felsősétatéren térzenét ad. Vezényel: Csáky Nándor honv. karmester.

MARHABEL, békebeli golyókékítő kapható Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

— **Szüret megtartása.** A pécsi hegyközség elnöksége értesíti tagjait, hogy a folyó évi szüret szeptember hó 20-ával veszi hivatalos kezdetét.

— **Meghívó.** A délszláv kisegítő tanítókat kiképző háromhónapos tanfolyam záróünnepélye folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az egyetem aulájában a vallás- és közoktatásügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a helyi hatóságok képviselőinek jelenlétében. Érdeklődőket, a maveit ezúton hívja meg a tanfolyam vezetősége.

— **Hivatalos órák megtartása a pécsi hegyközségnél.** A pécsi hegyközség elnöksége értesíti tagjait hogy hivatalos óráit mint a multban, szerdán és szombaton 8—12 óráig tartja meg.

— **A Pécsi Izraelita Hitközség Kultúrális Bizottsága** rendezésében vasárnap, szeptember 15-én délután 5 órakor dr. Dénes Béla (Budapest) „A zsidóság világpolitikai helyzete" címen tart előadást a Goldmark-teremben (Fürdő-utca 1.). Belépődíj nincs.

PÁRTÉLET

KERULETI ÉS UZEMI TITKÁROK FIGYELMÉBE!

Szeptember 15-én befejeződik a kongresszusi verseny. Felkérjük a kerületi és üzemi titkárokat, hogy a szombat délután 6 órai értekezletre (szeptember 14.) pontos és részletes kimutatást hozzanak magukkal versenymunkájuk eredményéről.

Kötelező tehát a megjelenés szombaton délután 6 órakor a központi székházban tartandó titkári értekezleten. Titkárság.

FIGYELEM!

Ma délután 5 órakor pénzügyi ozbittsági ülés a Bajcsy-Zsilinszky-út 8. sz. alatti pártházban. Megjelenés kötelező.

Szakszervezeti hirek

A Kisiparosok Orsz. Szabadszervezetének Pécsi Csoportja folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt ½9 órakor vezetőségi és választmányi ülést tart. A vezetőségi és választmányi tagok fontos ügyben teljes számban feltétlenül szíveskedjenek megjelenni.

Famunkások folyó hó 14-én 17 órakor taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Közellátási tájékoztató

HÚSELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály értesíti a lakosságot, hogy szombaton, folyó hó 14-én a Húsiparosok és Húsipari Szövetkezet összes fióküzletei az általános közellátási szelvényiv kék és barna színü VI. számú szelvényére 20 deka húst szolgáltatnak ki.

Egyben közli a közellátási ügyosztály a lakossággal, hogy jegy nélkül kolbász, hurka, parizer kapható ugyancsak a fent említett hentesüzletekben. A kolbász, parizer kg-kénti egységára 12 forint, a hurka kgkénti egységára 3.50 forint.

SPORT

Felhívom a PVSK asztaliteniszezőit, hogy folyó hó 17-én, kedden délután 6 órakor fontos megbeszélés végett feltétlenül jelenjenek meg az edzőhelyiségben. (Vasutasok Otthona, Várady Antal-utca). Szakosztályvezető.

A PVSK tagdíjbefizetés szombaton délután 4 órától este 7 óráig a Vadászkürtben (Majláth-tér).

Folyó hó 14-én délután 4 órai kezdettel rendezi a PAC úszószakosztálya a Városi Fürdőben hagyományos szezonzáró versenyét. Egyes számokban nagy küzdelem várható, tekintettel arra is, hogy a győzteseket értékes tiszteletdíjak várják. Az úszószámokat követően a KISOK válogatott—PAC barátságos vizilabdamérkőzés kerül lebonyolításra, melyen, a jólértesültek szerint, erős és szép sportot fog nyujtani az érdeklődő közönségnek.

Szabad szószék

Igen tisztelt szerkesztőség!

Három hónapja, hogy az előadóterembe való menéskor a Szt. Mór kollégium előtti téren tekintetünket leköti az országzászló emelvényen lévő, vasból készült „Szent István birodalom" képe és a kőbe vésett „Nem nem soha" jelszó. A Szt. István birodalom jelképe és a revizionista jelszó a régi soviniszta és revizionista Magyarország életéből való emlékek. Mi jövőbeli délszláv nemzetiségű néptanítók, akik a sovinizmus ellenségei és a jugoszláv-magyar demokratikus néptömegek összefogásának hirdetői vagyunk, ez ellen a multat ábrázoló „szimbólumok" ellen szavunkat emeljük. Magyarországon élünk: népünkre és a magyar demokratikus néptömegekre nézve ezek a jelképek sértőek és azért azonnali eltávolítást igényelnek.

Halál a fasizmusra!

Szabadság a népnek!

A tanfolyam hallgatói.

MUNKÁSÉLET

A Húsipari Szakosztály folyó hó 16-án, hétfőn délután ½3 órakor közellátási ügyben szakosztályi ülést tart.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 14. SZOMBAT

Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Előadás. **8.15:** Schubert és Weinberger műveiből. **9.00:** Honvéd zenekar. **10.00:** Hírek. **10.10:** Orosz balettzenék. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Előadás. **12.30:** Vibrafon-együttes játszik. **13.20:** Előadás. **13.40:** Szebeny János fuvolázik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Szalonzenekar. **15.15:** Előadás **15.40:** Előadás. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Magyar nóták. **16.30:** Gyermekrádió. **17.00:** A magyar népdal érdekességei. **17.20:** „Nagyvárosi fények, nagyvárosi árnyak". **18.00** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Épül a világ. IV. Németország. **18.30:** Operettrészletek. **19.30:** A francia ellenállás költői. **20.00:** Hírek, sporthírek, **20.00:** Mit suttognak a pesti házak? **21.15:** Hangos heti híradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.25:** Vöröskereszt közlemények. **22.35:** Ravel és Walton műveiből. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Magyar tánclemezek.

Budapest II.

20.00: Esti hangulat. **20.20:** Azonos Budapest I. műsorával. **21.00:** Hírek **21.15:** Cigányzenekar. **22.00:** Mendelssohn műveiből.

Pályázati hirdetmény. Puchert-utca 1. szám alatti megüresedett üzlethelyiségre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágosítást nyujt a lakáshivatal.

Polgármester.

Pályázati hirdetmény. Ágoston-tér 4. szám alatti megüresedett üzlethelyiségre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágosítást nyujt a lakáshivatal.

Polgármester.

FIGYELEM! Gombáthúzás, fillértől, plisséerozás varrónőknek kedvezmény. *Weisz* Fürdő-utca (Zsidó-palota.)

HAGYMA és burgonya megérkezett, előfizetők átvehetik. *Trapp* Garai-utca 19. szám alatti üzletében.

SZILVA minden mennyiségben kapható maximált áron, vasárnap is. *Rózsa* fűszerüzlet. *Márc. és Mór-utca sarok.*

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
BLANC
könyv- és papirüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok.
TANKÖNYV előjegyzés.

Téli eltevésre alkalmas makkói
vöröshagymára
befizetéseket ismét elfogadunk. — Üzemeknek, kereskedőknek árengedmény.
Böhm és Deutsch
iroda: Perczel-u. 13.
Telefon: 17-49.

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-ut 46 szám

Mindenkor legolcsóbb
Szontagh cipő
vásárolja, mert jó és olcsó!
Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

JÖN A TÉL!
Hozassa rendbe kandallóját, kálynályát, tüzhelyét
FRIEDRICH vasárugyárban.
Pécs, Bajcsy Zsilinszky-út 12. Telefon: 18-66.

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezheti be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24-21.

Pályázati hirdetmény. Nagyvárad utca 23. szám alatti üzlethelyiségre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágosítást nyujt a lakáshivatal.

Polgármester.

Eladó kombinált és hálószobaberendezés. Munkácsy Mihály-u. 4. szám fdszt. 8.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49. Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 6. sz. Telefon: 29-50. Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 15. VASÁRNAP

Bevezették az illetményfölöbbletadót — Elhangzottak a vád- és védbeszédek a komlói perben — Beszélgetés Nádasdi Ferenccel, Pécs nyilas rémével

HAZAFFYAK FELTÁMADÁSA

Írta: RÉVÉSZ GY. ISTVÁN

A román határok kérdése eldőlt, most tárgyalják a csehszlovák javaslatot, a csehszlovák határok között élő nemzetiségünk és a mosoni öt magyar falu sorsát. A Párisból érkező hírek nem jogosítanak fel derülátásra. A legtöbb, amit a jelek szerint remélhetünk mindössze annyi, hogy nem csonkítanak meg annyira, mint azt a benyújtott pótindítvány javasolja, öt magyar falu helyett csak hármat vesztünk el, de még ez a könnyítés sem biztos. Ott, ahol a világ sorsát most alighanem hosszú évtizedekre elcsentik, a mi legfájóbb kérdéseink is csak perifériális ügyek, amiknek hovafordulásából rajtunk kívül senki sem csinál nagy gondot magának. Magyarországot úgy tartják nyilván, mint Hitler utolsó és legmakacsabb csatlósát, akivel szemben — hacsak túl nyilvánvalóan nem igaztalan, amit követel, — mindenkinek igaza van. A másfél éves erőfeszítés, állami életünk és népünk szellemiségének demokratikus átállítása a bizottságok és albizottságok szellemében eltörpül a huszesztendős mult gyászos emléke mellett.

A magyar közvélemény a párisi események visszahatásaként kétségbeesett hangulat kap lábra. Minduntalan arról hallunk, hogy a békeértekezlet nem váltja valóra azokat az ígéreteket, amiket a demokratikus nagyhatalmak győzelem esetére az emberiségnek tettek. Egyre hangosabban sutogják, sőt már szónoki emelvényről is hangoztatják, hogy társtalanok vagyunk, egyedül maradtunk és bárhova nézünk, sehol egy barát. De, ha megnézzük, kik azok, akik ezt a hangulatot terjesztik hamarosan rá kell jönnünk, hogy éppen azok ők, akik minden lehetőt elkövettek annak idején, hogy megakadályozzák a demokratikus hatalmakat a győzelem kivívásában, azok ők, akik még az utolsó pillanatban is makacsul visszalökték a felénknyuló segíteniakaró baráti kezeket a titkos fegyverek gyermeteg reménységében.

A „turáni átok", a magyar egyedülvalóság" propagandistái hazudnak és hazugságaik sajnos jó talajra lelnek azok között, akiknek elkét huszonöt esztendő politikai félrevezetése szántotta fel az ételé viharmagvak befogadására. Igaz, a békeszerződés kialakuló körvonalai súlyosak, súlyosabbak, mint amit az utóbbi időben reméltünk, de valljuk be őszintén, még mindig sokkal kedvezőbbek, mint amit joggal feltételezhettünk volna akkor, amikor Budapest minden épületéért és utcájáért rohamoznia kellett a Vörös Hadseregnek, mint amire számíthattunk, amikor Szombathelyen, Sopronban, de még Ausztria területén is Hunyadi SS-ek próbálták meg feltartóztatni a feltartóztathatatlant. Emlékezzünk, gondoljunk csak vissza őszintén: abban az időben egy maihoz hasonló békét valóságos jótékonysági gesztusnak tartottunk volna Magyarország számára és ha ma már joggal úgy érezzük, hogy jobb béke illetne bennünket, azt egyedül és kizárólag arra a meggyőződésre alapítjuk, hogy amit a felszabadulás után tettünk, az helyes volt. És valóban így is van. Hogy a ránk mért ítélet „csak nyire" súlyos, azt kizárólag annak köszönhetjük, hogy a magyar nép nagy tömegei megmutatták, hogy őszintén demokráciát akarnak és, hogy ezért a demokráciáért harcolni, dolgozni is igaz magyar akarattal képesek

És, hogy mennyire hamis ez a beállítás, amely a párisi nehézségekért a demokráciát akarja felelőssé tenni, azt a legutóbbi napok megnyilatkozásai is mindenki előtt világosan bizonyítják. Az igazság az, hogy a győztesek megbocsátották volna eltévelyedéseinket, készséggel elfelejtették volna szerepünket a tengely összekovácsolásában, mámoros örömünket a két bécsi döntés felett, a jugoszláv barátsági szerződés megszegését három héttel annak megkötése után, a donmenti és voronyezsi gyáva szerepet, és mindazt, ami most oly súlyosan csik latba ellenünk ha legalább az utolsó percben észre tértünk volna. Maga Nagy Ferenc mutatott rá párisi tapasztalatairól szóló beszámolójában, hogy sorsunk ama bizonyos október 15-én vált ilyen keményre, vagyis csak a háború legutolsó hónapjaiban.

Így aztán amikor a párisi ítéletet igazságtalannak érezzük, erre a meggyőződésre nem a mult, hanem a jelen, nem a kétségtelenül elkövetett bűnök, hanem az ugyan olyan kétségtelenül bebizonyított erények jogosítanak fel. És a kibontakozás, a jóvátétel útja ezzel adva is van. Minél alaposabban elfelejtetjük jövőbeni tetteink által, a világgal, a nagyhatalmakkal és a környező államokkal, hogy mi volt Magyarország a Horthy-uralom alatt és minél mélyebben meggyőzzük őket arról, hogy az új Magyarország eszámolt a bűnökkel fent és a tévelygésekkel alant, annál több megértéssel kezelik majd problémáinkat a jövőben, annál gyorsabban és alaposabban érhetünk el orvoslást mai sebeinkre.

Mert nem igaz az, hogy egyedül vagyunk. Erdélyben nem nyertünk határkiigazítást és az előjelek a pozsonyi hídfőt illetően sem biztatóak, ez tagadhatatlan. De az igazi demokráciáknak nem célja, hogy szük határok között életképtelenné tegyék, vagy engedjék tenni hazánkat, otthonunkat. A mosoni öt falu húsunkba vág, fájdalmasan meggyötör, de a történelem számára nem orvosolhatatlan seb. Abban a kérdésben pedig, amivel valósággal kötelet tennének a nyakunkra, amivel a szó szoros értelmében megfojtanának: a gazdasági követelések terén határozott nyiltsággal ott áll mellettünk a Szovjetunió és ott áll mellettünk az az ország, melynek a Szovjeten kivül kétségtelenül legtöbb joga lenne halált kiáltani ránk: Tito Jugoszláviája. Egyedül vagyunk? Társtalanok vagyunk? Nincsenek barátaink? Ki lenne jobb barát, igazabb társ, mint az, aki a halálos veszedelemben áll mellénk? Hogy érezheti magát egyedül egy nemzet, amelynek olyan pártfogói vannak, akik nemcsak azt nem engedik, hogy mások agyonkövetelőzzenek, de ők maguk, még saját és vitathatatlanul jogos követeléseiket is egyre enyhítik, időben és mennyiségben fokról-fokra könnyebbé teszik?

Az igazi barát és társ a halálos veszedelemben nyilvánul meg és ezt a halálos veszedelmet számunkra azok a gazdasági követelések jelentik, amelyek ha ránk kényszerítenék, emberöltőkre gyarmati sorba vetnék az amúgyis elkinzott magyarságot. De ezt persze a társtalanság defetista propagandistái éppen úgy elhallgatják, mint ahogy elhallgatják demokráciánk érdemeit abban, hogy ez a rossz béke nem lett még sokkal rosszabb.

Feltámadtak a Hazaffyak és milyen nagy hanggal támadtak fel! Nevető, boldog mosollyal eresztik búnak a kőz fejét, hogy a honffybűtől elhomályosodott szemekbe ismét a sovinizmus és revizionizmus lidércfényét hipnotizálhassák. Uj világviszonylatok között is a régi receptet akarják kopirozni és nem törődnek azzal, hogy erre a receptre a történelem már ranyomta a „méreg" halálfejes bélyegzőjét. Ahogy egykor fehérlovas honffyak gátolták meg a diadalmas magyar vöröshadsereget abban, hogy határainkat megvédjék, ahogy böllérbicskás honffyak üvöltöttek revizióért, miután készséggel aláírták Trianont, ahogy lovaglóostoros honffyak utasították el Masaryk határkiigazító ajánlatát, hogy Hitlertől kézcsókkal elfogadják azt, úgy ezek a mai honffyak is egyedül állnak és társtalanok, hogy a közeli és meglévő barátok helyett távoli és valójában yelünk mit sem törődő barátok után nézhessenek.

Ez az ő nagy jeremiási siralmaik igazi háttere.

A magyar nép azonban tanult a multból, ha a magyartalan urak nem is. A magyar nép megtanulta, hogy az ámokfutó politika csak szakadékba visz, hogy nem a multon kesergő, hanem a jövőt építő reálpolitika adhat csak reményt a méltánytalanságok korrigálására. Mert méltánytalanság ért bennünket, fájdalmas méltánytalanság, ezt nálunk kommunistáknál világosabban és félreérthetetlenebbül nem hangoztatja senki. De mi nem a multon sírunk és nem szalmaszál után kapkodva akarjuk kivezetni a nemzetet az ingoványból.

A párisi döntések a magyar nemzetre nézve sérelmesek. De ez ne annyit jelentsen számunkra, hogy búnak eresztjük a fejünket és tehetetlenül átadjuk lelkünket a bánat ernyesztő — és fasiszmust erjesztő — bacilusainak. A párisi döntések sérelmesek, tehát mi, demokrata magyarok munkánkkal, a fasizmus, reakció és annak minden megnyilvánulása elleni harcunkkal, törhetetlen éliakarással megmutatjuk a világnak: ez a nemzet még ilyen körülmények között is megállja a helyét, ez a nemzet még ha sérelem éri, akkor sem hagyja cserben demokratikus eszményeit, ez a nemzet elfogad barátaitól minden segitséget és igaz barátsággal fizet meg érte. Vagyis: ez a nemzet valóban és örök időkre demokrata!

És akkor, de csak akkor biztosak lehetünk abban, hogy a huszonöt év bűnei, amelyek most vállunkat görnyedtre nyomják Párisban, eltörpülnek érdemeink mellett a világ szemében és a világ készséggel orvosolni fogja a rajtunk esett sérelmet.

A honffybúval bélelt hazaffiakat zavarjuk vissza sirjaikba, mert odavalók. A multon kesergés pedig az öregek dolga, mi fiatalok megbántva is a jövőt építjük tovább.

Jugoszlávia elfogadta a magyar javaslatot a kölcsönös önkéntes lakosságcserére vonatkozólag

Párisból jelenti a MTI: A párisi magyar és jugoszláv békedelegáció között hosszabb ideje baráti tárgyalások folytak a Jugoszlávia által javasolt lakosságcserére és vízügyi egyezményre vonatkozóan. A magyar békedelegáció a javaslatokra megtette észrevételeit. A jugoszláv delegáció most értesítette a magyar békeküldöttséget, hogy

elfogadja a magyar javaslatokat a két egyezmény tárgyában.

A lakosságcsereegyezmény lényegében azt tartalmazza, hogy a két ország közt kicserélendő lakosság száma kölcsönösen nem haladhatja túl a 40.000 főt. Az áttelepülésre jelentkezőket az érdekelteket az érdekeltek szabad véleménynyilvánítása alapján jelölik ki. Az áttelepítés csak a szerződés aláírásától számított egy éven belül kezdődik és időtartama három évre terjed. Az áttelepülők magukkal vihetik ingóságaikat, ingatlanaik értékét pedig az az állam, amelyet elhagynak, megtéríti.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
Rákosi Mátyás írta 1944 szeptember 9-én:

„Most, amikor azok a nemzetek, amelyekben van bátorság, élniakarás és politikai józanság, egymás után szakítanak Hitlerrel.. Magyarország megmentésének is első és elengedhetetlen feltétele az azonnali szakítás".

Egyes körök revizionizmusa teremt bizalmatlanságot Magyarország iránt a párisi tárgyalásokon

Párisból jelenti a MTI: A magyar területi és politikai bizottság péntek esti ülésén folytatták a magyar béketervezet II. cikkelyének tárgyalását.

Ehhez a cikkelyhez Anglia olyan pótindítványt nyujtott be, amelyben kéri annak becikkelyezését a tervezetbe, hogy Magyarország nem tesz különbséget állampolgárai között azok faja, vallása vagy származása miatt.

Az ülést ügyrendi vitával kezdték afelett, hogy a pótindítvány megfelel-e az ügyrendi szabályzatnak. Végül nyolc szavazattal öt ellenében úgy döntöttek, hogy az indítványt vita alá bocsátják.

A bizottság a brit pótindítványt, rövid vita után, nyolc szavazattal három ellenében elfogadta. Csehszlovákia és Jugoszlávia tartózkodott a szavazástól.

Ezután áttértek a III. cikkelyre, amelyben Magyarország kötelezettséget vállal, hogy szabadlábra helyezi mindazokat, akiket az Egyesült Nemzeteknek tett szolgálataikért vagy ilyenirányú rokonszenvükért vagy pedig fajuk miatt fosztottak meg szabadságuktól.

A jugoszláv delegátus annakidején benyujtott pótindítványát visszavonta és a bizottság a cikkelyt egyhangúlag elfogadta.

A IV. cikkely fasiszta jellegű politikai, katonai vagy haderőnkívüli szervezetek feloszlatását követeli, továbbá

azoknak a szervezeteknek a megszüntetését, amelyek ellenséges propagandát fejtenek ki a Szovjetúnió, vagy bármilyen más egyesült nemzet ellen.

Ehhez Csehszlovákia pótindítványt nyujtott be, kérve a revizionista egyesületek feloszlatását. Clementis csehszlovák delegátus azt állította, hogy a magyar revizionista szervezetek most is folytatják működésüket és a revizionista ligát nem oszlatták fel.

Kardelj jugoszláv megbízott arra hivatkozott, hogy

bizonyos magyar körök és hivatalos körök is kifejezésre juttatták, hogy a revizionista szellem nem tünt el és Magyarország szomszédai most is bizalmatlanul figyelik ezeket a jelenségeket.

A bizottság ezután megállapította a legközelebbi ülés napirendjét, amelyen szerepel a revizionizmusra vonatkozó csehszlovák pótindítvány feletti vita folytatása, a lakosságcserére vonatkozó csehszlovák pótindítvány és az amerikai delegátusnak a lakosságcserére vonatkozó deklarációja feletti vita. Clementis kérte, hogy az amerikai deklarációra adandó válaszát a pótindítvány feletti vita megkezdése előtt mondhassa el.

Olyan ítéletet kérek, amely a régi rendszer teljes felszámolását jelenti

Elhangzottak a vád- és védbeszédek a komlói nagy perben

Két napja folyik már a nagy komlói per. Asszonyajkról, sirástól vádló szavaktól hangos a Kultúrház nagyterme. Napról napra délelőtt és délután hatalmas tömeg lepi el a tárgyalás színhelyét. A bánya különböző részeiből külön kocsik szállítják be Komlóra azokat, akik részt akarnak venni a tárgyaláson, akikben kioldhatatlanul lobog a gyülölet, amelyet volt kinzóik, a bánya volt urai iránt éreznek.

A KÖZÖNSÉG

igen fegyelmezetten viselkedik. Csak ritkán zúg fel a tömeg, amikor a gyáván hazudozó vádlottak hitványan tagadnak a bíróság előtt. Már egy órával a tárgyalás megkezdése előtt gyülik a nép, jönnek a bányászok. Amint felszállnak a műszakról, sietnek a Kultúrházba. Lesik a bizonyitást, varják az ítéletet. Sokszor 5—600 ember szorong a nagyteremben. Karszalagos R. Gárdisták irányitják őket, ők tartják fenn a rendet fékezik a néha kitörni készlő vihart.

A NÉPBIRÓSÁG

nagy nyugalommal és nagy tárgyilagossággal próbál világosságot deriteni az ügy részleteire. Az elnök Kotsis Mihály elvtárs, fölényes nyugalmával az egész termen uralkodik. Kérdései sorra találnak, s a feleselni próbáló vádlottakat nem egyszer utasitja rendre. A népbirák, a nép egyszerü fiai mind az elnököt támogatják. Fel akarják deriteni a valót és igazságot akarnak szolgáltatni. A vádlottak szánalmas tagadása után halotti csendben a jegyző tollának percegése hallatszik csak, amikor lecsap a tagadókra a

NÉPÜGYÉSZ

Logikus elmefuttatással, az értelem erejével bizonyitja a bűnt, olvassa a vádlottak fejére vétkeiket. Éberen figyel és a tanuvallomások egybehangzó valódiságával bizonyít.

A VÉDŐK

örvendenek Komlón a legkisebb szeretetnek. Szeli védője Abay Nemes Oszkár körkérdések zuhatagával záporozza a tanukat, védeni akar és közben még jobban vádol. A másik védő dr. Kazár Andor csak olykor vendégszerepel, inkább jelöltjére bizza az ügyet, ő maga érzi, hogy hálátlan és főleg neki mint volt deportáltnak kényes védelmet vállalt.

A KÉT VÁDLOTTON

egyáltalán nem látszik a büntudat. Zavartalanul és szemtelenül hazudoznak, nyugodtan tagadnak a tanuk szemébe. Az embernyúzó Kovács az ijedtebb. Egyenesen ül a padon, mélyen ülő szeme villámokat szór a tanuk felé. Szeli éppen ellentéte. Nyugtalanul izeg mozog, fejét rázza és konokul tagad. Gúnyos mosollyal néz szembe a vádakkal és mindenből kibuvót keres.

Ezek az emberek felé fordul ma Pécs, a bányavidék és az ország közvéleményének érdeklődése és ezekkel az emberekkel nyilik meg a tárgyalás harmadik napja, melyuek középpontja a vádbeszéd.

A pécsi népbiróság szombaton délelőtt fél 9 órakor folytatta a komlói tárgyalását a Kovács—Szeli bünperben. Három lényegtelen tanuvallomás után a népügyész, valamint a védők bizonyitáskiegészitést indítványoztak, a népbiróság az indítványokat, mint feleslegeseket elutasította. Ezzel a délelőtti tárgyalás befejeződött.

Délután 3 órakor újból hatalmas tömeg szorongott a tárgyalóteremben, hogy meghallgassa dr. Huszár István népügyész elvtárs vádbeszédét.

Emelt hangon, a közönség feszült figyelme közt kezdte meg vádbeszédét:

Az egyik nagy iró mondotta, hogy az emberi lélek olyan mint a nyitott könyv, amelyben az tud olvasni, aki annak nyelvét érti — kezdte vádbeszédét a népügyészség vezetője. — Én olvasni akartam a vádlottak lelkében, kerestem bennük a lelket, az embert, de nem találtam. Szeliben egy tehetségtelen bosszúálló bányászuralkodót találtam, a régi rendszer kiszolgálóját. Üldözte a munkásokat és elvitette a szakszervezeti vezetőket. A munkások szervezkedése Komlón aránylag gyengébb volt, mint a környező bányatelepeken, mégis Komlóról hurcolták el a legtöbb bányászt. Ez Szeli lelkiismeretét terheli, mert Kovács nem ismerte a bányászokat. Nagy bűne volt Szelinek a besugó-rendszer létrehozása.

Kovácsot, a hatalomravágyó, korlátolt városházi irnokot az elmult rendszer emelte ki a homályból. 5.000 ember uralkodója lett. Ez tökéletesen kielégitette és ennek fejében a legnagyobb odaadással szolgálta ki a rendszert. A bányászokat, ha feljöttek a föld alól egyenesen a börtönbe vitette, ahonnan csak akkor szabadultak ki, amikor le kellett szállni. A teljesen ostoba századost megszédítette a hatalom. Terhes volt visszamenni díjnoknak a városházára.

A Szovjetunióban maradt komlói bányászok némák. Helyettük és vádlom Kovács Györgyöt és Szeli Istvánt. Kérem a népbiróságot, mondja ki a legszigorubb itéletet, amely a rend helyreállitását és a régi rendszer teljes felszámolását szolgálja.

Dr. Huszár István vádbeszédét többször szakította meg a megjelent bányászok hatalmas tapsviharai. Ezután dr. Kazár Andor és dr. Abay Nemes Oszkár védők mondták el beszédeiket. A népbiróság az utolsó szó jogán meghallgatta a két vádlottat is, akik ártatlanságukat hangoztatták. A védelem és a vádlottak beszédei alatt a bányászhallgatóság többször felszisszent de mindvégig megőrizte nyugalmát. A népbiróság vasárnap délelőtt 11 órakor hirdeti ki itéletét a komlói kultúrházban.

Kitünő eredménnyel vizsgáztak a rendőrujoncok

Szombat reggel 8 órakor vette kezdetét a pécsi rendőrséghez tartozó rendőrújoncok vizsgája. Azok, akik mást nem tesznek, mint a demokratikus rendőrséget bírálják, jól tennék, ha egyszer egy ilyen rendőrvizsgát meghallgatnának, hogy lássák, milyen komoly munka folyik, mennyire azon vannak, hogy a rendőrség tagjai aszükséges elméleti ismereteket elsajátitsák. A tanosztály elvégzése után 85 rendőrújonc tett vizsgát és ez a vizsga nemcsak külsőségekben áll, hanem komoly előtanulmányok alapján szigorú képességvizsgálatnak felel meg. A tanfolyam záróvizsgáján a rendőrség részéről Keszőcze alezredes elvtárs tartott rövid beszédben üdvözölte a megjelenteket, elsősorban dr. Kertész Endre főispánt és a pártok képviselőit, majd pár szóban összefoglalta a demokratikus rendőrség hivatását és feladatait.

Maga a vizsga nagyszerű eredménnyel zárult. A vizsgázandók nagy többsége határozott feleletet adott a feltett és valljuk be sokszor elég nehéz kérdésekre és a vizsga anyagából, valamint a feleletekből megállapithatjuk, hogy nem kell félteni a demokratikus rendőrséget, amely magát képezi és fejeszti.

Itt az illetményadó és az illetménytöbbletadó

Az illetményadó a munkaadót, a többletadó a munkavállalót terheli

A hivatalos lap szombati száma közli a pénzügyminiszter rendeletét az illetményadóról szóló rendelet végrehajtása tárgyában. E szerint illetményadó alá tartozik a szolgálati jogviszonyon alapuló tevékenységért járó illetmény. Illetmény alatt érteni kell minden juttatást, amelyet szolgálati jogviszony alapján a munkáltató a munkavállalónak nyujt vagy nyujtani köteles. Nem tartozik illetményadó alá a meghatározott szolgálati kiadással egybekötött illetménynek az a része, amely a szolgálati kiadások összegével arányban áll. Mentesek az illetményadó alól a közszolgálati, állami és közigazgatási illetmények, de a törvényhatósági és városi vagy községi üzemek munkavállalóinak illetményei adókötelesek.

Az illetményadó alapja mindaz az állandó és változó természetű juttatás, amelyet a munkavállaló a szolgálati jogviszonyból kifolyólag pénzben vagy természetben élvez. Az illetményadó kulcsa 10 százalék és ez az adó a munkáltatót terheli.

A pénzügyminiszter kiadta az illetménytöbbletadóról szóló rendelet végrehajtási utasitását is. Eszerint illetménytöbbletadót tartozik fizetni az a munkavállaló, aki csak egy munkáltatóval áll szolgálati viszonyban és kollektiv szerződés hatálya alá nem tartozó illetményeinek havi összeg meghaladja a kollektiv szerződés szerint járó legmagasabb szolgálati illetmény havi összegét.

Ugyancsak illetménytöbbletadót tartozik fizetni az a munkavállaló is, akinek több munkáltatótól élvezett havi illetménye együttesen meghaladja a kollektiv szerződés szerint járó legmagasabb szolgálati illetmény havi összegét. A rendelet alkalmazásában kollektiv szerződés szerint járó legmagasabb szolgálati illetmény havi összegének tekintendő összeget a pénzügyminiszter állapitja meg. Az ebben a pontban nyert felhatalmazás alapján a kollektiv szerződés szerint járó szolgálati illetmény legmagasabb összege további rendelkezésig 1.000 forint.

A kollektiv szerződés hatálya alá nem tartozó illetménynek kell tekinteni az egyébként kollektiv szerződés szerint járó azt a szolgálati illetményt is, amely az 1000 forintot meghaladja.

A rendelet alkalmazásában szolgálati illetmény alatt csak az olyan szolgálati illetményt kell érteni, amely után az illetményadóról szóló rendelet szerint a munkáltató illetményadó fizetésére köteles.

Az illetménytöbbletadó alapja az illetmény haviösszegének az a része, amely a kollektiv szerződés szerint járó legmagasabb szolgálati illetmény havi összegét meghaladja. Tehát az illetményadó alapjául 1.000 forintot meghaladó része az szolgáló illetmény havi összegének illetménytöbbletadó alapja.

Az illetménytöbbletadó havi 100 forintig terjedő adóalap után 10 százalék. 200 forintig terjedő alap után 10 forint és 100 forinton felüli rész után 15 százalék, 300 forintig 25 forint és a 200 forinton felüli rész után 20 százalék, 500 forintig 45 forint és a 300 forinton felüli rész után 25 százalék, 700 forintig 95 forint és az 500 forinton felüli rész után 30 százalék, 1.000 forintig 155 forint és a 700 forinton felüli rész után 40 százalék. 1.000 forinton felüli rész után 50 százalék.

Az illetménytöbbletadót a munkavállaló tartozik kiszámitani és megfizetni, ezt a munkáltató nem viselheti.

Az illetménytöbbletadó az illetmény kifizetését követő hó első napján esedékes és 15 nap alatt adópótlékmentesen fizethető.

Hétfőn, szeptember 16-án délután 7 órakor a Munkás Kulturházban

ÖSSZEVONT PÁRTNAP

Előadó: **Kiss Károly** elvtárs, a Központi Vezetőség és a Politikai Bizottság tagja.

Minden párttag pontosan jelenjen meg.

MOZI

Vasárnap—hétfő, szeptember 15—16.

APOLLO

Kényes témájú filmdráma:

Tilos utakon

Corinne Luchaire, Annie Ducaux.

PARKMOZI

Walt Disney világhírű színes mesefilmje:

Hófehérke és a hét törpe

ORÁNIA

Bűbájos álmaiba az elvarázsolt meny szonyról:

A sárkány rabja

Miljár, Sztoljarov, Patyomkin.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

A gyermek mindenkié

Az elmúlt hét alatt, amikor a „Stefánia" Anya- és Csecsemő-Otthon a legválságosabb napjait élte, szeretet-források fakadtak váratlanul, anya- és gyermekszívek nyíltak meg és indultak el az anyák és gyermekek háza felé.

Egyik délelőtt kocsi állt meg az Otthon kapuja előtt, két meszestelepi bányászfeleség nagy kosár almát emelt le róla és hozta be kicsinyeink részére. Napokkal ezelőtt beszámolt egyik napilap többek között arról a szomorú tényről, hogy az Otthonainkban lévő csecsemők gennyes fertőzést kapnak, mert nincs lúg és szappan, — vagy a hozzávaló pénz hiányzik — amivel a pelenkákat fertőtleníthetnénk s így csak vízben lesznek átmosva. Egyik napon bent az irodában az a megállapítás hangzott el, hogy javulás állt be, a fertőzések gyógyulnak és újabbak nem keletkeznek. Ekkor fedeztük fel az addig ismeretlen jótevőt, — Járai Vilmosné, az Intézet kedves Juli nénije, aki kiváló vezetője a mosókonyhának, mióta hallotta mit okoz a lúg hiánya, naponta végigjárta a Vadász-utcában lakó ismerőseit és apránkint kéregette össze a fahamut.

Azután egyszerű szürke kis lapon meghívó érkezett a gyermekdélutánra, melyet a Cserkészvezetők rendeztek. A tarka füzérekkel koszorúzott terem nézőtere megtelt nyüzsgő gyermekekkel. Cserkészleányok és fiúk sürögtek-forogtak, perecet árultak és hamvas gyümölccsel, süteménnyel megrakott tányérokat fillérekért.

Kérő szavunkat meghallotta a vármegye egyik legtávolabbi községe, Alsómocsolád is és meleg szívvel kísérő szavakkal küldte be értékes adományát: 41 drb tojás, 25 kg finomliszt, 3 kg dara, 10 kg burgonya, ½ kg hagyma és 3 kg bab. Hálánknak adunk kifejezést Vajda Gyuláné asszonytársunknak, aki különös szeretettel karol fel minden gyermeknügyet, legutóbbi gyűjtésének eredménye 5 pár meleg gyermektutyi, 2 pár kesztyű, 4 orsó cérna és 4 csomag mosóporért, Kovács Boldizsárné szövetségi titkárnőnek, aki fáradhatatlan agilitással gyűjtőívén szerzett 50 forintot, 1 pár cipőfűzőt és 2 kocka mosószódát, Bogdán Sándorné seprőt, Mauthner Olajgyár igazgatója 18 forintot, Goda Gyuláné 10 kg alma, Svéd Vöröskereszttől kapott 5 kg tejporért, Pozsgay Gyulánénak 50 forint adományáért, Schillmann Testvérek cégnek 2 seprő és egy suroló kefét és a Szociáldemokrata Párt Nőcsoportjának 2½ kg mosószappan és 10 drb fürdetőszappanért. Ezt a sok jóságot csak úgy köszönhetjük meg, hogy még fokozottabb szeretettel gondozzuk a ránk bizott kicsinyeket.

MILASSIN I. ESTI TÁNCISKOLÁJA

f. hó 18-án kezdődik a Belvárosi Kat. Körben. Tanórák: szerda, péntek este 8—11 h.-ig. Össztáncok: vasárnaponként.

Bonyhád, az ellentétek városa

Sárga csillag a falakon — Madách a munkás színpadon — A „nemzetes ur" nem dohoztat «pen maradt gyárában, a cipőgyár emeli a munkaidőt — Gimnázium diák nélkül — Az U. F. O. Sz. előljár a többtermelésben

A Szekszárd és Bonyhád közötti országutnak csúfolt hepehupás földcsapás talán legroszszabb egész Tolnában. Itt-ott ugyan látszik még némi maradványa a hajdani útépítkezésnek, azonban az errefelé mindenható idő társával, az esővel és a széllel teljesen megváltoztatták ezt a jellegét. A rozzant motor tanácstalanul tántorog alattunk a mindenfelől leselkedő bővizű tócsák, sűrű sarak között.

Megkönnyebbülten lélegzünk fel, amikor feltűnnek Bonyhád tornyai. Még egy-két nyelvet és gyomrot veszélyeztető zökkenő és máris Bonyhád főterén parkolunk.

A Főtér, — ma már Sztálin tér — egyik feléből nyíló széles utcán furcsa látvány ragad meg. A volt gettó épületein, üzletein hatalmas

SÁRGA CSILLAGOK

ékeskednek még ma is. Ugy látszik, a jó bonyhádiak nem vettek még tudomást arról, hogy ezek a szomorú jelek a mindennapból átléptek a történelembe. Vagy figyelmetlenségből, vagy egyéb homályos okból a kisujjukat sem mozdították meg ezek eltávolítására.

A keserű emlékeket idéző mult mellett azonban ott színeskedik az új történelmet írók híre is. Tarka plakát hirdeti az egyik gettóépület falán, hogy a *munkásszínjátszók Bonyhádon „elsőrangu szereposztásban" előadják az Ember tragédiáját.* Dicséretreméltóan törekvő mind a két munkáspárt ifjúsága. Bonyhádon előadni a Tragédiát még akkor is gyönyörű, ha az nem sikerül száz százalékosan. Reméljük azonban, hogy maradéktalanul sikerülni fog.

A völgységi járás székhelye mindig nevezetes volt arról, hogy élénk kereskedelmi életet él. Most is tele vannak Bonyhád kirakatai áruval, most is egymásra licitálnak a kereskedők. Természetes, hogy ahol ilyen mozgékony

AZ ÜZLETI ÉLET,

ott hamar megjelenik a feketézés is. Ma az inflációs feketézés fordítottja divatos Bonyhádon. *Egy mázsa buzáért a hivatalos ár helyett 25 forintot adnak a malmosok és gabonakereskedők.* Hogy a termelő mégis nekik adja el a gabonáját és nem az államnak, annak egyszerű a magyarázata. Falun pénzszűke van. A kereskedők készpénzzel fizetnek, az állami beszolgáltatóhelyek pedig bonnal. Sajnos, így nagyon is érthető a dolog. (Éppen a napokban közöltük a G. F. rendeletét, amely ennek az áldatlan helyzetnek véget vet.)

Amint nézegetjük a boltokat, feltűnik, hogy a nagyszámú vasüzlet kirakatában mindenütt Lampart zománcedények vannak felhalmozva, pedig Bonyhádon hatalmas zománcgyár működik. Kérdezősködésünkre homályos feleleteket kapunk, mindenki mást mond, sokan csak hümmögnek, így elhatározzuk, hogy utánanézünk a dolognak kint az üzemben.

Perczel nemzetes ur lelkiismerete

Mielőtt útnak indulnánk, telefonálunk és az üzemi bizottságot keressük. Nagy meglepetésünkre azt a választ kapjuk, hogy hiába megyünk ki, nem találunk meg senkit, mert *az üzem leállt, a munkásokat elbocsátották és jelenleg alig tíz ember dolgozik bent.*

Sásdi Nándor elvtárssal, a Szakszervezetek megbizottjával most már haladék nélkül útnak indulunk a gyár felé.

Az üzem irodájában az igazgató és a főkönyvelő fogadnak, akik azonban megtudakolva, milyen ügyben járunk, fölényesen kijelentik, hogy *ez az igazgató urat valószínüleg nem fogja érdekelni.* Mégis jónak látják előkeríteni bonyhádi Perczel József urat, a gyár tulajdonosát és mindenható urát valahonnan. Betessékel az irodájába, kényszeredetten odainti a közben előkerült üzemi bizottsági elnököt és a tisztviselőket is és megindul a beszélgetés.

(Utólagosan ezuton kérem bocsánatát a tulajdonos úrnak, amiért a beszélgetés során egyszerűen csak Perczel úrnak szólítottam. Később tudtam meg elbocsátott munkásaitól, hogy Ön még ma is megköveteli a „nemzetes úr" megszólítást, ami ki is jár Önnek, hiszen vitézi címét, mint fehér tiszt szerezte a Horthy-féle ellenforradalomban.)

Első kérdésünkre, hogy miért állította le a gyárat, hosszú körmondatokba kezd. Hivatkozik a pénzszükére, a kereskedők érdektelenségére, a Lampart nyomasztó előretörésére, majd váratlanul meglepő kijelentést tesz.

— Mivel a lelkiismeretemmel nem tartottam összeegyeztethetőnek, hogy a munkásaimat hitelbe dolgoztassam, kénytelen voltam elbocsátani őket.

Mindenesetre furcsa lelkiismeret, amelyik nem birja el azt, hogy két-három hétig hitelbe foglalkoztassa az alkalmazottait és később kifizesse őket, de azt igen, hogy máról holnapra az utcára tegye őket!

Elpanaszolja azt is a 48-as Perczel tábornak dzsentri leszármazottja, hogy nem vásárolják a piacon a gyármányait, mert nincs raktáron szortirozott árujuk.

Amikor megemlítjük, hogy a Lampart példájára ő is szétküldhetné autón, vagy kocsin falukba az árúját, s a falusiak örömmel megvennék a nem szortirozott portékát is, — vállát vonogatja és kijelenti, hogy nem sok üzleti fantáziát lát a dologban.

Hosszú ideig tart a megbeszélés, de nem teljesen eredménytelen, Sásdi elvtárs határozott fellépésére végre igéretet tesz az ü. b. elnöke előtt, hogy mégis megpróbálkozik egy kocsi árut kiküldeni és ha eredményes lesz, rendszeresíteni fogja. Az ü. b. magára vállalja a kiárusítást. Azt is sikerül kiharcolni, hogy a teljesen ép üzembe, amelynek békebeli munkáslétszáma átlag 200 fő volt, visszaveszi a munkásoknak legalább a felét. A bonyhádi zománcgyár talán az egyetlen ilyennemű üzeme Magyarországnak, amely teljesen épen maradt, még egy ablaka sem tört be és ahol ennek ellenére leépítettek. Reméljük, hogy látogatásunk után gyökeresen megváltozik a helyzet.

A községbe visszavezető utcán hatalmas uri kastély tünik a szemünkbe. Kisérőink felvilágosítanak, hogy a kastély a körülötte lévő ősparkkal és gazdasági udvarral együtt bonyhádi Perczel ur tulajdona, egy része annak a vagyonnak, amely a zománcgyárral és 200 hold földbirtokkal együtt lehetővé teszi a „nemzetes urnak", hogy akkor, amikor leépíti alkalmazottait, luxus autót tartson saját uri passziójára. *A zománcgyár munkásainak azonban nincs se gyermek napközi otthonuk, sem bölcsődéjük, sem pihenőhelyük. Erre nem jut hely, mert Perczel urnak egyedül szüksége van mind a 14 szobára és az egész majdnem egy holdas parkra.*

Ahol jól dolgozik az Üzemi Bizottság

Üdítő dolog a zománcgyár után Bonyhád másik nagy üzeme a Petermann cipőgyár üzemi bizottságával beszélgetni.

A cipőüzem ma a békebeli létszám 40 százalékát foglalkoztatja. Mivel a nyersayag csak igen korlátozottan áll rendelkezésükre, 25 órát dolgoznak hetenként, azonban az ü. b. most harcol azért, hogy felemelje 48 órára. Remélik, hogy más gyártmányokra való átállással sikerül majd ezt is kiverekedniök.

A stabilizáció óta 3500 pár cipőt adtak le a forintakcióra bizományba a nemrég megalakult Cipőkereskedők Beszerző és Értékesítő Szövetkezetének. Arra számítanak, hogy az innen befolyó összeget teljes egészében a gyár munkásságának kielégítésére fordítják.

Most tervezik a gyár kultúrházának és napközi otthonának felépítését, azonban ez még egyelőre a pénzszüke miatt csak tervezet.

Az UFOSz eredményes munkája

Egész Bonyhádra rányomja a bélyegét az igen jelentős számu munkásréteg. Ez látszik meg a most alakulóban lévő Uj Földhözjuttatottak Országos Szövetkezetén is. *Megszerezték a volt Baumgarten féle géplakatos üzemet és saját kezelésükben javítják 8 cséplőgépüket. A közeli März pusztán mintegy 50—60 szarvasmarhát tartanak továbbtenyésztés céljaira. Most alakul a szövetkezet mezőgazdasági, szőlészeti, kereskedelmi szakosztálya. A kertészeti szakosztály faiskolát létesít, amely a legszebb reményekkel biztat.*

A szövetkezet tagjai úgyszólván kivétel nélkül székely telepesek. Dolgoznak új otthonukban, méltók akarnak lenni a kormány bizalmára, amely idehelyezte őket, földet, otthont, kenyeret adva a kezükbe.

A sok összegyülő panasz közül kiemelkedik egy, amely valóságos felkiáltójel az iskolák körül mostanában kialakult országos vitában. Bonyhádon evangélikus főgimnáziumot tartottak fenn a svábok. A kitelepítés után itt maradt a főgimnázium, itt maradtak a tanárok diákok és a fenntartó egyházközség nélkül. Hogyan tud az evangégikus egyház fenntartani Bonyhádon gimnáziumot, — ez ma a legégetőbb kérdés. Csak egy válasz lehet rá. Bonyhád elbir egy gimnáziumot, de nem birja el azt a nyáj nélkül maradt evangélikus eklézsia.

Igen, itt, a völgységi járás „fővárosában" is sok a panasz, sok a kivánnivaló, azonban az általános kép azt mutatja, hogy Bonyhád már felismerte a helyes utat és meg is indult azon előre. Sok szerencsét és minél több és jobb eredményt kivánunk hozzá a magunk részéről.

r. k.

Pécs és Vidéke Hitelszövetkezet

Alakult 1904. Pécs, Irgalmasok-u. 18.

Mezőgazdasági és kisipari kölcsönök folyósítását megkezdte.

Betéteket előnyösen kamatoztat, garanciát kedvező feltételek mellett nyujt.

Belföldre mindennemű átutalást vállal.

Sorjegyárusítás.

AZ ORSZ. KÖZP. HITELSZÖVETKEZET TAGINTÉZETE.

Esküvőre

legszebb ajándék a

csillár

éjjeliszekrény lampa, vasalók.

Minden igényt kielégitő dus választék

Szolid árak.

SÁNDOR JÁNOS

Kossuth L.-ut 5. (Pannónia szállónál)

A kereslet óráról órára nő!

Siessen megvásárolni osztálysorsjegyét.

Szerencsés esetben nyerhető:

300.000 forint
200.000 forint
100.000 forint
50.000 forint
35.000 forint
30.000 forint stb.

Első osztály

Húzás október 4-én.

Minden második sorsjegy nyer

Sorsjegyárak: Egész 24.— Ft, fél 12.— Ft, negyed 6.— Ft, nyolcad 3.— Ft.

Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.

Dr. SIMONFAYNÉ WEILER MARGIT

osztálysorsjáték főárusító

a Tausz Gyula bank házban

SZŐLŐBIRTOKOSOK, FIGYELEM!

A város polgármestere felhívja a szőlőbirtokosokat, hogy az érvényben lévő törvényes rendelkezések szerint az új bort (mustot) a szüretet követő 8 nap alatt a javadalmi hivatalban városháza I. em. 50 szám alatt adó alá feltétlenül jelentsék be. Akik úgynevezett előszüretet tartanak, ennek eredményét is, függetlenül attól, hogy a főszüret mikor lesz, 8 nap alatt kötelesek bejelenteni.

Az italmérő szőlőbirtokosok a szüretet annak megkezdése előtt tartoznak már bejelenteni.

Aki a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, az ellen a jövedéki kihágási eljárás megindul.

Haladó szellemet csak haladó szellemű pedagógus sugallhat

A pedagógus szakszervezet révén egymásra talált a magyar oktató és a magyar munkás — A Dolgozók iskoláját mintául vette a külföld is

Az ország nevelésügye a demorációban végre valóban közügy lett. Ezért kíséri az egész magyar társadalom élénk figyelemmel a köznevelés megreformálására irányuló terveket és végrehajtási módozatait. Tudja mindenki, hogy a magyar demokrácia ügye nemcsak gyárakban, üzemekben és a szántóföldeken dől el, hanem elsősorban a korszerüen felszerelt és demokratikus szellemben vezetett köznevelési intézményeinkben. Azt is tudja mindenki, hogy

haladó szellemet csak haladó szellemű pedagógus sugallhat.

Végtelenül fontos tehát, hogy a magyar tanár és tanító társadalom önmagában is végrehajtsa a reformok megvalósításához szükséges lelki önvizsgálatot és új magatartásával szolgálja a magyar demokrácia ügyét. A pedagógusnak azonban nemcsak önmagában, hanem mint társadalom, mint közösségi szervezet is meg kell változnia. Örömmel kell megállapítanunk, hogy a magyar pedagógusok nagy tömege ebben a tekintetben a haladó szellemről igyekszik tanubizonyságot tenni, mert ma már úgyszólván kivétel nélkül tanár és tanító éli az öntudatos, szervezett szellemi munkás életét. A pedagógus mint érdekképviseleti „egyed" tehát egészen más tipust kell képviseljen, mint a multban.

A pedagógusok szakszervezeti mozgalmának jelentőségéről beszélgetve, megkérdeztem Muszty Lászlót, a Magyár Pedagógusok Szabad Szakszervezetének baranyamegyei titkárát, — miben látja jelentőségét a pedagógusok szakszervezeti mozgalmának.

— Szakszervezeti mozgalmunkban — mondja — sokan nem látnak egyebet, mint gazdasági érdekképviseletet, melynek kizárólagos feladata az iskola fenntartókkal szembeni bérharcok lefolytatása. Ez az egyoldalu beállítás alkalmas arra, hogy megtévessze a pedagógus társadalmat és átfogó szempontú országépítő kulturális feladatairól elterelje a figyelmet.

A szakszervezeti mozgalom teljesen új módszerrel, eredményesebben dolgozik a felszabadulás előtti, nevelőket egybefogó érdekképviseleti szerveknél.

A multban iskolatipusok és iskola fenntartókhoz való tartozandóság szerint tömörültek a pedagógusok, úgynevezett „egyesületekbe." Alapszabályaikat a működésüket gondosan ellenőrizte s természetesen módjában volt így a haladó szellemet képviselő pedagógusokat bizonyos módszerekkel, mint pl. áthelyezés — elhallgattatni.

Ma, iskolatipusok és iskola fenntartókra való tekintet nélkül egységes szervezetbe tartozik több, mint harmincezer pedagógus.

Mozgalmunk legnagyobb jelentőségét tehát éppen abban látjuk, hogy az ország korábban mesterségesen széttagolt pedagógus egyesületeit sikerült kiemelni a kultuszminisztérium bábasága alól és önálló szakszervezetbe tömörülhettek a pedagógusok. A másik eléggé ki nem hangsúlyozható tény, hogy ezzel a szakszervezeti formával

a magyar tanár és tanító beágyazódott a magyar dolgozók széles társadalmába és ma már szövetségesünk a szívós szakszervezeti harcokban megedződött munkásság is.

Ez olyan eredmény, amelyet a különféle pedagógus egyesületek működésével sohasem lehetett volna elérni. Széles perspektívák nyilnak meg a haladó szellemű pedagógusok előtt tehát, — hiszen minden magyar dolgozó kezét fogva vehet részt az ország ujjáépítésében.

Miért és hogyan küzd a pedagógus szakszervezet

— Milyen célok érdekében küzd a pedagógus szakszervezet?

— Legfőbb célja a nevelők egységének megteremtése és ezzel a demokratikus közszellem biztosítása. A pedagógus tagok erkölcsi gazdasági és kulturális érdekeinek, valamint társadalmi megbecsülésének előmozdítása, biztosítása, úgyszintén jogos érdekeinek munkaadójukkal szemben való megvédése. A magyar nevelők közvetlen részvételének biztosítása a demokratikus köznevelés kiépítésében és a tanügyi igazgatásban. Szoros együttműködést igyekszünk kiépíteni minden olyan társadalmi szervvel, amelyik a pedagógus szakszervezetet céljai megvalósításában támogatja. Feladata szakszervezetünknek nem utolsó sorban a tagok és hozzátartozóik testi-lelki egészségének intézményes előmozdítása, — állandó egyesületi élet fenntartása, olvasóterem létesítése stb.

— Milyen eszközökkel valósítja meg a szakszervezet ezeket a célokat?

— Beírási és tagdíjakat szed tagjaitól, könyvkiadással foglalkozik. Előadások bevétele, gyűjtések és a régi pedagógus egyesületek vagyonának kezeléséből eredő jövedelem az az anyagi alap, melyet a jövőben még inkább ki akarunk szélesíteni. Tagozatokat és szakosztályokat létesítünk, továbbképző és át képzőtanfolyamokat tartunk, vitákat gyüléseket, kongresszusokat rendezünk, pályadíjakat írunk ki, ösztöndíjakat juttatunk. Ezenkívül folyóiratokat adunk ki, ingyenes jogi tanácsokkal, jogvédelemmel szolgál a szakszervezet, díjtalan munkaközvetítést bonyolít le s későbbi tervünk természetesen az is, hogy internátusokat, üdülőházakat létesítsünk és tartsunk fenn.

Pécs és Baranya az élen

— Helyi viszonylatban hogyan áll a pedagógus szakszervezeti mozgalom?

— A pécsi és baranyai pedagógusok elsők voltak az országban, akik szakszervezeti munkájukkal is megkezdték az ország újjáépítését. Egymás után alakult meg a pécsi szervezet után a hegyháti, mohácsi, szentlőrinci, siklósi, pécsváradi és villányi járási pedagógus szakszervezet és ez év tavaszán mindezen csoportok bejelentették csatlakozásukat a Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Országos Központjának. Az a legörvendetesebb, hogy

a felekezeti tanítók is csatlakoztak mozgalmunkhoz, az a tanítói réteg, amely anyagi és erkölcsi védelem tekintetében legtöbbet várhat a szakszervezettől.

A csoportok intenzív egyesületi életet élnek, — így például szeptemberben minden csoport megtartja plenáris őszi járási közgyűlését. Nagy lökést adott mozgalmunknak az ez év májusában megtartott Pécs-baranyai pedagógus kongresszus, ahol maga a kultuszminiszter buzdította a baranyai pedagógusokat a szakszervezeti egyesülésre és érdekképviselet ápolására.

— Főként milyen kérdések foglalkoztatják a pedagógus szakszervezet vezetőségét?

— Elsősorban természetesen anyagiak.

A magyar társadalomnak talán egyetlen rétege sem szenvedett annyit az infláció dühöngésében, mint a pedagógusok.

Éppen ezért, a stabilizáció érdekeinek szem előtt tartásával a pedagógus szakszervezet vezetősége mindent elkövet, hogy régi panaszainkat a kormányzat anyagiak tekintetében orvosolja. Igéretet kaptunk máris, hogy

októbertől kezdődően a 30 százalékos nevelői pótlékot ismét folyósítani fogják.

Az úgynevezett igazgatói pótlék ügyében is jó megoldás várható. Ebben a kérdésben az a felfogás alakult ki például, hogy ne pótlékot kapjanak az igazgatók, hanem autómatikusan léptessék elő őket. Folynak a tárgyalások a lakbér ügyében is, hiszen a 40 százalékos lakbér úgyszólván illuzórikussá teszi a pedagógusok fizetését. A természetbeni lakásoknál sikerült ezen a téren olyan értelmű engedményt kiharcolni, hogy a 40 százalékot leszállították 25-10 százalékra. A pedagógus társadalom megfelelő javadalmazását a Központi Vezetőség külön nevelői státus kiharcolása után tartja véglegesen megoldhatónak. Küzd a szakszervezet a nyugdíjas kartársakat sújtó 40 százalékos levonás megszüntetése érdekében is.

Legsürgősebb tennivaló azonban a jelenlegi lakbér viszonyokból eredő hátrányok kiküszöbölése.

Ezt annál is inkább orvosolni kell, mert a pedagógus társadalom, különösen a nagycsaládúak, képtelenek így megélni.

A nagy probléma: A TANKÖNYV

— A pedagógiai kérdések előterében az általános iskola ügye áll. Mi a szakszervezet álláspontja ezen a téren?

— A pedagógus szakszervezet mindent elkövet — mondja Muszty László szakszervezeti titkár — hogy

ezt az iskolatipust az adott körülmények között a lehető legtökéletesebbre lehessen kifejleszteni és a széles magyar tömegek magasabb színvonalú iskoláztatását a maga eszközeivel is biztosítsa.

Ezen a téren a szakszervezet teljes összhangban működik a tanügyi hatóságokkal.

— Mi van a dolgozók iskolájával?

— A dolgozók iskoláját is támogatja szakszervezetünk, hiszen

ez az iskolatipus mamár mintaszerűen működik és más országok is követik példánkat.

Ezzel kapcsolatban a nevelőképzés reformjában szakszervezetünk sürgős intézkedéseket szorgalmaz. Az érettségire épített egységes főiskolai nevelőképzés teljes rendelete valószínüleg rövidesen napvilágot lát. Ebben a kérdésben is szakszervezetünk álláspontja győzött. A tankönyvkérdést is úgy látszik, szakszervezetünk oldja meg véglegesen. A Kalász könyvkiadó elkészült a maga tankönyveivel már erre az iskolai évre, — ezen kívül azonban kevés történt. A minisztérium csak most írja ki a pályázatokat és a könyvkiadást előreláthatólag szintén a szakszervezet birtokában lévő Kalász könyvkiadó végzi majd el.

Megköszönöm Muszty László titkár értékes felvilágosításait, melyek mind azt bizonyítják, hogy a pedagógus társadalom szakszervezeti tömörülése amellett, hogy az egyén érdekeit védi és szolgálja, szilárd biztosítéka a magyar demokrácia jövőjének is.

Mert csupán a szakszervezetekbe tömörült, haladó szellemű pedagógus társadalom képes egészségesebb világszemléletet, erkölcsösebb szellemi tartalommal telített új generációt nevelni a köz, a magyar nép és az egyetemes emberiség szolgálatára.

Béky Julia dr.

Mélyen leszállított árak!!! a kirakatban láthatók!!!
Szőnyi, Lukafai Üvegraktár Pécs, Király-utca 14. Telefon: 27-14. sz.

A gyarmatok ifjúságának élete

Vidi Kanugii, India küldötte beszéde a demokratikus ifjak világszövetsége tanácsának ülésén

Csaknem egy év telt el a háború befejezése óta. És eltérően attól, ami olyan országokban történt, mint pl. Jugoszlávia, Albánia, stb., a gyarmatokon olyan mértékben romlott a helyzet, ami eddig a gyarmatok történetében ismeretlen. A háború hat éve meggyorsította és kiélezte a gazdasági válságot. Százmilliós népességet fenyeget éhhalál. Fiatalok milliói, kik az antifasiszta hadseregben harcoltak, vagy a hadiiparban dolgoztak, ismét a munkanélküliség és nyomor előtt állanak.

KÖZÉP KELETEN

a cenzura eltitkolja az arab nép szörnyű nyomorúságát. A demokratikus szabadság legkegyetlenebb felszámolása a napokban érte el csúcspontját, amikor

az összes munkás- és diákszervezetek vezetőit letartóztatták.

Azokat az ujságokat és folyóiratokat, melyek következetesen küzdöttek a szabadságért és demokráciáért, betiltották. Ezek között van a kairói egyetem folyóirata is.

Áttérve

A DÉLAFRIKAI KÉRDÉSRE

a legkegyetlenebb kizsákmányolást és a legmélyebb nyomorúságot látjuk. A legleplezetlenebb formában nyilvánul itt meg az imperialista uralom. A munkás kiuzsorázása rendkívül alacsony munkabérek mellett, mely minden gyarmaton uralkodik, itt a rabszolga-munka szégyenletes formájában nyilatkozik meg.

Saját hazájában mindentől meg van fosztva az afrikai,

beleértve a legszükségesebb szerszámokat is, melyek kis földje megmunkálásához nélkülözhetetlenek.

Délafrikában fasiszta rend van; faji törvények, a lakosság 80%-a meg van fosztva a legelemibb szabadságtól, a demokratikus afrikai indus és néger lakosság a legnagyobb üldözést szenvedi és börtönben ül. Délafrika helyettes miniszterelnöke nemrég ismerte be, hogy a Délafrikában uralkodó szellem a „kiváltságosok" tana. Most a délafrikai indusok valóságos hősies harcot kezdtek a fasiszta törvény ellen, melyet „gettó törvény"-nek hívnak, s mely Afrikában a gettót próbálkozik állandósítani. Az indusok levélben fordultak tiltakozásukkal az Egyesült Népek Szövetségéhez.

Jelen pillanatban csaknem minden afrikai gyarmaton van ifjúsági mozgalom, amely mozgósítja a fiatal fiúkat és lányokat a harcra, a legszükségesebb anyagi követeléseik kielégítésére, a demokráciáért, a szabadságért.

Lényeges fejlődést ért el az ifjúsági mozgalom a

TÁVOLKELETI GYARMATOKON.

Birmában, Malájban, Indonéziában a japánok elleni harcban hatalmas ifjúsági szervezet nőtt ki. Ezeknek az országoknak fiatalsága tiszta szemmel látja egy hatalmas nemzetközi mozgalom szükségességét és fontosságát.

Milyen is a helyzet ezekben az országokban? A japán fasiszta uralom alól felszabadulva, a nép szembenáll egy imperialista elnyomással, mely új gyarmati uralom megerősítésével kísérletezik.

INDONÉZIÁBAN

folyik a harc, a köztársaság még mindig nincs elismerve. Még kevésbé említenünk azt a segítést, melyet a világ demokratikus szervezetei nyújtottak Indonézia hős fiainak. Mindenekelőtt az ausztráliai rakodómunkásokat, kik megtagadták a holland hajók berakodását, a britindiai és más matrózokat, kik nem szerződtek le a holland hajókra, a birmai, ceiloni és indiai diákok és munkások tiltakozó manifesztációját.

BIRMÁBAN ÉS MALÁJBAN,

egy évvel a japán-fasiszta iga alóli való felszabadulás után, százával tartóztatnak le embereket. Ifjúsági szervezetek és szakszervezetek vezetőit az utcán gyilkolják le, vagy vetik börtönbe. Azok a politikai szervezetek és nemzeti mozgalmak ujságjai, melyek részt vettek a japánok elleni harcban, be vannak tiltva. Tudjuk, hogy Anglia és Amerika ifjúsága sohasem egyezett volna bele ezekbe a dolgokba, ha tudott volna róluk. De ez az ifjúság be kell, hogy ismerje felelősségét, azt, hogy neki el kellett volna követnie mindent, hogy tudomást szerezzen ezekről a dolgokról és tiltakoznia kellett volna ez ellen a politika ellen.

És végre

AZ INDIAI KÉRDÉS.

India 400 millió lakossága a földgömb lakosságának egy ötöd részét és a gyarmatoknak több, mint felét teszi ki. India felszabadítása az egész világ progresszív erőinek rendkívüli megerősödését jelentené.

Ellentétben bizonyos körök állításaival, a nemrég Indiában járt angol parlamenti küldöttség indítványa semmiképpen sem jelenti a hatalom átadását az indiai népnek. Nem hirdették ki a függetlenséget.

A fölajánlott alkotmány a hatalom nagy részének imperialista kezekben való meghagyását célozta.

Ezenkívül a függetlenség üres illúzió marad, hogyha ezt nem kíséri az angol csapatok kivonása. De a parlamenti küldöttség megtagadta a hadsereg visszavonása idejének meghatározását. Más oldalról ismét itt az éhség, mely a legközelebbi hónapokban 5—15 millió embert fenyeget.

A súlyos élelmezési nehézségek Indiában, átmenetek gazdasági válságba.

5 millió dolgozó, közöttük 2 millió leszerelt katona áll szemben a fenyegető munkanélküliséggel.

Miután semmiféle program nincs mely valamely iparág felvirágoztatására vezetne, ezek a munkanélküliek meg vannak fosztva a munkalehetőség minden reményétől. Az angol imperialista politika, — India iparosodása ellen van, — nemcsak válságot idézett elő az országban, de megfosztotta az országot még a lehetőségétől is annak, hogy ebből a válságból kikerüljön.

Négyszemközt Nádasdi Ferenccel,

Pécs nyilas rémével, aki Nagykanizsán zsidókat „csinált ki", 670 magyar leventét hurcolt nyugatra és aki szerint a nyilas ideológia abban áll, hogy szabadon ütheti a zsidókat

Az hogy kikből állott az ország vezetősége, hogy kik irányították itt néhány hónapig a közvéleményt s kik kaparintották magukhoz az államhatalmat, csak akkor látjuk a maga szörnyűségében, ha szemben állunk Nádasdi Ferenccel, aki ezelőtt két esztendeje ebben a városban és később Nagykanizsán és Marcaliban élet halál ura volt. Mert az volt. Ahogy most itt áll velem szemközt magam előtt látom a tegnapi Nádasdi testvért, antant szíjasan, Árpád szallagosan, bilgerivel és géppisztollyal. Látom a tegnapi Nádasdi testvért, amint Nagykanizsán Gerő ügyvédet ép „kinyírja", ahogy részeggőzös aggyai magához rántja Alizt, akinek nevéről csak ennyi maradt meg, de aki egykor élő és érző asszony volt. Látom Nádasdi testvért amint a süket és 70 esztendős Schwartz Zsigmondot véresre veri kutyakorbáccsal, amint rettegésben tart egy várost, mert akkor neki minden szabad volt. — Mert akkor ő és a hozzá hasonlók az Uj Európa nevében csináltak történelmet, szolgáltattak igazságot, ölnek és rabolnak, nőket erőszakoltak, aggokat korbácsoltak a nyilas eszme magasabb dicsőségére. Ez a Nádasdi Ferenc a maga két méteres robosztus alakjával, az alacsony homlokával, kidülledő szemeivel forradásos arcával képviseli ezt az őrületet, amit általában nyilas eszmének, nemzeti szocializmusnak szokás nevezni.

Nádasdi Ferenc ma szelíd legény, de neki ez a szelidség valahogy úgy áll, mint farkasnak a póráz. Hiába igyekszik csendesen beszélni, hiába próbálja multbeli szerepléseit kisebbíteni, hiába nem emlékszik semmire, három város közönsége vall ellene, három város polgársága szenvedett miattta. És emelett még egy nagy bűne van, ő volt az aki

Nagykanizsáról és Marcaliról 670 magyar leventét, mint a barmokat hajtott Nyugatra, ahonnan még ma sem jöttek haza.

Amikor beszél, behúzza fejét és kis szemeivel idegesen pislog. — Nem gyáva, legalább is igyekszik nem gyávának mutatkozni, de a tegnapi nagy legénynek nyoma sincs.

— Miért lépett be a nyilas pártba? — tesszük fel az első kérdést.

Vonogatja vállát és kényszeredetten felel:

— Hát csak meggyőződésből.

— Jól van, akkor magyarázza meg nekünk, mi a nyilas eszme lényege?

— Tudják azt az urak.

— De mi azt szereténk, ha maga magyarázná meg az ügyet.

Habozik a válasszal, gondolkozik.

— Hát kérem, én nem vagyok tanult ember, én csak azt tudom, hogy szabad volt ütni a zsidókat és keresni is lehetett.

— Brávó Nádasdi úr, ilyen rövid és jellemzően még senki sem foglalta össze a nyilas eszméket. Most csak azt magyarázza meg, hogy mit értett kereset alatt.

— Kérem, mindig volt elég pénzem.

— Szóval rabolt.

Itt már visszakozik Ezt nem vállalja.

— Nagykanizsán ugye jó volt a kereset.

Nem válaszol.

— Szóval nem felel. Igy is jó. Hát mondja meg, mi van Gerő ügyvéddel?

— Ki az?

— Akit lakásáról hurcolt el és akit agyonlőtt

Felhorkan, mint egy sebzett állat.

— Kérem és nem öltem meg senkit. Az én kezeimhez embervér nem tapad.

Most már komolyabbra fordul a beszélgetés, amely lassan kihallgatás jellegüvé válik.

— Ne hazudjon. Tanuk bizonyitják. Mint ahogy tanuk serege bizonyitja azt is, hogy maga volt az aki százszámra hurcoltatta el a leventéket.

— Állitsák velem szembe azokat a leventéket, akiket én hurcoltattam el.

— Azok nem jöttek vissza, mint ahogy Gerő ügyvéd sem tanuskodhat maga ellen, mert megölte.

— Nem öltem meg. És senkit sem bántottam.

— Hazudik. Hát Pécsett ki verte véresre az embereket

— Én csak zsidókat vertem meg.

— Azok nem voltak emberek?

— Akkor szabad volt.

— Igy Gerő ügyvédet is szabad volt megölni és a többieket is akiknek ügyében most folyik maga ellen a nyomozás.

Tagad és tiltakozik. Nem akar semmit sem vallani. Még azt sem, hogy mint nyilas pártszolgáaltos Nagykanizsán rabolt. Illetőleg ezt később bevallja.

— Fiedler testvér parancsára elvettük az emberektől az aranyat és ékszereket, de három nap mulva visszaadtuk.

Elnevetjük magunkat.

— Ki hiszi ezt el magának? Csak vállát vonogatja.

— Hát Aliz asszonnyol mi van?

— csattan új kérdésünk.

Ez talált.

— Alizt én nem bántottam. Feljött a zárkából, ittunk egy kulacs rumot, aztán beszélgettünk.

— És közben erőszakoskodott vele. Elvette az ékszerét és letiporta.

— Állitsák szembe velem.

— Maga nagyon jól tudja, hogy ez lehetetlen. A halottak nem beszélnek, a halottak nem vádaskodnak, de szerencsére vannak más tanuk is.

Egyre azt hajtogatja, hogy ő csak beszélgetett Alizzal.

— Fiedlerről mit tud?

— Fiedler volt a parancsnokom. De csak két hétig, mert elbocsátott.

— Miért?

— Hát mert sokat részegesked-tem.

— Azt tudja, hogy Fiedlert milyen sors érte?

Halkan válaszol.

— Igen. felkötötték.

— Hát azt tudja, hogy mivel védekezett?

— Nem.

— Megmondjuk. Hogy maga volt a rossz szelleme, hogy azért bocsátotta el, mert már ő maga sem tudta nézni a maga kegyetlenkedéseit. Ehhez mit szól.

— Hazudik. Én csak ittam

— Géppisztollyal miért járt?

— Mindnyájan úgy voltunk

— Hányszor használta a géppisztolyt?

Nem felel. Hallgat.

— Mit tud a mentségére felhozni?

— Nem öltem meg senkit.

— Miért nem vallja be töredelmesen bűneit. Ugy is kinyomozzák.

Hallgat.

— Ha újra kezdené az életét, mit csinálna?

— Nem bántanék senkit.

— Még mindig Szálasit tartja követendő példának?

— Már nem.

— Most kit követne?

Ekkor kapjuk az első emberi választ tőle.

— Most a lovakkal törődnék.

— No még egyet mondjon meg. Milyen büntetésre számit?

— Nem tudom.

— Nem fél a kötéltől?

Megbonzong, akaratlanul is nyakához kap és kényszeredetten felel.

— Azt kapok?

Zsadányi Oszkár.

Pártunk harmadik kongresszusát

szeptember 28-án, szombaton dél után nagygyűlés vezeti be a Hősök-terén. Az MKP vezetői mellett külföldi vendégeink is felszólalnak a gyűlésen.

Szombaton este az Operaházban lesz a díszmegnyitó. A tanácskozások vasárnap reggel kezdődnek a Nemzetgyűlés üléstermében és kedden este fejeződnek be.

Pártunk vezetősége 17 ország kommunista pártját hívta meg a kongresszusra. A legtöbben a meghívottak közül már be is jelentették részvételüket.

A kongresszus idején három kiállítás lesz. A párttörténeti kiállításon hatalmas anyag mutatja majd be azt a hősies harcot, amelyet a szörnyű elnyomás ellenére 25 esztendőn át vivtak a magyar kommunisták. A kommunista képzőművészek tárlaton mutatják be azt a fejlődést, amelyet a felszabadulás után elértek. Végül közszemlére kerülnek azok az emléktárgyak, ajándékok, amelyeket egyes pártszervezetek, üzemek készítettek a kongresszusra.

1946. szeptember hó 15-én, vasárnap este 7 órai kezdettel a FEKETE GYÉMÁNT kerthelyiségében (Munkáskultur székház) volt Nemzeti Kaszinó

nagy kertiünnepély, műsorral egybekötve

BORSZÉKY FERENC

a Pécsi Nemzeti Színház művészének vendégfellépésével

Műsoron: Őszi dalok, Bordalok és magyar nóták.

Kísér: JÓNÁS BANDI és cigányzenekara.

ELŐADÁS UTÁN TÁNC. BELÉPŐDIJ 1 FORINT.

Hideg-meleg konyha, olcsó italok. Mindenkit szeretettel meghív

A RENDEZŐSÉG.

Hogyan szabotálja a B listáról visszahelyezett körjegyző a beszolgáltatást

és akarja tönkretenni, kedvüket venni a telepeseknek?

Halmos Ernő himesházi körjegyzőt az egész falu magyar lakossága utálja. Annyi bűne van amit a nép és a demokrácia ellen vétett, hogy már a B-listázás előtt régen ki kellett volna hivatalából vágni. Végre B-listára került, de a megkönnyebbülés érzését a csalódás váltotta fel. Visszamentették a jegyzőt újra az állásába. Igyekszik is ezt megszolgálni a reakciónak.

Minden telepesnek kiirták a beszolgáltatási ivet a juttatott földek szerint.

A földadó kivetését már sokkal egyszerübben intézte el a jegyző úr. A telepesekre kivetette a kitelepitett sváb összes földje után járó földadót. Például a 255 sz. házban lakott Herich Henrich volksbundos, akinek 24 hold földje volt. A házába jött Krizsán István telepes, aki 8.5 hold földet kapott a juttatásnál. Erre kell beszolgáltatni neki 480 kg. gabonát. A földadó fejében kivetettek rá 1671 kg. 98 dkg. gabonát.

Mikor kérdőre vonták a jegyzőt, hogy miért pocsékolja az időt és papirt ilyen kivetésekkel, azt válaszolta, hogy ő tudja mit csinál. Pontosan tudja! Legelső sorban tudja azt, hogy azok az új gazdák, akik ilyen kivetést kapnak kézhez a legnagyobb munka idején, pár napig szaladgálnak fűhöz-fához, s aztán nem szolgáltatják be a kért gabonát, hiszen arnyi nem is termett nekik. A másik csoport azért nem dolgozik mert nem kérik tőle. Ilyen jó szakembert helyezett vissza a főispán úr. Azt hisszük nem lesz büszke rá.

Abelovszky József.

„STABYL"

ÜZEMGAZDASÁGI IRODA

(IRODAVEZETŐ: BRETTNER EDE.)

Adminisztrációs, adó- és illetéküggyi, OTI, MABI ügyi

TANÁCSADÁS

Könyvelés átszervezés. Könyvek felfektetése. Vagyonmérleg. Elő- és utókalkuláció. Órakönyvelés.

TELEFON: 27-21

Adókivetések felülvizsgálata. Adófelebbezésekben tanácsadás. — Illeték, OTI, MABI ügyek.

Cím: Bajcsy Zsilinszky-utca 35. sz.

Jövedéki kihágások súlyosabb büntetése

A város polgármestere felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy aki súlyos jövedéki kihágást követ el, tehát a bor, hús, szesz stb. után fizetenduő fogyasztási adót, illetve adópótlékot elvonja, vagy az elvonás veszélyének kiteszi, a Magyar Köztársaság kormányának 8.800/1946 M. E. számú rendelete 21 §-ában foglaltak szerint főbüntetésként egy évig terjedhető fogházzal mellékbüntetésként pedig az elvont vagy az elvonás veszélyének kitett adó tizenkétszeres összegétől annak huszonnégyszeres összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Ez a rendelkezés a f. évi augusztus hó 1-től december hó 31-ig terjedő idő alatt elkövetett jövedéki kihágási ügyekre vonatkozik.

— **Hadifogoly hirek.** Kovács Imre, Ferenci Gábor, Baumann Ernő, Nagy József, Kovács Gyula, Szabi György, Harmati József, Szivó Károly, Matteheim Ferenc, Szabó Ferenc, Vetró László, Kovács Pál, Nonkrischöner József, Vellyer Miklós, Horváth Pál tizedes, Lukács Béla joghallgató, László Imre közgazdász, Szücs István bölcsész és Knizner László szabó hadifoglyok hozzátartozói jelentkezzenek a MKP hadifogoly irodájában.

Ma lesz a pécsi délszláv kisegitő tanitóképző tanfolyam záróünnepsége

Délután a Magyar Jugoszláv Társaság és a tanfolyam növendékeinek együttes előadása

Mint ismeretes, a magyar kormány a demokratikus magyar nemzetiségi politika elvei alapján az idei nyár folyamán Pécsett délszláv kisegitő tanitóképző tanfolyamot rendezett, amely három hónapos működés után szombaton fejezte be a hallgatók vizsgáztatását. A tanfolyam befejeztével mintegy ötven népi származású délszláv nemzetiségű tanító került ki a délszláv kisebbségi falvakba, hogy ott a délszláv kisebbséghez tartozó tanulókat anyanyelvükön oktassa. A vizsgálatokon a kultuszminisztérium képviseletében dr. Moravek Endre miniszteri tanácsos, a kultuszminisztérium dunamedencei ügyosztályának főnöke vett részt, s pénteken meglátogatta a vizsgálatokat Nagy Miklós államtitkár is. A miniszterelnökség és a külügyminisztérium szintén egy-egy megfigyelőt küldött a vizsgálatokra.

A tanfolyam igen szép sikerrel végződött s befejezéséül ma, vasárnap délelőtt 11 órakor az egyetem aulájában kisebb ünnepség lesz, amelyen Neducsics Szteván, a tanfolyam vezetője, valamint dr. Moravek Endre miniszteri tanácsos és Ember Gyula, a külügyminisztérium kulturális osztályának kiküldötte beszélnek a tanfolyamot végzett növendékekhez. Délután 5 órakor a Munkás Kultúrház nagytermében a Magyar—Jugoszláv Társaság pécsi csoportja és a tanfolyam növendékei együttes előadást rendeznek, amelyen dr. Hajdu Gyula, a Magyar—Jugoszláv Társaság pécsi csoportjának elnöke mond beszédet. Rex József, a Társaság budapesti központjának főtitkára a jugoszláv ifjúságról tart előadást, Csuka Zoltán pedig, a Társaság pécsi csoportjának kulturális titkára legújabb délszláv versfordításából a martírhalált halt Ivan Goran Kovacsics horvát költő Tömegsír c. poémájából mutat be részleteket. Igen érdekes lesz a délszláv tanitóképző tanfolyam növendékeinek szavalókórusa, amely Radovan Zogovics „Tito életrajza" c. költeményét fogja eredetiben előadni. A tanfolyam hallgatói ezenkívül még két délszláv dalt mutatnak be.

A két ünnepség iránt Pécsett igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás vasárnap estig: Kissé élénkebb délnyugati, majd északnyugati szél, nyugatról felhőátvonulások, helyenként futóeső. Az éjszakai lehülés mérséklődik, de a nappali felmelegedés is gyengül.

— **Belügyminiszteri elismerés.** A belügyminiszter elvtárs írásbeli elismerését fejezte ki Keserű János baranyamegyei alispánnak a népi kollégiumok felállítása érdekében kifejtett eredményes munkásságáért.

— **A Bányakórház vezetősége** ezúton is köszönetet mond a Szabolcsbányatelepi Demokratikus Nőszövetségnek, amely az általa rendezett szüreti mulatság tiszta jövedelméből 20 pár szalmapapucsot adományozott a kórházi betegek részére.

— **A Magyar—Jugoszláv Társaság** felhívja a vezetőség és az elnöki tanács tagjait, hogy a délutáni előadás előtt ugyanott 4 órai kezdettelfontos ülést tart, melyen kérik lehetőleg mindenki pontos megjelenését.

Divatékszer
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36.

— **Tagdíjbefizetési felhívás.** A „Kegyelet" Pécsi Temetkezési Biztosító Egyesület vezetősége az egyesület alapszabályok 9. §-ának 3-ik bekezdésében foglalt előírás értelmében ezúton hívja fel az összes tagdíjakkal hátralékban levő tagjait, hogy hátralékos tagdíjaikat legkésőbb f. évi október hó 15-ig az egyesület hivatalos helyiségében (Felsőmalom-u. 2/1. sz.) föltétlenül fizessék be, mert ellenkező esetben a tagok sorából törölve lesznek és ezzel az eddig szerzett jogaikat is elvesztik.

— **Hivatalos órák megtartása a pécsi hegyközségnél.** A pécsi hegyközség elnöksége értesíti tagjait hogy hivatalos óráit mint a multban, szerdán és szombaton 8—12 óráig tartja meg.

— **Az Egyetemi Orosz Intézet igazgatója** értesíti az orosz nyelv- és irodalom iránt érdeklődő közönséget, hogy az egyetem jog- és államtudományi karával kapcsolatban létesített Orosz Intézet orosz nyelv - és irodalmi tanfolyamára bárki beiratkozhatik. A tanfolyam résztvevői a jog- és államtudományi kar rendkívüli hallgatóiként iratkozhatnak be és beiratkozásuk alkalmával leckeigazolványt kapnak. A beiratkozás az egyetemi quaesturában történik (Központi épület, Rákóczi-út 80.) A tandíj 5—20 forint félévenként. Az előadások időpontjáról később adunk tájékoztatást.

EZÜSTÁRU
SCHÖNWALDNÁL
KOSSUTH LAJOS-ÚT 36.

— **A mohácsi m. állami Kertészképző Iskola Igazgatósága szeptember 30-ig vesz fel tanulókat.** Tekintettel arra, hogy a fenti iskolában van még férőhely, az iskola igazgatósága a tanulófelvétel határidejét szeptember hó 30-ig meghosszabbította. A Kertészképző Iskolában a szegénysorsú gazdák gyermekeinek is lehetőségük van arra, hogy magukat tovább képezzék és felsőbb iskolai képesítést szerezzenek a továbbtanulásra, mert az ingyenes tanítás mellett teljes ellátást, lakást, fűtést, világítást is ingyen biztosít az iskola. Felhívjuk tehát az érdeklődők figyelmét eme nemzetgazdaságilag is nagyfontosságú, szociális szempontból pedig az első helyen álló állami intézményre. Felvételre jelentkezni szeptember 30-ig a mohácsi áll. Kertészképző Iskola igazgatóságánál (Mohács, Tomori Pál-út 2.) kell. Bővebb felvilágosítást a fenti iskola igazgatósága, valamint a pécsi áll. Kertészeti Felügyelőség vezetősége (Pécs, Káptalan-utca 8.) nyujtanak.

Férfi és női szövetek,
Selymek, bélésárúk
Benedeknél
Ferenciek-utca 8 sz.

— **Százhatvan mázsa irországi adomány-cukrot kapott Baranya.** Mint illetékes helyről közölték, Baranyamegye részére a nemzetközi vöröskereszt útján az ír szabadállam felajánlásából 160 mázsa cukrot utaltak ki. Ezt a cukrot a tizenkét éven aluli gyermekek, a terhes és szoptatós anyák, valamint a 60 éven felüli öregek részére fogják 20 dekás fejadag mellett, ingyenesen kiosztani.

— **Eljegyzés.** Kónya Mária és Boros Vladimir „MESzHART" tisztviselő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szeptember 16-án megkezdődik a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság orosz nyelvű tanfolyama.** A MSzMT. felkéri mindazokat, akik a meginduló orosz tanfolyamra jelentkeztek, hogy folyó hó 16-án, hétfő délután 6 órakor a tanfolyam közelebbi részleteinek (időpont, stb.) megbeszélése végett a Társaság hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 16. I.) megjelenni szíveskedjenek. Utolsó jelentkezési határidő ugyancsak a hétfő délutáni megbeszélés.

— **Elveszett** egy barna félpár gyermekcipő a Lyceum-utcában. Kérjük a becsületes megtalálót, a szerkesztőségben szíveskedjék leadni.

Órajavítás
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36. sz.

MARHABŐL, bőkebeli folyókékítő kapható Kallos László Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

— **Szüret megtartása.** A pécsi hegyközség elnöksége értesíti tagjait, hogy a folyó évi szüret szeptember hó 20-ával veszi hivatalos kezdetét.

POLOSKA, csótány, patkány, egérirtószerek régi kipróbált minőségben kímérve is kapható. Teréz-u. 13. Tel. 10-11. **Péregirtó Vállalat.**

— **Az ÖTI pécsi kerületi pénztára** felkéri mindazokat, akiket az ÖTI és Iparfelügyelőség közös rendezésében a Vármegyei Mentő Egyesület bevonásával folyó hó 23-án megnyiló elsősegélynyujtó tanfolyamra az illetékes üzemi bizottságok hallgatókul kijelöltek, hogy folyó hó 23-án, délután 6 órakor a Ciszterci-gimnáziumban (Széchenyi-tér 11.) pontosan megjelenni szíveskedjenek. A tanfolyam hallgatása díjtalan. Mindazok, akik a már kijelölteken kívül számfeletti hallgatóként a tanfolyamon résztvenni óhajtanak, jelentkezzenek bármely hétköznap a hivatalos órák idejében az Iparfelügyelőségen (Kosuth Lajos-utca 79.)

Jelentkezési felhívás

az Erzsébet tudományegyetem jog- és államtudományi esti munkás tanfolyamára.

A tanfolyam célja, hogy a külön rendeletben meghatározandó állásokra képesítő jártasságot nyujtson azoknak a szervezett munkásoknak, akik az egyetemi tanfolyamok végzéséhez a fennálló rendelkezésekben megszabott iskolai végzettséggel nem rendelkeznek, de ily ismeretek szerzéséhez szellemileg alkalmasak.

A tanfolyam sikeres elvégzése alapul szolgál a jog- és államtudományi végzettség, illetőleg a tudori fokozat megszerzéséhez is.

A tanfolyamra felvettek az egyetem rendkívüli hallgatói lesznek és kötelesek a tanfolyamot heti 11 órában rendszeresen látogatni.

A tanfolyamra a szakmaközi bizottság titkári irodájában Széchenyi-tér 9. kell jelentkezni bezárólag 1946 szeptember 18-ig. Közelebbi felvilágosítást ad a titkárságon B. Nagy Gusztáv titkár.

E tanfolyamra jelentkezzenek a közigazgatási tanfolyamot végzett hallgatók is.

PÁRTÉLET

KRANCZ PÁL elvtárs nemzetgyűlési képviselő, megyei titkár fogadóórái a MKP megyei titkárságán (Bajcsy-Zsilinszky-út 8., I. em.) kedden és szombaton délelőtt 9—12 óráig.

KISIPAROSOK, KISKERESKEDŐK FIGYELEM!

A Magyar Kommunista Párt felhívja kisiparos és kiskereskedő tagjait, hogy folyó hó 17-én, kedden este 7 órakor tartandó adóügyi értekezleten és pártnapon, a tárgy fontossága miatt, teljes számmal jelenjenek meg az MKP Kultúrházában (volt Nemzeti Kaszinó).

PÁRTNAPOK BEOSZTÁSA

E héten tekintve, hogy Pécsett összevont pártnapot tartunk, a pártszervezetekben a pártnap elmarad. A bányavidéken a pártnapok menetrendje a következő:

Hétfő. Délután 7 órakor, Mecsekszabolcs: Dr. Junger Mihály, Merényi János. (Atomerő.)

Kedd. Délután 6 órakor, Mecsekszabolcs falu: Dr. Simor Pál; délután 6 órakor, Pécs-Bányatelep: Krantz Pál és Schwabach Dénes. (Építőipari modernizálása); délután 6 órakor, Meszes: Szabó Pál Zoltán, Horvátits Antalné; délután 6 órakor, Somogy: Koller Jánosné; délután 3 órakor, Bányaigazgatóság: Dr. Boros István.

Szerda. Délután 7 órakor, Erzsébetelep: Dr. Tamás György, Gál Ferenc (Kislakás építés).

Péntek. Délután 7 órakor, Komló: Dr. Erdélyi Jenő; délután 6 órakor: Ujhegy: Dr. Cser Gyula.

Szombat. Este 8 órakor, Máza: Karagich Eduárd; este 8 órakor, Szászvár: Krantz Pál; este 8 órakor, Császta: Gergely Lajos.

Vasárnap. Délután 3 órakor, Hosszúhetény: Vörös László.

*

Kérjük a VI 3. aktiva vezetőségét és tagságát, hogy a hétfőn este 7 órakor tartandó összevont pártnapon teljes létszámban jelenjenek meg.

MŰVÉSZET

A Képzőművészek Szabad Szervvezetének „Fiatalok" című csoportkiállítása ma, vasárnap este 7 órakor zárul a Baranyamegyei Múzeumban. Jövő vasárnap már újabb kiállítás nyílik ugyanott: Horváth I. Károly gyüjteménye.

Közöljük még, hogy a Városi Múzeum „Modern pécsi képtár" című állandó jellegű kiállítása minden nap látogatható 10—1 óráig.

SAKK

Ma délelőtt ½11 órakor Kaposvár és Pécs városközi sakkverseny lesz a BTC Rákóczi-úti székházában.

A kaposvári labdarugó csapattal Pécsre jönnek Kaposvár sakkozói is, hogy összemérjék erejüket a Délidunántúlon jelenleg legjobb játékerőt képviselő BTC sakkozókkal. A verseny igen érdekesnek igérkezik, mivel visszavágó jellegé van a több évvel ezelőtt Kaposvárott elszenvedett vereségért. Ezzel kapcsolatosan a vasárnap vasárnap délelőttre kiírt egyéni egyéni bajnokság ötödik fordulója hétfőn, 16-án 5 órai kezdettel játszandó le. Ennek a fordulónak érdekessége Hajdu és Neumann párharca, több mint valószínű itt fog eldőlni az egyéni bajnokság sorsa.

Az eddig lejátszott fordulók érdekesebb eredményei a következők: Hajdu győzelme Iványi ellen, Pálcsó—Katona döntetlen, Nagy meglepetés Neumann veresége Antaltól, Iványi—Neumann döntetlen. A fiatal, nagytehetségű Papszt győzött a pécsbányatelepi bajnok Kostyál ellen. Meglepetés Avar gyenge szereplése. Az eddigi verseny alapján még serrend nem alakult ki, de jóslatunk szerint Hajdu és Neumann között fog eldőlni Pécs város egyéni bajnokságának sorsa. Ebbe a sorrendbe azonban Pálcsó és Iványi még beleszólhat.

SPORT

IDÉNYNYITÓ BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK A HUN-UTCAI SPORTTELEPEN

A vasárnap induló bajnoki labdarugóidény első bajnoki mérkőzését itthon játsza le a PVSK. Ellenfele a Dózsából alakult Partizár FC lesz. Az elmult évben mindkét csapat az NB-ben szerepelt. A pestiek csapatában több BLASz válogatott játékos, köztük Kamarás kapus is, játszik. A vasut legjobb összeállításban lép pályára és pontszerzésel akarja kezdeni az idényt. Ha kilencven percen keresztül szívvel és lélekkel játszik a hazai csapat, nem is maradhat el az eredmény és akkor két gólos győzelmet várhatunk tőlük. A mérkőzés ½5 órakor kezdődik. Előtte fél 3 órai kezdettel a BTC a Kaposvári Rákóczival játszik bajnoki mérkőzést. A bőrösök az NB II-be kérték beosztásukat, de ezt csak hétfőn tárgyalja az MLSz elnöksége Budapesten ,addig is a kisorsolt mérkőzéseket le kell játszani. A BTC házatáján bíznak abban, hogy jövő vasárnap már NB II mérkőzést játszhatnak, de addig is a holnapi mérkőzésen akarják megmutatni, hogy nem alap nélkül kérték az NB II-es beosztást. Mindkét mérkőzés szép küzdelmet, nagyszerű sportot ígér.

* **Postás Sport Egyesület** felhívja Nagy, Fluck, Borbás, Major, Lukács, Lakatos, Pillári, Berecky, Gerber, Czakó, Kocsis, Nádasdi, Kurucz és Kazár játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 9 órára a tüzérutcai sportelepen, továbbá Jakabfi — Csabai, Kovács — Molnár, Solymár, Huber — Hajnal, Csaba, Vidus, Németh és Ujj játékosok ¾12 órakor a posta udvarán jelenjenek meg. Vezetőség.

* **A PVSK kerékpáros szakosztálya** e hó 22-én rendezi meg az Országos házaközötti versenyét, melyre eddig már beneveztek a vidék (Székesfehérvár, Debrecen, és Szeged), azonkívül Budapest székesfőváros egyesületei. A verseny a következő útvonalakon zajlik: Indulás: Szabadság-utca, Zsolnay-szobor, Rákóczi-út, Rét-utca, Állomás rakpart. Cél ismét Szabadság-utca.

A verseny három futamból áll, 20, 30, és 50 kilométer. Ugyancsak délután kerül lebonyolításra a vidéki hegyibajnokság, mely két számból áll. Fakerekes és Vaskerekes bajnokság. A fővárosi versenyzők részére is megrendezzük a két futamból álló mellékversenyt, hogy a pécsi közönségnek alkalmuk legyen megismerni a nevesebb olympiai bajnokokat, kik mind két versenyen részt vesznek.

Ezuton kéri a vezetőség a pécsi társadalmat, minthogy nagyobb számú versenyzők érkeznek, kinek módjában áll éjjeli szállást adni, ezen szándékát Palai Géza műszerésznél, Széchenyi-tér 2. sz. alatt jelentse be.

* **Torna.** A PVSK fiatal tornaszakosztálya hatalmas sportesemény lebonyolítására készül. A Debreceni Vasutas SC olimpiai kerettagjaival rendelkező tornászait látja folyó hó 21—22-én egyesületek közötti versenyen vendégül. A csupa fiatal versenyzőkből álló PVSK tornászok nagy szorgalommal készülnek a találkozóra, mert nem akarnak lemaradni nagynevű versenyzőkkel rendelkező testvéregyesület tornászai mögött. Debreceniek értesítése már megérkezett, így a verseny időpontja már végleges. 32 tagú versenyző gárdával érkeznek női és férfi versenyzőkkel. Nagy érdeklődésre számíthat a Debreceni Vasutas gárda, mert az olimpiát megjárt és olimpiai kerettagok szereplése minden kényes igényt ki fog elégíteni. A versenyek pontos időpontját, valamint a résztvevők nevét és kiemelkedő eredményeit későbbi számunkban fogjuk közölni. A vasutasok ismét rendkívüli sporteseménnyel kedveskednek városunk sportszerető közönségnek.

MA este 7-től TÁNC a NŐEGYLETBEN

* **Nagy küzdelem várható a Tüzér-utcai sporttelepen.** Vasárnap Bajcsy-Zsilinszky—Postás, utána délelőtt ½10 órai kezdettel PEAC—BÁTA csapatai bajnoki mérkőzést tartanak. Különös esemény, hogy a PAC-BZs. ezen a mérkőzésen mutatkozik be először mint ujonc csapat. Eddigi mérkőzései szerint a Postásnak fel kell készülnie, ha az ujonc PAC-BZ-től a két pontot megakarja szerezni. — PEAC komolyan készül a Mohácsot verő BÁTA ellen. A PEAC új, tehetséges szerzeményekkel áll. fel. Papirforma szerint az eredmény nyilt. Jóslatunk: Postás—PAC-BZS 3:1, PEAC—BÁTA 2:1. Zöld gyepen az eredmény fordítva is lehet, A lelkesebb gárda fog győzni.

Szakszervezeti hirek

A Kisiparosok Országos Szabad Szakszervezetének Pécsi Csoportja vasárnap délelőtt ½9 órakor vezetőségi és választmányi ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel minden vezetőségi és választmányi tag feltétlen jelenjen meg.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 16-án, hétfőn délután 5 órakor vezetőségi és választmányi ülést tart. Felkérjük az összes tagokat, hogy az ülésen pontosan jelenjenek meg a fontos tárgysorozatra való tekintettel.

Házfelügyelők minden héten kedden és pénteken 4—6 óráig hivatalos órát tartanak.

Háztartási alkalmazottak minden héten kedden és pénteken hivatalos órát tartanak 4—6 óráig.

Háztartási alkalmazottak 15-én 16 órakor taggyűlést tartanak a szakszervezeti székházban, Széchenyi-tér 9., I. 17., melyre minden tag megjelenése kötelező. Tárgy: Az új kollektív szerződés ismertetése és a munkabérek.

Munkástükör

A húsipari szakosztály folyó hó 16-án, hétfőn délután ½3 órakor közellátási ügyben taggyülést tart.

A szabóipari szakosztály felhívja úgy a férfiszabó, női szabó, szűcs, fehérneműkészítő iparosokat stb., hogy folyó hó 16-án, hétfőn délután 6 órakor tartandó taggyülésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: varrókellékek és bélés kiutalása.

Kisipari és háziipari árkalkuláció. A Magyar Iparügyi Miniszterelnökség a Magyar Közellátási Miniszterrel egyetértőleg 150.200/1946. Ip. M. számú rendelettel 1946. évi szeptember hó 10-ével a kisiparosok (házi iparosok) által készített munkák és szolgáltatások rezsi és haszonkulcsát újból szabályozta.

Az új árkalkuláció az építőiparban is új rezsi és haszonkulcsot állapit meg. Ujitása a rendeletnek, hogy minden iparos kalkulációjánál a rendeletben előirt minta szerinti „árvetés"-t köteles készíteni és azt a felhasznált anyagok számlájával együtt 3 éven át megőrizni. A 250 forintnál magasabb értékben vállalt munkákról előírás szerint „nyilvántartás"-t kell vezetni, melyet ugyancsak 3 évig megőrzendő. Az új árkalkulációs rendelet ismertetésére az Ipartestület jegyzői hivatala folyó **hó 17-én, kedden délután 7 órakor tájékoztató előadást tart,** melyen résztvenni minden iparosnak fontos érdeke.

Az új árkalkulációs rendelet tájékoztató füzet jelenik meg, mely a tájékoztató előadás után már kapható.

250 KÖBCENTIS Puch primaállapotban, papirokkal eladó. Cím: Dunántúli vastelep, Bajcsy-Zsilinszky ut 20 szám.

útort készpénzért hihetetlen olcsón
rakámnál, Deák-u. 2.

ádióműsor

SZEPTEMBER 15. VASÁRNAP
Budapest I.

6.45: Hírek, műsorismertetés. **7.00:** Reggeli zene. Közben: **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **8.00:** Előadás. **8.10:** Hanglemezek. **9.00:** Orgonahangverseny hanglemezről. **9.30:** Református vallásos félóra a Studióból. **10.00:** Hírek. **10.10:** Római katolikus istentisztelet. **11.00:** A Népművelési tanév ünnepélyes megnyitása. **11.40:** Előadás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Anyák 5 perce! **12.20:** Zsoltárok. **12.45:** A Fővárosi Népművelés 25 éve. **13.00:** Pásztorjáték. **13.30:** Helyszíni közvetítés. **13.50:** Weprik: Az ujjongás dala. **14.00:** Hírek. **14.10:** Unnepi hanglemezek. **15.00:** Előadás. **15.20:** Bataky József harmonikaművész. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Helyszíni közvetítés. **16.30:** Török Sándor vasárnapi beszélgetése. **16.50:** Előadás. **17.00:** Falurádió. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.10:** A demokrácia magyar útja. **18.30:** Posford: Balalajka. **19.00:** „Opera hangverseny." **20.00:** Hírek. **20.20:** „Szerelmi álmok." **21.35:** Rádió barangja. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek, sporthírek. **22.25:** Műsorismertetés. **22.30:** Vöröskereszt közlemények. **22.40:** BBC lemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Rácz György hanglemez-antiquáriuma.

Budapest II.

19.00: Szórakoztató zene. **20.00:** Vonósz. **21.00:** Hírek. **21.15:** „A bor". **22.00:** Mozart: Requiem.

SZEPTEMBER 16. HÉTFŐ
Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. **7.30:** Reggeli **8.00:** Háztartási tanácsadó. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Cigányzenekar. **10.00:** Hírek. **10.10:** Franciaórák. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Sebestyén Sándor gordonkázik. **12.30:** Költők hitvesei és eszményképei. **13.15:** Gitáregyüttes. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Szalonzenekar. **14.45:** Rádióiskola. **15.55.** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Ferry Márta hegedül, Máthé Jolán énekel. **17.00:** Párthíradó. **13.45:** Előadás. **17.10:** Jazz. **17.30:** Az Ifjúság hangja. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Rádió világhíradó. **18.45:** Előadás. **19.00:** A Rádiózenekar. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** „Magyar mesterség." **21.20:** Előadás. **21.40:** Világhíradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul **22.00:** Hírek. **22.20:** Ladene Boyer énekel. **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Előadás. **22.45:** Hanglemez. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** A Magyar Rádióglov Híradó rádióközleményei. **23.40:** Rádió kereső-hírszolgálat.

Budapest II.

20.00: Keringők. **20.30:** Rádió szalonzenekar. **21.00:** Hírek. **21.15:** Cigányzenekar. **22.00:** Hanglemezek.

AZ ÁLLAMI KÖZMŰHELY vezetősége értesíti a faipari szakmában működő mestereket, hogy a szakmunkáló gépeken ujra lehet szakmunkát végezni. A szalagfürész, gyémántgyengető, vastagoló és lyukfúró gép használati díja egységesen 3 forint 60 fillér. A műhely az állami felsőipariskola épületében van (bejárat a Nagy Lajos-utcai kapun). Munkaidőt reggel 7—8 óráig és délután 3—7 óráig biztosítottuk azért, hogy a gépek zaja az iskolai tanítást ne zavarja. Uj helyiség a közműhely részére kiutalást nyert, melynek berendezése után egész napos munkaidő fog az iparosság rendelkezésére állani.

Közműhelyvezetőség.

Pécs thj. város polgármesterétől.

HIRDETMÉNY.

A Honvédelmi Miniszter Ur 20.679/eln. közi — 1946. számú rendelete alapján felhívom Pécs város területén tartózkodó 1924. évfolyambeli állításkötelezetteket, hogy az alábbi sorrendben a Rákóczi-út 24. sz. alatti helyiségben sorozáson jelenjenek meg.

1946 szeptember 20-án: A, B, C, Cs, D betűvel kezdődő nevűek, szeptember hó 21-én: E, F, G, H, I J betűvel kezdődő nevűek, szeptember 23-án: K, L, M, N betűvel kezdődő nevűek, szeptember 24-én O, P, R, S, Sz, T betűvel kezdődő nevűek, szeptember 25-én: U, V, Z, Zs betűvel kezdődő nevűek és mindazok, akik valamilyen okból kifolyólag igazoltan a részükre kijelölt napon a sorozáson megjelenni nem tudtak.

Felhívom az állításkötelezettek figyelmét arra, hogy a sorozáson való távolmaradás büntetést von maga után.

Pécs, 1946 szeptember hó 14-én.

A polgármester nevében:
Dr. Misángyi
tanácsnok.

Szabadszentkirályi Nemesi Közbirtokosság Erdőbirtokosságától.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Szabadszentkirály nagyközség erdőbirtokossága a felső korcsmát (Kultúrház) mészárszékkel együtt 1946. évi szeptember hó 22-én délután 4 órakor a tanácsteremben tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1947. évi január hó 1-én kezdődő 3 egymásutáni évre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 30 q búza hatósági ára, bánatpénz 120 forint.

Vidékiek erkölcsi és vagyoni bizonyítványt kötelesek bemutatni.

Bővebb felvilágosítást ad a birtokosság elnöke.

Szabadszentkirály, 1946. szept. 10.

Elnökség.

Siklós nagyközség elöljáróságától. 4689/1946. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Siklós nagyközség a tulajdonát képező **Pelikán épületet, Siklóson** a községi bíró hivatali helyiségében 1946 október 8-án délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános **szóbeli árverésen 12 évre bérbeadja.** Kikiáltási ár az épület helyrehozatala, bánatpénz 500 Ft, óvadék 2000 Ft. Feltételek Siklós község pénztáránál megtudhatók.

Községi elöljáróság.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Felsőputurluk-u. 37., Kossuth Lajos-út 23., Bajcsy-Zsilinszky-út 24., Zsolnay Vilmos-u. 49., Petrezselyem-u. 1/a., Petrezselyem-u. 1/a., összesen 6 üzlethelyiségre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágositást nyújt a lakáshivatal.

Polgármester.

VENNÉK nagy szénkályhát, röglön fizetek. Tel.: 21-44. „Feketeló" vendéglő, Bajcsy-Zsilinszky-út 28. sz

FELES, vagy **harmados földet bérbe,** részesedésre, vagy kezelésre átvennék. Ajánlatokat: „Mecsekszabolcs, posta, gazdálkodó" jeligére kérem.

SIKLÓSON cca 18 kat. hold márványbánya és Pécsett a volt Szigriszt-féle **kő- és homokbánya bérbeadó.** Dunántúli Bank r.-t., Pécs, Kossuth Lajos-u. 5. szám.

Rusch-cukrászdában

Széchenyi-tér 8. (Tel.: 27-87)
100 %-os expresso gépfekete: 1.20
Tejeskávé cukorral 1.—
Tejszinhab: 0.40
Az árakban a forgalmiadó bele van számitva.

Mindenfajta kötést
(ruha, lemberjack, keztyű stb) szakszerűen vállalok. Összeállitást is készitek
Erzsi ruhaszalon
Gründler-utca 6/1

Nagy kereseti lehetőségre
tesz szert, ha most megindu ó temetkezési segélyző csoporthoz mint taggyüjtő jelentkezik. Ajánlatokat kérek a kiadóba leadni.

Hasrát kalapát 8 forintert újraalakittom. Új kalapok már 25 f.-ól
nagy választékban **Szederkényi** kalapüzem Zsolnay V.-u 21 sz.

Visszanyertük az irántunk tanusitott bizalmat!

Minden család gyermekei részére lehetővé tesszük, hogy a régóta nélkülözött finom cukorkákat megvehessék, **ismét leszállitjuk áraink at.**

Günsberger, finom cukorkák áruháza, Jókai-tér 1. sz.

25—30 DRB kimondottan jó anyabirkát felestartásra vállalok. **Kovács Miklós,** Turony.

A LÁNYCSÓKI FOLMŰVES SZÖVETKEZET egy 100—300 lt. szeszfőzőgépet keres bérbe, vagy megvenne. Ajánlatot a Szövetkezet címére kérünk.

ORION zeneszekrény (zenegép) kitünő állapotban olcsón eladó. Csokonai-u. 39.

BORTERMELŐK. Van 1000 hl. üres edényem. Bortárolást elfogadok, későbbi eladást biztositom. **Kiefer Ádám** borkereskedő, Pécs, Eötvös-u. 5.

MAGÁNYOS LEÁNY kiadó szobát keres azonnalra. Cim: Hajnal-utca 8.

GAZDASÁGI HÁZAT keresek életjáradékra a Szigeti részen. Gr. Zichy Gyula-u. 32.

A Magyar Oxygén Értékesitő Szövetkezet pécsi bizományi raktárából
OXYGÉN kölcsön tartályokban
minden mennyiségben állandóan kapható.
Lerakat: POZSGAY GYULÁNÉ cégnél. Rákóczi-út 38., az udvarban.

Mindenkinek tudni illik!
A Gumiház
ujra megnyilik!
Békebeli áruk nagy választékban
Vulkán gumi bakancs
és mindennemű gumi cipők javitását vállaljuk.
Pécs, Ferenciek-utca 8.

Minőségben legjobb!
árban legolcsóbb
Stark T. és Ts.
Textil és úri divat üzlet Kossuth L.-u. 23. sz

Ugy-e, hogy emlékszik az Anna kenyérre!

Bizalom gazdasági szövetkezet
kéri a könyvre vásárló tagjait, hogy könyvecskéjét érvényesités és hitelkeret megállapitás végett hozzák a hitelirodába
Kardos Kálmán-utca 11—13 szám.

Figyelem! Figyelem!
3 mtr. férfi szövet 140 széles
100 forint
minden színekben mig a készlet tart
Vétel kényszer nélkül tekintse meg!
Reklám árak! Reklám árak!
Faludi Géza, Kossuth-u. Flórián-u. sarok.

KERESKEDŐK FIGYELEM!
Szabad só (fehér) és gyufa
kapható.
Szabad cukorra (kocka)
előjegyzést, illetve befizetést elfogad kedden d. u. 2-ig.
Komlós Józsefné nagykereskedő Bajcsy Zsilinszky-u. 35.
Pozsgay Gyuláné nagykereskedő Rákóczy-út 38.
Cukor érkezése hét végén!

Csillárt, villamossági cikket DEMÉNYI tól
SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

A pécsi m. pénzügyigazgatóságtól. 16.111/II.—1946.

Tárgy: Üresedésben lévő kizárólagos dohánykisárudai engedélyek betöltése.

HIRDETMÉNY.

A pécsi m. pénzügyigazgatóság az 54.153/1946. XIII. a. sz. pénzügyminiszteri rendelet alapján a Pécs városban, Szigeti-út 31, Kazinczy-u. 3., Szigeti-út 194., Szigeti-u. 52., Rét-u. 31., Gr. Beszovszky-u. 20., Vásár-tér (volt Szabó Imre-féle trafik), Anna-u. 55., Kossuth L.-u. 10., Tettye-u. 30, és Orsolya-u. 23. házszám;

Villány községben, Széchenyi-tér 463 h. szám,

Németbóly községben, 144/1. h. szám,

Siklós községben, Széchenyi-u. 4. szám,

Siklós községben, Pécsi-út 60. szám

alatt üresedésben levő kizárólagos dohánykisárudákra pályázatot hirdet.

A dohánykisárudai engedélyek kiadásának részletes feltételeit a 4850/1946. M. E. sz. rendelet (megjelent a Magyar Közlöny 1946. évi 99. számában) tartalmazza.

Ezen rendelet 1—3. §-a alapján általában nem kaphat dohányeladási engedélyt, aki fertőző betegségben szenved, büntett, vétség vagy jövedéki kihágás miatt jogerősen el volt ítélve, aki politikai szempontból megbízhatatlan s akinek vagy vele közös háztartásban élő házastársának a XI. fizetési osztálynak megfelelő bármilyen jövedelme van. A hadirokkantak, hadiözvegyek és hadigondozottak a dohánykisárudai engedélyek elnyerésére elsőbbségi igényjogosultsággal bírnak.

A pécsi pénzügyigazgatósághoz címzendő a jelen közlemény megjelenésétől számított 8 nap alatt benyújtandó pályázathoz csatolni kell:

1. születési anyakönyvi kivonatot,
2. hatósági erkölcsi bizonyítványt,
3. illetőségi vagy magyar állampolgárságot igazoló bizonyítványt,
4. hatósági vagyoni (szegénységi) bizonyítványt,
5. foglalkozást, lakhely s családi állapotot igazoló bizonyítványt.

Részletes felvilágosítást az illetékes pénzügyőri szakaszok nyújtanak.

Pécs, 1946 szeptember 13.

Dr. Mátyus s. k.
pü. ig. h.

A kiadmány hiteléül:
Dalát
kiadó.

OLAJOK,
benzin,
petróleum,
kocsikenőcs
békebeli minőségben kaphatók
Magyar Olajművek R. T.
pécsi lerakata
MEZEI DEZSŐ cégnél,
Széchenyi-tér 16. Telefon: 26-02.

BEJÁRÓNŐT keres dr. Boros Béláné, Rákóczi-út 28.

Eladó kombinált és hálószobaberendezés. Munkácsy Mihály-u. 4. szám fdszt. 8.

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-ut 46 szám

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
BLANCZ
könyv- és papirüzletéből, Kossuth L.-utca és Kazinczy-utca sarok.
TANKÖNYV előjegyzés.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-ut

Az On Szállodája
Budapesten ismét a
CORVIN
Budapest szívében VIII. Csokonay-u. 14. a Nemzeti Színház mellett.
Teljes kényelem hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Kitűnő figyelmes kiszolgálás.
FÜRDŐSZOBÁK.
az elismerten jó polgári szálloda

Olcsó varrógépek kerékpárok
megérkeztek. Mindenféle alkatrészek nagy raktáron
Szakszerű javítás
Molnár Artur
Irgalmasok-utca 3 szám.

Még lejebb
a magas borárakkal
1 liter édes bor 2·40
1 „ aranyos fehér 2·60
1 „ világos színbor 2·60
Marosszékinél
Ráth-utca 10 szám.
Hullámfürdőnél.

Tűzhelyek, kályhák, kandallók újra kaphatók **Friedrich** vasárúgyárban Bajcsi Zs.-út 12.

Üveg- és porcellánáru nagy választékban a legolcsóbban.
URVÖLGYINÉL, Városházépület.

HA MÉG NEM TUDNÁ?
Burgonya- és hagymaszükségletét
téli eltevésre legolcsóbban nálam szerezheti be.
Kereskedők, közületek, üzemek vagontételben is.
Horváth Dezső kereskedő, Bajcsy Zsilinszky-út 14. Telefon: 24.21.

Kerékpár alkatrészek! Rádiók! Csillárok! Villamosvasalók!
RICHTER JÓZSEF
cég Pécs, Kossuth Lajos-u. 21.
RADIÓ LABORATÓRIUM
kedvező fizetési feltételek mellett is.

A rádió kedvenc magyarnótaénekese:
Orbán Sándor
a nóták királya
szeptember 17-től csak pár napig
a SOPIANAE ÖRÖZŐBEN énekel.
Kíséri HORVÁTH GÉZA (kis Ádi) és cigányzenekara.
Asztalrendelés: 10-95.

„Rózsa kert"-ben
minden **vasár** és **ünnepnap zene olc ó borok** és **pontos kiszolgálás.**
Szíves pártfogást kér.
Fehér Istvánné, Jankovits-telep

Rövidárúk
kötöttáruk, játék és háztartási cikkek legolcsóbban
Gyenes Miksa
Telefon: 21-53. Irgalmas-u. 6 sz.
Fióküzlet: Szigeti-út 45 szám.

Mindenkor legolcsóbb
Szontagh cipő
vásárolja, mert jó és olcsó!
Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

Mindenki Boltjában
Villányi borok
nagy választékban
1 líter **3** forintért
állandóan kapható.
Tóth Géza kereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Figyelem! Figyelem!
Motorosok
Új Viktória 250 kcm.
100-as Tpenonén majdnem új, 100-as M. S. U., 100-as zakszerű motorkerékpárok
és kerékpárjavítás, karbantartás
Olcsón, szakszerűen javít
Ugyanott jó karban lévő motorkerékpárok és kerékpárok állandóan kaphatók
MÁTÉNÁL *Nagy Lajos-utca 11 szám Zsolnay Vilmos u. sarok.*

„KRISTÁLY"
VEGYIÜZEM
FŰSZER-, GYARMAT- ÉS VEGYIÁRU-
NAGYKERESKEDÉS
Pécs, Bajcsy Zsilinszky-u. 7—9. sz.
A Fűszerkereskedők Árúforgalmi R. T. helyiségeiben. Tel.: 16-00.

100 kg. burgonya fogyasztóknak
csökkentett ár, csak ft. 34·60!
Téli burgonyáját hazaszállítjuk.
Délvidéki Rt. kirendeltsége
Kazinczy-utca 3 szám. Telefon: 27—75

Nem pengőt, hanem jó forintot takarít meg minden háziasszony ha vasaláshoz villanyvasaló helyett elsőrendű és olcsó
Retorta-faszenet használ.
Kapható minden fűszerüzletben.
Viszonteladók megrendelhetik: 27-21-en.

Bútor alakítást,
fényezést és javítást legolcsóbban végzünk
Völgyi asztalos
Színház-téri lépcső. Tel.: 31-66.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenzer József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs.

Munkás proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DELDUNANTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 209. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 17. KEDD

Sztrájkba léptek a szentlőrinci diákok

Az Új Dunántúl magánnyomozása: 5 újabb bizonyított gyilkosság Nádasdi Ferenc bűnlajstromán

Nincs megegyezés az albizottságban a magyar-csehszlovák vitában

Csak jelentést és nem javaslatot terjesztenek a bizottság elé — Ma tárgyalja a bizottság a döntő problémákat

Párisból jelenti az MTI:

A magyar—csehszlovák viszony döntő kérdései a magyar területi és politikai bizottság mai ülésén kerülnek napirendre. A párisi csehszlovák delegáció körében meglehetősen erős a bizonytalanság és félős a hangulat, hogy a csehszlovák pótindítványt a bizottság többsége magáévá teszi-e. Magyar részről az az álláspont alakult ki, hogy

kinlasítási javaslat elfogadása esetén semmivé foszlana az Atlanti Charta fenkölt eszményeibe vetett magyar hit és egyetlen magyart sem lehetne meggyőzni arról, hogy a békealkotók az igazságosság és a jövőbenézés egyedül helyes politikáját folytatják.

Magyar diplomáciai körökben igen nagy figyelemmel várják az amerikai küldött bejelentette deklarációját a magyar—csehszlovák kérdésben.

Az az albizottság, amelyet a magyar béketervezet IV. cikkelyéhez benyújtott csehszlovák pótindítványok megvizsgálása céljából küldtek ki, szombaton délután tartotta harmadik ülését.

A bécsi döntés következményeinek eltörlésére vonatkozó csehszlovák pótindítványhoz Hajdu csehszlovák delegátus beterjesztette a részletes tárgyadatokat. Kérte, hogy az albizottság, mint általa elfogadott javaslatot terjessze elő a csehszlovák pótindítványt. Stirling (Ausztrália) ezt nem fogadta el és fenntartotta azt a jogot, hogy mind az albizottságban, mind a területi és politikai bizottságban szabadon dönthessen arról, támogathatja-e vagy sem a csehszlovák pótindítványt.

Több mint egy óra hosszat tartó vita után abban állapodtak meg, hogy az előadó ideiglenes jelentést készít, amelyet a legközelebbi ülésen vitatnak meg. Ezt jelentés, nem pedig javaslat formájában terjesztik majd az albizottság részéről a magyar bizottság elé.

Stirling többszöri felszólalásában hangoztatta, hogy a csehszlovák pótindítvány gazdasági vonatkozásai még mindig túlságosan általánosságban vannak megfogalmazva.

Az albizottság ezután fél óra hosszat tartó zárt ülést tartott. A legközelebbi ülés kedden délután lesz.

•

Párisból jelenti az MTI:

Kisházy Ödönnek, a Szakszervezeti Tanács elnökének vezetésével szombaton háromtagú szakszervezeti küldöttség érkezett Párisba.

Truman megtagadta Wallace beszédét

A londoni rádió jelentése szerint Truman elnök sajtóértekezleten hangsúlyozta, hogy sohasem hagyta jóvá Wallace beszédét, amely bírálatot tartalmazott az Egyesült Államok politikájával szemben és Angliát a Közelkeleten imperialista politika folytatásával vádolta. Nem vonja kétségbe, a miniszternek azt a jogát, hogy beszédet mondhasson, de nincs szándékában magát az ebben a beszédben foglaltakkal azonosítani. Az amerikai külpolitikában nem lehet változás anélkül, hogy azt az elnök, a külügyminiszter és az amerikai nép vezetőinek képviselőivel meg ne tárgyalják. — Angol politikai körökben Truman nyilatkozatát Byrnes nagyszabású politikai győzelemeként könyvelik el.

Wallace új pártot alapít, Pepper Wallace mellett

Washingtonból jelenti a Reuter: Politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Wallace esetleg kiválik a kormányból és új baloldali pártot alakít.

Egy Newyorkban rendezett gyűlésen Pepper szenátor hangsúlyozta a Szovjetunió és az Egyesült Államok jóviszonyának fontosságát és követelte a visszatérést Roosevelt politikájához. Szerinte az amerikai nép nem nézi jó szemmel a szoros szövetséget Angliával a Szovjetunió ellen.

Moszkvai rádió az amerikai beszéd-ről

Moszkvából jelentik: A szovjet sajtó az amerikai politikusok legutóbbi beszédeivel foglalkozva kijelenti, hogy Wallace és Pepper hangoztatták az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti kapcsolatok megjavításának szükségességét és követelték a visszatérést Roosevelt politikájához. — A hallgatóság szenvedélyesen tapsolt Wallace beszédének ama szakaszainál, amelyekben elítélte az imperializmust és a háborus fenyegetéssel dolgozó spekulációt s helytelenítő feltételezésekkel foglalkozott egyes szovjetellenes kijelentéseket (MTI)

Október 15-ig kell felülvizsgálatra benyújtani az iparigazolványokat

Budapestről jelenti az MTI: A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az egész ország területén egyöntetűleg október hó 15-ig kell benyújtani felülvizsgálatra az iparigazolványokat.

Vasárnap: SAJTÓNAP

Az Új Dunántúl egy éves évfordulójának és az országos sajtónapnak közös ünnepsége

A Magyar Kommunista Párt szeptember 22-én, vasárnap országos sajtónapot rendez. Ebbe az országos megmozdulásba az Új Dunántúl és annak olvasótábora is bekapcsolódik. A pécsi Új Dunántúl sajtónap keretei azonban jóval nagyobbszabásúak lesznek, mint általában az ilyen ünnepségek, mivel a sajtónapot egybekötjük lapunk pártlappá alakulása egy éves évfordulójának megünneplésével.

A sajtónap középpontjában a vasárnap délelőtt ½11 órakor a pécsi Nemzeti Színházban megtartandó nagyszabású művészi matiné áll. A matinén az új színtársulat legkiválóbb tagjai lépnek fel. Külön súlyt ad ennek az ünnepségnek, hogy azon ünnepi beszédet Pécsről elszármazott elvtársunk, Haraszti Sándor, a budapesti Szabadság c. lap szerkesztője mond.

A sajtónap programja most áll kidolgozás alatt és annak minden részletéről idejében tájékoztatjuk olvasóinkat.

Forrongás Franco Spanyolországában

Párisból jelentik: Az egyik párisi lap értesülése szerint Spanyol Marokkóban igen feszült a helyzet és a benszülöttek elégedetlensége nagyobb mértékű zavargásokban robbant ki. Spanyolországban is egyre hevesebb küzdelem folyik az elnyomatás ellen. Az utóbbi időben mind több eredményes szabotázsakcióról érkezett hír (MTI)

CIGÁNYTÖMEGSÍR

Várpalotán hatalmas tömegsírt hantoltak ki, amely 118 meggyilkolt székesfővárosi cigány holttestét takarta. A cigányokat a nyilasok végezték ki.

Fe hívás a pécsi szőlőtulajdonosokhoz:

Gyümölcsöt kér a Stefánia csecsemővédőegyesület

A Stefánia csecsemővédőotthon anyagi ügyeinek felülvizsgálatára szombaton bizottság szállt ki, amely megállapította, hogy a város közönségének részvétlensége és nemtörődömsége miatt a támogatásra méltó egyesület teljes anyagi csőd előtt áll. Közeleg a tél és semmi élelmiszertartalékkal nem rendelkezik az egyesület

A bizottság arra az életrevaló álláspontra helyezkedett, hogy felkéri a pécsi szőlőtulajdonosokat hogy minden megkezdett hold szőlő után legalább egy kg gyümölcsöt adjon az egyesületnek, hogy télire lekvárt főzhessenek. Ha minden szőlőtulajdonos magára vállalná ezt az áldozatnak alig nevezhető kötelességet, úgy a csecsemők téli lekvárellátása biztosítva lenne, hiszen Pécsett nem kevesebb, mint 1600 hold szőlő van megművelés alatt.

Reméljük, hogy a pécsi szőlőtulajdonosok megértik ezt a felhívást, ami tényleg nem okoz nagy megterhelést számukra és ha többet nem is, de ezt a csekélységet megadják a gyermekek részére.

A bolgár királyi család Alexandriába megy

Istambulból jelenti a Reuter: A legutóbbi bulgáriai népszavazás eredményének megfelelően Simeon volt bolgár király, édesanyja, Giovanna királyné, nővére Mária Lujza hercegnő és kísérőtének mintegy 16 tagja kedden Istambulba érkezik. Onnan török gőzhajón Alexandriába utaznak.

ít a rendőrlegénységi B-lista!

14 főtörzsőrmester és egy őrmester került B-listára az első rendőrségi B-lista alapján

Mint félhivatalos helyről értesültünk, tegnap megérkezett a pécsi rendőrkapitányságra az első B-lista. Ez kizárólag a rendőrlegénységi állományban lévőkre terjed ki. A tiszti B-lista szintén útban van már Pécsre és rövidesen meg is érkezik. Az első lista szerint B-listára helyezték a rendőrlegénységi állományból a következőket:

Csutorás Jenő, Fábián József, Bárdosi Henrik, Tölgyes György, Banka Pál, Csók Pál, Török 2 József, Bakó Sándor, Sárvári János, Marosvölgyi Ferenc, Voloscsuk Pál, Miszlai Lajos, Gálosfai Vince és Nagy Márton főtörzsőrmestereket, valamint Varga 9 József őrmestert.

Megnyilt a szegedi ipari kiállítás

Ünnepélyes külsőségek között nyilt meg Szegeden a XIV. szegedi ipari vásár és mezőgazdasági kiállítás. A megnyitásra Szegedre érkezett *Rőth* Pál iparügyi és *Takács* Ferenc földmivelésügyi államtitkár.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra! Rákosi Mátyás írta 1944 augusztus 27-én:

„Minden nap, amit az ország a nácik oldalán tölt el, csak szenvedéseit és nyomorát növeli. És viszont minden nap, amivel hamarabb tépi szét a végzetes bilineseket, sorsdöntő a béke és felemelkedés szempontjából.“

Kovács Györgyöt 12 évi, Szeli Istvánt 8 évi kényszermunkára ítélték

Halállista, spiclirendszer, háborus uszítás az ítélet indokolásában
„A népbíróság kizárólag a puszta tények alapján hozta meg ítéletét"

Vasárnap délelőtt...

Égetően tűz a nyárutói nap, mise kondul meg a komlói templom nagyharangja. De hiába hív, hiába szól ma érces búgással, a padok igen lassan telnek. A fekete ünneplőbe öltözött bányászok, s a falu többi lakói most máshova tartanak. A Kultúrház szívja, vonzza magához ma délelőtt az embertek seregét. Itt hirdet ma délelőtt ítéletet a népbíróság. Kotsis tanácsa, itt mond ítéletet a nép Kovács György és Szeli István ügyében.

A nagyterem már 9 órakor tömve van. Ember ember hátán szorong, s a kívülrekedtek sem mennek el, ők is be akarnak még jutni, ők is várják az igazságot, Szeli István és Kovács György ítéletét.

Pontosan tizet mutat a nagytorony órája, amikor halálos csend borul a teremre. Kinyílik az egyik oldalajtó és bevonul rajta a bíróság. Elől Kotsis elvtárs, utána a nép képviselői, a nép bírái. S a másik ajtón már hozzák is a vádlottakat. Szeli lép be előbb az ajtón. Riadtan néz szét a zsúfolásig megtelt termen, apró szemei rémületet tükröznek. Látszik rajta, hogy most már megijedt. Tudatára jutott, hogy ez nem játék, hogy most ítélet lesz és hogy ebben a pörben ő jutott áldozatai sorsára. Közvetlen utána lép a terembe Kovács György. Felemelt fejjel, meg nem tört gőggel néz szembe bírájával. S a kísérő rendőrök között elfoglalják helyüket a vádlottak padján. Kovács mereven néz előre, mélyenülő szemei üresen meredtek a semmibe. Szeli rákönyököl a pad karfájára, lesüti szemét és tenyerébe hajtja a fejét. Néha felnéz, végigsimítja vöröses szakállát. Teljesen megtört.

S a néma csendben egyszerre felhangzik Kotsis elnök nyugodt szava: „Kihirdetem a népbíróság ítéletét, mindenki álljon fel."

Halk moraj, a várakozó izgalom szele zúg végig a termen, mindenki feláll.

„A Magyar Köztársaság nevében..." kezdi az ítélet kihirdetését. Még a légy zúgását is meghallani a teljesen megtelt teremben.

„Kovács György elsőrendű vádlottat a népbíróság bűnösnek találta és a népbírósági törvénykönyv 13. §-ának 1. és 2., valamint 15. §-ának 3. pontja alapján háborús és népellenes büntettért 12 évi kényszermunkára, teljes vagyonelkobzásra és a büntetés kitöltésekor kezdődő 10 évi jogvesztésre ítéli..."

Kovács György, mintha villanyáram érte volna, összerándul, egy pillanatra mintha beléköltözött volna az élet, de aztán újra visszaveszi előbbi pózát, kifejezéstelenül mered a semmibe.

...„Szeli István másodrendű vádlottat a 13.§. 2 és a 15. §. 3. pontja alapján háborús és népellenes büntettért 8 évi kényszermunkára és 10 évi jogvesztésre ítéli."

Szeli is felpillant, apró szemei villognak, halkan köhint, majd ő is visszahelyezkedik előbbi helyzetébe, tenyerébe temeti arcát.

És Kotsis elnök elvtárs előadja az indokolást:

„Úgy az első rendbeli, mint a második rendbeli vádlottnak része volt a halállista összeállításában. Hivatali hatalmuknál fogva módjuk lett volna ezen változtatni és az elhurcolást megakadályozni.

Minden eszközzel igyekeztek elnyomni a munkásság szervezkedéseit, azon voltak, hogy a szocialista munkásságot az üzemből eltávolítsák, visszatérésüket megakadályozzák. A munkásság megfigyelésére külön besúgórendszer állítottak fel.

Elsőrendű vádlott. Kovács György a háború mellett uszító beszédeket tartott, sőt tartatott Oroszországból hazatértekkel. A munkásokkal és azok hozzátartozóival durván bánt, azokat szidalmazta és az egész üzem területén szinte rémuralmat tartott.

Szeli István másodrendű vádlott, hogy a szakszervezet működését megakadályozza, állami támogatással egy olyan egyesületet szervezett, amely keretén belül anyagiak ígérgetésével és juttatásával a szakszervezeti munkásokat a szakszervezetből elhódította.

A bizonyítás során sem enyhítő, sem súlyosbító körülmények nem merültek fel, a népbíróság kizárólag a puszta tények alapján hozta meg ítéletét."

Felállt a népügyész: Fellebbezek...

És a két védő: Fellebbezek...

Drámai pillanatok ezek. A feszültség elmúlik, a hallgatóság lelkéről felszabadult az eddigi nyomasztó érzés és szinte egyszerre mindenkiből kitör a kiáltás:

— Éljen a népbíróság! — megzendül a terem, viharosan éltetik a népbíróságot, az igazság szolgáltatóját.

És felállnak a két vádlott...

Szeli vidám arcáról eltűnt a derű, Kovács szinte összeroskad. Megkapták, amit megérdemeltek, igazság szolgáltatott.

A komlói nagy per tehát befejeződött. Elégtételt kapott a 13 mártír és elégtételt kapott Komló, a bányászfalu. A magyar nép, a köztársaság nevében meghozta ítéletét.

A kerületi titkárság felállítását

valamint egyéb nagyfontosságú ügyeket tárgyalt a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének nagygyűlése

Vasárnap délelőtt tartotta a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete nagygyűlését, melyen a budapesti kiküldötteken kívül a vidék is jelentős számban képviseltette magát. Az élénk érdeklődést keltő nagygyűlés több ügyben fontos határozatot hozott. Az egyes szónokok rámutattak mindazokra a jelentős és megoldásra váró problémákra, amelyek közelebbről érdeklik a kereskedelmi alkalmazottakat.

A nagygyűlést Rudolf Gy. elvtárs nyította meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd rövid visszapillantásban vázolta az elmult inflációs idők nehézségeit s kitért a jelenlegi helyzetre. Rámutatott a kereskedelmi alkalmazottak új helyzetére, valamint a szakszervezet munkájára is.

Ezután Sásdi Nándor elvtárs emelkedett szólásra. Konkrét javaslatot terjesztett a nagygyűlés elé a munkaközvetítés kérdésében. „A kormányzat rendelettel biztositotta a szakszervezet részére a munkaközvetítést, mondotta Sásdi elvtárs, mi azonban azt kérjük, hogy az értelmiség részére külön osztály állíttassék fel." Az okokra rávilágítva kijelentette, hogy korántsem azért, mert a szellemi dolgozók nem akarnak együttműködni a fizikai dolgozókkal, de ezeknél más problémák merülnek fel, éppen ezért egy külön szervnek kell megoldani.

Nagyhatásu szavai után a kaposvári és szigetvári kiküldöttek szólaltak fel, megköszönve a szakszervezet szives vendégszeretetét.

A Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Bors Dezső vázolta az iparreviziával kapcsolatos tudnivalókat, majd Tarlós Ödön elvtárs tette meg titkári jelentését. Kijelentette, hogy komoly téli programmot dolgoztak ki, melyben a tanoncnevelésen kívül meg akarnak valósítani egy kirakatrendezői tanfolyamot is.

Ezután került sor Ambrus József elvtárs, budapesti kiküldött beszédére. A stabilizáció szükségességére mutatott rá először, majd arra, hogy milyen szempontok vezetik jelenleg a kormányzatot a mostani pénzszűke fenntartásáért. „A nagytőkések nem akarták a stabilizációt, mondotta Ambrus elvtárs, mert állami kölcsönöket kaptak, amit saját céljaiknak megfelelően tudtak felhasználni."

Kitérve az új fizetésekre, kijelentette, hogy ezeknél elsősorban az ország teherbíró képességét vették figyelembe, de így is a keresedelmi alalmazottak kollektiv szerződése az első helyen áll s ez egyedül a szakszervezet érdeme.

Részletesen előadta, milyen új kereskedelmi szerződéseket kötött a kormány idegen államokkal, s rámutatott azokra a nagy jelentőségü ipari nyersanyagokra, amiket az ország a Szovjet Uniótól kapott. Kitérve a magánalkalmazottak B-lista rendeletére, kijelentette, hogy B-listázást csak olyan üzemekben lehet végrehajtani, ahol üzemi bizottság működik.

Ambrus József elvtárs nagyhatású és meleg tetszéssel fogadott szavai után Mészáros József elvtárs, vidéki titkár emelkedett szólásra. A béke kérdését vizsgálva rámutatott arra, hogy itt két ellentétes világ áll szemben egymással és ez a kérdés nem egyéb, mint a szociálizmus és a kapitalizmus kérdése.

A nagygyűlést Rudolf György elnök zárta be.

Nyílt levél

Dr. Kertész Endre főispán, közellátási kormánybiztos urhoz

Főispán Úr!

Bizonyára emlékszik még rá, hogy az Új Dunántúl volt az első, amely a nyilvánosság előtt szóvá tette a pécsi húsellátás körül tapasztalt hiányosságokat és más városokban szerzett tapasztalatok alapján rámutatott e probléma megoldásának módjaira. Aróta, elismeréssel kell megállapítanunk, e téren helyzetünk lényegesen javult. Már nem Kaposvárról hozzák a hentesárut, hanem helyben készítik, ami azon túl, hogy itteni munkásoknak ad kenyeret, az itteni városi jövedelmeket szaporítja, a munkásság számára is hozzátehetővé teszi ezt a népélelmezési cikket, mivel annak árába a kereskedők és húsiparosok nem kénytelenek beleszámítani a Kaposvárról történő szállítás költségeit.

Amilyen örömmel regisztráltuk ennek az akciónknak sikerét, ugyanolyan örömmel fogadtuk a közelmultban a hírt, hogy Pécs engedélyt kapott havi ötven állat vágására és kimérésére. Tudjuk, hogy ez a mennyiség korántsem fedezi Pécs hússzükségletét, de tudjuk azt is, hogy hazánk állatállománya megfogyott és így a legyakszerűbb mennyiséggel kell megelégednünk.

De akkor, amikor a húsprobléma táplálkozásunknak ilyen központi problémájává lett, éppen ezzel a csekély havi ötven marhavágással kapcsolatosan kötelességünknek érezzük néhány kérdést intézni Főispán Úrhoz. Éspedig:

Méltányosnak és helyesnek tartja-e Főispán Úr, hogy amikor Pécsett a Húsiparosok Szakszervezete és annak tagjai évek óta a szó szoros értelmében kenyér nélkül vannak és amikor a városnak saját húsipari üzeme is van, a végre megengedett csekélyszámú marhák összevásárlásával és vágásával más szervet bízzon meg?

Méltányosnak és helyesnek tartja-e Főispán Úr, hogy ha már a kérdést úgy találta megoldhatónak, hogy ezt a munkát szövetkezetre bízza, akkor egyetlen egy szövetkezetet, az Alsódunántúli Kisgazdák Szövetkezetét kizárólagos joggal ruházza fel és valóságos egykéznek állítsa be, amikor városunkban más szövetkezetek is működnek — és jól működnek! és így joggal tartanánk igényt arra, hogy ebben a megbizatásban ők is részesüljenek?

Helyesnek és megengedhetőnek tartja-e Főispán Úr, hogy a fentnevezett szövetkezet, visszaélve az Ön megbízásával, a levágásra engedélyezett állatok felvásárlását politikai célokra használja ki, a hivatalosan megállapított vásárlási árat, mint a Kisgazdapárt által a parasztságnak nyujtott különös előnyt tüntesse fel és az egész felvásárlási akciót kisgazdapárti propagandára használja fel, márcsak azzal is, hogy a felvásárlás lebonyolítását a falusi kisgazdapárti szervezeteken keresztül bonyolítja le?

Ismerjük Főispán Úr teljesen lojális magatartását a közgyülésben és ennek alapján hisszük azt, Ön sem tartja megengedhetőnek, hogy pártjának egy gazdasági szerve a koalíciós kormánytól — mert ebben a minőségében Ön a koalíciós kormánynak és nem a Kisgazdapártnak megbizottja — nyert előnyt pártpolitikai célokra használjon fel és bízunk abban, hogy egyrészt az Alsódunántúli Kisgazdák Szövetkezetének ezt a magatartását a jövőben megakadályozza, a többi szövetkezeteket pedig kellőképpen részeltesi ebben az akcióban, vagy megfelelő módon kárpótolja őket.

Ennek elvártában köszöntjük Önt teljes tisztelettel

ÚJ DUNÁNTÚL

Pécsett is megindul a dolgozók egyeteme

Jelentette már az Új Dunántúl, hogy a pécsi egyetemen is megindul a Dolgozók Egyeteme, a demokratikus oktatásnak ez az egyik legszebb vívmánya.

A magyar hivatalnoki kar multbeli magatartásának legfőbb oka az volt, hogy

a tanítási idő hosszúsága és a tandíjak drágasága miatt a felsőbb oktatás lehetősége kizárólag a magasabb társadalmi osztályok számára állt nyitva.

A demokratikus Magyarországnak elsőrendű célkitűzése, hogy ezen a helyzeten a lehető leggyorsabban és legalaposabban változtasson és megnyissa a fejlődés kapuit a munkás- és parasztosztályok és azok gyermekei előtt is.

Ez az elgondolás hívta életre a Dolgozók Egyetemét, amely tavaly Budapesten már kitűnő eredménnyel zárult és amely iránt a dolgozó osztályok körében olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy ez tette szükségessé, hogy

a fővárosi kezdeményezést az idén már a vidéki egyetemi városokra is kiterjesszék.

A Dolgozók Egyetemére beiratkozhat mindenki. Az iskolai elővégzettség nem jön tekintetbe, a megfelelő intelligencia és tanulnivágyás az, ami bárkit feljogosit, hogy ennek az egyetemnek hallgatójává legyen. Mivel pedig a dolgozó osztály tagjai, bármennyire is szeretnének tanulni és fejlődni, a régi iskolarendszerben képtelenek voltak, mert a kenyérkeresetet és a tanulást időben összehangolni nem lehetett,

a Dolgozók Egyetemének tanfolyamait esténként tartják meg. A napi munka után ülnek be esténként két órára a padokba, hogy két év alatt elsajátítsák azt a tudást, ami bárkit olyan közigazgatási funkcióra alkalmassá teszi őket.

De a Dolgozók Egyeteme módot nyujt a két éves tanfolyamon túlmenő továbbfejlődésre is. A tanfolyam sikeres hallgatói előtt nyitva áll az egyetemi továbbtanulás útja is a jogi és közigazgatási téren és

a megfelelő tanulmányok elvégzése után a doktorátus megszerzésére is képesit.

Divatékszer
Schönwaldnál
Kossuth Lajos-út 36.

MOZI

Kedd—szerda, szeptember 17—18.

APOLLO

Bűbájos filmmese az elvarázsolt menyasszonyról:

A sárkány rabja

Miljár, Sztoljarov, Patyomkin.

PARKMOZI

Könyes témáju filmdráma:

Tilos utakon

Corinne Luchaire, Annie Ducaux.

URÁNIA

Walt Disney világhírű színes mesefilmje:

Hófehérke és a hét törpe

Előadások 6, 8 órakor.

Harkányi levél

Baranya megye ékességeinek legjelentősebbje, a világhírű, kénesfürdő, mely a rheumatikus fájdalmakban szenvedők Mekkája kellene, hogy legyen, szomorú jelképe a magyar nemtörődömségnek. Ujjáépítésnek, a fürdő fejlesztésének semmi nyoma. A háború maradványai éktelenkednek lépten-nyomon. A gyönyörű park gondozatlan, elvadult. A sétány padjainak csak karfái vannak. De hogyan is lenne másként. Az uri osztály békében sem nagyon frekventálta, a délvidéki paraszt és a pécsi ipari munkások keresték fel leginkább. Az előbbiek elmaradtak, mert ismét elszakították őket tőlünk, az utóbbiak e szörnyű év inflációjától sújtva, miután egyetlen szociális intézményük az OTI, legelemibb kötelességének sem tett eleget, nem utalta őket az itt üresen álló, gyönyörűen felépített, de az aránylag jelentéktelen károk miatt használhatatlanná vált házába, gyógykezelés nélkül maradnak. Meggyőződtünk arról, hogy kis jóakarattal minden akadályt le lehetett volna győzni és ma már munkástársaink százai áldanák Harkányfürdőt. — Ha Krancz elvtárs tavaszi odaadó munkája az OTI-nál csak némi megértésre talált volna, úgy az ujjáépítés az OTI-nál is ott tartana, mint a MÁV Betegbiztosító üdülőjében, ahol állandóan 50-60 beteg vasutas talál enyhülést bajára, vagy a MÁV alkalmazottak Rudolf üdülőjében, mely szintén teljesen rendben, kiválóan működik az egész fürdőidény alatt. Csak a legnagyobb létszámú, legnagyobb munkástömegek pénzén fenntartott állami intézmény nem állt feladata magaslatán és nem törődött betegei sorsával. Mikor tapasztalunk végre ennél az intézménynél is végre gyökeres, a demokratikus átalakuláshoz méltó, rendszerváltozást?

Most, a fürdőidény vége felé mód nyílik 30-60 beteg elvtársunknak, hogy egész minimális összegért 6-7 napig bevonulhat az OTI házába, de ez csak úgy volt elérhető, hogy a bérlőtársaság szociális érzésű vezetője önköltségi áron ad módot beteg munkástestvéreinknek a fürdésre. Talán felfigyelnek erre a nobilis gesztusra az iparosok és példát vesznek tőle.

Jövőre pedig, ha az ideihez hasonló nemtörődömséget tapasztalunk az ország ujjáépítőivel szemben, majd kellő időben és hatékonyabban fogjuk a mulasztókat felelősségre vonni.

Órajavítás

Schönwaldnál

Kossuth Lajos-út 38. sz.

„Demokrácia és nemzetiség nem zárják ki egymást"

Szép eredménnyel zárult a délszláv tanítóképző tanfolyam

Vasárnap délelőtt zajlott le az Erzsébet tudományegyetem aulájában a vallás- és közoktatásügyi minisztérium által rendezett 3 hónapos délszláv kisegítő tanítótanfolyam záróünnepélye, amelyen megjelent Virág Ferenc megyéspüspök, továbbá a kultuszminiszter képviseletében dr. Moravek Endre miniszteri osztálytanácsos, a külügyminisztérium részéről dr. Ember Gyula és Rex József miniszteri osztálytanácsosok, Rob Antal, a magyarországi Antifasiszta Szlávok Frontjának főtitkára, Szmiljanics Nikola százados, a budapesti jugoszláv misszió képviselője, Csuka Zoltán, a kultuszminisztérium sajtóosztályának vezetője, a helybeli hatóságok részéről dr. Tamás György helyettes polgármester, Keserü János alispán, dr. Krisztics Sándor rektorral az élen számos egyetemi tanár, dr. Hajdu Gyula, a magyar—Jugoszláv Társaság pécsi csoportjának elnöke, Ujvári Pál tankerületi főigazgató és dr. Sejteri Nikola, a Pécsett működő jugoszláv szénátvételi bizottság vezetője.

A Himnusz hangjai után Ujvári Pál tankerületi főigazgató üdvözölte a megjelenteket és a tanítók magasztos hivatását fejtegetve rámutatott arra, hogy napjainkban különösen nehéz a nevelők feladata. Az emberi lélek még nem békélt meg és ha körülnézünk, számos meghasonlott embert látunk, akik gyógyításra szorulnak. Mindezt csak az igazság hirdetésével és az ellentétek áthidalásának szolgálatával lehet elérni.

Valamennyiünk érdeke, hogy a magyar—jugoszláv testvéri viszony ne csak üres szólam legyen, hanem valóság.

A magyar népnek, amely nagyon is „megbűnhődte a multat és jövendőt", nincs más célja, mint a szellem erejével és saját kultúrájának ápolásával szolgálni az emberiség nagy ügyét. A magyar nép emelt fővel akar állni a világ ítélőszéke előtt, hogy a maga részéről mindent megtett a magasztos cél érdekében Ezért fáradozik azon, hogy egy nagy szintézisben egyesítsen minden nemzeti és népi értéket. Hiszi és tudja, hogy kicsinységénél fogva

nem lehet más célja, mint a nemzetek közötti békének a maga részéről való alátámasztása és elősegítése.

A nagy cél érdekében jött létre e kis mozaik, a 3 hónapos délszláv kisegítő tanítótanfolyam, amelyet a vallás- és közoktatásügyi minisztérium rendezett. Hisszük és reméljük — mondotta végül —, hogy a fiatal nevelők tevékenyen résztvesznek a magyar és jugoszláv nép őszinte egymásra találásában és a magyar—jugoszláv testvériség nagy gondolatának ápolásában.

Neducsics István, a tanfolyam igazgatója horvátnyelvű beszédében hansúlyozta, hogy a tanítótanfolyam lényeges vívmányt jelent a magyarországi délszlávok történelmében, akik a multban mellőzött és elnyomott állampolgárai voltak ennek az országnak. A Szovjetunió és Jugoszlávia népeinek hősies harca hozta meg számukra a szabadságot és mindazokat a jogokat, amelyeket a világ többi szabad nemzetei is élveznek. Neducsics István ezután köszönetet mondott a magyar kormánynak és a helybeli hatóságoknak, hogy a fennálló anyagi nehézségek ellenére is lehetővé tették a tanfolyam megrendezését, majd figyelmeztette a végzett növendékeket hivatásuk nehézségeire. Vannak még egyesek — mondotta —, akik gyűlöletet szítanak a magyar és jugoszláv nép között és ezeket az ellenségeket az új, demokratikus Magyarország képviselőinek közreműködésével végérvényesen ki kell küszöbölni.

Mi a két nép közeledésén akarunk munkálkodni, mert ez szolgálja a szabadságszertő népek, az emberiség és a béke megőrzésének ügyét.

Dr. Ember Gyula külügyminisztériumi osztálytanácsos rámutatott arra, hogy a tanfolyam megrendezésével

a magyar kormány bebizonyította, hogy az országban élő nemzetiségek kultúrális fejlődését a szívén viseli.

Az anyanyelvű oktatás kiépítése nemcsak az alapvető emberi jogok és a demokrácia érvényesítését szolgálja, hanem a nemzetközi megértés és a béke ügyét is. A nemzetiségi jogok ilyen rendezése alkalmas arra, hogy az államban élő nemzetiségeket összekösse.. Éppen ezért a demokrácia és béke minden őszinte barátjának lelkében örömöt és bizakodást keltett, hogy a demokratikus magyar kormányzat ezt a kérdést kellő figyelemben részesíti.

Rob Antal, a magyarországi Antifasiszta Szlávok Frontjának főtitkára horvátnyelvű beszédében a tanfolyam végzett növendékeinek legfontosabb kötelességeként a nép érdekeinek szolgálatát jelölte meg, majd felkérte a hatóságok megjelent képviselőit, hogy a jövőben is támogassák a délszláv nemzetiségek jogos követeléseit. Az új tanítókat felszólította, hogy

minden erejükkel a közeledés, az egység és a szabadság eszméjét szolgálják, a sovinizmus ellen pedig fáradhatatlan és kíméletlen harcot folytassanak.

Dr. Moravek Endre kultuszminiszteri osztálytanácsos megelégedéssel mutatott rá a tanfolyam eredményeire, majd a tanítói hivatás önmegtartóztatást és áldozatot igénylő szempontjaira hívta fel a hallgatóság figyelmét. A demokráciában és a nemzeti gondolatban élőlte meg azt a két eszményt, amelyek napjaink szellemi munkáját képessé teszik az áldozathozatalra.

Demokrácia és nemzetiség nem zárják ki egymást, mert másmás síkon ugyanazt az elvet fejezik ki: egy-egy nép legszélesebbkörű, legmaximálisabb önkifejtési lehetőségeinek biztosítását az emberiségnek, mint legfőbb egységnek a szolgálatában.

Ezeknek a gondolatoknak a megszívlelésére kérte fel dr. Moravek Endre a hallgatókat, akik egy új, szabadabb, nemesebb, emberibb generációt nevelnek majd közös hazánk boldogulására.

A tanfolyam végzett növendékei nevében Velik István mondott köszönetet horvát, majd magyar nyelven a kormányhatóságok jelenlévő képviselőinek a tanfolyam megrendezéséért és ígéretet tett, hogy

a nép, amelyből a tanfolyam növendékei származnak, nem fog csalatkozni bennük, mert egyetlen kívánságuk, hogy jó néptanítók legyenek.

A tanfolyam öt legkiválóbb növendékének könyvjutalomban való részesítése után a záróünnepély a „Hej Sloveni" kezdetű jugoszláv himnusszal ért véget.

A jövőben a magyar nép szabja meg kik a barátai

Vasárnap délután a Magyar—Jugoszláv Társaság pécsi csoportja műsoros előadást rendezett a Munkás Kultúrházban.

Bevezető beszédében dr. Hajdu Gyula rámutatott arra, hogy a multban a „magyar urak" szabták meg, kik legyenek Magyarország barátai és szövetségesei.

Az eredmény a mostani párisi béketárgyalásokból folyó békeszerződés lesz.

Ideje hogy a magyar urak helyett a magyar nép szabja meg, hogy kik az ő barátai és szövetségesei.

A magyar nép megértést és békét hirdet mindazokkal szemben, akik ezt a szót, tehát a demokrácia szavát megértik. Ezek közé tartozik a mi déli szomszédunk, Jugoszláviai is, amely most folytatott politikájával beigazolta, hogy saját területén nem kívánja egyetlen nemzetiség uralmát sem a többi felett. A párisi béketárgyalások során beigazolódott, hogy a jugoszláv külpolitika velünk szemben a megbékélés és megértés szempontjait kívánja érvényesíteni.

Rob Antal, a magyarországi Antifasiszta Szlávok Frontjának főtitkára rámutatott arra, hogy a Párisból jövő jelentések szerint éppen azok a nemzetek emelik fel szavukat Magyarország mellett, amelyek a legtöbbet szenvedtek a németek oldalán harcoló magyar katonáktól. Ezt azért teszik, mert Lenin és Sztálin elveit követik.

Rex József külügyminisztériumi osztálytanácsos a jugoszláv ifjúságról tartott rendkívül értékes előadást. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után a délszláv tanítóképző tanfolyam növendékei partizándalokat adtak elő, szavalókórusuk pedig Radovan Zogovics Titóról szóló ódáját tolmácsolta művészi előadásban.

A rendkívüli értékes műsoros magyar-jugoszláv összejövetelt táncestély zárta le.

A Társaság munkaterve

A Magyar—Jugoszláv Társaság pécsi csoportjának elnöki tanácsa vasárnap délután dr. Hajdu Gyula elnöklésével ülést tartott amelyen sor került a legközelebbi három hónapra kiterjedő munkaterv kidolgozására. Az előadások keretében nagy súlyt fektetnek majd a jugoszláv ifjúság szerepének kellő méltatására a négyéves felszabadító háború idején és ezzel kapcsolatban a Petőfi-brigád érdemeit is ismertetni fogják.

Sor kerül majd továbbá a magyar-jugoszláv irodalmi kapcsolatokról szóló felolvasásokra is, továbbá a legutóbbi évek jugoszláv irodalmának ismertetésére. Az új Jugoszlávia államéletének majd a megtartandó előadások még pedig az új jugoszláv földreformra, a telepítésügyre, továbbá az új jugoszláv alkotmányra. Végül a zenekedvelők számára is tartogat meglepetéseket a Magyar—Jugoszláv Társaság, amely a régebbi és modern jugoszláv zeneszerzők alkotásait tolmácsoltatja majd Pécsett.

Kilátásba helyezték még egy a jugoszláv felszabadító háborúról szóló és szojvet filmoperatőrök által a helyszínen készített film bemutatását, továbbá egy Jugoszláviáról szóló fényképkiállítás megrendezését amelynek anyagát Magyarország valamennyi nagyobb városában bemutatják.

A háromhónapos munkaterv összeállításában a Magyar-Jugoszláv Társaság pécsi csoportjának elnöki tanácsát a szomszédos népállami, gazdasági és kulturális életének megismertetési vágya vezérelte. A megismerés az alapja a közeledésnek és a baráti kapcsolatok kimélyítésének, amelyet a Magyar—Jugoszláv Társaság főbb céljául tűzött ki.

Esküvőre

legszebb ajándék a

csillár

éjjeliszekrény lámpa, vasalók.

Minden igényt kielégítő dus választék

Szolid árak.

SÁNDOR JANOS

Kossuth L.-ut 5. (Pannonia szálloda)

HADIFOGOLY UZENETEK A MOSZKVAI RÁDIÓBAN

Moszkvából elenti az MTI:

A moszkvai rádió bejelentette, hogy a legközelebbi napokban megkezdik a magyar hadifoglyok névsorának, címének és üzenetének rendszeres közvetítését.

Ejnye-bejnye

avagy: cő-cő-cö...

A Független Nép „csendes mosollyal olvasta" glosszánkat arról, hogy a Kisgadzdapárt helyi lapja elfelejtkezett a komlói tárgyalásról. Nos, mi kimagyarázkodásukat hangos kacajjal voltunk kénytelenek olvasni. A F. N.-nek nem áll módjában tudósítókat kin tartani Komlón! A F. N.-nek nem telt az **ingyen** utiköltségre, nem telt a majdnem **ingyen** lakásra és nem telt a bányászkonyhán való **majdnem ingyen** étkezésre egy munkatársa számára Mert hiszen a F. N. is nagyon jól tudja, hogy a népbíróság tagjaival együtt a munkáslapok munkatársai is ilyen körülmények között szálltak ki Komlóra.

Mélységesen meghat ez a nagy szerénység, ami a F. N. magyarázkodásából felénk árad. Milyen proletársorsban is senyved ez a szegény F. N. **Még potyázni sem jellik szegényeknek!** Megrázóan mély proletársors ez! Szellemi proletársors! (Amely kifejezés jelen esetben nem annyira „értelmiségi dolgozót" mint inkább „értelmi nincstelent" jelent).

Ez az értelmi nincstelenség egyébként a F. N. egész vasárnapi számán eluralkodik. Mert ime: a szombati párisi tárgyalásokat a következő címmel közli laptársunk: **„Vita a zsidók kérelme felett".** Ugyanis a zsidókra vonatkozó és elfogadott pótindítványról van szó, amit Hood angol delegátus terjesztett a bizottság elé. Nem tudjuk, Mr. Hood rágalmazási pert indít-e a F. N. ellen, mert egyszerűen lezsidózták, de ez az eszmetársítás eszünkbe idéz egy sokat hangoztatott szólamot, amely szerint **„Anglia zsidó uralom alatt zsidó érdekekért küzd!"** Ejnye csak, ki is hangoztatta ezt állandóan a most lezajlott háború alatt...

Eme Cion Bölcseihez méltó címzés azonban még semmi.

A koronát a kínos eszmetársításokra mégis Boncz József vezércikke teszi fel. A vezércikk igen figyelemreméltóan, csak némileg hiányosan ismerteti, hogy ki mindenki elégedetlen a Kisgazdapárt magatartásával. Ebben a cikkben olvassuk a következő mondatot:

„Ezeknek a tiszta szándékoknak, haladó szándékú teremtő akaratoknak joguk van a bíráltra **és joguk van a számonkérő székek tartására."**

Valóban rettenetes lehet, ha az ember nem tud disztingválni mondjuk Nagy Ferenc és Nagyatádi Szabó István, vagy elvtárs és testvér között. Igy történik aztán, hogy az embernek néha a mult megszokott kifejezéseire jár a szája és **még a F. N. vezércikkébe is bele-számonkérő-székel...**

Ünnepélyes külsőségek között adták a kitüntetett szovjethősöknek a Szabadság-rendet

Gyönyörű ünnepség keretében adta át vasárnap délben Tildy Zoltán köztársasági elnök a Magyar Szabadságrend kitüntetéseit azoknak a szovjet hősöknek, akik a főváros és Magyarország felszabadításában résztvettek. Az ünnepségen megjelentek a szövetséges ellenőrző bizottság tagjai, a Budapesten akkreditált ügyvivők. Nagy Ferenc miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai.

Az ünnepen Nagy Ferenc miniszterelnök a következő beszédet mondta:

— A Magyar Köztársaság Elnöke érdemrendet alapított azoknak a bátor férfiaknak kitüntetésére, akik a fasizmus igájának lerázása érdekében a háború alatt és Magyarország felszabadítása körül érdemeket szereztek. Akik ezt a kitüntetést a magyarok közül megkapják, azoknak nemcsak személyes bátorságát ismeri el a köztársaság elnöke, nemcsak az élet kockázatását vagy feláldozását, a családi békének, a nyugalomnak e haza érdekében való eltaszítását jutalmazza, hanem a politikai tisztánlátást is. Magyar vonatkozásban nem a kötelességteljesítést jutalmazza ezzel a kitüntetéssel a Köztársasági Elnök, hanem

a kötelességen túlmenő becsületes magyar kiállást.

S ha egyszer eljön az ideje, amikor a nemzet minden fia kellőképpen tudja értékelni, hogy mit nyert a nemzet a demokráciával, akkor fokozottabb mértékben fogja a társadalom megbecsülni azokat, akik a demokrácia alapjait a legveszélyesebb napokban rakták le.

— De a fasizmus igájából való szabadulást nemcsak a bátor magyaroknak köszönhetjük, a demokrácia nem csupán a magyarok jobbjainak előrelátásából és a nemzet vágyakozásából született meg, hanem ebben

örök időkre elévülhetetlen érdeme van a Magyarországot felszabadító Vörös Hadseregnek.

A magyar vágyakozás és a Vörös Hadsereg fegyverei együtt teremtették meg az új Magyarországot. Illő tehát, hogy annak a rendnek kötelékében is együtt legyenek a kitüntetett magyarokkal a Vörös Hadsereg legkiválóbb hősei, amely rend az új Magyarországért vívott küzdelem harcosainak egy részét foglalja magában.

— A Köztársasági Elnök Úr ma a Vörös Hadsereg vitéz katonái között osztja ki a kitüntetéseket és a Köztársasági Elnök Urnak ezzel a cselekedetével egyetért a felszabadító magyar nemzet; a demokrácia minden becsületes híve. Mi megbecsüljük barátainkat s azokat, akik áldozatokat hoztak értünk, s nemcsak a forma szerinti kitüntetésben, de a magyar nép hálájában is részesíteni kívánjuk őket.

A mi barátságunk iránt és hatalmas hazájuk, a Szovjetunió iránt őszinte és tiszta.

Minden katona elszántságában ott érezzük a Vörös Hadsereg nagy vezérének, Sztálin generalisszimusznak akaratát, amellyel a fasizmus által leigázott kis népek szabadságát kívánta visszaállítani.

— Az átadott kitüntetések mellé hadd tegyem oda a magyar kormánynak azt a kijelentést, hogy Magyarország népe a visszaadott szabadsággal becsületesen fog élni s minden törekvése az, hogy a nép ellenőrzésével folytatott becsületes államvezetés minél hathatósabban szolgálja a világ népeinek közös békességét és akadálymentes boldogulását.

— A magyar köztársaság kormánya nevében mély tisztelettel köszöntöm azokat a hős katonákat, akiknek ma a Köztársasági Elnök Úr át fogja adni a Szabadságrend érmét.

A HONVÉDELMI MINISZTER BESZÉDE

A miniszterelnök után Bartha Albert honvédelmi miniszter mondott beszédet:

— A Vörös Hadsereg szuronyai hegyén szabadságot hozott Európának. Gigászi küzdelmet vívtak és esztendőkön keresztül vérüket hullatták, hogy az egész emberiség ellen feltámadt, testet és lelket fertőbe döntő mételyt, a fasizmust s a világot lenyelni kívánó német terjeszkedést legyőzzék. Meghozták számunkra is a népünk lelkében mélyen gyökeredző vágy megvalósulását, a szabadságot.

— A hatalmas ajándékkal elkötelezték magunkat arra, hogy a kapott szabadsággal élni tudunk, hogy a kapott szabadság alapján megalkotjuk a magyar demokráciát és azt magyar népi tartalommal töltjük meg.

— Szent szimbolum a Szabadságrend.

Nem egy osztály kiváltsága, hanem mindamaz osztály fiaié, akik a szabadság kivívásában és a demokrácia megerősítésében méltóak lettek a kitüntetésre. Ez tehát egymagában is kifejezi a társadalmi osztályok, szóval az egész nép baráti kézfogását és egybeolvadását és ezen keresztül azt, hogy az egész ország nyujtotta át a Vörös Hadsereg kitüntetettjeinek a rendjelet.

A kitüntetések átadása után Szviridov altábornagy mondott köszönetet és kifejezte azt a kívánságát, hogy a demokratikus Magyarország az egész magyar nép örömére erősödjék és virágozzék.

Ezután felhangzott a magyar, majd a szovjet himnusz, végül pedig a szovjet és magyar katonák fegyelmezett és látványos elvonulásában gyönyörködött az ünnepségen megjelent nagy közönség.

Mélyen leszállított árak!!! a hirdetésben láthatók!!!

Szőnyi, Lukafai Üvegraktár Pécs, Király-utca 14. Telefon: 27-14. sz.

Lejjebb az árakkal!

A budapesti villamos olcsóbb lett, a pécsi miért nem?

Budapesten hétfőn lépnek életbe a villamoson a 60 filléres vonaljegyek. Bizonyára Pesten is rájöttek, hogy a villamos a mai bérekhez mérten nagyon drága. A pesti villamoson a 60 filléres vonaljeggyel egy óráig lehet utazni, ezzel szemben Pécsett a leghosszabb vonal is 30 perc alatt megjárható a rossz nyelvek szerint gyalog kevesebb idő alatt is) és a villamosjegy mégis 60 fillér. Ezért járnak a pécsi villamosok majdnem üresen. Tehát itt is sürgősen revidiálni kell a jegyárakat.

A villamossal kapcsolatban a városházi tisztviselőknek is nagy panaszuk van. A város a belügyminisztérium takarékossági rendeletére hivatkozva minden kedvezményes jegyet megvont tőlük. Igy sokan, akik a külvárosban laknak s kis fizetésükből a drága villamosjegyre nem telik, kénytelenek gyalog járni a hivatalba. Kérjük a várost, hasson oda a belügyminisztériumban, hogy ezt a sérelmes rendeletet legalább úgy változtassa meg, hogy a kisebb fizetésű tisztviselők ismét megkapják a régi kedvezményt. Amíg ez nincs elintézve, hozza be Pécsett is a reggel 8 óra előtti kedvezményes returjegyet, amint az Budapesten már évek óta meg van, hogy a pécsi dolgozók is 60 filléres jeggyel oda és vissza mehessenek a gyárakba és hivatalokba.

Megszívlelendőnek tartjuk a Beszkártnak azt a jegypolitikáját is, amely a „dolgozók hetijegyében" nyer kifejezést. Meggyőződésünk, hogy hasonló kedvezményes bérletrendszer a PVKV forgalmát is jelentősen növelné.

Általában, a pécsi villamos is rájöhetne már, hogy jobb üzlet olcsón bár, de utasokat szállítani, mint drágán, de üresen szaladgálni kitérőtől kitérőig.

Bútort készpénzért hihetetlen olcsón **Ábrahámnál, Deák-u. 2.**

MKP hangszóró szolgálata az Ágoston-téren

Szombaton ünnepélyes külsőségek között kezdte meg működését a Magyar Kommunista Párt budai külvárosi szervezetének rádiószolgálata. A rádiószolgálat hangszórója az Ágoston-téren adja a legfrissebb híreket és színes, szórakoztató műsorát. A megnyitáskor Iiku Pál városi titkár elvtárs mondott hangszópónkbe üdvözlő beszédet.

EZÜSTÁRU
SCHÖNWALDNÁL
KOSSUTH LAJOS-ÚT 36.

FELLNER TÁNCISKOLA
a **Nőegyletben**
október hó 7-én nyit.
Telefon: 30-65. szám.

HIREK

Vidéki előfizetőinkhez

Felkérjük az igentisztelt Vidéki Előfizetőinket, hogy a mai nap folyamán postára adott befizetési lapokon feltüntetett előfizetési hátralékát postafordultával beküldeni szíveskedjenek, hogy a lap küldésében fennakadás ne történhessen.

Tisztelettel:
ÚJ DUNÁNTÚL kiadóhivatala.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás kedd estig: Gyenge légáramlás. Kevés felhő. Reggel egy-két helyen köd. Erős éjjeli lehülés. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Távolabbi kilátások: Néhány napig száraz idő.

— **Volksbundtagságért hathónapi börtön.** A pécsi népbíróság hétfőn tárgyalta Balatonyi Károly pécsi cipészmester bűnügyét, aki magyar ember létére annakidején belépett a Volksbund-szervezetbe. A népbíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével Balatonyit a legenyhébb büntetéssel, hathónapi börtönnel sújtotta. A népügyész súlyosbításért fellebbezett, így az ítélet még nem jogerős.

— **Eljegyzés.** Réz Zsuzsannát (Pécs) eljegyezte Dékány Ferenc (Szeged).

SZINHÁZ

CSÜTÖRTÖKÖN NYIT A SZÍNHÁZ

A pécsi Nemzeti Színház igazgatósága közli a nb. közönséggel, hogy az idei színiévadot 19-én, csütörtökön este ½8 órakor nyitja meg Bónyi Adorján „Elcserélt ember" című színművével. A város nevében Tolnai József elvtárs, polgármester, a színészszakszervezet képviseletében dr. Staud Géza elvtárs, a budapesti Népszava munkatársa mond rövid megnyitó beszédet. A csütörtöki ünnepi előadásra a jegyek elővételben kaphatók a pénztárnál. Pénztári órák délelőtt 10—1 óráig és délután 5—7 óráig.

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

FÜSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE

A Kereskedők Testülete felhívja az italmérési engedéllyel rendelkező fűszerkereskedőket, hogy a Testületben ma, kedden délután ½7 órakor tartandó fontos értekezleten teljes számban jelenjenek meg.

Szakszervezeti hírek

A Kisiparosok Országos Szabadszervezetének Pécsi Csoportja felhívja azon tagjait, akik az Erzsébet Tudományegyetemen szervezett jog- és államtudományi esti munkástanfolyamra jelentkezni akarnak, hogy szerdán délig jelentsenek meg a Szabadszervezet irodájában (Színház-tér 1. sz.). A tanfolyam elvégzése jog- és államtudományi egyetemi végzettséget ad, illetőleg a doktorátus megszerzésére jogosít.

Filmalkalmazottak 17-én 16 órakor taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Nyomdászok 17-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Pedagógusok 19-én 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Vendéglátóipari alkalmazottak 18-án 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Építők vezetőségi ülést tartanak 18-án 17 órakor.

Házfelügyelők 20-án vezetőségi ülést tartanak.

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 20-án déli 12 órakor tartanak taggyűlést.

MILASSIN I. ESTI TÁNCISKOLÁJA
f. hó 18-án kezdődik a Belvárosi Kat. Körben. Tanórák: szerda, péntek este 8—11 h-ig.
Össztáncok: vasárnaponként.

FILM

A SÁRKÁNY RABJA

A legtöbb ember, ha szégyenlősen titkolja is, felnőtt korában is változatlan híve marad a mesének. Ezer érzelmi szálacska köti össze vele: az édesanyja emléke, az első könyv, a kezdő iskolaévek, színes, valóságízű játékok. Erre építenek a filmvállalatok, amikor mostanában egyre több régi, de felejthetetlen mesét varázsolnak vászonra. És hogy bevált a számításuk, arra bizonyíték az állandó telt ház, az óriási érdeklődés, amivel a közönség reagál rá.

A legújabb mesefilm szerényebb volt, mint a legutóbb láttottak. Nem kényeztette szemünket a színek kaleidoszkopja, hiányzottak belőle a zseniális technikai trükkök, de hiánytalanul benne volt a mese utolérhetetlen varázsa. A békává varázsolt Vasszilissza, a menyasszonyáért sárkánnyal viaskodó Ivanuska láttán két órára visszaváltoztunk gyermekké, teljes szívvel izgultunk a csodakulcsot kereső Ivanuska kalandjain, könnyekig meghatódtunk a bocsait simogató medve esetlen gyöngédségén, végigszaladt hátunkon a hideg a vasorrú bába rútságától és elszorította torkunkat a mesebeli óriáspók gonoszsága. És teljes szívből nevettünk a pórul járt lusta menyasszonyokon, akik módosságukat és származásukat fitogtatták, élénken helyeseltünk, amikor a vőlegények kirakták a rest menyasszonyok ajtaját a kapu elé és izgatottan leestük, merre szállnak a feleségkereső nyulacskák.

A sárkány rabja teljesítette feladatát. Két órára visszalopta az eltűnt, de az emlékekben visszavisszalátogató gyermekkornkat. Ha semmi egyébért, de ezért is érdemes volt megnézni.

r. k.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 17. KEDD.

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Honvédzenekar. **10.00:** Hírek. **10.10:** Hanglemezek. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Fejős György gordonkázik. **12.40:** Előadás. **13.00:** Jazz. **13.45:** Szövetkezeti negyedóra. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Előadás. **14.30:** „Színes dallamok és ritmusok." **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Vonósnégyes. **17.00:** Párthíradó. **17.20:** Saljapin énekel. **17.30:** Irók a mikrofon előtt: Gellért Oszkár. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Mit üzen a rádió? **18.45:** Világhíradó. **19.00:** Kardal. **19.30:** Falurádió. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Elbeszélés. **20.40:** Kamarazenekar. **21.25:** Füst Milán: Hazádnak rendületlenül... **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Jazz. **22.30:** Műsorismertetés. **22.45:** Részletek Schubert: Die Winterreise c. sorozatából. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek franciául. **23.35:** Tánclemezek.

Budapest II.

20.00: Balettrészletek. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Jazz. **22.00:** Operarészletek.

Szentlőrincről jelentik:

Negyvenhat diák sztrájkba lépett

és megszökött a szentlőrinci gazdasági iskolából — mert a feljelentés szerint a tanárok megették élelmüket

Kiküldött munkatársunk jelenti:

Szentlőrincen a gazdasági iskolában csütörtök reggel az intézet 46 növendéke egyszerűen összecsomagolta holmiját és hazament falujába. A monstre diáksztrájknak érdekes és sok tekintetben jellemző előzményei vannak. Ez az eset, ami jelenleg a rendőrséget is foglalkoztatja ismét igazat ad pártunknak. Ép vasárnapi számunkban írtunk egy érdekes tanulmányt a pedagógia kérdéséről. „Haladó szellemű kultúra csak haladó szellemű pedagógusoktól várható" címen. Hát igen.

A régi reakciós tanároktól haladó szellemű kultúrát, vagy nevelést nem várhatunk, de várhatjuk az ilyen és hasonló eseteket.

Egyébként Szentlőrincen ez történt.

A szentlőrinci „Horthy Miklós vkegy. kir. állami gazdasági iskola" — mert Szentlőrincen még 1946 szeptemberében is ez a felirat díszeleg az iskola homlokzatán, — főleg gazda ifjak továbbtanulására alakult. Az intézetben a növendékek az elméleti tantárgyak mellett a gazdasági szaktudást is elsajátíthatják és így kitűnő mezőgazdasági munkát fejtenek ki. Aratnak, cséplenek és kapálnak. Tehát amellett, hogy tanulnak ép olyan munkát végeznek, mint a föld többi robotosai. Ezért természetesen jobb élelmezést is kell kapniok. A szülők nagyrészük kis, pár holdas gazdálkodó nem is sajnálják a fiúk taníttásáért és ellátásáért a keservesen megnélkülözött élelmiszereket behozni. Hogy ez miből áll, legyen szabad a szentlőrinci járási rendőrséghez az intézet egyik tanára által beadott feljelentés egy részletét ismertetni.

20 kg. liszt, 15 kg. burgonya, 1 kg. zsír, 16 drb tojás, 1 kg. mák v. dió, 1 kg. hagyma, 1.5 kg. füstölt hús, 2.5 kg. csirke, 2 kg hízott liba vagy kacsa, 50 deka méz vagy cukor, ugyanannyi zöldség, só, 2 kg. bab, 1 kg. lekvár 50 deka vaj, 25 deka szappan, 50 deka füstölt szalonna, 2 kg. tengeri.

„TISZTIETKEZDE"

A DIÁKOK ÉLELMÉBŐL

Ezt a „csekélységet" adják a szülők havonta fiaik élelmezésére. Ezzel szemben — a rendőri feljelentés szerint —

a tanárok csak részben adják ki a nehéz testi munkát végző diákok részére az élelmet, hanem annak egy részét és nem is csekély hányadát maguk fogyasztják el.

A feljelentésben foglalt adatok szerint ugyanis az igazgató, a tanári kar nagy része, — a feljelentő tanár kivételével — az intézet felügyeleti hatósága, a földmüvelésügyi minisztérium 54,799/1945 számú rendelete ellenére

maga is ugyanebből a behozott élelemből élelmezte magát, sőt, külön úgynevezett „tiszti étkezdét tartott fenn.

Azzal vádolják a tanári kart hogy nem csak naponta 8—9-en az elmult év második felében már 12—14-en az intézet tanárai közül étkeztek ott, hanem

az igazgató öttagú családja is best étkezett.

A feljelentés szerint ezt a kitünő tanári kart azonban nem lehet antiszociális magatartással vádolni, mert

a rosszabb sorsban levő más intézetbeli tanárokat és egy tanárnőt is meghivtak nyaralásra, és azok is mint vendégek, ugyanazt a koszton étték, amit a diákok nem kaptak meg.

A feljelentő tanár pontos statisztikát készitett, hogy mi az az élelmiszer mennyiség amit a tanári kar a diákok helyett evett meg. E szerint

elvontak a diákoktól 2 q lisztet, 1.5 q burgonyát, 10 kg. zsirt, 160 drb. tojást, 10 kg mákot, 15 kg. füstölt húst, 5 kg. méze, 5 kg sót, 20 kg. babot, 10 kg. lekvárt, 20 kg. tengerit és 5 kg. szalonnát.

Hivatkozik a feljelentés arra is, hogy az előbbi miniszteri rendelet ben szigorúan meg van határozva, hogy csak azok a tanárok és alkalmazottak vehetik igénybe az intézet ellátását, akiket a tranoni határról, minden ingóság nélkül tettek át. Ilyen tanár, vagy alkalmazott a szentlőrinci gazdasági iskolában nincs

KANNA ZSIR A KABÁT ALATT

Felsorolja a feljelentés azt is hogy az iskolai szünnapokon is működött a tanári menza, és igy 75 nappal ették túl a tanulókat. Hivatkozik arra is, hogy az intézet növendékei

a legkehetetlenebb ellátás mellett olyan életkörülmények közöt éltek, amely szégyenére válna még a mult rezsimbeli iskoláknak is. Igy nem volt betegszobája és a tanulók betegségük alatt is az egészségesekkel együtt háltak. Az ágynemü piszkos és elhanyagolt volt, a diákok éheztek, és már több izben le akarták tenni a munkát.

Ezen adatok alapján az intézet egyik tanára ismeretlen tettesek ellen sikkasztás és csalás címén kéri az eljárás megindítását.

A feljelentéshez 2 diák jegyzőkönyve is mellékelve van Szajkovics László és Solti Tivadar jegyzőkönyvben állitják, hogy 1945 október havában az ifjúság kosztja kevés és sótalan, amiért az igazgatónak panaszt tettek. — Ugyanekkor este a tízórait kézdében a vacsoránál megfigyelték hogy lekváros tésztát ettek.

mert olyan bőséges étkezést kaptak, hogy nem birták azt megenni.

Megállapitják a jegyzőkönyvben azt is, hogy egyik este a szakácsnő behivta az ifjúság két tagját és közösen megmérték a vacsorához kiadott lisztmennyiséget.

A liszt 3 kg. volt. A könyvelési jegyzékben ugyanakkor 4 és fél kilogram volt beirva Lemérték a kiadott zsirt, amely 30 dkg. volt, ezzel szemben 60 dkg. volt beirva.

6 tojás volt kiadva a beirt hétfői szemben. Kérték a konyhavezetőség leváltását. Ez nem történt meg. A két diák ezenkivül még súlyos vádakkal illeti az egyik tanárt, akit a jegyzőkönyv szerint egy izben

tajta kaptak, amint kétliteres kék kannába 2 kg. zsirt mért le, azt kabátja alatt elvitte.

Ez az ügy rendőri része. Hogy mi igaz belőle, mennyire fedi a tényeket, annak eldöntése nem a mi feladatunk. Ahogy mondani szokás: majd kiderül a vizsgálatnál.

SZTRÁJKBA LÉPTEK A DIÁKOK

Csütörtök reggel azonban történt más is. A diákok, számszerint 46-an még a mult hét elején az igazgatónak beadtak egy memorandumot amelyben 5 pontban összefoglalva követelték a sérelmes intézkedések megszüntatését. Igy elsősorban a tanári étkezde azonnali felszámolását.

Az igazgató nem adott választ a kérelemre és erre

a 46 diák csütörtök reggel összecsomagolta batyuját és hazament a falujába végre jólakni. A diáksztrájk immár hatodik napja tart.

Ehhez természetesen joga van.

Felkeresték Várhegyi igazgatót, aki a tanári karral egyetértve kijelentette, hogy az ügyről, tekintve, hogy az vizsgálat alatt áll, nem kiván nyilatkozni.

Beszéltünk az iskolában az öreg altiszttel is akitől megkérdeztük: Hogy áll az ügy?

Az öreg magyar tempósan válaszolt:

— Nézze öcsém, állami ember vagyok, nehéz nekem beszélni, egyet azonban tudok. Ha én szülő lennék aki keservesen megszerzett és saját szájától elvont élelmet ide behozza, hogy a fiam ne éhezzen és megtudnám, hogy azt a tanár urak eszik meg, hát bizony isten szétjelvernék közöttük.

Nádasdi Ferenc bunsajtromához

5 munkaszolgálatost kivégzett és kirabolt Szentlőrincen

Az Új Dunántúl kiküldött munkatársának magánnyomozása felderíti egy szörnyű nyilas tömeggyilkosság hátterét

A pécsi politikai rendőrség valóban kitünő munkát végzett azzal, hogy Nádasdi Ferencet, a legvérengzőbb pécsi nyilasvezért elfogta. Munkája az elfogás tényével azonban nincs még befejezve hisz még rá is kell bizonyitani, hogy mit is müvelt ez a szadista fenevad. Ebben az irányban lankadatlan hévvel és napról napra nagyobb eredménnyel folyik a rendőrségi nyomozás, amit maga Fajta elvtárs, a politikai osztály vezetője irányit.

Vasárnap adta ki legújabb jelentését a pécsi rendőrség a Nádasdi ügyről és e jelentés egyik mondata igy hangzik:

„Barátnőjének eldicsekedett, hogy Szentlőrincen sajátkezüleg több zsidót „kinyirt".

Ez a mondat inditotta arra az Uj Dunántúl Szentlőrincen járt munkatársát, hogy nyomozást inditson abban az irányban hogy Nádasdi kijelentése mögött vanevalami komoly tény. Rövid nyomozás, néhány kérdezősködés után meg kellett állapitanunk, hogy Nádasdi ezuttal nem hazudott, mert valóban

nemcsak dicsekedett a szentlőrinci gyilkosságokkal, hanem azokat el is követte. Sőt, ami a nyomozás és a népbirósági ítéletnél döntően esik a latba, ezekre a gyilkosságokra tanuk is vannak.

Egyébként ezek az adatok egyik elvtársunk feljelentése alapján, mire e sorok megjelennek már a politikai rendőrség kezében is vannak, mi a magunk részéről elvtársunk segitségével az elmult véres eseményeket csak összegeztük és néhány zavaros körülményre világosságot igyekeztünk deriteni.

1944. NOVEMBER 29.

Amikor Pécsett már az oroszok kiűzték a német rablókat, akkor Szentlőrinc még nem esett át a felszabaduláson. Itt vonultak át a visszavonuló katonai alakulatok, köztük a munkaszolgálatos századok is. 1944 november 28. napján egy pesti munkaszolgálatos század nagyobb részlege is a faluba jött. A 101/312 budapesti munkaszolgálatos század fáradtan és rongyosan ért a faluba, ahol ezt örömmel kell megállapitanunk, a lakosság megértéssel és szeretettel fogadta őket. A bejszolt munkaszolgálatosokat 10 és 20-as csoportokban helyezték el a lakók, és amikor hire járt, a faluban hogy megérkezett a Nádasdi Ferenc által vezetett nyilas pártszolgálatos csendőrkülönitmény,

maguk a falusiak voltak azok, akik ezeket a szerencsétleneket igyekeztek előlük elrejteni.

Igy a Rákóczi ut 9 és 3 számú házakban is 10—20 munkaszolgálatos rejtőzött.

NÁDASDI TESTVÉR RENDET CSINÁL

Másnap, 1944 november 29-én azonban a Nádasdi féle különitmény elkezdett a zsidó munkaszolgálatosok után nyomozni. Hat embert sikerült is neki megtalálni, névszerint Farkas Sándor, Hesszer Andor, Paszternák Sándor, Friedmann Lajos, Grosszmann Szilvián és Klauber Albert munkaszolgálatosokat.

A hat munkaszolgálatost három helyen találta meg és nem sokat tehetőrizött velük. Őtöt azonnal agyonlőtt.

A Nádasdi féle különitmény tagjai ezek voltak: Mohácsi Rózsavölgyi, Hortobágyi és Szegedi. A keresztneveket nem sikerült megtudnunk, Ezek Nádasdi vezetésével az öt munkaszolgálatost agyonlőtték a hatodikat, névszerint

Klauber Albertet puskatussal leütötte Nádasdi, de szerencsére Franholz Mártos gazdálkodó az eszméletlen Klauberre rádobott egy szénacsomót, azzal, hogy ennek már befellegzett.

A további vérengzéseket az idő közben előkerült tényleges és nem nyilas csendőrszázados akadályozta meg, aki bátran szembe szállt a gyilkosokkal és minden további kilengést megakadályozott. A csendőrszázados állitólag Decleva nevü de ez nem biztos. Igy

Nádasdinak meg kellett elégednie azzal hogy a legyilkoltakat kirabolják.

DÖGKUTBA DOBJÁK A HALOTTAKAT

A legyilkolt munkaszolgálatosokat egy Tóth nevü cséplő szekerére rakta és kivitte a község szélén levő temetőbe Itt állitólag Gám Fülöp és Sebestyén Miklós földmüvesek hantolták el őket, de ez a két ember meghalt. A községben ezzel szemben azt állitják, hogy

a szerencsétleneket a temetőtől 300 lépésnyire fekvő u. n. dögkutba dobták, ahol az állati hullákkal együtt hevernek azóta is.

Temetőbe csak Paszternák Sándor került, aki nem azonnal halt meg és akit külön vittek ki és a közös sirba temettek.

VÁDOL A TANU

Ezeket az adatokat a falu fél lakossága, elsősorban azok bizonyitják be, akik elrejtették a munkaszolgálatosokat. Igy Franholz Márton, akinek lakásán megtalálták Klauber Albert munkaszolgálatos u. n. dögcéduláját. Klaubernek, aki azóta felépült, e cédula alapján irtak Budapestre, Népszinház utca 43 fszt. 3 alatti címére és

-ő, valamint a század életben maradt tagjai ezekvel bizonyitják, illetőleg már akkor bizonyitották, amikor még Nádasdi tartózkodása ismeretlen volt, hogy Nádasdi Ferenc és különitménye ölte meg az öt munkaszolgálatost.

Klauber Albert és századának még több tagja egyébként azt irták, hogy ezer ember közül is felismernék Nádasdi jellegzetes alakját. De felismerik Nádasdit a falu lakosai is, akiknek még élénken emlékezetes a nyilas tömeggyilkos hátnéteres figurája és förtadásos arca.

EXHUMÁLÁST!

A faluban, de különösen a Kommunista Pártban szeretnék, ha a rendőrség fényt deritene a két év előtti tömeggyilkosságokra. Ezt kivánják az életben maradt munkaszolgálatosok is. Ennek első feltétele, hogy Nádasdit a pécsi politikai rendőrség kivigye Szentlőrincre, ahol szembesitsék azokkal, akik tanui voltak a tömeggyilkosságnak. Hivassa meg a rendőrség a pesti tanukat is, akik majd bizonyitják, hogy mekkorát hazudott Nádasdi amikor munkatársunknak azt mondta, hogy kezéhez nem tapad embervér. De rendelje el a rendőrség az exhumálást is, hogy a halottak is vádolhassanak.

KÖTÉL!

Nádasdi Ferenc beszélgetésünk alkalmából azt kérdezte tőlünk, hogy vajjon kötelet kap-e?

Akkor még nem válaszoltunk rá, mert a rendőrség eddigi bizonyitékai alapján úgy láttuk, hogy az életfogytiglani kényszermunka és a kötél közt áll.

Most azonban, a szentlőrinci adatok és tanuk alapján üzenjük neki:

Kötelet kap!

Zsadányi Oszkár.

Csillárt, villamossági cikkek DEMÉNYI 101
SZÉCHENYI-TÉR 16. SZÁM.

MOZIMŰSOR

KISIPARI ÉS HÁZIIPARI ÁRKALKULÁCIÓ

Az iparügyi miniszter szeptember 10-vel a kisiparosok (háziiparosok) által készített munkák és szolgáltatások rezsi- és haszonkulcsát újból szabályozta. Az új árkalkulációs rendelet ismertetésére az Ipartestület jegyzői hivatala folyó hó 17-én, kedden este 7 órakor tájékoztató előadást tart. Az új árkalkulációs rendeletről tájékoztató füzet jelenik meg, mely tájékoztató előadás után már kapható.

Az Áll. Építőipari Szövetkezet értesíti festő tagozatát, hogy folyó hó 18-án, szerdán délután 6 órakor munka ügyben értekezletet tart. Saját érdekében minden részvényes tag jelenjen meg.

Közellátási tájékoztató

KENYÉRJEGY-KIOSZTÁS

A közellátási ügyosztály ezúton értesíti a hivatalok vezetőit, hogy alkalmazottaik október, november és december havi kenyérjegyeiért, valamint az élelmezési jegyeiért megbízottaikat kedden, 17-én délelőtt, városháza II. e. 68. számú szobába küldjék el. A jegyek ára személyenként 70 fillér.

*

A közellátási ügyosztály kéri az üzemeket és hivatalokat, hogy az augusztusi élelmiszerjegyek ellenértékét haladéktalanul fizessék be Városháza, II. emelet 68. számú szobában, mert ellenkező esetben az illető üzemek, illetőleg hivatalok részére az ügyosztálynak nem áll módjában az októberi kenyérjegyeket és élelmezési-jegyeket kiadni.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Pécsi szakirányú iparostanonciskola felügyelőbizottságától.

45/1946-47. sz.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Pécs thj. város szakirányú iparostanonciskolájának felügyelő bizottsága pályázatot hirdet az iskolánál nyugdíjazás folytán megüresedett főhivatású igazgatói állásra. Pályázhatnak a közismereti; az általános rajz, vagy ipari szakrajz és szaktárgyak tanítására képesített tanítók, tanárok; mérnökök; iparművészek; rajztanárok stb, akik hosszabb iparostanoncisolai tanítói szolgálattal rendelkeznek.

A pályázathoz mellékelni kell: születési anyakönyvi kivonatot; képesítésre vonatkozó okmányokat, eddigi működésről szóló bizonyítványt; továbbképző ipari tanfolyamokról szóló bizonyítványokat; az igazoló bizottság véghatározatát.

A kérvények f. évi szeptember hó 30-án déli 12 óráig az iparostanonciskola felügyelőbizottságához címezve, a tanonciskola igazgatójához (Pécs, Rét-u. 41. sz.) nyujtandók be.

Az állás azonnal elfoglalandó. Később érkezett, hiányosan okmányolt, vagy a pályázati feltételeknek meg nem felelő kérvényeket nem veszi tekintetbe a felügyelő bizottság.

Pécs thj. város polgármesterétől. 41.650/3—1946. V. szám

Tárgy: A földbirtokrendezés során kiadott területek haszonbérének befizetése.

HIRDETMÉNY.

Az Országos Földbirtokrendező Tanács rendelete alapján felhívom mindazokat, akik

1. akár a Községi Földbirtokrendező Bizottságtól, a Termelési Bizottságtól vagy a Nemzeti Bizottságtól írásbeli vagy szóbeli megállapodás alapján nem végleges juttatásként földingatlanra bérleti megállapodást köfőttek,
2. akik részére a fentemlített bizottságok gabonakészletből kölcsönt adtak,
3. akik részére az említett bizottságok 1944. évi őszi gabonával bevetett területet juttattak
4. akik a földbirtokrendező alapnak bármilyen más címen (építési anyagok, bontási anyagok tüzifa stb.) gabonával fizetést teljesíteni tartoznak,
5. akik kitelepített svábtól haszonbérletben földingatlant használnak

3 napon belül a Községi Földbirtokrendező Bizottságnál (Pécs, Széchenyi-tér 13, Tábla-épület) jelentkezzenek,

Ez a jelentkezési kötelezettség csak Pécs város területére vonatkozik.

Nem tartoznak jelentkezni azok, akik részére ingatlant az említett bizottságok végleges juttatásként adtak.

Azok ellen, akik jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, vagy nem a valóságnak megfelelő bejelentést tesznek, az Országos Földbirtokrendező Tanács bűnvádi eljárást indíttat.

Pécs, 1946. évi szeptember 14.

Dr. Tamás s. k.
h polgármester.

ELADÓ 1 drb. 1½ tonnás, jó állapotban lévő, most generálozott teherautó, jó gumikkal, papírokkal. — Ugyanott egy 2½ tonnás Ford motor, sebességváltóval együtt. **Gründler-utca 25/1.**

SPORT

Javuló PVSK — gyenge Partizán

PVSK—Partizán SC 6:0 (3:0), vezette Kulcsár

Közel 2.000 néző volt kíváncsi a PVSK első NB II-es bajnoki mérkőzésére. A két csapat felállítása:

PVSK: Pozsgai, — Balassa, Radnai, — Meggyes, Horváth, Szabó, — Zomborí, Gajcsi, Molnár, Buzássy, Vezér.

Partizán: Kamarás, — Tomecskó, Steiner, — Répa, Pásztor, Németh, — Polinger, Aspirán, Csepregi, Szentes, Tarján.

A Vasút azonnal támad és a 3 percben Gajcsi kiugratja Zomborit, ő az eléje futó Kamarás elől Molnárhoz pöccint és a középcsatár az üres hálóba lő. 1:0 a PVSK javára. Tovább támad a pécsi csapat. A 10. percben Buzássy kiteszi Vezért az ő lövése Kamarásról kipattan, Molnár az üres hálóba helyez (2:0). Két perc multva itt az újabb gól. Zomborit szögletre szerelik, Gajcsi szögletrugására Molnár remekül megy fel a levegőbe és gyönyörű fejessel küldi a labdát a jobb felső sarokba (3:0). Molnár mesterhármast csinált! — A Partizán ritkán tud csak átjönni a félpályán, ekkor veszélyes támadásokat vezet, de Pozsgai nagyszerűen véd. A 24. percben Meggyes kiugratja Molnárt, őt gólhelyzetben Tomecskó hátulról elöki. A 11-est Horváth nagy erővel az oldallécre vágja. Szinte állandóan a pécsi csapat támad, a jól tömörülő védelem mellett azonban nem megy a góllövés.

Már a második félidő 30. másodpercében itt a negyedik gól: Buzássy labdájával Vezér lerohan, beadását Molnár rálövi a labda Steinerről Gajcsi elé pattan, ő a sarokba helyezi (4:0). Állandóan a PVSK támad, gólt mégis csak a 41. percben ér el. Kapu előtti kavarodás után Vezérhez kerül a labda és ő öt méterről Kamarás mellett a hálóba gurít (5:0). Egy perccel a befejezés előtt Gajcsi a félpályán innen kiugratja Zomborit, ő végigszáguld a pályán nem tudják beérni és a kifutó Kamarás mellett a hálóba helyezi a Vasút hatodik gólját (6:0).

KIKAPOTT A DVAC!

Több helyről, többfélekép értesültünk arról, hogy a DVAC, Pécs második NB II-es csapata Sopronban vereséget szenvedett a SVSE csapatától. A vereség tényében mindkét hírforrásunk megegyezik, a különbség csupán az, hogy egyik szerint 3:1, másik szerint pedig 5:0 volt a vereség aránya.

A DVAC vezetősége egyébként még nem értesült hivatalosan az eredményről, a pontos eredményt és a mérkőzés részleteit holnapi számunkban közöljük. Ugyanekkor fogjuk hozni a Nyugati csoport többi eredményét is, valamint a tabella állását az első forduló után.

ALOSZTÁLYBAJNOKI EREDMÉNYEK:

PBTC—Kaposvári Rákóczi 4:1 (1:1). A pécsi csapat végig nagy fölényben volt, a kapu előtt azonban nagy balszerencsével játszott. Csatárai öt kapufát lőttek. Góllövők: Karácsonyi 2, Katics III és Kincsel, illetve Forró.

Postás—Nagymányok 2:1. A pécsi csapat nagyobb tudását a hazai durvaságokkal igyekeztek ellensúlyozni, hiába. Góllövők: Hajnal 2. illetve Német.

PEAC—Bátaszék 5:0. A második osztálybeli két csapat közül a PEAC lényegesen jobb volt, az eredmény hűen fejezi ki az erőviszonyokat.

PAC BZs—Postás II 5:0. Az újonnan alakult PAC kezd belejönni, a Postások második csapata gyenge.

A NEMZETI BAJNOKSÁG ELSŐ OSZTÁLYÁBAN

Csepel—Vasas 2:1
Ferencváros—Szolnok 4:1
MTK—ErSO 4:1
Testvériség—Pereces 3:0
Szentlőrinc—Debrecen 5:0
ETO—Kispest 2:2
Haladás—Dorog 1:0

* **Győzött az Ujpest Törökországban.** A mult héten játszotta le első törökországi mérkőzését az Ujpest. Első ellenfele a török bajnokcsapat, a Fenerbakcse volt, amelyet 3:1 arányban legyőzött.

* **Pécsi atléták az Országos Bajnokságokon.** Szombaton és vasárnap bonyolították le az országos atlétikai bajnokságokat Budapesten. A pécsi atléták Solymosi kivételével teljes számban elindultak és szép eredményeket értek el. 1.500 m: 2. Baranyai PVSK 4:01.8, új kerületi csúcs. Diszkosz: 2. Horváth Vilmos PVSK 43.47, 6. Sik PEAC 39.81. Távolugrás: 2. Karácsony PVSK 659, 6. Terlaky PEAC 633, 110 gát: 2. Lippay PVSK 16.6, 800 m: 3. Baranyai PVSK 1:56.5, új kerületi csúcs. 400 gát: 5 Lippay PVSK 60.1. Hármasugrás: 5. Karácsony PVSK. Rudugrás: 3. Porvay PVSK 320. Gerelyvetés: 6. Bényi PEAC 51.28 Súlylökés: 6. Horváth PVSK 12.82.

ANGORASZŐRT, gubancos is veszek. **Textilielőkészítő, Pényő**, Kossuth Lajos-út 36.

Nincs többé ellátatlan!
mert **burgonya** és **hagyma** szükséletéről gondoskodik
HORVÁTH DEZSŐ terménykereskedő.
100 kg.-ot már házhoz szállít. — Siessen Ön is megrendelni szükségletét Bajcsy Zsilinszky-út 14 sz. Telefon: 24-21.

Figyelem! Figyelem!
Óriási árleszállítás
a Szontagh cipőüzletben

Gyermek bábycipő	9·—	Forint
Gyermek lakk betétescipő	41·76	„
Fiu bakancs	50·09	„
Női Sváj i szandáll	23·—	„
Női szandál	29·32	„
Női bőr szandáll	30·70	„
Amerikai flapper	129·50	„
Férficipő	86·90	„
Férfi „Helsinki" duplatalpu	190·—	„

Elmult a nyár, leszállt az ár
Jöjjön — Siessen — Vegyen
Eladás: Mór-utca 2/a. sz. és Kossuth Lajos (Király)-utca 15. sz Telefon 25-27.

UJ KUKORICA
kapható kicsinyben és vagontételben
NYITRAI LÁSZLÓ cégnél
Pécs, Szabadság-ut 28.

Étkezési burgonya
I. o. téli eltevésre minden mennyiségben kapható
JELICS ANDRÁS GABONAKERESKEDŐ
Pécsett főpályaudvaron, nyugati oldalon lévő raktárában, viszonteladóknak 37 forint q-ként házhoz szállítom.
Ugyanott fa- és szén házhoz szállítva,
hatósági jegyre kapható. Telefon: 16-29.

Jól főző fiatal mindenest keresek. Ferenciek utca 33., I. em

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, irószalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Eladó kombinált és hálószobarendezés. Munkácsy Mihály-u. 4. szám fdszt. 8.

Diákok!
Minden füzetet, irószert legolcsóbban.
BLANCZ
könyv- és papirüzlet ól. Kossuth utca és Kazinczy-utca sarok
TANKÖNYV előjegyzés.

Mindenki Boltjában
Villányi borok
nagy választékban
1 liter **3** forintért
állandóan kapható.
Toth Géza kereskedő, Zsolnay V.-u. 13.

Még lejebb
a magas borárakkal
1 liter édes bor 2·40
1 „ aranyos fehér 2·60
1 „ villányi szinbor 2·80
Marosszékinél
Ráth-utca 10 szám
Hullámtürdőnél.

BEJÁRONOT keres dr. Bajos Béláné, Rákóczi-út 28.
Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető Czenczer József
Szabadság Nyomda K. f. t., Pécs

Proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 210. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 18. SZERDA

Itt a rendőrségi B-lista — Hazaérkezett Kardos Jenő főhadnagy, a kievi rém — Megkezdődött a Kapornoki—Bertalan dollárrablási ügy tárgyalása

200.000 csehszlovákiai magyar sorsa a párisi bizottság előtt

Clementis szerint 500.000 csehszlovákiai magyar közül 400.000 nem is magyar eredetű — Ma hallgatják meg a magyar küldöttséget

Párisból jelenti az MTI:

A magyar politikai és területi bizottság hétfői ülésének napirendjén szerepelt a magyarországi reviziós szervezetek feloszlatására vonatkozó csehszlovák pótindítvány.

Fehéroroszország képviselője kiemelte, hogy a magyar revizionizmus mindig a csehszlovák állam megrontása ellen irányult és ezt a fasizmus is kihasználta saját céljaira. Nehogy a jövőben ilyen mozgalom kifejlődhessék, elengedhetetlen a revizionista szervezetek megszüntetése Magyarországon.

Franciaország delegátusa azon a véleményen volt, hogy a csehszlovák pótindítvány felesleges.

A békeszerződés tervezetének idevonatkozó része elegendő garancia arra, hogy ezt a tevékenységet Magyarországon megakadályozzák, nem szükséges tehát a pótindítvány.

Ezután Masaryk szólalt fel. — Meglepőnek és sajnálatosnak tartja a francia delegátus felszólalását — mondta — mert éppen Franciaországnak kellene emlékeznie arra, hogy annakidején Magyarországon nagyszabású frankhamisítás volt, amelyet a revizió szolgálatába állítottak. Csehszlovákiát azonban kielégíti az eredeti szövegben az a módosítás is, **hogy különösen a szomszédos államok elleni" propagandát tiltsák meg Magyarországon.**

A francia kiküldött újra felszólalt és megállapította, hogy ezzel Csehszlovákia megváltoztatta eredeti pótindítványát, ezért azt tanulmányozni kell és kérte a vita elhalasztását.

A szovjet delegátus hasonló véleményen volt.

A bizottság a vitát el is halasztotta.

Ezután áttértek a következő csehszlovák pótindítvány tárgyalására, amely javasolja, hogy Csehszlovákiából 200 ezer magyart telepítsenek ki.

Az elnök megállapította, hogy a bizottság korábban már állást foglalt abban a kérdésben, hogy a pozsonyi hídfő és a lakosságkitelepítés ügyét külön kezeljék. Javasolta a következő ügyrendet:

Hallgassák meg először a csehszlovák expozét a kitelepítés kérdésében, utána a legközelebbi ülésen Magyarország képviselője, majd pedig kezdjék meg a két expozéról az általános vitát.

Anglia ellenezte az ügyrendet, de véleménye szerint bizonyos kapcsolat áll fenn a lakosságkitelepítés és a pozsonyi hídfő között, ezért kívánatos volna, hogy együtt tárgyalják az idevonatkozó pótindítványokat.

Az elnök nem osztja az angol delegátus véleményét, mert szerinte sohasem mondták ki azt, hogy a két pótindítvány egymással összefüggésben van.

A bizottság végül úgy döntött, hogy azonnal meghallgatják a cseh expozét, majd

szerda délután a magyar delegátus fejti ki álláspontját a 200 ezer magyar kitelepítésére vonatkozó csehszlovák tervről.

Egy furcsa fajkutatás és ellentmondó számadatok

A csehszlovák álláspontot Clementis ismertette. Szerinte Csehszlovákia a 200 ezer csehszlovákiai magyar kitelepítésével véglegesen meg akarja oldani a magyar kisebbség kényes kérdését. A magyar kormánnyal — hangoztatta Clementis — korábban már tárgyalások folytak lakosságcseréről, de ezek a tárgyalások azonban a magyarok hibájából nem vezettek eredményre. Szerinte Magyarországon 450 ezer szlovák él. Csehszlovákiában pedig az 1930 évi népszámlálás szerint 570 ezer magyar, ezek közül azonban többtízezer zsidó vallású volt és azokat a Szálasi rezsim alatt lemészárolták. Ezenkívül többtízezer magyar fasiszta elhagyta ezt a területet a németekkel együtt.

Ilyenformán félmillió magyar maradt Csehszlovákiában

Ezek közül 100 ezret akartak ugyanilyen számú szlovák ellenében kicserélni.

A megmaradó 400 ezer magyar, aki a csehszlovák statisztikában szerepel, tulajdonképpen nem magyar eredetű, hanem részben szlovák származású.

Megállapították hogy Csehszlovákiában tényleg magyar származású kicserélés végrehajtása után nem maradna több mint 200 ezer.

Így a magyar kisebbség a minimumra csökkenne Csehszlovákiában, úgyhogy mondhatnók a kérdés gyökeres megoldására azzal, ha ezt a 200 ezer magyart kitelepítenék Csehszlovákiából.

Clementis ezután sorra vette a kitelepítés ellen felhozott magyar érveket. Megállapította, nem helyt álló az a magyar kijelentés, hogy a 200 ezer kitelepítendő magyar számára Magyarországon nincs elhelyezkedési lehetőség. Magyarországon közel félmillió zsidóvallású egyént lemészároltak és Magyarország a háborúban. Ezenkívül a potsdami egyezmény értelmében Magyarország 400 ezer németet telepített ki kárpótlás nélkül. A népsűrűségre vonatkozó magyar állítással kapcsolatban a csehszlovák kiküldött megállapította, hogy amíg Magyarországon a mezőgazdasági népsűrűség 67.9 százalék, addig Szlovákiában ez a népsűrűség 83.6 százalék. Ilyen formán gazdasági okok nem hozhatók fel a kitelepítés ellen.

Clementis végül hangoztatta, hogy amennyiben a bizottság elfogadja a csehszlovák tervet Csehszlovákia emberséges szempontok szemelőtt tartásával fogja azt végrehajtani.

Csehszlovákia a katonai cikkelynél is megkülönböztetett sulyos elbánást kiván Magyarországgal szemben

A Magyar Távirati Iroda diplomáciai tudósítójának értesülése szerint Csehszlovákia pótindítványt nyújtott be a magyar békeszerződéstervezet X. cikkelyéhez. Ebben azt kéri, hogy a magyar szárazföldi haderő létszámát 65.000-ről 45.000-re csökkentsék a magyar repülőgépek számát pedig a tervbevett 90 helyett 70-ben állapítsák meg, úgyhogy ennek csak fele lehessen harcigép.

A magyar delegáció a legújabb csehszlovák pótindítványra beterjesztett válaszában hangsúlyozza, hogy ez az indítvány súlyos sérelem, mert az egységes elbánás elvének sárbatiprását és különleges politikai megkülönböztetést jelentene a többi legyőzött állammal szemben. — Lehetetlenné tenné a határok védelmét, Magyarországot olyan területté tenné, melyet bármikor meglehetne szállni.

Jugoszlávia elfogadta Trieszt nemzetközivé tételét

Az olasz bizottság hétfői ülésén Kardelj jugoszláv kiküldött hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia a megbékélés szellemében elfogadja Trieszt nemzetközivé tételét, de csak bizonyos feltételekkel.

Az amerikai kiküldött szerint Triesztnek nemzetközinek kell maradnia. Biztosítani kell Trieszt szabad területi függetlenségét. A trieszti szabályzat részletes megvitatása külön bizottság elé kerül.

A magyar békeküldöttség a jugoszláv miniszterelnökhelyettes vendége volt

Kardelj jugoszláv miniszterelnökhelyettes hétfőn ebéden látta vendégül a magyar békeküldöttséget. Pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy a mostani találkozások elmélyítik a két nemzet közötti barátságot.

Gyöngyösi János külügyminiszter válaszában arról szólott, hogy az a meleg rokonszenv, amely a magyar delegációt fogadja, a két nép barátságának újabb korszakát jelenti. A magyar kormány, amikor a jószomszédság politikáját követi Jugoszlávia irányában, a magyar nép érzelmeinek ad kifejezést. A magyar kormány melegen köszöni meg a baráti kezet, amelyet feléje nyújtottak és azt hálával szoritja meg.

Károlyi Mihály közvetlen hangú pohárköszöntőjében személyes jugoszláv kapcsolatairól emlékezett meg.

Wallace még nem mondott el mindent... és lemondani sincs szándékában

Washingtonból jelenti a Reuter: Wallace kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy fenntartja newyorki beszédét. Érzése szerint az amerikaiak nagy része érdekelve van a dologban és hajlandó a békéért dolgozni. Ennek megfelelően folytatja erőfeszítéseit az igazságos, tartós békéért és legközelebb újabb beszédet mond.

Politikai körökben úgy tudják, hogy Wallace nem fog lemondani.

Washingtonból jelenti az AFP: Wallace kereskedelemügyi miniszter még nem mondta el mindazt, amit mondani akar és legközelebbi beszédében semmi esetre sem tér el attól a vonaltól, amelyet legutóbbi beszédében megjelölt.

Megerősítik azt is, hogy a kereskedelemügyi minisztertől távol áll a lemondás szándéka.

Forintban kell fizetni a stabilizáció előtt beszolgáltatott gabona árát is

Budapestről jelenti a MTI: A gazdák panaszolják, hogy júliusban átadott terményeikért adópengő értékben akar az átvevő kereskedő fizetni. Ezzel kapcsolatban a közellátási miniszter felhívja a gazdák figyelmét, hogy az augusztus elseje előtt beszolgáltatott, s augusztus elseje előtt még ki nem fizetett termények ellenértékét attól a gyüjőkereskedőtől, akinek a gabonát átadták, forintban követelhetik.

A minisztertanács elfogadta az összeférhetetlenségi törvényjavaslatot

A kormány tagjai kedden délelőtt rendkívüli minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács rendeletet fogadott el az aranytárgyak előállításának és forgalmának szabályozásáról. A minisztertanács elhatározta, hogy rendelettel szabályozza az 1945—46 évi mezőgazdasági haszonbér mérséklését és az 1946—47 évi haszonbér megállapítását, továbbá a kishaszonbérletek kérdését. Elfogadta a pártközi értekezleten letárgyalt összeférhetetlenségi javaslatot, amelyet az igazságügyminiszter a legrövidebb időn belül a nemzetgyűlés elé terjeszt. Megfelelő intézkedésekkel orvosolja azokat a sérelmeket, amelyek a takarmányban szükös vidékeken az állatvásárlás következtében érik a gazdatársadalmat. A minisztertanács délben 1 óra után ért véget.

A GÖRÖG DEMOKRACIA IGAZI ARCA

Az igazságügyi hatóságok döntése folytán kedden bezárták a kommunista párt helyiségeit és 30 személyt letartóztattak.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
A Magyar Kommunista Párt kiáltványa 1944 augusztusában:

„Erdélyt nem Hitlerrel, hanem csak Hitler elleni fegyveres harccal lehet megmenteni. Ha a március 19.-i árulók uralmon maradnak, nemcsak Erdély vész el véglegesen, hanem belepusztulhat az egész ország is ...“

Vádol a könyv

Megérkezett Pécsre Kardos Jenő főhadnagy, a kievi munkaszolgálatosok réme

Zsolt Béla: „Amit ez a hadnagy művelt, rosszabb a tizedelésnél"

Ukrajnában, 1942-ben a munkaszolgálatosok három ember nevét átkozták. Miltényi Ferenc ezredesét, Toronyi főhadnagyét és Kardos Jenő hadnagyét. Pécs szomorú nevezetessége, hogy e háromból kettő pécsi. Miltényi, Kiev félszemű szadista vonatosztagparancsnoka, aki nemcsak a munkaszolgálatosokat, hanem a magyar honvédeket is egyaránt megkínozta és az igazgató tanítóból hadnagy urrá változott Kardoss Jenő. Toronyi főhadnagyot 400 munkaszolgálatos gyilkosát már elérte a végzete: felakasztották. Miltényi és annak mindenre kész pribéke a 109/7 század vérengző parancsnoka Kardos Jenő főhadnagy, akkori hadnagy orosz fogságban van, illetve,

Kardos onnan 3 napja hazaérkezett.

Hogy ki volt Kardos Kievben és mit művelt, arra halvány fényt vetít Zsadányi Oszkárnak 1945 ben megjelent Mindenki Szolgája c. könyve, amelynek 94 oldalán részletesen foglalkozik Kardos szerepével, aki

többek között Zsolt Bélát, a Haladás főszerkesztőjét is megkínozta. Zsolt Béla a könyv szerint így nyilatkozik Kardosról: „Amit ez a kis igazgató tanítóból lett hadnagyocska velünk művelt, rosszabb volt, mintha megtizedelte volna a századot."

A 109/7 század életben maradt tagjai — nagyrészük elpusztult — két éve várják vissza a főhadnagy urat, akinek nem kis része van abban, hogy a század olyan nagy veszteséget szenvedett. Ha népbíróság elé kerül és ez nem vitás, akkor Zsolt Bélával testületileg eljönnek, hogy tanuskodjanak ellene.

De ellene vall majd Szilágyi István szkv. százados, a Hirlap munkatársa és Szabó István volt haditudósító hadnagy, a Népszava szerkesztője is.

akik mindketten akkoriban, mint a haditudósító század tisztjei látták, hogy milyen szörnyeteg ez a Kardos századparancsnok.

Kardos Jenő főhadnagy esetében még egy érdekes körülmény van. Kardos 1944-ben egy pécsi munkaszázad parancsnoka volt és itt egészen másként viselkedett, mint 1942-ben Kievben. A pécsi munkaszolgálatosok dicsérik és védik. A népbíróságnak kell majd eldönteni, hogy vajjon mennyire enyhitő körülmény az 1942-ben Kievben elkövetett kegyetlenkedéseknél az 1944-ben Pécsett tanusított rendes viselkedés.

Mindenesetre egyről nem szabad elfeledkezni. 1944-ben még a Kardos féle tisztek is sejthették, hogy valami baj lehet azzal a német csodafegyverekkel.

A pécsi rendőrség egyébként Kardos Jenő főhadnagy ellen megindította az eljárást.

Forradalmi elmélet nélkül nincs forradalmi gyakorlat

Ujra megnyilt a MKP pécsi pártiskolája

Az elmult esztendőben a város képe új színnel gazdagodott. Gyakori látvány volt az utcákon egy sorban menetelő, vidáman éneklő csapat, a Magyar Komunista Párt pécsi két hónapos pártiskolájának hallgatósága. Amerre elvonultak, megálltak az emberek, megteltek az ablakok, leállt a villamos és mindenki gyönyörködve figyelte az új Magyarország építőinek élcsapatát, a Kommunista Párt legjobb, legharcosabb embereit.

A nyári hónapokban hiányzott a pécsi utcákról ez a már megszokott kép. Az iskola nyári szünetet tartott, lezárta kapuját és készülődött az őszre.

Tegnap újra megérkeztek a hallgatók, új emberek jöttek két hónapos komoly munkára, hogy hazatérve majd új erővel, megszaporodott tudással dolgozhassanak. A pártiskola épülete ismét hangossá vált, mindenfelé kis kis csoportok készülődtek szorgalmasan a délutáni megnyitó ünnepélyre.

A frissen feldiszített tanteremben a vörössel bevont asztal mögött foglaltak helyet a vendégek: Kiss Károly elvtárs, a Központi Vezetőség tagja, Krancz Pál elvtárs, nemzetgyűlési képviselő, megyei titkár és Ilku Pál elvtárs, pécsi városi titkár, aki az iskola alapítói és legelső előadói közé tartozik.

Farkas Sándor elvtárs, a pártiskola vezetője nyitotta meg az ünnepséget, üdvözölve a megjelenteket és a hallgatókat.

— Érezzétek itt úgy magatokat — mondotta többek között — mintha nem a régi értelemben vett iskolában, hanem új, az eddigieknél nehezebb pártkiküldetésben volnátok. Munkátok nem lesz könnyű és mi nem fogjuk azt megkönnyíteni. Nem kívánunk tőletek lehetetlenséget, de mindenkinek annyi munkát kell elvégeznie, amennyit képességei elbírnak.

Pártunk óriási áldozatot hoz az iskola fentartásáért. Érezzétek adósoknak magatokat ezért az áldozathozatalért jó és becsületes munkával, amit Pártunkért végeztek.

Kiss Károly elvtárs a Központ nevében üdvözölte a hallgatókat, jó munkát és jó eredményeket kívánva.

— A nagy munkák ideje elmult. Ma apró munkákban kell nagynak lennünk, apró feladatok elvégzésével kell erősítenünk a magyar demokráciát. Ehhez olyan emberekre van szükségünk, akik ezeket a kis munkákat irányítani és végezni tudják. Ennek megtanulására fordítsátok itt erőtöket és akkor jó munkát fogtok végezni.

Krancz Pál elvtárs üdvözlő beszédében kifejtette, hogy a mostani pécsi események megmutatták, milyen hiány van jó vezetőemberekben, akik a tömeget irányítani tudják. Az iskola legfőbb szerepét abban látja, hogy jó, képzett, népszerű vezető embereket neveljen.

Ilku Pál elvtárs beszédében igen fontos kérdést vetett fel: mire neveljék a pártiskolán az elvtársakat? A gyakorlat ugyanis, — legalábbis pécsi viszonylatban azt mutatta, hogy az iskoláról kikerült hallgatók elszakadnak a gyakorlattól, nem tudnak bekapcsolódni a szervezeti életbe. Ezért szükségesnek tartja, hogy az iskola az elméleten túl a gyakorlati munkával is megismertesse növendékeit.

— Mint ahogy forradalmi elmélet nélkül nincs forradalmi gyakorlat — idézte Lenin elvtárs szavait — úgy az az elmélet sem ér semmit, amely nem tud a gyakorlathoz kapcsolódni.

Ennek a gyakorlati munkának az ismertetéséhez Ilku elvtárs az egész pécsi pártszervezet legmesszebbmenő segítségét kérte fel.

Az üdvözlő beszédek után az iskola hallgatósága friss, eleven és semmi készületlenséget nem mutató műsorral szórakoztatta a vendégeket, majd az Internacionálé hangjaival a bensőséges házi ünnepség végetért.

Itt a rendőrtiszti B-lista!

Tegnapi számunkban jeleztük, hogy rövidesen megérkezik Pécsre a rendőrtiszti B-lista. Ez a lista tegnap meg is érkezett. és vele igen sok rendőrtiszt került elbocsátásra.

A listán szerepelnek a régi rendszer elbocsátott detektivjei és kezelőszemélyzete is. Ezek szerint elbocsátották a rendőrség állományából a következő volt rendőrségi tiszteket és kezelő személyzetet:

Dr. Péterffy Zoltán r. tanácsos dr. Kamarás Károly r. tanácsos, Vajda Géza detektiv felügyelő, Tóth Imre detektiv, Sárosi Béla detektiv, Deák Elemér detektiv, Nagy Sándor detektiv, Vattai Levente felügyelő, Puskás József detektiv, Tóth Lajos detektiv, Fónay József detektiv, Sarkadi István detektiv, Örsi Ferenc detektiv, ifj Varga Gyula irodatiszt, Gedeon Erzsébet irodatiszt, dr. Székely István segédfogalmazó, Szabó Andor kezelő, Sipos Imre kezelő, Zempléni Mária irodasegédtiszt, Molnár Eelekné díjnok Szakállas Gyula díjnok, Tamás Antal hivatali altiszt, Czirkos András hivatali altiszt.

Az új rendőrtisztikarból a következők kerültek B-listára.

A városi rendőrségtől: Lukács István nyomozó százados, Oká'y Gergely ny. főhadnagy, Balatonyi Lajos ny. főhadnagy, dr. Ficzek Ferenc főhadnagy, Galánka Béla ny. hadnagy, Boros Miklós hadnagy, Gál Jenő ny. alhadnagy, Buzsáki József ny. alhadnagy, Heim Péter ny. alhadnagy, Berta Magdolna irnok alhadnagy Kalmár Sándorné irnok alhadnagy.

A vármegyétől: Nagy Viktor őrnagy, Kurucz Sándor százados, dr. Rábai László főhadnagy, Fekete Béla főhadnagy, Héjja József főhadnagy, Linzer Imre ny. főhadnagy, dr. Vadász Károly főhadnagy, Horváth László főhadnagy, Zentai György irnok főhadnagy, dr. Suvák György főhadnagy, dr. Bernáth Ferenc főhadnagy, Kajsz István hadnagy, Kalmár Lajos hadnagy, Vidákovics János hadnagy, Jámbor Károly ny. alhadnagy, Csillag János alhadnagy, Gyánó János alhadnagy, Ignácz István alhadnagy, Molnár 6. János alhadnagy, Rigó László alhadnagy, Csordás Lajos alhadnagy, Horváth János alhadnagy, Kelemen Antal alhadnagy, Küllei István alhadnagy, Kovács Lajos alhadnagy, Varga Vendel alhadnagy, Tatai Ferenc alhadnagy, Székely János alhadnagy, Apáti János alhadnagy, Bárdosi János alhadnagy, Pöndi Ferenc alhadnagy, B. Szabó István alhadnagy, Perecz György alhadnagy, Lengyel János alhadnagy, Szárszói Pál alhadnagy.

Ujból szabályozták a tej forgalmát és árát

Budapestről jelentik: A közellátási miniszter a tej és termékek fogyasztói árát leszállította és ezzel kapcsolatban az egész tejárrendszert újból szabályozta. Budapest és környéke területén kívül vajat, illetve sajtot gyártó tejipari üzem telephelyeken tejért literenként legfeljebb 65 fillért fizethet. A tej legalacsonyabb és legmagasabb termelői ára Budapest és környéke területén kívül a fentebb említett adatoktól eltérő átvételnél 60 fillér.

Ha termelő közvetlenül a fogyasztónak adja el, az árak a következők:

Önellátó községben literenként 70 fillér, nem önellátó községben vagy önellátó községben literenként 70 fillér, nem önellátó községben vagy önellátó városokban literenként 80 fillér. Nem önellátó városokban literenként 1 forint. A juhgomolya legmagasabb termelői ára kg-ként 10 forint.

A fogyasztói árak a következők: Nem önellátó városokban teljes tej 1.10 forint. Soványteje 40 fillér. Tejfel 4 forint. Sovány tehénturó 2.70 forint. Vaj 25 forint. Kevert turó 9 forint.

Megnyilt a pesti munkásegyetem 2. évfolyama

Pázmány Péter tudományegyetemen rendezett munkástanfolyam második tanévét most nyitották meg. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára a megnyitó ünnepélyen mondott beszédében hangoztatta, hogy a tanfolyam célja a magyar intelligencia felfrissítése.

Megkezdte a pécsi törvényszék a Kapornoki-lé e dollárrablási bűnper tárgyalását

Itélet ma délelőtt

Még élénk emlékezetében lehet a pécsi közönségnek az az akkor nagy port felvert dollárrablás, amelynek fővádlottja, Kapornoki György pécsi lakos, volt városi kisegitő tisztviselő, valamint három tettestársa tegnap állt a bíróság Garay-tanácsa elé, hogy feleljenek tettükért. Mint ismeretes, Kapornoki annakidején, tudva, hogy Bertalan Imrének, a Harkányfürdő igazgatójának nagyobb összegű dollár valutája van, megállapodott azzal, hogy a pénzen egyik pécsi ékszerésznél aranyat vásárolnak. Egyik napon az esti órákban elindultak az ékszerészhez, hogy a vásárt lebonyolitsák. Az ékszerészt a lakásán keresték fel, előzőleg azonban Kapornoki az ékszerész lépcsőházában elkérte a 460 dollárt Bertalantól, azzal az ürüggyel, hogy meggyőződjön, azok jó dollárok-e? Bertalan gyanutlanul átadta a dollárokat és a vád szerint ekkor Kapornoki valamilyen igazolványt rántott elő a zsebéből,

azzal mint államrendőrségi detektiv „mutatta be" magát és a pénzt lefoglaltnak jelentette ki.

Bertalan nem ijedt meg, hanem azt mondta: rendben van, gyerünk a rendőrségre! Kapornokinak azonban nem volt kedve a rendőrségre menni, hanem

utközben a rendőrpalota közelében, a sötétség leple alatt futásnak eredt a pénzzel.

Azután Budapestre szökött, hol a dollárokért aranyat vásárolt, majd visszautazott Pécsre és itt megpróbálta a dolgot valahogy elsimitani. Igy vonta bele az ügybe több társát, nevezetesen Parragi Tivadart, akkor még próbarendőrt és mint bünsegédi tettestársak kerültek bele az ügybe Schweitzer Béla és Keffer Róbert, akiknek szerepe majd a mai folytatólagos tárgyaláson kerül tisztázásra.

A bíróság a tegnapi tárgyaláson elsőnek Kapornokit hallgatta ki, aki vallomásában mindenképpen úgy igyekezett feltüntetni a cselekményt, mintha annak semmi köze sem volna a büntetőtörvénykönyv paragrafusaihoz. — Vallomása merőben eltért a rendőrségen és a vizsgálóbiró előtt tett akkori vallomásától, úgyhogy a tárgyalást vezető elnök többször is kénytelen volt erélyesen figyelmeztetni vallomásának képtelen voltára.

Minthogy a vádlott kihallgatása közben az idő annyira előrehaladott, hogy a tárgyalás befejezésére nem lehetett kilátás, az elnök annak folytatását ma reggel 9 órára tüzte ki. A mai folytatólagos tárgyaláson valószinüleg itélethozatalra is sor kerül.

Egységes rendszer szerint épithetnek csak az uj birtokosok

Tilos a tanyarendszer szerint való szórványos település

Az országos építésügyi kormánybiztosság déldunántúli kirendeltsége átiratot intézett Baranyamegye alispáni hivatalához melyben közli, hogy tudomása szerint az új földhözjuttatottak a megye területén és általában az egész Déldunántúlon tömegesen építkeznek új birtokukon, anélkül, hogy az építkezésre előzetesen engedélyt kértek volna, ami által az a veszély fenyeget, hogy ezek az építkezések minden rendszer nélkül történvén, az igy kialakuló új települések úgy közigazgatási mint kultúrális és szociális szempontból hátrányos tanyarendszer jelleget veszik fel, ami ellenkezik az illetékes hatóságok intencióival.

Az átirat arra is felhivja ezért az alispáni hivatalt, hogy

az ilyen engedélynélküli és tervszerütlen építkezéseket minden eszközzel meg kell akadályozni.

Az alispáni hivatal utasítsa a községi jegyzőségeket, hogy olyan építkezéseket, amelyek a községek belterületein kívül esnek, — amennyiben az új birtokosoknak az építkezésre az illetékes hatóságtól engedélye nincsen, akadályozzák meg, a már megtörtént esetekben pedig az illető birtokost vonják felelősségre.

Az átirat szerint ugyanis a földmivelésügyi minisztérium

országosan egységes terv szerint akarja rendezni az új települések kialakitását,

mindaddig tehát, amig a minisztérium ennek a tervnek a kidolgozásával ei nem készült és az errevonatkozó kormányintézkedés meg nem történik, új településszerű epitkezésre engedélyt ki nem adható, az engedélynélküli építkezéseket pedig meg kell akadályozni.

Jelentik még...

A Független Kisgazdapárt vezetősége Vocsa Ferenc nemzetgyűlési képviselőt a pártfegyelemmel ellentétes magatartása miatt 30 napra minden nyilvános szereplésétől eltiltotta és ügyében a párt megindította a fegyelmi vizsgálatot.

*

A Bose által 1939-ben alakított politikai párt végrehajtó bizottsága megerősítette azt a hirt, hogy Bose életben van és alkalmas pillanatban megjelenik, hogy befejezze a forradalmat, amely Indiának idegen iga alól való felszabadítását tüzte ki célul. Miat ismeretes, korábban az a hir járta, hogy Bose repülőszerencsétlenség áldozatául esett.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

MOZI

Szerda, szeptember 18.

APOLLO

Bábjáos álmmese az elvarázsolt menyasszonyról:

A sárkány rabja

Miljár, Sztoljarov, Patyomkin.

PARKMOZI

Kényes témáju filmdráma:

Tilos utakon

Corinne Luchaire, Annie Ducaux.

UNIÓN

Walt Disney világhírű színes mesefilmje:

Hófehérke és a hét törpe

Előadások 6, 8 órakor.

Gerl főhadnagy bűntársát 8 hónapi börtönre ítélte a népbíróság

Háborús és népellenes bűncselekmény vádjával állott a pécsi népbíróság előtt Darabos József őrmester, a Gerth féle nemzetvédelmi alosztály egyik beosztottja, aki házkutatást tartott Krisztovics Ivánnál és tőle pénzt, zsírt és bőrárut rabolt el. Schmieder Ferenc péksegédet, mint büntársat vádolta a népügyészség abban az ügyben, amelyben Perlmann Imrét a nemzetvédelmi alosztály négyizben letartóztatta. A tanuk szerint Perlmannt Schmieder jelentette fel és Darabosnál megsürgette annak elintézését.

A Kotsis tanács mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki és Darabost 8, Schmiedert 6 hónapi börtönre ítélte. A büntetés egyészét az elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette. A népügyész fellebbezett az ítélet ellen.

Nyilatkozat a fuvardíjszabás kérdéséhez

A „Dunántúli Népszavában" cikk jelent meg arról, hogy a pécsi városok megállapodtak ugyan egyben az illetékes tényezőkkel egy új fuvarozási tarifa bevezetésében, ez azonban még nem történt meg. A napvilágot és a fuvarosok ma is a régi, drága díjszabás szerint fuvarozzák.

A pécsi fuvarozók és szállítóvállalatok szemben annak megállapítását kérik, hogy a fuvardíjszabást nem csak „elvben" helyeztették, hanem már hetekkel ezelőtt érvénybe is lépett. A fuvarozócsoport tagjai az új díjszabást mind kézhezkapták és a fuvardíjakat annak megfelelően állapították is meg és így minden ezzel ellentétes állítás csak hiányos tájékozódásból eredhetett.

Pécsett megalakult a szociálpolitikai és közegészségügyi bizottság

A kormány annakidején tudvalevőleg elrendelte a törvényhatóságoknál szociálpolitikai és közegészségügyi bizottságok megalakítását. Ezeket a bizottságokat Baranyamegye és Pécs város együttesen tartott ülésén választották meg. Az ülést tegnap délután tartották meg a vármegyeházán az érdekelt meghívottak részvételével. A szociálpolitikai bizottság elnökévé Reinhold Antal elvtársat, titkárrá Gotthár Sajost, a közegészségügyi bizottság elnökévé pedig dr. Steinmetz Endre OTI főorvos elvtársat választották meg.

A szociálpolitikai bizottság feladata lesz a törvényhatóságok szociális munkaterveinek megállapítása, ennek előkészítő munkálatai. mindkét törvényhatóság szociális képének felvétele, a szociális és egészségügyi szakszolgálat igénybevételével most van folyamatban.

Az utóbbi idők legnagyobb művészi élménye lesz az Uj Dunántúl vasárnapi ünnepsége

Hirül adtuk már, hogy vasárnap, 22-én, a Magyar Kommunista Párt országos sajtónapjának keretében Pécsett a zUj Dunántúl nagyarányú ünnepséget rendez. Ez az ünnepség egyuttal az Uj Dunántúl pártlappá való átalakulása egy éves évfordulójának megünneplése is lesz. A lapunk köré tömörült és szeretteiket a legsúlyosabb inflációs időkben is megőrző olvasótábor érthető érdeklődéssel tekint ez elé az ünnepség elé, hiszen az Uj Dunántúl rendezvényei mindig komoly művészi élményt jelentenek. Annál nagyobb várakozás előzi meg ezt a mostani, minden eddiginél nagyobbszabású ünnepséget, mely vasárnap délelőtt fél 11 órakor veszi kezdetét a Szinházban.

Az ünnepségnek különös jelentőséget és súlyt kölcsönöz, hogy arra Pécsre érkezik Losonczy Géza elvtársunk, a budapesti Szabad Nép c. napilap főszerkesztője is és ünnepi beszédet mond.

A vasárnap délelőtti ünnepség műsora nagyrészt már kialakult. A műsor jellegzetessége, hogy abban maradéktalanul kifejezésre jut lapunk szelleme: a haladó demokratikus magyar szellem legkiválóbb művészi alkotásait hozzuk színpadra a legkiválóbb pécsi művészek közreműködésével.

A matinéra pártállásra való tekintet nélkül minden olvasónkat szeretettel várjuk.

Vidéken is szervezkednek a pedagógusok

A szentlőrinci járás ped. szakcs. közgyülése

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezetének szentlőrinci járási csoportja e hó 10-én tartotta meg élénk érdeklődés mellett őszi közgyülését. A pedagógus szakszervezet tagjain kivül a helyi szakszervezetek és pártok kiküldöttjei is nagyszámban megjelentek a gyülésen.

Várhegyi József szakszervezeti elnök a szakszervezeti mozgalom jelentőségét ismertette. Muszty László, a pedagógus szakszervezet vármegyei titkára ismertette a nevelői társadalmat érintő legújabb anyagi és pedagógiai kérdéseket. A beszámoló után termékeny vita indult meg az időszerű kérdésekről, melynek központjában a most megnyilt általános iskola ügye állott. A tárgyilagos vitában megállapitást nyert, hogy

a tanitóság hive az uj iskolatipusnak, de tisztában van mindazokkal a nehézségekkel, melyekkel az induláskor számolnia kell.

Örvendetes, hogy az általános iskola egyenlő indulási lehetőséget biztosit mindenki részére s megszünteti az eddig fennállott különbségeket. Azonban kérdéses hogy a nyelvek tanitását, valamint a felsőbb osztályokban a „szakoktatást" meg lehet-e oldani akkor, amikor már most is tanerőhiány mutatkozik.

Szóbakerült a népi kollégiumok támogatásának kérdése is. Ezzel kapcsolatban a körjegyzőségek által létesitendő alapitványi helyek létesitésének gondolatát vetik fel. Elhatározzák, hogy a

járás területén három helyen kultúrnapokat rendeznek az ősz folyamán a pécsi Ady Endre kollégium megsegitésére.

Kifogásolták a jelenlevők, hogy

az iskolai mulasztásokat a hatóságok nem kezelik megfelelő ereállyel. Szükségesnek tartják, hogy az iskolai mulasztások megakadályozására a pártok segitségét is igénybe vegyék s a pártokon keresztül igyekezzenek a szülőkre hatni.

Legfőbb panasz az uj fizetésrendezés egyes még tisztázásra váró kérdései körül hangzott el. A kántori javadalom kérdésében megállapitották, hogy lehetetlen, hogy valaki kettős munkáért egyszeres fizetést kapjon.

A felszólalásokra Muszty László megyei titkár adta meg a válaszokat, biztositva a jelenlevőket hogy a szakszervezet minden téren tagjai segitségére siet és támogatja őket.

Budapesten elkövetett betörésért Pécsett vonják felelősségre a tettest

Hengl Antal pesterzsébeti elektroműszerész Csölle György nevű, szökésben lévő tettestársával Budapesten betöréses lopást kisérelt meg egy lakásban, ahol azonban tetten érték őket. Csöllének sikerült elmenekülni, őtet azonban lefogták. A tegnapi tárgyalás során kiderült, hogy Hengl többszörösen büntetett előéletü. Utolsó büntetését 4 évi szigortott dologházat még 1943-ban szabták ki rá, azonban a nyilas éra alatt, 1944-ben valahogy kiszabadult és azután követte el a most tárgyalt büncselekményt. Minthogy a dologház büntetést annakidején a pécsi törvényszék hozta ellene, igy került legújabb ügye a pécsi bíróság elé. A vádlott kihallgatása során enyhiteni igyekezett saját szerepét a betörésben és mindent lehetőleg a szökésben lévő társára hárított. A bíróság mérlegelve a különböző enyhitő körülményeket nem szabott ki újabb büntetést, figyelembevéve, hogy a vádlott legújabb tettét az érvényben lévő büntetése ideje alatt követte el, aminek kitöltése most van folyamatban. Az államügyész az itélet ellen fellebbezett.

Kisebb törvényszéki ítéletek

A pécsi törvényszék Garay-tanácsa tegnap egész sereg kisebb-nagyobb bünperben hozott itéletet. Sajnovics Péterné magyarsarlósi lakos volt az egyik bünper vádlottja, aki erős felindulásban elkövetett haláltokozó súlyos testisértéssel volt vádolva, amit azzal követett el, hogy a présházába betért Jakobovicsot úgy fejbe verte. hogy az sérüléseibe belehalt. A bíróság a vádlottat 4 havi fogházra itélte. Az államügyész súlyosbitásért fellebbezett.

Bicek István volt szegedi őrbarendőr a baranyai sváb kitelepitéseknél működött és ezenközben több svábnak megengedte, hogy azok lopott bort csempészszenek fel a kitelepülő vonatra, amelyből a megállapitás szerint ő is részesedett volna. A bíróság megvesztegetésért hét havi és 14 napi fogházra itélte, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az itélet jogerős.

Horváth István nagyvátyi lakos fegyverrejtegetésért állt a bíróság előtt. A bíróság egyhónapi fogházra itélte. Az ügyész súlyosbitásért fellebbezett.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás szerda estig: Déli, délnyugati szél, kevés felhő, reggel egy-két helyen köd. A hőmérséklet tovább emelkedik.

— **A pécsi református egyház köréből.** Szerdán délután 6 órakor tartandó gyülekezeti bibliaórán a lelkipásztor: „A legnagyobb akadályverseny" címmel tart irásmagyarázatot. Szombaton asszonyok és nagy leányok részére az Országos Református Nőszövetség elnöke és főtitkára: Zsindelyné Tüdős Klára és Pilder Mária tartanak a gyülekezeti teremben délután 5 órai kezdettel előadásokat. Erre a kivételes alkalomra minden érdekelt figyelmét felhívja a lelkészi hivatal.

A nagy érdeklődésre való tekintettel kibővíti a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság orosz nyelvtanfolyamait. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság értesíti mindazokat, akik az orosz nyelvtanfolyamok iránt érdeklődnek és azon résztvenni óhajtanak, hogy a tanfolyamokat a nagy érdeklődésre való tekintettel kibővíti és azokra még e héten a Társaság jelentezéseket elfogad. Beiratkozás és a tanfolyam színhelye a Társaság hivatalos helyisége, Széchenyi-tér 16., I. em.

Szakszervezeti hirek

INGYENES GYORS- ÉS GÉPÍRÓTANFOLYAM!

A közelmultban a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja felhívást tett közzé és felkérte a kartársakat, hogy jelentkezeznek továbbképzésre. Meg kell vallnunk, hogy felhívásunk nem járt kellő eredménnyel, a kartársak nem értették meg a szakszervezetek intencióját és ezért szükségesnek tartjuk, hogy rávilágitsunk, miért van szükség továbbképzésre.

Tudjuk mindannyian, hogy állandóan növekvő munkanélkülség van. Ezt nem szükséges külön bizonyitani, mert mindannyiunknak van egy-egy ismerőse, aki kiesett állásából. Viszont rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy jólképzett magántisztviselő még ma is elhelyezkedhet. Általában magántisztviselő kollégák között kevesen vannak jó gyors- és gépirók. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezirányban a kollégáink rendelkezésére álljunk és igyekezzünk odahatni, hogy gyors- és gépírótanfolyamunkon keresztül megfelelő képesitést kapjanak, miáltal elhelyezkedésük könnyebbé válik.

A tanfolyam teljesen ingyenes lesz és október hó 1-ével kivánjuk megindítani. A tanfolyamon részt vehet bármilyen szervezett dolgozó. Jelentkezni lehet a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezeténél (Szakszervezeti Székház) a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete Villányi Járási Csoportja f. hó 20-án, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel tartja őszi közgyülését gazdag pedagógiai, tanügypolitikai és szakszervezeti érdekképviseleti programmal. Az aktuális hirekről Muszty László megyei titkár számol be. A járásban működő minden pedagógus megjelenését kéri a vezetőség.

Pedagógusok 19-én 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Vendéglőipari alkalmazottak folyó hó 18-án 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Épitők vezetőségi ülést tartanak 18-án 17 órakor.

Házfelügyelők 20-án vezetőségi ülést tartanak.

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 19-én 12 órakor taggyülést tartanak.

Földmunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Szállitómunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

MILASSIN I. ESTI TÁNCISKOLÁJA

f. hó 18-án kezdődik a Belvárosi Kat. Körben. Tanórák: szerda, péntek este 8—11 h-ig. Össztáncok: vasárnaponként.

— **A Magyar Cserkészleány Szövetség** V. kerülete a nagy érdeklődésre való tekintettel folyó hó 21-én 5 órai kezdettel megrendezi a második vezetői tanfolyamot, melyre még néhány új jelentkezőt felvesznek. Részt vehetnek 18 évet betöltött leányok, akik hivatottnak érzik magukat a leánycserkészet körükben tovább terjeszteni. Előfeltétel, kifogástalan előélet, testi és lelki alkalmatosság, hivatottság és helyes érzék az ifjúsággal való foglalkozáshoz, — készség, hogy az illető a 10 cserkésztörvényt elfogadja élete alapjául. Érdeklődni lehet folyó hó 18. és 19-én délután 5—7 óra között a kerületi otthonban Pécs, Kardos Kálmán-utca 5. szám alatt a II. emeleten. Vidékieknek egy későbbi időpontban két napos tanfolyam, melyre jelentkezést levelezőlapon is elfogadunk a fenti címre. Ugyanakkor cserkészleányok jelentkezéseit is elfogadjuk.

SZINHÁZ

KAPUNYITÁS A PÉCSI SZÍNHÁZBAN

Holnap este ünnepélyes külsőségek közt nyitja meg idei szezonját a Pécsi Nemzeti Színház. Az évadnyitó előadásul Bónyi Adorján 3 felvonásos színművét, „Az elcserélt embert" mutatja be. A bemutató előadás alkalmat nyujt a társulat uj tagjainak megismerésére. Igy a cimszerepben Benedek Péter érdekes figurájában Bicskei Károlyt, a Művész színház tehetséges színészét ismerheti meg a közönség. Anna szerepét Várady Gyöngyi, ez a kivételes és a vidéki színjátszáson messze felülemelkedő színésznő formálja meg, mig a másik női szerepben Karossa Margit, a fiatal drámai hősnő mutatkozik be. Kitűnő szerepe van Náday Pálnak, a pécsiek kedvelt karakter színészének és ebben mutatkozik be Tamás Benő, a magyar színjátszás egyik legkiválóbb jellemszínésze. Külön meglepetést fognak kelteni Ütő Endre artisztikus díszletei. A megnyitó előadást Tolnai József polgármester és Staud Géza, a Színészek Szabadszakszervezetének főtitkára bevezető beszédei nyitják meg.

A színház pénztára hétköznap délelőtt 10—1 és délután 5 órától, vasárnap délelőtt 10—1, délután 3 órától van nyitva.

FELHÍVÁS PÉCS VÁROS DOLGOZÓIHOZ!

A Pécsi Nemzeti Színház igazgatósága értesiti a Dolgozókat, hogy a szinidényt 1946 szeptember 19-én csütörtök este ½8 órakor Bónyi Adorján „Elcserélt ember" c. szinművével megkezdi. A szinidény tartama alatt színrekerülnek a magyar irodalom legértékesebb prózai, valamint zenés művei. A szinidény tartamára kb. 8 hónap úgynevezett Dolgozó-bérletet nyit, melynek árszabásánál tekintetbe vette a Dolgozóknak anyagi helyzetét. A Dolgozók Bérlete a napi árakból 30%-os kedvezményt biztosit. A színház igazgatósága a legmesszebbmenő jóindulattal ezen egész idényre szóló kedvezményes Bérlettel lehetővé kivánja tenni azt, hogy a napi fáradságos munka után kellemes és léleküdítő szórakozást találjanak színházunkban.

Hisszük azt, hogy ezen kultúrális törekvésünk őszinte megértésre és támogatásra fog találni a Dolgozóknál.

Dolgozó-Bérletek váltására a színház főtitkára (Vékes István) minden nap délután 6—8-ig áll a m. t. közönség rendelkezésére a színház titkári irodájában.

ELADÓ egy kerékpár 200 forintért. Megtekinthető **Stellner** gumiüzemben (Jókai-tér 11.) 8—3-ig.

Bútort készpénzért hihetetlen olcsón
Ábrahámnál, Deák-u. 2.

Közellátási tájékoztató

KENYÉRJEGY-KIOSZTÁS

A közellátási ügyosztály ezúton értesíti a gyárak és üzemek vezetőit, hogy alkalmazottaik október november és december havi kenyérjegyéért, valamint az élelmezési jegyéért megbízottaikat szerdán, 18-án délelőtt városháza, II. e. 68. számú szobában küldjék el. A jegyek ára személyenként 70 fillér.

LISZTELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy a mai naptól kezdődően a fűszerkereskedők a szeptember havi 2 drb alsó lisztjegyre összesen 60 dkg finomlisztet szolgáltatnak ki személyenként. Ezek szerint a szeptember havi 1.20 kg finomliszt fejadagot mindenki megkapja. Aki mindezideig a felső 2 drb. szelvényre a lisztet még nem váltotta be, most egyszerre megvásárolhatja mind a 4 drb. szelvényre.

KENYÉRVÁLTÓJEGY

A Közellátási ügyosztály kenyérváltójegyeket hozott forgalomba, amely 10 szelvényt tartalmaz. A váltójegy ára darabonként 4 fillér. A váltójegy egy szelvényére egy darab „bucit" vagy vendéglőkben 5 deka kenyér, vagy 5 deka tészta kapható. A váltójegyek csütörtökön kerülnek forgalomba, dohányárudákban vásárolható.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 18. SZERDA

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. (Hanglemezek). **8.00:** Világhírű asszonyok. Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Budapesti Hangverseny Szalonzenekar játszik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Részletek Verdi: Don Carlos c. operájából. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Kapi-Králik Jenő orgonál a Szabadság-téri református templomból. **12.45:** Angol irodalom a háború alatt. Előadás. **13.00:** Tibor György és Goltein Frigyes „Harmonia" művészegyüttese játszik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Az író kötelessége. Keszthelyi Zoltán előadása. **14.40:** Ányos Irén és Tóth Valéria operett-kettősöket énekel. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Kovács Barna gitár és Szűcs István klarinét számai. **16.40:** Élő antológia. Ambrózy Ágoston és Határ Győző verseiből előad Orsolya Erzsi és Felvinczy Viktor. **17.00:** Széchy Magda és Ened Blake hegedű-zongora szonátákat játszanak. **17.30:** Író írásokról. A Munkás Kultúrszövetség előadássorozata. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.10:** Államosítás és földreform Európában. Gombó Pál előadása. **18.25:** Nagy világszínház. **19.15:** A rendes ember fia. — Thury Zsuzsa novellája. **19.45:** Orosz művészlemezek. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** A Rádiózenekar játszik, vezényel: Polgár Tibor. **21.20:** Fontos kérdések — érdekes válaszok. **21.40:** Villámhíradó **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Svéd Sándor énekel. (Hanglemezek). **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Francia muzsika. (Hanglemezek.) **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Könnyű dalok. (Hanglemezek).

Budapest II.

20.00: Az Amerikai Katonai Műszaki Misszió ajándéklemezeiből. **21.00:** Hírek. **21.15:** Szendlai Laci cigányzenekara muzsikál a Baross-kávéházból. **22.00:** Hanglemezek.

SPORT

Védelmének három hibája miatt kikapott a DVAC

Soproni VSE—DVAC 3:1 (1:0) Vezette: Tabák.

Soproni VSE: Mátrai — Horváth Salamon — Kalocsai, Kömüves, Rejtő — Németh, Pados, Szemes, Vermes, Rácz.

DVAC: Krausz — Appelshoffer, Bence I — Krivitz, Csirke, Kresz — Bezerédy, Schmelzer, Sparer, Keszler III., Bence II.

Tapogatódzó játék után a SVSE kap előbb lábra, a pécsi védelem azonban egyelőre állja a sarat. Nagyszerű játék alakul ki, a DVAC is veszélyes támadásokat vezet, ezek azonban rendre elakadnak Spárer gyenge játékán. A középcsatár egyenesen kerékkötője a támadásoknak. A 26. percben egy veszélytelennek látszó támadás után Krausz kifutva ment, de közben a labdával együtt Padost is elkapja. A játékvezető 11-est ítél, amit Pados értékesít.

Szünet után a DVAC visszaesik, a hosszú utazás sokat kivett a játékosokból. A 16. percben Csirke a 16-osról gyengén ad haza, Rácz ráfut a labdára és a kifutó Krausz mellett belövi 2:0. A 27 percben soproni rohamok után Németh nehéz szögből leadott lövése a rosszul vetődő Krausz hasa alatt a hálóba csúszik 3:0. A DVAC nem adja fel a harcot és a 34 percben sikerül is gólt szereznie Keszler III nagy lövéséből 3:1. Továbbra is a SVSE támad, az eredmény nem változik.

A DVAC kezdetben jól tartotta magát és a mezőnyben egyenrangú ellenfél volt, szünet után azonban kidomborodott a SVSE jobb kondíciója és ez döntött. Egyénileg a DVAC-ból Krausz igen gyenge volt, a három hátvéd legjobbja Bence I. A két fedezet közül Kresz volt a jobbik, míg a csatársorból Bezerédy, Keszler III és Bence II tünt ki. Spárer egész gyengén játszott.

AZ NB II NYUGATI CSOPORTJÁNAK EREDMÉNYEI

PVSK—Partizán 6:0 (3:0)
Soproni VSE—DVAC 3:1 (1:0)
Dombóvári VSE—Tatabányai SC 2:1 (1:0
MOGURT—Kistex 2:1 (2:0)
Kaposvári MTE—Székesfehérvári TC 3:1 (0:0)

A nyugati csoport tabellájának állása

1.	PVSK	1	1	—	—	3:1	2
2.	SVSE	1	1	—	—	3:1	2
3.	KMTE	1	1	—	—	3:1	2
4.	Dombóvár	1	1	—	—	2:1	2
5.	MOGURT	1	1	—	—	2:1	2
6.	Tatabánya	1	—	—	1	1:2	—
7.	Kistext	1	—	—	1	1:2	—
8.	DVAC	1	—	—	1	1:3	—
9.	SzTC	1	—	—	1	1:3	—
10.	Partizán	1	—	—	1	0:6	—
11.	Szvári Máv	—	—	—	—	:	—
12.	N.-kanizsa	—	—	—	—	:	—
13.	Győri ETO	—	—	—	—	:	—

Alosztálybajnoki eredmények

PBTC—KRAC 4:1
Bátaszék—Lovászi 4:2
MORT—Kaposvári VSE 6:1
Postás—Nagymányok 2:1

A PAC SZEZONZÁRÓ USZÓVERSENYE

Szombaton délután tartotta meg a PAC uszószakosztálya szezonzáró **versenyét, melyen az alábbi eredményeekt érték el az uszók:**

100 m hátuszás: 1. Latincsics László 1:26.6, 2. Kővári Ferenc 1:35.

A legnagyobb érdeklődéssel várt szám, a 200 m mell volt. A szezon két melluszóriválisa: Vecsey és Boda állt starthoz. Boda már az első 50 m-en magához ragadta a vezetést és előnyét az erősen küzdő Vecseyvel szemben, aki szépen tör előre, mindvégig megtartotta. Boda ideje 3:15, Vecsey 3:22.

A 100 m gyorsot Várkonyi, a szezon legjobb idejével 1:09-el nyerl. 2. Szantner 1:11.1, 3. Füzesi 1:12.

50 m gyermek gyors: 1. Pálli 41.6, 2. Vida 45.4.

50 m gyermek mell: 1. Pálfi 44.6, 2 Vida 47.1.

Az uszószámok után a PAC csapata a KISOK válogatottal barátságos vizilabda mérkőzést játszott, melyet a PAC 7:1 (4:1) arányban nyert meg.

A két csapat az alábbi felállításban szállt vízbe: PAC: Karsay Jeszenszky dr., Szalay Szabó Brucker, Csapó, Latincsics. KISOK: Pozsgai Telfel, Kővári Hahóty Vecsey, Boda, Füzesi.

Goldobók: Csapó 4, Brucker 2, Szabó 1, illetve Boda.

* **Felhívás a PVSK öreg játékosokhoz!** A PVSK öreg játékosok szerdán este 7 órai kezdettel a Vasuti étterem külön termében (volt Griesz) fontos ügyben megbeszélést tartanak. Felkérik az összes játékosokat, hogy teljes számban, pontos időben jelenjenek meg. Megjelenés kötelező.

* **Torna.** Szombaton nagy tornaversenynek lesz színhelye a Ciszterci gimnázium tornaterme, melyen a Debreceni VSC és a Pécsi VSK I., II., III. osztályú csapatai mérik össze erejüket vándordíjas verseny keretében. Folyó hó 21-én délután ½6 órakor kerül lebonyolításra a női és férfi verseny, míg 22-én délután ½6 órakor nagyszabású tornabemutató lesz a Debreceni VSC kiváló hölgy és férfi tornászainak és a PVSK tornászainak részvételével. A versenyt 22-én a Debreceniek tiszteletére rendezendő táncestély fejezi be, melyet a PVSK tornaszakosztálya rendez a Belvárosi Kath Kör helyiségeiben. — Jegyelővétel telefonon: Üzletvezetőség 40-es melléken, Bánky Mihály szakosztályvezetőnél, vagy személyesen: Üzletvezetőség II. 86. sz. szobában.

* **Tenisz.** A nemzetközi teniszbajnokságokkal egyidőben rendezték meg Budapesten „Magyarország 1946. évi, oldboy bajnokságait". A bajnoki címet Dulánszky Jenő PAC szerezte meg, nagy fölénnyel nyerve minden mérkőzését. Párosban szintén pécsi győzelem született a Dulánszky—dr. Szellő páros révén. Ezzel két értékes magyar bajnokság került Pécsre és a pécsi versenyzők teljesítménye különösen elismerésre méltó, ha számításba vesszük, hogy a fővárosiak között egyedül képviselték a vidék színeit.

* **Kosárlabda.** A PEAC kosárlabda szakosztálya pénteken tartotta tisztújító ülését, melyen egyhangúan a következő tisztikart választotta meg: Elnök: dr. Radochay Imre. Ügyvezető alelnök: dr. Rácz István. Pénztáros: Oppe Emil. Szertáros: Naumov István. Jegyző: Rácz János. Női elnökségi tag: Futár Piroska. Edző Oppe Emil.

SAKK

Az egyéni sakkbajnokság ötödik fordulója: Dunai győz Papszt ellen, Ivánffi Katona ellen, Palcsó Avar ellen. Kostyál legyőzi Polgárt. Maros és Antal döntetlen.

*

A BTC—Kaposvári Rákóczi barátságos csapatverseny 7½—½ arányú bőrgyári győzelmet hozott. A pécsiek nagyobb tudása és versenyrutinja, de nem utolsó sorban a kiváló egyesületi szellem reálissá teszi ezt a nagyarányú győzelmet.

— **A városi adóhivatal** közli a közmunkaváltság és adófizető felekkel, hogy az adóhivatal közmunkaváltságot kezelő osztályát áthelyezték Kisfaludy-utca 3. szám alá. Az adóhivatal I. kerület belváros számfejtése ezentúl I. em. 35. alatt, a földadónyilvántartó pedig I. em. 45. szám alatt áll a felek rendelkezésére.

PÁRTÉLET

JOGÁSZAKTIVA

lesz folyó hó 19-én, csütörtökön este 7 órakor a szokott helyen.

SZEMINÁRIUMI ELŐADÓK FIGYELEM!

Ma délután 6 órakor a Rákóczi-úti pártházban előadói szeminárium. Megjelenés kötelező.

KÉSZÜLET

A Szabóipari Szakosztály értesíti a kartársakat, hogy a varrófonál és bélésáruk kiutalását megkezdte. Előjegyzés és befizetés férfiszabók részére Blum József (Mária-u. 5.) A nőiszabók és rokonszakmák részére Székely István (Kossuth Lajos-utca 41.) üzletben. Amíg a készlet tart!

Nincs többé ellátatlan,
mert **burgonya** és **hagyma** szükségletéről gondoskodik
HORVÁTH DEZSŐ terménykereskedő.
100 kg.-ot már házhoz szállít. -- Siessen Ön is megrendelni szükségletét Bajcsy Zsilinszky-út 14 sz. Telefon: 24-21.

Üveg- és porcellánáru nagy választékban a legolcsóbban.
URVÖLGYINÉL, Városházépület.

UJ KUKORICA
kapható kicsinyben és vagontételben
NYITRAI LÁSZLÓ cégnél
Pécs, Szabadság-ut 28.

Állásnélküli
Hölgyek és Urak,
valamint **B listások**
könnyű munkára
tisztességes keresethez juthatnak.
Kezdőket betanítunk! — Jelentkezés az
Új Dunántúl szerkesztőségében
10—12-ig.

Mindenkor legolcsóbb
a
Szontagh cipő
Vásárolja, mert jó és olcsó!
Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

POLOSKA-IRTÓ
kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-ut

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-ut 46 szám

Háztartások figyelmébe!
Értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy apritott tüzifát és fűtőszenet 100 kg-tól házhoz szállítunk. báró Bánffy D.-utca 11. sz. alatti telepünkön 100 kg-on aluli menynyiséget kiszolgálunk.
Befizetések és előjegyzések ugy telepünkön, mint Jókai-tér 5. sz. alatti irodánkban naponta eszközölhető.
Szállítmányozási és Kereskedelmi rt.
Jókai-tér 5. szám, Telefon: 17-38.

Munkaadók figyelem!
Új Illetmény kimutatás
kapható:
Új Dunántúl Könyvesboltban
Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 24—90.
Olcsón könyv, papir, irószer

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

INTELLIGENS, jó fellépésű hölgyeket, urakat sürgős, könnyű munkára felveszünk szerdán, csütörtökön délután 5-6 óra között **Batsányi Társaságnál,** Kossuth u. 8.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-44. **Kiadóhivatal:** Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50. **Felelős szerkesztő:** Révész Gy. István **Felelős kiadó és nyomdavezető:** Czenser József **Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs**

Proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 211. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 19. CSÜTÖRTÖK

Nagyrészt megvan a fedezet a vásárcsarnok felépítésére — A penicillingyárak államosítását javasolja a pécsi orvos-szakszervezet — Házbérterror és házbérspekuláció Pécsett

Zajlik a vita a Wallace-beszéd körül

Cenzurát akarnak bevezetni az USA-ban a külpolitikai megnyilatkozásokra

Wallace levélben állást foglalt az amerikai katasztrófapolitika, a Duna nemzetközi ellenőrzése és az atomdiplomácia ellen

Washingtonból jelenti a Reuter: Clayton, az Egyesült Államok külügyi államtitkára kijelentette, hogy a jövőben az Egyesült Államok kormányának bármely felelős tényezője részéről elhangó külpolitikai beszédek előzetesen valószínüleg a külügyminisztérium elé kerülnek. Azt hiszik, hogy Wallacenek leközelebbi beszédét már a külügyminisztérium elé terjesztik hozzájárulás céljából. — Mint mondotta, az ő véleménye is az, hogy Wallacenek joga van bármilyen beszédet mondani, de más kérdés, hogy bölcs és okos dolog volt-e ezt a beszédet elmondani.

„A mostani irányzat fegyveres összetüzés felé halad"

Washingtonból jelenti az AFP: Wallace kereskedelemügyi miniszter Truman elnökhöz még július 23-án levelet intézett és ebben kifejtette felfogását Észak-Amerika külpolitikájáról. A levélben amelyet most nyilvánosságra hoztak, többi között a következőket írja:

Növekvő aggodalommal látom, hogy a háború befejezése óta az ügyek milyen irányban haladnak. Még inkább nyugtalanit az a körülmény, hogy az amerikai nép körében úgy látszik erősödik az az érzés, hogy újabb háború van készülőben és a háború elhárításának egyedüli módja az, ha állig felfegyverkezünk. Könnyen meglehet, hogy a most következő hónapok döntő időszakot jelentenek a békére, mert akkor dől el, vajjon a civilizált világnak nem kell-e összeomlania öt vagy tíz év mulva, vagyis annyi idő mulva, amennyi elégséges ahhoz, hogy néhány nemzet atombombával felfegyverkezzen. Ennek következtében közölni óhajtom Önnel, hogy felfogásom szerint milyen módon lenne lehetséges elkerülni a mostani irányzatot, amely a fegyveres összetüzés felé halad.

Truman ujra helytelenit

Az elnöki titkár a sajtó képviselőinek kijelentette, hogy Truman elnök helyteleníti annak a levélnek a nyilvánosságra hozatalát, amelyet Wallace kereskelemügyi miniszter július 23-án intézett hozzá.

Truman elnök személyi titkára kijelentette, hogy az elnök szerdán délután fogadja Wallacet.

Pepper szenátor kifejti, kik csinálják az amerikai külpolitikát

Pepper demokrata szenátor Miamiban kijelentette, hogy

az amerikai külpolitikát olyan emberek csinálják, akik sohasem szavaztak a szociális törvényekre és Roosewelt ellenes politikát követtek a külügyminisztérium oltalma alatt. Ezek az emberek — tette hozzá — a munkásokat pofozóbábunak akarják megtenni.

Pepper kijelentette, hogy Wallace nagy amerikai államférfi. Nyilatkozatát azzal a felhívással fejezte be, hogy két párt tisztítsa meg sorait a reakciósoktól.

Ujabb szenzációs részletek Wallace beszédéből

A londoni rádió jelentése szerint Wallace kereskedelemügyi miniszter Trumanhoz intézett levelében felhívta az elnököt, vessen véget az új elszigetelődési mozgalomnak és a katasztrófális atombombaháború lehetőségének. Bírálta Amerika külpolitikáját, hangoztatva, hogy

Amerika a párisi értekezleten kegyes szavakkal beszél a békéről de nem tesz általában semmit.

A dunai hajózás nemzetközivétételével és a Dardanellák ellenőrzésével kapcsolatban Wallace ezeket írja:

Mi szörnyüködnénk és feldühödnénk, ha az oroszok indítványoznák a Szuezi és Panamacsatorna nemzetközivétételét és demilitarizálását.

Moszkvából jelenti az AFP:

A Pravda diplomáciai szerkesztője Wallace beszédével kapcsolatban élénken bírálja azt a politikát, amelyet az Egyesült Államok bizonyos vezető körei követnek. A cikkiró Wallace beszédének jelentőségét abban látja, hogy a világosan látó amerikai elemek szembehelyezkednek az amerikai politika egyre erősödő imperialista és militarista irányzatával, amely végzetes következményekkel járhat a béke számára.

JOHN HAIRE ismét Budapesten

„Magyarország, mint az Egyesült Nemzetek tagállama bármikor felvetheti nemzetiségi problémáit"

A Világosság írja: John Haire, angol munkáspárti képviselő ismét Budapestre érkezett. Kijelentette, hogy körülbelül két hétig szándékozik Budapesten maradni. Ittartózkodása nem hivatalos természetü. Tájékozódni szeretne a jelenlegi magyar politikai helyzetről és relációkban nyiló lehetőségekről. Angol részről elsősorban a magyar tojás- és borbehozatal iránt mutatkozik érdeklődés.

Angol pénzügyi szakemberek részéről teljes a bizalom a magyar stabilizáció iránt, amelyet az angol pénzügyminsiztérium is élénk érdeklődéssel kisér, mert nagymértékben a stabilizáció eredményeitől teszik függővé a Magyarországnak nyujtandó esetleges angol fontkölcsön kérdését.

A békeszerződés tervezete a várakozásoknak megfelelően súlyos, folytata John Haire, de nézete szerint a leglényegesebb az, hogy a békeszerződés aláírása után Magyarország tagja lehet az Egyesült Nemzeteknek és igy

joga lesz arra, hogy bármikor előterjeszthesse a részéről sérelmezett kisebbségi problémákat.

John Haire végül kifejezte azt a véleményét, hogy amíg Angliában szocialista kormány van uralmon, szó sem lehet nagyobb nézeteltérésekről, vagy éppen összeütközésekről Anglia és a Szovjetunió között.

Két nagyfontosságú törvényjavaslat a nemzetgyűlés előtt

Beterjesztették a szövetkezeti s az összeférhetetlenségi törvényjavaslatot

Budapestről jelenti a MTI: Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter benyujtotta a szövetkezetekről szóló törvényjavaslatot. Ez a rendkivül fontos törvényjavaslat 12 fejezetből és 189 szakaszból áll.

A javaslat bevezetése hangsúlyozza, a törvény megalkotásának célja az, hogy

a magyar nép nagy többségét magába foglaló dolgozók: parasztok, munkások és haladó értelmiségiek összefogásával a kis gazdasági egyedek részére biztositsák a nagyobb szervezettség gazdasági és társadalmi előnyeit.

A szövetkezet mindig gazdasági célra alakul és minden tekintetben alkalmazni kell a kereskedelmi társaságokra vonatkozó jogszabályokat. A megalakuláshoz megkivánt legkisebb taglétszám fogyasztási szövetkezetnél, ha a szövetkezet székhelye község, 60 tag, ha város, 150, termelő és értékesitő szövetkezetnél községben 15, városban 25, egyéb szövetkezetnél 15 tag. Külföldi szövetkezet, amennyiben nemzetközi szerződés másképpen nem rendelkezik, avagy a huzamosságot nem igazolja, az országban telepet fel nem állithat, sem ügynökség, sem más közeg útján üzletet nem folytathat.

Ugyanazon a gazdasági tájon a különböző szakszövetkezetek a forgalmi központban tájszövetkezeti központot, az ugyanazon szakszövetkezetek pedig működési területekre tekintet nélkül szakszövetkezeti központot alakithatnak.

A szövetkezetek törvényes érdekvédelmi szervként Országos Magyar Szövetkezeti Kamarát kell felállitani. A kamarának az ország minden szövetkezete tagja.

A törvény később meghatározandó napon lép hatályba.

Az összeférhetetlenségi javaslatra kimondták a sürgősséget

Budapestről jelenti a MTI: A nemzetgyülés szerdai ülésén Ries István igazságügyminiszter beterjesztette a nemzetgyülési képviselők összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslatot.

A javaslat első szakasza szerint a közszolgálat a nemzetgyülési tagsággal összeférhetetlen. A miniszereknek és az államtitkároknak, a Gazdasági Főtanács főtitkárának, a Budapesten működő egyetemi tanárainak, Budapest polgármesterének és alpolgármestereinek, valamint a Fővárosi Közmunkák Tanács elnökének állása a nemzetgyülési tagsággal nem összeférhetetlen.

A második szakasz megállapitja, hogy az összeférhetetlen közszolgálati viszonyban álló nemzetgyülési képviselőt képviselői megbizatásának tartama alatt illetmények nélkül szabadságolni kell és állását be lehet tölteni.

A harmadik szakasz szerint a nemzetgyülési tagsággal összeférhetetlen a közszolgálat fogalma alá nem eső egyéb olyan alkalmazás, vagy megbizás is, amely a köztársasági elnök, a minisztérium, a miniszter vagy valamely alájuk rendelt hatóság kinevezésétől függ, vagy azok valamelyikétől származik és fizetéssel, díjazással, más jövedelemmel vagy bárminő anyagi előnnyel van összekötve.

Nem terjed ki az összeférhetetlenség a Magyar Nemzeti Bank elnökének és alelnökének, a Pénzintézeti Központ elnökének és alelnökének és vezérigazgatójának, az Országos Központi Hitelszövetkezet s Országos Földhitelintézet elnökének, ugyszintén az Országos Földbirtokrendező Tanács elnökének és tagjainak állására.

A negyedik szakasz szerint összeférhetetlen helyzetbe jut, az ügyvédi gyakorlatot folytató képviselő, ha nemzetgyülési tagságának tartama alatt jogi képviseletet vállal, közigazgatási hatóság előtt olyan ügyben, amely hivatalból vagy jogorvoslat következtében a rendes bíróság elé nem kerülhet, vagy amelyben a közigazgatási bírósághoz nincs helye panasznak.

A további szakaszok arról intézkednek, hogy mikor jut összeférhetetlen helyzetbe a képviselő. Az összeférhetetlenség felől a nemzetgyülés dönt.

A javaslat utolsó, 16. szakasza szerint a törvény a kihirdetés napján lép hatályba.

A nemzetgyülés tegnapi ülésén a törvényjavaslatra kimondta a sürgősséget.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
A Magyar Kommunista Párt kiáltványa 1944 szeptember 12-én:

„... ha mi magunk nem harcolunk szabadságunkért, akkor a környező népek gyanakvása és ellenszenve az ország megcsonkítására, tartós megszállásra vezethet".

Patronázmunkán a baranyai falvakban

Kaposszekcső és Csikóstöttös „osztoztak" a villamosművi elvtársakon

A közüzemiek Piskó és Zaláta parasztjainak mutatták be a munkás-paraszt szövetségét a gyakorlatban

Az elmult szombaton délelőtt a pécsi villamosműveknél óriási izgalom uralkodott. Az elvtársak egymásnak adták munka közben a szót.

— El ne felejtkezzetek róla! Délután négykor indulás!

A kitűzött időpontra megtelt a készülődőkkel a Kommunista Párt teherautója. Lakatosok, kovácsok, villanyszerelők, asztalosok kerülgették a felpakolt szerszámokat, fúrókat, hegesztőgépet, srófokat, szerszámládákat. A pécsújhegyi kultúrgárda is felpréselődött nagy nehezen és Aszmann Jenő elvtárs, újhegyi párttitkár vezérletével megindultak Kaposszekcsőre, patronázsmunkára.

A vidám társaság kedvét a sorozatos motorhibákkal járó országúti álldogálások sem tudták letörni és harsány énekszóval, alig háromórás késéssel végre berobogtak Kaposszekcsőre.

A hatalmas késés volt azután az oka annak is, hogy már szombaton délután produktív munkára nem kerülhetett sor, egyedül a kultúrcsoport került „bevetésre". Néhány harmonikaszám eljátszása után az elvtársakat a kaposszekcsőiek szétosztották egymás között éjszakára.

Vasárnap reggel már hat órakor megindult az üzem. A kocsmaudvaron ütötték fel a műhelyüket és csakhamar megindult az ócska lábasok, rossz rádiók, varrógépek, patkolásra váró lovak, boronák invázlója. Mire elérkezett az ebédidő és a lakosság megrohamozta az elvtársakat az ebédmeghívásokkal, szép eredményt mutathattak fel a rohammunkások.

Rendbehoztak 70 lábast és fazekat, 10 vödröt, 3 varrógépet, 2 rádiót, 2 lapátot, 1 boronát, megjavítottak 1 villanyberendezést, megpatkoltak 10 lovat és 4 ló patáját rendbehozták.

Az ebédmeghívással egyébként majdnem bajok támadtak. Az utolsó pillanatban megérkeztek a csikostöttösiek és addig vitatkoztak a kaposszekcsőiekkel, amíg azok kénytelenek voltak 5 pécsi elvtársat átengedni Csikostöttösnek ebédre.

A délutáni terv eredetileg az volt, hogy a kultúrgárda Kaposszekcsőn előadást tart. Ez is megtört a Csikostöttösiek makacsságán, akik ragaszkodtak ahhoz, hogy náluk rendezzék meg az előadást. Így is történt. Műsor után természetesen tánc következett, még hozzá olyan sikerrel, hogy a vendéglátók meghívták az elvtársakat, menjenek ki 28-án is egy előadás megtartására.

Már sötétedett, amikor a rohammunkások autóra szálltak. Még sokáig hallatszott a kaposszekcsőiek és csikostöttösiek kiabálása utánuk:

— Viszontlátásra két hét mulva...

A közüzemi elvtársak sem tétlenkedtek vasárnap. Nem elégedtek meg a multkoriban végzett igen eredményes falulátogatásukkal, hanem szombaton délután ismét útnak eredtek, ezúttal Piskóra és Zalátára, a megye legtávolabbi községeibe. Áldozatos, önzetlen munkájuknak is volt eredménye. Piskó és Zaláta népe úgy búcsúzott el tőlük, mintha időtlen időktől a legmelegebb testvéri szeretet fűzné össze velük. És ez a legszebb eredmény, amit ilyen falulátogatásokon felmutathatnak az elvtársak.

r. k.

Átvételkor kell kifizetni a felvásárolt állatokat

A késedelmes fizetőket azonnal fel kell jelenteni

Budapestről jelenti az MTI:

Ismételten panasz érkezett a közellátási minisztériumba, hogy egyes állatkereskedők csak késedelmesen és sokszor a hivatalos áron alul fizetik ki a vásárolt sertéseket, vagy szarvasmarhákat. A közellátási miniszter ezért most figyelmeztetéssel fordult a gazdákhoz, hogy a szabadpiacon felvásárolásra kerülő szarvasmarha- és hízott sertés vásárlásoknál mind a kijelölt kereskedő, mind más vásárlásra jogosult (üzem) köteles azonnal az átvételkor a hatósági termelői árakat kifizetni. Amennyiben késedelemesen, vagy alacsonyabb árat fizetnek ki a vásárlók a gazdáknak, akkor fel kell jelenteni a közellátási miniszternél.

Tízperces inspekció egy színházi próbán

A nézőtéren félhomály és friss festékszag, amibe némi enyvillat keveredik. A hátsó sorokban a rendező ingujban és percenként felugorva az utolsó simításokat adja meg a színészeknek, akik fent a színpadon Bónyi Adorján: Az elcserélt ember c. szinjátékát próbálják.

Amikor belépünk ép Karossa Margit és Bicskey Károly nagy jelenetét játsszák.

Karossa első mondatain érezni, hogy itt valami különleges nem mindennapos és elsősorban nem vidéki színésznővel állunk szemben. Van ebben a sötétbőrű lányban valami Mezeiből és amikor a szerelmi jelenetet játssza, úgy érezzük, hogy ő lesz a megnyitó előadás eseménye.

Bicskey Károly a címszerepet játssza. Meleg hangú színész, akiről már így futtából is megállapíthatjuk, hogy nagy nyeresége az új szintársulatnak. Ahogy mondja a szavakat, úgy érezzük, hogy ezt nem játssza, hanem átéli.

Annát Váradi Gyöngyi alakítja. Halk és finom, mint egy művészi pasztellkép. Ez a szerepe is kisugározza a színésznő mély átérzését és vannak mondatai, amikor egészen kiváló.

Papp Ibolya anyaszerepben lép fel, két-három mondatot hallunk csak tőle.

Közben Farkas rendező egymás után állítja meg a jeleneteket és vérbeli színészi nyelven szól bele az előadásba:

— Margit az utolsó szavakat sokkal bájosabban csináld.

— Te meg Károly ne húzd a szék alá a lábod, nem operettbonvivánt játszol.

Majd belép Tamás Benő és partnere az új komika, Jáncsó Jolán. Tamás maszk nélkül és kihajtott apacsingben olyan jójzű, mint egy vérbeli öreg kisvárosi „hasember". Ahogy sóvárogva meséli, hogy milyen jó lenne fokhagymás kolbászt enni, nem birjuk tovább és otthagyjuk az előadást, mert úgy korog a gyomrunk, hogy nem hallani a színészek beszédét.

Elmenőben még meg kell jegyezni, hogy a második felvonás díszlete olyan szép, mintha a Vigszínházból lopták volna ide.

(i.)

„Büncselekményt nem látunk fennforogni"

A pécsi törvényszék Gar i vádtanácsának feltünő megszüntető végzése egy bűnperben

1944 április 13-án Sellyén Kovács Sándor borbélymester, aki mellesleg a sellyei nyilaspárt körzetvezetője volt, elhatározta, hogy olcsón kiöltözködik. Ezért nyilas formaruhában, Árpád-karszallagosan beállított Lichtenstein Jenő szabómester üzletébe, ott magának és családjának összeválogatott egy csomó ruhát, amelynek akkori hivatalos eladási ára 3000 pengő volt. Benyúlt a zsebébe elővett 300 pengőt és azt mondta a szabómesternek, hogy a ruhákat hazaviszi és ha jó megtartja, majd délután a többit elintézi.

Délután, visszament az üzletbe és azzal, hogy

a szemközti SS parancsnokság a ruhák árát összesen 400 pengőre taksálta,

letett még 100 pengőt s mint aki dolgát jól végezte otthagyta az üzlettulajdonost, ki érthető okokból nem mert vele ellenkezni, sem az SS parancsnoksághoz nem mert menni, hogy követelje a neki járó 2.600 pengőt.

Másnap a borbély még

15 nyilastestvért vitt magával az üzletbe, akik mind hasonló módon csináltak végkiárusitást Lichtensteinnél

és átlagban a hatósági ár 40—50 százalékát tették le a pultra.

Kovács Sándor azonban két nap mulva meggondolta az ügyet, a saját maga által vásárolt ruhákat visszavitte és visszakérte a 400 pengőt, mig a többi nyilas megtartotta az önkényesen lealkudott ruhákat.

Az ügy a pécsi törvényszék Garay-tanácsa elé került, amely egész különös és jellemző módon megszüntette az eljárást, azzal

hogy nem lát büncselekményt fennforogni, mert Kovács és a többi nyilasok külön nem fenyegették meg Lichtenstein Jenőt.

Kovács ügyében azonban mégis annyit megállapított, hogy itt „népellenes vétség" gyanuja látszik fennforogni ezért az ügyet átteszi a népbirósághoz.

A többi 15 vádlottal szemben azonban minden eljárást megszüntet.

A Garay-tanács eme bölcs határozatát, amiből megállapíthatjuk, hogy a népbirósági rendeleteket és törvényeket sem ismrei, Tóth Zoltán ügyész nem folyamodta fel.

Kommentárt az ügyhöz nem fűzünk.

Az Uj Dunántúl és a MKP sajtónapi díszelőadása a Nemzeti Szinházban

Vasárnap délelőtt a Magyar Kommunista Párt sajtónapot rendez az egész országban. A sajtónapok közül a pécsi különösen kiemelkedik, mert az Uj Dunántúl szerkesztősége ezt az alkalmat felhasználva, összekötötte a pécsi sajtónap megrendezését a pécsi szinházban a lap átállása egy éves évfordulója alkalmából tartandó nagyszabású irodalmi és művészeti matinéval.

A vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartandó matiné kiemelkedő műsorszáma Losonczi Géza nemzetgyülési képviselő a Szabad Nép szerkesztője előadása.

Losonczi elvtárs nagy érdeklődéssel várt pécsi előadása mellett az Uj Dunántúl szerkesztősége a szinház igazgatóságával karöltve értékes és nívós műsort állitott össze. Ennek keretében fellép a Magyar Kommunista Párt Dalárdája, a honvédzenekar, Szigeti Pál elvtárs és a pécsi szintársulat legkiválóbb művészei: Váradi Gyöngyi elvtárs, Karossa Margit, Simon Margit és Kévési Margit táncospár és Hidvégi Lajos, a szinház tenoristája. A műsor pontos összeállitását később közöljük.

Az Uj Dunántúl szerkesztősége ezuton is szeretettel hív meg mindenkit pártállásra való tekintet nélkül. A belépés díjtalan.

Az Uj Magyarság haditudósitója jelenti:

Vécs Ottó a német győzelem faratikus hirdetője — megérkezett orosz hadifogságból

Sokan emlékeznek még azokra a színes és patétikus hangú haditudósitásokra, amelyeket Milotay István Uj Magyarság-jában jelentek meg. — Ezek a tudósitások Oroszországban kezdődtek és Debrecenben végződtek, mert a tudósitó Vécs Ottó hdp. őrmester úgy futott a diadalmas elszakadó mozdulatokat végző német és magyar sereggel, ahogy az orosz kergette. Ez azonban nem akadályozta meg Vécs Ottót, hogy

még Debrecenben és Nagykőrösön irt cikkeiben is ne hirdesse a német győzelmet, amely előbb-utóbb be fog következni.

Ugy zengett erről a német győzelemről a legszégyenteljesebb magyar sajtó bértolnoka, hogy a naiv olvasó azt hihette volna, hogy nem az oroszok vonulnak előre, hanem a németek mennek Budapest felé. Mint ahogy sajnos így is történt, csak nem, ahogy a Vécsek a magyar olvasókkal el akarták hitetni.

Vécs Ottó azután a Pest környéki harcokban orosz fogságba került és elmaradtak a véres tudósitások, amelyekben

az oroszokat nem nevezte másképpen, mint barbár csőcselékeknek, akik ahová csak beérnek felakasztják az embereket, halomra ölik a gyerekeket és Szibériába deportálják a lakosságot.

Vécs Ottó, aki Pécsett is volksbundista kapcsolatairól ismert, most csendben, minden külön értesités nélkül hazatért abból az országból, amelynek hős katonasága ellen állandóan hazudott és rágalmazott és amely békében hazaengedte őt.

Azt, hogy a multat hogy szokta elmolja el, az már a népbirósági elé tartozik.

Elindult a kitelepülő szlovákok első csoportja

Komáromból jelenti a MTI:

A csehszlovák—magyar lakosságcsereegyezmény végrehajtása szerdán délelőtt 11 órakor megkezdődött. Elsőnek Bakonycserje önként jelentkezett szlovákjai hagyták el az ország határát. Azután Ajka község következik. Ebben a szállitmányban főleg bányászok vannak. Sorra következnek Csév, Nagykovácsi, Csolnok, Dorog, Pilisszántó, Pilisszentiván, Pilisvörösvár, Sárisáp, Tát és Tokod kitelepülői, összesen 137 család. A gyüjtőállomások Bakonycserje, Bánhida és Esztergom voltak. Innen indultak el a hatalmas UNRRA tehergépkocsik, amelyeken a csehszlovák áttelepítési bizottság a kitelepülőket szállitja. Az áttelepülők főleg proletár dolgozók, elsősorban bányászok.

A magyar határrendőrség rendkivül tapintatosan és gyorsan végezte a vámszolgálatot. Az első szerelvény, a bakonycserjei szlovákok 11 óra 05 perckor hagyták el az országot. Az aktusnál mind a magyar, mind a csehszlovák áttelepitési kormánybiztosság, azonkivül a magyar belügyminisztérium és a csehszlovák belügyminisztérium képviseltette magát. Mindkét részről jelen volt a sajtó számos képviselője.

Az áttelepítés első szakasza a legkorrektebb keretek között folyt le.

Nem ér véget idejére a békekonferencia

Az UNO ülése alatt is folytatják munkájukat a bizottságok

Párisból jelenti a MTI: Mint a Daily Telegraph irja, Párisban mindinkább felülkerekedik az a felfogás, hogy a békeértekezlet a kitűzött időpontig, vagyis október 15-ig nem ér véget és hogy az UNO október 23-án kezdődő ülései alatt is folytatja munkáját a párisi értekezlet. Az eddigiek szerint az olasz, bolgár, magyar, finn és román bizottságoknak október 5-én, azaz kevesebb mint három hét alatt be kell fejezniök munkájukat. Jelentékeny optimizmus kell ahhoz, hogy elhigyjük, hogy eddig végeznek is — irja a Daily Telegraph. Alaptalanok azok a hirek, amelyek szerint a négy külügyminiszter Newyorkba utazik a Németországra vonatkozó korábban kitűzött találkozóra. Valószinű, hogy Párisban vagy Londonban tartják meg a négy nagy különleges ülését, amelyen a végleges békeszerződésszövegeket és az egyéb kérdéseket vizsgálják meg.

BETILTOTTÁK TRIESZTBEN A MUNKÁSGYÜLÉST

A jugoszláv hirszolgálati iroda trieszti tudósitójának jelentése szerint a trieszti megszálló katonai hatóság megtiltotta a munkások gyülését, amelyet a Garibaldi-téren akartak megtartani, hogy tiltakozzanak rossz helyzetük miatt.

APOLLO:
Szeptember 19—22-ig:
Életre ité tek. Magyar film
Kiegészítő mű sor
Előadások kezdete hétköznap 6, 8 órakor
vasárnap 4, 6, 8 órakor

APOLLO filmszínház
Csütörtöktől, 19—22-ig:
Életre ítéltek
JÁVOR PÁL
hatalmas magyar filmje.
Kizárólag csak az
APOLLOBAN!

MOZI
Csütörtök-péntek, szeptember 19-20.
PARKMOZI
Bűbájos filmmese az elvarázsolt meny szonyról:
A sárkány rabja
Nátjár, Szoljarov, Patyomkin.
DRÁNIA
Könyes témájú filmdráma:
Tilos utakon
Corinne Luchaire, Annie Duc ux.
Előadások 6, 8 órakor.

Házadó bevallási ívek benyujtása

A 8.790/1946. M. E. számu rendelet értelmében a házingatlanok tényleges birtokosai (tulajdonosai, kaszonélvezői) az 1946. évi házadónak 1946. évi augusztus hó 1. napjától történő kivetése céljából kötelesek minden házról házadó bevallási ívet benyujtani.

A házadóbevallási ívet minden házról 1946. évi szeptember hó 30. napjáig kell az 1946. évi augusztus havára a bérlők által fizetendő bér alapulvételével kiszámított nyers bérjövedelem (főbérbe nem adott épületek vagy épületrészek esetében a haszonérték) alapján a városi adóhivatalnál benyujtani. A házadóbevallási ívek — a nyomtatvány hiánynak megtérítése ellenében — a városi adóhivatalnál szerezhetők be.

A házadóbevallási ívet a nyomtatványon olvasható magyarázó szöveg szerint kell kitölteni.

Aki házadóbevallási ívét a kitüzött határidőig nem nyujtja be, a megállapított adónak 5%-át, aki pedig azt a kibocsátott felszólításra sem nyujtja be, az adó 10 %-át fizeti birság fejében.

Adócsalást követ el az, aki abból a célból, hogy a törvényesen járó házadó alól egészben vagy részben mentesüljön, a házadóbevallási ívben tudva valótlan adatokat vezet be, vagy abból adóköteles jövedelmet szándékosan kihagy, továbbá aki a házbért az adókivetés szempontjából irányadó hónapra vetkező időszakra újból felemeli, hogy ilymódon a megállapítandó adóalap az egész évre, vagy az év hátralevő részére a tényleges bérjövedelemnél kevesebb legyen.

A házadóbevallási ív kitöltésére nézve az állami adóhivatal vagy a városi adóhivatal felvilágosítást nyujt.

A torlódás elkerülése céljából ajánlatos, hogy a háztulajdonosok a házadóbevallási íveket lehetőleg mielőbb nyujtsák be.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZÍVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

Nyolc hónapra ítélte a bíróság a dollárrabló Kapornokit

Két tettestársa egyenként három-három hónapi fogházat kapott, míg a negyedik vádlottat a bíróság felmentette

A bíróság a tegnapi folytatólagos főtárgyalását délelőtt 10 órakor Kapornoki Györgynek, az elsőrendű vádlottnak folytatólagos kihallgatásával kezdte meg, aki vallomását az előző napihoz hasonlóan, most is tagadással folytatta. Utána Porrogi Tivadar volt próbarendőr, másodrendű vádlott kihallgatása következett.

Szükségesnek tartjuk itt az ügy megvizsgálásaképpen megjegyezni, hogy a vádhatóság Kapornokit csalással és megvesztegetés büntettével, három társát pedig az ezen cselekményben való tettestársi bünrészességgel és részben bünpártolással vádolta.

Porrogi vallomásából kiderült, hogy ő és Keffer, Kapornoki szökése után pár nap mulva Pestre utaztak, ahol találkoztak Kapornokival és ez alkalommal megpróbáltak valami módot kieszelni az ügy elsimitására. A Pestre való utazást már Kapornoki szökése előtt megbeszélték és az utazás költségeire Kapornoki már előre 20 dollárt adott át Keffernek. A pesti megbeszéléskor Porrogi, mint rendőr vállalkozott is, hogy megpróbálja a rendőrségen az ügyet elsimítani. Kapornoki ez alkalommal

64 gram aranyat adott át Porroginak, amit az Kefferrel még Pesten megfelezett.

A főtárgyaláson Porrogi azt állította ugyan, hogy ezzel az aranynyal Kapornoki őneki tartozott, a rendőrségi vallomásában azonban nem beszélt tartozásról. Az eredménytelen szembesités után Schweitzer Bélát hallgatta ki a bíróság, aki jelen volt a Kapornokival Steiner ékszerész lakásának lépcsőházában, amikor Bertalan a dollárokat átadta Kapornokinak. Megerősíti, hogy Kapornoki detektívnek adta ki magát, amit előzőleg tagadni próbált.

Keffer Róbert nem ismeri el bünösségét. Elmondja, hogy őt a tett elkövetése napján felkereste Kapornoki a lakásán, amikor is átadta neki a 20 dollárt utiköltségre és megbeszélték, hogy pár nap mulva ő és Porrogi felutaznak Kapornoki után Budapestre, ha majd Kapornokitól táviratot kapnak. Tagadja hogy részt vett a Kapornoki és Porrogi között ezalkalommal lefolyt megbeszélésen, beismeri ellenben, hogy ez alkalommal Porrogitól átvett 28 gr. aranyat, amire azonban azt állítja, hogy azzal Porrogi őneki tartozott. Beismeri azt is, hogy ennek az aranynak nagyrészét Pesten „elszórakozta" és abból csak négy és fél gram maradt meg.

Bertalan Imre 51 éves ausztriai születésü pécsi lakos, vállalati igazgató kihallgatása következett ezután, aki elmondotta, hogy Kapornoki kölcsön kérte először tőle a dollárokat, közben megállapodtak abban, hogy aranyat vásárolnak. El is mentek Kapornokival és Schweitzerrel Steiner ékszerész lakására, ahol a kapu alatt Kapornoki elkérte tőle a 465 dollárt, hogy megnézze azok jó állapotban vannak-e. Kapornoki ezalkalommal kikapta az ő kezéből a dollárköteget s azzal a kijelentéssel, hogy ő államrendőrségi detektiv, azt lefoglaltnak jelentette ki. Ő erre igazolásra szólította fel, mire Kapornoki egy negyedíves papiron gépirásos, körbélyegzővel ellátot igazolványfélét mutatott fel. Erre ő követelte, hogy menjenek a rendőrségre, amibe Kapornoki szinleg bele is ment ebbe, a rendőrpalota oldalbejáratánál azonban Kapornoki villámgyorsan futásnak eredt a régi temetőn keresztül. Ő és közben odaérkezett három rendőr üldözőbe vették, de eredménytelenül. Bejelenti végül, hogy kára nem történt meg, mert mint a vizsgálat során kiderült, Kapornoki a több mint 400 dollárnyi összeget Pesten elmulatta.

A vád- és védelem ezután bizonyitás kiegészitési indítványt tettek, amit a bíróság rövid tanácskizás után elutasított. A vád- és védőbeszédek elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, mely szerint

Kapornokit csalás büntettében mondotta ki bűnösnek és ezért nyolchónapi börtönre és három évi jogvesztésre ítélte. A büntetésből két hónapot kitöltöttnek vett.

A másik két vádlottat Porrogit és Keffert bünpártolás vétségében találta vétkesnek, ezért őket egyenként 3—3 havi fogházra és egy-egy évi jogvesztésre ítélte, amelyből Porroginál két hónapot, Keffernél 10 napot kitöltöttnek vett. A negyedik vádlottat, Schweitzer Bélát a bíróság felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész általában fellebbezett, az első és másodrendű vádlott az ítéletben megnyugodott, védőik azonban fellebbezést jelentettek be. A bíróság elrendelte végül az előzetes letartóztatásban lévő Kapornoki szabadlábra helyezését. (m. j.)

Több megértést, háziurak!

Házbérterror, vagy házbérspekuláció?

Sorozatosan felmondanak az önhibájukon kivül nem pontosan fizető lakóknak

A lakbérrendezésről kiadott rendelet feljogosítja a házigazdákat, hogy azoknak a lakóiknak, akik házbérfizetési kötelezettségüknek nem tesznek pontosan eleget, felmondhassanak. Normális viszonyok között a rendeletnek ez az intézkedése egészen természetes és nem kétséges, hogy a rendelet ilyen megfogalmazásánál az az elgondolás szerint jártak el, hogy a stabilizáció után az élet aránylag gyorsan visszatér a normális kerékvágásba, amikor is mindenki rendesen és pontosan kapja meg bérét és fizetését és így házbérkötelezettségének is időben tehet eleget.

Ez a normális viszonyokra való visszatérés azonban még nem következett be teljesen. Az üzemek legnagyobb része még nem lett annyira urrá a pénzszükén, nem tudott forintban olyan tőkére szert tenni, hogy a bérfizetéseket pontosan teljesithetné. Vannak olyan szakmák is, amelyekben a kollektiv szerződés most áll csak kidolgozás alatt és így az ilyen kategóriába tartozó munkavállalók természetszerűen csak előlegeket kapnak. De azokban a szakmákban is, amelyeknek kollektiv szerződése már végleges,

gyakori eset, hogy a munkaadó pénzhiány miatt csak előlegeket folyósit és azt sem pontos időre.

Mindezeket a nehézségeket maga a Gazdasági Főtanács is figyelembe vette, amikor rendeletileg módot nyutott arra, hogy a vállalatok még a havifizetéses tisztviselőknek is két részletben folyósithassák járandóságukat.

Egyre több panasz érkezik azonban arról, hogy

a házigazdák nagy része nem hajlandó tudomásul venni, hogy a stabilizáció okozta nehézségek miatt nekik is belátással kell lenniök.

A házbérkulcsot a rendelet váratlanul magasan szabta meg a fizetésekhez viszonyitva, de a háziurak nem elégszenek meg ezzel a kivételes elbánással, hanem a rendelet vonatkozó részét arra akarják felhasználni, hogy bérlőiktől megszabaduljanak.

A legcsekélyebb késésért azonnal élnek felmondási jogukkal.

Felhívjuk az illetékesek figyelmét, ezekre a tünetekre, mert a háziurak eljárása a mai körülmények között nemcsak antiszociális, de könnyen egyéb gyanukat is ébreszthet. A lakások bérét a rendelet megszabta, viszont

mi sem könnyebb, mint a mai lakásinségben a felszabaduló lakások újrakiadásánál nyerészkedő visszaéléseket elkövetni.

Ha nem ez az elgondolás vezeti a szóbanforgó felmondogató háziurakat, akkor magatartásuk teljesen érthetetlen, hiszen a törvényszabta házbért a jelen pillanatban késve fizető lakóktól is pontosan kapják majd meg, amint a fizetések folyósítása is rendelkezik.

Eredményesen végződtek a budapesti tárgyalások a vásárcsarnok ügyében

Szerda reggel érkezett meg budapesti útjáról a Délmagyarországi Kereskedelmi Bank igazgatója, Korda Alfréd, aki elmondotta munkatársunknak, hogy pesti útja alkalmából sikeresen folytatott tárgyalásokat a pécsi vásárcsarnok felépítéséhez szükséges tőke előteremtésére.

A bankigazgató elmondta, hogy könnyü ügye volt Budapesten, mert a Kereskedelmi Bank a rádió ismertetése alapján már mindenről tudott és a maga részéről is életrevaló ötletnek találta a pécsi vásárcsarnok felépitését.

Most, hogy a szükséges tőke nagyrésze már együtt van, a többit pedig a Tausz Bank vállalja, a jövő hét folyamán megkezdődnek a közvetlen tárgyalások a várossal és ha ezek befejeződést nyernek, megalakul a vásárcsarnok felépítésére alapitandó szövetkezet. Igy minden remény meg van arra, hogy az Uj Dunántúl ankétján megszületett terv rövidesen valóra válik, néhány hét mulva megkezdődik a vásárcsarnok építkezése.

A Batsányi Társaság első őszi felolvasó ülése

Hétfőn, 23-án kezdi meg ismét a nyári szünet után őszi felolvasó üléseit a Batsányi Társaság. Délután 6 órai kezdettel a vármegyeháza közgyülési termében Sőtér István, hírneves pesti iró tartja meg székfoglaló előadását. A műsor keretében Takács Jenő az ismert pécsi zenész, a zenekonzervatórium igazgatója „Primitív népek zenéje" címmel mond székfoglaló előadást.

Szerepel még a felolvasó ülésen Alaxa Ambrus a „Nyugat"-ból már ismert költő, ki legújabb verseiből olvas fel, s a legfiatalabbak közül Hunyady József, az újonnan felfedezett tehetséges novellista olvassa fel egyik elbeszélését.

A Társaság felolvasó ülése igen nagy érdeklődésre tarthat számot, már csak azért is, mert ülései állandóan színvonalas, a legfelsőbb szinten mozgó műsorral rendelkeznek. A már ismertetett műsorból is kiemelkedik Sőtér Istvánnak első pécsi szereplése. Ez az iró az uj magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb művelője. Irásai, könyvei az örök magyar sorssal, a demokratikus magyarság sorsával és jövendőjével foglalkoznak és igen nagy érdeklődést keltenek országszerte.

A műsor másik kiemelkedő részének Takács Jenő előadása igérkezik. „Primitiv népek zenéje" címmel megtartandó előadásában nemcsak a zenei motívumokat, hanem a hangszerek legősibb fajtáit is be fogja mutatni.

A penicilin gyárak államosítását követeli a pécsi Orvosok Szabad Szakszervezete

Dr. Szilárd Zoltán érdekes indítványa az életmentő gyógyszer uzsoraárának megszüntetésére

Az uj amerikai csodaszer, a penicillin, teljesen uj utat nyitott az orvostudomány terén. Az a kitünő hatás, amivel ez a gyógyszer bizonyos betegségeknél a gyógyulás folyamatát elősegiti néhány magyar gyógyszer-vegyészeti gyárat arra indított, hogy a penicillin gyártását megkezdje. Amennyire örvendetes ez a tény, annál kirivóbb az az állapot,

hogy a penicillin árát a magyar gyárak olyan magasra szabták, hogy az csak az ország lakosságának egészen kis rétege részére hozzáférhető.

Egy üveg penicillin ára 150 forint és egy eredményes kezeléshez több üveg gyógyszerre van szükség. Igy előáll az a helyzet, hogy a

dolgozó egész havi keresete nem elegendő egy penicillin kurához szükséges gyógyszer megvásárlásához.

Ez a lehetetlen körülmény inditotta arra dr. Szilárd Zoltán tanársegédet, hogy a magyar orvosok szabadszervezete Pécs baranyai csoportja utján beadványnyal forduljon a népjóléti miniszterhez, amelyben

a magyar penicillin árának lényeges leszállitását kéri a minisztertől, vagy pedig a penicillin előállitásával foglalkozó gyárak sürgős államositását.

Beadványában kifejti, hogy a penicilin ma már széles néprétegek számára nélkülözhetetlen gyógyszer, amelynek nemcsak a belgyógyászatban, hanem a baleset sebészetben is igen kiterjedt alkalmazási területe van. A penicillin kezelés mellett a sérülések gyógyulása aránytalanul kevesebb időt vesz igénybe és

olyan sérültek is visszanyarhetik munkaképességüket, akik azelőtt mint rokkantak csak a társadalom tehertételei közé számitottak.

Reméljük, hogy a népjóléti miniszter elvtárs e figyelemreméltó beadvánnyal sürgősen foglalkozni fog és annak javaslatait magáévá teszi.

Bútort készpénzért hihetetlen olcsón **Ábrahámnál, Deák-u. 2.**

HÍREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás csütörtök estig: Átmenetileg megélénkülő délnyugati, nyugati szél, többfelé kisebb futóeső, reggel helyenként köd. Az éjszakai lehűlés gyengül, a nappali felmelegedés mérséklődik.

— **Halló, figyelem!** A MKP Budai **külvárosi szervezete** 21-én, szombaton este ½8 órakor színdarabbal egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre minden pártszervezetet és mindenkit szeretettel meghív a vezetőség a Munkás Kultúrházba. A zenét kitűnő jazzzenekar szolgáltatja. Italok és büffé olcsó árakkal.

— **Erzsébet Tudományegyetemen** szervezett jog- és államtudományi esti munkástanfolyam hirdetménye: A tanfolyam felvételi vizsgája 1946. szeptember 21-én 15 órakor lesz az egyetem jogikari épület második emeletén. Felhívjuk a jelentkezőket, hogy ebben az időpontban a fenti helyen jelenjenek meg.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége Munkásiskolát nyit,** elsősorban két tanfolyamot: egy varrótanfolyamot és egy háziipari tanfolyamot. A varrótanfolyam vezetője Balázs Horváth Józsefné lesz, akinek e téren már széleskörű tapasztalatai vannak és a háziipari tanfolyam vezetője Szentkereszty Erzsébet lesz, aki szintén nagy ambicióval készül erre a feladatra. — A tanfolyamot minden héten három este tartják, az előadások ingyenesek. Beiratkozás folyó hó 21-én, szombaton délután 5 órától a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége helyiségében, Széchenyi-tér 18. II.

— **Kibővítik a Magyar—Szovjet Művelődési Társaság orosz nyelvtanfolyamát.** A Magyar—Szovjet Művelődési Társaság értesíti mindazokat, akik az orosz nyelv tanulása iránt érdeklődnek és a Társaság nyelvtanfolyamain még részt akarnak venni, hogy a nagy érdeklődésre való tekintettel, a csoportokat kibővítik és azokra még ezen a héten jelentkezni lehet a Társaság hivatalos helyiségében, Széchenyi-tér 16. sz. I. em.

— **Eszperantisták figyelem!** Az összejöveteleinket ezentúl minden csütörtökön tartjuk 6 órakor Széchenyi-tér 8. sz. (MNDSz helyiségében.)

— **Kérelem.** Hantosi Lajosné, 9 gyermek édesanyja, Zsolnay Vilmos-utca 39. szám alatti lakos kéréssel fordul Pécs társadalmához. Kéri, hogy ruhátlan gyermekeit segítsék meg és abban az esetben, ha valakinek elemista első és második osztályos felesleges tankönyve van, juttassa el hozzá. Reméljük, hogy Pécs megértő társadalma segíteni fog a sokgyermekes anyán, meghallgatja kérését és lehetővé teszi, hogy gyermekeit ne rongyokba kelljen ötöltöztetnie és hogy őket iskoláztatni tudja.

Jelentik még...

Gordon Ferenc, Magyarország svájci követe megérkezett állomáshelyére.

*

Párisból jelenti az MTI: Gerő Ernő közlekedési miniszter elvtárs kedden este hazaindult Párisból.

*

Rómából jelenti az AFP: Kedden késő este Bologna felett rakétalövedék szállt el. A lövedék délnyugati irányban halad.

*

Bécsből jelenti az MTI: Wels és Lambach között 41 méter hosszú tömegsírt fedeztek fel, amelyben 3000 holttestet találtak. Az áldozatok nagyrésze zsidó.

*

Newyorkból jelentik: A biztonsági tanács ülésén a lengyel kiküldött kijelentette, hogy a görög politika veszélyezteti a békét. Az ukrán megbízott megismételte vádjait az angol csapatok beavatkozásáról és a monarchista elemek tevékenységéről.

PÁRTÉLET

6/3 AKTIVA, FIGYELEM!

Ma délután 6 órakor a Munkás Kultúrház nagytermében összejövetelt tartunk. Előadó: Laczkó István pártiskolai előadó. Az előadás tárgya: szocialista állam. Megjelenés kötelező.

— **A Természetbarátok Turista Egyesülete pécsi csoportja** f. hó 20-án, pénteken délután 6 órakor rendes havi választmányi ülést tart a szakszervezeti székházban lévő hivatalos helyiségében. Kérik a választmányi tagok teljes számú pontos megjelenését.

— **A Magyar—Szovjet Művelődési Társaság előadása a Magyar Nők Demokratikus Szövetségében.** Folyó hó 21-én, szombaton délután 5 órakor Abelovszky Antónia, a szovjet élet kiváló ismerője, a szovjetnőkről és gyermekekről tart előadást a Demokratikus Nőszövetségben (Széchenyi-tér 8. II.) Ugyanitt ügyesen összeállított képekből egy kisebbméretű fényképkiállítás mutat be érdekes mozzanatokat a nagy érdeklődéssel várt előadás illusztrálására. Vendégeket szívesen látunk. Belépés díjtalan.

— **A pécsi hegyközség elnökségének felhívása tagjaihoz.** Felkérem a pécsi hegyközség tagjait, hogy a szüretet legalább szeptember hó 20-ig halasszák el, mert minél később szüretelünk, annál nagyobb cukorfokot érünk el a mustnál. A szőlő mostani állásánál jobban már nem romlik és így mustunk mennyiségileg sem csökken. Főtörekvésünk arra irányuljon, hogy minél jobb minőségű borunk legyen, mert ez nem csak önmagunk érdeke, hanem nemzetgazdasági szempontból is. Minél kiválóbb minőségű borunk lesz alkalmas külföldi eladásra, annál magasabb bor árat érhetünk el. Ennél fogva kérem a hegyközség tagjait, tartózkodjanak a must és bor korai időbeli eladásától, mivel későbbi időpontban magasabb bor árat érünk el a jelenleginél.

Rendőrségi hírek

Többrendbeli sikkasztó. Több feljelentés érkezett a rendőrségre Lajta Lajos, Zrinyi-u. 9. sz. alatti lakos ellen. Nevezett még 1945 márciusában nagyobb pénzösszegeket vett fel azon a címen, hogy azon részvényt vásárol. Ez a vásárlás azonban nem történt meg, sőt, Lajta még a gondjára bízott pénzzel sem számolt el. Az eljárás megindult ellene.

Eltűnt két pécsi lakos. Kézdy Lajos állítólagos pécsi lakos és Jakab János pécsi lakos a diósviszlói vásáron tehenet vettek és elindultak vele Pécs felé. Pécsre mindezideig nem érkeztek meg. Jakab hozzátartozói megtették a feljelentést és a nyomozásnál kiderült, hogy Kézdy Lajosnak nem is volt Pécsett bejelentett lakása. A rendőrség politikai osztálya kiadta körözésüket, ezen az úton pedig felhív mindenkit, aki nevezetteket ismeri, hollétükről értesülve van, az jelentse azt az államrendőrség politikai osztályán. Személyleírásaik: Jakab János 52 éves, szeme szék, haja világosbarna, bajusza magyaros. Különös ismertetőjele: jobblábára rokkant. Kézdy Lajos 35 éves szeme barna, haja barna, bajsza barna stuccolt. Különleges ismertetőjele: jobb szája szélétől állig forradás húzódik.

Rendőrbírói ítélet: Sárközi Ilona siklósi lakost a bejelentés elmulasztása miatt 10 napi fogházra ítélte a rendőrség büntetőbírája.

Közellátási tájékoztató

CUKORJEGY ELSZÁMOLÁS

Pécs thj. város közellátási ügyosztálya legnyomatékosabban felhívja az augusztusi cukorosztásban részt vett kereskedőket, hogy a jegyekkel legkésőbb három napon belül számoljon el Városháza, III. emelet 102. sz. szobában.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

19-én, csütörtök este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű.

20-á, péntek este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (A. bérlet).

21-én, szombat este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (B. bérlet)

22-én, vasárnap délután 4 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

22-én, vasárnap este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

23-án, hétfő este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (A. bérlet).

24-én, kedd este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Dolgozók bérlete).

25-én, szerda este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

INGYENES GYORS- ÉS GÉPÍRÓTANFOLYAM

A közelmultban a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja felhívást tett közzé és felkérte a kartársakat, hogy jelentkezzenek továbbképzésre. Meg kell vallnunk, hogy felhívásunk nem járt kellő eredménnyel, a kartársak nem értették meg a szakszervezetek intencióját és ezért szükségesnek tartjuk, hogy rávilágítsunk, miért van szükség továbbképzésre.

Tudjuk mindannyian, hogy állandóan növekvő munkanélkülség van. Ezt nem szükséges külön bizonyítani, mert mindannyiunknak van egy-egy ismerőse, aki kiesett lálásából. Viszont rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy jólképzett magántisztviselő még ma is elhelyezkedhet. Általában magántisztviselő kollégák között kevesen vannak jó gyors- és gépírók. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezirányban a kollégáink rendelkezésére álljunk és igyekezzünk odahatni, hogy gyors- és gépírótanfolyamunkon keresztül megfelelő képesítést kapjanak, miáltal elhelyezkedésük könnyebbé válik.

A tanfolyam teljesen ingyenes lesz és október hó 1-ével kívánjuk megindítani. A tanfolyamon részt vehet bármilyen szervezett dolgozó. Jelentkezni lehet a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezeténél (Szakszervezeti Székház) a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

*

Pedagógusok 19-én 16 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Házfelügyelők 20-án vezetőségi ülést tartanak.

Dohánygyári alkalmazottak folyó hó 19-én 12 órakor taggyűlést tartanak.

Földmunkások 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Szállítómunkások 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán szervezett esti munkástanfolyamra a jelentkezési határidőt folyó hó 21-én déli 12 óráig bezárólag meghosszabbították. Szakszervezeti Titkárság.

Szabad Szakszervezetek választmánya folyó hó 19-én ülést tart, melyre minden tag feltétlen és pontos megjelenését kérjük.

Vasutas nyugdíjas bizalmiak folyó hó 19-én, pénteken délután 4 órakor értekezletet tartanak a szakszervezet helyiségében (állomásépület 3. sz. lépcső). A tárgysorozat fontosságára való tekintettel pontos megjelenést kérnek.

A Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezete Pécs-Baranyai Csoportja folyó évi szeptember hó 19-én, csütörtökön 18 órakor választmányi ülést tart.

— **A M. Pécsi 2. Honv. Ker. Zenekar** folyó hó 19-én (csütörtök) este 6—7 óráig térzenét ad a Széchenyi-téren. Vezényel: Csáky Nándor honv. karm.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 19. CSÜTÖRTÖK

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.300:** Vallásos félóra. **8.00:** Asszonyok világhíradója. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Zongora, hegedű, ének. **10.00:** Hírek. **10.10:** Jazz. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Cigányzenekar. **13.00:** Elbeszélés. **13.15:** Jazz. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Vidám műsor. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Cigányzene. **16.30:** Gyermekrádió. **17.00:** Párthíradó. **17.10:** Az Operaházi vonósnégyes játszik. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** A lelkiismeret költői. **19.00:** Moszkva újjáépítése. **19.15:** Az Orosz Követség ajándéklemezeiből. **19.30:** A Rádiózenekar játszik. **21.10:** Időszerűkérdések. **21.20:** Rádió a rádióról. **21.25:** Basilides Mária énekel. **21.45:** Hírek oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Szimfónikus jazz: **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Részletek: Wagner Lohengrin c. operájából. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Tánclemezek.

Budapest II.

20.00: J. S. Bach zongoraműveiből. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Jazz. **22.00:** Wallace és Rachmaninoff műveiből.

A Szabóipari Szakosztály értesíti a kartársakat, hogy a varrótanfolyamát és bélésáruk kiutalását megkezdte. Előjegyzés és befizetés a férfiszabók részére Blum József (Mária-utca 5.) A nőiszabók és szakmák részére Székely István (Kossuth Lajos-utca 41.) üzletében. Amíg a készlet tart.

ANGORASZŐRT, gubancost vesz. **Textilfeldolgozó, Fenyő** Kossuth Lajos-út 36.

BAKANCS, 38-as, majdnem új olcsón eladó. Cím: **Mindszent-utca** 6. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Rákóczi-ut 79. és Kisboldogasszony-u. 36. szám alatti üzlethelyiségekre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágosítást nyújt a lakáshivatal.

Polgármester.

Pécs thj. város polgármesterétől. 34.497/1946. VII.

Tárgy: Lovak értékesítése árverés útján.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Közhírré teszem, hogy Pécs város Központi Fuvartelepéhez, illetve Házigazdaságához tartozó 3 drb. lovat és 2 drb. szamarat nyilvános árverésen eladunk.

Az árverés ideje 1946 szeptember hó 22-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor az Alsómalom-utca 17. sz. alatti városmajorban.

Az állatok egyenkint kerülnek árverés alá, kikiáltási árat a helyszínen közöljük.

Pécs, 1946. évi szeptember 18.

Polgármester.

Állásnélküli

Hölgyek és Urak,

valamint **B listások**

könnyű akvizíciós munkára

tisztességes keresethez juthatnak.

Kezdőket betanítunk! — Jelentkezés az

Új Dunántúl szerkesztőségében

10—12-ig.

Szabadszentkirály községben az

országos állat- és kirakó vásárt

szeptember hó 21-én megtartjuk.

Vészmentes helyről minden állat felhajtható.

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**

Olcsón könyv, papír, irószer

KÉTSZOBA hallos összkomfortos **lakásomat** régi bérű kétszobás lakásra **átcserélném.** — Ugyanott egy háromajtós fehér szekrény eladó. Apponyi-tér 8., I. emelet.

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49. **Kiadóhivatal:** Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50. **Felelős szerkesztő:** Révész Gy. István **Felelős kiadó és nyomdavezető:** Czenzer József **Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs**

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 20. PÉNTEK

Újból találkozik a négy külügyminiszter — Churchill Európai Egyesült Államokat akar.

Nemcsak a béke oszthatatlan, hanem a jogi és erkölcsi rend is

Szegedi-Maszák Aladár nagy beszédben ismertette a magyar álláspontot a békebizottság előtt — Hamis adatokkal és hamis elvek alapján kívánja 200.000 magyar kényszerkitelepítését Csehszlovákia

Párisból jelenti az MTI:

A magyar területi és politikai bizottság szerda délutáni ülésén Clementis csehszlovák delegátus javaslatára úgy határozott, hogy a magyar álláspont meghallgatása után

a magyar küldöttség nem lehet jelen a 200.000 szlovákiai magyar kitelepítésére vonatkozó vitáknál és ha szüksége merülne fel a magyar delegáció meghallgatásának, akkor külön fogják hívni.

Ezután Szegedy-Maszák Aladár washingtoni magyar követ ismertette a magyar álláspontot a 200 ezer szlovákiai magyar kitelepítésére irányuló csehszlovák pótindítvánnyal szemben.

Megállapította, hogy Clementis

nem a valóságnak megfelelő adatokra építette fel érveit,

amikor azt állította, hogy Magyarországon 450.000 szlovák van, holott az 1930-as népszámlálás adatai szerint mindössze 104.000 szlovák él Magyarországon. Clementis a Szlovákiában lakó magyarok számát 500.000-ben jelölte meg, pedig a csehszlovák statisztikai hivatal is 652.000-ben állapította meg a magyarok számát. Az adatoknak ez a megváltoztatása nyilván arra való, hogy kimutassák, hogy Magyarországon körülbelül ugyanannyi szlovák él, mint amennyi magyar Csehszlovákiában és hogy

azt a látszatot keltsék, mintha itt igazi népcsere körülbelül egyenlőszámú lakosság kölcsönös áttelepítése útján lehetséges lenne.

A magyar delegáció szívesen látná, ha a bizottság statisztikus szakértőkkel felülbiráltatná a magyar és csehszlovák adatokat.

A népességi status quo megváltoztatása igazságosan csak területi változtatásokkal engedhető meg

Leszögezte ezután, hogy a csehszlovák pótindítvány a külügyminiszterek tanácsa által kidolgozott békefeltételek lényeges megváltoztatását és megszigoritását célozza.

A győztes hatalmak képviselői ismételten kijelentették, hogy nem kegyetlen és bosszúálló, hanem az igazság szellemétől vezetett tartós békét kívánnak.

A csehszlovák javaslat ezzel szemben a háború nagy számu áldozatait akarja növelni a 200 ezer hontalanná kényszerített magyarral. A csehszlovák delegáció a területi status quo fenntartásával, sőt Csehszlovákia javára való kiigazitással a népességi status quot Magyarország hátrányára akarja megváltoztatni. A magyar delegáció sem a javaslat indokait, sem a következményeket nem fogadhatja el. Számos olyan állam van, amelynek lakossága nem egyetlen nemzetiséghez tartozik és Jugoszlávia, és Románia tudomásul is vette az ebből eredő következményeket.

Jugoszláviában a magyarság is teljes egyenjogúságot élvez. A csehszlovák javaslatban foglalt elvnek a békeszerződésbe való beiktatása rendkívül veszélyes precedenst teremtene,

mert kiindulópontjává válhat új nemzetiségi gyakorlatnak. Az utolsó években elég sok tapasztalatot szereztünk arról, hogy

nemcsak a béke oszthatatlan, de a jogi és erkölcsi rend is.

A szlovákiai magyarok évszázadok óta élnek lakóhelyükön, földjük és megélhetésük odaköti őket. A területi és népességi status quo összefügg. A revizió a status quo megváltoztatására irányul, már pedig a status quot a jelen esetben a csehszlovák kormány akarja megváltoztatni. Csehszlovákia egyetlen nemzetiségü állam akar lenni jelenlegi határainak fenntartása mellett, már pedig az egyetlen nemzetiségű állam megvalósításának demokratikus és humanus útja nem feleslegesnek, vagy veszélyesnek tartott népelem kényszerkitelepítése, hanem a népesség átrendezésével egyidejüleg végrehajtott területi rendezés lenne.

Ha tehát Csehszlovákia meg akarja változtatni a népességi status quot, akkor ennek következményeit területi vonatkozásban is viselnie kell.

A magyarság bűnösségének hangoztatássa csak a szlovákok lepiezését célozza

A magyar kisebbség szerepe a müncheni eseményekben jelentéktelen volt. Hitler külső fenyegetéseit a szudétanémeteknek és az autonomista szlovákok belső nyomása támasztotta alá. A müncheni határozat a szlovákokra nézve nem tartalmazott semmiféle rendelkezést 1938 októberében.

Az összes szlovák pártok hivatalosan kiálotották ki az autonomiát és ezzel megtagadták a csehszlovák államegységet.

Szegedy-Maszák ezután idézte Clementisnek 1943-ban tett megállapitását, amely szerint a magyar munkások és parasztok helyes álláspontot foglaltak el Csehszlovákiának az európai helyzetre vonatkozó magatartása tekintetében.

Clementis még 1943-ban elismeréssel beszélt a szlovákiai magyarokról, most mégis közöttük akarja a bünbakot megtalálni a müncheni eseményekért.

Ennek célja az, hogy lepiezze azt a szerepet, amelyet a hitlerista szlovákok a csehszlovák köztársaság felbomlása körül játszottak, továbbá, hogy kiforgassák vagyonukból a Szlovákia szorgalmas parasztjait. A potsdami konferencia csak a németek kitelepitéséhez járult hozzá és nem adott helyt a magyarok kitelepítésére vonatkozó csehszlovák javaslatnak.

Most Csehszlovákia megkisérli a potsdami döntés revizióját, de reméljük, hogy a konferencia a potsdami döntés alapjára helyezkedik és a kollektiv felelősség elvének a kimondásával nem sujtja a magyar népet újabb elviselhetelen terhekkel.

Hitleri elvek feléledése

A csehszlovák kormány a magyar kisebbség likvidálására három eszközt választott, és pedig az ez év februárjában megkötött lakosságcsereegyezményt, a magyar kisebbség jelentékeny részének elszlovákositását és a 200.000 magyar kényszerkitelepítését. — Minthogy a Magyarországról Csehszlovákiába való átköltözésre önként jelentkezett szlovákok száma a 60—80 ezret, a csehszlovák kormány demokratikus kormányhoz nem méltó eszközzel és az egyezmény szellemének kijátszásával legalább 180 ezerre akarja felduzzasztani a Magyarországra áttelepítendő magyarok számát. Az egyezmény végrehajtása folyamán kiderült, hogy a csehszlovák kormány a háborus főbűnösöket, egyelőre több, mint 23.000 magyart, családtagjaikkal együtt 80.000 embert szándékozik Magyarországra átdobni minden vagyonuktól és ingatlanuktól megfosztva. Ezt a számot az egyezmény rendelkezéseit önkényesen megváltoztatva érték el. A csehszlovák kormány augusztus 27-i jegyzéke szerint ez még csak az első csoport, ami azt jelenti, hogy

még további ezreket akar háborus bűnösnek kimondani és és vagyonától megfosztani.

A háborus bűnösként elitélt magyarok a legtöbb esetben párnapos büntetést kaptak, de mellékbüntetésként kimondták valamennyiüknek elkobzását és kiutasitását.

Ugyanakkor szlovák fasiszták és háborus bűnösök szabadon járnak, birósági eljárás sem indult ellenük.

Amikor 200 ezer személy kiutasitásáról beszélnek, voltaképpen 380 ezer ember kiutasitásáról van szó, mert a lakosságcsere egyezmény alapján kitelepített magyarok elköltöztetése is kényszerü. Lehet-e szó egyáltalán arról, hogy magyarok százezreit ősi földjükről humánusan lehessen kitelepiteni. A népcsereegyezménnyel kapcsolatban szerzett tapasztalataink alapján nem bizhtunk a humanitásban. Veszélyes és furcsa emlékeket felidéző eszköz az úgynevezett visszaszlovákositás is.

Eddig csak Hitler csinálta azt, hogy a faji elv nevében a világ minden németnyelvű személyére igényt tartott, akármilyen nemzethez tartozott is.

A szlovák hatóságok már sok tízezer magyart kényszerítettek arra, hogy vallják magukat szlovákoknak és akkor nem utasitják ki őket. A kényszer pedig

ezeknek a nyilatkozatoknak erkölcsi érvényességét kizárja.

Adatok, amelyek a valóságnak megfelelnek

Magyarország lakossága csökkent ugyan az antiszemita üldözések és háborus veszteségek következtében, de nem olyan mértékben, mint azt Clementis állitja. 1941-ben Magyarországon a zsidótörvények alá esők száma 481.000 volt. Clementis a magyar zsidóság áldozatainak számát közel félmillióra teszi, pedig ezzel szemben a magyar statisztikai hivatal és a zsidóság képviselői 220—240 ezerre becsülik a Magyarországon élő zsidók számát. A kitelepítésre kerülő németek száma nem fogja meghaladni a 270 ezret. A háborus halottak száma 240 ezer körül van a magyarországi lélekszámveszteség tehát semmiképpen sem éri el a csehszlovák delegáció által megjelölt számot.

Magyarországra gazdasági katasztrófát jelentene a 200 ezer magyar áttelepítése, mert népsürüsége négyzetkilométerenként meghaladja a 100 főt, Szlovákiában pedig 68 lakos jut egy négyzetkilométerre. Magyarországon jelenleg több mint 200 ezer ember van munka nélkül, Csehszlovákiában 520.000 munkás hiányzik.

Ne tegyék Magyarországot az elégedetlenség tűzfészkévé

A magyar kormány földet sem tud adni a kitelepiteni szándékolt, túlnyomó többségben mezőgazdasági lakosnak. Elviselhetetlen terhet jelentene a kényszerkitelepítés politikai szempontból is, mert ezek az áldozatok mindenfelé keserüséget teremtenének.

Magyarország a demokrácia útját járja s jószomszédi viszonyban akar élni összes szomszédaival és Csehszlovákiával is.

Ezért kérte a csehszlovák kormányt, ne tegye ezt lehetetlenné és ne tegye Magyarországot kor-

---

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
A Magyar Kommunista Párt kiáltványa 1944 szeptember 1-én a honvédséghez:

„Csak egyetlen út van nemzetünk előtt: a Vörös hadsereggel egyesülve kiverni a németeket hazánk földjéről. Csak így lesznek a békekötésnél a szomszéd népekkel egyenlő jogaink...“

mányának minden igyekvése ellenére az elégedetlenség tüzfészkévé

Szegedy-Maszák Aladár a magyar delegáció nevében kérte a bizottságot, emlékezzék az Atlanti Chartára és a népszabadságra.

Végleges megoldás csak igazságos elvek alapján jöhet létre, a 200 ezer ember kiutasitása pedig semmiképpen sem igazságos.

Beszéde végén kérte a csehszlovák pótindítvány elvetését.

A bizottság tagjai nagy figyelemmel hallgatták végig a beszédet, majd Masaryk bejelentette, hogy a bizottság következő ülésén hosszabb nyilatkozatot kiván tenni.

Az ülés ezzel végetért.

A békeértekezlet pénteki menetrendje

A békeértekezlet pénteki menetrendje a következő: Délelőtt az olasz politikai és területi bizottság, a balkáni és finnországi gazdasági bizottság és katonai bizottság ülésezik, délután az olasz gazdasági bizottság és a trieszti albizottság, a magyar politikai és területi albizottság, valamint a jogi és szövegezési albizottság tanácskozik.

Elsimult a Wallace beszéd okozta amerikai kormányválság

Wallace bennmarad a kormányban és tovább folytatja szovjetbarát politikáját

Washingtonból jelentik:

Wallace kereskedelemügyi miniszter hosszabb megbeszélést folytatott Truman elnökkel. A megbeszélés befejeztével közölte, hogy miniszter marad, de a békeértekezlet befejeztéig nem mond politikai beszédet.

Az AFP washingtoni levelezője írja: Noha szerda délután megoldódott az az amerikai belső válság, amelyet Wallace legutóbbi nyilatkozata keltett, politikai körök véleménye mégsem egységes azoknak az elhatározásoknak a magyarázatában, amelyek Truman és Wallace szerdai megbeszélése alkalmával születtek meg. Truman környezetében a megbeszélés eredményét az elnök nagy győzelmeként könyvelik el.

Ugyanekkor Wallace környezetében utalnak arra, hogyha a kereskedelemügyi miniszter engedett az elnök felkérésének, ez azért történt, mert Truman igéretet tett Wallace több kívánságának teljesitésére, nevezetesen arra, hogy Amerika a jövőben engedékenyebb politikát követ a Szovjet irányában.

Wallace a Fehér Házból távozva igen határozott választ adott az AFP tudósitójának.

Az ujságiró feltette az egyenes kérdést: Fenntartja-e miniszter ur álláspontját a szovjet irányában? Feltétlenül, — hangzott a válasz.

A helyzetben tehát belső ellentmondás mutatkozik, mert

Truman kormányában továbbra is bennmarad az a miniszter, aki nyiltan ellenzi a külügyminisztérium politikáját.

Végeredményben megállapitható, hogy a Wallace-ügy még nem zárult le. (MTI)

Fokozottabb ellenőrzés alá veszik a malmokat

Budapestről jelenti a MTI: Az aratás óta a gazdaközönség részéről különösen megszaporodtak a vidéki malmok elleni panaszok. Tekintettel arra, hogy a közellátási és pénzügyminisztérium malomellenőri létszáma mindössze 160 fő, Dobi István földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy az 500 főt számláló gazdasági felügyelői kart is beállítja az ellenőrzési munkába.

A földmivelésügyi miniszter ezzel kapcsolatosan kiadott rendelete előirja, hogy a gazdasági felügyelők kiszállásaik alkalmával tartsanak dobszó útján közzétett panasznapot, vizsgálják meg a helységben működő vámmalmokat abból a szempontból, hogy az őröltetőket minőségi és mennyiségi szempontból megfelelően szolgálják-e ki az előirt őrleményekért. A malmok ellen felmerült panaszok bármikor rövid úton bejelenthetők a községi elöljáróságnál és a gazdasági elöljárónál.

A földmivelésügyi miniszter erélyes intézkedéseivel párhuzamosan a közellátási és a pénzügyminiszter is lényegesen emeli a malomellenőrök számát.

Illetékesek ezekkel az intézkedésekkel a jövőben biztositják, hogy a molnárok seholsem csorbithatják a gazdák érdekeit. A hatóságok ennek biztosítására a legerélyesebb megtorló intézkedésektől sem riadnak vissza.

Kormányrendelet az aranyfeldolgozás korlátozásáról

Budapestről jelentik: A hivatalos lap csütörtöki száma közli a kormány rendeletét, amely szerint aranyból készült ékszereket, műtárgyakat, használati tárgyakat, amelyeknek anyagában 250 ezredrészt meghaladó mennyiségű színarany van, valamint fogászati aranyat előállítani, átdolgozni, árverésen megvenni és elzálogositani tilos. Aranytárgyak javitására, vagy aranyozásra aranyat felhasználni tilos. Ugyancsak tilos aranytárgyakról szóló zálogjeggyel bármilyen üzlet lebonyolitása. E tilalom nem vonatkozik a postatakarékpénztár zálogházainál való elzálogosítására, az aranytárgyaknak iparigazolvánnyal bíró iparos által való megvételére, fogászati aranynak fogorvos és fogtechnikus által való felhasználására és aranytárgyaknak iparigazolvánnyal rendelkező iparos által történő javítására.

A belföldi forgalom számára előállított aranytárgyak nyersanyagsúlya a 30 grammot nem haladhatja mek Nem tilos ezeknek a tárgyaknak cseréje, valamint 30 grammnál kisebb súlyú aranytárgyak közeli rokonok közötti, továbbá jegygyűrűknek jegyesek közt való ajándékozása.

John Haire tárgyalásai

Budapestről jelenti az MTI: John Haire, a Magyarországon időző brit munkáspárti képviselő csütörtök délután meglátogatta Ortutay Gyulát, a Magyar Központi Hiradó Rt. elnökét és több mint egy óra hosszat tartó szivélyes megbeszélést folytatott vele.

Jelentik még ...

Londonból jelenti a MTI: Az Atlanti-óceán átrepülésére indult belga gép sorsa még ismeretlen. A gép Brüsszelből Ujfunland felé repült és eltünt. Személyzete és utasai 44 főből állott.

*

Newyorkból jelenti a MTI: Az Egyesült Nemzetek gazdasági és szociális tanácsában működő menekülésügyi albizottság kimondotta, hogy egyetlen egy elhurcolt személy sem szállitható haza akarata ellenére.

*

Belgrádból jelenti a MTI: Stepinac zágrábi érseket a megszállás alatti tevékenysége miatt letartóztatták.

*

Londonból jelenti a MTI: A biztonsági tanács a Görögország elleni ukrán panasz ügyében szerdai ülésén határozat nélkül csütörtökre halasztotta a vita folytatását.

*

Kairóból jelenti a MTI: Az angol hatóságok az egyiptomi kormányhoz intézett jegyzékben közölték, hogy egyetlen angol tengerészeti egység sem marad Alexandria kikötőjében.

*

Londonból jelenti a Reuter: Az angol külügyi hivatal részéről közölték, hogy minden középkeleti lengyel csapatot Angliába szállitanak. Ott leszereik és polgári munkára képezik ki őket.

*

Londonból jelenti az AFP: Az európai gazdasági segélybizottság főtitkára úgy nyilatkozott, hogy Európa most már a talpraállás útján van. Ennek következtében az ideiglenes jellegű segélyszervezet hamarosan állandó jellegű szervvel kell helyettesíteni, amely az európai gazdasági bizottságok kebelén belül működnek.

*

A bolgár politikai és területi bizottság szerdán elfogadta azokat az angol és amerikai javaslatokat amelyek a szerződés végrehajtásával kapcsolatban esetleg felmerülő ellentétek rendezésére vonatkoznak. A Bizottság ezután vita nélkül elfogadta a békeszerződés két utolsó cikkelyét.

*

Szerdán 137 magyarországi szlovák család 622 tagjával Komáromba érkezett. Ezek az első szlovákok akik a csehszlovák—magyar áttelepitési egyezmény alapján visszatértek régi hazájukba, nagyobbrészt bányászok és üvegfuvók.

*

Budapestről jelenti az MTI: A pestszentlőrinci tömeggyilkosság jogerősen halálra itélt négy résztvevőjét szerdán délutás végezték ki. Elsőnek Balogh Istvánt vezették elő. Balogh botrányos jeleneteket rögtönzött. Kiszabadította magát a fogházőrök, majd az iéletvégrehajtó kezéből, földrevetette magát, úgyhogy a rendőröknek is közbe kellett lépniök, amig sikerült a kezét összekötni és rajta az itéletet végrehajtani. — Utána Petrovics Ferenc, Zsiros Mihály és Csordás János következett.

Ujból találkozik a négy külügyminiszter

Párisból jelenti az AFP:

A békeértekezlet körében az a nézet nyilvánul meg, hogy a négy külügyminiszter legközelebb ismét találkozik és újabb erőfeszitést tesz annak a legkényesebb kérdésnek a megoldására, amely a 21 nemzet értekezletén felmerült. Ez a trieszti statum ügye, amelynek rendezése mind a bizottságban, mind pedig az albizottságban nehézségekbe ütközik. Az albizottság szerda délutáni ülésén kitünt, hogy a trieszti statum ügyében az egymástól eltérő álláspontok nem közelednek egymáshoz. Igen kényes kérdés továbbá a dunai hajózás is. Sürgős szükség van arra, hogy ezekben a kérdésekben, amelyeknek rendezése nagymértékben kihat az Olaszországgal, másrészt a Magyarországgal, Romániával és Bulgáriával kötendő békeszerződésekre, a négy külügyminiszter döntő módon lépjen közbe annál is inkább, nehogy az értekezlet kifogyjon az időből.

CHURCHILL Európai Egyesült Államokat akar

természetesen Amerika, Anglia, Franciaország és Németország összefogása által

Churchill tegnap a zürichi egyetemen ismét megnyilatkozott. Miután homályos szavakkal célzott bizonyos „új zsarnokság és terror közeledésének" kilátásairól, kifejtette, hogy

a megoldás egyetlen módja az Európai Egyesült Államok létesitése.

Hogy ezt milyen alapon képzeli el arra jellemző, hogy az Európai Egyesült Államok megvalósitása felé vezető első lépésként Franciaország és Németország összefogását jelölte meg, amelynek szorosan együtt kell működnie az USA-val és a brit államszövetséggel.

Majd áttért az atombomba kérdésére és kijelentette, hogy valószinüleg ennek titka néhány éven belül valamennyi államnak birtokában lesz és ebben az esetben

egy háború a szó szoros értelmében nemcsak a civilizációnak, de esetleg a földgolyó létének is végét jelentheti.

A pécsi-baranyai N.B. a munkáspártok és szakszervezetek álláspontjáról elfeledkezve nyilt levéllel fordul a kormányhoz a köztisztviselői fizetések emelése érdekében

A Pécs-baranyai Nemzeti Bizottság tegnap délelőtt ülést tartott. Az ülésen a NB egyes tagjai a közalkalmazotti és rendőri fizetések kérdését vetették fel, megállapitva, hogy ezeket a fizetéseket oly alacsonyan szabták meg, hogy azok különösen az alsóbb kategóriákban a közalkalmazottak megélhetését nem fedezik. Ugyanebben a szellemben merült fel a rendőrségi pótdijak, a közalkalmazotti nyugdijak és az ipari munkásság fizetésének kérdése is. A Magyar Kommunista Párt részéről

Polonyi Lajos elvtárs kihangsúlyozta, hogy a Párt egész súlyával hajlandó támogatni egy olyan akciót, amely a rendőrségi pótdijak és a legalacsonyabb nyugdijak rendezését célozza.

A NB végül elhatározta, hogy nyilt levélben fordul a magyar kormányhoz, amelyben kifejti az alacsonyabb fizetésű köztisztviselők áldatlan helyzetét, kéri, hogy a XV. fizetési osztály törzsfizetését 300 forintban állapitsák meg és ha más mód a költségvetés stabilitása miatt ennek megvalósitására nem mutatkozik, úgy póthitel formájában nyujtsanak módot megfelelő fizetések folyósitására.

*

Kétségtelen, hogy a NB-nak joga sőt kötelessége az állami gépezet munkájának figyelemmel kisérése és kritikája, de a magunk részéről nem tartjuk szerencsésnek a kérdés ilyetén felvetését. Nem vitás, hogy a köztisztviselői fizetések és nyugdijak, különösen az alsóbb kategóriákban a mai megélhetési viszonyok között nem elegendőek és ezzel alkalmasak arra, hogy „köztisztviselőinkben reakciós nosztalgiát ébresszenek és hajlamossá tegyék őket a korrupcióra". A hangsúly azonban — és ez az, amiről a NB elfeledkezett — azon van, hogy

„a mai megélhetési viszonyok között".

Akkor, amikor stabilizációnk alapja költségvetési egyensúlyunk, semmiféle pénzügytechnikai trükk nem megengedhető, amely ezt az egyensúlyt felborulással fenyegetné. Álláspontunk az, hogy

nem a köztisztviselői fizetéseket kell a költségvetés megengedett keretein túl emelni, hanem a megélhetési viszonyokat kell a meglévő fizetési skálával összhangba hozni. A megoldás az, amiért a MKP a stabilizáció kezdete óta a legélesebb harcot folytatja: Lejjebb az árakkal!

Érthetetlennek tartjuk a NB állásfoglalását annál is inkább, mivel ma már köztudomású, hogy a fizetés és béremelések ellen éppen a munkásság és a demokratikus tisztviselői réteg harcol legélesebben és a GyOSz és egyéb nagytőkés szövetségek azok, amelyeknek „jó szive" egyszerre csak megesett a nyomorgó proletárokon. Hogy miért épen azok igyekeznek a béreket emelni és a költségvetés egyensúlyát megbontani, akik egy újabb inflációból újabb inflációs nyerészkedési lehetőséget remélnek a maguk számára, ezt értjük. Nem értjük, hogy a pécsi NB miképpen tehette magáévá ezt a munkáspártok és szakszervezetek — a lehető legkövetkezetesebb védői — álláspontjával homlokegyenesen ellenkező felfogást, amely egyébként a koalició szellemével is ellenkezik, mert hiszen a koalició alapja a nehezen kivivott stabilizáció biztositása.

Részünkről a fizetésemelések helyett helyesebbnek tartanánk

az árak csökkentése érdekében, a sokszoros közvetítő kereskedelem kikapcsolása érdekében, a helytelen szorzószámmal megszorzott árak helyesbitése érdekében állást foglalni.

Lehet, hogy ez nehezebb, lassabb eredménnyel kecsegtető és így kevésbbé népszerűséghajhászó harc, de feltétlenül hasznosabb ügy demokráciánknak, imnt a közvetlenül érdekelt szellemi és fizikai dolgozóknak is.

NÉGYÉVI BÖRTÖNRE ITÉLTEK MOCSÁRY DÁNIELT

Budapestről jelenti a MTI: A népbiróság Mocsáry Dánielt, a Sztójai-, a Lakatos- és a Szálasi-kormány földmivelésügyi államtitkárát háborús és népellenes bűncselekmény címén 4 évi börtönre itélte.

Pártnapi és népgyűlési előadók részére

értekezletet tartunk pénteken 20-án, délután 7 órakor a Bajcsy Zsilinszky-utcai pártházban

Előadó: ILKU PÁL elvtárs.

MEGYEI BIZOTTSÁG

A fontos tárgysorozatra való tekintettel kérjük elvtársaink pontos és teljes számu megjelenését

MOZI

Péntek, szeptember 20.

PARKMOZI

Bűbájos filmmese az elvarázsolt menyasszonyról:

A sárkány rabja

Miljár, Sztoljarov, Patyomkin.

APOLLO

Walt Disney világhírű színes mesefilmje:

Hófehérke és a hét törpe

URÁNIA

Kényes témájú filmdráma:

Tilos utakon

Corinne Luchaire, Annie Duc ux.

Előadások 6, 8 órakor.

Figyelem! Figyelem!

Közkívánatra.

Hófehérke és a 7 törpe

az **URÁNIA** filmszínházban pénteken délután 4 órakor, csak egy előadáson.

6 és 8 órakor:

Tilos utakon. = Híradó.

Telefon: 28 00

HÍREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás péntek estig: Megélénkülő, helyenként viharos délnyugati, majd északnyugatira forduló szél. Többfelé, főleg nyugaton és északon futóeső. A hőmérséklet kissé csökken.

— Halló, figyelem! A MKP Budai külvárosi szervezete 21-én, szombaton este ½8 órakor színdarabbal egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre minden pártszervezetet és mindenkit szeretettel meghív a vezetőség a Munkás Kultúrházba. A zenét kitűnő jazzzenekar szolgáltatja. Italok és büffé olcsó árakkal.

— Esküvő. Piskur Nellyke és Hoffmann Lajos szeptember 21-én, délután 6 órakor tartják esküvőjüket az Irgalmasok templomában.

— A Természetbarátok Turista Egyesülete pécsi csoportja f. hó 20-án, pénteken délután 6 órakor rendes havi választmányi ülést tart a szakszervezeti székházban lévő hivatalos helyiségében. Kérik a választmányi tagok teljes számú pontos megjelenését.

— Műsoros diáktáncestély. A Felsőipariskola ifjúsága szeptember 21-én, szombaton este 7 órai kezdettel műsoros táncestélyt rendez a Budai Kath. Körben. Tánc 2 óráig. Büffé. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség. (X)

— A Pécsi Izraelita Hitközség értesíti híveit, hogy a péntek esti istentisztelet háromnegyed 7 órakor kezdődik.

— Gépjárművezetőképző (soffőr) tanfolyam. A közlekedésügyi minisztérium felügyelete mellett a pécsi felsőipariskolán a jövő héten mindegy 6 hetes időtartammal állami autóvezetőképző tanfolyam kezdődik. A kiképzést nyert tanulók a tanfolyam vezetésével végbizonyítványt és szemkívül hajtási jogosítványt — soffőrigazolványt — kapnak. A tanfolyam alatt az elméleti oktatáson és a vezetői gyakorlaton kívül műhelyoktatás is történik, így ennek elvégzésével azok is teljes jártasságra tesznek szert, akik a járómű vezetését foglalkozásszerűen kívánják gyakorolni és az utóbbi időben erősen fejlődő automobilizmus révén akarnak maguknak elhelyezkedést találni. Érdeklődni lehet a kerületi iparfelügyelőségen (Kossuth Lajos ut 79.) adott időben, ahol megkapják a szükséges felvilágosításokat.

Budapest II.

20.00: Balettzene. 20.30: Rádió szabadegyetem. 21.00: Hírek. 21.15: Cigányzenekar. 22.00: Operarészletek.

Studió, kulturgárda, patronázsmunka

A budai-városi MKP mindent valóraváltott, amit a versenytervben vállalt — Pártszervezet, amely munkájával bizonyítja, hogy igazi kommunista magatartás a legjobb propaganda

Szerte az országban megindult és lassan már befejezéshez közeleg a kongresszusi verseny. Üzemi és társadalmi pártszervezetek, kultúrcsoportok és propaganda gárdák hívták ki ennek keretében egymást nemes versenyre.

A cél egy volt: A kicsin keresztül felépíteni a nagyot, a szakszervezeteken keresztül a pártot, és a párton keresztül az országot.

Ezzel a céllal indultak a kongresszusi versenybe a szervezetek, és ennek a célnak mindenben megfeleltek. Még nincs ugyan vége a kongresszusi versenynek, de az abban kitűzött, maguk elé tűzött feltételeknek szrveezeteink már legnagyobb részt megfeleltek, eleget tettek kötelességüknek.

Erről a kongresszusi versenyről, a verseny résztvevőiről és állásáról közöl állandóan részleteket az Uj Dunántúl. Ennek a cikksorozatnak keretében most a MKP pécsi, Budai-városi szervezetébe látogattunk el.

Ahogy befordulunk az Ágoston térre, már valami megüti fülünket, ami nem volt hallható ezen a téren. A Budai városi pártszervezet leadójának mikrofonja van felállítva, s a téren nagy csoportok hallgatják a hanglemezműsort.

A kábel vonalát követve az Ágota utcába jutunk, ahol már az egyik házon messziről vöröslik elénk a felirat:

MKP Budai-városi pártszrevezet

Belépünk a házba, s az első elvtárs, akivel találkozunk már szája elé teszi ujját! Pszt! Csendesen! Studió van a házban!

Ez a csendes fegyelmezettség uralkodik az egész szervezeten.

Sztipánovics elvtárs, a Párt Budai kerületi titkára is csak halkan beszél.

— Kongresszusi versenytervezetünk legfontosabb pontja volt a studió kiépítése.

Sok munka, nagy áldozatok után sikerült végre megcsinálni a studiót, és szombaton délután már el is kezdtünk adásunkat.

— Versenytervünk második kiemelkedő pontja kultúrgárdánk megszervezése. Ennek is minden tekintetben eleget tettünk. Az augusztus 1-i 5-ös létszámot megtízszereztük.

Kultúrcsoportunk jelenleg 46 tagból áll, fiatalokból és öregekből vegyesen.

— Megalakítottuk propaganda és munkacsoportunkat. Tagságunk létszámát másfél hónap alatt 70 főre emeltük, de jelentkezők még mindig vannak. Versenytervezetünkben külön pontban állítottuk be azt, hogy egy munkacsoporttal leszállunk a bányába és a termelt szenet a gyermekmenhely részére adományozzuk. Sajnos ennek a programpontunknak nem tudunk eleget tenni, mi bennünk az igyekezet meg volt, a bánya jelenlegi állása mellett azonban tervünk kivitelezése lehetetlennek bizonyult.

Amig beszélgetünk, szünet van a studióban és odajön hozzánk az adás vezetője: Oberritter László. Ő egyébként a kultúrcsoport vezetője is. Megkérdezzük, hogy sikerült a studiót felépíteni, milyen a műsortervezet és hogy működik a kultúrgárda?

— Hosszas utánjárás és szervezés eredménye a studió. Kölcsönkapott gépekkel egy éjjel munkájával indult meg adásunk. Péntekről Szombatra virradó éjjel szereltünk be a studiót. A kábelt az orosz parancsnokság adta. — Köszönetet kell itt mondjak a Horgas rádiószerelő cégnek, azért a munkáért, amelyet nekünk, studiónk felépítésénél áldozott.

— Adásunk műsora igyekszik kielégíteni mindenki érdeklődését. Hírek, párthírek, szavalatok, hanglemezek, előadások és a kultúrcsoport szereplése az adás főbb műsorszámai.

— A kultúrcsoport most nagy előadásra készül.

Szombaton este a Munkás Kultúrház nagytermében előadjuk Breinik Antalnak a Munkás Kultúrszövetség pályázatán díjnyertes színművét a „Lázadók"-at

A kultúrgárda legjobb tagjai az ifjúság köréből kerülnek ki. Szobi Márta, Benkő Margit, Jákab Károly, Bischoff Imre és Dani Károly minden dicséretet megérdemel. De köszönetemet kell itt kifejeznem a Bőrgyár Kultúrgárdájából velünk foglalkozó két elvtársnak, Láng Antalnak és Béres Ilonának is. Ők a csoport rendezői, nagyon sokat köszönhetünk nekik.

Most újra Sztipánovics elvtárs kapcsolódik be a beszélgetésbe.

— Fontos még megemlítenünk munkacsoportunk szerepét is. — Három falu védnökségét vállaltuk, és ennek a három falunak, Nagykozárnak, Kozármislenynek és Egerágnak segitünk is. Munkacsoportunk, amely cipészekből, szabókból, varrónőkből és aztalos, bádogosmesterekből áll vasárnap száll ki a faluba és a szegényeken ingyen munkával segit.

Egyik falunk, Nagykozár egy rádió beszerzését kérte tőlünk, mi már holnap visszük is ki nekik a rádiót, amelyet saját magunk állítottunk össze, szereltünk egybe.

A kongresszusi verseny tehát elérte célját. Szervezeteink, így köztük elsők között a Budaivárosi szervezet is nagyot produkáltak. Pontokat, versenytervezetet tüztek maguk elé és teljesítették azt.

Ha minden szervezetünk ilyen munkát végez, ilyen eredményt fog tudni felmutatni a kongresszusi verseny keretében, mint a Budai-városi, akkor a verseny elérte célját, megtette azt, amit vártunk tőle.

Kedvező Baranyamegye mezőgazdasági helyzete

A vármegye mezőgazdasági helyzetéről közli az alispáni jelentés, hogy a nyári kánikulában kiszáradt talaj az augusztus végi bőséges esőzésektől annyira átnedvesedett, hogy a legfontosabb mezőgazdasági munkálatok végzése: az ősziek alá a talajelőkészítés, a trágyakihordás és alászántás, az ősziárpa, rozs, bíborhere, lucerna, és őszi takarmányok vetése megindulhatott amit nagy mértékben elősegit a kedvező időjárás is. — Nehézséget ezen a téren csak az igaerő hiánya jelent, amit igaerőkirendeléssel előreláthatóan át lehet hidalni.

A kalászosok cséplése befejezést nyert és már csak az apró-magvak és takarmánynemüek cséplése folyik. A kukorica törése folyamatban van.

A rétek az esők után megjavultak. A legelők növényzete szintén felfrissült és ennek következtében kedvező időjárás esetén hosszú legelteressel számolhatunk ami a télire gyűjtött szénakészletek jelentős megtakaritását eredményezheti.

Kézimunkaerőben az alkalmi munkások munkavállalása miatt még mindig felesleg mutatkozik, ennek ellenére azonban a hivatott mezőgazdasági munkások munkanélkülisége még nem áll fenn.

Uj Dunántúl matiné vasárnap délelőtt a színházban

Általános érdeklődés előzi meg az Új Dunántúl vasárnapi matinéját, amelyet az országos sajtónap keretében rennállásunk egy éves jubileuma alkalmából rendezünk délelőtt ½11 órakor a Színházban.

A nagyarányú érdeklődés elsősorban Losonczy Géza elvtárs, a Szabad Nép szerkesztője sokatigérő előadásának szól, amelyben a sajtó feladatait ismerteti a demokráciában. Nagy váraokzás előzi azonban meg a színtársulat legjobb erőinek fellépését is, akikkel a pécsi közönség jórésze ezen a matinén ismerkedik meg. A műsorösszeállítás igen nivós, minden szám hovátartozásunkat reprezentálja. Várady Gyöngyi versei közül valamennyiünk szívéhez nőttek Petőfitől a Farkasok és kutyák dala és József Attilától a proletárjáj. Karossa Margit Ady verseket szaval, Hidvégi Lajos pedig Rákóczi megtérését énekli. Szigeti Pál elvtárs egy Gábor Andor és egy Freiligwarth verset szaval, a Simén---Kévési táncospár magyar tánccal szórakoztatja a vendégeket. Zenéről a honvédzenekar gondoskodik, a konferanszié pedig Pogány Róbert elvtárs, a MKP Központi Pártiskolájának előadója lesz.

Az Új Dunántúl szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdai személyzete kéri Pécs közönségét, minél nagyobb számban jelenjék meg ünnepségén, ezzel bebizonyítva szeretetét, amelyet az Új Dunántúl iránt érez.

Távíróforgalom Németalfölddel

Budapestről jelenti a MTI: A posta vezérigazgatósága közli, hogy Németalfölddel megnyilik a távíróforgalom. Ugyancsak a postavezérigazgatóság közli, hogy a budapesti Állatkertben szeptember 28-tól október 6-ig rendezendő kertgazdasági és kis állatvásár színhelyén alkalmi postahivatalt állítanak fel, amely különleges feliratú keletbélyegzőt használ.

Ujságírók-Orvosok

Hétfőn délután 5 órai kezdettel ismét pályára lép az Ujságírók együttese. Az emlékezetes Sörgyár elleni meccs után gyökeres változtatásokat hajtott végre a csapaton a vezetőség. — Nagy átcsoportosítások történtek, szorgalmas edzés után ujra régi fényében ragyog az együttes. A nagy előkészületek után most aztán ellenfelet keresett magának az Ujságírók csapata. Több sikertelen meg-PVSK, DVAC, Bőrgyár és orosz klubcsapatok vezetőivel folytattak, végre sikerült is leköttni egy mérkőzésre az Orvosok világhírű csapatát.

Erről a hosszadalmas előkészületről és megbeszélésekről Zsadányi Oszkár, a csapat menedzsere a következő sajtójelentést adta ki:

Kétheti harcom gyümölcseként most ismét pályára léphet csapatom. Eddigi sikereink, melyeknek fénye egész elhomályosította ujságírói képességeinket, mély nyomot hagyott ellenfeleink lelkületén is. Hosszas megbeszélések után sikerült csak egy olyan csapatot találnunk, amelyik félretéve félelmét hajlandónak mutakozik arra, hogy tisztára suvickolt góllövőcipőink tüzébe álljon.

Szinte hihetetlen, s előttem érthetetlen az a merészség, amivel Pécs orvosai kihivásomat elfogadták. Nem átallották azt mondani, hogy meg akarnak verni bennünket. Minket, a verhetetlen tizenegyet, és vezetőjét, engem, a rettenhetetlen Zsadányi Oszkárt.

Eddig a népszerű menedzser nyilatkozata. Most pedig, mint mondani szokták: Lássuk a medvét.

Bányászelvtársainkhoz és bányászolvasóinkhoz!

Az Új Dunántúl közli a bányászelvtársakkal, hogy e héten a A BÁNYÁSZ nem jelenik meg, mivel a vasárnapi ünnepi dupla szám miatt kinyomtatása technikai nehézségekbe ütközik. A beérkezett bányászanyagokat lapunk vasárnapi számában külön oldalon közöljük le.

Szabadság! Jó szerencsét!

ÚJ DUNÁNTÚL

Dr. Vasady-Kovács Ferenc pénzügyi államtitkár Pécsett

Tájékoztatta a kereskedőket és iparosokat a kormany adó- és hitelpolitikáról

A kereskedelmi és ipari érdekképviseletek tájékoztatására és a panaszok, valamint a felmerült nehézségeknek a helyszínen történő kivizsgálására tegnap reggel Pécsre érkezett a pénzügyi kormányzat részéről dr. Vasady Kovács Ferenc iparügyi államtitkár dr. Forgácsh pénzügyminiszteri tanácsos, az egyenes adóosztály vezetője, valamint egy pénzügyminiszteri titkár, a forgalmi adó előadójának kíséretében.

A pesti vendégek értekezletet tartottak, amelyre meghívták a pécsi Ipartestület, valamint a Pécsi Kereskedők Testülete vezetőségét.

Az értekezleten Vasady Kovács államtitkár vázolta azokat a terveket, amelyeket a kormányzat felvetett azzal kapcsolatban, hogy az adózók és a kormányzat közötti közvetlen érintkezést és kapcsolatokat, hogy vegyék fel. Bejelentette, hogy az állam meg kívánja indítani a hitelületet, de csak abban a mértékben, amilyen mértékben azt a stabilizáció állása megengedi.

Ismertették ezután az új adórendszert, a forgalmi és kereseti adózás miként jét és az egyenes adót.

A pécsiek részéről Földes György, a Kereskedők Testületének főtitkára, dr. Karl Lajos, valamint dr. Kaufer Imre, a Testület ügyésze szóltak hozzá a tárgyhoz. Kifogásolták, hogy az alacsony haszonkulcsok mellett olyan magas, 6%-os adózást nem bírnak ki a kereskedők.

Az Ipartestület részéről Erdősi Emil főjegyző a közmunkaváltság kivetőinek azt a jogát kifogásolja, hogy vagyononként ők állapíthatják meg a közmunkaváltság nagyságát, holott erre régi szakemberek sem képesek.

Számos hozzászólás után ért csak véget az összejövetel, amely fontos lépést jelent a kormányzat és az adózók érdekeinek összeegyeztetése tekintetében.

Bútort készpénzért használhatlan olcsón **Ábrahámnál, Deák-u. 2.**

IPARTESTÜLETI HIREK

A festőipari szakosztály folyó hó 20-án, pénteken délután 6 órakor fontos ügyben megbeszélést tart a Rákóczi-út 24. számú ház szakoszt. helyiségében.

A fodrászipari szakosztály elnöksége közli, hogy a borravaló rendszer a fodrásziparban megszünt. Az új kollektív szerződés értelmében a fodrásziparban borravalót adni és elfogadni tilos.

A szabóipari szakosztály értesíti tagjait, hogy a varrófonál és bérésáruk kiutalását megkezdte. Előjegyzés és befizetés férfiszabók részére Blum József (Mária-utca 5. szám), nőiszabók és rokonszakmák részére Székely István (Kossuth Lajos-út 41.) üzletében.

SZAKSZERVEZETI HIREK

INGYENES GYORS- ÉS GÉPÍRÓTANFOLYAM!

A közelmultban a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja felhívást tett közzé és felkérte a kartársakat, hogy jelentkezeznek továbbképzésre. Meg kell vallnunk, hogy felhívásunk nem járt kellő eredménnyel, a kartársak nem értették meg a szakszervezetek intencióját és ezért szükségesnek tartjuk, hogy rávilágítsunk, miért van szükség továbbképzésre.

Tudjuk mindannyian, hogy állandóan növekvő munkanélküliség van. Ezt nem szükséges külön bizonyítani, mert mindannyiunknak van egy-egy ismerőse, aki kiesett lálásából. Viszont rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy jólképzett magántisztviselő még ma is elhelyezkedhet. Általában magántisztviselő kollégák között kevesen vannak jó gyors- és gépírók. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezirányban a kollégáink rendelkezésére álljunk és igyekezzünk odahatni, hogy gyors- és gépírótanfolyamunkon keresztül megfelelő képesítést kapjanak, miáltal elhelyezkedésük könnyebbé válik.

A tanfolyam teljesen ingyenes lesz és október hó 1-ével kívánjuk megindítani. A tanfolyamon részt vehet bármilyen szervezett dolgozó. Jelentkezni lehet a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezeténél (Szakszervezeti Székház) a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

*

Házfelügyelők 20-án vezetőségi ülést tartanak.

Földmunkások 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Szállítómunkások 22-én 9 órakor taggyűlést tartanak.

Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán szervezett esti munkástanfolyamra a jelentkezési határidőt folyó hó 21-én déli 12 óráig bezárólag meghosszabbították. Szakszervezeti Titkárság.

Felhívás a szakmaközi választmányi tagokhoz. Folyó hó 20-ára hirdetett szakmaközi választmányi ülés téves közlésen alapszik, tehát megtartva nem lesz.

Az egyetemen szervezett jog- és államtudományi esti munkástanfolyam felvételi vizsgája szeptember 21-én délután 3 órakor lesz az egyetem jogikari épületének második emeletén. Felhívják a jelentkezőket a fenti időpontban pontosan jelenjenek meg.

A Kisiparosok Országos Szabadszervezetének Cipészipari Szakosztálya felhívja a cipészipáros tagokat, hogy folyó hó 20-án, pénteken délután ½6 órakor saját érdekükben jelenjenek meg. Tárgy: a megérkezett anyagok kiutalása, illetve szétosztása.

A Kisiparosok Országos Szabadszervezete értesíti tagjait, hogy akik a jog- és államtudományi esti munkástanfolyamra jelentkezni óhajtanak, pénteken és szombaton még jelentkezhetnek. (Színház-tér 1. sz. alatt.)

SZINHÁZ

CIGÁNYSZERELEM PÉCSETT

Szombaton mutatkozik be a színház operett-együttese

A Pécsi Nemzeti Színház, Halasi Iván igazgató vezetése alatt új műsorpolitikát folytat. Ebben a műsorpolitikában első helyen áll a próza és az opera, de a mellett helyet kap az operett is. A színház prózai együttese már csütörtökön bemutatkozott a város közönségének. Most, szombaton este ½8 órakor bemutatkozik a színház operett-együttese is. A társulat művészei és művésznői szívvel-lélekkel dolgoznak reggeltől estig, hogy minél tökéletesebb alakítást nyujtsanak.

Az operett-együttes a „Cigányszerelem" című három felvonásos nagyoperettben mutatkozik be, amelyet A. M. Wilner és Rob. Bodanszky írt, zenéjét pedig a magyar operettfejedelem: Lehár Ferenc szerezte. A darabban Tamás Benő, Nagy Anikó, Bicskey Károly, Hidvégi Lajos, Keményi Gizi, Laky József, Rákos Kató, Patay József, Faragó Vilmos, Jancsó Jolán, Győrvári József, Gergely István és Szabó Gizi szerepelnek. A darabot Farkas József rendezi. A táncbemutatót Kévési Mária és Simén Margit tanította be. Ugyancsak ők táncolják a szóló számokat is. A művészi kivitelű díszleteket Ütő Endre, az országos hírű díszlettervező tervezte és készítette el.

Heti műsor:

20-á, péntek este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (A. bérlet).

21-én, szombat este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (B. bérlet)

22-én, vasárnap délután 4 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

22-én, vasárnap este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

23-án, hétfő este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (A. bérlet).

24-én, kedd este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Dolgozók bérlete).

25-én, szerda este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 20., PÉNTEK.
Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** A nők a sportban. Előadás. **8.1:** Hanglemezek. **9.00:** Jazz. **10.00:** Hírek. **10.10:** Olasz dalok. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Gerard Laboch énekel. **12.45:** Csicsóka. **13.00:** Jazz. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** A Postás-zenekar. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének műsora. **16.25:** Az orosz követség ajándéklemezeiből. **16.45:** Kosztolányi Dezső: Vér. **17.00:** Szakszervezeti tanácsadó. **17.10:** Szakszervezeti híradó. **17.15:** A londoni BBC. ajándéklemezeiből. **17.25:** Horgásztan. **17.45:** Sportközlemények. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Gyermekbarátok műsora. **18.30:** Rádió kamarazenekar. **19.15:** Petőfi világa. **19.35:** Faluhíradó. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Török Erzsébet énekel. Veress Sándor zongorázik. **21.00:** Európa és a magyar közvélemény. **21.15:** Rádiólexikon. **21.25:** Zongoraszólók. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Jascha Heifetz hegedül. **22.30** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Straviszky és Honegger műveiből. **23.10:** Hírek angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.35:** Könnyű dallamok.

SPORT

VEZÉR

A mostani időkben az újságok hasábjain egyre többször olvassuk, sportvezetők és szurkolók szájából egyre többet halljuk Vezérnek, a PVSK legjobb csatárának, az ország egyik legjobb balszélsőjének nevét. A PVSK kiesése után egyesületek versengtek érte, sőt, a legutóbbi időben már Pécsre való leigazolását is szabálytalannak akarták minősíteni. Mindenképpen el akarták szipkázni Pécsről ezt a tehetséges játékost úgy, hogy az ő körül csoportosuló események már valóságos „Vezér-üggyé" nőtték ki magukat.

Nem áll módunkban, de nem is szeretünk egyes futballistákkal külön-külön személy szerint lapunk hasábjain foglalkozni, s hogy most mégis megtesszük, annak nyomós oka van.

Pécsi sportkörökben ugyanis olyan hírek láttak napvilágot az utóbbi időben, olyan mende-mondák szállnak szerte a városban, amelyek cseppet sem segítik elő a magyar sport újjászületését, s amelyek ártanak nemcsak egyeseknek, hanem az egész sportközösségnek is. Ezekre a nagyrészt valótlan hírekre akarunk most reflektálni, meg akarjuk írni az igazat, hogy a sportdrukkerek lássanak végre tisztán ebben az ügyben. Ne üljenek fel minden hírre és ne akarják ők maguk jobban tudni a valót — és terjeszteni a fals valótlant —, mint ahogy tényleges en van.

Vezért, a Szolnoki MÁV volt balszélsőjét mult év augusztusában villámmal igazolta le a PVSK. Egy héttel ezelőtt már megírtuk azt, hogy a Szolnok most — az igazolás hibája miatt — visszakövetelni csatárát. Megírtuk azt is, hogy ez a követelés nem jogos, az ügy további fejleményeiről pedig most Messenyei Nándort, a PVSK ügyvezető elnökét kérdeztük meg.

— Szörnyű ez a Vezér eset, kérem — kezdi elbeszélését, — de hála istennek, most már vége van. Vezér végleg a mi játékosunk és most már az is marad.

— Hogy végződött a Szolnok feljelentése?

— Feljelentésében, vagy mondjuk így jobban: panaszában a Szolnok két vádat emelt ellenünk. Az egyik az ismeretes ügy, amely szerint Vezér nem is a mi igazolt játékosunk, a másik pedig az, hogy az általunk beküldött igazolólapot nem Vezér írta alá. Hétfőn délután hozta meg ítéletét ebben az ügyben az MLSz egyesbírája és ebben kimondja, hogy Vezér a PVSK igazolt játékosa.

— Mi az igazság Vezér áthelyezése körül?

—Az áthelyezés híre valóban igaz. Egészen meglepetésszerűen és váratlanul ért bennünket az a távirat, amelyben a MÁV központi vezetősége értesített bennünket, hogy Vezért áthelyezi Szolnokra. Mint később kiderült, a Szolnok vezetői elmentek Budapestre, a MÁV tájékozatlan vezetőségének bemesélték, hogy van Pécsett egy fiatal tehetséges, igazolatlan játékos, akit ők használni tudnának és megkérték, hogy helyezzék át Szolnokra. S mivel a vasut pesti vezetősége ilyen kéréseket aztán igazán megtesz a sport érdekében, másnap már jött is hozzánk a távirat. Én lóhalálában siettem fel Pestre, s miután megmagyaráztam a dolgok tényleges állását ,azonnal megkaptam az áthelyezés visszavonását. Pillanatnyilag a helyzet tehát az, hogy Vezért áthelyezték ugyan, az áthelyezési rendelkezést azonban másnap már vissza is vonták.

— S a Szolnok aztán megnyugodott ebben?

— Dehogy! Az egyesbírói ítéletet megfellebbezték, majd mikor látták, hogy ezen az úton nem szerezhetik meg maguknak Vezért, akkor aztán már keresték velünk az érintkezést, hajlandók voltak velünk egy asztalhoz leülni. Tárgyalásra hívtak meg és ezen kérték, hogy adjuk át nekik Vezért. Bejelentették, hogy akár messzemenő anyagi áldozatokat is hajlandók hozni. Mivel az MLSz engedélyezte a 2:1-es villámigazolást, most ennek keretében akarták leigazolni a balszélsőt. A válaszunk természetesen az volt, hogy mondjanak le erről. Az előzmények után örüljenek, hogy egyáltaláan tárgyalni vagyunk hajlandók.

A harc tehát már befejezéshez közeleg ugyan, de még mindig folyik. A Szolnok nem nyugszik, meg akarja szerezni volt balszélsőjét, a PVSK azonban nem hajlandó kiadni. S mivel a kiadáshoz az ő beleegyezése is szükséges, biztosnak látszik, hogy Vezér nem lesz a közeljövőben a Szolnoki MÁV játékosa.

Pedig ha Vezéren mulna . . .

— Más lenne akkor a helyzet — mondja a semleges. Tóth Zoltán a Bőrgyár egyik vezetője. Én mint vezető, nem szeretném, ha ilyen „Vezér"-szerű játékosom lenne. Vezér ugyanis szörnyen befolyásolható. Ő oda megy, ahova hívják, ahol nagyobb a „kereset". Vagy, hogy helyesebben mondjam, attól függ ez, ki tud többet mutatni, melyik tud többet hazudni neki.

KERÉKPÁRVERSENYZŐK FIGYELMÉBE!

A PVSK kerékpárszakosztálya felkéri a vasárnapi versenyre benevezni óhajtó kerékpárversenyzőket, hogy péntek este 7 órakor a Várady Antal-utcában lévő Vasutas Otthonban nevezéseiket feltétlenül adják be, mert késedelmes jelentkezést a rendező bizottság nem fogad el. Ugyancsak kérjük a verseny tárgyában az összes tagok feltétlen megjelenését.

SAKK

Az egyéni sakkverseny hatodik forduló eredményei: Neumann győz Maros ellen. Katona győz Polgár ellen. Kostyál Antal ellen, Papszt Avar ellen. Hajdu Neumann ellen, Katona Avar ellen. Dunai Iványffi ellen.

— **Az evangélikus és református egyház ifjúsága** e hó 22-én vasárnap kirándulást rendez, melyre mindkét egyház ifjúságát szeretettel meghívja. Gyülekezés vasárnap délután 2 órakor az ev. templom előtt. (X)

PÁRTÉLET

IFLAKTIVA

Szombat délután 6 órakor a Rákóczi-úti pártházban budapesti küldött részvételével iflaktivát tartunk. Megjelenés kötelező.

ELADÓ Hohner Verdi I-es tangoharmónika. Cím: **Gründler-u. 18.**

BUDAPESTRE, vidékre sokat utazom, ügyeit költséghozzájárulással intézem. Cím: **Kertészné,** kalaplet Kossuth Lajos-út 41.

HASZNÁLT BOROSHORDÓK eladók, 384—300—225 literes. **Jakabhegyi-út 19.**

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Ellend község korcsmáját mellékhelyiségekkel, mészárszékkel 1947 január 1-től 1949 december 31-ig terjedő 3 évre nyilvános árverésen a község tanácstermében **1946 évi október 20-án délután 3 órakor bérbeadja.** Kikiáltási ár 20 q. búza ára, bánatpénz 50 forint. Idegen árverezők újkeletű erkölcsi bizonyítványt és vagyonbizonyítványt tartoznak felmutatni. Egyéb feltételek a berkesdi körjegyzőségnél megtudhatók.

Községi előljáróság.

1520/1946. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Köblény község kocsmáját a községházánál **1946. évi szeptember hó 29-én d. u. 3 órakor** a legtöbbet igérőnek **1946.** október 1-től **1949.** december 31-ig terjedő időre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 320 forint, bánatpénz 100 forint.

Részletes árverési feltételek a bikali körjegyzői irodában megtudhatók.

Községi előljáróság.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

POLOSKA-IRTÓ kapható **ÉDEN** drogériában Kossuth-út

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**

Olcsón könyv, papir, irószer

Állásnélküli

Hölgyek és Urak,

valamint **B listások**

könnyű akvizíciós munkára

tisztességes keresethez juthatnak:

Kezdőket betanítunk! — Jelentkezés az

Új Dunántúl szerkesztőségében

10—12-ig.

JÓL FŐZŐ, becsületes, megbízható nő ajánlkozik háztartás vezetésére. Címeket **809.** számra a kiadóba kér.

CIROKSEPRŐ viszonteladóknak négyes 3.85, hármas 3.30, szőnyeg 2.75 forint. Cím: **Regős-utca 12.**

SZAKÁCSNŐNEK jobb helyre elmennék október 1-ére. Cím: **Törvényszéki házmester.**

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-49
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Csenser József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 213. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 21. SZOMBAT

Holnap: országos sajtónap!

A színházban, a díszelőadáson minden olvasónk ott lesz!

Széleskörű vita az albizottságban a pozsonyi hidfő körül

Felmerült a területcsere gondolata — A magyar delegáció álljon bármikor megjelenésre készen „Területet kérni és lakosságot ugyanakkor kitelepíteni nem elfogadható"

Párisból jelenti az MTI:

A magyar albizottság csütörtöki ülésén Pope tábornok (Kanada) felolvasta a kanadai delegáció deklarációját a pozsonyi hidfő kibővítésére irányuló csehszlovák pótindítvánnyal kapcsolatban. A deklaráció szerint ebben az ügyben bizonyos megfontolásokra van szükség Az Egyesült Államok delegációja a szeptember 9-i bizottsági ülésen kijelentette, hogy ha a csehszlovák pótindítványban körvonalazott területből kihagyják Rajka és Bezenye falvakat akkor ez amerikai vélemény szerint kielégíthetné a magyar delegáció által felhozott gazdasági és néprajzi ellenvetéseket, de ugyanakkor lényegében kielégíthetné Csehszlovákia célkitüzéseit is Szeretnénk tehát tudni, hajlandó-e a csehszlovák delegáció megfontolni annak lehetőségét, hogy pótindítványának célját korlátozná — hangzik a kanadai deklarációban

A kanadai delegációnak van még egy másik észrevétele is. Nevezetesen az, hogy inkább területi kiigazításról, mint hadászati követelések kielégítéséről van szó.

Ilyen körülmények között feltehető, hogy Csehszlovákia hajlandó a magyar kormánynak ugyanakkora területet átadni a két ország közötti határ mentén valahol másutt

Felmerült még egy komolyabb megfontolás — folytatja a kanadai deklaráció. Még pedig az, hogy amennyiben a bizottság elfogadja a pótindítványt, akkor **többezer magyar származású személy csehszlovák uralom alá kerül, ugyanakkor, amikor a bizottság egy másik csehszlovák pótindítványt is éppen most vizsgál, amelyik 200 ezer magyar áttelepítését követeli Csehszlovákiából Magyarországra**

Az a pótindítvány, amely magyar származású személyeket Csehszlovákiához akar átcsatolni, kapcsolatban azzal a javaslattal, melynek az a célja, hogy igen jelentős számú mgyart Csehszlovákiából Magyarországra telepítsenek át. Mi ebben a bizottságban egy tartós béke létrehozására irányuló szerződés részeit akarjuk kidolgozni.

Olyan rendszabály, amely terület és lakosság átcsatolására kényszerit egy legyőzött nemzetet, aligha elfogadható a világ közvéleményének jelentős rétegei előtt

mindaddig, amig meg nem állapittatott, hogy ezek az intézkedések nemcsak indokoltak, hanem hogy a lakosság áttelepítését a lehető legemberségesebben hajtják végre

A kanadai delegáció ezzel a nyilatkozatával távolról sem akarja, hogy Magyarország, a legyőzött nemzet ugyanolyan státusba kerüljön, mint egy győztes állam. Mivel azonban a magyar hozzájárulás nélkül a javasolt intézkedés a kitüzött célt aligha tudja elérni, nagyon örülne, ha a csehszlovák delegáció kifejtené azt a véleményét, hogyan lehet ezt elérni sabb módon, sőt, ha szükséges, a szövetséges kormányok megfigyelőinek jelenlétében hajtsák végre. Ami a pozsonyi hidfő kibővitését illeti, a kérdéses öt faluban körülbelül 2000 magyar lakik. Ezt már csak számbelileg sem lehet összehasonlitani azzal, amivel a kanadai delegátus ezt a kérdést össze akarja kötni. (Lakosság áttelepítése). Ez Csehszlovákia biztonságának kérdése. — Hangoztatta újra, hogy ezt a területi követelést ne kössék össze a lakosság áttelepítéssel.

Csehszlovákia ismét zárt ülést akar

A deklaráció felolvasása után Hajdu (Csehszlovákia) kérte az elnököt, hogy egy korábbi albizottsági ülés döntésének megfelelően nyilvánitsák zárt ülésnek a jelen ülést. 30 perces vita indult el arról, hogy a ülést titkosnak, vagy nyiltnak nyilvánitsák-e Hajdu végül is javasolta, hogy a jelenlegi ülést nyilvánitsák nyilvánosnak. Utána áttértek a csütörtöki ülés tulajdonképpeni tárgyára a magyar békeszerződéstervezet első cikkelyének 4. paragrafusához benyújtott csehszlovák pótindítvány megvitatására.

Ezután Hajdu szólalt fel. Kiemelte, hogy

Csehszlovákia továbbra is fenntartja, hogy egész követelését mennyiségileg és minőségileg is hajlandó illetékes szakértők elé terjeszteni.

Nyomatékosan hangsúlyozni kell azonban azt a csehszlovák álláspontot, hogy a szóban forgó kérdés nem kapcsolható össze a szlovákiai magyarok áttelepítésének kérdésével.

A csehszlovák kormány minden lehetőt el fog követni, hogy az áttelepítést a lehető leghumánusabb módon, sőt, ha szükséges, a szövetséges kormányok megfigyelőinek jelenlétében hajtsák végre. Ami a pozsonyi hidfő kibővitését illeti, a kérdéses öt faluban körülbelül 2000 magyar lakik. Ezt már csak számbelileg sem lehet összehasonlitani azzal, amivel a kanadai delegátus ezt a kérdést össze akarja kötni. (Lakosság áttelepítése). Ez Csehszlovákia biztonságának kérdése. — Hangoztatta újra, hogy ezt a területi követelést ne kössék össze a lakosság áttelepítéssel.

„Más is kapott, mi is kapjunk"

A kanadai delegátus szólalt fel ezután. Megjegyzi, hogy Hajdu csehszlovák delegátus nem válaszolt a kanadai deklaráció ama részére, amely szerint a csehszlovák—magyar közös határ mentén valahol másutt területet kell átengedni az átcsatolandók számára.

Hajdu újabb felszólalásában kijelentette, hogy Csehszlovákia nem az egyetlen ország, amely mint szövetséges ország területet kért ezen a békekonferencián. Utal a bolgár, görög, jugoszláv, albán, olasz területi követelésekre. Nem érti hogy a jelen esetben az albizottság miért találja szükségesnek, hogy a győztes csehszlovák állam terhére területtel kárpótoljanak egy másik országot.

Utána Baranovszki elnök hosszú fejtegetésbe kezd az albizottság feladatairól. Az albizottság feladata, hogy két csehszlovák pótindítvánnyal (pozsonyi hidfő és a bécsi döntés következményeinek semmissé nyilvánitása — kapcsolatban az érdekelt felek által beadott okmányokat tanulmányozza, mérlegelje azokat, majd javaslatokat tegyen. Az albizottságnak nem adtak megbizást arra, hogy az albizottságot közvetlenül nem érintő kérdésekkel foglalkozzék. Ha azonban olyan problémák merülnek fel, mint például a kanadai delegáció által felhozott áttelepítés, akkor az albizottság döntse el, hogy ezeket a problémákat itt tárgyalják-e vagy a magyar békeszerződéstervezet más pontjainál.

A kérdés hatalmas fontosságú

A kanadai delegátus teljesen egyetért az elnök felfogásával. Tekintve azonban, hogy a csehszlovák válaszból az a benyomása, hogy a kérdés igen fontos, nagyon szeretné részletesen tanulmányozni azt. Kéri tehát, adjanak arra időt és most rekesszék be az ülést.

Ausztrália delegátusa teljesen egyetért Kanadával, hogy a kérdés hatalmas fontosságú

Ugyancsak kéri, hogy napolják el az ülést.

Baranoviszki elnök helyesnek tartja, hogy a csehszlovák pótindítványból folyó összes körülmények tanulmányozására lehetőséget kell adni, felhívja azonban a figyelmet egy nagyon fontos körülményre. A békekonferencia főtitkársága elvárja, hogy a különböző bizottságokban a tanácskozásokat október 5-ig fejezzék be. Ez arra kényszerit bennünket — mondotta Baranovszki —, hogy igyekezzünk bizonyos mértékben meggyorsitani munkánkat.

Kéri az albizottság tagjait, hogy a legközelebbi ülésen a csehszlovák pótindítvánnyal kapcsolatban kész javaslatokat terjesszenek elő. Az sincs kizárva, hogy más kérdést is ehhez a bizottsághoz utalnak, amelyek szintén időhatárhoz lesznek kötve. Ezért nagyon kivánatos, hogy az albizottság ne akadjon meg. Baranovszki ezután Ujzéland delegátusának javasiatára kijelentette: „Meghívjuk

Magyarország képviselőjét, hogy tartózkodjék valamelyik mellettünk lévő helyiségben, hogy ha az albizottság a vita során szükségesnek tartja, meghívhatja a magyar delegátust.

Az elbizottság legközelebbi ülésén folytatja a magyar békeszerződéstervezet első cikkelyének negyedik paragrafusához benyújtott csehszlovák pótindítvány vitáját a pozsonyi hidfő kibővitésére vonatkozólag.

Párisi vélemény Szegedy-Maszák beszédéről

Párisból jelenti az MTI:

A 200 ezer szlovákiai magyar kiutasitását célzó csehszlovák pótindítvánnyal kapcsolatban elhangzott álláspont ismertetése után megállapitható, hogy a magyar delegátus nem alkalmazta a csehszlovák megbizott agitáló előadásmódját és nem használta azt a gyülölködő hangot, amely a cseh delegátus beszédén végigvonult. A csehszlovák beszédből csak az csendült ki, hogy nagy gonddal előkészitett, de erkölcsi alapjaiban igen nehezen tartható diplomáciai manőverről van szó. Az előadás módja és az indokolás egyaránt azt bizonyitja hogy a csehszlovák demokráciát a pótindítvány elutasitása nem érintené létalapjában. Szegedy-Maszák Aladár beszédét ezzel szemben a megcáfolhatatlan dokumentációs felépités és annak sikeres bizonyitása jellemezte, hogy a 200 ezer magyar kiutasitása a magyar demokráciát létalapjában rendítené meg.

Nem vagyunk egyedül!

Gerő Ernő nagyjelentőségű nyilatkozata párisi utjának eredményeiről

Budapestről jelenti az MTI: Csütörtökön délután érkezett haza Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter Párisból. Kijelentette, hogy sikerült baráti megállapodást létesiteni Jugoszláviával. Ennek jelentősége különösen a csehszlovák magyar vonatkozású ügyek tárgyalása idején igen figyelemremélto, mert azt bizonyitja, hogy mig Jugoszlávia hajlandó kétol dalú megállapodást létesiteni, a csehszlovákok egyoldalú intézkedésekkel akarják a magyarokat kitelepiteni. Igen fontos ez a megállapodás azért is, mert bizonyitja, hogy nem vagyunk annyira el szigetelve, mint ahogy azt egyesek feltételezik. A csehszlovák- magyar ügyön kivül hátralévő gazdasági kérdések letárgyalására valószinüleg másfél hét mulva kerül sor. Ezekhez a tárgyalásokhoz rendkivül nagy magyar érdekek fűződnek.

Magyar szabadságharcosok szovjet kitüntetése

Budapestről jelenti a MTI: A Szovjetúnió legfelsőbb tanácsának 1945 május 9-i és június 9-i rendelete értelmében a Vörös Hadsereg központi csoportjának állandó tanácsa a napokban 61 magyar állampolgárt, akik a Vörös Hadsereggel együtt résztvettek a német fasiszták elleni harcban és küzdöttek Budapest felszabadításáért a „Németország feletti győzelemért a nagy honvédelmi háborúban 1941-től 1946. évben" és a „Budapest bevételéért" érmekkel tüntette ki. A kitüntetések átnyujtása a napokban történik meg.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
Rákosi Mátyás beszéde 1943 szeptember 7-én:

„Az örvény szélére került az ország és sok idő a menekvésre már nincs. A kivezető út csak egy: azonnal és gyökeresen szakítani azzal a rendszerrel, amely ide vitte az országot és kiméletlenül eltávolítani azokat a vezetőket, akik ezért felelősek.

Churchill beszédének visszhangja

Míg Wallace balra, Churchill jobbra akarta tolni ország külpolitikáját

Newyorkból jelenti MTI: Úgy hiszik, hogy Churchill zürichi beszéde, amelyben felveti a francia—német együttműködésen alapuló európai Egyesült Államok eszméjét, ellenkezést idéz elő a liberális és baloldali sajtoban, amely szovjetellenes manővernek fogja minősíteni a tervet. A beszéd első visszhangja az, hogy Churchill új tervét elvetik, amennyiben azt a kiküszöbölhetetlen francia ellenkezés miatt megvalósíthatatlannak tartják.

Londonból jelentik: A Reuter-iroda diplomáciai munkatársa jelenti: Churchillnek csütörtökön, a zürichi egyetemen elmondott beszéde előreláthatólag mind Londonban, mind a világon egyebütt ugyanolyan nagy vihart fog felkavarni, mint Wallace, amerikai kereskedelmi miniszternek egy hétel ezelőtt elhangzott beszéde.

Mialatt Wallace a Szovjetunióval kapcsolatos politika enyhítésére törekszik, Churchill beszéde azt az általános véleményt keltette, hogy francia—német társulást kíván, amelyhez nagybritannia és az Egyesült Államok csatlakozhatnának. Londoni megfigyelők szerint Churchill jobbfelé, Wallace pedig balfelé tólta el azt a külpolitikai irányvonalat, amelyet Bevin és Byrnes képviselt. Churchill kijelentései azonban kevésbbé hozzák zavarba a brit kormányt, mint Wallace beszéde az amerikait. Ennek az az oka, hogy Churchill az ellenzék vezére Lehetséges, hogy Churchill beszéde megerősíti Bevin külügyminiszter helyzetét saját pártjában. Churchill beszédét, hasonlóképpen Wallacét is — londoni vélemény szerint az a felismerés ösztönözte, hogy milyen veszéllyel járna a Szovjetunióval való összeütközés. A két szónok azonban ellentétes következtetésre jutott ennek megakadályozása tekintetében.

A „Lázadók" munkáselőadásban a Kulturház színpadán

Szombaton este ismét nagyot produkálnak Pécs dolgozói. A MKP Budaikülvárosi szervezete ½8 órai kezdettel színdarabbal egybekötött műsoros táncestélyt rendez a Munkás Kultúrház összes helyiségében.

Az est kiemelkedő számának a színi előadás ígérkezik, amelyet a Budai-városi szervezet kultúrárdája ad elő. Breinik Antal: „A Lázadók" című, a Munkás Kultúrszövetség pályázatán díjat nyert darabja kerül színre, s a szereplők egytől-egyig a szervezet munkástagjai. Hosszú hetek munkája lesz ez az előadás, munkában eltöltött hetek fáradtságos szabad óráinak nagyszerű gyümölcse.

Az előadás után rövid műsor, majd tánc következik. A zenét a szervezet tagjaiból alakult kitűnő zenekar szolgáltatja, s a büfféről a szervezet asszonyai gondoskodnak.

Mindenkit hívunk; mindenkit szeretettel várunk, mindenki jöjjön el.

Májusig be kell fejezni a csehszlovák-magyar lakosságcserét

Pozsonyból jelentik: A Pravda a kisebbségi kérdéssel foglalkozva megállapítja, hogy 1947 májusáig be kell fejeződnie a Csehszlovákia és Magyarország közti lakosságcserének. A megbizottak testülete gondoskodik arról, hogy minden vonalon biztositsák az ügy lebonyolitását.

Vasárnap nyilvános utcai gyűjtést rendeznek Pécsett a hadifogolyszolgálat javára

Mint nemrégen megirtuk, a népjóléti minisztérium a hadifogolyszolgálatot kivette a Vöröskereszt hatásköréből és azt a megyei és városi törvényhatóság szociális felügyelőségének hatáskörébe utalta át. Ennek az igen fontos szociális feladatnak a teljesitéséhez azonban a szociális felügyelőségnek jelentékeny anyagi bázisra volna szüksége, ami elsősorban állami támogatásból adódhatna, csakhogy a népjóléti minisztérium a szükreszabott költségvetés keretében nem igen nyujthat támogatást a szociális szervek részére és igy azok

a hadifogolyszolgálat anyagi eszközeit kénytelenek társadalmi gyűjtési akció segitségével előteremteni.

A szociális felügyelőség ki is dolgozta már a szükséges munkatervet, amelynek keretébe tartozik a hadifogolyszolgálat ellátása is s amely tervről legközelebb szintén tájékoztatni kivánja a közvéleményt, ezuttal pedig a felügyelőség ugyancsak a közvéleményhez, a nagyközönséghez kiván fordulni kérő szóval.

Az ezidőszerinti legégetőbb szociális feladatának tekinthető hadifogolyszolgálat anyagi részének előteremtéséről van szó.

Ennek érdekében a szociális felügyelőség holnap, vasárnap rendezi meg Pécsett az első nyilvános társadalmi gyűjtést, amikoris a szokott helyeken megjelennek a gyűjtőurnák, az áldozatkész és fáradhatatlan jótékony hölgyek közreműködésével, akik között valamennyi pécsi párt, egyesület, misszió, egyház és minden más szociális irányú kör és testület helyet foglal.

Tizenkét urnát állitanak fel a város különböző pontjain, ezenkívül az akcióban résztvevő társadalmi egyesületek stb. gyűjtőíveket is fognak körözni a nagyközönség között, amelynek jószívű áldozatkészségére az akció intézősége a legnagyobb mértékben szeretne számitani.

És mi biztosra is vesszük, hogy az áldozatkész közönség meg is teszi a magáét ennek az akciónak a sikere érdekében. Tudjuk, hogy

a szovjetkormány jóindulatából hadifoglyaink szinte naponta érkeznek haza akik bizony a hosszú utazás fáradalmaitól elcsigázva, hiányos öltözetben érnek hazai földre.

Hogy segitő készségünk minél többet nyújthasson részükre, ehhez szükséges, hogy a társadalom minden rétege hozza meg a tőle telhető áldozatot ennek az akciónak a keretében.

OKTÓBERBEN BEVONJÁK AZ ADÓPENGŐJEGYEKET

A Világosság értesülése szerint az adópengőjegyeket október hónap folyamán bevonják és helyette ércváltópénzt hoznak forgalomba. A pénzverde ma már olyan ütemben dolgozik, hogy rövidesen fedezni tudja a váltópénzszükségletet.

Csökkentették a gyógyszerárakat

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A népjóléti miniszter szeptemberben a gyári gyógyszerkészitményekre vonatkozó rendkívüli árengedményt 10 százalékról 16 százalékra emelte fel. Legújabban az OTI-nak engedélyezett külön árengedmény 20 százalékról 27.5 százalékra emelkedett.

Jelentik még...

Washingtonból jelenti az AFP: Az egyik amerikai hadsereg olyan gyilkos hatású méreg birtokába jutott, amelynek egy grammja 7.000 ember életének kioltására elegendő.

*

Párisból jelenti a MTI. A montreali munkaügyi értekezletre utazó magyar küldöttség Kisházi Ödön vezetésével csütörtökön este továbbutazott Amerikába Kisházi Ödön Párisban megbeszélést folytatott a szakszervezeti tanács vezetőivel és a vas- és fémmunkások szakszervezetének elnökségével.

*

Párisból jelenti a MTI: Az Egyesült Nemzetek élelmezési és mezőgazdasági világszervezetének kopenhágai értekezletén Magyarországot teljesjogú tagként felvették a világszervezetbe. Ilyenformán Magyarország bekapcsolódik a világ élelmiszerellátását intéző legfőbb tanács munkájába.

*

Londonból jelenti MTI: Kaldarisz görög miniszterelnök repülőgépen Athénbe érkezett és kijelentette, hogy György király a jövő hét szerdáján vagy csütörtökjén visszatér Görögországba.

*

Washingtonból jelenti a Reuter: Az amerikai kereskedelmi minisztérium két megbizottja most tért vissza hathetes moszkvai tartózkodásáról, ahol hivatalos közlemény szerint „lerakták a Szovjetunió és az Egyesült Államok közti szorosabb gazdasági kapcsolatok kiépítésének alapját."

*

Budapestről jelenti a MTI: Kormányrendelet értelmében október 7-én 2 órakor a középeurópai időszámitás lép életbe. Ennek megfelelően a jelzett időpontban az órákat egy órával hátra kell igazitani.

Eddig 12.000 magyar hadifogoly érkezett Debrecenbe

Debrecenből jelenti az MTI: A hadifoglyok hazaszállitása során a debreceni átvevő állomásra augusztus 11-e óta a legutóbbi napokig 12.000 magyar hadifogoly érkezett. Ha a hadifoglyok hazaszállitása ilyen ütemben folyik, akkor október végére hazakerül a Szovjetunióból jelzett 25.000 magyar hadifogoly.

A tagság figyelmébe!

A kongresszusra javaslatokat visznek a kiküldöttek. Kérjük a tagság legszélesebb rétegét, kapcsolódjon be oly módon is a versenybe, hogy javaslatait a kongresszus elé terjeszti. A javaslatokat irásban juttassák el folyó hó 24-ig bezárólag a Megyei Kongresszusi Versenybizottsághoz.

Megyei Kongresszusi Versenybizottság.

A kongresszusi kiküldöttek figyelmébe!

A kongresszusi kiküldöttek folyó hó 26-án reggel 8 órakor jelenjenek meg a Megyei Iltkárságon, ahol egésznapos értekezleten vesznek részt. Az értekezlet megvitatja és feldolgozza Baranya megye kongresszusi javaslatait.

Az értekezletre hivatalosak a tanácskozási joggal kiküldöttek és a Megyei Bizottság által kijelölt hallgatók.

Megyei Versenybizottság.

Vasady-Kovács államtitkár tájékozódott a megye adóügyei felől

Megírtuk, hogy Vasady-Kovács Ferenc pénzügyi államtitkár Pécsre érkezett, hogy itt helyszínen nyujtson tájékoztatást az egyes testületek s hivatalok részére pénz- és adóügyi kérdésekben és egyúttal maga is tájékozódjon ugyanezen ügyek állása felől. Mint illetékes helyről értesültünk, az államtitkár csütörtökön délben kíséröivel a vármegyeházán tett látogatást, ahol Keserű János alispán és Kasza Sándor főjegyző fogadták őket és a rövid megbeszélés során az államtitkárt informálták a megye egész területének adóügyi helyzetéről.

Ennek a tájékozódásnak a során az államtitkár nem nyerhetett éppenséggel kedvező képet az adóügyek állásáról. A kapott információk, amiket a megye vezető tisztviselői nyujthattak, abban foglalhatók össze, hogy

a megyében az adók meglehetősen gyengén folynak be,

aminek okait abban jelölik meg, hogy egyrészt falun is erősen érezhető a pénzhiány, másrészt pedig a tisztviselő leépités folytán sok jegyzőségnél csak egyetlen jegyző maradt, akinek most a közigazgatási teendők mellett az adóügyeket is el kell látni. Arra kérték az államtitkárt, hogy ezeknek a hiányoknak pótlása érdekében járjon el a kormánynál.

Itt kell megemlítenünk, hogy a vármegye területén az alispán vagy helyettese tovább folytatja a rendszeresített hivatali vizsgálatokat az egyes jegyzőségeken. Ezeken a hivatalvizsgálatokon újabban résztvesz a pénzügyigazgatóság részéről dr. Rendeky István pénzügyi tanácsos, valamint a közellátási kormánybiztosságnak egy kiküldöttje is, hogy a hivataluk körébe tartozó ügyek állásáról a helyszínen szerezhessenek tájékozódást és egyúttal a szükséges utasitásokat is megadhassák a vidéki hivatalos szervek részére.

Az UNRRA megbizottja Magyarország vetőmag szükségletét tanulmányozza

Budapestről jelenti a MOT: Mrs. Pattison, az UNRRA európai vetőmagszétosztó programjának vezetője néhány napi tartózkodás céljából Newyorkból Budapestre érkezett. Feladatkörébe tartozik a hiányt szenvedő országoknak vetőmaggal való ellátása, továbbá tanácsokat és utmutatásokat nyújtani az érdekelt tényezőknek a gazdaságtudományi kérdéseket illetően. Mrs. Pattison, akit a magyar magtermelő körök jó ismernek, 1920 óta több izben látogatta meg Magyarországot a vetőmaghelyzetet tanulmányozva körutja során. Az amerikai vetőmagszakértő sajnálkozásának adott kifejezést, hogy csupán rövid ideig tartózkodhat Budapesten, de azalatt is fontos tárgyalásokat folytatott magyar szakértőkkel. Magyarország — mondotta — a világ vetőmagkereskedelmében mindenkor igen jelentős szerepet töltött be és reménhetőleg ezt a szerepét újból elnyeri.

Hétfőn, 23-án indul a Batsányi Társaság őszi felolvasó ülés-sorozata

Fiatal pécsi tehetségek a műsoron

A Batsányi Társaság, amely az élő magyar irodalom legkiválóbb alakjait számlálja tagjai közé, hétfőn indítja őszi felolvasó ülés-sorozatát. Az ülés-sorozat célja a kultúra terjesztésén kívül az is hogy szellemi életünk vezetői és a tömegek között közvetlen kapcsolatot teremtsen. Sajnálatos jelensége irodalmunknak és művészetünknek az alkotók és a közönség közti mély szakadék, a termékenyitő érdeklődésnek majdnem teljes hiánya.

A hétfői ülésen a nemrég feltünt fiatal pécsi novellistán, Hunyady Józsefen kivül csupa olyan név szerepel, amelyet a közönség alkotásaiból már jól ismer de talán eddig nem volt alkalma vele személyesen találkozni. — Sőtér István, Takács Jenő, Alaksza Ambrus régi ismerősei az irodalom és művészet barátainak. Sőtér ezuttal irodalmi esszével, Takács zenei kutatásairól szóló beszámolójával, Alaksza Ambrus pedig verseivel lép fel.

A felolvasó ülésen, mely fél 6 órakor kezdődik a vármegyeháza közgyűlési termében, Nikelszky Géza elnököl.

Igy dolgozik a villányi MaDiSz ifjúság

Nagygyűlést tartott szombaton a villányi és környékbeli MaDISz ifjúsága.

Kipirult arcú, csillogó szemű fiúk, lányok hallgatják a megyei titkár Baritz Dér Ottó beszédét. Hallgatom őt és nézem a lelkes ifjakat. Uj sugarakat látok felvillanni a szürkés égbolton, új sugarakat, amelyek új nap virradását hirdetik. Felszabadult lélegzettel veszem tudomásul, hogy íme az ifjúság maga veszi kezébe a saját sorsát. Az ifjúság maga beszél szomorú multjáról, maga elemzi nehéz jelenét, s maga körvonalazza meg a jövőjét...

A holnapot építi azzal az öntudattal, amely nem demonstrál, nem ködös délibábok után szalad, hanem csendesen dolgozik, mert ez az ifjúság tudja, hogy övé a jövő. Boldog öröm tölt el, amikor érzem, hogy a beszélő mindnyájunk szivéből beszél... Amikor arról beszél, hogy mi nem kalaplengetve kiabálunk, mi nem tüntetünk, mi nem elégedetlenkedünk nem fegyvert követelünk, s nem sírunk, nem csüggedünk el. Nem! Mi előreszegezett szemekkel, föltartott fejjel egymás mellé állunk és dolgozunk a gyárakban, a földeken, az irodákban. Bennünket összekovácsolt a megpróbáltatás, mi ettünk a széthúzás szörnyen keserű kenyeréből, mi nem eresztjük el többé egymás kezét. Ez az ifjúság a magyar jövő igérete, ez az öntudatos, lelkesülni tudó, de szívósan dolgozó ifjúság. Nekik már nem kell arról beszélni, hogy milyen fontos, hogy minden dolgozó ifjú kezet fogjon egymással, ők már megfogták egymás kezét. Ez az ifjúság fogja megmutatni október 9-én Budapesten, a II. Országos MaDISz Kongresszuson a nagyvilágnak, hogy megérdemli a világnak demokratikus államainak megbecsülését.

Sok-sok ilyen lelkes szervezet dolgozik szerte az országban, teli töretlen hittel és akarással, a békés csöletes szebb, magyar jövőért. Ennek a gondolatnak a jegyében készül a délbaranyai MaDISz ifjúság a II. Országos Kongresszusra, s ha minden szervezet így működik, akkor méltóképpen fogjuk bebizonyitani a nagyvilágnak, hogy a magyar ifjúság az, amely méltó helyet fog biztositani népünknek a becsületes demokratikus népek közösségében.

MOZI

Szombat-vasárnap-hétfő, szept. 21-22-23.

PARKMOZI

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

URÁNIA

Válóperes leány

Korda Sándor vígjátéka. Főszereplők: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

APOLLO

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

Apollo filmszínház

szeptember 21-től 23-ig szombattól—hétfőig

francia vígjáték

Enyhítő körülmény

Főszerepben:

MICHEL SIMON

Premier ma!

A nő és a gyermek élete a Szovjetunióban

A Szovjetunió elleni rágalomhadjárat talán elsősorban azon a területen igyekezett a bizalmatlanság és a gyűlölet hullámait felkelteni, amelyik a nő és a gyermek életét foglalja magában abban az országban, ahol a világ többi részétől teljesen elütő társadalmi rend valósult meg. A családi élet mindannyiunk által féltett és szeretett otthon, a legdrágább kincs — a gyermek — sorsa a Szovjetunióban és mindazon területeken, amelyekkel a Szovjetunió kapcsolatba került, igen széles néprétegekben komoly aggodalmat ébresztett, mondván: a Szovjetunióban szétzúzzák a családot, nem tisztelik és nem becsülik meg a nőt s nem gondoskodnak megfelelő módon a szüleitől elrabolt gyermekekről! — Hogy ez a hiedelem egyesek képzeletében gyökeret tudott verni, az nemcsak azért idézte fel súlyos katasztrófák egész sorozatát, mert a tudatlanság elterjedésével erősödött Európa-szerte a fasizmus, hanem azért is, mert a félelemben és rettegésben tartott tömegek a Szovjetunió elleni oktalan harcukkal országunk csatatérré való változását és pusztulását és a vesztett háború súlyos és szomorú következményeit okozták. Bár a tények egész sora most már mindenki előtt nyilvánvalóvá tette, hogy a magyar társadalmat a háború után, amely a Szovjetunió győzelmével végződött, az előbb említett rágalmak valósággá válása abban az illetően semmiféle veszély nem fenyegeti, — nem állithatjuk azt, hogy ami szovjettársadalmat illeti, a való helyzet ismerete általánosan elterjedt volna.

Ma, 21-én délután 5 órakor a Demokratikus Nőszövetség helyiségében (Széchenyi tér 8. II. em.) Abelovszky Antónia előadást fog tartani a nő és a gyermek életéről a Szovjetunióban. Az előadó 14 évet töltött a Szovjetunióban és mint szemtanú nemcsak teljes beszámolót, hanem a szovjet családi és társadalmi életnek eddig ismeretlen és érdekes vonatkozását tudja minden bizonnyal elénk tárni. — A Magyar Szovjet Művelődési Társaság ezen előadás megrendezésével Pécs nőtársadalma részére akar megnyugtató bizonyságot és alapot szolgáltatni a magyar-szovjet kulturális kapcsolatok és a két nép közötti jóviszony érdekében. Bevezetőt mond Szigeti Pál, a Társaság főtitkára. Belépés díjtalan, vendégeket szívesen látunk.

A holnapi művész-matiné részletes műsora

Hatalmas érdeklődés előzi meg a MKP sajtónapi ünnepségét

A város közönsége felfokozott érdeklődéssel tekint a vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a pécsi Nemzeti Színházban meghirdetett sajtónapi művész-matiné elé, amely az utóbbi idők legnagyobbszabású ilynemű ünnepségének igérkezik és méltó lesz arra, hogy az országos sajtónap keretében reprezentativ módon képviselje a kommunista sajtó szellemét és jelentőségét a nagyközönség felé. Az Uj Dunántúl, amely ezalkalommal ünnepli meg pártlappá való átszervezésének első éves évfordulóját, vállalta az ünnepség megrendezését és igyekezett a legjobb és legnivósabb műsort összeállitani a legjobb pécsi művészek közreműködésének biztositásával. Ma már módunkban van a matiné teljes műsorát közölni.

A pécsi 2. honvédkerületi zenekar a Himnusszal vezeti be az ünnepséget, majd Farkas Sándor elvtárs, a pécsi Központi Pártiskola vezetője ismerteti a kommunista sajtó szerepét. Kéler Béla Csokonai-nyitánya után, amit ugyancsak a honvédzenekar intonál a MKP férfidalárdája néiány régi és új forradalmi munkásdalt ad elő, majd Révész Gy. István az Uj Dunántúl, Csordos Jenő pedig a Bányász szerkesztősége nevében üdvözlik az ünnepség vendégét, Losonczi Géza elvtársat, a budapesti Szabad Nép szerkesztőjét, aki ünnepi beszédet mond. Karossa Margit, a színház drámai hősnője Ady verseket szaval, Hidvégi Lajos énekel, Szigeti Pál elvtárs verset és prózát ad elő. Simon Margit és Kévési Margit tánc-művésznők fellépése után Várady Gyöngyi elvtárs ad elő forradalmi verseket a magyar költők legjobbjaiból. A műsort ismét a MKP dalárdája zárja be.

Tekintettel a matiné iránt városszerte megnyilvánuló nagy érdeklődésre, ezuton is kérjük olvasóinkat és elvtársainkat, hogy helyüket idejében foglalják el, mert helyeket fent nem tarthatunk és az előadás a nagy műsorra való tekintettel pontos időben kezdjük.

A belépés díjtalan. Pártállásra való tekintet nélkül mindenkit szeretettel hívunk meg ünnepségünkre, amely, hisszük maradandó élmény lesz mindenki számára.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 21. SZOMBAT

Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Átalakitási Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli Zene. (Hanglemezek). **8.00:** Az apromag termelés idei tapasztalatai. A Közellátásügyi Minisztérium előadássorozata. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Rendőrzenekar játszik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Kodály népdalfeldolgozásaiból. (Hanglemezek). **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Beethoven: B-dur trió. Előadja: Petri Endre. **13.00:** A Kossuth emigráció külpolitikája. **13.20:** Ilniczky László szalonzenekara játszik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** A Pro Arte énekegyüttes énekel. **15.15:** A szovjet—német háború döntő jelentőségü csatái. Rásy Barna előadása. **15.40:** Szerelmem Budapest III. Vértesy Miklós előadása. Közreműködik: Márai Magda. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Népdalok. **16.30:** Gyermekrádió. **16.40:** Őszi forduló. Hajnal Anna verseit bevezeti Sziráki Judit. **17.00:** A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetségének műsorsorozatában a „Csepeli Általános Munkásdalkör" énekel. **17.30:** „Hajnali fény". Összeállitotta és rendezi: Kertész László. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** A Rádiózenekar játszik. Vezényel: Polgár Tibor. **19.45:** A modern fizikai világszemlélet. Előadás. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Karády Katalin énekel. **21.00:** Wagner: Tannhäuser — nyitány. **21.15:** Hangos Heti Híradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Hanglemezek. **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Sándor György Liszt-műveiből zongorázik. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Tánclemezek.

Budapest II.

20.00: Hanglemezek. **21.00:** Hírek. **21.15:** Kamarazene (Hanglemezek.) **22.00:** Az Amerikai Miszszió ajándéklemezeiből.

Kapunyitás a pécsi Nemzeti Színházban

Tegnap nyitotta meg kapuit az uj igazgatás alá került Nemzeti Színház. A mult szezon színházvezetését ért számtalan jogos kritika után most fokozott érdeklődéssel fordult a város közönsége a színház felé, a mult tapasztalatai alapján sok gyanakvással várva a bemutatkozást.

A Himnusz elhangzása után érte a közönséget az első kellemes meglepetés. A megnyitó beszédet Halasi Iván, a színház uj igazgatója mondta és már ebben a beszédben megérzett az az uj levegő, amely remélhetőleg az egész szezon alatt éltetője marad színházunknak. Az ilyenkor szokásos fellengősségek teljes mellőzésével higgadt, kultúrált stilusban nem igéreteket, hanem programmot kapott a közönség. Örömmel vettük tudomásul a beszédből többek között, hogy az igazgató a legkonkrétebb formában meg akarja és meg fogja valósítani a régóta nélkülözött kamaraszínházat.

A meleg hangulatot teremtő megnyitóbeszéd után a honvédzenekar Csáky László harnagy avatott vezetése mellett Kéler Csokonay nyitányát játszotta el, majd felgördült a függöny.

Bónyi Adorján Elcserélt emberét nem tartjuk a legsikerültebb megnyitódarabnak, de még csak a legsikerültebb színpadi műnek sem. Talán csak a téma aktualitása indokolta ennek a hatáskereső giccsnek felújítását. Maga a darab úgy hat, mintha a szerző azért irta volna, hogy hányavetien odavághassa: Élet, élet, vacak élet, próbáld csak meg és produkálj te is ilyet, ha tudsz!

Viszont talán most nem is ez a fontos. A fontos az, hogy a darab kitünő alkalmat adott az uj társulatnak arra, hogy legjobb erőit felvonultassa, nehéz színészi feladatok elé állitva és igy mutassa meg kvalitásait. És ez — várakozáson felüli mértékben sikerült. Az első percektől olyan bensőséges, megilletődött hangulat vett erőt a nézőtéren, amilyet csak a legkomolyabb művészi teljesítmények váltanak ki. Végre nem félig külvárosi, félig feldmatyis, hangoskodó, hatáshajhászó ágálást, hanem lehiggadt, érett, a legjobb hagyományokból táplálkozó színjátszást kapnak a pécsi színpadról. Ez és csak ez magyarázza, hogy az uj társulat bemutatkozása olyan forró sikerré lett, amilyenhez hasonlót a tavalyi egész szezon alatt hiába vártunk.

A szereplők közül elsőnek egy régi ismerősünket, Várady Gyöngyit kell megemlítenünk. Tavaly úgy ismertük meg, mint a drámai együttes legintelligensebb játékú, legtöbbet igérő művészét. Tegnap — valóra váltotta mindazt, ami tavaly még csak igéret volt. Talán a megfelelő együttes, talán a belső művészi fejlődés adja magyarázatát, de kétségtelen, hogy sokszinű szerepében olyan sokszinű, mély érzések átélésében a megjátszás leggyszerübb eszközeivel élve is olyan megrázó alakitást nyujtott, ami, ha szabad ezt mondani, már nem is vidéki színpadra való. És az uj együttes legszebb dicsérete, hogy a többi szereplők nem szürkültek, nem jelentéktelenedtek el mellette.

Mert az érzelmi viharok széles skáláját végigjátszó Anna megszemélyesitője ezalkalommal méltó partnerekre talált. Bicskey Károly szerepe az emlékezetét vesztett, hazatért katonatisztben kétségkivül a legnehezebben megoldható színészi feladatok egyike. A megoldás: elsőrangú. Finom csiszoltság, a játék nüanszainak gondos cizellálása és öntudatos művészi mértéktartás Bicskey Károly legjellemzőbb erényei. De nagyon kellemes meglepetés volt Karossa Margitnak, az uj drámai hősnőnek bemutatkozása is. Illuziótkeltő, bensőséges stilusa különösebb a mélyebb hangoknál megragadó erejű. Nagyobb feladatok megoldását is szivesen látnánk tőle.

Külön ki kell emelnünk R. Horváth Micit, az igazi anya légiesen érzékeny finomságú megalkotásáért. Az a sok taps, amit jogosan kapott, nem a hálás szerepek, hanem a agyszerű színészi teljesítménynek szólt. Ugyanigy külön kiemelve kell megemlékeznünk Náday Pálról, aki rövid kis epizódszerepét annyi élettel töltötte meg, hogy játéka jóval tulnőtt a szerző kulissza-elgondolásán.

A prózai társulat komikus párja sokat igér. Különösen Tamás Benő természetes humora volt üdítő, bár közönségsikert talán fokozottabbat aratott Jancsó Jolán kedves, de kissé tuljátszott karrikaturája. Az epizódszereplők: Bakos László, Szabó Gizi és Ujhelyi Magda is a helyükön voltak.

Váratlan volt ennek az utolsó pillatnatokban összekerült együttesnek hibátlan, zökkenőmentes összejátszása, ami bizonyára Farkas József rendezői kvalitásának tudható be. Mert hogy ez a rendező tényleg kvalitás, azt az egyes jelenetek beállitása, a fényhatások kihasználása, és ami talán a legnehezebb, az apró hallgatások mindig pontos kihasználása bizonyitja. Ütő Endre diszlete is szép.

Mindent egybevetve: a bemutatkozás várakozáson felül sikerült és a közönség is várakozáson felül, melegen ünnepelte a társulatot. Ha valamit kifogásolni tudunk, az csak magának a közönségnek fegyelmezetlen viselkedése. Nemcsak a zenekari nyitányt használta fel egész napi szókincse kimerítésére, de a felvonások első jeleneteit is élvezhetetlenné tették egyesek, akiknek számára fontosabb volt még egy slukk a csikkből, mint a többi színházlátogató türelme és idegei. Szeretnénk, ha legalább a prózai előadásoknál bevezetnénk nálunk is, ami minden nagyvárosban **rég szokás, hogy** a függöny felgördülte után lezárják a nézőtér ajtóit.

Mennyi eltüntet tartanak nyilvan egyes országokban

Brüsszelből jelenti a MTI: Az eltünteket kutató nemeztközi hivatal értekezlete csütörtökön befejezte munkálatait. A belga hazahozatali hivatal vezetője az értekezleten statisztikai adatokat ismertetett, amelyek képet adnak arról, hogy mennyi az eltünt emberek száma. Európában s az egyes államok hazahozatali hivatalinak milyen hatalmas munkával kell még megbirkózniok. Belgium 40.000 eltüntet tart számon, akik közül 25.000 zsidó, Hollandiából 150.000, Franciaországból 330.000, Jugoszláviából 1,100.000, Görögországból 190.000, Lengyelországból több mint 2 millió, Olaszországból 230 ezer ember hiányzik.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás. Élénk délnyugati szél, felhőátvonulások, helyenként futóeső, a hőmérséklet alig változik.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége** munkásiskolát nyit. Előző híradásunkban beszámoltunk arról, hogy a MaDISz egy varró- és egy háziipari tanfolyamot nyit. A varrótanfolyam vezetője Balázs Horváth Józsefné lesz, akinek e téren már széleskörü tapasztalatai vannak, a háziipari tanfolyam vezetője pedig Szentkereszty Erzsébet, aki szintén nagy ambicióval készül erre a feladatra. — A tanfolyamot minden héten három este tartják, az előadások ingyenesek. Beiratkozás folyó hó 21-én, ma délután 5 órától a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége helyiségében, Széchenyi-tér 8. II.

— **Halló, figyelem!** A MKP Budai külvárosi szervezete 21-én, szombaton este ½8 órakor szindarabbal egybekötött táncmulatságot rendez, amelyre minden pártszervezetet és mindenkit szeretettel meghiv a vezetőség a Munkás Kultúrházba. A zenét kitünő jazzzenekar szolgáltatja. Italok és büffé olcsó árakkal.

— **Felhívás.** Mindazok, akik gyümölcsfametszéssel, permetezéssel stb. hivatásszerűen foglalkoznak (kertmunkások), nyilvántartásbavétel végett jelentkezeznek a Baranyavármegyei gyümölcstermelők egyesületében Holló Géza gyümölcstermelési intézőnél, Pécs, PaPnövelde-utca 4., vagy a Kertészeti Felügyelőségen Pécs, Káptalan-utca 6. sz. Esetleges bizonyítványaikat hozzák magukkal. Azok a gyümölcstermelők, akik gyümölcsösüket kezeltetni kívánják (metszés, permetezés) ezt ugyancsak Holló Géza gyümölcstermelési intézőnél jelentsék be.

— **A m. kir. 2. honv. ker. zenekara** folyó hó 21-én (szombaton) este a felsősétatéren térzenét ad ½6—7 óráig. Vezényel: Csáky Nándor honv. karmester.

— **A Magyar Erzsébet Tudományegyetem Orosz Intézete** szeptember hó 24-én kezdi meg a tanévet, délután 5 órakor. Tanrendje a következő: Hétfőn, 5—6-ig Orosz irodalomtörténet. Kedden és csütörtökön, 5—6-ig orosz nyelvészet. Pénteken, 5—6-ig fonetikai szeminárium gyakorlat. — Az első félévre bárki beiratkozhat és ezzel a jogi kar rendkívüli hallgatójává válik. Beiratkozás az egyetem Questurájában (Rákóczi-út 80. sz., földszint jobbra) történik minden délelőtt a hivatalos idő alatt. A beiratási díj félévre — jövedelem szerint — 5—20 forint. Az Orosz Intézet igazgatója minden nap fogad az intézet hivatalos helyiségében (Központi egyetem III. emelet) 10—3/4 12 óráig.

— **Áramszünet.** Áramszünet lesz hálózatjavitás miatt folyó hó 21-én, szombaton reggel 8 órától 11 óráig: Székely Bertalan, Surányi Miklós-úton, Üdülő szállóban, Mátyás Flórián, Visy László és Kaposvári-utca északi részén, Kálvária dülőben.

— **Az egyetemi angol lektori órák** hétfőni 23-án megkezdődnek. Kezdőknek 5—6-ig, haladóknak 6—7-ig az Egyetem IV. sz. tantermében. Érdeklődők órák előtt jelentkezzenek az előadónál: dr. Hegedüs Lajos egyetemi magántanárnál.

— **Kulcscsomót találtak** a színház előtt. Átvehető a Közművelődési Hivatalban, Kossuth-út 8. sz. alatt.

— **A Pécsi Bőrgyári Dalárda** folyó hó 21-én, délután 4 órai kezdettel disznótoros vacsorával egybekötött szüreti mulatságot rendez a bőrgyárban, amelyre a város nagyérdemü közönségét meghívja a rendezőség. Elsőrendü borok és cigányzene mellett a t. Vendégek reggelig jól szórakozhatnak.

— **Hadifogolyüzenetek.** Dr. Gergely László főhadnagy, Hegyalja-utca 25. értesíti hozzátartozóit, hogy jól van, egészséges. Győző János főhadnagy értesíti hozzátartozóit, hogy jól van és kéri aggódó szüleit, hogy legyenek nyugton, nemsokára hazajön.

— **A „Munkaközösség téglagyára"**, volt „Közjóléti Szövetkezet" vasárnap délután 4 órakor kultúrműsorral egybekötött mulatságot tart. Tánc reggelig.

BÚTORT hihetetlen olcsón
Ábrahámnál, Deák-u. 2.

Három jogerős ítélet a törvényszéken

A pécsi törvényszék Garay-tanácsa tegnap három ügyben hozott jogerős ítéletet. Az egyik bünügy vádlottja Csendes Irén 21 éves pécsi lakos, aki még az elmult év nyarán elkövetett rablás büntettében mint tettestárs szerepelt és így került a vádlottak padjára. A bíróság a vádlottat saját beismerése alapján jogerősen egy évi börtönre ítélte.

Botora József 18 éves asztalossegéd horvát állampolgárt tiltott határátlépésért a bíróság 25 napi fogházra ítéle jogerősen, amit a vizsláglati fogsággal kitöltöttnek vettek.

Varga László 32 éves sajlótarjáni kereskedelmi ügynök hivatalos közeg megvesztegetéséért került a bíróság elé, mert egy alkalommal az ellene eljáró rendőrt meg akarta vesztegetni. A bíróság a 92 szakasz alkalmazásával jogerősen 100 forint pénzbüntetésre ítélte.

PÁRTÉLET

A siklósi kerületi pártszervezet hétfőn délután 6 órakor választmányi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

Az üzemi és kerületi párttitkárok Pécsett, szombaton este 6 órakor értekezletet tartanak a Rákóczy-út 68. sz. alatti pártházban. Megjelenés kötelező.

IFIAKTIVA

Szombat délután 6 órakor a Rákócz-úti pártházban budapesti kiküldött részvételével ifiaktivát tartunk. Megjelenés kötelező.

KIZÁRÁS.

A Magyar Kommunista Párt megyei bírósága a mai napon megtartott pártbirósági ülésén hozott határozata alapján Nyéki Béla és Nyéki Béláné terehegyi lakosokat, pártellenes magatartásért a Magyar Kommunista Pártból kizárta és az összes megbizatástól megfosztotta.

— **Az evangélikus és református egyház ifjúsága** e hó 22-én vasárnap kirándulást rendez, melyre mindkét egyház ifjúságát szeretettel meghívja. Gyülekezés vasárnap délután 2 órakor az ev. templom előtt. (X)

PARTESTÜLETI HIREK

A szabóipari szakosztály értesiti tagjait, hogy a vairófonál és bélésáruk kiutalását megkezdte. Előjegyzés és befizetés férfiszabók részére Blum József (Mária-utca 5.), nőiszabók és rokonszakmák részére Székely István (Kossuth Lajos-út 41.) üzletében.

Az Általános Építőipari Szövetkezet értesiti a festő tagozatát, hogy folyó hó 21-én, szombaton délután 4 órakor munkaügyben értekezletet tart. Rákóczi-út 24. sz. tanácskozó helyiségében. Aki ezen a gyülésen nem vesz részt, az munkára igényt nem tarthat.

FUVAROSOK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy folyó hó 21-én délután 18 órakor fontos megbeszélést tartunk Rákóczi-út 24. sz. alati helyiségünkben. Pontos megjelenés minden tagra kötelező

Rendőrségi hírek

Felhivás. A rendőrfőkapitányság felhívja azt a motorkerékpárost, aki folyó hó 11-én este 6 és 7 óra között az Incédy Dénes-utcában egy asszonyt motorkerékpárjával elütött, hogy jelentkezzék a rendőrfőkapitányság földszint 32. sz. szobájában. Ugyancsak kéri a főkapitányság a szemtanuk jelentkezését is.

A spejzablakon keresztül... Dekleva Béla Pécs, Marosvásárhely-u. 14. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki szeptember 1-én éjjel nyitott éléskamra ablakán keresztül behatolt és élelmiszert, valamint ruhaneműket lopott el.

Panaszkodik a megbízó, mert eltünt a bizományos és az áru, Tóth Géza, Zsolnay Vilmos-utca 13. sz. alatti kereskedő feljelentést tett a rendőrségen Rácz József Bányatelepi-út 51. sz. alatti lakos ellen, mert a bizományi ruhával nem számolt el és a bizományi áru átvétele óta megbízójánál nem is jelentkezett.

Piaci lopás. Dr. Pataky Sándorné, Fényves-sori lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki folyó hó 18-án a piacon pénztárcáját ellopta.

Botrányokozás... Vető István kocsmáros feljelentést tett Nágovics István és Nágovics János Xavér-utca 2., valamnit Fábián István Attila-utca 4. szám alatti lakosok ellen, mert kocsmahelyiségében a poharakat és üvegeket ittas állapotban összezúzták, s a figyelmeztetés után őt megverték. Nágovicsék ellen az eljárás botrányokozás címén megindult.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

SPORT

* **Tenisz.** Budapesten szeptember 23. és 29 között bonyolítják le a vidéki kerületek válogatott teniszcsapatainak körmérkőzését. Dél válogatott csapata a következő összeállításban szerepel: Dulánszky Jenő, Laczkó Pál, Gyimóthy Béla, Holota Jenő, Horváth Ivánné, Édenhoffer Anna, Darvas Judit, Kálmándy István, Köcsky Tibor és Bálint Szilveszter.

* **Torna.** Amint már közöltük, a debreceni vasutasok tornászainak női és férfi csoportja az időközben érkezett távirati jelentés szerint, szombaton reggel a budapesti személyvonattal érkezik Pécsre. — A női versenyzők élgárdájából dr. Sándorné, Nagy Mária volt olimpikon, Tóth Magda, Szita Iboly, Kis Mária, Lőrinc Mária és Ilona és Szabó Anikó jelenleg is olimpiai kerettagok, a férfiak közül Hajdu Gyula, volt olimpikon, többszörös magyar válogatott és magyar bajnok, Mező Béla országos ifjúsági bajnok, Kocsis István, Dibáczi, Kertész, Varga mindannyian az 1946. évi országos ifjúsági bajnokság élcsoportjában helyezettek vesznek részt a PVSK két napos nagy tornaversenyén. — A PVSK részéről Csabáné Gál Karola, Ringlaub Renáta, Perlmann Erika, a magyar vasutas válogatott hölgy tornászcsapat tagjai, míg a férfi részről Csaba András, Török Zoltán és Takács Károly magyar vasutas válogatottak veszi fel a küzdelmet nagymultú és eredményekben gazdag ellenfeleikkel szemben. — A versenyek kezdésének időpontja mindkét nap, szombat **és vasárnap** délután ½6 óra, a Zirciek tornatermében. — Helyárak: I. hely 3 forint, II. hely 2.50 forint, III. helye 2 forint, állóhely 1 forint. A szombati versenyen mérsékelt helyárak. Bejárat a Kardos Kálmán-utca felőli kapunál.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

HÚS-ELLÁTÁS

A közellátási ügyosztály közli a lakossággal, hogy folyó hó 21-én, szombaton a pécsi húsiparosok és húsiapri szövetkezet fiókjai az általános közellátási szelvényív VII. számú kockájára 20 deka húst szolgáltatnak ki.

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

FŰSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE

A város közellátása a gyermekek, a szoptatós és terhes anyák, valamint a 60 éven felüli egyének részére a svéd vöröskereszt által adományozott ingyen cukrot oszt ki. A szétosztást a fűszerkereskedők látják el díjtalanul, ezért a Kereskedők Testülete felhívja a szétosztásban részt venni kivánó fűszerkereskedőket, hogy ezt a körülményt a titkári irodán ma, szombat délelőtt jelentsék be.

SZAKSZERVEZETI HIREK

INGYENES GYORS- ÉS GÉPÍRÓTANFOLYAM!

A közelmultban a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja felhívást tett közzé és felkérte a kartársakat, hogy jelentkezeznek továbbképzésre. Meg kell vallnunk, hogy felhívásunk nem járt kellő eredménnyel, a kartársak nem értették meg a szakszervezetek intencióját és ezért szükségesnek tartjuk, hogy rávilágítsunk, miért van szükség továbbképzésre.

Tudjuk mindannyian, hogy állandóan növekvő munkanélkülség van. Ezt nem szükséges külön bizonyítani, mert mindannyiunknak van egy-egy ismerőse, aki kiesett lálásából. Viszont rá kell mutatnunk arra a tényre, hogy jólképzett magántisztviselő még ma is elhelyezkedhet. Általában magántisztviselő kollégák között kevesen vannak jó gyors- és gépírók. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy ezirányban a kollégáink rendelkezésére álljunk és igyekezzünk odahatni, hogy gyors- és gépírótanfolyamunkon keresztül megfelelő képesítést kapjanak, miáltal elhelyezkedésük könnyebbé válik.

A tanfolyam teljesen ingyenes lesz és október hó 1-ével kívánjuk megindítani. A tanfolyamon részt vehet bármilyen szervezett dolgozó. Jelentkezni lehet a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezeténél (Szakszervezeti Székház) a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

*

Erzsébet Tudományegyetem Jog- és Államtudományi Karán szervezett esti munkástanfolyamra a jelentkezési határidőt folyó hó 21-én déli 12 óráig bezárólag meghosszabbították. Szakszervezeti Titkárság.

Földmunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Szállítómunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Az egyetemen szervezett jog- és államtudományi esti munkástanfolyam felvételi vizsgája szeptember 21-én délután 3 órakor lesz az egyetem jogikari épületének második emeletén. Felhívják a jelentkezőket a fenti időpontban pontosan jelenjenek meg.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor vezetőségi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

21-én, szombat este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (B. bérlet)

22-én, vasárnap délután 4 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

22-én, vasárnap este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

23-án, hétfő este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (A. bérlet).

24-én, kedd este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Dolgozók bérlete).

25-én, szerda este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

ELADÓ egy kifogástalan állapotu bőrfedelű, olajtengelyes fekete hintó és egy 30 „ teherbírású szénhordásra is alkalmas kifogástalan batár. Hengermalom, Harkány.

ELADÓ Hohner Verdi I-es tangoharmónika. Cím: **Gründler-u. 18/2.**

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Mindennemű
textilárú
olcsón kapható
Marczali Viktor
cégnél
Kossuth L.-ut 46 szám

Napidíjat - jutalékot adunk
jómegjelenésű, intelligens
hölgyeknek és uraknak
Megkönnyített akvizíciós munkakör.
Jelentkezés 10—12-ig
Új Dunántúl szerkesztőségében

FIAT gyorsteher áruszállítókocsi 500—600 kg. áru teherre, kifogástalan elsőrendű állapotban, vizsgázva **ELADÓ.**
Mestrits Jenő ipari és kereskedelmi Rt.
Pécs, Munkácsy Mihály-utca 35.

Munkaadók figyelem!
Új Illetmény kimutatás
kapható:
Új Dunántúl Könyvesboltban
Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**
Olcsón könyv, papír, irószer

ÉRTESÍTEM kedves Vevőimet, hogy
hentes- és mészáros üzletemet
ma reggel ujból megnyitom.
Szíves pártfogást kér **özv. Schweitzer Antalné**
hentes- és mészáros, Zöldfa-utca 5. szám.

Előjegyzett tankönyvek megérkeztek az Új Dunántúl könyvesboltjába
Pécs, Kossuth L.-út 4. Tel. 24-90.

Békebeli kidolgozásu finom ÉLŐ KOSZORUK
15 forinttól — 30 forintért már szép koszoru kapható.
Koszorucsarnok, Deák-utca 4. sz.
Elegáns menyasszonyi csokrok itt megrendelhetők.

Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-90.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Csenser József
Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 214. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 22. VASÁRNAP

MA: a kommunista sajtó napja

Díszelőadás a Nemzeti Színházban d. e. fél 11 órakor!

Nemcsak pártügy — országos ügy

Írta: Ilku Pál

Döntő elhatározások meghozatala előtt áll a Magyar Kommunista Párt. Szeptember 28-án ül össze pártunk III. Kongresszusa az országház üléstermében. Az ország minden tájáról sereglik össze 600 főnyi küldött, hogy 2 napon keresztül olyan kérdésekről vitatkozzon és határozzon, melyek nemcsak a Pártot, de, --- és ezt még a reakciósok felé sem kell már bizonyítani --- az egész országot is közelről, demokráciánk és előbbre jutásunk kérdésein keresztül érdeklik.

A Magyar Kommunista Párt eddigi története során sokszor állott döntő elhatározások előtt, de a mostani helyzet lényegében különbözik azoktól, amelyekben az előző két kongresszus idejében, 1925-ben és 1930-ban és még sokáig ezután élt. Az illegalitás rendkívül nehéz körülményeivel küzködve kellett az egész rendszerrel, méghozzá barbár, becstelen és akasztófákkal operáló rendszerrel harcolni. Akkor arról volt szó konferenciákon, hogy a nép és magyar szabadság ügyében folyó harcnak mi legyen a taktikája, hogy a mérhetetlen nehézségek között folyó, egyenlőtlennek látszó küzdelem ne legyen teljes ellenségre kárhoztatva. A feladat világos volt a Párt előtt; harcolni kell a Horthy-féle ellenforradalom ellen, amely elnyomja a nép jogos kívánságait, amely nemzetgyilkos politikát űz, amely lépésről-lépésre készíti elő az ország katasztrófáját. Harcolni kellett legjobb embereink feláldozásával is a nép igazi érdekeiért, a szociális felemelkedésért, a téboly szelleme ellen, a demokrácia legelemibb jogaiért és később a fasizmus fekete éveiben az ország, a nemzet függetlenségéért. De hogyan, --- ez volt a kérdés és nagyon nehéz kérdés volt.

Nemzeti katasztrófánk egyik oka, hogy Pártunk töretlen vonalú, a halálos ellenséggel soha meg nem alkuvó harcának nem jött meg a kívánt eredménye, --- nem a mi hibánkból. Börtönöket, kínzókamrákat és akasztófák egész sorát ékelte a reakció a Párt és a nép közé, hogy elválassza a népet legbátrabb vezetőitől és így simán vezethesse a szakadék széle felé.

Az első két kongresszusnak a reakció elleni élet-halál harc adta meg a döntő jellegét --- a mostani alapjaiban más körülmények között, a demokrácia megszilárdítása és feltétlen kiszélesítése érdekében folyó küzdelem idején ül össze. Ebben van mostani kongresszusunk óriási jelentősége. Nemcsak módszerbeli kérdésekről kell dönteni, hanem sokkal többről is, --- a magyar demokrácia továbbfejlődésének kérdéséről, az ország felemelkedésének, a nép boldogulásának problémájáról. Erről lesz szó és ezért kongresszusunk nemcsak pártügy, hanem szükségképpen országos ügy is. Nagyobb jelentőségű cselekedet ez, mint eddig bármilyen hasonló megmozdulásunk.

Pártunk eddig is céltudatosan dolgozott. Az alig több, mint egy évvel ezelőtt összeült konferenciánk szabta meg a nép és az ország sok olyan kérdésében a követendő célt, ami nélkül az újjáépítés nem tartana ott, ahol tart. Ennek a konferenciának az eredménye alapján dolgoztuk ki 3 éves programunkat, aminek igen jelentős része már megvalósult, vagy a megvalósulás útján van. A most összeülő kongresszus nem rövid, hanem hosszabb időre szabja meg a pártvonalat és ezen keresztül demokráciánk fejlődésének irányát és ütemét is.

Pécs dolgozóit 3 küldött képviseli a kongresszuson. Megkapták már a párttagság utasítását arra vonatkozóan, hogy milyen értelemben járuljanak hozzá a kongresszus munkájához.

Vasutas pártszervezetünk első javaslatai között sorolja fel a malmok községesítésének követelését és ehhez csatlakozik valamennyi szervezetünk tagsága. Általános követelés az árak letörése is.

Gyárvárosi szervezetünk az eddigi ármegállapító bizottság felváltását javasolja és helyükre olyanoknak a küldését, akik nem a Gyáriparosok Országos Szövetségének érdekeit nézik, hanem a dolgozó parasztság és a munkásság érdekében állapítják meg az árakat.

Munkaalkalmak teremtése is javaslatainkban van, de nem mint jámbor óhaj, hanem a megoldás módozatait is rögtön javasolják a pécsi kommunisták. El kell venni a háborús gazdagok, az inflációban meggazdagodott spekulánsok, a nyugatra menekült, onnan visszaszivárgott, a régi rendszert hűen kiszolgálók vagyonát. Ezeknek az igénybevételével olyan alapot lehet teremteni, amely a közületek és az állam kötelező hozzájárulásával levezeti a munkanélküliséget.

Ugyancsak egyhangú javaslat olyan törvényeknek a létrehozása, amelynek alapján meg lehet szüntetni a kartellek újabban erősödő, irányító szerepét. A kartelleket meg kell szabályozni, illetve meg kell szüntetni, --- írják a vasutas elvtársak. Ugyanezt a gondolatot így fejezik ki a gyárvárosi szervezetünk kommunistái: „Az összes kartellek eltörlése." Erre gondolhatnak a Ráth-telepi elvtársak is, amikor a „tőkés gazdálkodás fokozottabb ellenőrzését" javasolják.

Valamennyi szervezetünk javasolta a munkás-paraszt szövetség erőteljes kiépítését, a segítőrendszer kiszélesítését és állandósítását.

Külön érdekessége a hozott javaslatoknak és határozatoknak az a része, amely az értelmiséggel foglalkozott. Ez a rész a következőképpen hangzik.

„A pécsi szervezet kommunistái úgy látják, hogy eddig erőinknek a legdöntőbb szakaszon való bevetése miatt elhanyagoltuk a nevelés kérdését és ezen keresztül az ifjúság ügyét is. A fasiszta mérgezés meggyőztek arról, hogy ifjúságunk veszélyben van, a reakció kinyujtotta feléje kezét és szervezi a demokrácia ,a munkásosztály ellen. Ez a kérdés összefügg a magyar értelmiség kérdésével és amikor megállapítjuk különösen pécsi tapasztalataink alapján, hogy értelmiségünk legjobbjai pártunk felé gravitálnak, meg kell azt is állapítani, hogy nagy tömegeikben még mindig passzívak. Áll ez sajnos elsősorban a magyar értelmiség számszerűleg is nagy és munkájánál fogva rendkívül fontos rétegére, a nevelőkre.

Eddig nem foglalkoztunk eleget és főleg tervszerűen a nevelés és a nevelők kérdésével. A Pedagógusok Szakszervezete messze elmarad attól, amit a népi demokrácia kiépítésében tőle joggal várni lehetne.

Az értelmiség megnyerésére, de különösen a pedagógusok és ezen belül is a tanítóság megnyerésére a Párt dolgozzon ki munkatervet.

A tanítóságot, a nevelőket általában minél előbb a munkásosztály oldalára kell állítani".

A külpolitikában határozott, félreérthetetlen demokratikus irányt sürgetnek a pécsi dolgozók. Tiltakoznak az ellen, hogy friss, vagy nem friss angol és amerikai tőkés állampolgárok érdekeinek szolgálatában egyesek elviselhetetlen terheket rakjanak a magyar dolgozók nyakába. Nem akarunk a nyugati tőkések kedvéért saját hazánkban rabszolgák lenni, --- írják és mondják a pécsi dolgozók. Az az álláspontjuk, hogy legyűrik a nehéz helyzetet, felépítik lassan az országot és a maguk jobb életét, h nem kell elviselhetetlen terheket hordani a Rivierán, Párisban és Londonban szórakozó idegen állampolgárok érdekeinek kiszolgálásában. Sokkal jobban és következetesebben kell a Szovjet-Unió segítségére számítani és ezt biztosítani, hogy kamat-rabszolga sorba való döntésünket elkerülhessük.

A dolgozók nagy nemzetközi szolidarítását is ki kell építeni a kommunista pártok szorosabb kapcsolásának megvalósításával, mert a dolgozók testvéri találkozása, egymást támogatása nélkül lehetetlen a nemzetközi reakció elleni harc. Ezek a pécsi dolgozók javaslatai külpolitikai problémánk vonalán.

Napok mulva megkezdődik a kongresszus és ezzel új, döntő szakaszába lép Pártunk eddigi munkája. A dolgozók az országban továbbra is iránytmutató, kezdeményező szerepet várnak a Magyar Kommunista Párttól. A kongresszus a pécsi dolgozók küldötteinek támogatásával megfelel feladatának és munkája nyomán nagy lépésekkel haladunk a szélesebb, erősebb demokrácia útján a magyar dolgozók felemelkedése, a teljes szabadság felé.

Kedvezőbb hangulat Párisban

Amerika a csehszlovák kitelepítési terv ellen foglalt állást Visinszkij a svábok kitelepítését javasolja

A magyar területi és politikai bizottság tegnap folytatta tárgyalásait. Ennek során rövid vita után egyhangulag elfogadta a fasiszta és revizionista szervek feloszlatására vonatkozó cikkelyt, amely így hangzik:

„Magyarország a fegyverszüneti egyezmény értelmében feloszlat minden politikai katonai, vagy haderőn kívüli fasiszta jellegű magyarországi szervezetet, amely ellenséges propagandát, beleértve a revizionista propagandát is, folytat a Szovjetunió vagy bármely más Egyesült Nemzet ellen."

Ezután áttértek a kétszázezer magyar kitelepítését célzó csehszlovák pótindítvány tárgyalására. Ennek során Hajdu és Clementis csehszlovák delegátusok fenntartották eredeti követelésüket. Bedell Smith amerikai delegátus azonban kétségbevonta, hogy ennek a pótindítványnak megszavazása tartós megoldást jelentene a kisebbségi kérdésben és megfelelne a béke érdekeinek.

A kisebbségi kérdés megoldására más módszer is van — jelentette ki, — ezt bizonyitja a jugoszláv—magyar megegyezés is. Végül kijelentette, hogy ha Csehszlovákia nem hajlandó ilyen irányban közvetlen tárgyalásokat folytatni, úgy az Egyesült Államok a csehszlovák javaslat ellen szavaz.

A békebizottság ezután meghallgatta Visinszkij szovjet delegátus állásfoglalását, aki azt az álláspontot fejtette ki, hogy Magyarország még nem hajtotta végre a svábok kitelepítését. A potsdami egyezmény értelmében Magyarország félmillió svábot telepítheti ki és sokkal jobb lenne Magyarország számára is, ha svábjait jó magyarokkal helyettesítené.

A bizottság ezután úgy döntött, hogy a vitát hétfőn folytatja.

Wallace Truman felszólítására lemondott

Truman elnök pénteken felkérte Wallace kereskedelemügyi minisztert, hogy mondjon le. Kijelentette az elnök, hogy az amerikai külpolitika teljes mértékben érvényben marad, megváltoztatását nem vették tervbe. Wallace nézetei és a kormányzat külpolitikája között alapvető összeütközés történt és nem engedhető meg, hogy ez az összeütközés veszélyeztesse az Egyesült Államoknak más országokkal kapcsolatos helyzetét.

Wallace bejelentette, hogy lemond tárcájáról. Az elnökhöz intézett lemondólevél így hangzik:

Kívánságához híven itt a lemondásom. Továbbra is küzdök a békéért. Biztos vagyok benne, hogy ezt ön is helyesli és, hogy e nagy erőfeszítésemben csatlakozik hozzám. (MTI)

Wallace rádióbeszédében kijelentette, hogy Truman elnök intézkedése megszabadította őt kötelezettségeitől, de nem akar visszaélni a számára nyujtott szabadsággal, mert ezzel akadályozná a párisi értekezlet munkáját. Ezután azt mondotta, hogy a békét csak úgy lehet megőrizni, ha az egész világ elismeri a világ egységét. Ellenez mindenfajta imperializmust és agresszív támadást, legyen az orosz, angol vagy amerikai eredetű.

Wallace utódául Shindler kereskedelmi államtitkárt jelölték.

Megszűnik a pécsi internálótábor

Tegnap Pécsre érkezett egy bizottság, amely a belügyminiszter elvtárs rendelete folytán az internálótábort jött felülvizsgálni. Hir szerint a bizottság hétfőn kezdi meg munkáját és rövidesen dönt, hogy kik azok, akik szabadlábra kerülnek. A megmaradt internálótakat pedig az egyik gyűjtőtáborba szállitják és így a pécsi internálótábor feloszlik.

Miért oly nehéz a helyzetünk Párisban? Mert nem hallgattunk az okos szóra!
Rákosi Mátyás beszéde 1943 június 10-én:

„Csak tettekkel lehet megmenteni mindazt, amit a magyar reakció kockára tett és amit feltétlenül el is veszít, ha a bűnös németekkel idejében nem szakítunk. Az idő nem vár, holnap már késő lehet!"

Az OTI a dolgozó munkásoké!

A munkásságot is bevonják az OTI irányításába

Az OTI, az Országos Társadalombiztosító Intézet utóda a régi Munkásbiztosító pénztárnak. A Horthy-éra alatt formálták át és nevezték el így, azonban ezzel az „újítás"-sal is csak annyiban adtak újat, mint megannyi más „reform"-jukkal. Fából vaskarika vagy nesze semmi, fogd meg jól újítás volt ez is, ami új, hangzatos nevénél nem jelentett egyéb újat, legalább is nem hozott javulást a munkásbiztosítás terén. A Horthy-rezsimnek nem is ez volt a célja, hanem az, hogy a régi szerényebb keretek között a munkásság szociális érdekeit jobban szolgáló intézményt kivegyék a munkások kezéből, hogy egy látszatautonómia megteremtésével olyan mammut-intézménnyé alakítsák át ezt a szociális célokra hivatott intézetet, amely csak arra volt azonkívül jó, hogy abban a rendszer mindenre kapható kreatúráit, mint OTI-tisztviselőket minél nagyobb számmal helyezhessék el. Ezzel elérték másrészt, hogy

az intézet adminisztrációs kiadásai — a régi 20%-kal szemben 45—50%-ra rúgtak és ugyanilyen mértékben kevesbedtek azok a szolgáltatások, amelyeket a beteg és megrokkant munkások szociális helyzetének szolgálatára kellett fordítani.

A reakciós rendszer bukása óta, sajnos, kevés változás, még kevesebb javulás volt tapasztalható az OTI-nál. A látszat-autonómiát még mindig nem váltotta fel az igazi önkormányzat és a régi rendszer által kitenyésztett tisztviselői kar, a túlméretezett antiszociális adminisztráció leépítése tekintetében most, az általános B-listázásnál sem igen ment ott végbe olyirányú és olyan méretű tisztogatás, ami elvárható lett volna. Amiről ennek a cikknek keretében be akarunk számolni, az egy lépés akar lenni az újjáalakulás felé, de csak egy szerény lépés és nem gyökeres átrendezés.

Arról van szó, hogy tegnap délelőtt az OTI-ban értekezlet volt, amelyen a munkáspártok, a szakszervezetek és magának az OTI üzemi bizottságnak képviselői jöttek össze. Ezen az értekezleten Lovász Pál elvtárs, az OTI ügyvezető igazgatója előadta, hogy az OTI központi igazgatósága körlevélben szólította fel a vidéki fiókok vezetőségét, hogy

rendszeresítsenek egy havonta megtartandó hasonló értekezletet, amelynek az lenne a célja, hogy az OTI-t „közelebb hozzák a munkásokhoz",

hogy meggyőzzék a munkásságot arról, miszerint ez az intézmény az övé, a munkásoké, amelynek irányításában a munkásság kétharmadrésznyire van képviselve. A további terv az még, hogy

a következő ilyen értekezleteken már meg fognak jelenni az összes üzemi bizottságok képviselői is, hogy annál jobban kidomborodjon az intézmény munkás-jellege.

Ezeknek az értekezleteknek a további célja, hogy az azon résztvevő munkásmegbizottakon keresztül maga a munkásság állandóan értesülhessen az intézet helyzetéről, hogy ott előadhassa sérelmeit, panaszait és rámutathasson az esetleges hibákra, miegyebekre, s hogy ezen a módon rájöhessen a munkásság arra, hogy „az OTI tényleg az övé." Történtek aztán felszólalások is a résztvevők részéről, amelyek bizonyos módozatokat ajánlottak arranézve, hogy miként lehetne az OTI-t, mint intézményt, a munkásság körében legjobban népszerűsíteni.

Nem akarunk hosszasan foglalkozni ezuttal a kérdéssel, ezért csak annyit mondunk, hogy

az OTI népszerűsítésének egyetlen módja az intézmény szervezetének és vezetésének gyökeres reformja.

Olyanná kell tenni az OTI-t, hogy az becsületesen és maradéktalanul szolgálja a beteg és megrokkant munkások szociális érdekeit. Hogy az odaforduló beteg munkás kaphasson munkaképtelensége idejére megfelelő táppénzt, rendes gyógyellátást s ha megrokkan, vagy munkából kiöregszik, megfelelő járadékot és nem koldusalamizsnát. De tisztességes elbánás is hozzátartozik mindehhez, éspedig az, hogy a beteg munkás könnyen és fárasztó, idegölő torturák nélkül hozzájuthasson a megfelelő orvosi kezeléshez, hatékony gyógyszerekhez s ha kell, a megkívánt speciális gyógykezléshez is, szanatóriumhoz is, jobbhoz, mint eddig. S azontúl pedig, ha megrokkan vagy megöregszik, olyan nyugellátást kapjon, ami biztosítja öregségére a viszonylagosan emberi megélhetését. Ezekben látjuk mi az OTI népszerűsítésének egyedüli lehetőségét a munkásság körében.

Magyar József

MA: a kommunista sajtó ünnepe a Szinházban

Soha ilyen érdeklődés, ilyen izgatott várakozás nem előzött meg még előadást, mint az Új Dunántúl mai matinéját.

A Magyar Kommunista Párt országos sajtónapját és az Új Dunántúl pártlappá alakulásának egyéves évfordulóját ünnepeljük ma. Ünnepeljük a kommunista sajtót és annak déldunántúli lapját az Új Dunántúlt.

A matiné keretében Losonczi Géza, a Szabad Nép szerkesztője mond ünnepi beszédet, majd a pécsi Nemzeti Színház gárdája szerepel. Várady Gyöngyi, Karossa Margit és Szigeti Pál szaval, Hidvégy Lajos énekel, Simén Margit és Kévési Margit táncol. és a MKP dalárdája mutatja be a legszebb munkásdalokat.

S amikor tapsra fogja lendíteni kezét a közönség, az egy kicsit nemcsak a szereplő művészeknek, az egy kicsit a szabad magyar kommunista sajtónak is szól majd.

Minden velünk érzőt szeretettel hívunk és kérjük, jöjjön el ma délelőtt fél 11-re a Színházba.

ÚJ DUNÁNTÚL.

DÉLMAGYARORSZÁGI KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság.

A MaDISz II. Országos Kongresszusa

1946. október 9—13.

A MADISz a magyar ifjúság legnagyobb és legharcosabb szervezete, október 9—13-ig rendezi II. Országos Kongresszusát. Ez a Kongresszus az egész magyar ifjúság hatalmas ünnepe lesz. Az ország minden részéből több mint 2000 ifjú fog összegyülni Budapesten, hogy megtárgyalja ifjúságunk időszerű kérdéseit és meghatározza a jövő fejlődésének irányát. Tiz ország ifjúságának és a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség képviselőinek megjelenésével mutatja, hogy ez a Kongresszus nemzetközi szempontból milyen kiemelkedő jelentőségü.

Belföldi viszonylatban a MADISz II. Országos Kongresszusa sorsdöntő a magyar ifjúságra nézve. A magyar ifjúság a fasisztaháború következtében ma anyagi és szellemi téren igen súlyos helyzetben van. A paraszt ifjúságnak, az ifjumunkásoknak és a diákoknak problémái ma a nemzet legkomolyabb gondjai közé tartoznak. Megoldásuk nem tür halasztást. A MADISz II. Országos Kongresszusa legfőbb feladatul azt tüzte ki magának, hogy megvizsgálja ezeket a problémákat, hangot adjon az ifjúság jogos követeléseinek és megkeresse a nehézségekből kivezető utat.

Az egész ország ismeri és megbecsüli azokat a nagyszerű eredményeket, amelyeket a MADISz a reakció elleni harcban és az ország újjáépítésében elért. Ezek az eredmények jogosítják fel ifjuságunkat, hogy szociális és kulturális szükségleteinek kielégítése érdekében most felemeli szavát. MADISz II. Országos Kongresszusa az ifjúság jobb életkörülményeihez való jogához folytatott harc legjelentősebb állomása lesz.

SZAKSZERVEZETI HIREK

Földmunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Malomipari alkalmazottak 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

Szállítómunkások 22-én 9 órakor taggyülést tartanak.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 23-án, hétfőn délután 5 órakor vezetőségi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

IPARTESTÜLETI HIREK

Mestervizsgára előkészítő tanfolyam kezdődik a Pécsi Ipartestületen folyó hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor. — Jelentkezni a Testület hivatalában a délelőtti hivatalos órák alatt lehet. (Pécs Szabadság ut 2.) — Az új kisipari és háziipari kalkulációs rendelet az Ipartestületen átvehető.

Férfi, női szövetek és bélésáruk
legolcsóbban
Faludinál
Kossuth és Nagyflórián-u. sarok.

Mélyen leszállított árak!!!
a kirakatban láthatók!!!
Szőnyi, Lukácsi Üvegraktár Pécs,
Király-utca 14. Telefon: 27-14. sz.

A forradalmi sajtóról

ÚRI SZOKÁS mifelénk, hogy emberek családjuk régi voltával, őseikkel dicsekedjenek. Mi ezt a szokást általában nem gyakoroljuk és lenézzük azokat, akik élnek vele. Ugyan mi dicsekednivaló van azzal, amit nem mi tettünk? Meg azután azok az elődök, akikkel a régi, úri Magyarországon kérkedni szoktak, éppen nem voltak mindig dicséretre méltóak. Ezért azt mondanók: őse válogatja. Attól függ: ki hivatkozik kire?

ÉS VALÓBAN: vannak olyan elődök, akikre hivatkozni öröm, akikre visszagondolni büszkeség, akikből táplálkozhatunk és példájukból erőt meríthetünk. Ilyen ősökre gondolunk mi, amikor az elmult idők forradalmi sajtójára emlékezünk.

A SZABADSÁG HANGJA sohasem volt szivesen látott vendég ennek a világnak urai előtt. Évszázadokra, de ha tetszik, még távolabb időkre nyulhatunk vissza és a kép nem változik: az ujat, jobbat a szabadabb világot követelők sorsa változatlanul, vigasztalanul egyforma volt. Legfeljebb, ha az „elintézés" módjai változtak, — bitótól és máglyától a börtönig, vagy a számüzetésig.

MINDEN NEMZETNEK szép galériája van ezekből az emlékekből. Szinte azt mondhatnók: a történelembe, az emberi emlékezet örökkévalóságába, a szabadság aranykönyvébe vezető út börtönökön, máglyákon át vitt. De a szabadságtörekvések tüze egy dologban különbözött az ellene harcbaküldött máglyáktól: kioltha tatlan volt, a szó legtörténelmibb értelmében. Talán a világ legszebb könyvtárát lehetne összeállítani azokból a művekből, amelyeket kortársaik üldöztek, megsemmisítettek, mert szélesebb emberi távlatot, nagyobb szabadság megvalósítását követelték. Mi, mai magyar kommunista sajtó, minden idők szabadságsajtója utódjainak valljuk magunkat.

VALÓBAN FELEMELŐ és büszke tudat ilyen értelemben végigtekinteni az üldözött, szabadságot kívánó, forradalmi írások hosszú során. Campanella Tamás, a középkori álmodozó-forradalmár barát Napállama a börtönbüntetés évtizedeit, Morus Tamás Utópiája hosszú üldöztetés után a fővesztést hozta szerzőinek. Sorsuk elé tudatosan, felemelt fővel mentek. A francia forradalom előkészítő időszakában a nagy tudományos műveken kívül röpiratok, pamfletek, versek, gúnyképek százai kerültek titokzatos úton az emberek kezébe: mindezek a forradalmi sajtó előhírnökei, vagy első példái voltak. És ne felejtsük el:

> Kezdetben minden változást követelő, igazságot áhító törekvés forradalmi, mert jobbat kíván annak a rendnek helyébe állítani, amely pedig magától eltünni nem akar.

FÁJDALMAS ÖRÖMMEL kell megállapítanunk, hogy a magyar történelem nem szűkölködik az ilyen írásokban. Hiszen még Károli Gáspár Bibliafordítása is az üldözött, égetett írások közé tartozott valaha!

HOSSZÚ A SOR, bajos lenne mindet felsorolni. De gondoljunk csak a magyar polgári szabadságjog első írásos meghírdetésére: Martinovits Ignác Szabadság-Kátéjára (a „Magyarországi Reformátorok Titkos Társaságának Katekizmusa"), — amely az akkori fiatal magyar értelmiség hét kiváló fejébe került, s amely miatt a nyelvújító Kazinczy is sokéves börtönt szenvedett. Ezt követte Petőfi Nemzeti Dal-a és a Tizenkét Pont: az immár győzelmes szabadság cenzura nélkül, sőt cenzura ellen megjelent dokumentumai.

ÉS ÍGY TOVÁBB. Amint erősödtek az elnyomott osztályok, olyan mértékben erősödött hangjuk is. Néha csak kéziratban, kézről kézre adva, néha primitiv nyomdatechnikával terjedtek a Szabadság igéi. És sajátságos dolog: minél titosabb volt, minél jobban üldözték, annál nagyobb becsben tartották őket, annál szeretőbben búitatták, annál mélyebben hatottak. A forradalmi írásművek igazi, széleskörű kultusza azonban csak akkor kezdődött, amikor a degöntudatosabbik és emellett számra nézve is legnagyobb forradalmi osztály vette át a vezérszólamot az emberi szabadságjogokért való harcban: a munkásság.

BUSZKÉN EMLÉKEZUNK a szocialista, forradalmi munkásságnak a mult század végén szinte hetenként más címmel, más kiadóval megjelenő magyar lapjaira, amelyek akrobatamutatványnak is beillő bujócskát játszottak a szigorú törvények paragrafusai között. Munkások a műhelyekben, parasztok a tanyákon kalapkarimába hajtva, cipőbe gyürve mentették, adták tovább egymásnak az át- meg átolvasott példányokat. Terjesztőgárdák születtek falun és városon: néha 15—20 kézen is átment egy lap, amíg csendőrkézbe került. Elődünknek számítjuk Liebknecht Károlynak az első világháború Németországában megjelent háborúellenes lapját, melynek impresszumánál, a felelős kiadó helyén ez a hetykeségében is megkapóan bátor mondat állott: „e szám tartalmáért Karl Schmidt elvtárs fog az osztálybíróság elé kerülni". Oda is került, de a következő számhoz más vállalta a veszélyt, mindaddig, amíg az összeomlás véget nem vetett a II. Vilmos-i kalandnak.

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ után kissé lélegzethez jutott a forradalmi sajtó, de szinte csak azért, hogy azután annál brutálisabban nyomják el ismét. És ha a Kommunista Párt sajtójáról beszélünk, annak ekkor kezdődött el igazi szerepe. Akkor, a 20-as és 30-as években, amikor bármelyik lap is csak megalkuvás árán jelenhetett meg Magyarországon, a Kommunista Párt sajtója természetesen nem juthatott szóhoz. De a határokon hártyavékonyságú papírra nyomott újságok kötegei kerültek át csempészúton: az Új Március, majd később a Dolgozók Lapja. Itt benn az országban sokszorosítógépeken készült a Kommunista és az Ifjú Proletár. Átlag minden félévben, néha még gyakrabban futott végig az összekötővonalakon a hír: „a nyomda lebukott", — csak azért, hogy egy-két hét mulva az illegális mozgalom katonái újból kézhez kaphassák az új apparátussal előállított pártsajtót. Mennyi munka, fejtörés, kockázat, nem egyszer életveszély fűződött egy-egy ilyen megjelent számhoz! És elégedetten mondhatjuk el: a Párt illegális harcosainak áldozatkészsége sohasem engedte meg, hogy a pártsajtó megjelenése hosszabb időn át szüneteljen.

A NÉMET—OROSZ háború kitörése után illegálisan, sokszorosítva, 1941-ben jelent meg a „SZABAD NÉP". Jelszó és zászló volt akor ez az újság minden, a magyar szabadságot, a magyar nép sorsát féltő munkás kezében. A német befolyás, a nyilas propaganda fojtó gázfelhőivel fertőzött légkörben ez volt az a kicsiny ablak, amelyen át a szabadabb életet megpillanthattuk. Első szerkesztője, Rózsa Ferenc elvtársunk a katonai nyomozók kínzókamrájában lelte halálát. Hosszú sorát tetőzte be a szabad emberi hang mártírjainak. És végül a felszabadulás után, huszonöt év óta először jelenhetett meg ismét legálisan a forradalmi sajtó: a SZABAD NÉP. A Pártunk III. kongresszusa alkalmával rendezett párttörténeti kiállítás egyéb ként gazdag anyagot hord össze a magyar illegális sajtó multjából.

AZÓTA a kommunista, vagy progresszív demokratikus lapok tucatjai jelennek meg szerte az országban. Célkitüzésük, ideáljuk, az a feladat, amelyet négy évtizeddel ezelőtt Lenin állított a forradalmi sajtó elé: legyen a dolgozók kollektív nevelője, kollektív propagandistája és ezen túl kollektív szervezője is. Külsejükben, hangjukban, talán színvonalukban is gyakran eltérnek egymástól. Egyben azonban megegyeznek, élükön a Párt központi organumával, a budapesti Szabad Néppel:

> egyetlen szavuk, egyetlen soruk sincs, amellyel ne a magyar dolgozók és ezzel az egész magyar nép felemelkedését akarnák szolgálni, egyetlen soruk sincs, amelyről ki lehetne mutatni, hogy más érdeket képvisel, mint a magyar dolgozókét.

FARKAS SÁNDOR

MOZI

Vasárnap-hétfő, szept. 22-23.

PARKMOZI

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

DRÁNIA

Válóperes leány

Korda Sándor vígjátéka. Főszereplők: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

APOLLO

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

APOLLOBAN

MA

Enyhítő körülmény

Pompás francia vígjáték.

Főszerepben:

MICHEL SIMON

Kisérő műsorban:

„Parasztnapok" Budapesten és **Donald és az uj rokon,** színes trükk.

Előadások: 4, 6, 8 órakor.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás vasárnap estig, Vasárnap mérséklődő nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások több helyen záporeső, a hőmérséklet süllyed.

— **A pécsi Földigényő Bizottság** értesíti a föld és szőlő juttatásban részesülteket, hogy kölcsegyetés címén holdanként 3 kg. búza árát kell hivatalunkban befizetni. (Széchenyi-tér 4.) Befizetések folyó hó 25, 26 és 28-án lesznek. Birtoklevelét mindenki hozza magával. — Egyben felhívjuk azok figyelmét is akik a birtoklapjukat még nem vitték el — házhelyhez juttatottak is — a fent jelzett időben azt saját érdekükben vegyék át.

Férfi és női szövetek

Selymek, bélésárúk

Bonedeknél

Ferenciek-utca 8 sz.

— **Eskűvő,** Üzv. Hausz Rezsőné sz. Molnár Mária és Wirth Ferenc szeptember 21-én tartották esküvőjüket.

Értesítés!

A nyakkendők gyártását újból megkezdtem. Nagyobb mennyiségű uj selyemből készült kendő olcsó áron kapható. Nagybani eladásnál árengedményt adunk. Javítást, tisztítást továbbra is vállalunk.

ELSŐ PÉCSI NYAKKENDŐ ÜZEM. Kossuth Lajos-út 8. sz., I. emelet.

— **Az egyetemi angol lektori** órák hétfőn, 23-án megkezdődnek. Kezdőknek 5—6-ig, haladóknak 6—7-ig az Egyetem IV. sz. tantermében. Érdeklődők órák előtt jelentkezzenek az előadónál: dr. Hegedüs Lajos egyetemi magántanárnál.

— **MARHABÉL,** kenőszappan kapható. **Kallós László** Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

FELLNER TÁNCISKOLA

a **Nőegyletben**

október hó 7-én nyit.

Telefon: 30-65. szám.

Pécs gazdasági fejlődésének útja — a társadalmi összefogás útja

Irta: **KORDA ALFRED,** a Délmagyarországi Kereskedelmi Bank RT. igazgatója

Az a forradalmi átalakulás, amelyet a demokratikus államformára való berendezkedésünk vont maga után, nemcsak politikai, hanem gazdasági téren is új lehetőségeket nyújt, úgy országos, mint helyi viszonylatban. A kormányzat illetékes tényezői kitüzött programmjukat fokozatosan megvalósítják az ország egyetemes érdekeinek szem előtt tartásával még akkor is, ha az a nagyközönség különböző rétegeinek kisebb-nagyobb sérelmével jár. Természetesen azok a sérelmek, amelyek a jelenlegi folyamatban még kirívóak, a normalizálódó politikai és gazdasági életben lassan megszünnek és helyet adnak az egész magyar társadalom közös erőkifejtésén alapuló újjáépítésnek és fejlődésnek.

A kormányzat célkitüzései csak akkor valósíthatók meg, ha azt úgy a közületek, mint az egyedek teljes mértékben támogatják. Ez a támogatás közvetlen előfeltétele a kitüzött célok elérésének, tehát feltétlenül szükséges, még az olyanirányú tevékenység is, amely ugyan nem a kormányzat kifejezett rendelkezései alapján — de annak szellemében — helyi viszonylatban igyekszik.

Pécs városában ebben a közvetett országépítésben, — minthogy szerencsés körülmények folytán háborús kárt nem szenvedett — egyrészt erkölcsi kötelességből is példát mutatóan kellene elöljárnia, másrészt pedig a legnagyobb közérdekü munkásságot végezni, igyekezettel kellene felhasználnia azokat a gazdasági lehetőségeket, amelyekkel a többi szerencsétlen sorsú, romokban heverő magyar város mellett rendelkezik. Amig más városokat lakóinak ismét fel kell építenie, addig Pécs közönsége anyagi tartalékait és bevételeit a város továbbfejlesztésére fordíthatja, s ezáltal szinte utolérhetetlen fejlődési előnyt biztosíthat más városokkal szemben.

Sajnos ezen elvitathatatlan tények ellenére is azt látjuk, hogy városunk közönsége — eltekintve egynéhány élelmes vállalkozótól — szinte ölbetett kézzel várja a segítséget a kormányzattól, különféle állami támogatás formájában, pedig tudnia kell minden értelmesen gondolkodó egyénnek, hogy a jóvátételi terheket viselő központi kormányzat a rendelkezésére álló anyagi javakat elsősorban a legnagyobb pusztulást elszenvedett városok és községek részére fogja juttatni, így tehát Pécs erre alig számíthat.

Mig más elpusztult városokban az emberi energia és tudás, valamint a tőke azon fáradozik, hogy a háborús károkat eltüntesse, addig városunkban minden tesped és megelégszik a jelen szük kereteivel, pedig felmérhetetlen lehetőségek nyilnak ilyen összezúzott országban, különösen a gazdasági kezdeményezés terén. Nem vitás, hogy a létünket jelentő forint-stabilitás érdekében előidézett mesterséges pénzszüke nagyobb vállalkozások elé szinte leküzdhetetlen akadályokat gördít, de ennek ellenére — kellő érdeklődés és energia kifejtés mellett — találhatók olyan megoldások, amelyek lehetővé tennék, hogy Pécs városát az ország első vidéki gócpontjává tegyük gazdasági téren is. — Csak egy nyers gondolat, miként lehetne szükséges tőkét előteremteni! Pécs lakósságából mintegy 30.000 főre tehető a rendszeres keresők száma, akiket egy olyan gazdasági szervezetbe kellene összetömöríteni, amely különféle hasznothajtó vállalkozások létesítését tüzné ki célul. A vállalkozásban résztvevő tagok — anyagi erejükhöz mérten — havi 5—50 forintig terjedő befizetést teljesítenének és az ilymódon rendelkezésre álló havi kb. 500.000 forintot sok olyan kihasználatlanul hagyott gazdasági vállalkozás, mint a Kokszművek melléktermékeinek értékesítése, illetve felhasználása, vásárcsarnok épitése és más egyéb olyan hasznos intézmény létesítésére lehetne fordítani, amely bőségesen meghozná a befektetett tőke kamatait.

Egy ilyen tömegtársulás, amely új munkaalkalmak teremtésével felfrissítené városunk haladó gazdasági életét, elősegítené azt az egészséges törekvést, hogy az úgynevezett „kisemberek" is vállalkozási kedvvel telítődjenek és tőkének nem nevezhető hozzájárulással, — tehát csekély anyagi áldozatok árán — élvezzék egy tőkeerős, jelentős hasznot hajtó vállalkozás hozamát.

Minden búját elfeledi ha meghallgatja Orbán Sándort a nóták királyát. Olcsó, finom vacsorák és kitünő borok mellett a SOPIANAE Söröző ben!

Asztal rendelés: 10-95.

Várospolitikai akciónk újabb sikere:

Hétfőn már hordják a szemetet

A városi szemétfuvarüzem 1 évi szünetelés után folyó hó 23-tól kezdődőleg újból megkezdi egyelőre a belvárosi házakból a háziszemét elszállitását. A szemétkihordási díjat átmenetileg, mivel az egyes házakban jelenleg nagyon különböző mennyiségű szemét van tárolva, a szemét mennyisége alapján vetik ki. Egy kosár kiszállitása 40 fillérbe, tehát 1 m³ szemétő kereken 12 forintba kerül. A kosaranként megállapított 40 filléres szemétkihordási díjat a kiszállítás megtörténte után a helyszinen kell kifizetni a szállitást végző tehergépkocsi vezetőjének, aki a pénz ellenében blokkot ad amelyen a kiszállított kosarak száma fel van tüntetve.

Felkéri az üzem a belvárosi ingatlanok tulajdonosait, hogy aki nem lakik a saját házában, valakit bizzon meg a szemét kiszállitási díj kifizetésével és a szemétkihordás ellenőrzésével. Mindenkinek érdekében áll, hogy a szemétkihordásnál személyesen jelen legyen a kosarakat számolja s ezzel a fizetésnél minden nézeteltérés elkerülhető legyen.

A városi szemétfuvarozó üzem egyelőre 2 drb. teherautóval kezdi meg a belvárosi házakban a szemét elszállítását, amennyiben ez az újonnan bevezetett rendszer a gyakorlatban beválik, további gépkocsik beállításával a város többi részéből is el fogja szállítani a szemetet.

SZINHÁZ

Heti műsor:

22-én, vasárnap délután 4 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

22-én, vasárnap este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Bérlet szünet).

23-án, hétfő este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett., (A. bérlet).

24-én, kedd este ½8 órakor: **Cigányszerelem,** operett. (Dolgozók bérlete).

25-én, szerda este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 22. VASÁRNAP

Budapest I.

6.45: Hírek, műsorismertetés. **7.05:** Reggeli zene. Közben: **7.20:** Az Átelepitési Kormánybiztosság közleményei. **8.00:** Hanglemezek. **9.00:** Római katolikus vallásos félóra. **9.30:** Evangélikus vallásos félóra. **10.00:** Hírek. **10.10:** Református istentisztelet **11.00:** Párisi híradó. **11.10:** Barokk kamarazene. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Anyák 5 percel **12.20:** A Szent Gergely-kórus énekel. **13.00:** Bábits Mihály: Keresztül-kasul az életemen. **13.20:** „Uj Isten Thébában" című szatirikus vígjátékból. **14.10:** Magyar művészek muzsikálnak. **15.00:** A magyar novella mesterei. A bűvös ékszerek. Ambrus Zoltán novellája. **15.20:** Rácz Vali chansonokat énekel, zongorán kisér Kerekes János. **18.00:** Hírek. **18.15:** Vöröskereszt közlemények. **18.10:** „Vége a szép nyárnak." vígjáték. **20.00:** Hírek **20.20:** Kétzongorás műsor. **21.00:** A rádió hangja. **21.10:** Az élők nem beszélnek. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek, sporthírek. **22.25:** Maria Caniglia énekel. **22.35:** Műsorismertetés. **22.40:** Vöröskereszt közlemények. **22.50:** A BBC. ajándéklemezeiből. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Rácz György lemez-antiquariuma.

Budapest II.

19.00: Az Erkel Ferenc zenekar. **20.30:** Cigányzenekar. **21.00:** Hírek. **21.15:** Lóversenyeredmények. **22.00:** Operettrészletek.

SZEPTEMBER 23. HÉTFŐ

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. **8.00:** Háztartási tanácsadó 8.15: Hanglemezek. **9.00:** Jazz. **10.00:** Hírek. **10.10:** Hanglemez. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Náray Irén zongorázik, Dósa Mária énekel. **13.00:** Elbeszélés. **13.20:** Friss Antal gordonkázik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Szalonzenekar. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Gábor Mária és Kisfalvy Ferenc énekel. **16.40:** Magyar társadalomtörténet. **17.00:** Párthíradó. **17.10:** Részletek Verdi: Trubadur című operájából. **17.30:** Az ifjúság hangja. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Az USA Katonia Misszió ajándéklemezeiből. **18.35:** A „Magyar Thália" című sorozat. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** „Magyar muzsika." **21.20:** Mi történik a világgazdaságban. **21.40:** Villámhíradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Erica Morini hegedül. **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Külföldön lévő magyarokhoz szólunk. **22.45:** Bródy Tamás zongorázik. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.30:** Magyar Hadifogoly híradó rádióközleményei. **23.40:** Rádió kereső-hírszolgálat.

Budapest II.

20.00: Ravel: F-dur vonósnégyes. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Tánczenekar. **22.15:** Bach és Brahms műveiből.

Esküvőre legszebb ajándék a

csillár

éjjeliszekrény lámpa, vasaló.

Minden igényt kielégitő választék. — Szolid árak!

SÁNDOR JÁNOS

Kossuth L.-út. - (Pannonia szállónál)

Én is, Ön is megnyerheti a

főnyereményt!

Vásároljon osztálysorsjegyet.

Első osztály

Húzás október 4-én.

Minden második sorsjegy nyer

Sorsjegyárak: Egész 24.— Ft, fél 12.— Ft, negyed 6.— Ft, nyolcad 3.— Ft.

Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.

Dr. SIMONFAYNÉ WEILER MARGIT

osztálysorsjáték főárusító a Tausz Gyula ban: házában

PÁRTÉLET

A siklósi kerületi pártszervezet hétfőn délután 6 órakor választmányi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

E HETI PÁRTNAPJAINK

Hétfő délután 4 órakor: Zsolnay gyár Dr. Tamás György, 7 órakor Siklósi külv. Ilku Pál, 7 órakor Belváros: Benedek András, 6 órakor Szigeti külv.: Dr. Kerese István, 7 órakor Budai külv. Karczag Ferenc, Dr. Sebők Sándorné, 6 órakor Városháza: Dr. Cser Gyula

Kedden délután 2 órakor Kokszművek: Krancz Pál, 2 órakor Bőrgyár: Dr. Junger Mihály, fél 5 órakor Filmszinházak: Benedek András, 4 órakor Közüzemek: Karagics Eduárd, 6 órakor Rendőrség Dr. Boros István, 6 órakor Posta: Szigeti Pál, 5 órakor Vasut: Szücs József és Horvátics Antalné 7 órakor Kisiparosok: Schuber Rezső, 7 órakor Gyárváros Ilku Pál és Vajda Gyuláné, 8 órakor Laubergyár: Borsódy Béla. 3 órakor Sörgyár: Abelovszky Antónia, 4. Szöv. cipőüzem: Szigony József.

BÁNYÁSZ PÁRTNAPOK

Hétfő délután 7 órakor Mecsekszabolcs telep Karagics Eduárd,

Kedd délután 6 órakor Mecsekszabolcs falu Dr Tamás György, 6 órakor Bányatelep Erdősi István, 6 órakor Meszes Dr. Hajdu Gyula és Koller Jánosné, 6 órakor Somogy Gergely Lajos, 6 órakor Vasas: Vörös László, 3 órakor Bányaigazgatóság Révész Gy. István.

Szerda délután 7 órakor Erzsébettelep: Krancz Pál,

Péntek este 7 órakor Komló: Dr. Simor Pál, 6 órakor Ujhegy Molnár Károly,

Szombat este 8 órakor: Mázai Izsák Imre, 8 órakor Szászvár Horváth János, 8 órakor Császta Kántor Lajos.

Vasárnap délután 3 órakor Hosszúhetény: Krancz Ádám.

Kérjük az előadó elvtársakat, hogy jelentésüket juttassák el a propaganda osztályra.

Páris – tárgyilagos szemmel

Írta: Révész Gy. István

A LEGNAGYOBB HIBA, a történelem nagy nemzeti tragédiáinak leggyakoribb oka az, amikor egy nép nem hajlandó figyelembe venni mást, mint saját elgondolásait, saját érdekeit, saját vágyait, vagy sérelmeit és megkövetteli, hogy az egész világ ezen a szemüvegen át nézzen mindent. Hogy ez mennyire igaz, annak bizonyítására nem is kell túlságosan visszamenni a történelemben példákért. Mert nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy Németország tragédiáját lélektanilag elsősorban ez a beállítottsága okozta. A nemzeti szocializmus nagy propagandafegyvere az volt, hogy az egész világot a germán glóbusz szemszögéből mutatta és szuggerálta be a német népnek. A német sérelmeket, Versaillest, gyarmathiányt, viszonylagos túlnépesedést állítva a német világszemlélet gócpontjába, felsőbbrendű faj elméletével elhomályosítva az egészséges önkritikát, a gazdasági, politikai és katonai erőviszonyok tekintetében félrevezetve a német népet könnyűszerrel ránthatta be egy minden tárgyilagos szemlélő számára előre elvesztett háborúba. A göbbelsi propaganda számára Anglia egy szétesőben lévő gyarmatbirodalom rozsdás abroncsa volt csupán, Amerika túl messzi kontinens, amely az európai háborúban nem vehet számottevő részt, a Szovjetunió pedig a népek börtöne, amelynek csak börtönajtaját kell megdöngetni, hogy a rabok fellázadjanak. Vagyis azt voltak csak hajlandók látni és azt hitették el saját népükkel a többi nemzetekről, amit ők igaznak szerettek volna és mit sem törődtek azzal, hogy mi a **tárgyilagos igazság.** Eltagadták, hogy bár az angol gyarmatbirodalom valóban a súlyos belső ellentmondások és ellentétek kiéleződő stádiumában van, ez a feszültség a gyarmati és félgyarmati népek felszabadítását célozza és azonnal háttérbe szorul, amint arról van szó, hogy a régi, megszokott iga helyett új és sokkal súlyosabb igát akasszanak a nyakába. Eltagadták, hogy az Atlanti Óceán hatalmas víz ugyan, de a technikai fejlődés ennél sokkal hatalmasabb és az amerikai convoyoknak ma rövidebb az útjuk a nagy vizen át, mint a német katonaszállító vonatoknak a Keleti tengertől a Balkánig. De soviniszta vágyálmaikból eredő legnagyobb hazugságuk a „népek börtöne" volt, az, amikor néhány kivénült cári emigráns nosztalgiás sóhajtozását összetévesztették a szovjetnép hangjával.

Aligha kétséges, hogy ha a német népnek tárgyilagosan mutatták volna be a valóságos erőviszonyokat, sohasem ránthatták volna be a második világháborúba, mert egy nép sem hajlandó tudatosan öngyilkosságot elkövetni, legfeljebb — beugrik és hagyja, hogy lejjel a falnak vigyék.

A MAGYAR NÉP is nagyon hajlamos sajnos arra, hogy a magyar glóbusz, az Isten kalapján bokréta világszemléletét tegye magáévá. Helyesnek és méltányosnak érzi, ha erényeit és eredményeit mások is elismerik, de ugyanakkor nem egykönnyen veszi figyelembe a mások erényeit és eredményeit. Pedig amilyen helyes, ha büszkén állítjuk és hangoztatjuk, hogy semmivel sem vagyunk alábbvalóak Európa egyetlen nációjától, ugyanolyan helytelen, ha ismét és éppen mai kritikus történelmi fordulónkon úrrá engedjük lenni magunkon, a „ki a legény a csárdában" virtus-mentalitását.

Párisban most döntenek felettünk és ez a döntés máris igen sok szempontból fájdalmas, sőt számolnunk kell azzal, hogy jönnek még az eddigieknél is fájdalmasabbak. Békeküldöttségünk becsülettel harcol minden ránkrótt méltánytalanság ellen, konkrét eredményt azonban sajnos alig mutathat fel eddig. Ést ezt az alkalmat bőven felhasználják azok, akiknek hasznos az, ha a nép szemellenzőt visel a szemén, mert eztán ismét csak azt engedi megláttatni vele, amit látnia a szemellenző-politikusoknak hasznos.

Nekünk azonban nem szabad megengednünk, hogy ismét felrakják ránk ezt a szemellenzőt. Végeredményben, amit a német példáról felhoztunk, majdnem százszázalékosan ránk is igaz. Hogy nagy tömegeink az utolsó percig hittek a göbbelsi propagandahazugságoknak és a csodafegyverek elvártában nyugati határainkon túl is küzdöttek saját felszabadításuk ellen, annak oka, elsősorban az volt, hogy huszonötéven át valósággal halántékukra növesztették ezt a soviniszta szemellenzőt. Ha tehát nem akarunk még egyszer áldozatul esni ennek a politikának, akkor meg kell tanulnunk világos szemmel túlnézni határainkon, meg kell tanulnunk világviszonylatban, de legalábbis európai viszonylatban megfigyelni a történteket és történendőket, helyesen felbecsülni az okokat, összefüggéseket és következményeket, hogy helyesen értékelhessük ki jövőbeni magatartásunkat a nemzeti célszerűség szempontjából. Vagyis: Meg kell tanulnunk tiszta szemmel nézni, hogy világosan láthassunk.

AZ ELSŐ FELTÉTELE ennek a világosan látásnak, hogy tisztázzuk önmagunk előtt saját történelmi magatartásunkat a multban, hogy aztán összehasonlíthassuk a többi és elsősorban a szomszéd népek magatartásával és ebből vonhassuk le jelenlegi helyzetünk prognosztikonját. És a hiba, a szemellenző felrakása már ezen a ponton elkezdődött a magyarság egy részénél. Mert, ha tárgyilagos és — ami ennél is fontosabb — politikailag reális képet akarunk erről nyerni, akkor ne azt vizsgáljuk, hogy miképpen látják a **többi nemzetek.** Mert magatartásunk felett ne mmi hozunk ítéletet Párisban, hanem a többi nemzetek összesége.

Egyre hangosabban hangoztatják bizonyos oldalakon, hogy hiba volt a magyar baloldali, tehát kétségtelenül demokratikus sajtó részéről multbéli bűneink nyilt feltárása, mivelhogy ezzel ellenfeleink kezére adtunk ellenünk felhasználható adatokat. Hogy ez a beállítás mennyire hazug, annak legjobb bizonyítéka maga a párisi tárgyalás, ahol egyetlen olyan érvet sem hoznak fel ellenfeleink, amelyekről a baloldali magyar sajtóból szereztek volna tudomást, de igenis felhozták azt, hogy a „nem egészen baloldali" Kis Újság miket írt Csehszlovákiáról és egyes ugyancsak nem egészen baloldali politikusok szónoki emelvényről miket hangoztattak ugyanerről a témáról. Ezzel bizonyították — jól figyeljük meg! — nem azt, hogy a **multban** milyen bűneink voltak, mert ez bizonyításra sem szorult, hanem, hogy a **jelenben** sem tudunk ezektől a mult bűnöktől szabadulni! Vagyis, ha a mult hibáit kétségtelenül fel is hozzák ellenünk, döntően mégis azt a szempontot veszik figyelembe, hogy milyen mértékben szabadultunk meg tőlük.

*

A KULFÖLD EZT LÁTJA: huszonöt esztendővel ezelőtt elsőnek hódoltunk be a fasiszta rendszernek. Huszonöt éven át készséggel támogattunk minden háborús revizionista törekvést, ugyanakkor visszautasítottunk minden békés határkiigazítást (Masaryk jegyzék, Titulescu-akció). Ott voltunk minden merényletben, amely a demokratikus hatalmak, vagy szomszédaink ellen irányult (frankhamisítás, Marseille). Szembehelyezkedtünk a Népszövetséggel és elsőnek tagadtuk meg az abesszin ügyben hozott szankciókat. Bábája voltunk a tengelynek és elsőnek csatlakoztunk önként az antikomintern egyezményhez. Odakötöttük szekerünket mindenhez, ami a békét felborulással fenyegette és kitartottunk a demokráciaelleni háborúban, amíg csak ez a háború tartott.

Ezt látja multbéli magatartásunkból a külföld és valljuk be, nem csoda, ha ezek után nem dédelgetnek bennünket Párisban. Mindössze két nemzet van, amelyik ennél többet is lát és arra rá is mutat. Az a két nemzet ez, amely ellen legtöbbet vétettünk: a Szovjetúnió és Jugoszlávia. Mert csak e két nemzet delegátusainak szájából hangzott el eddig, hogy kétségtelen multbéli bűneink mellett van valamink a jelenben, amiért nem szabad tönkretenni bennünket: "van fejlődésképes demokráciánk, van csodával határos eredményeket felmutató újjáépítésünk, van garancia arra, hogy ez a Magyarország nem azonosítható a régivel.

És ez a hang az, amelyre egyedül támaszkodhatunk, ha Párissal kapcsolatosan legalább bizonyos mértékig méltányosságot remélhetünk velünk és ügyünkkel szemben.

DE A TÖBBIEK jobbak voltak-e? — hangzik a divatos kérdés.

Valóban, vannak szomszédaink, akik ugyancsak nem ártatlanok a történtekben és mégis sokkal jobban állnak nálunk Párisban. Csakhogy míg mi multbéli tévelygéseink ellensúlyozására csak **jelenbeli** érdemeket hozhatunk fel, ezek jelenbeli érdemeik **mellett multbéli** magatartásukban is felsorolhatnak komoly érdemeket. És, jegyezzük jól meg, nem olyan érdemeket, mint amivel a mi mai demokratáink többsége „ellenállt" hogy t. i. fehér asztal mellett, halk hangon kifejtette, hogy „hát ez már igazán nem szép dolog", aztán gyorsan a paplan alá bújt, amíg a Sas-behívó ki nem rángatta onnan. Valljuk be csak őszintén, hogy az illegális és ennek következtében természetszerűen kis létszámú kommunista gárdán, a szociáldemokrata és kisgazdapárt legjobbjain kívül itt senki sem állt ellent, de még csak ennek az ellenálló csoportnak hősi harca sem igen keltett visszhangot, legalábbis nem olyan mértéket, amely méltó lett volna arra, hogy a **külföld figyelmét** felkeltse. A magyarság többsége úgy volt antihitlerista, hogy fejét csóválta, mikor a zsidókat a deportációsvonatokba zsúfolták, úgy szabotált, hogy nem dolgozott többet, mint amennyit megköveteltek, úgy partizánkodott, hogy leeresztett redőnyök mögött, fülét a hangszóróra tapasztva hallgatta a londoni és moszkvai híreket. És fegyver, ami messze hangzott volna, alig dördült el más, mint Ságvári Endre és Bajcsi-Zsilinszky Endre magános revolvere.

Nem igaz? Lehet. De nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy a külföld csak ennyit látott, vagy még ennyit sem a mi fasisztaellenességünkből. És akkor, amikor Párisban ítélkeznek, aszerint ítélkeznek, amit ők tudnak rólunk.

MIT TUDNAK viszont a többiekről, szomszédainkról?

Igényt, a leghatalmasabb igényt közülük kétségkívül a Szovjetúnió támaszthatná, mint olyan állam, amelynek a legtöbb kárt okoztuk. A Szovjetúnió azonban nagyobb súlyt helyez demokráciánk megerősödésére és népünk helyzetének könnyítésére, mint saját kártalanítására és szinte napról-napra tapasztaljuk, hogy az eredetileg is váratlanul szerényen (az okozott károknak mintegy egyharmadába megállapított jóvátételi igényét is mint könnyíti meg számunkra. Ugyanezt állapíthatjuk meg Jugoszláviával kapcsolatosan is, mint amely egy egészen jelentéktelen, mondhatnánk majdnem szimbólikus jóvátételi igényen túl semminemű követeléssel nem állt elő.

Ezzel a két állammal tehát ilyen viszonylatban foglalkoznunk felesleges. Nézzük azonban, miképpen áll a világ szeme előtt az a két szomszédállam, amellyel Párisban vitatkozni voltunk és vagyunk kénytelenek.

ROMÁNIA ugyanúgy csatlósa volt a hitleri Németországnak, mint mi. A különbség azonban, ahogy mi és ahogy ők szekértolói lettek a nácista hadigépezetnek, sorsdöntő.

Románia elkötelezett szövetségese volt két évtizeden át a nyugati hatalmaknak. Átállása csak akkor következett be, amikor ezt az átállást a bevonuló német „tancsapatok" fegyverrel **rákényszerítették.** Míg mi kovácsai voltunk a tengely láncának, ők csak akar kerültek bele a láncba, amikor bilinccsel hozzákötötték. Ez az **egyik** lényegbevágó különbség.

A német szuronyok között a román hadsereg sokkal nagyobb számban vonult fel a szovjet hadszíntérre, mint mi, ez kétségtelen és ezért Magyarországon kívül a legsúlyosabb vádlott a volt csatlósok között Románia, akinek csak egyetlen másik állammal szemben van súllyal bíró szava: Magyarországgal szemben. Mert Románia nemcsak a tengelyhez csatlakozásának módjában, de a tengellyel szembefordulásában is több érdemet szerzett, mint mi. Ez a **másik** lényegbevágó különbség.

Amikor a felszabadító szovjetcsapatok átlépték a román határt, a román nép és hadsereg egy emberként fordult szembe a nácimilitarizmussal. Mihály király augusztus 23-i kiáltványa döbbenetes hasonlatosságot mutat Horthy október 15-i kiáltványával, éppen csak **hatásában** volt más. A román nép, a román hadsereg órákon belül frontot változtatott, bebizonyítva ezzel, hogy lelke mélyén mindig is szembenállt a rákényszerített szövetségessel. Nálunk viszont nemcsak a Horthy-kiáltvány hangzott el hiábavalóan, de a Debrecenben megalakult független magyar kormány felszólítása is és a magyar hadsereg zöme még Budapest eleste után is tovább harcolt.

Pedig, hogy ha a kommunisták által hirdetett igazi magyar politikát követtük volna (emlékezzünk csak azokra az idézetekre, amelyeket állandóan közlünk lapunk első oldalán!), ma mi is legalább olyan jól állnánk Párisban, mint a románok. Bizonyíték erre az a mindenki által ismert tény, hogy Északerdély egészen a háború befejezésének hónapjáig önálló kormányzattal bírt, mintegy felajánlkozva nekünk, ha követjük az előttünk lévő jó példákat.

Erre gondolhatott Nagy Ferenc is, amikor a nyugati útról hazatérve kijelentette: „Most látom csak, hogy ezt a háborút mi annak utolsó hat hónapjában vesztettük el..."

CSEHSZLOVÁKIÁVAL más a helyzet. Könnyen dobálóznak szemellenző-politikusaink azzal a megállapítással, hogy hát Szlovákia előbb lett fasiszta, mint mi, lelkesebben kivette a háborúból is a részét, ugyanúgy kitartott a végsőkig, mint mi és ma sem mutathat fel olyan tisztulási folyamatot, amely hasonlítható lenne a miénkhez.

Mindez igaz, de csak a féligazság. Mert a zigazság másik fele az, hogy Szlovákia: nem Csehszlovákia. A cseheket pedig, még a német megszállás alatt sem lehetett hitleristasággal megrágalmazni. Míg nálunk a magyar becsület legszebb gesztusaként azt emlegették, hogy Teleki megölte **önmagát,** addig a csehek megölték **Heydrichet.** Míg nálunk a szabotázs néhány elenyésző kivételtől eltekintve abból állt, hogy nem termeltünk szívesen a náciknak, Csehországban külön vasutvédelmi szerveket kellett felállítani és volt idő, amikor a német katonák önvédelmi okokból meg kellett tiltani az éjszakai magános közlekedést. Hát bizony, ez is némi különbség.

A lényeg mégsem ez. A lényeg az, hogy Csehszlovákiával szemben maguk a nyugati hatalmak, a háború előtti Franciaország és Anglia érzik obligóban magukat — és joggal. A nyugati hatalmak kétszer szolgáltatták ki leghívebb és legdemokratikusabb középeurópai szövetségesüket a saját nyugalmuk meghosszabbítása érdekében: először részben, Münchenben, aztán egészben, 1939 március 15-én. És ez, ha Csehszlovákiát bűnösnek mondanák ki, feltétlenül a nyugati hatalmak bűnrészesség beismerését jelentené.

Itt tehát Szlovákiával szembeni árnyalatinál alig nagyobb **teljesítménykülönbségen** kívül Csehszlovák viszonylatban **taktikai** helyzetkülönbség is van közöttünk.

Hogy ez nem igazság? Hogy ennek nem ihatjuk meg éppen mi a levét?

Széplelkek számára talán így igaz. De a reálpolitika mást mond. Egy nemzetet vezetni, egy békétárgyalást lefolytatni, egy nép jövőjét helyes útra irányítani pedig csak a reálpolitika és nem a lírai érzések alapján lehet.

MINDEZEK ALAPJÁN tehát mi a tennivaló? Hajtsuk birka módjára ellenkezés nélkül tagló alá a fejünket és türjünk el zokszó nélkül minden méltánytalanságot azok részéről, akinek bizonyos politikai konstellációk és saját okosabb, vagy ha úgy tetszik, ügyesebb magatartásuk erre módot adott?

Semmi esetre sem. Harcolnunk kell a magyarság minél jobb jövőjéért, az igazságos magyar igények minél teljesebb érvényrejuttatásáért. A rajtunk ütött sebekre orvoslást, a minket ért sérelmekre jóvátételt kell szereznünk, a kerdés csak az, hogy **mi módon** lehetséges ez. És ennek a kérdésnek helyes, vagy helytelen megválaszolásától függ egész jövőnk.

Vannak, akik máris megváltoztak rá — és helytelenül. A fentiek alapján tisztán láthatjuk, hogy Párisban a háborús felelősség alapján döntik el a vitás kérdéseket. És nálunk egyre hangosabbakká merészkednek azok, akik a **háborús felelősségből békefelelősséget** akarnak kovácsolni, nem azokat okolva, akik a háborúban tanusított nem valami dicsőséges magatartásunkat előidézték és ránkkényszerítették, hanem azokat, akikre a magyar sors vállalása azt a keserves feladatot rótta, hogy a békéért harcoljanak. „Íme, ezt érte el a mi híres demokráciánk!" — mondják hazugul és elhallgatják, hogy ami velünk történik, arról híres fasizmusunk tehet és demokráciánknak köszönhetjük, hogy nem állunk még védtelenebbül a bizottságok és albizottságok pótindítványainak pergőtüzében és hogy méltóak lehettünk arra, hogy legalább a Szovjetúnió és Jugoszlávia elismerni demokratikus érdemeinket és kiáll mellettünk, ha életbevágó létkérdéseinkről van szó.

KÜZDENÜNK KELL és abban a biztos tudatban, hogy ez a küzdelem nem hiábavaló még akkor sem, ha a párisi döntések a legsúlyosabbak lennének is. Mert orvoslás, **demokratikus orvoslás** lehet és lesz. John Haire angol képviselő jelentette ki éppen a napokban, hogy a békekötés után Magyarország is tagjává válik az Egyesült Nemzeteknek és **akkor** a nemzetiségek kérdését ismét felvetheti a béke biztosításának eme nemzetközi őrszolgálata előtt.

Hogy a problémának újrafelvetése eredményes is lehessen, annak csak egyetlen feltétele van. Az, hogy tárgyilagos, reális politikát folytasson a magyar nép. A tárgyilagos, reális politika pedig abból áll, hogy ne saját érdekeink, vágyaink, vagy sérelmeink szemellenzőjétől korlátozott látással nézzük a nemzetközi helyzetet, hanem valóságos összefüggéseiben.

Ez a valóságos összefüggés pedig ezt mutatja: annyi eredményt érhetünk el, amennyit multunkból el tudunk felejteni demokratikus magatartásunk segítségével. És abban a pillanatban, amikor Keletet és Nyugatot meg tudjuk győzni, hogy az új Magyarország **semmiben** sem azonos többé a régivel, akkor megszűnnek felőlünk mindazok a súlyos következmények is, amelyeket ma még el nem feledtetett multunkért viselnünk kell.

Mai sérelmeink tehát ne gyűlöletet és ne multrasandító félvakságot váltsanak ki belőlünk, hanem azt tanítsanak meg világosan, tárgyilagosan látni, hogy a jövőben kiismerjük magunkat a történelem sodrában és fel tudjuk ismerni annak irányát. Aki pedig újra szemellenzőt akar ránkkényszeríteni, azzal számoljunk le végleg, mielőtt ő vezet oda, amit a szemellenzővel el akar takarni előlünk: a végső szakadékba.

A vidéki szinjátszás válsága

Ahogy Gobbi Hilda Budapestről látja e problémát és ahogy vidékről mi érezzük a bajokat

A Szabadság a napokban érdekes és néhány részletében nagy tájékozottságra valló cikket közölt, amely Gobbi Hilda elvtárs, a Nemzeti Színház művésznője tervezetét ismerteti a válság végső fokára jutott vidéki társulatok megmentéséről. Ezt a tervezetet a kiváló művésznő benyújtotta a Kultuszminisztériumhoz, a Művészeti Tanácshoz és a Színészek Szabadszakszervezetéhez. A tervezet bekezdését itt idézzük:

"A jelenlegi helyzet röviden a következő: prostituált művészet (lásd Fityfirity és hasonló operetteket) prostituált fegyelem (próbára nem járnak, a szerepről fogalmuk sincs, fekvőhelyért, ruháért, élelemért futkároznak) és prostitucióra kényszerült tagok (részben a hetenkénti két-három premier ruháik beszerzése, részben agyonhajszoltságuk és taposómalom-szerű munkájuk eredménye.)"

Amikor Gobbi Hildának nagyrészben igazat kell adnunk, legyen szabad néhányvád at a vidéki színészet nevében visszautasítanunk. Abban igaza van Gobbi Hildának, hogy a vidéki színház

PROSTITUÁLT MŰVÉSZET,

de kérdjük, a budapesti mozgószínházak műsora mennyivel jobb? A vidéki színház kétségtelen a budapesti színpadok után menni és ha a Fityfirity és hozzá hasonló társaik a művészet prostitucióit, (és ki állítja az ellenkezőt?) akkor valljon kit terhel az elsőszámú felelősség, azt aki ezeket a magyar színpadra szabadította, vagy a vidéki szinigazgatót, aki ezeket adoptálta? Nem akarjuk védeni a vidéki szinigazgatókat, de később mi is rátérünk a tanulmányukra, de meg kell állapítanunk, hogy soha olyan sivár és válogatott pesti anyag közt nem válogattak, mint manapság, amikor állítólag a színpad felszabadult a mult béklyói alól, Ezt szomorúan kénytelenek vagyunk tudomásba venni, mert amíg lehetőségünk van espressótulajdonosok, feketekereskedők szaporítását akaró feketekereskedők és köruti büfőtulajdonosok műsorát és ezen keresztül közvetve a vidéki színházakat is, addig a béklyók nem hullanak le és ép olyan kerékkötői a magyar színpad kultúrájának, mint a fasiszta és reakciós megkötések.

A FEGYELEM

kérdését illeti, itt kénytelenek vagyunk a leghatározottabban védelmébe venni a heorikus munkát végző vidéki színészeket, akiknek fegyelmet és munkatempóti tekintetben tanulhatnak a budapesti színészek. A vidéki színész naponta más és más darabot próbál, heti két-három premiert csinál végig, ma hős, holnap bonvivan operettbuffó, hogy minden színészi tehetséggel rendelkezik, ez ennél a kérdésnél nem jöhet számításba, itt most csak a technikai munkát tekintjük. Mert ha a vidéki színész produkál, közelebb áll a favágáshoz, mint a szellemi munkához. Hogy nem tudnak sokszor kitünő darabot csinálni, hogy egy egy darab percei a vidéki színészek, amikor véletlenül találkoznak a művészettel, az már olyan dolog, amit megmagyarázni nem is igazán feladata, hanem a fővároké.

Nem engedjük ezen a helyen bántani a vidéki színészt, ha néha tehetségtelen és felületes is, többet dolgozik filmkal sokszor éhesen és ferdekkal, mint az autós pesti színész, aki szintén nem mindig tehetséges.

De menjünk tovább és figyelmeztessük Gobbi Hildát kétségtelenül jószándékú és sokszor alapos tervezetének néhány részletére is.

Ezek közé tartozik az, hogy se forgalmi, se vigalmi adót ne vessenek ki a vidéki színtársulatokra, a kultuszminisztérium a

KÉTES ÉRTÉKŰ SZUBVENCIÓK

helyett fizesse ki az OTI számlákat és az iparügyi minisztérium kedvezményes nyersanyagokat és a színházhoz szükséges iparcikkeket bocsásson rendelkezésére. Ezeket a tervezeteket mi magunk is helyeseljük, de bocsásson meg a kitünő művésznő, ezek csak fél és negyed megoldások.

Ez az anyagi segítség legfeljebb a vidéki szinházak gondjait kisebbítené, de ettől még nem lenne nívósabb a vidéki színházi élet.

A tervezet másik része a színészek feladataival foglalkozik. Itt már kevésbbé tudjuk magunkévá tenni G. H. elgondolásait. Szerinte a megoldás az lenne, hogy kéthárom hetes budapesti tanfolyamot kellene rendezni, amelyen minden vidéki igazgató rendezőjével együtt részt venne. Zenei, technikai és sajtószeminárium is lenne. Kötelezni kellene a vidéki szinigazgatókat egy Budapesten megállapított műsorterv elfogadására is. A kiadóknak darab és zeneanyagukat egy-két esztendeig minimális kölcsöndíj fejében kellene átadniok a vidéki színpadoknak.

A tervezet legérdekesebb pontja a Szabadság szerint az, hogy a színházaknál is vezessék be a

PATRONÁZS RENDSZERT,

hogy minden fővárosi szinház igazgatója vegyen pártfogásba egy vidéki színházat, küldjön le vendégművészeket, jelmezeket, díszleteket és kölcsönözzön egy-két hétre egy fiatal rendezőt.

Ezek a főbb pontjai G. H. tervezetének, amivel a vidéki színjátszást meg akarja menteni. A szándék kétségtelenül nemes és csak olyan színésznőnek juthat eszébe ez a gondolat, aki nem sztárnak mimeli magát, hanem ember is és öntudatos elvtárs. De most nézzük, hogy tényleg megfelelnek ezek a gondolatok a célnak.

Szerintünk nem. És ezért nem fog G. H. sem megharagudni, ha most abból a szemszögből figyeljük a kérdést, hogy vidéki szempontból mik lennének a teendők.

Talán legkönnyebben úgy lehetne megoldani ezt az akuttá váló problémát, ha a vidéki színházakat, de legalább is a nagyobb városokét (Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Győr) városítanák, vagy államosítanák. Ez azonban a mai lerongyolt helyzetünkben egyelőre keresztülvihetetlen. De nem lenne keresztülvihetetlen és meg is kellene vallósítani azt, hogy, kisérletkép ezekben a nagyobb városokban olyan rendezőknek, akiknek minden kvalitásuk meg lenne arra, hogy jó és nívós

MAI SZINHÁZAT

csináljanak, az állam kezdő tőkét bocsásson rendelkezésre. Lehet, sőt valószínű, hogy egy-két kísérletnél néhány tízezer forint eluszna, de ez sem lenne olyan nagy katasztrófa és százszorosan visszatérülne azzal, hogy a vidéki színjátszás nívóját a mai nívótlanságból kiemeljük. Mert mi a mai helyzet? A vidéki szinigazgatók legnagyobb része vagy ugyanazokból áll, akik a régi rezsimet ép olyan rosszul szolgálták ki, mint a demokratikus színházat ma, vagy az infláció alatt rejtélyes módon pár tízezer forintot összeszedett kétes multú emberekből, még jobb esetben volt színházi titkárokból áll.. És ezektől nem is lehet rossz néven venni, hogy azt adják, ami nekik tetszik. A modern oroszokról, az avantgardista írókról talán nem is hallottak, Shakespearről nem tudnak többet, minthogy egyszer egy évben illik játszani, mert a színügyi bizottság megorrol, de ismerik Búsfeketét és Fodorlászlókat és ha negyedévenkint Budapestre rándulnak, nem a Nemzetibe mennek, hanem egy magánszínházba, aminek műsora mellett még azt hihetik, hogy ők mennyivel többet áldoznak a kultúráért. Minthogy sokszor így is van és ez nagyon szomorú erkölcsi bizonyítvány a magánszínházaknak.

Tehát új szinigazgatókra van elsősorban szükség és ezeket csak városítással, vagy állami kölcsönökkel tudjuk szinházhoz juttatni!

A régi gárdán ép úgy nem segít egy két-három hetes pesti szinházi kurzus, mintahogy a vidéki ápolóból sem lehet két három hét alatt orvost faragni.

A vidéki színészeknél még egy fontos probléma, hogy jobban meg kellene válogatni a színésznövendékek anyagát és megszigorítani a vizsgát és tanítást. Ne gyártsunk

FUTÓSZALLAGON SZINÉSZEKET,

ne szaporítsuk a színészproletárok számát. Kevesebb színészt, de jobb színészt, ez legyen a jelszó, mégha egy-két magánszinitanodát be is kellene zárni.

A műsornál pedig megszívlelendő tanács lenne az, hogy vegyék ki a darabközvetítést a régebbi magánügynökök kezéből, akiknek profitéhségén sokszor hajótörést szenved a vidéki direktor legjobb szándéka. 1400 forintot kérnek egy darabpéldányáért. Honnan vegyen a vidéki szinigazgató ennyi pénzt?

A kultuszminisztérium is segítségére lehetne addig is a szinházaknak, amíg gyökeresen meg nem lehetne oldani e kérdést. És pedig úgy, hogy egy-két szinházhoz ösztöndíjas rendezőt és ösztöndíjas prózai színészt küldene le. Ez nem kerülne túl sokba és sokat lendítene a vidéki színházakon. Igy például elő kellene segíteni a vidéki operaelőadásokat is. Legalább évente három-négy vendégszerepléssel.

Apropos, vendégszereplés. Itt a pesti sztárhölgyeket és urakat kellene egy kicsit megrendszabályozni. Ne csak azért menjenek vidékre, hogy kiürítsék a szinházi pénztárt. Nem fontos kétharomezer forintot kérni egy-egy sztárnak. Tessék az igényeket egy kicsit leszállítani és arra gondolni, hogy minden fillér, amit vidékről elvisz, a vidéki színészt rövidíti meg.

Ezek lennének a főszempontok, amivel mi a vidéki színészetet nívósabbá tenni gondoljuk. És ezen gondolkozni érdemes.

Mert a vidéki színészet fontos a nemzet kultúrájában. Fontos, mert szinházat játszani kell, akár rosszul, akár jól. De játszani kell.

Próbáljuk meg jól!

Zsadányi Oszkár.

Nyílt levél a közellátási miniszterhez

MINISZTER UR!

Ön, aki pártja és a koalició megbízásából a magyar közellátás ügyeit intézi, engedje meg, hogy az Uj Dunántúl szerkesztősége egy körülményre hívja fel nb. figyelmét. Miniszter Ur! Ön tudtunkkal nemcsak Budapest, hanem az egész ország közellátási minisztere, tehát minden intézkedését olyan szellemben kellene hoznia, amely az egész ország dolgozói javát egyaránt szolgálja. Ezzel szemben mit tapasztalunk? Megmondjuk, őszintén, kertelés és szépítés nélkül. Az Ön rendeletei a vidéki városok és falvak dolgozóiban joggal azt az érzést kelthetik, hogy Ön, Miniszter Ur, a vidéki dolgozókat másodrendű állampolgárokká degradálja.

Miniszter Ur, tudjuk, hogy ez súlyos vád, amit mi most itt felhoztunk Ön ellen, de legyen szabad ezt a vádat mindjárt tényekkel alátámasztani

Ime a tények.

Budapesten a stabilizáció óta immár másodszor osztanak jegyre zsírt, margarint és olajat. Igaz, nem sokat, havi 30 dekát, de havi 30 deka is több, mint havi semmi. Mert vidéken és így ami bennünket közelebbről érint, Pécsett a stabilizáció óta csak zsírjegyet kaptunk drága pénzért. A zsírjegyet pedig a legügyesebb háziasszony sem tudja a rántásba beletenni. Miért helyezi háttérbe Ön a vidéki város ellátatlan dolgozóit a fővárosi lakossággal?

Más.

Budapesten a tojás árát 2 forinttal drágábbra maximálták, mint a vidéki városokban. Eredmény: a vidéki városokban nagyítóval sem lehet tojást kapni és ez a helyzet mindaddig így fog maradni, amíg ez a kétféle ár megmarad. Mert a tojásnagykereskedőkre mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy szentimentálisak. Tehát, ha tudja, hogy azért a tojásért, amit Budapestre irányít, 2 forinttal többet kap, mint amit Pécsre szállít, akkor a tojást mindaddig a budapesti piacra fogja irányítani, amíg ez a lehetetlen árdifferencia fennáll.

Más.

Budapesten cukrot adnak jegyre, nemcsak a gyermekeknek, hanem a felnőtteknek is. Ezzel szemben Pécsett és a magyar vidék egyéb városaiban és falvaiban nem adnak cukrot felnőtteknek. Miért ez megülönböztetés?

Mi tudjuk, hogy Budapest nemcsak az ország legnagyobb ipari városa, de ugyanakkor talán Középeurópa legtöbbet szenvedett városa is, amely mindezek dacára gerince és élenjárója az ujjáépítésnek. Természetesnek tartjuk magunk is, hogy elsősorban Budapest dolgozóiról történjék gondoskodás. De ez nem történhet úgy, hogy a vidéktől elszívunk mindent, hogy a vidék élelmiszerforrásait maradéktalanul a főváros számára csapoljuk le. A vidék is dolgozik, a vidék is ujjáépít, a vidék is termel, tehát a vidéknek is joga van megkövetelni legalább megközelítően azt, amit a fővárosnak adni tud az ország.

Ezek azok az intézkedések, amik a vidéki dolgozókat joggal keserítik el és amiknek korrigálására mély tisztelettel Pécs és a magyar vidék dolgozói nevében kéri Miniszter Urat.

UJ DUNANTUL.

Amit megoldottunk a várospolitikai programunkból és amit még meg kell oldani

Pártunk, a Magyar Kommunista Párt nemcsak nemzetközi és országos politikai kérdésekkel foglalkozik, hanem igen komolyan nekilátott a város, illetve községpolitikai kérdések megoldásának. Tisztában vagyunk ugyanis azzal, hogy hiába folytatunk nagy kérdésekben helyes politikát, ha a magunk közvetlen kis kérdéseiben elsikkad az országos politika. Hiába hozzák meg a legjobb rendelkezéseket, ha a végrehajtó közegek nem hajtják azt helyesen végre. Pécs város vonatkozásában is végre kell hajtanunk pártunknak eme elgondolását. Ennek érdekében voltak a szeptember 2-i körzeti községpolitikai gyülések. Nemcsak az a tény, hogy ezen gyüléseinken tömegek jelentek meg, bizonyítja a kérdés fontosságát, hanem az, hogy a gyülések kapcsán pártkülönbség nélkül a résztvevők oldaláról a problémák sokaságát vetették fel és minden kérdés, amely ott felvetődött, húsba és vérbevágó problémája a városnak. Az ott felvetődött problémákat pártunk irányvonalába beállítva elkészítettük községpolitikai programmunkat, amely a város jövő fejlődésének útját mutatja meg. Ez a programm most már rövidesen nyilvánosságra kerül és a város lakója láthatja, hogy a Kommunista Párt helyesen fogta meg a kérdéseket és azoknak megoldásával valamennyiünk érdekét képviseli.

Nézzünk meg közelebbről néhány kérdést. A város legelhanyagoltabb része a *Gyárváros*. Ezt a 6000 lakosu települést még egy járdás út sem köti össze a várossal. Télen sárban, nyáron porban jön be a városba munkára, vagy iskolába, vagy piacra az ottani lakosság. A járda elkészítése be van iktatva a legközelebbi közmunka programmba. Ugyanez a programm felöleli a *Jankovics* telep rendezését. Ezen a településen sem utca, sem világítás nincsen. A gyárvárosi piacot sürgősen meg kell valósítani. De nem lakik az egész keleti városrészben még egy orvos sem. *Orvoslakással összekötött egészségház* létesítését tüztük ki célul. Az egész városnak problémája a *vásárcsarnok kérdése.* Amint e lapban már többször megjelent, e kérdés a megoldás felé közeledik. Az iskolák elhelyezése kultúrbotrány számba megy már a városban. Mindez megoldható a *Zrinyi kadétiskolának* az egyetem részére való átadásával. *A szemétfuvarozás* egy és fél év óta szünetel a városban. A kommunisták felvetették a kérdést a törvényhatósági bizottságban, a város vezetősége néhány napon belül meg is indítja a szemétfuvarozást teherautókkal. A felszabadulás óta a gyorsjáratú *mentőautót* lovaskocsik pótolták. A kérdés megoldás alatt áll és a város műhelyében most készül az új mentőautó. De felvettünk olyan kérdéseket is, amelyeknek megoldása hosszabb lejáratú. Igy az egészséges, olcsó, köztulajdonban lévő *gőzfürdő* kérdése. A *lakáskérdés* megoldására ameddig lakáskérdéssel végképp meg nem oldható, követeljük, hogy rend legyen a kiutalások terén. Ezen biztosítására alkottassák szabályrendelet és végre, hogy tiszta képet kapjunk a kérdésben, fel kell állítani a lakáskatasztert. Programmunk sarkalatos pontja a *közellátás* megjavítása.

Ha összefog a város minden demokratikus tényezője a helyes várospolitika érdekében, akkor megoldhatók azok a kérdések, amelyek a mi szükebb körünkben városunkban életnivónk felemelését célozzák. Ezen van minden becsületes dolgozó és ezen van a város vezetősége is.

—s—gy

A magyarok és szerbek közeledésének s őszinte baráti együttműködésének lehetőségeiről

Irta: NEDUCIC ISTVÁN
a Magyarországi Szerbek Antifasiszta Frontjának alelnöke.

Ha e két nép, — mely idestova 1000 éve él közvetlen szomszénságban — történelmét olvassuk, akaratlanul is kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy igen sok közös vonást találunk náluk. Mindennapi érintkezésük és gyakori vegyesházasságuk folytán szembetűnő nyomok vehetők észre, éspedig úgy a karakter, mint a megszokás és a nyelv hasonlatosságában is. Sokszor megállapithatjuk az egyforma természetet: bátorság, vitézség hazaszeretet, vendégszeretet, vidámságra való hajlam s ebből következik a dalnak, táncnak, zenének mindkét népnél való egyforma szeretete. E ét szomszéd nép hazája sajátos földrajzi helyzetének következtében a multban ugyanazokat vallotta ellenségének és egymással hasonló sorsban élt. Nagy veszélyek idején mindíg együtt harcolt. Ilyen nagy veszély volt Bizánc, a tatár, a török és a német. Ennek következtében semmi sem természetesebb annál, minthogy a legözelebbi szomszéd nép, mely egymásra van utalva s mely többé-kevésbbé vérrokonsági kapcsolatban van egymással, minél szorosabban együtt munkálkodjék úgy politikai, kultúrális, mint gazdasági téren egyaránt. Könnyen lehetséges ez különösen a mai demokratikus világban azért, mert maga a jugoszláv nép szeretett vezére Tito marsall is nem egyszer mutatott rá ennek szükségességére, de amint tudjuk, a magyar kormány is oly fontosnak tartotta ezen kérdés megoldását, hogy külpolitikai programmjában első feladatául tűzte ki.

Nézzük most tehát legalább röviden, hogy milyen viszonyban is élt e két szomszéd nép a multban. A magyarok Árpád vezetése alatt Krisztus után 895. és 898. közötti években jöttek be mai hazájukba. Itt több népet találtak, nagyobbára szlávokat, kik között nem volt meg a teljes egyetértés, minek következtében nem tudtak nagyobb ellenállást kifejteni. Véres küzdelmek folytak leginkább Szvatopluk morvai fejedelem leverésére, kinek hatalma a mai Szlovákia területére is kiterjedt. Ezenkívül a magyaroknak nagy harcaik voltak a bizánciakkal, olaszokkal, délszlávokkal és a németekkel.

Az árpádházi dinasztia először a horvátokkal került rokonsági kapcsolatba.

A horvátok utolsó királya Zvonimir feleségül veszi László magyar király leányát, Ilonát. Zvonimir halála után nagy békétlenség áll be s ezért özvegye, Ilona királyné segítségére hívja testvérét, Lászlót, Magyarország királyát. László király 1091-ben bevonult Horvátországba, Magyarországhoz csatolja s a kormányzást testvérének fiára Álmosra bízza. László király fia, Kálmán pedig 1102-ben elfoglalja Dalmáciát és a következő évben Zádoron megkoronáztatja magát Horvátország és Dalmácia királyává. A XII. század folyamán a szerbek és a magyarok együtt küzdöttek Bizánc ellen. Ezen fegyveres küzdelemben való testvériség hozta közelebb Raska fejedelem dinasztiáját a magyar árpádházi királyokkal, mely őszinte fegyveres testvéri közeledésnek az lett a következménye, hogy II. Béla (1131—1141) feleségül veszi I. Urosfejedelem Jelena leányát. Ebből a házasságból három gyermek születik és így szerb vérrel keresztelődik az Árpád vér és élteti még több, mint 100 évig az Árpádokat. II. Géza (1141—1161) kiskorúsága alatt nagybátyja, Jelena királyné idősebb testvére, Bjelos Magyarország palatinusa és Horvátország bánja kormányozta az országot.

Az árpádházi királyok megszakításokkal tartják kezükben Szerémet és Szerbia északi részét.

Azok a magyarok, akik ezekben az időkben ide telepednek, elszakítva népi központuktól, idővel szerbekké asszimilálódnak s ma csak egyes helységek nevei tanuskodnak arról, hogy itt valaha magyarok is laktak.

Ilyen helység neve pl. Szilas, Tekeres, Sor, Lopás, Erdecs, Ugrinovci, Magyeri, stb.

Dragutin István szerb király idejében láthatólag megélénkülnek a szerb és magyar kapcsolatok. Dragutin árpádházi V. István magyar király veje volt. Feleségével hozományul kapja Szerémet, Belgrádot és Macsvát. Dragutin feleségének Katalinának egy Erzsébet nevű leánya és két fia, László és Urosica születik. Erzsébet feleségül megy Kotormanity Istvánhoz, Bosznia bánjához. Unokalányuk, akinek szintén Erzsébet a neve, felesége lessz a magyarok leghatalmasabb és legdaliásabb királyának, I. Nagy Lajosnak. Lázár szerb fejedelemnek, a rigó-mezei vértanunak is magyar veje volt. Ezenkívül még sok, sok rokoni és szolidáris kapcsolatokat tudnánk felsorolni, különösen a XIV. századtól kezdve, amikoris

a magyarok menedéket adtak a szerb és bolgár hercegeknek, akik elhagyva leigázott hazájukat, a törökök elől Magyarországra menekültek.

Utánuk a szerb nép is nagyobb tömegben kezdi elhagyni hazáját és Magyarország déli részeire telepszik le, de a nagy török nyomás elől kénytelenek elhagyni a déli területeket és Magyarország és Erdély különböző pontjain letelepednek. Ilyen telepítések voltak nyugaton Szombathely, Győr, Komárom, Tata, Kaposvár és más helységekben. Keleten Arad, Temesvár, Lipova, Jenopolye, Gyula, Szatmár, Nagyvárad, Eger, és Tokaj. Ilyen helyzetek következtében kiviláglik, hogy ez a két nép annyira elkeveredett egymással, különösen a nemessége, hogy teljesen igazat kell adnunk dr. Alexa Ivics egyetemi professzornak, amikor a következőket állapítja meg. „Alig akad magyar mágnás, akiben szerb vér ne folyna és fordítva is".

Magyarország belső életében többször történnek kísérletezések a szerb-magyar közeledésre, egyetértésére és együttműködésére. Igy pl.

Bocskai István fejedelem 1603 július 23-án Kassán kiadott kiáltványában üdvözli a szerbeket és felhívja őket, hogy hagyjanak fel a németekkel és csatlakozzanak a magyarokhoz.

Dícséri vitéz szerb népet, mely nép nem tanult meg rabja lenni senkinek, de legkevésbbé a németeknek. Megigéri a szerbeknek, hogy minden jogot megad nekik, amit Mátyás király és ennek örökösei idejében élveztek, fizeti is őket és ugyanúgy bánik velük, mint saját magyarjaival. II. Rákóczi Ferenc és generálisa gróf Károlyi Sándor hasonló kísérletezéseket tesznek 1703-ban, de később az osztrák uralkodók elleni harcok idején is. Andrássy Gyula a berlini kongresszuson pártolta a szerb törekvéseket. Viszont a szerbek is többször voltak kezdeményezői a magyarokkal való közeledésnek és együttértésnek. Igy pl. amikor a szerbek 1594-ben fellázadnak a törökök ellen, küldöttséget küldenek Báthory Zsigmond erdélyi fejedelemhez, hogy vállalja el a szerb királyi, vagy deszpoti trónt. A marosmenti határőrvidék vezetője. Jovanovics Péro Szegedinás kapitány, aki fiatal korában a habsburgok uszítására Rákóczi magyarjai ellen küzd, most mint idősebb ember összeskűvést sző a magyarokkal, hogy együtt fellázadjanak és fegyveresen harcoljanak Ausztria ellen. Ez a szerb és magyar népnél és a tudományban is ismert Péro Szegedinás-féle lázadás igen tragikusan végződött. E lázadás vezetőjét Péro Szegedinás kapitányt és a többi magyar összeesküvőket elfogták és az előzetes kegyetlen kínzások után 1736 április 4-én kivégzik őket. A szerb és magyar együttműködésnek lelkes munkása volt Szava Tekelija, a szerb kultúra nagy jótevője. A Temesváron 1790-ben tartott Száboron programmbeszédében kifejti nézeteit és sürgeti a szerbek és magyarok összefogását Ausztria ellen, de hozzáteszi, hogy a magyaroknak törvényesíteniök kellene a szerb privilégiumokat, mert amíg ez meg nem történik, Ausztria a magyarokat és szerbeket egymás ellen ki fogja játszani. Ilyen kísérletezések tudniillik, hogy a magyarokat és a szerbeket együttműködésre bírják, az 1848—49-iki szabadságharc folyamán is voltak. A pesti, újvidéki, szabadkai és szerémkarlócai szerbek határozatai őszintén ajánlják a magyarokkal való egyetértést. Sajnos a magyarok a szerbek kívánságait eleinte nem akarták magukévá tenni, később pedig, amikor a magyarok szabadságharca már majdnem utolsó leheleténél tartott, Kossuth Lajos 1849 júniusában keresi a szerbeket, de akkor már késő volt. A forradalom leverése után a Bach-diktatúra egyformán nyomja le úgy a magyarokat, mint a szerbeket. Ennek következtében mind a két népnek kinyílik a szeme s végre belátják, hogy az egymáselleni küzdelmekkel mindíg a harmadik javát szolgálják. Ekkor Miletics Szvetozár igen helyesen jegyzi meg, hogy azok a szerbek, akik a habsburg dinasztiát védelmezték, jutalomképpen ugyanazt kapták, amit a magyarok büntetésül, tudniillik a Bach-rezsimet. Az 1861 márciusi Száboron Miletics a szerbek és magyarok együttműködését hangoztatja. A provizórium idejében is sokszor ajánlotta a szerbeknek, hogy támaszkodjanak a magyarokra. Ugyancsak nagy hírdetője volt a két nép közeledésének Mihájló Polit Deszáncsics akit nagy magyar barátnak neveztek el. A XX. század elején ugyancsak nagy mozgalmi törekvések észlelhetők e két nép közeledésén és együttműködésén. A baráti szerb radikális párt Tomity Jásóval az élén egy bizonyos ideig együtt dolgozott a magyar ellenzéki párttal, amelynek vezetője Justh Gyula és gróf Batthyány Tivadar voltak. 1926-ban a Mohácson tartott 400 éves jubileumon Horthy igen kedvezően nyilatkozott a jugoszláv népről, ami azonban nem volt őszinte. De őszinte gesztusa volt Teleki kormányának 1940-ben, amelynek eredményeképpen létrejött a jugoszláv-magyar barátság, ami Hitler vérszomjas náci imperialisztikus politikájának nem volt inyére. Ami később történt, annak szemtanui voltunk. Legyen szabad most csekélységemet is felhozni, hogy szerény iskolai és iskolánkívüli munkámmal, lépten-nyomon egyengettem a szerbek és magyarok és általában a nemzetiségekkel való összefogásnak útját. Igaz, hogy ezen törekvésemet a régi reakciós világban alig akarták észrevenni, különösen falun, bár az iskolai munkámmal m kisebb-nagyobb eredményt tudtam felmutatni. Igy pl. az iskolai munkámról a magyar közigazgatási iskola felügyelője iskolalátogatásakor a következőket állapítja meg: Igen helyesen mutat rá a tanító a felekezeti és nemzetiségi békére és annak áldásos hatására. A gyermekek sorban beszámolnak arról, hogy mindegyiküknek van magyar vagy román játszó pajtása, akikkel nagyon szeretik egymást és békességben élnek együtt. (magyarpajtás, szerbpajtás.) Ne dicséretemre, hanem inkább bizonyítékomul szolgáljon, hogy ilyen eredményt elérni falun nem is olyan könnyű, amikor vékintetbe vesszük a magyar iskolák, Julián egyesületek és levente nevelését a multban. Legalábbis most ilyen nincs. Lehet, hogy most ilyen nincs. Legalábbis nem volna szabad lennie, de mégis csak sok van régiből, várnak és várnak, de nem tudom mire várnak. Ugyanúgy szik mégis szeretik a régit. Ezért vagyok bátor megállapítani, hogy egyes tisztviselőket bizony igen nehéz lesz átnevelni különösen vegyesajkú községekben, ahol legtöbbje a régi kormányok magyarosító politikájának fizetett cinkosai voltak. Ezért

nagyon helyes volna, ha a jelenlegi magyar kormány a politikai hatóságok külön felhívnák a tisztviselőket, de a magyar közvélemény figyelmét is, a népek összefogásának és megbecsülésének fontosságára, tekintet nélkül a vallásra és nemzetiségre.

Mert valóban sokat, de nagyon sokat kell dolgoznunk, éspedig a legjobb akarat mellett hatalmas rozottan küzdenünk, hogy legalább meg tudjunk újhodni. Igen sok magyarból kiütközik a régi és magatartásából sokszor azt a látszatot kelti, mintha a magyarság nyerte volna meg ezt a háborút. Pedig Rákosi elvtárs helyesen mutatott rá és felgyelmeztette a magyar népet, hogy legyünk tudatában annak, hogy mi a háborút elvesztettük és nem nyertük meg. Tehát ilyen magatartást tanusítsunk.

Na de most térjünk csak vissza. Hogy a magyarok és szerbek egymás megbecsülése mennyi lett rokonszenvesebb, azt a habsburgok és általában az osztrák-német imperialista politikának tulajdonítsuk, kinek érdekük volt, hogy a két nép egymást meg ne értse, hogy ne használhassák a szerbet a magyar, a magyart a szerb ellen, mint a Rákóczi szabadságharcban 1848-ban és a legutóbb befejezett háborúban. S ha Ausztria mindenféle ürüggyel eszközzel módot talált arra, hogy a magyarok és szerbek közötti jóviszonyt meghiúsítsa, mégis az elmult századok folyamán többízben sikerült megvalósítani a szerb-magyar testvériséget és minden ily alkalommal a szövetség és együttműködés kedvező és áldásos hatással volt a két nép progressziv szivítására.

Ma nem létezik többé a régi habsburgok Ausztriája és különösen nem létezik a nácizmus országa, hogy a saját érdekében meghiusítsa a szerb-magyar egyetértési kísérletet. A magyar a jugoszláv népek, de a magyarok is független államban élnek és ennek következtében a barátságra és együttműködésre való elhatározás csupán tőlük függ. Elegendő, hogy csak egy szempillantást is vessünk a közös történelemre és 1000 éves tapasztalatokra s mindez megmondja nekik, hogy mit kell tenniök.

Mi reményeket táplálunk afelvonatkozólag, hogy a jugoszláv és magyar nép a legközelebbi időkben meg fogják érteni egymást, amelyből majd kikovácsolódik az igazi, őszinte testvéri barátság ugyannyira, hogy senki, de senki meghiusítani nem fogja, mert ez nemcsak a két nép, hanem egész Európa áldásos békéjének érdekét szolgálja.

Közös cél — közös út

Irta: VEDRES JÓZSEF, a Dunántúli Népszava szerkesztője.

A munkásosztály érdekeiért osztályharcot hírdető és osztályharcot folytató két munkáspárt céljai tökéletesen azonosak: szocialista, gazdasági és politikai rendet teremteni, a dolgozókat kiemelni elnyomottságukból és emberi életet biztosítani számukra. Mind a Szociáldemokrata Párt, mind a Magyar Komunista Párt teljes energiájával és az ország vérkeringésében szerteágazó szerveivel szolgálja ezt a magasztos célt.

Sokan, főként a velünk szembenállók és az új szocialisták, fenntartással fogadják a két munkáspárt közös voltát, a közös utat azonban nyiltan megtagadják. Csak nemrégen zajlott le és fulladt kudarcba az a kampány, amely a két munkáspártot erőszakkal szembe igyekezett helyezni egymással. A munkáspártok vezetői azonban idejekorán felismerték a veszedelmet és így hatalmas tömegeiket kellő időben fel tudták vértezni az átlátszó kísérlet leszerelésére, amely ilyenformán, a dolgozók öntudatán, hajótörést szenvedett.

De nem is történhetett ez másként és az elkövetkező bomlasztási kísérletek sem érhetnek másként végett. Minden szocialista — tartozzék bármelyik munkáspárthoz — tudatában van annak, hogy a munkáspártok gazdasági vonalon Marx által megjelölt cél felé menetelnek, a nagy szocialista által megjelölt uton. Politikai vonalon is egy a cél: a dolgozók teljes jogegyenlőségének kivívása. A régi szocialisták tisztában vannak ezzel, az új szocialistákat pedig — meggyőzzük erről.

Ennek a nem lebecsülendő munkának egyik jelentős eszköze a szocialista sajtó. A munkápártok sajtója hivatott a nyomtatott ketük ólomkatonáinak milliós hadseregével felvilágosítani ennek szükségéről mindazokat, akik hasszú ideig téves utakon járva, nem ismerhették fel osztályhelyzetüket és csaka felszabadulás után sorakoztak a kizsákmányolás ellen zárt sorokban harcra vonuló munkáspárti zászlók alá.

Pécsett, a kléruskultúrának és hagyományoknak ebben a sokáig szilárdnak, sőt bevehetetlennek hitt fellegvárában, az általános nehézségeken túl is leküzdhetetlennek látszó akadályok tornyosultak a két munkáspárti lap, a Dunántúli Népszava és az Uj Dunántúl elé. Előítéletek fojtó légköre nehezedett még a jószándéknak akaratára és homályositotta el tisztánlátásukat. Evtizedeken keresztül a Szociáldemokrata Párt egyszerű tagjainak is csak „vörös bitang" volt a gyűjtőnevük, a kommunisták nevének pedig puszta említésekor is a hideg verejték csorgott le a mesterségesen el butitottak ludbőrös hátán.

Ilyen előzmények után kellett nekünk, az alig „szobatiszta" szociáldemokratáknak meggyőzni, a mult hazugságainak csökevényeitől megszabadítani még a jószándékú ujoncainkat is. Semmivel sem volt könnyebb laptársunknak, az Uj Dunántúlnak arról meggyőzni új, az esetleges homályosabb multat friss dinamikával pótolni kívánó, kommunistákat arról, hogy a Szociáldemokrata Párt épen olyan forradalmi párt, mint a multban volt és semmivel sem kisebb a dinamikája, amellyel a dolgozókért küzd.

Ez a feladat — rendkívül fontossága ellenére is — csak pionirmunka volt. Bel, kül és gazdaságpolitikai kérdésekben soha nem látott nehéz feladatok háramlottak a pécsi szocialista sajtóra. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy néhány — szerencsére egészen rövid — szakaszon zökkenők álltak be és tették még nehezebbé a rögös utat.

A zökkenők azonban már csak a mult rossz emlékei. A magyar nép felemelkedéséért, helyi viszonylatban a dolgozó érdekeiért harcoló Dunántúli Népszava és az Uj Dunántúl útjai párhuzamosak. Hiszem, hogy erről az útról semmiféle mesterkedés, ármány le nem tértheti egyik szocialista lapot sem. A béke hadseregével, az ólombetűk „Grand Armeé"-jával birtokunkban küzdünk kéz a kézben a magyar nép, a magyar proletáritus érdekeiért.

BARÁTSÁG!

A pécsi részvény-rohammunkások,

akiket a régi rendszer az igazgatói irodákban felejtett, ahol ma is aláírnak, igazgatnak, de legfeljebb saját elmult befolyásukat építik fel.

Egy vesztett háború és a néhány hónapos nyilas őrület után vív a talpraállásáért. Nem a béke, akármilyen rossz is, okozhatja az ország tragédiáját, hanem ez, ha mindent meg nem az ország kifosztottan és tönkresilányítottan élet-halál harcot teszünk, hogy azt amit 25 év elrontott, most koldusan is, nincstelenül is, de helyre ne hozzák. Ezért dolgozott éhezve és rongyosan a bányász, ezért ül hivatali íróasztalánál filléres bérért a köztisztviselő és ezért küzd mindenki, aki tényleg és valóban azt akarja, hogy ez az ország saját erejéből talpraálljon. Mert legyünk tisztában azzal, hogy csak saját erőnkből állhatunk talpra.

Itt minden azon mulik, hogy mit teszünk magunk, mert mástól nagyon keveset várhatunk. Ezért fontos, hogy ebben a harcban ne csak a dolgozók, ne csak a kisemberek, hanem a nagytőke nélkül komoly ujjáépítésről nem lehet szó, legalább is addig, amíg a Magyar Kommunista Párt álláspontja: a pénzintézetek államosítása a megvalósulás stádiumába nem lép.

Ha az ország vezető pénzintézeteit nézzük, akkor szomorúan kell megállapítanunk, hogy a vezető pénzintézetei még mindig azok irányítása alatt állanak, akik a mult fassiszta és feudális rendszerének kiszolgálói voltak. A Korinok és társai majdnem maradéktalanul mentették át nem csak vagyonukat, hanem befolyásukat is a magyar pénzintézetek vezetőségénél és ha Korin és a többi nagykapitalista, valamint a pénzintézetek régi és politikailag erősen diszkreditált egyes vezetői valaho' Svájcban eszik is az emigráció keserű kenyerét, de itthagyták helyetteseiket, akik teljesen az ő szellemükben vezetik a pénzintézeteket.

Bennünket vidéki lap révén azonban most inkább a szükebb pécsi pénzintézetek érdekelnek. Nézzük meg, hogy a három tősgyökeres pécsi pénzintézet igazgatósága kikből áll.

Itt van először a 100 esztendős

PÉCSI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

amely hosszú időn át élet és halál ura volt, nemcsak a pécsi pénzvilágon, hanem polgármesterjelölt képviselőt nevezett ki és nélküle egy városi díjnok sem remélhetett állást. A Pécsi Takarékpénztár R. T. Visnya Ernő elnök igazgatása alatt a MEP politikájának dunántúli vezérképviselője volt és nem kis részben neki köszönhető az, hogy Pécsett 25 éven keresztül a városházát a Nendvichék és az Esztergárék klikje uralta..

Visnya Ernő halála után sem sokban változott a helyzet, mert ottmaradt a Visnya-féle garnitura teljesen, illetőleg csak akkor következett be némi változás, ha egy-egy igazgatósági tag végelgyengülésben elhalt. Hosszú ideig az IntézetPiacsek Zoltán ügyvéd, az ügyvédségtől örökre eltiltott kamarai elnök, Visnya legnagyobb ellenfele, de politikai eszmetársa és Siptár Lajos vezérigazgató a pécsi népbíróság által börtönbűntetésre ítélt Baross szövetségi elnök irányították.

Most nézzük meg, hogy a felszabadulás után a demokrácia második esztendejében kikből áll a Pécsi Takarékpénztár Rt. „demokratikus" igazgatósága. Íme: elnök Eiser János nagy-K. Emil a Fututra és a Batesz vezérigazgatója, tagok Berecz Károly, Göbel Ferenc, dr. Fischer Béla ny. alispán, volt felsőházi tag, aki a felsőházban elmondott uszító beszédéről hirhedt, Hamerli József volt MÉP képviselő és nagykereskedő, a pécsi kereskedők fassizálója, dr. Kelemen Andor, a B listára tett apátplébános, dr. Nendtvich Andor, birtokos, alelnök Baumann Pécs legreakciósabb volt polgármestere, Sikorski Zsolnay Miklós, a szélső jobboldali gondolkodásáról ismert kapitalista gyáros és Wittelsbach Károly.

Vajjon ilyen igazgatóság mellett mit várhat a magyar ujjáépítés és a magyar stabilizáció a Pécsi Takarékpénztártól? Vajjon akad-e valaki, aki komolyan hiszi, hogy ez az igazgatóság a demokratikus haladást fogja szolgálni és hogy ennek az igazgatóságnak fáj az, ha a magyar dolgozók kezéből munkahiány miatt kiesik a szerszám?

De nemcsak a Pécsi Takarékpénztárnál ilyen a helyzet. Nem jobb a

DUNÁNTÚLI R. T.-

nél sem, amely egyébként is a Pécsi Takarékpénztár R. T. érdekszférájába tartozik. Itt az igazgatósági tagok sorában Baumann Emil, Eiser János, Fischer Béla, Kolosváry László, Mács János, dr. Piacsek Zoltán és dr. Sík Jenő vannak. Az igazgatóság elnöke dr. Nendtvich Andor, Vezérigazgató Tóth Zoltán.

Tehát látjuk, a garnitura ugyan az, ha nem rosszabb, mint a Pécsi Takarékpénztárnál. Itt az elnök dr. Nendtvich Andor és itt még a háttérben huzódik dr. Piacsek Zoltán, a numerrus nullus kérhetetlen bajnoka.

De menjünk tovább.

Vegyük elő a Pécs Egyházmegyei Takarékpénztár R. T. igazgatóságát. Dr. Angyal Béla, dr. Mosonyi Dénes, dr. Hanuy Ferenc, dr. Gebauer Miklós, Komócsi István, Ujházy Béla, dr. Vasvári Ferenc, Koch Ede. Vezérigazgató: Ujházy Béla.

Tehát amint látjuk a Pécs Egyházmegyei Takarékpénztár is teljesen a régi garniturával dolgozik. Kanonokok és az egyház régi polgári vezetői, a keresztényszocialista párt és a régi Dunántúl teljes vezérkara áll az intézet élén.

Ime három pécsi vezető pénzintézet. Három pécsi vezető pénzintézet, ahová nem jutott el a demokrácia, ahol a dolgozó, a munkás legfeljebb az altiszti karban van képviselve és ahol a régi, ma már kísértetszámba menő vezetők csak elhalálozás folytán esnek ki az igazgatóságból, de addig mint egy letünt korszak ittfelejtett poros kellékei, mint csontvázszerű bábok igazgatnak és aláírnak.

Éppen csak nem építenek ujjá.

De ki lenne az a naiv lélek, aki ilyesmit éppen ezektől a tévedésből ittfelejtett uraktól komolyan elvárna?

(i)

Csak már fenn lennénk:

Népbirósági expedició a komlói bánya mélyén,

ahol a bíróság elnöke bányász, a jegyző lapátol és a népügyésznek majd letörik a dereka.

Komlón ismét közelebb jutott egymáshoz magyar és magyar.

A Kovács—Szeli tárgyalásra Komlóra érkezett a pécsi népbiróság Kocsis tanácsa, eljöttek az ügyvédek, az ügyész és a tanuk, valamint a sajtó képviselői is. A város elment a faluhoz, a városi ember a falusi bányászhoz, s közös akarattal igazságot szolgáltak, elégtételt szolgáltattak, elégtételt adtak 13 bányász özvegyének.

És komlói tartózkodását nem hagyta kihasználatlanul a „város". A népbiróság és a sajtó tagjaiból expedició alakult, meg akartuk, milyen sorsban dolgozik akartuk, milyen sorban dolgozik a bányász, mik azok a körülmények, amelyek között munkáját végzi. Miért a bányász sors a legnehezebb dolgozó sors az összes munkaágak között.

Ahogy Komlóra érkeztünk, mindjárt készen állott a társaság, vagy nyolcan jelentkeztek, hogy ők le akarnak szállni a bányába. Mire azonban a kivitelre került a sor, már csak öten maradtunk. S egy napon, vacsora után egybegyült a kis csapat. Két vezető, Nemesi elvtárs, a per egyik főszereplője és Schubert elvtárs, az üzemi bizottság elnöke jön velünk, ők vezetnek és irányítanak a bánya labirintusai között. Lassan felkapaszkodunk egy hegyi ösvényen Ujaknára, a bánya centrumához. Itt először beöltöztetnek bennünket, majd a légaknához visznek, s egymásután szállunk be a „kosárba". Elől az egyik vezető, Nemesi elvtárs, utána Kotsis elvtárs, a népbiróság elnöke, Huszár elvtárs, a népügyészég pécsi vezetője, Kovács elvtárs a népbiróság jegyzője és mi ketten, ujságírók. Schubert elvtárs zárja be a sort, belép, s a következő pillanatban másodpercenként nyolc méteres sebességgel esik is már le velünk a felvonó. Egymásután tünnek el előttünk a már abbahagyott szintek, az első, második, harmadik, s egyszerre enyhe rázkódással megáll a „kosár". Kiszállunk, s a kb. 2—3 kilós bányászlámpákat kezünkben szorongatva megindulunk befelé az egyik folyosón. Három méter széles, két méter magas folyosón járunk most. Az egész ki van betonozva, mint Schubert elvtárs mondja, ez az egyik fő folyosó, állandó szállításra szolgál, ezért kellett kibetonozni. A többi járatok csak ritkán kapnak betonfalat, 2—3 hét alatt ugyis be kell őket temetni.

Péter mindent tud.

— Ezen a sínen futnak a csillék — mondja Nemesi elvtárs, és tényleg, a következő pillanatban bányászlámpa közeleg imbolyogva felénk. Megállunk, a falhoz lapulunk és elvonul előttünk a bányavilág „vonata", a bányászló által vontatott 10 csille. 14—15 év körüli gyerek vezeti a lovakat, de ha senki sem vezetné, akkor is tudná már az utat. 15 éve szolgál a bányában „Péter", — mert így hívják a lovat — s mindent tud már. Megérzi, ha nem 10, hanem 11 csillét akasztanak mögéje és akkor már nem hajlandó húzni, de megérzi azt is, ha egy utkereszteződésnél rosszul áll a váltó. Ekkor megáll, nem megy tovább, mig át nem állítják a sineket.

Megyünk tovább a sínek mentén, most már elmarad a betonfal. Bányafák védik itt a beomlástól a folyosót. Remekül összeácsolt végződéseik még a legjobb asztalos-, vagy ácsmunkát is felülmulják, szerkesztőik pedig se nem ácsok, se nem asztalosok, hanem a föld mélyének dolgozói, a bányászok. Maguknak a vájároknak kell megépíteni ezt a bányafákból összeácsolt védőfalat, amely aztán a nyomástól minden szegelésnél jobban összezárul és a földalatti élet támaszaként a bányászéletek védelmezője lesz.

Csak „suttyomban" szabad a bányász életét védeni.

Ormótlan bányászcsizmánkban lassan haladunk előre az alagút egyre vizesebbé és sárosabbá váló talaján. Előttem Kotsis elvtárs ballag, hatalmas gumicsizmái csak úgy cuppognak, amint kiveszi, s beleteszi őket a szenes latyakba. Egyszerre csak valami lepottyan a lábaim elé. Megvilágítom, de már ugyanebben a pillanatban hallom is Kotsis elvtárs hangját:

— Jajj, hol a kalapom? — mondja és nagyokat prüszköl a szájába tóduló szénportól.

Az ő széleskarimájú bányászkalapját sodorta le valami a fejéről, s mindjárt keressük is a vakmerőt, aki, vagy ami nem fél a népbiróság szigorú elnökétől. Hamar megtaláljuk a „tettest". Ezen a részen már nem olyan gondozott a bánya, a bányafák ilyen kiálló gerenda verte le a kalapot.

sok helyen beszakadtak, s egy

— Bizony nehéz rendbehozni a bányát — mondja Schubert elvtárs. Az éjjeli műszakon vannak ugyan helyreállító csapatok, ezeknek munkája azonban nem elegendő. Meg aztán eddig az volt a helyzet, hogy nem is kaptunk bányafát. A közeli erdőből a fa vágását megtiltotta az Erdészeti Hivatal, s így csak sutyomban tudtunk néhány bányafát kivágni. Ezért ilyen elhanyagolt a bánya egyrésze.

Egyszerre ajtóhoz érünk. Durván összeácsolt ajtó nyilik meg előttünk a folyosón, utána jobbra fordulunk, s már benn is vagyunk a bányászlovak istállójában.

„Akik" sohasem látják a napvilágot.

— Mi az, hát ezek mind itt vannak? — érdeklődik Huszár elvtárs, s már kapjuk is a választ:

— Igen, a bányászlovak állandóan a föld alatt élnek.

— Igaz az, hogy a bányászlovak vakok?

— Nem, ez csak a legkivételesebb esetben történik meg. A mi lovaink nem vakok, legfeljebb csak szemük hozzáidomul a sötétséghez, olyanok, mint a macskák. Hallószervük pedig aránylag sokkal finomabb, mint a felszini lovaké. Itt főleg annak használatára vannak kárhoztatva.

Lámpákkal bevilágítjuk az istállót, és ebben a pillanatban szemünkbe tünik valami. A zabosládán és annak környékén szinte megszámlálhatatlan mennyiségben futkároznak az istálló élősködői, a svábbogarak. Kisebb-nagyobb példányok hemzsegnek egyrakáson, a legnagyobbak elérik az öt centi hosszúságot is. Valóban szép, kitenyésztett „svábok".

— A bányafákkal kerülnek le ezek ide a mélybe — világosit fel vezetőnk. A kis csilléseknek legfőbb szórakozása ezeknek a svábbogaraknak üldözése. Ezerszám ölik meg őket naponta, s mégis még mindig vannak.

De otthagyjuk az istállót, megyünk tovább. Egyre szükül az alagút, és lefelé ereszkedik. A levegő egyre nehezebb lesz, tüdőnkre ránehezedik a szénpor, amely orrunkon, szánkon tódul be szervezetünkbe.

Megyek az élen, s egyszerre meg kell állnom: nincs tovább! Dehogynem, mondja vezetőnk, s a széncsúsztatóra mutat, amely a 6—8 méteres mélységen levezet. Tessék csak ebbe beleülni és lecsúszni — mondja.

Én — no nem mintha megijednék, — dehát tudja Isten, valahogy húzódozom a remek csúszdától. De mivel vezetőnk előrement, és minden baj nélkül lekezett, rászánom magam. Beleülök a kb. cm széles teknőalakú vascsúszdába, behunyom a szemem és — másodpercenként 10 méteres sebességű „csúszás" után mint egy béka terülök el a a 20 centiméteres szénporban.

— Leérkezett! Jöhet a következő! — mondja vezetőnk, s alig van időm kikecmeregni a szénből, már érkezik is nagy robajjal a következő „delikvens", Kotsis Mihály elvtárs. Hatalmas porfelhő, messze guruló bányakalap és halk sóhajtás jelzi, hogy „leérkezett". S utána jönnek a többiek. Nagynehezen összeszedjük fájó tagjainkat, újra „bányászt" alakítunk meggyötört testünkből, s folytatjuk utunkat az ötödik szint felé.

Vége a fejtés.

Egyes helyeken egészen összeszükül az alagút. Hasoncsúszva, guggolva és négykézláb közeledünk célunk, a fejtések felé. Amikor már azt hisszük, hogy a bányászélet minden torturáját végigszenvedtük, akkor alig méteres kerületü lyukra mutat vezetőnk:

— Itt bemegyünk, itt a fejtés!

Ha nem mondta volna, gyorsan elfordultunk volna az újabb „megpróbáltatások" elől, így azonban a „fejtés" szó hallatára új erő költözik belénk; no, ezt még megnézzük!

Vezetőnk figyelmeztetése után levetjük a zubbonyt és inget.

— Ugyis meg fognak sülni a hőségtől — hangzik a jóakaratu figyelmeztetés, és mi sejteni kezdjük, mi vár reánk.

Bebujunk a lyukon és hasoncsúszva mászunk előre a „folyosón". Kényelmi szempontból legtöbbjünk a bebujás előtt letette a lámpát. Ez a 2—3 kilós jószág ugyanis mindenhol csak visszatartott, mindig erre kellett ügyelni, és valljuk meg, már bele is fáradtunk a cipelésébe.

Koromsötétben haladunk tehát előre, csak a vezető lámpájának fénye villan fel néha, hogy aztán megint eltünjön. Szélesedik az alagút, már négykézláb „járunk". Egyszerre elvesztem kezem alatt a talajt — félperces gurulás. Ngynehezen kibogozzuk egymás végtagjait, csúszunk tovább. A levegő egyre melegebb, lassan már kezdi elérni a 40 fokot. Arcunkon, testünkön patakokban folyik az izzadtság, szénportól fekete testünk csak úgy csillog a bányászlámpa fénykörében. És egyszerre elérjük a fejtést. Itt csillog előttünk a „fekete gyémánt", itt van az, amiért a bányász dolgozik.

Mi is kedvet kapunk a bányászáshoz és Kotsis elnök elvtárs kezében felbúg a fúró, omlik a szén.

Lassan megelégeljük azonban a „szórakozást". Ide s tova már 3—4 órája vagyunk lenn a föld alatt, és valakinek egyszerre eszébe jut: holnap tárgyalni kell! Megindul a társaság vissza, a föld felszine felé. E közben azonban újra végig kell járni az utat, újra végigszenvedni azt, amit a bányász nponta végigszenved, és csak ezután kezdődik számára, amiért jött: a munka. Most látjuk csak, hogy micsoda szörnyű munka, micsoda rettentő erőkifejtés kell ahhoz, hogy a bányász megkeresse kenyerét, szenet tudjon biztosítani az országnak.

Megismertük munkáját, és most már kétszeresen megbecsüljük a bányászt. Most értettük meg igazán a bányászok lelkét, most tudtuk meg, honnan van az a hatalmas önfegyelem, amellyel a tárgyalás alatt viselkedett. A bánya nevelte ezt belé. A bánya, a maga sötét csillogásával, és állandó veszélyeivel. Embert nevel a bánya, nagyszerű embert. S aki ez ellen az ember ellen vét, kétszeresen vétkezik. Az a büntetés, amit Szeli István és Kovács György kaptak, semmi ahhoz a sorshoz, amiben a bányász él, amelyben az az ember él, aki ellen vétkeztek.

Mi megismertük a bányát, és ezek után kétszeresen megbecsüljük az embert. *(Mi.)*

A BÁNYÁSZ

Bányász — emlék

December közepe felé jár az idő„ 100-at írnak. A régi Thomenn aknához vezető völgy lankás nyugati oldalát hó borítja. Vannak még olyan feküszénrétegek is, amelyeket csak most tárnak fel, vagy kezdtek el fejteni Wiesner aknától északra körülbelül egy kilométernyire Thommen akna felé. A légguríték egészen a külig érnek, szájukon kis deszkafedél, körülötte árok, hogy be ne ázzanak.

Délután két óra„ a műszakváltás ideje. Most szállok bányába, a hármas szénréteg napig érő fejtésén át akarok lemenni. A léggurítóban légajtó van„ majd 15—20 méter mélységben kezdődik a felső légfolyosó. Ez a felső 15-20 méter szénréteg bentmarad, mert ez a rész mindig el van mállva, nem érdemes lefejteni. A légfolyosó alatt elérem a fejtést. Szép 140—180 centiméter vastag, meglehetősen meredek, 50—55 fok dőléssel. Lassan csúszom lefelé. Bavlkezemben a lámpa, jó bányász szokás szerint a kampóját a hüvelykujjammal úgy hozzászorítva a kezem fejéhez, hogy ember legyen az, aki onnét le tudná szedni.

Karácsony felé tart az idő. Fiatal voltam, otthon feleség és két kis gyermek várt. Ilyenkor-tályt valami olyan érzés fogja el a családos embert, ami megbizseregteti a szívét. Elgondolkozom, mit is vegyek a gyerekeknek karácsonyra? Na meg hát az asszonyt is illik valamivel meglepni.

Már úgy negyven métert csúsztam lefelé, de semmi gyanús dolgot nem vettem észre. Igaz ugyan, hogy az eszem sem volt ott, hanem a karácsonyi vásárláson. Egyszer csak tompa koppanások zaja üti meg a fülemet, mint amikor kődarabok nagyobb mélységbe zuhannak, s onnét hangzik vissza a koppanás. Megállok, s lámpásomat előre tartva kémlelem a helyzetet. Megdöbbenve látom, hogy alattam egy mély szakadék tátong. Lábaim az utolsó két támfán állanak. Ha ezek is megindulnak, akkor velük együtt zuhanok én is a mélységbe, s eltemet a rámszakadt tömeg. Nem merek megfordulni, hogy meg ne bolygassam az egyensúlyt, hanem óvatosan hátrafelé kézzel kapaszkodom két-három támfáig, csak aztán fordulok meg és mászom felfelé. Hol az a macska, amelyik ügyesebben tud kúszni, ha megijesztik? Elérve a légfolyosót, megpihenek egy kicsit, szivem még mindig hangosan dobog. Tisztán áll előttem a dolog. A fejtés alsó része a reggeli harmad vége felé összeomlott, s én erről délután két órakor még nem szerezhettem tudomást.

Mi ebből az üdvösséges tanulság? Bányajárás közben soha sem szabad elgondolkozni.

Halmi Géza
Bányaközpont.

A társládától — az üres ládafiáig

Sürgős orvoslást a bányász biztosítottak helyzetében!

Bányász elődeink a Társláda intézményt munkásbiztosításnak nevezték. Gyermekkoromban úgy képzeltem a társládát, mint a céhkorszakbeli vaspántos ládákat.

Azonban mi bányászok is haladunk a korral és így az idő folyamán a társládából Bányatárspénztár lett. Minden bányavállalatnál működtek a társpénztárak, mint munkásbiztosító intézmények.

1926-ban a magyarországi ét nagy bányavállalat igazgatósága az akkori népjóléti miniszter hozzájárulásával az összes magyar bányatárspénztárakat beolvasztotta az OTI-ba. Itt a bányanyugbér alapszabályait 40 éves szolgálatban és 60 éves életkorban szabták meg. Amikor ezt végrehajtották, megveregették saját vállaikat és értéktelen alkotásukról kijelentették: — ismét megajándékoztuk az országot egy szociális intézménnyel.

Nézzük meg ezek után, milyen következmények származtak ebből a dolgozó munkásságra?

Befizette a magas járulékokat éppen úgy mint a munkáltató. Ha baleset érte, korai rokkantságra jutott, vagy elöregedett, mégsem volt biztosítva, mert az **OTI,val szemben legtöbb esetben csak pereskedés utján tudta érvényesíteni már megszerzett jogait.**

A háborút követő infláció pedig éhenhalással fenyegette az öreg nyugbéreseket. Helyzetük a mai napig sem javult. Járulékaik folyósítása körül még ma is nagy a zürzavar és a hivatalos szervek nem veszik észre, hogy amíg ők fent a nyugbéresek fillérçinek jogosságán vitatkoznak, addig szerencsétlenek nyomorognak, éheznek.

A demokráciában a dolgozók szociális biztosítása nem kegy, hanem jog az állam részéről, nem ajándék, hanem kötelesség.

Ezt a kötelességet azonban az állam mostanáig meglehetősen lanyhán teljesítette. Itt van az ideje annak, hogy a bányamunkásság maga vegye kezébe biztosításának rendezését.

Mik a jó munkásbiztosítás alapfeltételei? Mindenekelőtt az, hogy ne legyen bürokratikus. Ne kelljen a nyugbéresnek, betegnek, vagy rokkantnak hónapokig várnia, amíg egy aktaköteg egyik irőasztalról a másikra vándorol. A jó munkásbiztosítás legyen rugalmas és tudjon alkalmazkodni minden előforduló esethez.

A bányamunkásság a felszabadulás óta úgyszólván tehetetlenül nézi, hogyan siklik ki kezéből a bányászbiztosítás irányítása. Hogy ez milyen súlyos hiba, mi sem bizonyítja jobban, mint a bányanyugbéresek lehetetlen anyagi helyzete és a baleseti kártalanításra jogosultak egy év óta elmaradt járadéka.

A bányászságnak azonban nincs joga szerzett jogait feláldozni. Foglalkoznia kell ezzel a kérdéssel és olyan népbiztosítást követelni, amely az összbányászság szempontjaiból megfelel.

A jó népbiztosítás nem fogyhat ki műlábak, szemüvegek, táppénzsegélyek, nyugbérek és egyéb járadékok kiutalásából.

Hogy ez eddig előfordulhatott, az inflációnak tulajdonítottuk. Most azonban követelnünk kell az elszámolást az OTI volt vezetőségétől. Számoljanak be arról, mi történt a járulékokkal. Ha takargatnivalójuk nincs, ennek semmi akadálya nem lehet. Ha pedig van, akkor a legszigorúbb intézkedést követeljük a volt vezetőség ellen.

Csurda Károly
Vasas.

A bányász. Martyn Ferenc rajza.

Bányászok a faluért

Amíg kedves ismerőseink, akik nyugatról hazatérve a vasárnapot arra használják fel, hogy a szentmise hallgatás után megbeszéljék a hét eseményeit és terveket szőnek a következő héten elvégzendő csínytevéseikhez, addig mi bányászok a vasárnapot arra használjuk fel, hogy falun élő elvtársaink nehézségeit enyhítsük. A szakképzett elvtársak szerszámaikkal felszerelve járják a falut és javítják a parasztság mezőgazdasági avagy épen háztartási eszközeit. Munkájáért ellenértéket nem kér, sőt vissza is utasítja, azonban utal a két társadalmi osztály együttműködésének szükségességére.

Azonban ne higyje a városi nép, hogy talán csak a kommunistákat keresik fel elvtársaink ilyen alkalomkor. Pártkülönbség nélkül végzik önzetlen munkájukat ott, ahol éppen szükség mutatkozik. Akaratlanul is rájön a falun élő kisgazda, éppen úgy, mint a baloldali pártok bármelyik tagja arra, hogy a bányász a Kommunista Párt pünkösdi szózatát „város a faluért" nem csak elfogadta, hanem képzettsége révén gyakorlatilag is igyekezik ennek érvényt szerezni.

Ugyanakkor a mi kedves B-listás tisztjeink és egyéb foglalkozás után vágyó uraink még mindig nem látják eléggé hasznát ennek a közeledésnek. Igazuk van a fecsegőknek, hasznot ugyan többé nem húznak, különösen nem a dolgozók kárára. Mert a parasztság az ipari munkássággal együtt nem engedi meg többé, hogy inflációba sodorják, inkább egyenként számol le velük.

A parasztság és az ipari dolgozók szövetsége egyedüli záloga Magyarország demokratikus fejlődésének. Mi bányászok felismerve ezen igazságot, igyekszünk önként vállalt munkánkkal meggyorsítani a közeledés létrejöttét.

Hogyha azonban mégis akadnának, akik némi gyanakvással neznek a kitűzött céljaink elébe kijelenthetjük, mi pécsi bányászok nyiltan és őszintén kívánjuk a parasztokkal az együttműködést. Kérjük ezért földműves társainkat hárítsanak el minden olyan támadást, amely ezt megakadályozná.

Vállalt kötelezettségünk tudatában igérjük; minden támadást, amely meglassítaná a közeledést, elhárítunk az együttműködést pedig elősegítjük.

Jó szerencsét!

Garamszegi.

Ujhegyi rohammunkások az ujjáépitésért!

Az újhegyi áramfejlesztő-telep XII. számu 37 atmoszférás kazánja teljes revizióra volt esedékes. A mult rendszerben egy ilyen nagy és nehéz munkához 6 lakatosnak 4-5 heti munkájára volt szükség, míg azt üzemképes állapotba helyezhették. Most a demokratikus Magyarország ujjáépitésében azonban négy derék lakatosunk éspedig:

Schmalzl István, Vagner Sándor, Petőfi Kálmán és Farkas Félix elvtársak, hazánk ujjáépitése érdekében, kommunista öntudattal, rohammunkával, dacolva a silány táplálkozással és a tüdőt emésztő nagy porral, 19 napi megfeszitett munkával a kazánt üzemképes állapotba helyezték.

Nagy munkateljesitményükért és azzal, hogy példaként elöljárnak, a legnagyobb dicséretet érdemelték ki, mert magasra tartott fáklyával világitják be azt az utat, melyen most minden hazafinak és jó szocialistának járnia kell.

Elvtársaim! Kövessük minél többen a négy ujabb rohamistát, hogy minél hamarabb érjük el a háború előtti termelés színvonalát, mert ezáltal életszínvonalunk is eléri, sőt felülmúlja a háború előtti életszínvonalat.

Előre! A demokratikus Magyarország ujjáépitésében!

Csordás György
Pécsújhegy.

Akik az ÚJ DUNÁNTÚLT csinálják

Az Uj Dunántúl szerkesztőségét, kiadóhivatalát és nyomdáját olvasóink alig ismerik. Ujságíróinkkal még csak találkoznak a lap hasábjain, de őket is inkább csak nevük kezdőbetüivel, cikkeik hangjából, ismerik meg. A technikai személyzetet, akiknek pedig igen jelentős részük van abban, hogy az ujság minden nap a közönség kezébe kerülhet, soha nem látja senki, talán nem is igen tudnak a létezésükről. Ezt a lelkes, szorgalmas gárdát, amely az infláció legsúlyosabb hónapjaiban bebizonyította, hogy elsőrendben szivvel és nem a pénzért csinálja a lapot, szeretnénk most bemutatni olvasóinknak.

Révész Gy. István, a főszerkesztőnk

Ő a Komunista Párt „legnagyobb" ujságirója, majdnem elért a 160 centit. Ez azonban nem jelenti azt, hogy iráskészsége is megállt ilyen alsó fokon. Vezércikkei, illés kiállásai Pártunk és a munkásosztály érdekében a cáfolat erejével. Révész elvtárs a szerkesztőség legtöbbet szenvedő tagja. Reggeltől estig ül az iróasztala mellett,

ír, telefonon és személyesen tárgyal kivétel nélkül mindenkivel, maradék idejében a munkatársak cikkeit nézi és ha kell dolgozza át, szerkeszti a lapot, mégis, ha valami nem sikerül, vagy nem egészen úgy sikerül, mint ahogy kellene, ő kapja a szidásokat, rá mondják, hogy nem dolgozik, ő az oka mindennek. Ez természetes is, mert ő a felelős szerkesztőnk.

Dr. Béky Júlia, a segédszerkesztő

Azt hiszem nyugodt lélekkel állithatom, hogy ő a legnépszerűbb ujságirók egyike Pécsett. Ahol feltünik hatalmas pápaszemével, elmaradhatatlan aktatáskájával, mindenütt mosolygós arcok fogadják, örömmel üdvözlik és szeretettel, szives készséggel állnak rendelkezésére. Ezért van az, hogy ő hozza a legtöbb és legjobb riportot, hogy ő tudja a legrészletesebb és legérdekesebb cikkeket irni. De egyaránt szeretik a munkatársak és a nyomdászelvtársak is. Ha ő az inspekciós esténként, lehet akármilyen kavarodás, akármekkora baj, kisebb a lárma, kevesebb a veszekedés a nyomdában, mert a „doktor néni" csinálja a lapot. És nem csak mi, hanem a többi lapok ujságirói is megbecsülik. Akármilyen ügyes-bajos dolgában kell elmenni az ujságiró szakszervezetnek, akármit kell elintézni, mindent őrá biznak és Béky Juli mindent készséggel el is intéz. Nem is tudom, honnan van ideje ennyi feladat mellett arra is, hogy esténként otthon még szindarabot is irjon. Mert azt is csinál. Mondjuk is mindig, hogy még büszkék leszünk egyszer Julikára.

Magyar Jóska bácsi

A pécsi ujságirók legöregebbje és valamikor legharcosabbja. Ma ez a hajdani harcos kiállás már csak emlékeiben él nála. Talán még csak egyszer fordult elő, hogy közönsége csendességéből, amit a sopronkőhidai börtönből hozott magával, asztalra csapott és kiabálni kezdett. Igaz, meg is volt rá az oka. Munkásokat akartak megrövidíteni. Ezt pedig olyan igazi kommunista, mint Magyar elvtárs, az 1919-es Munkás c. lap szerkesztője, nem türhette. Ilyen ember Jóska bácsi, aki különben a légynek se vét, nem támad senkit és semmit, legfeljebb időnként a malmokat, akik a dolgozóknak romlott, fertőzött lisztet adnak. Vigyázni kell azonban vele! Csendes és szelid, de nem tanácsos felbosszantani!

Zsadányi Oszkár

Azt hiszem, őt nem nagyon kell bemutatnom. Kevés pecsi van, aki nem ismeri és kevés ember, aki

szereti. Pedig alapjában véve nem rossz ember, csak a fasisztákat nem nagyon szereti és ha egynek nekimehet, bizony nem igen kiméli a toilát és nem takarékoskodik a jelzőkkel. És arról sem lehet senki, hogy mint pécsi-üke ő ismeri legjobban a várost, a embereket, ő halássza ki leghamarább, ki volt népnzúzó, kinek van valami vaj a fején. Tudom, hogy úgyszólván nincs ember, aki ne szidná, pedig higyjék el, szükség van rá mert sok olyan — ma már népbirósági ügy — van, amit nélküle talán soha senki nem derített volna ki. Lehet, hogy ezért haragszanak rá olyan sokan.

Rózsai Kati

Szerkesztőségi mindenes. Mindig nyafog, hogy nincs hozzá semmihez, lusta és fáradt, de azért ha gépiró, vagy gyorsirónő kell, őt szedik elő, ha falura kell mennni riport után, majd a Kati. ha gyű-

lésről kell beszámoló, azt is neki kell megcsinálni, ha pártmunkáról van szó, ahhoz is ő ért, szóval akármilyen lusta és akármennyire nincs kedve, úgyszólván mindennap reggeltől estig dolgoznia kell. Ő a szerkesztőség Kuksija, ő a titkárnő és ő a belső titkos tanácsos majdnem minden kényes kérdésben, legyen az személyes, vagy lap ügy. A nyomdászok kivételével senki nem veszi felnőtt ember számba. Hiába olyan komoly, kilátszik a lóláb, az életkora. A nyomdászok azonban úgy tesznek, mintha hallgatnának rá, különösen, amióta a BÁNYÁSZ-t szerkeszti és amióta ő az üzemi pártszervezet titkára. A szerkesztőség úgy vélekedik róla, hogy ha még nő egy kicsit korban, tekintélyben és tudásban; akkor lesz belőle ujságiró.

A „kis" Mihalik Imre

Előnévét azért kapta, mert bár egyetlen munkatársunk, aki meghaladja a 170 centit, ő a legfiatalabb, a szerkesztőségi inas. Persze ez az előnév kötelezettségekkel is jár, még hozzá elég sályosakkal. Mivel neki „tanulni kell", vele végeztetjük el azokat a munkákat, amihez senkinek sincs kedve, vagy amire senki nem ér rá. Ő a kifutó is, ő szaladgál egyik szerkesztőségből a másikba, mint összekötő. Alig néhány hónapja dolgozik a lapnál, de szorgalmának máris eredményei mutatkoznak. Már önálló rovatokat is vezet, a hireket, a rendőrséget és a sportot. (Ehhez t. i. rajta kivül senki nem ért.) Szegény Mihalik elvtárs alig várja

azt a percet, amikor letelnek az inashónapjai, felszabadul és végre ő is ujságiró lesz. Már előre gyüjti összes keserveit, amiket majd utódjára, az uj inasra háríthat át.

Czenzer József, a kiadó

Talán az ő munkáját méltányolják a legkevésbbé. Nem is csoda. Az alkalmazottak csak a főnököt látják, aki nem adja ki a teljes fizetést, akivel minden garasért kü-

lön harcolni kell, aki minden túlóráért veszekszik. Pedig rengeteg a munkája. Reggeltől késő éjszakáig szaladgál, veszekszik és verekszik, hogy a nyomda részére munkát vállalhasson, hogy a kintlevő tartozásokat beszedegesse, hogy a lap megjelenéséhez szükséges papirt előteremtse. Sokszor előfordul, hogy nincsen annyi ujságpapir, amennyi a másnapi megjelenéshez elég. Hogy honnan teremt Czenzer elvtárs mégis, azt soha nem árulja el. Szidjuk valamennyien, haragszunk rá, de ha nem volna, nem menne ilyen zökkenésmentesen a lap kiadása.

Ropoli László, a tördelő

Lent, a nyomda egyik hosszú asztalánál tanyázik minden délután. Az ő feladata a kiszedett cikkek összeállitása az oldalakon és a cimszedés. Amikor olvassák az ujságot, senki sem tudja, hogy a szép, izléses cimek Ropoli elvtárs kezét dicsérik. Boszorkányosan bánik a

hatalmas betüszekrényekkel. Fürgén kapkod a rekeszekben elhelyezett betük között és „pillanatok alatt alakul ki ujjai alatt a felirat. Sokszor esünkbe jutott már, hogy kinevezzük a betük művészének. Meg is érdemelné. De nemcsak a betük mestere, hanem élethalál ura is. Ha ő kijelenti, hogy egy cikk nem fér bele a lapba, kö-

nyöröghetünk akár milyen szépen, nem lehet változtatni a dolgon. Könnyű neki uralkodni a helyzeten. Birtokában van annak a titkos tudásnak, hogyan lehet egy darab spárgával kimérni a gépelt kéziratokból, hány hasábra van még szükség a lapban. Ezzel mi nem tudunk versenyezni.

Leitkám Árpád, a gépmester

Ha nem is ismerik, akkor is őt szidják az olvasók, ha csunya, piszkos az ujság és őt dicsérik, ha szépek, jól olvashatók az oldalak. Mert ő a nyomdagépek orvosa, ő adagolja a nyomdafestéket, ő állitja be az oldalakat, nehogy ferdék legyenek, ő javitgatja, olajozza ápolja őket. Amikor mindenki alszik, Leitkám elvtárs ott áll a gépek mellett és figyel, nehogy valami baj történjék, ügyel, hogy el ne késsenek, hogy reggelre minden házban ott lehessen az Uj Dunántúl.

Az itt bemutatott elvtársak azonban nem egyedül végzik munkájukat. Sokan vannak még, akik szürkén, névtelenül, de teljes szivvel dolgoznak azon, hogy a lap minél jobb, céljának minél megfelelőbb legyen. A kiadóhivatal tisztviselői, a gépszedő elvtársak, az elvtársnők, akik a papirt adagolják a gépbe, akik a kész lapot hajtogatják, akik postázzák az ujságot, a rikkancsok, akik kora reggel végigszaladnak kiabálva az utcákon vele, mind komoly felelősségteljes munkát végeznek. Névtelen munkatársaink ők, de mindegyikük legalább olyan fontos csavar az ujságkiadás gépezetében, mint bármelyikünk, akik az előtérben állunk.

Gazdagítsuk a Párttörténeti Kiállítást

A Magyar Kommunista Párt III. Kongresszusa alkalmából párttörténeti kiállítást rendez.

Felkérünk mindenkit, akinek az MKP történetét érintő kommunista, vagy kommunistaellenes anyag birtokában van, szíveskedjék a kiállítás rendelkezésére bocsátani. A kérdéses anyag lehet könyv, röpirat, röplap, plakát, egyéb nyomtatvány, kézirat, levelezés, peranyag, vagy hatósági irat, iratrészlet, fényképek, művészi anyag (kép, szobor, irodalom, kotta, faragványok) és börtönben készült tárgyak, emléktárgyak.

A rendelkezésünkre bocsátás módjai: 1. pártmúzeumok részére adományozás, 2. letét meghatározott időre, vagy visszavonásig, 3. letét MKP Kongresszusi Párttörténeti Kiállítás tartamára (1946. szept. 27-től okt. 6-ig), 4. átadás ellenértékért (eladás, csere).

A kölcsönképpen, vagy letétként átadott tárgyakért teljes felelősséget vállalunk.

A tárgyakat kérjük dr. Gerő Györgynél, Akadémia-u. 17. könyvtár, vagy pedig a kiállítás színhelyén, IV. Városháza-u. 14. leadni.

A kiállítást szeptember 27-én délelőtt fél 12 órakor ünnepélyes keretek között Rajk László belügyminiszter nyitja meg.

MA este 7-től TÁNC a NŐEGYLETBEN

KÖRSÉTA a boldog Budapesten

Pest nem hagyja magát. Hiába próbálta a nyilas őrület a Dunának ezt az ékszerét elpusztítani, Budapest, a magyar munkások jóvoltából, ha némely helyeken tépetten is, de már kezdi régi fényét visszanyerni. Az első impresszió, ami a vidékről feljött embert megkapja, az a hallatlan bőség, ami a pesti kirakatokban van. Olyanok ezek a pesti kirakatok, mintha soha nem lett volna háború, láthatsz itt mindent, ami szemnek-szájnak ingere. Csak pénzed legyen hozzá, mert pénz az itt is kevés van. Sőt talán még kevesebb, mint vidéken.

A textil- és divatüzletek kirakatai tömve a legkülönbözőbb árukkal, férfi és női ruhaanyagokkal, divatos nyakkendőkkel, sálakkal, a cipőüzletekben illegetik magukat a legszebb cipők, csak ember legyen a talpán, aki a bőrkartell és az Ár- és Anyaghivatal jóvoltából ezeket a cipőárakat meg is tudja fizetni.

A legnagyobb meglepetés azonban az „éhező Pesten" az élelmiszer- és csemegeüzletek káprázatos kirakatai. Szegény pécsi háziasszonyok, ha ezt látnátok! Az egyik kirakatban ingerlő kacsák, csirkék, hízott libák sorakoznak fel. Mellettük egy hatalmas tábla: Kitűnő libazsír kapható. Hogy ez menynyire így van, arra a legjobb példa, az egyik pécsi városvezető felesége, aki Budapestről három kiló zsírt és egy hízott libát hozott Pécsre.

A kávéházak, éttermek valóságos revüparádéval csalogatják a vendégeket. Olyan színházi és artistaparádét vonultatnak fel egymással versenyezve, hogy a véletlenül betévedő halandó azt hiszi, hogy valami színházba került és alig meri megrendelni a — pohár sört, vagy feketét.

A színházak szintén mindent megtesznek, hogy a közönség tetszését és főleg pénzét megnyerjék. Ebben a versenyben, ami sajnos nagyon sokszor a művészet és irodalom rovására megy, amely ma lassankint ritka vendég a pesti színházakban, akárcsak a fehér holló. Apropos, holló. A Madách színház talán ma az egyetlen fővárosi színház, amely kávéházi kabarészerzők remekei helyett irodalmat mer adni. És csodák csodája a mindig szidott pesti közönség mégis inkább az irodalmat keresi, mint a különféle helyretutyus operetteket, amik akkor sem jobbak és nívósabbak, ha véletlenül zene nélkül kerülnek színre. A Madách színház Osztrovszkynak, az orosz Shakespearenek Holló a hollónak című színművét mutatja be. Ez az előadás, ahol nincsenek sztárok, de ezzel szemben színészek vannak, színészek, akik a színpadot nem tévesztik össze brettlipódiummal, hanem áldozatos lélekkel szolgálják azon az igazi irodalmat. Ennek az előadásnak lelke egyébként Jákó Pál elvtárs, a színház főrendezője, akit még Pécsről ismerünk.

A közlekedés majdnem békebeli. A két híd és a szükséghidak, amik mind a munkások verejtékéből és áldozatkészségéből teremtődtek meg, egyelőre ellátják a szükséges összekötő kapcsot Buda és Pest között. A villamosok zsúfoltak, a taxik épp úgy robognak, mint eddig, csak egy kicsit drágábbak.

A politikai rendőrségen járva, mindjárt ismerőst mutatnak be. Dr. Kovács Imre volt pécsi nyilas fogorvost vezetik elő, akit az Emke előtt ismert fel egy pécsi köztisztviselő. A nyilas fogorvos, aki úgy szabadult meg pécsi konkurrenciájától, hogy egymásután jelentette fel őket a Gestapónál és így vitték el, dr. Darvas Zoltán, dr. Balázs Győző, dr. Harmath és még több más pécsi fogorvost, akiknek nagyrésze többé vissza sem tért. Dr. Kovács úr most nem olyan elegáns és magabiztos, mint pécsi fénykorában. Azzal búcsúzunk el tőle, hogy viszontlátásra Pécsett — a népbíróság előtt.

Visszafelé a vonatról nézzük a Kelenföld után épülő új vasúti hidat. Dolgoznak a munkások, épül az új híd, a magyar élniakarás és erő új hídja, amely jelenti a jövőt, a demokratikus ország felépülését. (i.)

MUNKÁSSPORT

Munkássport-tömegsport

Volt az elmult rendszernek egy jelszava, amely szüntelenül elhangzott a rádióban, a sportelőadások elcsépelt frázisává változott és öklömnyi betükkel ordított le az usjágok hasábjairól: A sport mindig honvédelem!

A nagy háború zivatara elzúgott felettünk. A rádióban új szpiker új szellemben beszél, a sport fasiszta előadói letüntek, beszédeiket elfeledte, befedte a mult és a régi plakátokat is levakarták már a házak falarol.

Fordult a szinpad, változott a kép...

A magyar nép végre, idegen segítséggel bár, de lerázta magáról a fasiszta igát, és ujjáéledt.

És ujjáéledt a sport is. A mult rendszer nagyhangú frázisa: A sport mindig honvédelem! — elmult rendszerével letünt, mint ahogy hangoztatói is eltüntek sportéletünk vezetésének bársonyszékeiből.

A magyar sportot nem tudja megtépázni az idő. A magyar sportolók eredményei újra bámulatba ejtik az egész világot, a magyar uszók, labdarugók, tornászok, vívók és atléták újra kivívják azt a helyet, amelyet Magyarország mindig elfoglalt a világ sportnemzetei sorában. És Magyarország újra sportnagyhatalommá válik. A Horthy-rendszer kényszer-levente-tömegsportolói helyébe léptek a munkássportolók tömegei, a fasiszta sportdiktátorok, a szellemi sportolók helyett a valóban sportot üző demokratikus sportolók ülnek a vezető székbe, és a magyar sport újra eléri azt a helyet, amit eredményeivel kivívott magának a világ nemzetei között.

Mert a magyar sportot nem lehetett eltemetni és ezután sem lehet, ha...

És itt jön a probléma, a sport vezetésének, kiépítésének, az ép testben ép léleknek a problémája.

Kicsi ország vagyunk, s a multunk kötelez. Meg kell tehát találnunk azt a lehetőséget, ahogy és amellyel sportunkat minőségileg és mennyiségileg egyaránt az első vonalban tarthassuk. Tudott dolog az, hogy népünk sok éven keresztül minőségileg a legjobb sportolókat termelte ki, a magyar népnek tehát van „tehetsége" a sporthoz. Ez a „minőségi szám" egy ideig meg is állta a helyét addig, amig a többi országok is csak egyes „műkedvelő-sportolókat" tudtak a pályákra állítani. Amikor azonban elérkezett a tömegsport ideje, akkor, amikor a többi országokban felismerték a sport egészségvédelmi és önfegyelmező hatásait, megváltozott helyzetünk a pályákon. A régi rendszer is felfogta ennek a hatalmas jelentőségét, ő is tömegsportot akart nevelni, de mint mindenhez, ehhez is balkézzel fogott hozzá. Elhibázta a dolgot akkor, amikor kényszer-tömegsportot szervezett, amikor tekintet nélkül mindenre, kötelezővé tette a zportot, és kötelezővé tette a sportot és kötelesenyzést. A megutált „leventerendszer" kereteibe szorította bele a sportot is. Kiragasztott plakátjait: A sport mindig honvédelem! Hát az ő sportjuknak bizony gyászos honvédelem lett a vége.

Sportvezetőségünk, illetve a sportunkra rákényszerített vezetők tehát rossz utra vitték a magyar sport ügyét. Helytelen felfogással „mindent a háboruért" jelszó alatt odáig juttatták sportunkat, hogy a feltámadás most szörnyű nehéz. Nehéz új életet, új kedvet vinni a sportba, nehéz a „parancs-sport"-ból „szeretem-sportot" csinálni.

Nehéz, de nem lehetetlen. Mert előttünk van a legszebb példa: a Szovjetunió sportjának megszervezése és tömegsporttá tétele. Mert a Szovjetsport nagysága ma már nem mese! A nagy Szovjet birodalom egy olyan sportoló réteget nevelt ki magának a munkásság sportjának elősegítésén keresztül, amely sportréteg ma már a világ legelső sportnemzetévé avatja. Mert ne menjünk messze, itt van az Oslói Európa-bajnokság. Ezen a bajnokságon szerepeltek először hivatalosan országuk képviseletében a szovjet sportolók, és tudásukkal, eredményeikkel meghódították Európát. És még mindig nem tudjuk elfelejteni azt a gyönyörű színes sportfilmet, amely a Szovjetunió nagy sportünepélyéről, a Vörös-téren megrendezett hatalmas tömegsportbemutatóról készült. A Szovjetunió a helyes utakon haladva megszervezte sportját. Munkássportot, munkás — tömegsportot csinált, amelyen keresztül nemcsak polgárainak egészségét, hanem egyes kiemelkedő tudású sportolóinak előtérbe állításával országának dicsőségét is megszerezte.

A tétel tehát adva van: munkássportot, és ezen keresztül tömegsportot csinálni. Bevinni a gyárak, műhelyek termeibe a sportot, egészséges embert nevelni hazánknak, s a legjobbakat a tömegből kiemelve megalakítani a „magyar sport hőseit". Ők aztán majd méltóan fogják tudni képviselni népünket országunkat a többi nemzetek közt, s ha ezen az uton fogunk haladni, már nincs messze az az idő, amikor a legközelebbi olympián megint tízszer emelkedik az ég felé a magyar zászló és csendül fel a Himnusz.

Addig azonban: dolgozzunk, építsük ki munkássportunkat, mert ez a helyes ut, amely Sportmagyarországhoz, az olympiai babérhoz vezet.

Mihalik Imre.

Pécs, a munkássport fellegvára

„Pécs iskola-város" — halljuk a megállapítást mindenfelé. És megfogamzik bennünk egy új: Pécs a sportok városa.

Mert nézzünk szét az országban: melyik az a város, amely a mennyiségi, de főleg minőségi sport terén felvehetné velünk a versenyt? Talán csak Debrecen vehetné fel velünk a versenyt, de ő is csak a sport egyes ágaiban. Ha a sport összességét nézzük, s az összsport eredményeinek átlagát vesszük figyelembe, akkor bizony arra a megállapításra kell jusson, hogy Pécs igenis sportváros, a magyar vidék első sportvárosa. És érdekes: ez a felemelkedés, ez az első helyre törés már az új világ eredménye, az új rendszerben született. A háború előtt is jó volt mindig Pécs sportja, a háború után azonban főleg a PVSK újjászervezésével kapcsolatban és együttemben olyan hihetetlen arányú felemelkedés észlelhető Pécs sportjában, amilyennel ritkán találkozunk.

És ez teljes egészében a munkássport eredménye.

Négy munkásegyesülete van Pécsnek. A négy egyesület a sport legkülönbözőbb ágaival foglalkoztatja munkástagjait, és a jó indulás után meg van a reményünk arra, hogy Pécs megtartja előkelő első helyét, sőt, példát mutatva a többi vidéki városnak a munkás-tömegsport főfészke lesz.

Most pedig bemutatjuk olvasóinknak Pécs négy nagy munkás egyesületét. Első és a legszélesebb alapokon nyugvó egyesület a

Pécsi Vasutas Sport Klub

1918-ban alakult a pécsi vasutasok sportegyesülete. — A nagyszámú vasutasságnak szüksége volt erre az egyesületre, szüksége volt a sportolás lehetőségére. Megalakult tehát a PVSK. Először — úgy mint a többi pécsi munkásegyesület — itt is csak a labdarugás volt a munkásság egyetlen sportja, egyetlen szórakozása. Lassan azonban minden sportágat felkarolt az egyesület, úgy hogy ma nem kevesebb, mint 12 szakosztálya működik.

Legelső, és a vasutasok legkedveltebb sportja azonban csak a futball, a labdarugás maradt. Ezt a sportágat üzték leginkább a vasutassportolók, így ez a sportág fej lődött ki leginkább az egyesület keretei között. Az egyesület fejlődésében 1924-ben törés következett be. — Ekkor ugyanis egyesült, fuzionált a Bőrgyárral, és két éven keresztül „Testvériség PVSK" néven szerepelt. 1926-ban újra kettévált a két egyesület és a PVSK tovább haladt a megkezdett sikereinek útján. Kezdetben csak az alosztályban szerepelt a futballcsapat, később azonban egyre feljebb jutott, és rövid megszakitásokkal 5 esztendőn keresztül szerepelt az NB II-ben. Ezután újra az alosztályba került vissza, majd most, a felszabadulás után valóraváltotta szurkolóinak és munkástagjainak régi álmát: bekerült a Nemzeti Bajnokság első osztályába.

A PVSK másik legjobb szakosztályának az atlétikai szakosztály mondható. Ez, úgy, mint a többi szakosztály a PVSK első osztályba kerülésével emelkedett, a futball hozta magával a javulást ennek is. Pillanatnyilag az a helyzet, hogy több válogatott atlétát ad az országnak, a vidék sportjában messze legelső, országos viszonylatban pedig negyedik helyen áll.

Régi „vasutasszakosztály" a birkózó, ökölvivó és a kerékpár szakosztály, új de máris nagy szerü eredményeket mutat fel a sakk asztalitenisz, a sportrepülő, és a tornászszakosztály. Van még a PVSK-nak ezeken kívül úszó és teniszszakosztálya is, az itt szereplő vasutasok azonban nem annyira versenyből, mint inkább saját szórakozásukra üzik ezeket a sportokat.

Külön fejezetet érdemel a PVSK kosárlabda szakosztálya. Ez a fiatal játékosokból álló szakosztály nagyszerű eredmények elérése után, megnyerve többek között a vidéki bajnokságot, bekerült az országos első osztályba.

A PVSK kifejezetten a munkásság sportegyesülete, teljesen a munkássport szolgálatába állította magát. Sportolói a munkásság közül kerülnek ki, de részt vesz a munkásság az egyesület intézésében, az egyes szakosztályok vezetésében is.

Pécs második nagy munkás egyesülete

DGT. Villamostelepi Atlétikai Club

vagy rövider, a DVAC. Pécs legősibb munkásegyesülete. A bányászok sportjának istápolója. Egyetlen, de nagy hibája a szegénység. Emiatt nem tud fejlődni, nem tud szakosztályokat létesíteni. Emiatt történik meg nem egyszer, hogy kölcsöndreszben játszó játékosairól a meccs közben húzzák le a mezt, és hogy ha az edzésen a labda kipattan, akkor nincs másik, nincs mivel tovább tanulni a labdarugás fortélyait.

Az egyesület ép nem régen ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját. 1921-ben alakult a DVAC Lelkes bányászsportolók elhatározták, hogy sportot adnak a munkásság kezébe, hogy biztositják az ujhegyi munkásságnak a test fejlesztésének, a sportnak lehetőségét. És egyesületet alapitottak. Nem volt azonban sporttelep, nem volt felszerelés, nem volt pénz. De lett. Csak a bányászok tudják, honnan, de lett. Szájuk elől vonták meg az ételt, testükről a új ruhát és a DVAC megkezdhette munkáját

Ahogy a munkások felszálltak műszakukról, ahogy otthagyták a géptermeket, összegyültek a sportolók. Pályát építettek. Szinte a semmiből varázsolták elő az Ujhegyi sporttelepet. Pályát építettek egy szemétdomb helyén és a pályához már készen állta a csapat. 12 labdarugóval kezdte szereplését a DVAC. 15—18 éven keresztül a pofozógép szerepét játszotta a csapat a nagyszerü pécsi alosztályban. Sok éven keresztül utolsó volt, de a játékosok fogcsikorgatva küzdöttek a piros-fehér színekért, és a színeken keresztül a munkásságért, a bányászokért. Mert a DVAC sikere a munkássportolók, a bányászsportolók sikere lett.

A tanulóévek után egész váratlanul nagy lett a DVAC. — Rohamosan javulva elérkezett az NB. I. küszöbéig, és csak szükös anyagi viszonyainak köszönhető, hogy nem került oda be.

A futballszakosztály sikeres szereplése az egész egyesület fellendülését vonta maga után. Más szakosztályok megalakítását tüzték ki, és rövid idő alatt sikerült is megteremteni a kerékpáros és a teke szakosztályt. Minkét szakosztály virágzó fejlődésnek indult, a háború azonban majdnem egészen tönkretette ezt az egyesületet. Szertára egészen kirabolva, játékosai fogságban, a pályák egész rossz állapotban léptek át a béke idejébe. Lassan kezdett csak rendbejönni az egyesület, s többi szakosztályait újra felállítani, illetve továbbvinni nem tudta ugyan, de labdarugó szakosztályát újra a régi nívóra hozta. Ez a szakosztály ismét a régi fényben ragyog és az ő szereplése jelenti a pécsi bányászsport nagyságát, a bányászsportolók tudását.

Harmadok nagy munkás egyesületünk a

Pécsi Bőrgyári Torna Club

1919-ben alakult, tehát egyik legrégibb munkásegyesületünk. — Ekkor a neve Pécsi Iparos Bőrgyári TC volt. 1924-ben fuzionált a PVSK-val, majd két év mulva teljesen feloszlott. 1932-ben alakult újra és ettől kezdve töretlen úton halad a munkássport szellemében.

Főcélkitűzése a munkásifjak nevelése. Futballcsapata állandóan csak sajátnevelésű fiatalokat foglalkoztatott, s ezek a fiatalok kivétel nélkül a Bőrgyár dolgozói, a munkások gyermekei közül kerülnek ki. Sok évi alosztálybajnoksági, majd NB III-as szereplés után 1942-ben feltette szereplésére a koronát, megnyerte az országos ifjúsági bajnokságot. Labdarugó-szakosztályán kívül foglalkoztat még külön szakosztályban kézilabdázókat, kosárlabdázóket, ping-pongozókat, tornászokat és sakkozókat. Egyidőben atlétikai szakosztálya is volt, ez azonban idővel megszünt.

A BTC főszerepe tehát a munkásainak a sportolás nevelése és a gyár munkásainak a sportolás lehetővé tétele.

Városunk negyedik munkás-sportegyesülete a

Pécsi Postás Sport Egylet

A legfiatalabb egyesület Pécsett. 1942-ben alakult, mint az Országos Postás Sportszövetség pécsi egyesülete. Kezdetben csak labdarugó szakosztállyal kezdte működését. A csapat tagjai és a vezetőség nagyrésze postai dolgozó. Az együttes eleinte természetesen csak a II. osztályban szerepelt, de két ávi harc után bejutott az első osztályba. A labdarugó szakosztályon kívül működött még egyideig az atlétikai szakosztály is, de a pénzhiány miatt ez kénytelen volt működését beszüntetni. Tervbe vették az ökölvivó és a torna szakosztály felállítását is, az anyag már meg van, a pénz azonban még hiányzik.

A Postás SE tehát aránylag rövid idő alatt emelkedett a kerület első osztályába. A munkássportolók kiverekedték maguknak a jókat, csapatukból országos posta-, viszonylatban elsőt, kerületi viszonylatban pedig jó középcsapatot csináltak.

Nem tartozik a szorosan vett sportegyesületek közé, mégis meg kell emlékeznünk a

Természetbarátok Turista Egyesületéről

1911-ben alakult meg Pécsett az az egyesület, amely a természetjárást, a turisztikát tüzte ki céljául, és ennek a sportnak igyekezett meghódítani a munkásság tömegeit. Szorosan vett munkássportegyesület. Nem csak tagjai, hanem vezetősége is munkásokból áll. Fő szerepe nem is annyira a sportban mutatkozik, hanem az a nagy érdeme, hogy az illegális mozgalmaknak fészke, az illegális gyüléseknek takarója volt. Ezen az egyesületen keresztül épült ki országunk, ennek az egyesületnek tagjai végezték az országos mostani talpraállitását.

— A Pártnak szüksége lesz nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált sima pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a legrövidebb időn belül.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban.

ELADÓ alig használt mély gyermekkocsi. Megtekinthető hétfőtől: Zsolnay Vilmos-utca 43.

HIRDETMÉNY.

A Pécs-Baranyai Malomipar Szövetkezet felhívja a vármegyei malmok figyelmét arra, hogy a kormány elrendelte a malmok szigorú ellenőrzését, melyet a Közellátási Felügyelőséggel karöltve a Forgalmi Adóhivatal malomipari csoportja gyakorol.

A malmok tehát tartsák be az összes kiőrlésre és könyvvezetésre vonatkozó rendeleteket, mivel a rendellenességeknek már kezdő büntetése a malom lezárása is lehet.

Pécs-Baranyai Malomipari Szövetkezet.

Leányka szövetruhák, női blúzok, férfiingek és tornatrikók

nagy választékban

Szabó Lajos

cégnél, Kossuth Lajos-u. 45 sz.

...s thj. város tanácsától.
...548/1946. VII.

Tárgy: Konyhakertészet létesítése.

HIRDETMÉNY

Pécs thj. város tanácsa a közlátásban mutatkozó konyhakerti ...mények hiányának pótlására, ...nyhakertészet céljára kiválóan ...almas circa 18 hold területű ...ő és szántó) földingatlant az ott...ő épületekkel együtt, kitűnő ...ítési lehetőséggel egytagban ...be kíván adni. Az ingatlan a ...egyeri-úti Szennyvíztisztító- telep ...zetlen déli határvonala mellett ...ül el.

Bérleti idő kb. 6—8 év, esetleg ...zabb tartamú.

A város tanácsa felhívja a főleg ...nyhakertészettel foglalkozó és ...ellen felszereléssel rendelkező ...ákat, hogy a bérletre vonat...ó zárt, írásbeli ajánlatukat fo...ó évi szeptember 28-ig a város ...ási ügyosztályán nyujtsák ...e. (Városház, II. em. 88.)

A bérösszegre holdanként búza...ban kell ajánlatot tenni.

Az ajánlatot magábafoglaló le...ő borítékot „Konyhakertészet" ...ással kell ellátni.

Pécs, 1946. évi szeptember 21.

Polgármester.

ELADÓ egy kifogástalan állapotu bőrfedelű, olajtengelyes fe...tes hintó és egy 30 .. teher...ésű szénhordásra is alkalmas ...kifogástalan batár. Hengermalom, Harkány.

PÉNZBESZEDŐ altisztet felvesznek. Irásbeli ajánlatokat 5632 ...ámra a kiadóhivatalba kérünk.

ANGORASZŐRT, cubancost ve...nek. Textilfeldolgozó, **Fenyő** Kossuth Lajos-út 36.

BEBEVENNÉK 4 fotelt, íróasz...lt, kisasztalt. Cím a szerkesztő...ben.

VIDÉKI tanulólány felvételetik. ...észért vagy élelemért állást kap...ban. Mária-u. 16. Margit ruhasza...

FÉRJHEZ MENNE özvegyasz...ony szép ingatlannal, 50—55 ...lobb férfihez. Levelet „Bol...ovő 815" jeligére a kiadóba.

ELADÓ egy sodronyos vascső...ny, matrac-párnákkal. **Deák-u. 1.,** ...sőmester.

TÜZIFAMUNKÁSOKAT Árpád...ési erdőhöz felveszünk. **Feren...ek-utca 38., üzlet.**

TEHERAUTÓNAK garázst, vagy ...ért udvart keresek. **Ferenciek-u. ...** üzlet.

UTAZÁS MIATT olcsón el...adók: keleti szőnyegek, mokett ...ellen- és asztalterítő, kristály és ...egyéb dísztárgyak, férfiöltönyök. ...ttenti-oût 77., I. emelet.

KISDÉR községben jókarban ...vő vízimalom, kerttel, mellék...épületekkel 1946. év szept. 29-ig ...szonnal eladó. **Néma Péter,** Kisdér, ...70. Baksa.

ARGUS — Magánnyomozó iroda ...ndent kinyomoz, vidéken is. ...écs, Kossuth L.-u. 34.

Fűszer és élelmiszerkereskedők figyelmébe!

Lehet-féle ételpecsenesajt

állandóan kapható

Münster Jenő

fűszernagykereskedő

Pécs, Rákóczi-u. 50. T.: **25-77**

HIRDETMÉNY.

A 10/1946. M. E. sz. rendelet alapján Pécsett működő I. sz. nyugatra távozottak igazolóbizottsága azon egyének ügyében, akiknek névjegyzéke az öt politikai párt, Szabad Szakszervezet, a Wáber-gyógyszertár, valamint a Stühmer fióknál (Kossuth L.-ut) kifüggesztve van, tárgyalást tart és határozatot hoz.

Pécs, 1946 szeptember 22.

Mahó Lajos
elnök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Az Elhagyott Javak Kormánybiztossága versenytárgyalást hirdet az Elhagyott javak hatáskörébe tartozó Pécs és Baranya vármegye területén levő **házingatlanok kezelésére.**

Pályázóként csakis építő szakipari képesítéssel rendelkező személyek jöhetnek számításba és, akik legalább 50.000 forint biztosítékot tudnak nyújtani.

Pályázati határidő 1946. évi szeptember 25, déli 12 órakor jár le. Pályázatok az Elhagyott Javak Kormánybiztossága pécsi kirendeltségénél zárt borítékban adandók le és azok elbírálása az Elhagyott Javak Kormánybiztossága Központja által történik.

Elhagyott Javak Kormánybiztossága.

Királyegyháza község elöljáróságától.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Királyegyháza község korcsmáját és mészárszékét mellékhelyiségeivel együtt **1946. évi szeptember hó 29-én** a felső községházán tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1947. évi január hó 1-ével kezdődő 3 egymásutáni évre haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 20 q búza, bánatpénz 5 q búza ára.

Vidékiek újkeletű erkölcsi és vagyoni bizonyítványt kötelesek felmutatni.

Bővebb feltételek a királyegyházi jegyzőségen megtudhatók.

Királyegyháza, 1946 szept. 15.

Elöljáróság

ELCSERÉLNÉM belvárosi szép 2 szoba-konyhás stb. lakásomat, családi házi lakásért. Kossuth Lajos-út 58., **Deák Lajos.**

BUTOROZOTT SZOBA fürdővel kiadó. Cím 811. szám alatt a kiadóban.

SZURETI MUNKÁKRA ajánlkozom, helyben vagy falura is. **Galambos Ferencné,** Mohácsi országút 49.

Fiat gyorsteher áruszállítókocsi

500—6 0 kg. áru teherre, kifogástalan elsőrendű állapotban, vizsgázva **ELADÓ.**

Mestrits Jenő ipari és kereskedelmi Rt.

Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

Mindennemű

textilárú

olcsón kapható

Marczali Viktor

cégnél

Kossuth L.-ut 46 szám

OLAJOK,

benzin,
petróleum,
kocsi kenőcs
békebeli minőségben

kaphatók

Magyar Olajművek R. T.

pécsi lerakata

MEZEI DEZSŐ cégnél,

Széchenyi-tér 16. Telefon: 26-02.

Lucerna és lóheremagot veszek

Nyitrai László cég

Pécs, Szabadság-ut 28. **Telefonszám: 12—47.**

SZEMÉLYAUTÓHOZ való 17x4.25-ös, jókarban lévő köpenyt és tömlőt venne a **Pannónia Sörfőző rt.**

Mindennemű

szűcsmunkát

a legjutányosabban készít

HONTI szűcs

új címén

Ferenciek-utca 7 alatt

Alakitás és javitás.

Szenzáció!

3 m. férfiszövet, ruhára, 140 széles **51 Ft.**

Óriási választékban mindennemű textil áruk

Frankl Béla

cégnél

Kossuth Lajos-ut 26 szám.

Korzó divatház.

Üveg- és porcellánáru nagy választékban a legolcsóbban.

URVÖLGYINÉL. Városházépület.

Használt kalapát 8 forintért újjáalakítom. Új kalapok már 25 f-ért

nagy választékban **Szederkényi** kalapüzem Zsolnay V.-u 21 sz.

Békebeli árak!
Békebeli minőség!

Férfi és női szövetek

flanelek, inganyagok, selymek

nagy választékban kaphatók

Kőrösi-cégnél

Kossuth-út 10. szám.

Ha azt akarja

ruhája szép és olcsó legyen, forintért

Frankl Istvánnál

vegyen

férfi szövet, női szövet

Kossuth Lajos-u. 30.

Inganyag óriási választekban.

ELADÓ Hohner Verdi I-es tangóharmónika. Cím: **Gründler-u. 18/3.**

Órajavítás jótállás mellett

Ezüst és doublé

nyaklánccok, gyűrűk, függők cigarettatárcák legolcsóbban

Stern Jenő

órás és ékszerésznél.

Kossuth L.-út 15. Telefon: 32-58.

Tört ezüstöt és ezüstpénzeket veszek!

Autógumi nagyot pukkan,
sok soffőr szív nagyot dobban,
Jöjjön be a Stellnerékhez,
megvárhatja, rögtön kész lesz.
Kül-őt, bel-őt vulkanizál.
Stellnerékkel mindig jól jár.

Stellner Zoltán gumijavító

vesz és cserél autókülsőt, belsőt. Hulladék gumit kilószámra. Jókai-tér 11. szám.

Háztartások figyelmébe!

Értesitjük a t. fogyasztó közönséget, hogy apritott tüzifát és fütőszenet 100 kg-tól házhoz szállitunk. báró Bánffy D.-utca 11. sz. alatti telepün ön 100 kg-on aluli mennyiséget kiszolgálunk.

Befizetések és előjegyzések ugy telepünkön, mint Jókai-tér 5. sz. alatti irodánkban naponta eszközölhető.

Szállitmányozási és Kereskedelmi rt.

Jókai-tér 5. szám, Telefon: 17-38.

Vidéki kiskereskedők figyelmébe

Rövidárut

nagyban, olcsón és jót

Kaponyi János

Pécs, Munkácsy Mihály-utca 2 sz Törvényszék mellett.

Figyelem! Figyelem!

Legközelebbi gyűjtőwaggonunk f. hó 25-én, szerdán indúl Budapestre.

Vállaljuk mindennemű árú le- és felszállitását.

Egyben felhivjuk a T. kereskedők figyelmét

gyorsárúcsomagforgalmunkra

A ma feladott áruk holnap címzett birtokába jutnak.

Pontos! Olcsó! Biztos!

Utánvételes küldemények pontos elintézése!

Schreer Ferenc és fiai szállitók

JÓKAI-TÉR 2. TELEFON: 38-06.

Pertrix elemek anódok aerodin fütők stb.

baranyamegyei gyári lerakata

Sommer és Diamant

Pécs, Munkácsy Mihály-utca 9. Telefon: **11—53.**

Napidíjat - jutalékot adunk

jómegjelenésű, inteligens

hölgyeknek és uraknak

Megkönnyített akviziciós munkakör.

Jelentkezés 10—12-ig

Új Dunántúl szerkesztőségében

BÚTORT hihetetlen olcsón
Ábrahámnál, Deák-u. 2.

Mindenkor legolcsóbb
a
Szontagh cipő
Vásárolja, mert jó és olcsó!
Mór-utca 2-a) és Kossuth L.-út 15.

Rövidárúk

kötöttáruk, játék és háztartási cikkek legolcsóbban

Gyenes Miksa
Telefon: **21-53.** *Irgalmas-u. 6 sz.*
Fióküzlet: Szigeti-út 45 szám.

Értesítés!

Értesítem a nb. vásárló közönséget, hogy szüleim antiquáriumát, könyv- és papirkereskedését Bajcsy Zsilinszky-u. 5. szám alatt újból megnyítottam.
A tőlünk megszokott előzékenységgel fogok részemről is tisztelt vevőimnek rendelkezésére állni és kérem továbbra is bizalmukat.

Krausz Benő cég,
P. Krausz Rózsa.

Pécs-Baranyai Munkás Termelő Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet
Rákóczi-út 50.
Árudájában igen olcsó áron beszerezhetők
Cipőosztály:
Férfi, női és gyermekcipők, munkás és bányászbakancsok
Rövidáruosztály:
Női fehérneműek, selyemharisnyák, férfi zoknik, pulóverek, zsebkendők, bébi kelengyék.
Festékek
Fűszeráruk
Háztartási cikkek
Borsajtók, szőllőzúzók, mezőgazdasági gépek láncáruk
Kocsikenőcs, petroleum

Günsberger cukorkák
árban, finomságban vezetnek
figyelje kirakatainkat
Jókai-tér 1 szám.

TEXTIL ÁRUK!

Csipke függönyök, ágy és asztalterítők, valamint mindennemű **fonalak** nagy választékban.

Reich textil-, kézimunka- és fonálüzletben **Pécs, Irgalmasok-utca 5. sz.**

Dunántúli Bank Rt. Pécs
Foglalkozik a Banküzlet minden ágával.
Házi kezelésben.
Pannonia Szálloda
Összkomfortos szobák-
Szobák 8·25 Frt-tól.

UJ KUKORICA

kapható kicsinyben és vagontételben
NYITRAI LÁSZLÓ cégnél
Pécs, Szabadság-ut 28.

POLOSKA és minden rovar, féreg irtószere a
G.G. — IDEGMÉREG
Hatása biztos!
Kapható; Kutas vegyiüzem. Teréz-utca 13.
Pálma Drogéria, Széchenyi-tér 18.
Dr. Vámos Drogéria, Városház-épület.

FIGYELEM!
Áraink hihetetlen olcsók!
Méteráruk:

Tenisz flanell	7·50
Ruha flanell szép mintákban	8·56
Női szövetek divat színekben	14·28
Férfi inganyagok	9·35
Divat kötények	10·80
Férfi kötött mellény	19·80
Kötött tutyik szép színekben	1·50
Férfi ingek	19·98
Férfi sapkák, kalapok, zoknik	
Női fehérnemüek (selyem harisnyák)	9·80

Nagy választékban!
Vételkényszer nélkül Balcsiknál
Zsolnay Vilmos-utca 7.

Igyunk Pannonia sört!

Szikvízüzem — Műjéggyár.
Pannonia Sörfőző Rt.

Bundát, télikabátot,
október 1-ig
még előidényi olcsó árban adok.
Siessen Ön is vásárolni!
HEINEMANN, Széchenyi-tér.

Az On Szállodája
Budapesten ismét a
CORVIN
Budapest szívében VIII. Csokonai-u. 14. a Nemzeti Színház mellett.

Teljes kényelem hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Kitűnő figyelmes kiszolgálás.
FÜRDŐSZOBÁK.
az elismerten jó polgári szálloda

TÁBLAÜVEG!!!

Tisztelettel értesítem a T. fogyasztó közönséget, hogy az évtizedes multtal rendelkező
Zagyvapálfalvai Üveggyár Rt.
táblaüveg gyártmányaiból cégemnél lerakatot létesített, melyből módomban áll viszonteladókat és nagy fogyasztókat komplett láda és wagontételekben raktáramból a legkedvezőbb árak mellett kiszolgálni.
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
Galambos László üveg, porcellán és táblaüveg nagykereskedő.
Pécs, Perczel-u. 32. Tel.: 24-02. (Üzleti órák alatt tel.: 28-16.)

Kerékpár alkatrészek! Rádiók! Csillárok! Villamosvasalók!
RICHTER JÓZSEF
cég Pécs, Kossuth Lajos-u. 21.
RADIÓ LABORATÓRIUM
kedvező fizetési feltételek mellett is.

Munkaadók figyelem!
Új Illetmény kimutatás
kapható:
Új Dunántúl Könyvesboltban
Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**
Olesón könyv, papir, irószer

Cukorrépatermelők!

Ellekező hirekkel szemben közöljük, hogy
senki a répaszedést a gyárunk által meghatározandó napnál előbb meg nem kezdheti.
Kaposvári Cukorgyár Kirendeltsége
Pécs, Rákóczi-út 39/d.

Előjegyzett tankönyvek
megérkeztek
az Új Dunántúl könyvesboltjába
Pécs, Kossuth L.-út 4. Tel. 24-90.

Meglepetés Blancznál!
Tekintse meg vételkényszer nélkül!
KAZINCZY-UTCA SAROK.
TAUSZ BANK MELLETT!

„Soenecken"
aranyhegyű transparent töltőtoll
136 helyett 88 Ft!

Szabadság Nyomda R. T., P...
Szerkesztőség: Munkácsy ...hály-utca 10. sz. Telefon: ...
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. ...
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavez... Csenger József

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 215. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 24. KEDD

Rendszeres só-, cukor- és zsírellátásban részesül Pécs — Jóváhagyták a város költségvetését

Meghallgatták a magyar álláspontot a pozsonyi hídfő ügyében

A csehszlovák követelés szembenáll az Atlanti Chartával — „Rossz kompromisszumra" számítanak Párisban

Párisból jelenti a MTI: A magyar albizottságban szombaton délután meghallgatták a magyar delegáció álláspontját a pozsonyi hídfő kérdésében. Ezt megelőzően Hajdu csehszlovák delegátus szükségtelennek mondotta a magyar delegáció meghívását, de végül nem ellenezte azt. Kertész István követ olvasta fel a magyar delegáció nyilatkozatát, amely szerint a csehszlovák kérés alátámasztására felhozott érvek nem helytállók. Pozsony fejlesztése és kikötője építésének szempontjából Csehszlovákiának nincs komoly szüksége a kérdéses területre, mert a jelenleg is birtokában lévő hídfőterület a fejlesztésre kellő lehetőséget nyujt. Az igényelt öt község egyébként is túl távol fekszik Pozsonytól, ahhoz, hogy azokkal kapcsolatosan komolyan lehetne városrendezési szempontokat hangoztatni.

Csehszlovákiának a kérdéses terület megszerzésére irányuló követelése mögött más, be nem vallott szándékok vannak.

Kétségtelen, hogy az általa igényelt területnek stratégiai jelentősége van, még pedig nem defenzív, hanem offenzív jelentősége. A magyar delegáció szilárd meggyőződése, hogy Csehszlovákia területi terjeszkedését Magyarország rovására stratégiai szempontok nem indokolhatják, tekintettel a demokratikus Magyarország békés politikájára, lefegyverzett állapotára és arra a biztonságra, amelyet Csehszlovákiának saját haderején kívül az Egyesült Nemzetek biztonsági szervezete nyujt.

Csehszlovákia a győztes jogainak emlegetésével maga is elismerte, hogy területi igénye nem más, mint hatalmi politikára alapított területi expanziós törekvés.

Ezzel szemben a magyar delegáció újból a legnagyobb komolysággal emlékeztet az Atlanti Charta első helyen lévő kijelentésére, amely szerint

annak aláírói és maguk az elfogadó Egyesült Nemzetek nem törekszenek területi expanzióra.

A magyar delegáció kéri, hogy ennek az elvnek a csehszlovák módosító javaslat elvetésével szerezzenek érvényt. Csehszlovákia delegátusa kijelentette, hogy a viták területek átcsatolásának esetére a magyar lakosoknak emberi jogaik tekintetében a legmesszemenőbb biztosítékot nyujtanak.

Ezzel ellentétben áll az a csehszlovák magatartás, amidőn a csehszlovák területen élő magyaroktól az emberi jogokat megtagadják.

A magyar delegátus ezután ismételten kérte a csehszlovák módosító indítvány elutasítását és annak megfontolását, mennyiben volna esetleg kívánatos a kérdés stratégiai vonatkozásaira nézve a katonai bizottság véleményét kikérni. Az albizottság tagjai ezután több kérdést intéztek a magyar delegációhoz. Egyebek között Ausztrália megbízottja azt kérdezte, hogy emennyiben az öt község átcsatolásával elvágnák a Budapest—Bécs közötti utat, van-e lehetőség délebbre elágazó utat építeni? Sebestyén Pál követ azt felelte, hogy az új út építése nagy anyagi terhekkel járna és az út ausztriai folytatásának kérdésében megállapodást kellene kötni az osztrákokkal.

Az elnök javasolta, szólítsák fel a magyar delegációt, közölje észrevételeit, mik a lehetőségek ilyen út megépítésére.

Ezután a magyar delegátusok távoztak az üléstermből, majd Hajdu csehszlovák kiküldött megjegyezte, tájékozódni kellene arról, hogy Magyarországon miképpen bánnak a kisebbségekkel. A továbbiakban azt mondotta, hogy a szóbanforgó úton kívül még több út van Bécs és Budapest között.

Az ülést ezután elnapolták.

Egyik félnek sem adnak igazat

A Magyar Távirati Iroda különtudósítójának jelentése szerint a tárgyalás alatt álló két fontos kérdésben a viták eddigi állása arra mutat, hogy egyik félnek sem adnak igazat. Valószínű, hogy a két legfontosabb magyar problémában a döntés egyik felet sem fogja kielégíteni, hanem rossz kompromisszumhoz vezet.

Sztálin üzenete az amerikai szlávokhoz

Newyorkból jelenti a Reuter: Sztálin generalissimusz üzenetet küldött az amerikai szlávok kongresszusa rendezésében „Nyerjük meg a háborút" jelszóval megtartott nagygyűléséhez. Az egész emberiség számára a feladat: kiirtani a fasizmus maradványait és megteremteni a tartós békét az egész világon, — mondja Sztálin üzenete. A nagygyűlés tízezer főnyi hallgatósága lelkesen megéljenezte az üzenetet.

A legnagyobb megtiszteltetésnek tartom ha kezet szoríthatok egy magyar dolgozóval

Tildy Zoltán pohárköszöntője a balatoni hajózás ünnepén

Balatonfüredről jelenti az MTI: A balatoni hajózás százéves évfordulójának a balatonfüredi hajógyárban lezajlott ünnepsége után a köztársasági elnök és az ünnepségen megjelent vendégek a hajósokkal és munkásokkal közebéden vettek részt. A jelenlévők többszöri felkérésére Tildy Zoltán köztársasági elnök beszédet mondott. Kijelentette, hogy a demokrácia az emberi egyenlőséget jelenti és ezt mindnyájan, akik a magyar demokráciát bármely ponton szolgálják, halálosan komolyan vesszük. A nemzetnek azért kellett súlyos tragédián keresztülmenni, mert azok, akik az országot vezették, távol éltek a magyar néptől. A magyar nép nem akarta a háborút és vezetői háborúba vitték. A magyar nép ki akart lépni a háborúból és vezetői alkalmatlannak bizonyultak arra, hogy a népnek ezt a vágyát megvalósítsák.

Még azok a vezetők is, akik a népből származtak, elfelejtették és megtagadták szüleiket, szégyelték származásukat, mert Magyarországon a régi világban csak úgy lehetett boldogulni, ha valaki az uri rendhez hasonult.

Mi, az ország vezetői, — mondotta a köztársasági elnök — magunkat is ugyanolyan dolgozóknak tartjuk, mint akik fizikai munkát végeznek.

A legnagyobb megtiszteltetésnek tartom, amikor kezet foghatok egy magyar dolgozóval

és érzem kézszorításán, hogy bizik bennem, egyenlő embernek tart saját magával, mert olyan magyar jövendőt akarunk építeni, amelyben minden magyar egységben áll. A demokráciának, a tiszta emberségnek és a magyar jövendőnek ez a biztosítéka, ez biztosítja, hogy az ország kilábal a bajból és sokkal szebb és boldogabb országot épít fel, amely minden fiának megadja nemcsak a biztos kenyeret, hanem azokat az emberi jogokat is, amelyek az embernek érdemessé teszik, hogy a jövendőért dolgozzék és olyan hazát építsen, amely végre a saját hazája lesz.

Bevin Molotovnál

Párisból jelenti a Reuter: Bevin brit külügyminiszter hétfőn délelőtt felkereste Molotovot a szovjet nagykövetségen. Amióta a brit külügyminiszter visszatért Párisba, ez volt az első személyes érintkezés Molotovval. Úgy tudják, hogy a megbeszélésen a párisi értekezlet munkájának megyorsításáról volt szó. Hivatalos közlést nem adtak ki, de valószínű, hogy a négy nagyhatalom külügyminisztere 48 órán belül összeül.

Rákosi Mátyás a Nemzeti Segély eredményeiről

Felavatták a N. S. második gyermekszanatóriumát

Budapestről jelenti a MOT: A budapesti Szabadság-hegyen vasárnap avatták fel a Nemzeti Segély második 80 személyes, modern felszerelésű gyermekszanatóriumát. Az ünnepélyes megnyitáson Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes elvtárs beszédet mondott. Megállapította, hogy a Nemzeti Segély az újjáépítés terén igen jelentős munkára tekinthet vissza. Ennek a munkának köszönhető, hogy a gyermekek és aggok tömeges pusztulása amitől másfél évvel ezelőtt tartani lehetett, nem következett be. A szanálás most már lassan talpraállítja nemzetünket, de egy csomó szociális feladatot, amelyet normális viszonyok között az egészséges, virágzó, demokratikus állam végez el, a háború veszteségei következtében még nem lehet átrakni az állam vállaira. Ezért a Nemzeti Segély feladatai továbbra is fontosak.

A Kommunista Párt politikája nem kereskedőellenes

Vas Zoltán előadása Miskolcon az iparrevizióról, az ipar és kereskedelem kérdéseiről

Miskolcról jelenti a MOT: Vasárnap délelőtt Miskolcon a kisiparos és kiskereskedőgyülés keretében Vas Zoltán államtitkár elvtárs, a Gazdasági Főtanács főtitkára hosszabb beszédet mondott.

Megemlékezett arról, hogy az elmúlt félesztendő inflációs gazdasági politikájának haszonélvezői nehezen törődtek bele abba, hogy a stabilizáció után elesnek a könnyű pénzszerzéstől. Szabadon és békésen akarunk élni — folytatta az államtitkár. —

Tegnapelőtt a Szociáldemokrata Párt és a Kommunista Párt együttes nyilatkozatot fogalmazott meg a gazdasági rend és a demokrácia védelme érdekében.

A nyilatkozatban a feléledő antiszemitizmusra is kitért a két párt, mert ebben a demokrácia elleni támadás első etappját látja.

A Kommunista Párt nem kereskedelemellenes politikát folytat, csak a nagykereskedők bizonyos üzelmeit nem hajlandó eltűrni.

Hivatalos jugoszláv nyilatkozat a lakosságcsere-egyezményről

Az egyezmény a baráti kapcsolatokat még szorosabbra fűzi

Belgrádból jelenti a MTI: A Tanjug jugoszláv hírszolgálati iroda párisi különtudósítójának alábbi jelentését közli a magyar-jugoszláv lakosságcsereegyezményről:

A francia fővárosban a jugoszláv és a magyar küldöttség között megbeszélések folytak az önkéntes lakosságcseréről és a két országot érintő pénzügyi kérdésekről. E megbeszélések teljes elvi megegyezést eredményeztek, ami kifejezésre jutott a Kardelj jugoszláv helyettes miniszterelnök, a párisi jugoszláv küldöttség elnöke és Gyöngyösi magyar külügyminiszter a párisi magyar küldöttség vezetője között történt levélváltásban. E levélváltásból kitűnik, hogy

a két kormány azzal a szándékkal, hogy még szorosabbra fűzze a két szomszédos demokratikus ország és népeik közötti baráti kapcsolatokat, egyezményt kötött önkéntes lakosságcsere végrehajtására.

A lakosságcsere kerete egyik részről sem haladhatja meg a 40.000 személyt. Az egyezmény értelmében magyar nemzetiségű jugoszláv állampolgárok szabad megnyilatkozásuk alapján átköltözhetnek Jugoszláviából Magyarországra, jugoszláv nemzetiségű magyar állampolgárok pedig Magyarországról Jugoszláviába. Ha az átköltözésre jelentkező személyek száma egyik államban sem érné el a 40.000-et, az áttelepítendők számát a másik országban jelentkezők számához arányosítják olymódon, hogy az átköltözendők száma egyforma legyen. Az önkéntes lakosságcsere egy évvel az egyezmény aláírása után kezdődik és azt három év alatt hajtják végre. A két küldöttség hasonlóképpen elhatározta, hogy pénzügyi egyezményt köt.

Jelentik még...

Moszkvából jelenti a MTI: A moszkvai rárió közölte, hogy a török hajóhad kifutott a tengerre. Szeptember 18-án nagy hadgyakorlat kezdődött, amelyen a török szárazföldi, tengeri és légierő mellett a brit tengeri és légierők is résztvesznek.

*

Londonból jelenti a Reuter: A News Chronicle newyorki különtudósítójának jelentése szerint mentőexpedíciókat szerveznek egy amerikai repülőerőd repülőinek kimentésére, akik gépükkel India és Kína között a Himaláján lezuhantak és a jelentések szerint a benszülött Lolo-törzs embereinek rabszolgáiként élnek.

Zsúfolt színházban, állandó tapsviharban ünnepelte Pécs a kommunista sajtót

Vasárnap délelőtt rendezte meg az Új Dunántúl a Magyar Kommunista Párt déldunántúli lapja a kommunista sajtó ünnepét, valamint az Új Dunántúl egyéves fennállásának napját.

Már 10 órakor nagy tömegben tódult a közönség a Nemzeti Színház elé, és az előadás elkezdésére teljesen megtelt a színház. Megjelent a matinén a város egész vezetősége, az orosz és a magyar katonai küldöttség, a rendőrség és az egyes pártok képviselői, valamint Pécs társadalma.

Pont fél 11 órakor kezdődött az előadás. A honvédzenekar Csáky Nándor karnagy vezényletével eljátszotta a Himnuszt, majd Farkas Sándor elvtárs, a Pártiskola vezetője lépett a függöny elé és rövid, nívós beszédben ismertette a kommunista sajtó életét a multban és a jelenben, majd rámutatott a jövő útjára.

Ezután a munkásdalárda énekelt két munkásdalt, majd Kéler: Csokonai nyitánya következett a honvédzenekar előadásában.

A nyitány után szétszaladt a függöny és a színpadon egy asztal körül együtt ült az Új Dunántúl egész személyzete, szerkesztői, kiadói és a nyomdászelvtársak. Révész Gy. István, az Új Dunántúl felelős szerkesztője mondotta el ünnepi beszédét. Hangsúlyozta hogy a kommunista sajtó feladata a munkásság talpraállítása és a munkásosztály felemelése. Összegezve az elmúlt év eredményeit bejelentette, hogy az Új Dunántúl ennek igyekezett mindenben megfelelni.

— Voltak ugyan hibák és félresiklások, a cél azonban egy és közös maradt. Ezek a hibák megbocsáthatók, a kisiklások helyreigazíthatók a cél és eszme azonban, amelynek a kommunista sajtó és az Új Dunántúl zászlóhordozójául szegődött egy és örök: a munkásegységen és a demokrácián keresztül Magyarország jólétének biztosítása. — mondotta Révész elvtárs.

Ezután bemutatta a Bányász szerkesztőbizottságának vezetőjét, Csordos Jenő elvtársat. Csordos elvtárs így köszöntötte az Új Dunántúlt: A Bányász szerkesztőbizottsága és ezen keresztül az egész pécsvidéki bányászság nevében köszönetünket kell kifejeznem az Új Dunántúl egész személyzetének azért, hogy lehetővé tették azt, hogy a sok esztendőn keresztül elnyomott bányászság végre a nyilvánosság előtt mondhassa el panaszait, kérhessen sérelmeire orvoslást.

Csordos Jenő elvtárs felköszöntője után Ruzsits Endre elvtárs, a Dunántúli Népszava szerkesztője lapja és a Szociáldemokrata Párt nevében köszöntötte az Új Dunántúlt.

— Kedves laptársunk, kedves Új Dunántúl! Szeretettel köszöntelek egyéves évfordulódon, szeretettel köszöntelek és kívánom, hogy azt az áldozatos munkát, amelyet eddig végeztetek végezzétek továbbra is, hogy tovább is azon az úton haladjunk együtt, amelyiken elindultunk, a demokrácia, a munkásosztály útján.

— Ez az út — jól tudom, — göröngyös és igen sokszor nagy akadályok kerülnek a rajta haladó útjába. Igérem, hogy mi állandóan mellettetek fogunk haladni és mindenben segíteni fogunk nektek. A mi harcunk nem az egyének harca, a mi harcunk a társadalmi osztályok, az osztályelméletek harca. És mi ezt a harcot megnyerjük, ebben a harcban egyesült erővel győzni fogunk.

Losonczy elvtárs ünnepi beszéde

Ruzsits elvtárs beszéde után Losonczy Géza, a Szabad Nép szerkesztője emelkedett szólásra.

— Minden magyar legfájóbb kérdéséről, a magyar békéről szeretnék előljáróban néhány szót mondani — kezdte beszédét. — A háborút, esztelenül a nácifasiszta rendszer oldalán harcoltuk végig. Ezért meg kell bűnhődnünk. Ha tehát Párisban nem kapunk olyan békét, amely szerintünk nekünk járna, akkor csak magunkra vessünk. De ez nem jelenti azt, hogy szó nélkül tűrjük el, ha igazságtalanságot akarnak elkövetni velünk, ha a demokratikus békébe antidemokratikus szellemet akarnak becsempészni. Éppen ezért, a csehszlovákiai magyarüldözés és kitelepítés ügyében fel kell emelnünk szavunkat. Nem tűrhetjük azt, hogy ottani magyar testvéreinket földönfutóvá tegyék és kivert farkas módjára átrúgják őket a határon. Ez a Magyar Kommunista Párt álláspontja és ezért helytáll még akkor is, ha ebben a Cseh Kommunista Párttal találja is szemben magát.

Ezután részletesen beszélt a békéről, arról, hogy mit várhatunk majd rátért a kommunista sajtó szerepére és hangoztatta, hogy a kommunista sajtóra szükség van és hogy a kommunista sajtó mindenben a párt és az eszme hű tolmácsolója kell legyen.

Losonczy elvtárs beszéde után Szigeti Pál előadóművész szavalta el Gábor Andor és egy német költő versét.

A szünetben az Új Dunántúlra és a kommunista sajtó többi lapjára fizettek elő a hallgatók, majd szünet után folytatódott a műsor művészi része, a pécsi Nemzeti Színház művészeinek szereplése. Kévési Margit és Simén Margit táncszámait ismételni kellett és ez — a legjobb kritika. Karossa Margit lágy lírája, Hidvégi Lajos tiszta csengő tenorja és Váradi Gyöngyi megrázó drámai ereje egyként megérdemelt sikert aratott.

A matinét a munkásdalárda által előadott Internacionálé zárta be.

Táblaüveg vagontételben, eredeti ládában, budapesti nagykereskedelmi árban kapható.
Üvegezést és képkeretezést vállalok.
Szőnyi
Lukafai Üvegraktár Pécs Kossuth Lajos-ut (Kirá y-.) 14 Telefon: 27-14.

Harminc millió forint Pécs város jövő évi költségvetése

A miniszterközi bizottság jóváhagyta a költségvetést

A város 1946/1947. évi költségvetéés at törvényhatósági bizottság az augusztus havában tartott közgyülésében 9 millió forintban, a közüzemek és az alapok költségvetésével együtt pedig 29 millió forintban állapította meg.

A költségvetés kormányhatósági tárgyalása a pénzügyminisztériumban szeptember 11-én, a belügyminisztériumban pedig 18-án volt.

A tárgyaláson résztvettek a belügyminiszter, a pénzügyminiszter, a népjóléti, a földmüvelésügyi és a közoktatásügyi miniszter, valamint a város közönsége képviselői.

A költségvetést általánosságban és részleteiben is megtárgyalták. Megvizsgálták a fedezeti részen az egyes bevételi tételeket, elbirálták ezek valószerüségét és az augusztus, valamint a szeptember havi bevételi eredménykimutatás adataival összehasonlítva megállapították, hogy a bevételi előirányzások a való életnek megfelelően történtek.

A szükségleti részben a kiadási tételeket is sorra megvizsgálták és az előirányzatokat szintén megfelelőeknek találták. A költségvetés összeállítása óta eltelt idő tapasztalatai nyomán a város képviselőivel egyetértésben számos tételen emelték a szükségletek összegét és gondoskodtak egyes ujonnan felmerült szükségletek fedezetének a biztosításáról is. Igy mindenekelőtt biztosították a város téli népkonyháján előreláthatóan 100 napon át meleg ételben részesülő mintegy 2000 szegény étkeztetésének a költségvetési fedezeétt. Erre a népjóléti minisztérium az állam terhére nem tudott fedezetet adni, ezért a 200.000 forintnyi költséget a város képviselői voltak kénytelenek vállalni a város költségvetésének terhére.

A háztartásban félmillió forint, az üzemek és az alapok költségvetésével együtt pedig 3 millió forintot meghaladó összeg jut beruházásokra, tatarozásokra és ezzel a munkanélküliség elleni küzdelemre.

A miniszterközi bizottság az utak építésére és fenntartására előirányzott 540.000 forintot 70.000 P-vel megnövelte azért, hogy újabb munkaalkalmat teremtsenek a munkanélküliek számára.

A közmunkaszerzés címén előirányzott 246.000 Ft felhasználásáról a törvényhatósági bizotttság fog majd határozni s a kormányhatóság jóváhagyása után lesz ez az összeg felhasználható. A többi munka a mindenkor rendelkezésre álló bevételek keretében máris elvégeztethető lesz.

A polgármester felhatalmazást kapott, hogy addig is, amíg a belügyminiszternek a költségvetést jóváhagyó leirata megérkezik, a kiadásokat a tényleges bevételek adta lehetőség határán belül máris folyósíthassa.

A háztartás költségvetésével együtt jóváhagyta a miniszterközi bizottság a városi közüzemek és alapok költségvetését is.

A háztartás költségvetése 9.7 millió forintot tesz ki a közüzemek és az alapok szükségletével együtt az együttes költségvetés végösszege 30 millió forintra rúg.

PÁRTÉLET

TAGSÁGI BÉLYEGEK

felülvizsgálása végett a következő szervezetek pénztárosai kedden d. u. 1/4 órára jelenjenek meg okvetlenül Bajcsy-Zsilinszky-út 8. sz. alatt a gazd. hivatalban: Kokszmüvek, Újhegy, Gyárváros, Ráth-telep, Bőrgyár, Zsolnay-gyár, MÁV, Szigeti külváros, Belváros, Mecsekszabolcs, Pécsbánya, Erzsébettelep.

Kérjük az olvasó elvtársakat, az értekezletre a fentnevezett elvtársakat figyelmeztessék.

IFI-AKTIVA

Szerdán este 6 órakor a belvárosi szervezet ifjúságának aktiva a Munkáskultúrházban. Az ifi elvtársak pontos megjelenését kérjük.

A két munkáspárt összekötőbizottsági ülése

A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt összekötő bizottsága péntek délután 4 órakor ülést tartott. Megtárgyalta az összes időszerű kül- és belpolitikai kérdéseket és a munkásegység előtt álló feladatokat. A Magyar Kommunista Párt teljesen egységes abban, hogy a két munkáspárt viszonyából a legsürgősebben ki kell küszöbölni mindazt, ami zavarja a minél szilárdabb és ütőképesebb munkásegységet.

Az összekötő bizottság megállapította, hogy a két munkáspárt nézetei a belpolitikai helyzet alakulásáról és az ezzel kapcsolatos feladatokról és célokról teljesen azonosak. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt el van szánva rá, hogy a nemzetgyülésen és a nemzetgyülésen kívül egyre szemérmetlenebbül fellépő reakciós provokációkat határozottan visszaveri. A két munkáspárt megállapítja a szoros összefüggést a reakciós előretörés és a nagytőkének ama szándéka között, hogy a stabilizációt a város és a falu dolgozó osztályainak terhére, a maga javára használja ki. A reakció már-már ellenforradalmi terveinek meghiusítására a két munkáspárt elhatározta, hogy a dolgok ilyen fejlődését nem nézi tétlenül. A két munkáspárt nem tűrheti, hogy ezek a reakciós jobboldaltól és a vele szövetkező kisgazdapárti csoporttól kiinduló provokációk a béketárgyalások alatt veszélyeztessék nemzeti érdekeinket és a kül- és belföld demokratikus közvéleménye előtt kompromittálják a magyar demokráciát. A két munkáspárt el van szánva rá, hogy minden erővel szembeszáll az államosítás lejáratását célzó mesterkedésekkel, határozottan megvédi a magyar szakszervezetek szerzett jogait és a magyar demokrácia fejlődésének biztosítása érdekében a szocialista munkásmozgalom harcos hagyományainak szellemében latbaveti a munkásság és a dolgozó parasztság szervezett tömegerejét. A koalíciót aláásó jobboldali provokációk meghiusítása és a kormányzati egység biztosítása érdekében a két munkáspárt követeli a koalíciós egyezmények megtartását és végrehajtását.

Az összekötő bizottság elhatározta, hogy a további teendők megbeszélésére összehivatja a Baloldali Blokk végrehajtó bizottságát.

A két munkáspárt összekötő bizottságának ülése éjjel 11 órakor ért véget.

Szülőkhöz a gyermekekért

Baranya vármegye főispánja dr. Kertész Endre, Pécs város főispánja dr. Boros István és az egyetemi gyermekklinika igazgatója, dr. Kerpel Frónius Ödön a vármegye és a város társadalmához ma a következő felhívást adták ki:

FELHÍVÁS

Kérő szóval fordulunk hozzátok Anyák és Apák. A pécsi egyetemi gyermekklinika csecsemőosztálya működése a legnagyobb nehézségekkel küzd. A beteg gyermekek tisztántartásához feltétlenül szükséges pelenkamennyiség szinte teljesen hiányzik. Korábban többezer darab pelenkával rendelkezett a gyermekklinika, ma néhány darab rongy pótolja ezt.

Minden családnak voltak és vannak csecsemői. Minden gyermek kerülhet sajnos olyan helyzetbe, hogy klinika ápolására szorul. Ápolni pedig és gyógyítani tisztántartás nélkül lehetetlen. A jövő, az ifjúság egészsége forog kockán. Épp ezért fordulunk hozzátok szülők és kérjük, hogy természetbeni adományaitokkal tegyétek lehetővé azt, hogy a klinikai ápolás, a gyógyítás ne váljék lehetetlenné tisztántartás lehetőségének hiánya miatt.

Az egyes családokban a csecsemők felnövekedése után mindenhol marad néhány pelenka. Használjátok ezt el más célra. Adjátok oda a pécsi gyermekklinika csecsemőosztályának, hogy teljesíthesse feladatát. Ahol nincsen pelenka, ott is van a családban valami fehér textília, ezt is felhasználhatják használni a klinikán.

Küldjétek adományaitokat személyesen vagy postán a pécsi gyermekklinikára (Pécs, Ráth-tér 9.) és akkor nyugodt lehet a lelkiismeretek, hogy ismét tettetek valamit a magyar jövő, a magyar ifjúság egészsége érdekében és hozzásegítettetek a háborús károk pótlásához.

Pécs, 1946 szeptember 24.

Dr. Kertész Endre
Baranya vármegye főispánja.

Dr. Boros István
Pécs thj. város főispánja.

Dr. Kerpel Frónius Ödön
Egyetemi gyermekklinika igazg.

A falusi tanítók panaszai

Az elmult héten kilencven tanító jelent meg a pedagógusok szakszervezete Hegyháti Járási csoportjának közgyülésén Sásdon. A gyülést Kunszt László elnök nyitotta meg, majd Avasi Béla helyi titkár a hegyháti járási pedagógiai szakszervezet jövőbeni terveit vázolta. Muszty László megyei titkár részletesen beszámolt az országos vezetőség munkájáról, hangoztatva, hogy

a vezetőség csak akkor tud eredményeket kiharcolni, ha nagy tömegek állanak mögötte.

Ismertette az általános iskola alapvető rendelkezéseit, annak kultúrpolitikai fontosságára hívta fel a jelenlevők figyelmét. Megállapította, hogy

elsősorban a tanitóságon múlik, milyen startot vesz az új iskolatípus. A tanítóság teljes számban sorakozik fel az általános iskola mögött, de kéri az illetékeseket, hogy az anyagi feltételeket és a személyi követelményeket biztosítsák e modernszellemü iskola részére.

Ezután a tanítóság tárta elő panaszait. A nyugdíjasok 60 %-os fizetése önkéntelenül felveti azt a kérdést:

Érdemes-e 40 éven keresztül lelkesedéssel dolgozni az összesség érdekében, amikor az állam még úgyszólván a megélhetést sem biztosítja öregségére. A tanító, aki mint a gyertya elég, hogy ezreknek világositson a Magyar Parlagon, a demokratikus Magyarország vezetőitől várja jobb sorsának megteremtését.

Felháborodással hallgatták a jelenlévők, hogy

nem egy kántor ingyen végzi kántori teendőit.

Szóvátették, hogy a telepitések teljesen új helyzetet teremtettek egyes vidékeken a tanítók természetbeni javadalma tekintetében:

erősen megcsappant a tanítók párbére, illetve az új lakók nem hajlandók fizetni az előirt törvényes párbért.

A terményjárandóságért dolgozó tanítók valamilyen, de legsürgősebb orvoslást kérnek panaszaikra.

Az egyetem munkástanfolyamának megnyitása

Az Erzsébet Tudományegyetem jog- és államtudományi este munkástanfolyamának ünnepélyes megnyitása 1946 szeptember 25-én szerdán délután 5 órakor lesz az Egyetem Aulájában.

Az ünnepi megnyitót dr. Kriszties Sándor egyetemi ny. r. tanár, Rector Magnificus mondja,

a tanfolyam szervezési kérdéseiről

dr. Abay Gyula egyetemi ny. r. tanár, jogkari dékán mond tájékoztatót,

a tanfolyam megnyitó beszédét

a Szabad Szakszervezetek részéről dr Hajdu Gyula nemzetgyülési képviselő mondja.

MOZI

Kedd-szerda, szeptember 24-25.

PARKMOZI

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

URÁNIA

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

APOLLO

Válóperes leány

Korda Sándor vígjátéka. Főszereplők: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

Előadások 6, 8 órakor

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás kedd estig: Délnyugati, nyugati szél, kisebb felhőátvonulások eső nélkül. Újra erős éjszakai lehülés, reggel helyenként köd. A nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

— **A Pártnak szüksége lenne** nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált sima pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a legrövidebb időn belül.

— **A pécsi Erzsébet Tudományegyetem** jogi és államtudományi kara szeptember 16-án tartott rendkívüli ülése Pillich Andrásné okleveles gyors- és gépirás-tanítót megbízta a gyorsirásnak a jogi karon való tanításával.

— **Halálozás.** Fehér György DGT. géplakatos szeptember 22-én 46 éves korában elhunyt Pécsett. Temetése szeptember 24-én, kedden délután 5 órakor lesz a központi temető ravatalozó csarnokából. Halálát felesége, gyermekei és a széleskörű rokonság gyászolja.

— **Hadifogoly hozzátartozók, figyelem!** Dr. Zengő Elemér, Holló István, Harmath József, Kovács Ferenc, Ferenci Gábor, Györki József, Horváth Pál, Kovács Gyula, Lukács Béla joghallgató, László Imre közgazdász és Knizner László (szabó) hozzátartozói jelentkezzenek az MKP hadifogoly irodában, Rákóczi-út 68.

— **Délszláv nyelvtanfolyamok a nagyközönség számára.** A Magyar Jugoszláv Társaság nemrég nagy sikerrel megalakult pécsi csoportja, mely pártkülönbség nélkül egyesíteni kívánja a magyar—délszláv baráti együttműködés minden hívét, nemes célkitűzéseinek és kultúrprogramjának megfelelően különböző délszláv nyelvtanfolyamokat hirdet az érdeklődő nagyközönség számára, megfelelő szakemberek bevonásával. A közeljövőben valószinüleg mind szorosabbá váló magyar—jugoszláv kereskedelmi, művészi, kulturális és népi kapcsolatok megkívánják, hogy mindkét oldalon kölcsönösen minél többen beszéljék egymás nyelvét, hogy személyes érintkezésükkel és levelezésükkel előmozdítsák ezt az alapvető hasznos, szükséges és értékes jószomszédi viszonyt mely a jövő nagy lehetőségeit rejti magában. — A nyelvtanfolyamokat előre kezdők és haladók számára rendezik, s október elején fognak elkezdődni. A beiratkozási díj 1 forint, míg a havi tandíj 5 forint. Azok akik bármiféle nehézségek miatt ezen összeget nem tudnák megfizetni, tandíjmentes elengedésben részesülhetnek s ingyen látogathatják a tanfolyamokat, melyek a tervek szerint heti két órai tanítás mellett több hónapos időtartamra terjednének. Jelentkezni lehet naponként délelőtt 10—12-ig a társaság Kossuth Lajos utca 8 sz. I. emeleti helyiségében (Batsányi Társaság irodája), ahol a társaság egyéb célkitűzéseiről is szíves felvilágositást nyújtanak.

Közellátási akció eredménye

Októbertől kezdve mindenkit sóval novembertől pedig cukorral és zsírral lát el a közellátási hivatal

A sófejadag havi 50, a cukorfejadag 30 deka lesz, a zsírfejadagot később fogják megállapitani — Szeptemberre még e héten 25 deka sót osztanak

Mint olvasóink emlékezhetnek az Uj Dunántúl a közelmultban ismételten és nyomatékosan szót emelt annak érdekében, hogy a pécsi közellátási hivatal tegyen meg minden lehetőt a város ellátatlan lakosságának sóval, cukorral és zsírral való ellátása érdekében, ahogy azt már a fővárosban és több vidéki városban is bevezették. Cikkeink hatása alatt a közellátási ügyosztály akcióba is lépett és amint most értesülünk, ennek az akciónak már meg is van a kívánt eredménye.

Dr. Garadnay Béla, a közellátási ügyosztály vezetője tegnap közölte munkatársunkkal, hogy az ügyosztálynak sikerült kieszközölni a közellátási minisztériumban úgy a rendszeres sókiosztást, mint a cukor- és zsíradagolást. Eszerint a közellátási miniszter hozzájárult ahhoz, hogy

Pécs összes ellátatlanjai részére októbertől kezdve havi 50 deka sót osszanak ki személyenkint a rendes 2 forintos áron. Ezt megelőzőleg szeptember hóra az összes ellátatlanok 25 dekás sófejadagot kapnak, amit még ennek a hétnek a folyamán ki fognak osztani.

Még negyobb jelentőségü és örvendetes intézkedés, hogy novembertől kezdődőleg,

havonta minden ellátatlan személy 30 deka cukoradagot kap szintén rendszeresen, ugyancsak novembertől kezdődően bevezetik a rendszeres zsir, illetőleg olajadagolást is,

a zsíradagok fejadagját azonban később fogják megállapitani. A kapott információ szerint a kiosztandó zsir kilóját 9.20, az olajét pedig 8.20 forintban fogják előreláthatólag megállapitani. Abból a körülményből, hogy a miniszter a sónál és a cukornál elég elfogadható fejadagokat állapitott meg, remélhető, hogy a zsírfejadagot is hasonlóképpen kielégitő mértékben fogja a minisztérium megszabni.

Itt említjük meg meg, hogy a közelláási ügyotsztály részére 170 vagon só már meg is érkezett, úgyhogy a sókiosztásnak már nincs semmi akadálya.

Közli továbbá a közellátásügyi ügyosztály vezetője, hogy

az irországi cukor, amelyből a 12 éven aluli gyermekek, a terhes és szoptatós anyák, valamint a 60 éven felüliek részesülnek, a jövő héten kerül kiosztásra 20 dekás fejadagonkint, ingyenesen.

Ezenkívül a fentiek — a 60 éven felüliek kivételével — ugyancsak megkapják szeptember havi rendes, 20 dekás cukorfejadagjukat is, kilónkint 7.60 forintos egységáron. (m. j)

Több gondot a hősök sírjaira!

Az elmúlt háború pécsi hősi halottai kint fekszenek a pécsi temetőben. Ők aztán igazán ártatlanok ebben a háborúban, ahová az uszítók és a német bérencek hajszolták őket és amiért életükkel fizettek. Tudjuk azt, hogy szegények vagyunk és nincstelenek, de arra mégis kellene egy kis pénzt, vagy legalább is munkát fordítani, hogy a magyar hősök sírjait egy kicsit rendbehozzák, hogy ne legyenek olyan árvák és kopárok, mintha nem magyar katonák feküdnének benne. Nem tudjuk megérteni, hogy a honvédség itteni vezetősége miért nem fordít több gondot a pécsi katonasírok rendbehozatalára, vagy, ha annak ez nincs módjában, akkor különféle társadalmi egyesületek, pártállásra való tekintet nélkül hozassák rendbe a névtelen magyar katonák sírjait.

— **Hadifoglyok ellátmánya** A népjóléti minisztérium rendeletet intézett a törvényhatóságok első tisztviselőihez, amelyben azt közli, hogy augusztus elseje után a Szovjetunióból hazaérkezett hadifoglyok létszámának megfelelően állapítja majd meg a hadifogoly ellátmányt. A hadifoglyok egyszeri segélykérés módjára és annak kifizetésére vonatkozólag intézkedő rendelet a legközelebbi jövőben fog megjelenni.

SPORT

Az NB. II. második fordulója

Biztosan nyert a DVAC...

DVAC—DVSE 5:1 (4:1) 1000 néző vezette: Urbán.

DVAC: Krausz — Mecseki, Bence I — Turai, Csirke, Kresz — Bezerédy, Schmelzer, Horváth, Keszler III, Bence II.

DVSE: Szilágyi — Höger, Tátrai — Szabó, Vice, Nyirati — Schweitzer, Marosi, Kőműves, Galambos, Piszkalik.

DVAC rohamokkal indul a játék és már a 2. percben szép összjáték után Keszler megszerzi csapata első gólját 1:0. Tovább támad az újhegyi csapat és a 7. percben már itt az újabb gól: Keszler labdájával Bence II rohan a szélen, beadását Szilágyi elhibázza és Keszler a hálóba fejeli a második gólt 2:0. A 12. percben indul az első valamire való dombóvári támadás, de Galambos fejesét Krausz biztosan védi. A 15. percben Schmelzer nagy lövését védi ügygyel-bajjal Szilágyi. A DVAC egészen beszorítja ellenfelét, állandóan támad és szinte tüzijátékot rendeznek csatárai. A 27. percben Bezerédy sarokrugását Szilágyi kiejti és a berohanó Keszler közelről a hálóba lő 3:0. A 36. percben ártalmatlannak látszó DVSE támadás után Csirke a 16-oson belül kézzel ér a labdához. 11-es. Nyirati áll neki, lövését Krausz kapfára üti, onnan azonban ismét Nyirati elé pattan a labda és a half most már nem hibáz 3:1. Két perc mulva remek DVAC támadás után a tisztán álló Schmelzer mintegy 20 méterről nagy lövést küld a jobb alsó sarokba 4:1.

A második félidőre a DVSE átcsoportosít. Schweitzer lesz a center és Kőműves a jobbszélső. Ez használ is és most többet támad a DVSE. Ellaposodik a játék, unalmas csapkodás folyik. A 23. percben Bence I hosszú labdával szökteti Bezerédyt, ez Schmelzer elé perdítit a labdát, az összekötő a szélen lefut, majd a tisztán álló Horváth elé játszik. A középcsatár a kifutó Szilágyi mellett a hálóba lő 5:1.

Jól induló, később egész gyenge játékban csatársorának első félidei játékával megérdemelten győzött a DVAC. Az újhegyi csapatból Krausz jól védett, sok dolga nem volt. Mecseki gyenge, Csirke és Bence I jó. A két half közül Kresz egész jól, Turai egész gyengén játszott. Kár volt miatta Krivitzet kitenni. A csatársorba új életet vitt Horváth játéka Keszler a szokott lassú, Bence gyors, Bezerédy szeleburdi. Schmelzer az első félidőben egész jól játszott, a másodikban egészen eltünt.

A DVSE-ből Höger, Vice, Nyirati, Galambos és Schweitzer tünt ki.

...és simán kikapott a PVSK!

Győri MÁV DAC—PVSK 4:0 (3:0)

Hosszú és fáradtságos utazás után így állt fel a PVSK:

Pozsgai — Tamási, Radnai — Meggyes, Horváth, Szabó — Zombori, Gajcsi, Molnár, Buzássy, Vezér.

Mintegy 2000 ember nézte végig a játékot, amelyen a PVSK nem játszott alárendelt szerepet, csatárai elfelejtette kapura lőni, védelme pedig szörnyű könnyelműen játszott. Áll ez elsősorban Horváthra, aki már az utolsó meccseken is megmutatta, hogy mennyire elbizakodott és önhitt.

A PVSK majdnem valamennyi gólját védelmi hibából kapta. Ennek a csapatrésznek játékára jellemző, hogy kb. 70 percig támadott a csapat és csak 20-ig a DAC, mégis 4 gólt rugott. Az egyik gól úgy esett, hogy Horváth egy kirugást odapasszolt a közelben álló győri centernek, mire az belőtte. Jellemző...

A csapat egyébként tegnap délután már haza is érkezett Győrből és mindent a hosszú és fáradtságos utazásra igyekezik kenni. Nem hisszük, hogy ennek ilyen szerepe lehetett. Saját bevallásuk szerint is igen gyengén játszott a két szélsőhalf, Meggyes és Szabó, míg jók voltak Pozsgai, Radnai és Buzássy. Vezért két ember is őrizte és a győriek gyorsaságban messze felülmulták a csapatot. A csapat „dícséretére" egyébként holnapi számunkban még visszatérünk.

KERÉKPÁR

A PVSK kerékpárszakosztálya hatalmas közönség előtt Pécsett eddig még sohasem látott népes mezőnnyel rendezte meg vasárnap a háztömbkörüli és hegyi versenyét, amelyen a helyi versenyzőkön kívül a legnevesebb budapesti és országos bajnokok is résztvettek.

Részletes eredmények:

Háztömbkörüli verseny: Felnőtt veskereskes verseny. 1. Báthory (Debreceni), 2. Csabai (PVSK), 3. Jahoda (Sólyom Bp.), 4. Deák (Szegedi.

III. oszt. fakerekes verseny. 1. Donáth (Postás), 2. Molnár (Postás), 3. Nagy István (FTC), 4. Huszár (FTC Bp.).

Ifjúsági vaskerekes. 1. Kertész (Kispest), 2. Bodán (PVSK).

I—II. oszt. fakerekes főversenyző verseny. 1. Hirsch (Karakán), 2 Nótás (Bp. Rendőr), 3. Kiss (Kispest), 4. Nagy Béla (Bp. Rendőr).

Hegyi verseny: Vidéki hegyibajnokság vaskerekesek részére. 1. Csabai (PVSK), 2. Pálfi (Szf. MÁV Előre), 3. Báthory (Debreceni), 4. Bódi (PVSK).

Hegyi mellékverseny fővárosi vaskerekes versenyzők részére. 1. Jahoda (Sólyom Bp.), Mojzer (Sólyom Bp.), 3. Szeifert (Testvériség Bp.), 4. Kudász (FTC).

Hegyi mellékverseny fővárosi fakerekes versenyzők részére. 1. Hirsch (Karakán), 2. Pásztor (Sólyom Bp.), 3. Takács Szf. MÁV Előre), 4. Kiss F. (Kispest).

A verseny minden nagyobb sérülés nélkül mulott el, mely a kitünő rendezés következménye.

Legujabb...

* **Ma délután 4 órakor Újságirók—Orvosok a Tüzér-utcában.**

— **A pécsi Földigényő Bizottság** értesíti a föld és szőlő juttatásban részesülteket, hogy költségvetés címén holdanként 3 kg. búza árát kell hivatalunkban befizetni. (Széchenyi-tér 4.) Befizetések folyó hó 25. 26 és 28-án lesznek. Birtoklevelét mindenki hozza magával. — Egyben felhivjuk azok figyelmét is akik a birtoklapjukat még nem vitték el — házhelyhez juttatottak is — a fent jelzett időben azt saját érdekükben vegyék át.

— **Ifi-nap** ma este 6 órakor a MaDISz belvárosi szervezetében, József-utca 15. szám alatt. A tagok megjelenése kötelező.

Féláru jegyutalvány.

Ezen utalvány ellenében előfizetőink és elvtársaink a Pécsi Nemzeti Színház pénztáránál 1 db. belépőjegyet válthatnak féláron a szeptember 25-i, szerda esti előadásra. A prózai együttes az **„Elcserélt ember"**-t mutatja be.

— **A Pécsi Dalárda** 1947-ben a Szövetség fennállásának nyolcvanadik és a Pécsi Dalárda alakulásának századik évfordulója alkalmából Pécsett díszközgyülést és dalosünnepélyt tart. — A dalosszövetség megalakítása érdekében az első kezdeményezés a Pécsi Dalárdától indult ki. 1864-ben megrendezte a második országos dalosünnepélyt és ebből az alkalomból a jelenlévő egyesületek a Pécsi Dalárda indítványára héttagú bizottságot küldtek ki az „Országos Magyar Dalárda-egyesület" alapszabályainak kidolgozására. A bizottság tagjai között Ábrányi Kornél, Erkel Ferenc, Mosonyi Mihály és Reményi Ede nevét találjuk. E bizottság előkészitő munkájának eredményeképpen — mint ismeretes — az Országos Magyar Dalárdaegyesület 1867-ben Aradon megalakult. A Pécsi Dalárda ezen kezdeményező lépésén kívül fennállásának száz éve alatt gazdag érdemeket szerzett a magyar énekkari kultúra művelése és terjesztése terén.

ALOSZTÁLYBAJNOKI EREDMÉNYEK

PBTC—Nagykanizsai MAORT 3:2 (2:1).

Postás— Nagykanizsai NTE 6:1 (2:1).

Simontornyai BTC—Bátaszéki VSE 2:0 (0:0).

PVSK II—Lovászi MAORT 6:0.

PEAC—Postás II 6:0.

A NEMZETI BAJNOKSÁG EISŐ OSZTÁLYÁBAN

ETO—MTK 2:1.

Pereces—Vasas 3:2.

Kispest—Testvériség 10:0.

Ferencváros—DVSC 2:0.

Szeged—Csepel 2:1.

Dorog—Szentlőrinc 3:1.

Pécs thj. város tanácsától.
34.548/1946. VII.

Tárgy: Konyhakertészet létesítése.

HIRDETMÉNY

Pécs thj. város tanácsa a közellátásban mutatkozó konyhakerti vetemények hiányának pótlására, konyhakertészet céljára kiválóan alkalmas circa 18 hold területü (rét és szántó) földingatlant az ottlévő épületekkel együtt, kitünő öntözési lehetőséggel egytagban bérbe kívén adni. Az ingatlan a Megyeri-úti Szennyvíztisztító-telep közvetlen déli határvonala mellett terül el.

Bérleti idő kb. 6—8 év, esetleg hosszabb tartamú.

A város tanácsa felhívja a főleg konyhakertészettel foglalkozó és esetleg felszereléssel rendelkező gazdákat, hogy a bérletre vonatkozó zárt, irásbeli ajánlatukat folyó évi szeptember 28-ig a város gazdasági ügyosztályán nyujtsák be. (Városház, II. em. 88.)

A bérösszegre holdanként búzasúlyban kell ajánlatot tenni.

Az ajánlatot magábafoglaló lezárt borítékot „Konyhakertészet" jelzéssel kell ellátni.

Pécs, 1946. évi szeptember 21.

Polgármester.

BÚTORT hihetetlen olcsón
Ábrahámnál, Deák-u. 2.

MŰVESZET

KÉPZŐMŰVÉSZETI SZABADISKOLA PÉCSETT

Mint már jelentettük, a M. Képzőművészek Szabadszervezete a tanulnivágyók részére képzőművészeti szabadiskolát nyitott meg a szabadművelődés keretében. A szabadiskola egész tanéven át működik, s felnőtt hallgatókkal már is megindult. Tekintettel a nagy érdeklődőkre, a képzőművészeti szabadiskola vezetősége ezuton hívja fel a festészet és rajz iránt hajlamot és tehetséget mutató fiatalság figyelmét erre a tanulási lehetőségre. Kellő számú jelentkezés esetén külön ifjúsági tagozatot nyit az iskola vezetősége, melynek tanítási órái a délutáni órákban lesznek. A tandíj mérsékelt, s a szabadiskola elvégzéséről tanusitványt kapnak a hallgatók. A szabadiskola a Képzőművészeti Főiskola felvételéhez kitünő előképzést nyújt. Érdeklődni lehet a Szabadiskola vezetőjénél Gádor Emil festőművésznél, kedden és pénteken délután 5 órától a Széchenyi-tér 2. II. em. alatti műteremben

HORVÁTH J. KÁROLY KÉPEI A BARANYAMEGYEI MÚZEUMBAN

Egy év alatt másodszor jelentkezik gyüjteményes kiállítással a pécsi művészek doyenja. Ez a szikár, őszhajú festő ma is fiatalos munkakedvvel dolgozik és szenvedélyesen szereti mesterségét, a finom élű ecseteket és a ragyogó tűzű színeket. Száraz, szigorú külseje azonban ne tévesszen meg senkit sem. Ismerjük őt a bűvészmestert, aki — mint a titokzatos kalapból — annyiféle és fajtájú képet húz elő, varázsol elénk, hogy elámul, hol meg fölragyog a néző tekintete. De Horváth nemcsak zsonglőr, hanem filozófiára hajló lélek, aki azt vallja, hogy minden festménynek, szóval mutatványnak legyen valami gondolati magva, melyet a jó bűvész mester enyhe humorral tágít és színez tovább. Minden képe — valóban — egy-egy mese, vonal, színekkel előadott történet; a tekintet enyhe, pihentető, tanító sétára indul bennük. Stilustörténeti, szociális problémák a mai értelemben persze nem zaklatják, ezek láttán Horváth szívesen lép ki az időből és gúnyos, tréfás ötletein keresztül — érezzük — általános igazságokra céloz.

Ötven kiállított képe túlnyomó részben pécsi, baranyai vonatkozású; egy-két ausztráliai és svájci táj bukkan még fel köztük. Szép, barnaszemű parasztlányok ragyogó tisztára kiöltözve hetyke legények, vasárnapra kimosakodott verőfény és falu — íme a keret, dús optimizmus pedig a belső mozgató erő, afféle donkihotei optimizmus. Igen, különös élmény ez a kiállítás, a világot járt öreg mester alakja, aki visszatér szülővárosába, képei, a boszorkánykonyhából kikerült sajátságos lapok és mindennek tér és időtlensége. — Azt hiszem, nyugaton, vagy Amerikában sok olyat fedeznének fel bennük, amit mi alig érzünk.

A kiállítás vasárnap délben nyilik meg. *Martyn Ferenc*

IPARTESTÜLETI HIREK

KŐMŰVESMESTEREK FIGYELMÉBE!

Folyó hó 18-án, szerdán délután 5 órakor Rákóczi-út 24 számú tanácskozó helyiségben taggyűlés. Tárgy: Adóügyek, munka és szakmai kérdések. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Az új kisipari és házipari kalkulációs rendelet az Ipartestületen átvehető.

OLVASSA AZ „ÚJ DUNÁNTÚL"-T!

SZINHÁZ

JÁVOR PÁL VENDÉGSZEREPLÉSE ELÉ

A színlapok megjelenésekor futótűzként terjedt el a városban, hogy Jávor Pál Pécsen vendégszerepel egyik legjobb szerepében a „Nem élhetek muzsikaszó" című Móricz Zsigmond vígjátékban csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este és vasárnap délután. Eddig még nem igen volt alkalma a közönségnek Jávor Pál játékában gyönyörködni, életben is csak a filmeken, hol így is első számú kedvenc lett, ezért indokolt a lázas érdeklődés, mi a vendégszereplést megelőzi. A színház igazgatójának sikerült Jávor Pált amerikai vendégszereplése előtt 4 napos szereplésre megnyerni. Bár Jávor Pál ma egyike a legnagyobb felléptidíjat élvező színészeinknek, a helyárak megszabásánál az igazgatóság figyelembe vette, hogy mindenki meg akarja nézni kedvencét, ezért a helyárak alig vannak emelve és a pénteki előadásra helyáremelés nélkül minden bérlőnek 1 szelvényt bevált a pénztár délelőtt 12 óráig.

CIGÁNYSZERELEM

(Lehár 3 felv. operettjének reprize a Pécsi Nemzeti Színházban)

Az operettzene nagymesterének, Lehár Ferencnek egyik ifjúkorai és zeneileg talán legértékesebb nagyoperettjét, a Cigányszerelmet újította fel az új pécsi színtársulat. A cigányszerelem a romantikus bécsi operettek sorába tartozik, szövege, aminek szerzőségét a híres bécsi operettgyárosok vállalták, nem jobb és nem rosszabb, mint a cég többi termékei. Van benne cigány, aki körül keringenek a nők, román bojár, aki úgy csöpög a boldogtalan szerelemtől, mint a rossz faggyúgyertya, szőke kislány, aki megszökik a léha cigánnyal, csapodár asszony, hülye öreg szerelmes, „tsárdás és gulásch", ahogy azt már Bécsben elképzelik. De ezen túl zufiognak a néző lelkére a Lehár melódiák, az örökké riss és mai áriák, a keringők, a valcerek, dalok, amik mindig fiatalok maradnak és amik két és félóráig visszalopják az ifjúságot a néző szívébe.

Az előadás mindig nagy teljesítmény elé állítja a vidéki színtársulatot. A Cigányszerelem ugyanis egy lépéssel közelebb áll az operához, mint az operetthez. Előadásához tehát olyan primadonnára és olyan bonvivánra van szükség, akik énekelni is tudnak. És itt nyerte meg az ütközet első szakaszát a Halasi-társulat, mert olyan primadonnát és bonvivánt állított a csatasorba, akik játszi könnyedséggel birkóztak meg a Lehár-zene követelményeivel. Nagy Anikó, az új primadonna megjelenésében és hanganyagával az ideális primadonna. Azok, akiknek alkalmuk volt még Péchy Erzsi utolérhetetlen szőkeségére és egyedülálló művészetére emlékezni, azok önkéntelenül összehasonlítást tettek Nagy Anikóval, aki sokban emlékeztet a primadonnák primadonnájára. Méltó partnere volt a villanószemű cigánylegény szerepében az új bonviván, Hidvégi Lajos, akinek származó meleg tenorja egy csapásra meghódította az összes pécsi nő szívét. Kettőjük sikere eldöntötte az operett sikerét is. Kemény Gizi a kikapós Ilona asszonyt játszotta. Kisebb terjedelmű hangja, ízes, mértéket tartó játéka és kellemes megjelenése nem kis mértékben járult ehhez a sikerhez. Erdélyből, Nagyváradról jött és minden mozdulata, minden szava erdélyi levegőt hozott a pécsi színpadra. Bicskei Károly, az Elcserélt ember hőse ezúttal, mint operettbonviván is kitűnően megállja helyét. Tamás Benő olyan hülye öreg szerelmes volt, mintha egy békebeli vicclapból vágták volna ki. Amikor pedig táncra perdült, megszégyenítette a mai fiatalokat is. Az obligát szubrettkomikus párban két ifjú színész igyekezett. Jobb szerepükben reméljük többet is nyujtanak.

Az együttes minden szereplője, élén Patai széphangú és jóízű kocsmárosával, valamint a két kitűnő táncosnővel, Kévési Mária és Simon Margittal becsülettel megállták helyüket. Külön kell megemlékeznünk a fegyelmezett kórusról, Farkas József nagyvonalú rendezéséről, Marossi Rudolf vezetése alatt álló zenekarról és Ütő Endre szép színpadairól, valamint a festői jelmezekről.

Mindent egybevéve: a Halasi színtársulat: **jött, látták és győztek.** (i.)

Heti műsor:

24-én, kedd este ½8 órakor: Cigányszerelem, operett. (Dolgozók

25-én, szerda este ½8 órakor: **Az elcserélt ember,** színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

SERTÉSTARTÓ GAZDÁK RÉSZÉRE KORPA KIUTALÁSA

A közellátási ügyosztály értesíti a sertéstartó gazdákat, hogy akinek bejelentett sertése van, azok városháza III. e. 102-es számú szobájában korpa kiutalásban részesülnek.

SÓ-OSZTÁS

A közellátási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy a mai naptól kezdődően az összes pécsi fűszerkereskedők a közellátási szelvényiv „F" betűjére 25 dkg. azaz huszonöt dkg sót szolgáltatnak ki. A só ára 2 forint kg-ként.

A közellátási ügyosztály felhivja a fűszerkereskedők figyelmét, hogy a só átvétele végett a Községi Élelmiszerüzemben, Zólyom-utca 2. szám alatt jelentkezzenek. A jelenleg náluk tároló sókészletet a „F" szelvényre szintén árusíthatják.

SZENNYES MUNKÁVAL FOGLALKOZÓ MUNKÁSOK SZAPPANELLÁTÁSA

A közellátási ügyosztály felhivja azon üzemek és gyárak figyelmét, melyeknek munkásai súlyosan szennyező munkával foglalkoznak, hogy mint az elmult hónapban, most is szappanellátásban részesülnek.

Ezért az ügyosztály felhivja az érdekelteket, hogy a mai naptól kezdődően a közellátási ügyosztály, városháza III. e. 102-es számú szobájában szappanutalványuk átvétele végett jelentkezzenek az igényjogosultak névsorával együtt.

ÉLELMISZERJEGYEK ÁTVÉTELE

A közellátási ügyosztály felhivja az üzemeket és hivatalokat, hogy új élelmiszerjegyeiket a legsürgősebben vegyék át (a jegyek ára személyenként 70 fillér) városháza, II. e. 68. sz. szobában.

Értesíti továbbá a Kereskedő és Ipartestület tagjait, hogy új élelmiszerjegyeiket a Kereskedők Testülete, illetve Ipartestület helyiségében keddtől csütörtökig, azaz szeptember 24—26-ig bezárólag vegyék át át az alábbi sorrendben:

A—H-ig kedd délután 3—7 óráig,

H—O-ig szerda délután 3—7 óráig,

O—Zs-ig csütörtök délután 3—7 óráig.

Felhivja a közellátási ügyosztály az érdekeltek figyelmét, hogy a fenti sorrendet és időpontot pontosan tartsák be, mert ellenkező esetben élelmiszerjegyeiket csak bizonytalanul későbbi időpontban vehetik majd át.

— **A Magyar kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter** leiratában értesítette a pécsi Kereskedelmi és Iparkamarát, hogy a Wiener Messe A. G. folyó évi október hó első napjaiban Bécsben árumintavásárt rendez. Tekintettel arra, hogy a magyar kereskedelem és ipar szempontjából szükséges, hogy Magyarország ezen a vásáron képviseltessék, ezért felhívjuk az érdekelt kereskedők és iparosok figyelmét a bécsi vásárra és értesítjük egyben, hogy a részvételre irányuló kérelmeket a kamaránál kell előterjeszteniök. A vásárral kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan az érdeklődőknek a kamara ad bővebb és részletesebb felvilágositást.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 24., KEDD.

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** A Magyar Zsidók Országos Társadalmi Szövetségének ájtatos félórája. **8.00:** Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Szalonzenekar. **10.00:** Hírek. **10.10:** Olasz dalok. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Hanglemez. **12.45:** Előadás. **13.00:** Tánczene. **13.45:** Szövetkezeti negyedóra. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Orosz lemezek. **14.30:** Előadás. **14.45:** Madarass Gizella füttyszámai. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Sallay Iván hegedül. **17.00:** Párthíradó. **17.20:** A BBC. ajándéklemezeiből. **17.40:** Szavak és rímek. Versek. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Hanglemez. **18.45:** Világhíradó. **19.00:** Weisz Margit zongorázik. **19.30:** Falurádió. **22.20:** Hírek, sporthírek. **20.25:** Előadás. **20.35:** Rádiózenekar hangversenye. **21.25:** Előadás. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Tino Rossi énekel. **22.30:** Műsorismertetés. **22.45:** Hanglemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek franciául. **23.35:** Hanglemezek.

Budapest II.

20.00: Hanglemezek. **20.30:** Előadás. **21.00:** Hírek. **21.15:** Cigányzene. **22.15:** Hanglemezek.

BERBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban.

SZAKSZERVEZETI HIREK

MŰSOROS MUNKÁSELŐADÁS A KULTÚRHÁZBAN

E hó 28-án este 18 órai kezdettel a Szabad Szakszervezetek nagy élményt ígérő műsoros-estet rendeznek a Kossuth Lajos-út 13. sz. alatti kultúrházban. Városunk művészetkedvelőgárdájának javai fog szerepelni az est keretében. Utána tánc. Ételekről, italokról a Szakszervezet nőszövetsége gondoskodik s házias vendégszeretetével szívesen vár minden dolgozót.

Fodrászmunkások Szabad Szakszervezete folyó hó 27-én délután 5 órai kezdettel nagygyűlést tartanak. Ezúton felhívjuk az összes fodrászmunkások és fodrászmunkásnők figyelmét a pontos megjelenésre, a tárgy fontosságára való tekintettel. Ugyanakkor pénztári órát is tartunk. Kérjük a tagokat hátralévő tagdíjakat minél előbb fizessék be.

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Famunkások felkérik munkaidőn küli tagjait, hogy szerdán délután 17 órakor saját érdekükben jelenjenek meg.

Építőmunkások folyó hó 24-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Házfelügyelők 26-án taggyülést tartanak.

Nyomdászok 24-én 17 órakor vezetőségi ülést tartanak.

Pedagógusok 27-én 16 órakor taggyűlést tartanak.

Vendéglátóipari alkalmazottak 27-én 23 órakor összetaggyülést tartanak.

Előjegyzett tankönyvek megérkeztek az Új Dunántúl könyvesboltjába
Pécs, Kossuth L.-út 4. Tel. 24-90.

Napidíjat - jutalékot adunk
jómegjelenésű, intelligens
hölgyeknek és uraknak
Megkönnyített akvizíciós munkakör.
Jelentkezés 10—12-ig
Új Dunántúl szerkesztőségében

Munkaadók figyelem!
Új Illetmény kimutatás
kapható:
Új Dunántúl Könyvesboltban
Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 24—90.
Olcsón könyv, papir, irószer

HASZNÁLT, 3½ folyóméter hosszú pék vas sütőteknőt megvételre keresek. Cím 827. szám alatt a kiadóban.

TELJESEN UJ, sűlyesztős varrógép eladó. Gergely-utca 8.

Használt férfiruhát, cipőt, fehérneműt magas áron vesz. — Hetényi Dezső, Zsolnay Vilmos utca 13.

Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs.
Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-50.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomásvezető: Csenger Jenő

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 216. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 25. SZERDA

Szeptember 28-án nyilik meg Budapesten az első béke vásár

Tovább folyik a vita a csehszlovák kitelepítési javaslat körül

Párisból jelenti a MTI: A magyar politikai és területi bizottság hétfői ülésén az előző ülés jegyzőkönyvének hitelesítéséhez a csehszlovák delegátus szólalt fel. Megemlítette, hogy a legutóbbi ülésen, amikor a bécsi döntés következményeinek semmissé nyilvánítására vonatkozó pótindítványt tárgyalták és azt a gazdasági bizottság elé utalták, megjegyezte, hogy Csehszlovákia fenntartja azt az álláspontját, hogy ez a probléma a politikai bizottsághoz, nem pedig a gazdasági bizottsághoz tartozik. A bizottság a csehszlovák fenntartást beiktatta az ülés jegyzőkönyvébe.

Utána a bizottság áttért a csehszlovákiai 200.000 magyar kitelepítésére irányuló csehszlovák javaslat vitájának folytatására.

Elsőnek Jugoszlávia delegátusa szólalt fel.

A csehszlovákiai magyarság áttelepítése olyan középeurópai probléma — mondotta — amelyet valóban pozitív szellemben kell rendezni. Ez a kérdés a középeurópai béke komoly előfeltétele.

Ezután kifejtette, hogy a csehszlovákiai magyarok áttelepítése miért időszerű és mi indította a csehszlovák delegációt a kérdés felvetésére. Az első világháború előtt a magyar vezetők elnyomtak minden kísérletet, hogy a szláv nemzetek szabad, független nemzeti államokat létesíthessenek. A két háború közötti időszakban a magyar vezetők azonnal hozzáláttak ehhez, hogy terveket szőjjenek az újonnan teremtett Jugoszlávia és Csehszlovákia ellen. A bécsi döntés után Magyarország elfoglalta Szlovákia egy részét és a szlovákok lelkében mély nyomokat hagytak azok a szenvedések, amelyekkel Horthy elvadult bandítái sújtották őket. Indokolt a csehszlovák nép kérelme, amikor azt akarja, hogy a jövőben ezek a dolgok ne ismétlődjenek meg.

Tagadhatatlan, hogy Magyarországon valóban vannak vigasztaló jelek. Magyarország új demokratikus útra lépett, sok demokratikus teljesítmény tapasztalható Magyarországon és miként a békekonferencia előtt a magyar delegátusok előadták, a magyar imperializmus nem fog többé felbukkanni az új Magyarországon. Hiszünk ezekben az állításokban, sajnos azonban a régi szellem nyomai a felszínen még meg-megjelennek.

A legutóbbi ülésen az amerikai delegátus megemlítette Jugoszlávia példáját, amely Magyarországgal kétoldali szerződéssel rendezte a két ország kisebbségi problémáját, — folytatta a jugoszláv delegátus. Ezt a kölcsönös és szabad megegyezéssel létrejött kisebbségcserét nem lehet példaképpen felhozni, mert a szabad megegyezéssel létrejövő kicserélés más, mint az áttelepítés és mert Csehszlovákia között már Magyarországgal hasonló egyezményt. Módunkban volt látni ennek a megállapodásnak az eredményét. Nem helytálló az amerikai delegátusnak az a megállapítása sem, hogy a magyar—jugoszláv megállapodás által rendeztek bármiféle kisebbségi kérdést. Jugoszlávia ezt a kérdést belső törvényhozással, alkotmánya értelmében rendezte, amely minden nemzetiség számára a jogok teljes egyenlőségét biztosítja.

A lakosság kölcsönös kicserélésre irányuló egyezményel Jugoszláviának az volt a szándéka, hogy nemzetközi megállapodás útján megnyissa az utat a határain kívül és Magyarországon élő fiai számára, hogy azok szervezett formában visszatérjenek hazájukba. Jugoszlávia azt hiszi, amikor támogatja a csehszlovák javaslatot, hogy az áttelepítés lefekteti Magyarország és Csehszlovákia között a jószomszédi viszony alapjait és megszüntet minden bizalmatlanságot a két ország között.

Ezután Fehéroroszország delegátusa szólalt fel és támogatta a csehszlovák követelést. Hangoztatta, hogy a Csehszlovákiában élő magyar kisebbség nehézségeket állított a Csehszlovákia és Magyarország közötti jószomszédi viszony előállítása útjába. A magyar kisebbség jelenléte Csehszlovákiában hosszú időn keresztül különböző revíziós törekvésekre adott tápot, amelyek Csehszlovákia ellen irányultak.

Ezután Anglia delegátusa szólalt fel. Higyje el a csehszlovák delegáció — mondotta —, hogy Anglia teljesen megérti Csehszlovákiának azt az óhaját, hogy megtalálja ennek a kérdésnek a megoldását, amely a múltban annyi nehézséget és kellemetlenséget okozott. De talán még kellemetlenebb hatásai lesznek, ha ragaszkodik jelenlegi elgondolásához, hogy erőszakos úton túrja ki az országból a 200.000 magyart.

Ezután Ukrajna delegátusa támogatta a csehszlovák javaslatot, majd Masaryk hangoztatta az áttelepítés szükségességét és szintén hozzájárul, ahhoz, hogy a problémát az albizottság elé utalják. Csehszlovákia vállal minden kötelezettséget a lakosság méltányos és emberséges áttelepítésére és reméli, hogy az albizottság olyan megoldást fog javasolni, amelyet mindkét fél elfogad.

A felszólalások után a bizottság a magyarok áttelepítésére vonatkozó pótindítványt az albizottsághoz utalta.

Ezután áttértek a magyar békeszerződéstervezet V. cikkelyére és mind az V., mind a VI cikkelyt elfogadták.

A VII. és VIII. cikkelyt szintén elfogadták. Ez utóbbihoz Ausztrália terjesztett elő pótindítványt, amelyben kérte, hogy Magyarország mielőbb csatlakozzék az Egyesült Nemzetek különféle gazdasági és szociális testületeihez. Most azonban visszavonja az indítványt, mert örömmel tapasztalta, hogy a napokban Magyarország csatlakozott a meglévő ilyen szervezetekhez.

A IX. cikkelyt szintén egyhangúlag fogadták el.

A X. cikkely után Jugoszlávia IX/b új cikkely beiktatását javasolta arról, hogy Magyarország adja vissza Jugoszláviának azokat a kulturális és történelmi okmányokat és műkincseket, amelyeket Magyarország Jugoszlávia megszállásakor elhurcolt onnan. Csehszlovákia támogatta ezt a jugoszláv pótindítványt. Az amerikai delegátus szerint a kérdést jobban meg kell vizsgálni, ezért kéri az ülés elnapolását. Ukrajna szintén kérte az ülés elnapolását, végül is a bizottság így döntött.

Gyöngyösi külügyminiszter:

Magyarország létfeltétele, hogy a Szovjetunióval jóviszonyt tartson fenn

Párisból jelenti a MTI: A Szovjetunió békeküldöttsége hétfőn Gyöngyösi János külügyminiszter és a magyar békedelegáció tiszteletére ebédet adott.

Molotov külügyminiszter pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy ha vannak is véleménykülönbségek a béketárgyalások során, a Szovjetunió és Magyarország között, bízik abban, hogy a két állam politikáját a barátság szempontjai vezetik.

Gyöngyösi János külügyminiszter válaszában hangoztatta,

a magyar nép a felszabadulás után rögtön felismerte, hogy a Szovjet Kelet- és Középeurópában a nagy rendező hatalom, amely tartós békét tud biztosítani a népek között.

Nagyon sajnáljuk — mondotta —, hogy a magunk békecéljaiban ellentétbe kerültünk a Szovjetunió céljaival, de

reméljük, hogy még azokban a kérdésekben is, amelyeket már eldöntöttek, megkapjuk a Szovjetunió támogatását ahhoz, hogy a szomszéd államokkal a jóviszony és a tartós béke kialakítható legyen. Magyarország létfeltétele, hogy a Szovjetunióval jóviszonyt tartson fenn.

„Baloldaliak voltunk és leszünk"

Szakasits elvtárs nagy beszéde a Szociáldemokrata Párt összvezetőségi ülésén

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes elvtárs nagy beszédet mondott a Szociáldemokrata Párt összvezetőségi ülésén.

Beszéde elején a béke kérdésével foglalkozva kifejtette, hogy Párisban bizalmatlanságot terjeszt a magyar nép demokratikus szándékaival szemben az, amit a magyar reakció művel. Foglalkozott egy új háború lehetőségének kérdésével és azt agyrémnek nyilvánította, mert mindenütt tudják, hogy a világ egyetlen népét sem lehet harcba vinni a Szovjetunió ellen.

Belpolitikai kérdésekről szólva kifejtette, hogy a koalíció, a Szociáldemokrata Párt fenn akarja tartani, de a reakció offenzívába lendült.

A stabilizációval lezárult az engedmények, a türelem korszaka. Új politikát akarunk kezdeni és ennek homlokterében a dolgozó tömegek problémái állanak. Senki se számítson arra, hogy a szociáldemokraták a mérleg nyelvének szerepét töltik majd be. Mi nem állunk a jobboldal és baloldal között, baloldaliak voltunk és leszünk. Pártunk gerince a proletár.

A két munkáspárt egymáshoz való viszonyával kapcsolatosan kijelentette Szakasits Árpád, hogy

aki nem érti meg akár az egyik, akár a másik oldalon, hogy az együttműködés történelmi szükségszerűség, azt félreállítjuk az útból. Önállóságunkat, függetlenségünket nem adjuk fel.

A mostani választói törvénnyel többé nem választunk — mondotta ezután Szakasits Árpád. Kisnyilasok és fasiszták nem szavazhatnak a magyar demokráciában.

Politikai és katonai felderítők terjesztik a háborús veszély hírét

— mondotta Sztálin generalisszimusz egy angol lap munkatársának adott nyilatkozatában

Moszkvából jelenti a MTI: A moszkvai rádió jelenti, hogy Sztálin generalisszimusz a Sunday Times levelezőjének írásban eléje terjesztett kérdéseire válaszolva kijelentette, hogy

nem hisz reális háborús veszélyben. Azok, akik ezt a hírt terjesztik, főleg a katonai és politikai felderítők. Ezekre a híresztelésekre azért van szükségük, hogy megfélemlítsék a naiv politikusokat és ezzel egyes kormányoktól több engedményt tudjanak kicsikarni és hogy megakadályozzák a háborús költségvetések csökentését és a csapatok leszerelését.

Igazi háborús veszély valóban nem áll fenn. A tartós béke legfontosabb biztosítéka Németország lefegyverzése és demokratizálása. Az a feltevés, hogy Nyugateurópában a kommunista pártok politikáját Moszkva diktálná, abszurd és ezt Hitler és Göbbels szótárából kölcsönözték.

Kijelentette Sztálin, hogy

kétséget kizáróan hisz a Szovjetunió és a nyugati demokráciák tartós baráti együttműködésében, az ideológiai különbségek ellenére is.

Meg van győződve a Szovjetunió és Nagybritannia együttműködésének lehetőségéről és ehhez jelentékenyen hozzájárulhat a kulturális és gazdasági kapcsolatok kimélyítése is.

Az atombombára vonatkozóan kijelentette Sztálin, hogy nem hiszi, hogy az valóban komoly tényező lenne, mint egyes politikusok gondolják.

Az atombomba megfélemlítheti a gyenge idegzetű politikusokat, de nem dönthet el háborúkat.

Kijelentette végül Sztálin, nem kételkedik abban, hogy a békés együttműködés a kommunista és nem kommunista országok között nemcsak, hogy csökken, de növekedhet is.

Megsemmisíthetik egyes közalkalmazottak elbocsátási határozatát

Budapestről jelenti a MTI: A hivatalos lap keddi számában megjelent kormányrendelet intézkedik arról, hogy a miniszterelnök az illetékes miniszterrel egyetértésben megsemmisíti a közszolgálati alkalmazásból való elbocsátási határozatot,

ha már a meghatározott létszámon felül bocsátottak el valakit, ha hadifogságban lévőt, fasisták által történt elhurcoltatás folytán távollévőt, hadigondozottat, szocialista, antifasiszta vagy demokratikus magatartása miatt hátrányt szenvedett alkalmazottat bocsátottak el, vagy ha nélkülözhetetlennek minősített alkalmazottat a végelbánás alá vonás mellőzésével ellátási, vagy szolgálat alapján támasztható egyéb igények kizárásával bocsátottak el, ha illetéktelen bizottság bírált el valakit, ha már jogellenes nyugdíjazás után történt volna az elbocsátás, végül ha valakinek elbocsátását a megszabott határidő után mondották ki.

Megsemmisítheti a miniszterelnök az illetékes miniszterrel egyetértésben azt a határozatot is, amellyel hadifogságban lévő alkalmazottat, bizonyíték nélkül bocsátottak el, továbbá azt, akinek férje hadifogságban van, vagy ha az illető hadiözvegy.

Jelentik még...

Washingtonból jelenti az AFP: Truman elnök Harrimant nevezte ki kereskedelmi miniszterré.

Rómából jelenti az AFP: A „Quotidiano", az Actio Catholica lapja megállapítja, hogy a Vatikán területén nincs háborús bűnös.

Newyorkból jelenti a MTI: Az amerikai rádió szerint az egyiptomi okrmány elvetette az angol-egyiptomi szerződés megkötésére tett újabb angol javaslatot.

Londonból jelenti a AFP: A brit külügyi hivatal olyan jelentéseket kapott Görögországból, hogy a baloldal tevékenysége egyre fokozódik. A jelentések beszámolnak azonban arról is, hogy a szélső jobboldal magatartása sem kifogástalan. Egyes helyeken megtorló rendszabályokat tesznek elsősorban az EAM tagjai ellen.

A munka becsületével kell kihöszörűlnünk azt a csorbát, amelyet a háború ejtett becsületünkön

Hajdu Gyula és Szabó Pál Zoltán elvtársak ismertették Pártunk álláspontját a mohácsi községpolitikai gyűlésen

Pártunk meghívására Mohács közönségének színe-java töltötte meg vasárnap délelőtt a városház közgyűlési termét, hogy résztvegyen a várospolitika tárgyában összehívott gyűlésünkön. A Himnusz eléneklése és Földvári János járási titkár megnyitó szavai után Hajdu Gyula elvtárs taglalta a mindenkit foglalkoztató kérdést, milyen legyen és milyen lesz a most épülő új világ. Az kétségtelen, hogy nem kívánhatjuk a régi rendszer folytatását, mert nem akarhatjuk a kriziseket, melyeket ezen rendszerben elszenvednünk kellett és nem akarhatjuk a háborút, melyet az ránk zúdított és ránk zúdítana újból, ha feltámadna.

A dolgozók világának megteremtésén fáradozik a Kommunista Párt és ezen törekvésében azonos vonalat követ nemzetközi, országos és helyi politikában egyaránt.

— Nemzetközi téren fel kell hagynunk az irredenta ábrándokkal. — mondotta Hajdu elvtárs. — Ne kardot csörgessünk mely amúgy sem létezik, hanem egy magasabb demokrácia kiépítésével teremtsük meg azt a vonzerőt, mely a lecsatolt részek magyarságát visszahozhatja. Ne kacsintgassunk ide-oda és ne spekuláljunk az oroszok iránti barátság hirdetése mellett olyan lehetőségre, hogy az oroszokat meg fogják támadni a nyugati hatalmak hanem ismerjük végre fel a reális helyzetet. A Szovjetunió gazdasági érdekében áll, hogy bennünket nyersanyaggal ellátva átvegye a magyar ipar termelésének egyrészét, nekünk meg érdekünk, hogy iparunkat foglalkoztassuk termelvényeink jelentékeny részét lakosságuk rendelkezésére bocsássuk, anélkül, hogy a nyersanyagokért pénzt kelljen exportálni.

Csak a Szovjetuniótól várhatjuk a politikai és gazdasági támogatást, mely talpraállásunk elengedhetetlen feltétele, szükséges tehát, hogy külpolitikánkat ezen felismerés szabja meg.

— Azonos vonalon halad országos belpolitikánk, melynek feladata, hogy végetvessen a mult idők elnyomó rendszerének és kiépítse a demokratikus rendet. Nagyok ennek nehézségei és szenvedései, de ne feledjük, hogy ezeknek okozói azok, akik a háborút és az ország pusztulását felidézték. És bízhatunk, hogy

az a rendszer és azok a pártok, melyeknek volt ereje és tudása, hogy az inflációt megtörjék és jó pénzt teremtsenek, rendelkeznek azzal az erővel is, mely a további nehézségekkel meg fog birkózni.

Az árak letörése most a főfeladat, mert nem tűrhető, hogy a dolgozók, — miután viselniük kell az infláció egész terhét, most a pénzstabilizáció költségét is egyedül fizessék.

— Ezen elgondolásból

követeljük a malmok községesítését is — hangsúlyozta Hajdu elvtárs — hogy legyen vége azon uzsorának, mely a parasztok millióinak létérdekét veszélyezteti néhány ezer malomtulajdonos javára.

— Következetes átgondolással követ végül a Kommunista Párt azonos vonalat a községi politikában is. Mohács egy alvó város, melynek fejlődése évtizedek óta megállt. Fejleszteni kell itt a földművelést, hiszen a mohácsi szigetből intenzív munkával, öntözőcsatornák kiépítésével egy óriási kertészetet lehet formálni, mely a dolgozók tízezreinek biztosíthat jó megélhetést és városok sorát láthatja el kerti termékekkel. Utak és vasutak helyes vezetése, a dunai hajózás és a mohácsi kikötő tervszerű kiépítése pedig természetes telephelyévé tennék a várost olyan iparok számára melyek termékeik részére a Balkánon találnak piacot.

Egyes konkrét célok ismertetése után ezen politika támogatására hívta fel Hajdu elvtárs mindazokat, akik saját egyéni boldogulásukat emelni, de az emberiség, a haza és városuk sorsát is fellendíteni kívánják.

Fel kell emelni gazdasági és kulturális vonatkozásban a fejlődésében visszamaradt Mohácsot

Hajdu Gyula elvtárs mindvégig nagy érdeklődéssel és lelkesedéssel fogadott beszéde után dr. Szabó Pál Zoltán foglalkozott részletesen Mohács város községpolitikai kérdésével. Megállapította, hogy Mohácson a századforduló óta semmiféle jelentékeny fejlődés nincs. Visszatükrözik ez a lakosságszám csekély növekedéséből. Nem csoda, hogy a város nem fejlődhetet, mert a mohácsi járás sem volt fejlődőképes. 1869-től km²-ként 52-ről mindössze 60-ra tudott felemelkedni a lakosság száma a járásban, míg ugyanakkor az ország népsűrűsége csaknem megkétszereződött. Kipusztultak Mohács régi, híres fuvarosai, mert a vasútépítés fölöslegessé tette őket. Mohács azonban csak harmadrendű vicinálist kapott és hajóállomása sem érdemli meg a kikötő nevet. Művelődése is fogyatékos, mert a hat éven felüli lakosságból minden hetedik ember analfabéta, a külterki lakosságból pedig minden ötödik. Lassú vagyonosodásának tükre, hogy még 1930-ban is 4000 ház közül kőből vagy téglából csak 655 ház épült.

Mohács életét fel kell pezsdíteni, be kell kapcsolni az országos forgalomba, melynek elengedhetetlen feltétele a mohács—bátaszéki vasút megépítése. Ezt a vonalat később fővonalasítani kell és Eszéken keresztül a Balkán felé való kapcsolatainkat ütőerévé kell tennünk. Addig is javítani kell Mohács személyforgalmát, úgy hogy a mohácsiak Pécsen keresztül közvetlen személykocsit kapjanak Budapestre, kedvező menetrendi vonatokhoz való csatlakozással.

Ki kell fejleszteni a dunai kikötőt korszerű berendezésekkel, tárházakkal és a szigeti Dunaágban téli kikötővel, valamint hajójavító műhellyel.

Dunántúl teheráru forgalmát Mohácson át kell a Dunára irányítani.

Ki kell fejleszteni a közutakat is. Kivált sürgős és aránylag kis költségeket jelentő tétel lenne a mohács—kölkedi bekötő út helyrehozatala.

MOHÁCS ÉLETE ÉS GAZDAGODÁSA

erősen összefügg a mohácsi szigettel. A jelenlegi költséges átkelés rendkívül veszedelmes mert eiriasztja a szigeti termelőket Mohács város piacától. A termelők egy része Bajára igyekszik, holott természetes útja Mohácsra vezetne. A sziget telefonösszeköttetése rendkívül hiányos és a lakosság a villanyvilágítást is nélkülözi. A híd kérdése még sokára lesz megoldható. Addig azonban kedvező átkelési viszonyokat kell teremteni.

A szigeten alig 4000 ember él, holott ilyen gazdagon termő területen tízszer ennyi is megélhetne. Földje alkalmas konyhakerti művelésre, könnyen öntözhető és jól terem. A gyümölcsfák közül az alma vált be legjobban, azonban ennek szakszerű kihasználása és művelése inkább hanyatlott, mint fejlődött volna. A bogyiszlóiak példát mutattak arra, hogy hasonló fekvésű földeken hogyan kell olyan paprikát termelni, melynek minősége és híre vetekszik a szegedivel. Régen híresek voltak a lovak, ma a lótenyésztés nincs azon a színvonalon, amin kellene. A sziget gazdagon ontja a takarmányt és így a legkiválóbb tejelő állatokat lehetne tenyészteni a mintagazdaságokban. A dunai halászat a hajózás élénkülésével csökken. Viszont a szigeti erekben és tavakban remek haltenyészetet lehetne létrehozni, mely pótolhatná a halászatban azt, amit a Dunán fokozatosan el kell vesztenünk. A tagosítást be kell fejezni és közmegelégedésre végre kell hajtani a hatóságilag illetékes felmérések alapján.

A MEZŐGAZDASÁG FELLENDITÉSÉVEL

együtt jár az ipar fellendítése is. Nagyméretű kenderfeldolgozó üzemet kell létesíteni melyre az országnak különösen nagy szüksége van. Tekintve, hogy a pélmonostori cukorgyár Jugoszláviának dolgozik, a kaposvári pedig túl messze van.

egy kisebb kapacitású cukorgyár létesítése indokolt Mohácson, annál is inkább, mert környezete kitűnően alkalmas a cukorrépa termelésére.

A gyümölcsöt, zöldséget, húst, halat egy konzervgyárnak kellene feldolgoznia. A mohács-sziget önmagában bőséges anyaggal tudna ellátni egy tekintélyes konzervgyárat.

— Végül meg kell említenem a mohácsi népművészetet — mondotta Szabó Pál Zoltán elvtárs — Különösen a fazekasságot, a sokácok remek szőttes készítését és a búsóálarcok faragóművészeteit. Ezekből idegenforgalmunk megindulásakor szintén pénzelne a lakosság egy része.

A népoktatásban az anyanyelvi oktatást kérjük és erős küzdelmet az írástudatlanság ellen. Meggondolandó a cigány-negyedben egy iskola felállítása, mert ennek az elhanyagolt néprétegnek a felemelése közérdek. Szükséges a gimnázium államosítása, a szabadoktatás fejlesztése és a sokágú népművelés kifejlesztése. A polgári iskola ablakai az ostromnál megsérültek és még ma sincsenek helyrehozva. Ennek sürgős rendbehozatala a tanítás érdekében elsőrendű követelmény. A mohácsi tehetős lakosság az iparossággal összefogva már eddig is helyrehozhatta volna a saját gyermekeik tanítását szolgáló épületet.

A járványos megbetegedések jelentős pusztítása valamint a gyermekhalandóság szorosan összefügg a rossz ivóvízzel. Az udvarokat szennyvíz, ólak és emésztő gödrök fertőzik. Elsőrendű szükséglet a vízvezeték és a csatornázás megteremtése. A kórházat nem szabad hagynunk, hogy anyagi gondokkal küzködve nemes hivatását ne tudja kellőképpen betölteni.

Ma, amikor új világot építünk

azt a csorbát, melyet becsületünkön a szégyenletes háború ejtett, a munka becsületével kell kiköszörülnünk és ezért a magyar gazdának, iparosnak és értelmiségnek a munka versenyére kell kelniök és be kell bizonyítani azt, hogy a haza földjén jólétet tudunk teremteni, nemcsak ennyi, hanem sokkal több magyarnak.

Az előadáshoz

Bartók helyettes polgármester szólt elsőnek hozzá, aki a maga részéről helyeselte a Magyar Kommunista Párt községpolitikai álláspontját és kérte a pártot, hogy a várost ilyenirányú törekvésében támogassa.

Ezután a szakszervezet részéről Somogyi elvtársunk sürgette a tanonciskola és tanoncotthon felállítását, szövetkezetek létesítését, a kaszárnyák kislakásokká való alakítását és a mentőállomás felszerelését. Fehérváry főmérnök beszámolt arról hogy a városfejlesztési tervek készen vannak és az itt elhangzottakkal teljes összhangzásban állnak. Harmat György az iskola fejlesztéséről beszélt. Elpanaszolta, hogy a város az ipariskolában csak óraadókat alkalmaz, holott ez az olcsó megoldás nem szolgálja a fiatal tanárok jogos érdekeit és a városra nézve sem kedvező. Második bölcsőde felállításának szükségességét hangoztatta és felhívta a figyelmet a menhelyi gyermekek szörnyű sorsának a megjavítására. Orbán Vilmos szerint a multban Pécs város javára kívánták Mohácsot elsorvasztani. Harcolnunk kell a butaság és a tunyaság ellen, mely meggátolja a gazdasági fejlődést. Glauber János a szabad kikötő fontosságát emelte ki és a sziget gazdasági jelentőségére hívta fel a figyelmet. Lányi Márton szerint erős sutogó propaganda van a mohácsi sokácok anyanyelvi oktatása ellen. Megállapítja hogy a régi Dunagőzhajózási Társaság a mohács—villányi vasút érdekében nyomta el a mohács—bátaszéki vasút építését. Végül Tihanyi apát-plébános szólalt fel és kijelentette, hogy minden tekintetben pártfogolja az anyanyelvi oktatás kérdését és ennek érdekében eddig is mindent megtett. A szigeten tíz iskolában 9 tanerővel folyik az oktatás és a tanítás nyomán a sziget kulturális elmaradottsága fokozatosan javul. Nagy szükség van az állam segítségére a népoktatás fejlesztése érdekében.

A mohácsi pártszervezet a községfejlesztési javaslatokat programjába vette és azok keresztülviteléért Mohács javára országos viszonylatban is akciót indít. Ennek az akciónak élére dr. Hajdu Gyula, országgyűlési képviselő elvtársat kérte fel akit biztosított a párt bizalmáról és Mohács város közönségének szimpátiájáról.

Nyugatos tisztek, rendőri felügyelet alatt álló imrédisták jelentkezzenek

Trafikengedélyeket osztogat a rendőri felügyelet alatt álló dr. Mátyus pénzügyigazgató-helyettes

Nem tudjuk, milyen érdemek alapján kapták az elmult rezsimben a trafikengedélyeket. De sejtjük, hogy nem baloldali magatartásuk miatt osztották ki ezeket az engedélyeket a vitézek és kapcsolt részeik között. A hadirokkantak és hadiözvegyeknek adott dohányárus engedély kérését természetesen mi is rendbenlévőnek találjuk, hisz ők tehettek legkevésbbé arról, hogy egy hazug és céltalan háború oltárán férjüket vesztették el. De nem mehetünk el szó nélkül amellett, hogy

Pécsett még ma is trafikengedélye van a német származású Mxon fivéreknek, ill. nővéreknek, mert egy család úgylátszik, egy egyedülálló hölgy és két kegyelmes úr, szegények bizonyára nem tudnak megélni altábornagyi nyugdíjból.

Nem nézhetjük azt sem, hogy a pécsi dohánynagyáruda egy Pécsett teljesen ismeretlen hölgy kezében van, aki havi busás bérért azt bérbeadta olyannak, aki

nem elégszik meg a dohánynagyáruda jövedelmével, hanem illegális cigarettacsempészés miatt a budapesti rendőrség elé került.

De folytathatnánk a sort, megnézhetnénk a rendőri felügyelet alatt álló Szabadság-uti trafikos és a többi hasonszőrű engedélyes ügyét. E helyett felvetjük végre a kérdést, hogy mikor veszik szigorú revizió alá a pécsi dohányárusok negedélyeit?

Ez a kérdés most már azért is aktuális, mert a napokban jelent meg a pécsi pénzügyigazgatóság rendelete, amelyben felszólítja az érdekelteket, hogy 8 napon belül adják be kérvényeiket trafikengedélyek ügyében. A kérvényeket dr. Mátyus pénzügyigazgató helyettes urhoz kell beadni, ahoz a dr. Mátyushoz, aki

szélsőjobboldali magatartása miatt rendőri felügyelet alatt áll s aki a B-lista bizottság nagyobb dicsőségére még ma is helyettes vezetője a pénzügyigazgatóságnak.

Ez a Mátyus ur fog első fokon dönteni az új trafikengedélyesek ügyében. Tehát felhívjuk a levitézlett vitézeket, a nyugatos tiszturakat, a rendőri felügyelet alatt álló imrédistákat, hogy sürgősen adják be kérvényeiket, mert soha ilyen alkalom nem volt trafikengedély szerzésére.

És egyuttal üzenjük a politikai magatartásuk miatt a fasizmusban éveket ült elvtársaink özvegyeinek, a rokkant közkatonáknak, hadiözvegyeknek, munkaszolgálatos rokkantaknak és özvegyeknek, hogy ne fáradjanak, kár a bélyegért, Mátyus ur vigyáz arra, hogy a trafikosok körébe csak megbízhatók jöhessenek.

FELVÉTELI VIZSGA

Az Erzsébet Tudományegyetemen szervezett jog- és államtudományi esti munkástanfolyamra utólagos felvételi vizsgát tartunk pénteken, 27-én 17 órakor azok részére, akik betegség, vagy más elháríthatatlan ok miatt a felvételi vizsgán nem jelenthettek meg. Ugyanezen időpontban jelentkezhetnek a szakszervezetben felvételre azok is, akik önhibájukon kívül eddig nem jelentkezhettek.

A felvett hallgatók szeptember 30-án, hétfőn 12 óráig iratkozhatnak be a questurán.

Akik ezen időpontokat elmulasztják, ez évben a tanfolyamon már részt nem vehetnek.

Az előadások 30-án 18 órakor kezdődnek.

Korai még az öröm

kár a jobboldali berkekben, volt befurakodni a Munkás-kultúrházban rendezett művészelőadásra és annak ártatlan szórakozásra összejött közönségét megbotránkoztatni a fasiszta tüntetéssel. Kár a nyugatfogházamenekedett és az internálótáborokból kiszabadult fiatal uraknak ilyen hecceket provokálni, mert ha az internálótáborok egyrésze meg is szűnik, megnyugtatjuk ökelméket, maradt még számukra elég zárka ebben az országban, hogy megtanulják: a demokráciával nem lehet packázni és jaj azoknak, akik akárcsak egy félórára vissza akarják hozni az elmult időket. „Kitartás, éljen Szálasi" jelszóval mentek be a kultúrházba, hogy az ott összegyűlekezett kommunista tömeget provokálják. Kitartás éljen Szálasi hangoztatták azok, akik úgylátszik még nem tanulták meg, hogy hazugság volt az is, hogy Szálasit egyáltalán élni hagyták és hogy ebben az országban többé nem lesz semkitartás, sem egyéb zöld maszlag. A fasiszta ifjak egyelőre biztos helyen vannak, hiába gondolták borgőzös fejjel, hogy akár egy éjszakára sikerült itt Pécsett visszahozni a nyilas világot, amiből elege volt ennek az országnak, amely a nyilas és fasiszta brigantik bűnei miatt ül most a párisi vádlottak padján. Ne tévesszen meg senkit tehát az internálótáborok részleges feloszlatása, ne gondolja egy botor sem, hogy ez most már jeladás a tegnapi nyilas és fasiszta világ újjáteremtésére, mert higyjék el ezek az urak, keservesen fognak lakolni mindenki, a legcsekélyebb fasiszta kilengésért is.

MOZI

Szerda, szeptember 26.

PAREMOZI

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

URÁNIA

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

APOLLO

Váléperes leány

Korda Sándor vígjátéka.

Főszereplők: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

Előadások 6, 8 órakor.

Fekete ünnep

Ma este Pécs polgárságának egy része ünnepet ül. A zsidóság legnagyobb ünnepe, az újesztendő köszönt be és ez az ünnep ebben az esztendőben szomorú, fekete ünnepe a pécsi és a magyar zsidóságnak. Az ünnepi otthonokban nem hagzik fel boldog gyermekkacaj, a szülők megelégedett hangja sem csendül fel, hiányzik a féri nines az asztal körül a vacsorát főző kipirult arcú feleség is nem járulhat fiúi kézcsókkal az édesanya elé a fiú. Mert ebben az évben mint még sok esztendőben gyász és szomorúság honol a magyar zsidóság elárvult családnélküli otthonaiban, mert az újesztendő ana, anya, gyermek és feleség nélkül köszönt rájuk. A magyar zsidóság néhány megmaradt, néma és soha el nem múló gyásszal tekint az üres asztalra. Ahol a hiányzó, elhurcolt és soha vissza nem térő családot csak a fájó emlékezés, a sárgult fényképek helyettesítik. Ez a fekete, szomorú, örömtelen ünnep a fasizmus és nyilas brigantizmus áldozatainak emlékezete és ezért mi akkor mindig harcban állottunk a fasizmussal, akik eleve ellátták a faji mitosz őrületét, meleg együttérzéssel fordulunk a magyar zsidóság felé. Ezen az ünnepen, amely tudjuk százszoros fájó napja a magyar zsidóságnak azonban egyre szeretnénk kérni. Próbálják megkinzott tekintetüket a mult helyett a jövő felé fordítani. Próbáltanak, ha bármennyire nehezen is csik felhagyni a gyásszal, a mult kisértésének előidézésével és együtt ünnepelni a magyar demokrácia felépítésének menetében igyekezzenek megtalálni helyüket a magyar munkásmozgalom soraiban, hogy velük, akik saját bőrükön tapasztalták, mit jelent a fasizmus, közösen harcoljunk azért, hogy soha többé ebben az országban ne lehessen deportálás, soha többé embert vallása és születése miatt ne üldözhessenek. A gyászoló magyar zsidóságnak, amely talán a legtöbbet szenvedett a fasizmustól, ma már nem szabad tétovázni. Itt van helyük a munkásmozgalomban, hogy közös erővel vegyék fel a harcot a fasizmussal és annak ittfeledtetett csökevényeivel. Mert legyünk tisztában, hogy Hitlerék leverésével a fasizmus még nem szünt meg, az emberek egyrészében még kipusztithatatlanul ott él a tegnapi tanítás, hisz ez a tegnap kereken huszonöt évig tartott. Ezért kell mindenkinek ebben a harcban összefogni és ezért épp ezen az ünnepen hívjunk sorainkba a magyar zsidóság megmaradt részét, hogy ne a múlt szomorú árnyait keresse, hanem velük együtt dolgozzon a magyar jövőért, azért a magyar jövőért, ami egyaránt jövője lesz minden becsületesen dolgozó magyarnak, születésre és vallásra való tekintet nélkül. Harcolni kell, hogy ne legyen többé Auschwitz, hogy a lelkekből kitépjük a fasizmus maradványait, hogy kunmadaras gondolatban se fordulhasson még egyszer elő és hogy ebben az országnak egy fekete egyszer olyan szomorú, fekete ünnepe, mint ma a magyar zsidóságnak.

(i.)

Hát ilyenek a kommunisták?

Kultúrát és a bajban segítséget

vittek a föld megművelőinek a vasasi és a komlói bányászelvtársak a kommunista patronázsmunka által

Szombaton délután, műszak után kis csoport gyülekezett Vasason. A vasasi kultúrgárda és a rohambrigád gyűlt egybe hogy eleget tegyen vállalt feladatának. Két pécsváradi járási faluba mentek el, két pécsváradi falunak, Hidasnak és Püspöknádasdnak vitték el a város üzenetét.

A kultúrgárda Hidasra ment. 32 elvtárs ácsolta vasárnap délelőtt Hidason a színpadot, és 32 elvtársnak az énekétől, szavalatától, játékától volt hangos délután a szabadtéri színpad. A „Szüret után"-t adták elő elvtársaink, és a falu hálás volt. Nem akarták leengedni a dobogóról a vasasi művészeket, percekig zúgott a taps az egyes számok után.

És a végén csattant az ostor. A falusiak kijelentették, hogy a kultúrgárda pedig nem megy haza, a kultúrgárda ottmarad. Igértettek minden jót, csábították őket mindennel, csak hogy ott maradjanak. S amikor látták, hogy minden hiábavaló, amikor megértették, hogy az elvtársakat holnap reggel már várja a bánya, akkor azt igértették meg velük, hogy mégegyszer legalább ki fognak menni. Hiába volt minden szabadkozás, a kultúrgárdának meg kellett igérnie azt, hogy amikor Hidas küldi a szekereket, akkor menni fog. Amikor a falu hívja a várost, el kell menni, és szint, napot, derüt kell vinni a munkában megörnyedt parasztnak.

EGY MASIK KIS CSAPAT,

a rohambrigád Püspöknádasdra ment...

És hajnali hátkor kezdődött a munka. A falusiak bizony először csak csodálkoztak. Nem akarták elhinni, hogy a város szereti a falut és mindent megtesz, hogy segítsen neki. Lassan azonban mégis csak előkerültek a rozzant edények és a rozsdamarta ekevasak, a fészerek vackaiból előkaparták a csorba konyhakést és lassan jöttek a „beteg szerszámok" az orvosok, a rohambrigád elé. Patkolatlan lovak hosszú sora, munkában megfáradt traktorok és szántásban elcsorbult ekevasak sorakoztak a „műhely" előtt. A város eljött a faluhoz, hogy segítsen, s a falu kiteregette eléje minden gondját, baját.

És volt mit segíteni. Kora reggeltől késő estig folyt a munka. Parasztnárti és kisgazda egyaránt eljött, megcsodálta a munkát és eszébejutott valami. Eszébejutott, hogy neki is van otthon egy lyukas csőbre, egy élezetlen ekevasa. És elhozta: „No lám,

ki hitte volna, hogy ilyen is van! Ki hitte volna, hogy a kommunisták ilyenek!

Hiszen ezek szeretnek bennünket, parasztokat! Hiszen ezeket szeretnünk kell!"

Azon a vasárnapon nem maradt lyukas edény a faluban. A rohambrigád nem kevesebb, mint 234 darab edényt, csöbröket, fazekakat, lábost és vödröt javított meg. 25 lóra 38 patkót vertek. 27 ekevasat megköszörültek, 17 csoroszlyát megjavítottak, 6 községi kutat helyrehoztak. Megcsináltak, használható állapotba helyeztek 1 traktort, 2 varrógépet, 2 rádiót, dió és húsdarálókat. Megjavították a községi mozit, a községi szivatyúskutat. Odaajándékoztak a falnak 14 fékfelszerelést, 12 olajos kannát, 60 méter ruhaszárító drótkötelet.

—Nem igaz, hogy ez ingyen megy, emberek — indult meg a suttogás a faluban. Ezért még megfizetünk, meglássák — mondogatták, és nem akarták elhinni, hogy akadnak olyan városi emberek, olyan városi dolgozók, akik félretesznek minden egyéni érdeket, minden számítást és nekik az ő javukra dolgoznak.

A vasasi rohambrigád csodát művelt. Megtanította a falut arra, hogy megbecsülje a városi dolgozót, megtanította erre, és megszerettette magát és önmagán keresztül a komunista munkást.

DE NEM MARADT TÉTLEN A KOMLÓI

csoport sem.

Rohamgárdája a propagandagárdával együtt Tófüre látogatott el. Itt is nagy szeretettel fogadták őket, itt is szorosabbra fűződött az a kapocs, amely összefűzi a városi és falusi dolgozót.

Komlói elvtársaink különböző munkáscsoportokat állítottak fel a falun. Heggesztő csoportjuk megjavított 1 répavágót, 1 taligarudat, kaszálógépet, 4 ekekulcsot, 75 edényt és 2 vasalót. A villanyszerelők 6 lakásban 8 lámpát hoztak helyre, kijavították a foglalatot és a kapcsolót. Megjavítottak 4 istállólámpát és 5 pincelámpát. Több helyen kitoldották a vezetéket. A kovácsok felvertek 6 patkót, megjavítottak 14 ekevasat. A bádogosok pedig helyrehoztak 25 edényt.

Komló tehát szintén szép munkát végzett.

Elvtársaink munkája nyomán szorosabb lett a munkás-parasztszövetség, megerősödött a dolgozók frontja. Csak így tovább, s akkor biztos, hogy ezt a tábort soha senki le nem győzheti, ez a tábor a dolgozók együttes nagy tábora megtartja, meg is erősíti pozicióját. És akkor nem vesz erőt rajt semmi hatalom.

(Mi)

Bucsuzunk

dr. Gyenes Istvántól, a Független Nép első főszerkesztőjétől aiknek neve a tegnapi nappal lekerült a lapról. Dr. Gyenes Istvánban, minden közöttünk fennálló elvi és beállítottságbéli ellentét ellenére is olyan kollégát és olyan igaz demokratát ismertünk meg rövid pécsi működése alatt, hogy most, a búcsúzáskor önkénytelenül is felmerül a kérdés: aki helyére áll, vajjon képviseli-e annyira őszintén és becsületesen a demokratikus koalició szellemét, mint az, aki távozik. Sajnos erre a kérdésre jelen pillanatban válaszolni még nem tudunk, mert a név, amely a mai naptól a Független Népet főszerkesztőként jelöli: dr. Kertész István Pécsett még ismeretlen. De hinni szeretnénk, hogy ha a „Gyenes-import" sikerült, okunk lesz örömmel üdvözölni dr. Kertész kollégát is.

Felelős szerkesztőként Boncz József jegyzi laptársunkat, akit eddig mint a Dunántúli Népszava helyettes szerkesztőjét becsültünk. Reméljük, ha új orientációja következtében lesz is közöttünk vita, ez mindenkor megmarad az elvi síkon és a becsületes demokratikus együttműködés keretei között.

A legrosszabbul fizetett szakma keserve

Miért csak akkor elsőosztályu a fodrászüzlet, amikor az ármegállapításról van szó és miért másodosztályu, ha bérfizetésre kerül a sor?

A pécsi fodrász- és borbélyszakmunkások talán az országban a legrosszabbul fizetett emberek. Amíg Budapesten és a többi nagyobb vidéki városokban a kollektív megállapodás szerint a végzett munka után 40% a munkavállalót illeti, amiből egy segéd tisztességesen megélhet, addig

Pécsett ezt a kollektív megállapodást a munkaadók ellenállása miatt nem lehetett megcsinálni.

Igy Pécsett az új kollektív megállapodás szerint a fodrászsegédeket két osztályba sorolták. Az első osztályú segédek heti 60 forintot, a másodosztályúak heti 50 forintot kapnak. Ezt az amúgy is csekély fizetést is le akarják szállítani a fodrászmesterek heti 35 illetve 30 forintra. Jellemző a fodrászmesterekre, hogy

a közmunkaváltságot csak úgy hajlandók fizetni, hogy annak összegét a segédek különórában dolgozzák le.

A fodrászmesterek úgylátszik azt hiszik, hogy ez az összeg túlságosan sok. Ezért nyomattak egy táblát, amelynek szövege így hangzik:

BORRAVALÓT ADNI ÉS ELFOGADNI TILOS!

Nem tudjuk mióta hatóság a fodrászmesterek testülete, hogy megtiltsa a vendégeknek, hogy borravalót adjanak. Ahhoz például több joguk lett volna, hogy olyan táblát nyomtassanak, hogy

AZ ALKALMAZOTTAKAT KIUZSORÁZNI TILOS!

A legérdekesebb és legkirívóbb visszaélése a fodrászmestereknek azonban az osztályozás körül van. Pécsett három osztályba sorolták a fodrászüzleteket. I. II. és III. osztályúra. Az első osztályúban egy borotválás ára 1.50 Ft, a másodikban 1.— Ft és a harmadikban 70 fillér. A segédeket azonban nem aszerint osztályozzák, hogy milyen üzletben dolgoznak, hanem a munkateljesítmény szerint. A munkateljesítményt természetesen a fodrász urak állapítják meg. Igy például a legdrágább, — még budapesti viszonylatban is — Kossuth-utcai luxus szalonban összesen egy segédnek fizetnek heti 60 forintot, azért, mert azt, mivel ő járt elő a bérkövetelésekben 3 heti felmondással úgyis elküldik. A többi alkalmazottnak másodosztályú fizetést adnak. Miért?

Vagy elsőosztályú egy fodrászszalon, de akkor legyen elsőosztályú akkor is, ha fizetni kell, vagy másodosztályú fizetést ad alkalmazottainak, de akkor a borotválásért és hajvágásért se számítsanak elsőosztályú árat.

Első béke vásár Budapesten, féláru utazással

Szeptember 28-án nyílik a budapesti Állatkert területén a **béke** első **mezőgazdasági őszi vására.** A vidéki látogatók részére a Vásár rendezősége **féláru utazási kedvezményt biztosított** olymódon, hogy a vásár látogatói már **szeptember 23-án felutazhatnak** Budapestre és a Kiállítás ingyenes megtekintése után **október 8-ig kell visszautazni** a kiindulási állomásra. Az **IBUSz menetjegyirodák** sőt a **vasúti állomásokon lévő pavillonok** is árusítják e rendkívüli kedvezményekre jogosító igazolványokat, melyek korlátolt számban kerülnek kiadásra.

A Vásáron bemutatásra kerülnek a kisállattenyésztés új eszközei: gyümölcs- és szőlőtermelés és a vele kapcsolatos háziipar és gyáripar. A Vásár rendezősége gondoskodott arról is, hogy a megvásárolt árukat **kedvezményes áron szállíthassák el** a vásárlók.

A Vásáron nemcsak kertgazdasági és kisállattenyésztési eszközöket vásárolhatnak, hanem szakemberek elméleti oktatásban is részesítik a látogatókat. Gondoskodás történt a szórakozásról is, a vidékről felutazók nagymérvű **színházjegy-kedvezményben** részesülnek.

—**Vendéglősök adóközössége.** Az adóközösség intézőbizottsága értesíti az ipartársulat tagjait, hogy mindazok, akik az adóközösségbe belépni szándékoznak, azok legkésőbb folyó évi szeptember hó 25. és 26-án az ipartársulat irodájában feltétlen jelenjenek meg. A pénztárkönyvüket hozzák magukkal.

— **Ismételten felhívja** a város adóhivatala a ház, présház és villatulajdonosok figyelmét, hogy a házbérbevallási íveket bírság terhe mellett szeptember 30-ig az adóhivatalba be kell adni.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás szerda estig: Déli, délnyugati légáramlás, kisebb felhőátvonulások eső nélkül. Újra erős éjszakai lehülés, reggel helvenként köd. A nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

— A Pártnak szüksége lenne nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált síma pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a legrövidebb időn belül.

— **Hadifogoly üzenetek.** Egy fogságból hazatért hadifogoly útján az alábbi hadifoglyok küldtek hozzátartozóiknak üzenetet, hogy jól vannak és nemsokára ők is hazajönnek: Mészáros László Rákoscsaba, Horváth László Kisherend, Joó László Ujszász, Farsang János Mezőszentgyörgy, Kovács Ferenc főhadnagy Sirok pta, Makra József Szeged, Veres Lajos Dorozsma, Magda István Tiszaörs, Gyenis József Siklósbodony, Johán János cipész Pécs, Varga Ferenc Mátraszele, Somogyi István Zalaegerszeg, Bocskai-u. 18., Uzi Kis István Kecskemét, Honvéd-u. 12., Rossu Tivadar Kötegyán, Szabó Mihály kesztyűszabász Pécs, Antoni János Császártöttös, Bakos N. Mozsgószulimán, Keizer János vasutas Sárosd, Bus István Üllő, Berta N. szabómester Siklós, Rácz László borbélysegéd, Nagykanizsa, Márcz János, Zalamegye. Ezeket az üzeneteket Varga M. Gellért nevű hadifogoly hozta, lakik: Baksán. Baranya megye.

— **Kulcscsomót** és 1 drb. anyakanca sötétpej lovat találtak: Igazolt tulajdonosa a rendőrfőkapitányság 51. sz. helyiségében jelentkezzen.

— **Felhívás!** Ismételten és utoljára felhívom a közönség figyelmét az elhagyott javak bejelentési kötelezettségére, miértis felkérem a közönséget és az érdekelteket, hogy a birlalatukban, illetve a használatukban lévő elhagyott vagyont képező ingó és ingatlan vagyontárgyakat ezen felhívás megjelentsék be. Vonatkozik ezen felül az Elhagyott Javak Pécs városi és Baranya megyei kirendeltségénél Pécs, Színház-tér 1., II. em. jelentsék be. Vonatkozik ezen felhívás főleg azon személyekre, akik annak idején a pécsi Pénzügyigazgatóságtól vettek át használatra ingóságot és mindazt mind a mai napig be nem jelentették és így ezután használati díjat sem fizetnek. Amennyiben ezen bejelentési kötelezettségüknek fenti határidőn belül eleget nem tesznek, úgy a mulasztókkal szemben a 10.490/1945. M. E. számú rendelet 44. §-ában előirt büntető eljárást teszem folyamatba.

BÚTORT kihetetlen olcsón
Ábrahámnál, Deák-u. 2.

— **Izraelita nagyünnepi istentiszteletek:** Ujév beköszöntése szerda este ½7, csütörtök és pénteken reggeli ima 7, délelőtti ima ½10, délutáni ima csütörtökön 4, esti ima csütörtökön ½7, pénteken ½7 órakor. Szombati bűnbánó istentisztelet egyesítve reggel 7 órakor. Dr. Schweitzer József budapesti rabbi mindkét ünnepnap délelőtt és péntek este ünnepi hitszónoklatot tart.

— **Rendőri hírek.** A pécsi rendőrbíróság Sipos Anna 32 éves pákozdi lakost csavargásért és erkölcsrendészeti kihágásért 30 napi elzárásra ítélte. — Több feljelentés jött a rendőrségre Sein Károly Makár-utca 59. sz. alatti asztalosmester ellen, aki rendelőitől bútorokra több előleget vett fel és a bútorokat nem szállította. Az eljárás megindult ellene.

PÉCSI KERESKEDŐK HIREI

Textilkereskedők figyelmébe. A Kereskedők Testülete felhívja azokat a textil- és kötszövött áru kereskedőket, akik vásárlási igazolvány kiadását eddig nem kérték, vagy nem kapták meg, hogy ez iránti kérelmükkel a Testület titkári irodáján soronkívül jelentkezzenek. A jelentkezéskor hozzák magukkal iparigazolványukat.

NYILT-TÉR*)

Felkérjük a Mohácsi Dobozgyár régebben kimaradt előmunkásnőit és simítónőit, hogy felvétel végett a gyár irodájában e-hó 27-én, pénteken délelőtt 10—12 óra között jelenjenek meg. Uj munkásnők felvétele egyenlőre szünetel.

Igazgatóság.

*) E rovatban közöltekért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 25. SZERDA

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. (Hanglemezek). **8.00:** Világhírű asszonyok. Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Melis György és Bánhidi Ilona énekel, Ránky Lívia zongorázik. **10.00:** Hírek. **10.10:** Magyar operettrészletek. (Hanglemezek). **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Dombay Gyula szalonzenekara játszik. **13.25:** Leningrádi képtár. — Előadás. **13.40:** Knerr Antal harmonikázik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Bölcső dalok. (Hanglemezek). **14.30:** Orosz lapszemle. **14.45:** Szomolányi János énekel. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Rohmann Henrik hárfázik. **16.40:** Petőfi világa. **17.00:** „Pesti dal, pesti lány, pesti szerelem." **17.45:** Külföldi könyvszemle. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.10:** „Költő a költőkről. **18.40:** A Rádiózenekar játszik. **19.45:** Felvételi vizsga az Operaházban. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** A mai magyar belpolitika szocialista szemmel. **20.40:** Mai orosz zongoramuzsika. **21.20:** Fontos kérdések — érdekes válaszok. **21.40:** Villámhíradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Pablo Cassals csellózik: **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Sosztakovics Trió. (Hanglemez.) **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Tánclemezek.

Budapest II.

20.00: Beethoven és Brahms műveiből. **21.00:** Hírek. **21.10:** BBC lemezek. **22.15:** „45 perc Londonban." Bánóczy Dezső dr. hang-

PÁRTÉLET

MA, azaz folyó hó 25-én délután 6 órakor a Párt Rákóczi-úti székházában NÖTITKÁRI értekezlet. Pontos megjelenést kérünk.

PARTTESTÜLETI HIREK

Kőművesmesterek figyelmébe! Folyó hó 25-én, szerdán délután 5 órakor a Rákóczi-út 24. számú ház tanácskozó helyiségében a kőművesipari szakcsoport taggyűlést tart. Tárgy: Adóügyek, munka és szakmai kérdések. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Az új kisipari és háziipari kalkulációs rendelet elkészült, az Ipartestület jegyzői hivatalában átvehető.

A húsipari szakosztály folyó hó 25-én, szerdán délután 5 órakor szakosztályi ülést tart. Tárgy: Áruelosztás. Pontos megjelenést kér az elnökség.

Mestervizsgára előkészítő ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam kezdődik folyó hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor az Ipartestületen. Jelentkezni lehet szerdán és csütörtökön délelőtt 8—12-ig a jegyzői hivatalban. A tanfolyam befejezése után a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara mestervizsgákat tart.

SZAKSZERVEZETI HIREK

MŰSOROS MUNKÁSELŐADÁS A KULTÚRHÁZBAN

E hó 28-án este 18 órai kezdettel a Szabad Szakszervezetek nagy élményt ígérő műsoros-estet rendeznek a Kossuth Lajos-út 13. sz. alatti kultúrházban. Városunk műkedvelőgárdáinak java fog szerepelni az est keretében. Utána tánc. Ételekről, italokról a Szakszervezet nőszövetsége gondoskodik s házias vendégszeretetével szívesen vár minden dolgozót.

Fodrászmunkások Szabad Szakszervezete folyó hó 27-én délután 5 órai kezdettel nagygyűlést tartanak. Ezúton felhívjuk az összes fodrászmunkások és fodrászmunkásnők figyelmét a pontos megjelenésre, a tárgy fontosságára való tekintettel. Ugyanakkor pénztári órát is tartunk. Kérjük a tagokat hátralévő tagdíjakat minél előbb fizessék be.

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Famunkások felkérik munkanélküli tagjait, hogy szerdán délután 17 órakor saját érdekükben jelenjenek meg.

Házfelügyelők 26-án taggyűlést tartanak.

Pedagógusok 27-én 16 órakor taggyűlést tartanak.

Élelmezési Munkások Szabad Szakszervezete folyó hó 26-án, csütörtökön délután 14 órakor összvezetőségi ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel az összes vezetőségi tag pontos megjelenése kötelező.

A **Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete** ma, szerdán délután 5 órakor rendkívüli vezetőségi és választmányi ülést tart. Kérik a tagok feltétlen megjelenését.

A **Vendéglátóipari Munkások Szabad Szakszervezete** folyó hó 27-én, pénteken éjjel 12 órakor a Szociáldemokrata Párt Zrínyi-u. 13. sz. alatti helyiségében összes taggyűlést tart, melyre az összes szaknunkás és segédszemélyzet megjelenése kötelező.

Ifjúmunkások folyó hó 27-én, pénteken délután 6 órakor taggyűlést tartanak, amelyre az ifjak feltétlenül jelenjenek meg.

Megalakul a magánalkalmazottak kultúrcsoportja. A Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete régi, nagymultú kultúrműködését megkívánja kezdeni és ezért elhatározta, hogy megalakítja és megszervezi működvelő gárdáját. A csoport vezetésére Róna Sándor operaénekest, az Aradi Színház volt igazgatóját sikerült megnyerni és ezzel az énekesek és működvelők nevelése és vezetése az egyik legkiválóbb vezető kezébe kerül. Jelentkezni lehet mindennap a Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezeténél a hivatalos órák alatt délelőtt 9—12, délután 3—6 óra között.

SZINHÁZ

Heti műsor:

25-én, szerda este ½8 órakor: Az elcserélt ember, színmű. (B. bérlet).

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

SPORT

FELAVATTÁK NAGYKANIZSÁN AZ ORSZÁG EGYIK LEGSZEBB SPORTTELEPÉT

Vasárnap a Magyar—Amerikai Olaj RT (MAORT) Munkás SE ünnepélyes keretek között avatta fel új sporttelepét, amely méreteiben és minőségében joggal mondható egyenlőnek a legjobb fővárosi pályákkal. Az amerikaiak 1000 dolláros segítségével indult meg az építkezés, amely azonban kevésnek bizonyult volna a MAORT alkalmazottak áldozatkész segítő munkája nélkül. Állásra való tekintet nélkül szabadidejük feláldozásával együtt csákányozott a munkás a mérnökkel, a furómesterek a tisztviselőkkel, sőt a gyeptéglázásnál a munkásnők és tisztviselőnők is segítettek. Az odaadó munkának meg is érett a gyümölcse. Vasárnap jóleső örömmel pihent meg szemünk a zöld gyepen. A játéktér 116x70 méter méretű, több tízezer gyeptéglából készült talaja olyan, mint a zöld perzsaszőnyeg és sima, mint a márványlap. Szépen mutat a zöld alapon a hófehér, modern ívelésű két futballkapú. A játékteret 460 m hosszú salakpálya övezi. Egyik végében legmodernebbül épített kosárlabdapálya, hálólabdapálya és labdarugóedzéseknél használatos lábteniszpálya épült, a másik végében az összes atlétikai szám lebonyolításához atlétapályák (súlydobás, magasugrás ,távolugrás, stb.). Merem állítani, hogy Magyarországon nincsenek olyan játékosöltözők (minden csapat részére fehér csempézett fürdők, tussolók, korszerű gázfűtés, stb.), mint a MAORT pályán. Sajnos a lelátók még anyaghiány miatt nem épülhettek, de a közeljövőben elkezdik az építkezést. Uszómedencék építése is tervezés alatt áll. A pálya befogadóképességét kb. 15.000 személyre tervezik. A megnyitó ünnepséget Mister Rüdemann, a vállalat amerikai vezérigazgatója, a sportegyesület elnöke nyitotta meg magyar nyelven, majd kezdetét vette a nagyszabású sportbemutató a legjobb fővárosi, pécsi és kanizsai atléták közreműködésével. Az ünnepség főszáma a labdarugómérkőzés volt ,amely előtt a BTC virágcsokorral üdvözölte a MAORT csapatát, a kanizsaiak pedig egy 30 cm-es miniatür amerikai repülőalkatrészből készült furótoronnyal kedveskedtek. A nagykanizsai közönségről csak annyit, hogy sportszerűek és elfogulatlanok és ami a legfőbb, biztatják a csapatukat, megérdemlik, hogy csodaszép sporttelepükön a közeljövőben nagyszerű sportélet induljon meg.

Tóth Zoltán.

* **A PVSK ökölvívói** a Barcsi VSK ökölvívóit látják vendégül. Az utóbbi időben Barcs ökölvívói igen feljavultak, s a pécsi fiúknak keményen kell küzdeni, hogy megállják helyüket velük szemben. A mérkőzés 11 órai kezdettel a Budai Katolikus Körben kerül lebonyolításra. A mérkőzésen a következő nevesebb barcsi ökölvívók szerepelnek: Gigler, Kelemen és Kapocsi, aki Lengvelországban mint vasutas válogatott szerepelt.

Háztartások figyelmébe!

Értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy apritott tüzifát és fütőszenet 100 kg-tól házhoz szállítunk. báró Bánffy D.-utca 11. sz. alatti telepünkön 100 kg-on aluli mennyiséget kiszolgálunk.

Befizetések és előjegyzések ugy telepünkön, mint Jókai-tér 5. sz. alatti irodánkban naponta eszközölhető.

Szállítmányozási és Kereskedelmi rt.

Jókai-tér 5. szám, Telefon: 17-38.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím: **Iglóutca 1., II. em., ajtó 5.**

ELADÓ egy 20—25 mázsa teherbírású, majdnem új rugós spediter kocsi. Pécs, Lánc-utca 8/2. szám.

Pécs thj. város tanácsától.
34.548/1946. VII.

Tárgy: Konyhakertészet létesítése.

HIRDETMÉNY

Pécs thj. város tanácsa a közellátásban mutatkozó konyhakerti vetemények hiányának pótlására, konyhakertészet céljára kiválóan alkalmas circa 18 hold területű (rét és szántó) földingatlant az ottlevő épületekkel együtt, kitűnő öntözési lehetőséggel egytagban bérbe kíván adni. Az ingatlan a Megyeri-úti Szennyvíztisztító- telep közvetlen déli határvonala mellett terül el.

Bérleti idő kb. 6—8 év, esetleg hosszabb tartamú.

A város tanácsa felhívja a főleg konyhakertészettel foglalkozó és esetleg felszereléssel rendelkező gazdákat, hogy a bérletre vonatkozó zárt, irásbeli ajánlatukat folyó évi szeptember 28-ig a város gazdasági ügyosztályán nyujtsák be. (Városház, II. em. 88.)

A bérösszegre holdanként búzasúlyban kell ajánlatot tenni.

Az ajánlatot magábafoglaló lezárt borítékot „Konyhakertészet" jelzéssel kell ellátni.

Pécs, 1946. évi szeptember 21.

Polgármester.

RÁDIÓ
részletfizetésre is kapható
Javítás garanciával:
Hohmann Jenő
cégnél, Inczédy-u. 9/I.
Telefon: 20-07. sz.

BERBEVENNÉK 4 fotelt, írószéket, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Előfizetők gyűjtésére

magas jutalék mellett felveszünk intelligens, jómegjelenésű **nőket** és **férfiakat.** Megfelelés esetén fixet adunk. Kevés szorgalommal, biztos megélhetést nyujtunk.

Jelentkezni 10—11-ig az ÚJ DUNÁNTÚL szerkesztőségében.

Üveg- és porcellánáru nagy választékban a legolcsóbban.
URVÖLGYINÉL, Városházépület.

Előjegyzett tankönyvek megérkeztek az Új Dunántúl könyvesboltjába
Pécs, Kossuth L.-út 4. Tel. 24-90.

TÁBLAÜVEG!!!

Tisztelettel értesítem a T. fogyasztó közönséget, hogy az évtizedes multtal rendelkező

Zagyvapálfalvai Üveggyár Rt.

táblaüveg gyártmányaiból cégemnél lerakatot létesített, melyből módomban áll viszonteladókat és nagy fogyasztókat komplett láda és wagontételekben raktáramból a legkedvezőbb árak mellett kiszolgálni.
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

Galambos László üveg, porcellán és táblaüveg nagykereskedő
Pécs, Perczel-u. 32. Telefon: 24-02.
(Üzleti órák alatt Schwarczenbergnél, Kossuth L.-ut 37. tel.: 28-16.)

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**

Olcsón könyv, papir, irószer

VIDÉKI TANULÓLÁNY felvétetik. Pénzért, vagy élelemért ellátást kaphat. Mária u. 16. — **Margit ruhaszalon.**

4-5 SZOBÁS LAKÁST keresek a belvárosban. Egyik szoba különbejáratu legyen. Három szoba hallosat adhatok cserébe. Telefon: **18-11.**

Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs
Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-48
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Cvenser József

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 217. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 26. CSÜTÖRTÖK

Életfogytiglani kényszermunkára ítéltek egy pécsi kereskedősegédet — Októberben megindul a pécsi közmunka — Új vezető a pécsi rendőrség élén.

Egy éve...

1945 szeptember 25-én új korszakot jelzett a magyarság történelmének óramutatója

Még egyáltalán nem volt eldöntött kérdés, vajjon a borzalmas katasztrófa után lesz-e mód és lehetőség állami életünk továbbvitelére, a politikai és gazdasági talpraállás mellett elvesztett nemzeti becsületünk visszaszerzésére, amikor megtörtént a világtörténelemben páratlan gesztus: győző a legyőzöttet felemelte elesettségéből. 1945 szeptember 25-én Vorosilov tábornagy felkereste a magyar miniszterelnököt és a Szovjetunió kormánya nevében átnyújtotta azt a jegyzéket, melyben bejelenti, hogy kormánya a magyar kormánnyal felveszi a diplomáciai kapcsolatot.

A Szovjetunió ezzel a páratlan gesztussal egycsapásra kiemelte Magyarországot abból a külpolitikai elszigeteltségből, amely a háború következtében bennünket nemzetközi téren sújtott, s amelynek minden vonatkozásban igen komoly kihatásai voltak. Senki előtt nem kétséges ma már, hogy a függetlenségét visszanyert, a demokráciában újjászülető, a felemelkedés útjára lépett magyar nép életét, felemelkedését, nemzeti becsületét szabadságával együtt épen az a nemzet, az a hatalom adta vissza, amely ellen végzetes bűneink következtében a legtöbbet vétettünk. Nem használta ki a lehetőségeket, nem igyekezett magának politikai tőkét kovácsolni abból a letagadhatatlan tényből, hogy egy legyőzött ország a lába előtt hevert, azt tehetett volna vele, amit akart, hanem segítőkezet nyujtott államunk helyreállításában és a politikai élet megindításában. Ezzel a cselekedetével, ezzel a felmérhetetlen jelentőségű nagylelkűségével egyszer s mindenkorra elkötelezte a magyar népet.

Az, ami ma Párisban történik, mind azt igazolja csupán, hogy szakítanunk kell a mult országvesztő politikájával, az egyoldalú nyugati orientációval, mert amint 1919-ben megkaptuk németbarát politikánkért a kegyetlen leckét, most újból ezt a leckét kapjuk meg. Nincs többé idegen szomszéd népekre terjeszkedő magyar imperializmus, itthoni népelnyomásból élő magyar feudalizmus, mint ahogy nincsen a dolgozók elnyomására berendezkedő kapitalizmus sem többé Magyarországon. Ennek az útnak a továbbépítése nemzeti létünk fennmaradásának egyetlen biztosítéka. Ezt az útat azonban nem lehet másként elképzelnünk, mint a Szovjetunió támogatásával, amely tavaly, rendezett állami élethez segített bennünket és a jövőben igen nagy része lesz gazdasági életünk helyreállításában.

Ha reálpolitikát követünk, ha sikerül elmélyítenünk azt a barátságot, amely bennünket most a Szovjetunióhoz kapcsol, jövőnket illetően legfőbb feladatunkat végeztük el. (b. j. dr.)

Enyhülés a 200.000 szlovákiai magyar kitelepítésének kérdésében

Newyorkban folytatják a párisi békeértekezletet

Párisból jelenti a MTI: Masaryk csehszlovák külügyminiszternek a magyar bizottság hétfői ülésén elmondott beszéde szembeszökő változást jelent a csehszlovák diplomáciának a 200.000 szlovákiai magyarral kapcsolatos taktikájával.

Ennek oka valószínűleg az, hogy a bizottság tagjaiban nem keltett jó hatást az a gyülölködő mód, ahogyan a szlovák diplomaták a szlovákiai magyarság egész sorsát kezelték. A felszólalásokból kiderült, hogy a bizottsági tagok többsége a leghatározottabban állást foglalt az ellen, hogy a kényszerattelepítést a béketervezet szövegébe beiktassák és sok jel szól amellett, hogy Masaryk békülékeny szellemű beszéde ezeknek a felszólalásoknak következménye is volt

és a rideg tények parancsolta szükségesség fogadtatta el vele azt a megoldást, hogy az áttelepítés kérdését az albizottság elé vigyék.

Magyar diplomáciai körökben egyébként örömmel üdvözlik Masaryk békülékenyebb hangját, mert azon a véleményen vannak, hogy a dunavölgyi béke a két ország jószomszédi kapcsolatai nélkül el sem képzelhető.

A pozsonyi hidfő kérdése

Párisból jelenti a MTI: A magyar politikai és területi bizottság kedd délutáni ülésén az újzélandi kiküldött szólalt fel először és az ott élő nemzetiségek megoszlása szempontjából vizsgálta a pozsonyi hídfő kérdését. Megállapította, hogy Rajka és Bezenye községek kivételével a többi község átcsatolása véleménye szerint elfogadható.

Ekkor Hajdu csehszlovák kiküldött emelkedett szólásra és köszönetet mondott Ujzéland képviselőjének azért, amiért véleményével elvben elfogadta a csehszlovák álláspontot és ezzel elismerte Csehszlovákia jogosságát.

Fehéroroszország kiküldötte egyenesen csak támogatta a csehszlovák javaslatot és többek között kijelentette, hogy az öt község ügyében a megoldást meg lehet találni. Amire tekintettel kell lenni, az a rajkai zsilip kérdése, mert nézete szerint ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Kanada delegátusa az ügy további beható tanulmányozását javasolta.

Az ülés második részét a sajtó kizárásával folytatták.

Október 5-ig...

Párisból jelenti a Reuter: A négy nagy keddi megbeszélésén elhatározták, javasolni fogják a párisi értekezletnek, hogy fogadjon el olyan menetrendet, amelynek értelmében

az összes bizottságok október 5-ig fejezzék be a szavazást.

Az előterjesztett javaslatok és pótindítványok tekintetében a külügyminiszterek azt is elhatározták, hogy az értekezlet teljes üléseit október 15-ig befejezik és ennek érdekében javasolni fogják, hogy a bizottságok szükség esetén határozzák meg a felszólalások számát. Amennyiben egyes bizottságok október 5-ig nem tudnák munkájukat befejezni, a nagyhatalmak külügyminiszterei megteszik a szükséges lépéseket.

Elhatározták azt is, hogy a teljes ülésen minden egyes békeszerződést mint egészet vesznek fontolóra. Mihelyt a teljes ülés október 5-től kezdődően megkezdi a javaslatok előterjesztését, a külügyminisizterek tanácsa nyomban hozzálát ezek fontolóra vételéhez.

Folytatása Newyorkban

Bevin javasolta, hogy a külügyminiszterek tanácsa ezután Newyorkban folytassa munkálatait a békeszerződésekkel kapcsolatban.

Byrnes a munkának Párisban való folytatását indítványozta. E tekintetben határozott döntés nem történt.

Bevin azt is javasolta, hogy amennyiben a bizottságok október 5-ig nem fejeznék be munkájukat, a hátralévő kérdésekben a döntést a teljes ülés hozza meg.

Molotov ezt ellenezte. Végül a javaslatot elvetették.

Azt is indítványozta Bevin, hogy a külügyminiszterhelyettesek október 22-én üljenek összes Newyorkban a végleges békeszerződések előkészítése céljából és a külügyminiszterek tanácsa november 1-től 7-ig folytassa a helyettesek munkáját, továbbá, hogy november végén kezdjenek hozzá a Németországra vonatkozó kérdések megtárgyalásához. Az indítványok felett nem döntöttek.

A londoni rádió jelentése szerint Sztálinnak az a kijelentése, hogy nem hisz új háború valóságos veszélyében, világszerte nagy érdeklődést keltett. A kommentárok közül sokan kapcsolatba hozzák ezt a nyilatkozatot a négy nagyhatalom külügyminisztereinek a párisi értekezlet megnyorsítására vonatkozó igyekezetével, valamint Édennek azzal felhívásával, hogy a Nyugat és Szovjetoroszország viszonyát új alapokra kell helyezni. Clayton amerikai külügyi államtitkár igen fontosnak mondotta a nyilakozatot. Wallace úgy nyilatkozott, hogy Sztálin és Éden nyilatkozata reménységet hoznak világszerte az emberek millió számára, akik békét kívánnak.

Newyorkban Sztálin nyilatkozatának hatására az értéktőzsdén is javulás állt be.

A Szovjetunióban nagy megkönnyebbüléssel fogadták Sztálin miniszterelnök nyilatkozatát.

Az orosz nép ugyanis meg van győződve, hogy ha Sztálin azt mondta, nem lesz háború, akkor tényleg nem is lesz.

Párisban a béketértekezlet megfigyelőire is nagy hatást gyakorolt a nyilatkozat.

Londonban Sztálin nyilatkozatát a lapok általában örömmel fogadják.

Vissza Roosevelthez

Newyorkból jelenti az AFP Az Amerika és a Szovjet között mutatkozó feszültségnek az az oka, hogy Amerika szakított Roosevelt politikájával — mondotta Browder, az amerikai Kommunista Párt volt vezére. Hozzátette, hogy Roosevelt egyenlő félként kezelte a Szovjetuniót s ezzel megnyerte bizalmát és ragaszkodását. Csak akkor állíthatjuk helyre azt a viszonyt és csak akkor építhetünk fel tartós békét, ha visszatérünk ahhoz a politikához, amelyet Roosevelt követett — mondotta Browder. Truman azt akarja, hogy Roosevelt utóda legyen, akkor ki kell vennie az amerikai külpolitika irányítását Wandenberg kezéből — tette hozzá.

Londonból jelenti a MTI: Az angol rádió újból foglalkozott Sztálinnak a Sunday Times kérdéseire adott feleleteivel és idézte a Times diplomáciai tudósítójának következő megállapítását:

Sztálin nyilatkozata nagyon sok kételyt eloszlatott és sok kérdés megoldására alkalmas kiindulási alap. Nyilatkozata a legalkalmasabb pillanatban hangzott el. Lényegében enyhítette a nemzetközi feszültséget és új bizalmat öntött az orosz népbe.

Hajdu csehszlovák delegátus felháborító támadása a magyar demokrácia ellen

Páris, szeptember 25.

A magyar albizottság kedd délutáni ülésén annak a lehetősége is felmerült, hogy a pozsonyi hídfő kiszélesítésére irányuló kérdésben kompromisszumos megoldást fogadnak el. Ehhez elsőnek az újzeelandi delegátus szólt hozzá, aki felvetette a kérdést, vajjon nem elégítené-e ki Csehszlovákiát valamivel kisebb terület?

Hajdu cseh delegátus, majd Ukrajna kiküldötte szólalt fel, aki támogatta a csehszlovák pótindítványt.

Kanada képviselője egy-két napos haladékot kért a kérdés tanulmányozására, de az elnök hivatkozva arra, hogy a bizottság munkáját október 5-ig be kell fejezni, elutasította a kérést. Az ausztráliai kiküldött ezután több kérdést tett fel Hajdu cseh delegátusnak, majd Kanada delegátusa kérdezi meg, hogy a terület átengedése esetén milyen státutum lenne érvényben az ott élő magyarok számára.

Hajdu válaszában kifejti, hogy ezek a magyarok élvezni fogják az emberi jogokat (vajjon a többi Csehszlovákiában élő magyarok miért nem élvezhetik ezt? szerk.) vagy pedig külön megállapodással a magyarokat a fennálló cseh—magyar lakosságcsere-egyezmény értelmében kicserélik.

A vita végén Hajdu cseh delegátus azt kérte, hogy nyílt ülésen szeretne válaszolni a magyar delegáció szombati nyilatkozatára.

Az elnök kijelenti, hogy az albizottságot nem érdekli, hogy Hajdu milyen választ ad a magyar delegációnak, hanem csak az, hogy az albizottság tagjainak milyen választ ad. A csehszlovák kiküldött ragaszkodik ahhoz, hogy válaszoljon a magyar delegációnak. Az elnök kijelenti, egyáltalán nem szükséges, hogy Hajdu válaszoljon a magyar delegációnak. Miután a csehszlovák kiküldött ragaszkodik álláspontjához, az elnök megadja neki a szót.

Hajdu gúnyosan vitatkozik a magyar statisztikai adatokkal, amelyeknek pontatlanságát szerinte az egész világ ismeri. Hajdu szerint vakmerőség, hogy egy volt fasiszta, ellenséges és leverт ország, amilyen Magyarország, amely húsz éven belül kétszer vett részt támadó háborúban és ezer éven keresztül rabszolgasorsban tartotta a szlovákokat, majd Hitler oldalán harcolva megtámadta a békés Csehszlovákiát, aggresszív szándékokkal gyanusítja Csehszlovákiát. Csehszlovákia a legerőteljesebben tiltakozik a magyar delegáció szombati pimasz nyilatkozata ellen.

Az albizottság tagjai a felszólalásra nem reflektálnak, amelynek elhangzása után a zelnök Csehszlovákia kérésére zárt ülést rendel el. Az újságíróknak el kell hagyniok a termet. A nyílt ülés 18 óra 45 perckor ért véget.

Hajdu úr, a csehszlovák delegátus e felháborító és a magyar demokráciát súlyosan sértő nyilatkozatára a hivatalos magyar körök hisszük, hogy a méltó választ meg fogják adni. Addig is, meg kell állapítanunk, hogy ilyen és hasonló durva és sértő támadásokkal azok szoktak élni, akik a tényekből és érvekből kifogytak. És mégegyet meg kell állapítanunk, hogy Magyarország, amelynek multbeli vezetői tényleg fasiszták voltak, legyőzve és kifosztva saját és csakis saját erejéből megteremtette a magyar demokráciát. Biztosította az országban a félelem nélküli életet, súlyos és példás ítéletekkel torolta meg a fasiszta bűnösök vétkeit és szerényen megkérdezzük: vajjon mindezt elmondhatja-e magáról Csehszlovákia is...

Ottó Adolf tornatanár hat hónapot kapott a népbíróságon

Öreg, beteg ember állott a népbíróság Kotsis tanácsa előtt. Ottó Adolf, a német gimnázium volt tornatanára, aki, hogy állását megkapja, belépett a volksbund szervezetbe. A népbíróság a nyomatékos enyhítő körülmények beszámításával a legenyhébb büntetéssel sújtotta és hat hónapi börtönre ítélte. Ebből is 5 hó és 21 napot kitöltöttnek vett. A népügyészség az ítéletet megfellebbezte.

A szakszervezetek világszövetsége a békéért

Londonból jelenti a MTI: A világ szakszervezetei szövetségének végrehajtó tanácsának newyorki ülésén elhatározták, felhívást intéznek a szövetség 70 millió tagjához, tudassák kormányaikkal, hogy nemzeteik ellenzik az új háborúra való készülődést.

Életfogytiglani kényszermunkára ítéltek egy pécsi kereskedősegédet

Lázár Imre útja a pécsi zsidótemplom kórusától a pesti nyilas gyilkosságokig

Talán még egy letartóztatás sem okozott Pécsett nagyobb feltűnést, mint amikor a budapesti katonapolitikai rendőrség letartóztatta és Budapestre szállította az egyik Irgalmasok-utcai festéküzlet segédjét, Lázár Imrét, akit nem kevesebb, mint tizenkét rablással párosult gyilkossággal vádoltak.

A fiatal, szőke és zömöktestű Lázár Imrét sokan ismerték Pécsett, de senki róla ilyen vérengzéseket nem képzelt volna el. Az Irgalmasok-utcai üzletben már kora gyermeksége óta dolgozott és főnökei mindig meg voltak vele elégedve. Szép hangja volt és így a pécsi zsidótemplomban az ünnepi istentiszteleteken, mint a kórus tagja állandóan résztvett.

A háború alatt ő is bevonult, majd a felszabadulás után visszajött és újból beállt régi üzletébe. Itt ő volt a leghangosabb sopánkodó, amikor hallotta, hogy régi gazdája elpusztult a deportációban és nem mulasztott egy alkalmat sem annak hangoztatására, hogy ő mennyire elítélte a zsidó üldözéseket.

Igy érthető a pécsiek meglepetése, amikor arról értesültek, hogy Lázár Imre egyike volt a legvérengzőbb u. n. pesti zsidókísérőknek, akinek lelkiismeretét számos gyilkosság terheli.

Lázár Imre ügyét az elmúlt héten tárgyalta a budapesti népbíróság. Az egykori pécsi kereskedősegéd megtörve vallotta be egyes gyilkosságait, de azok nagyrészéről nem akart tudni. A tanuvallomások elhangzása után a népbíróság az elvetemült gyilkost

életfogytiglani kényszermunkára ítélte.

Az ítéletet a népügyészség, amely halált kért Lázár Imrére, megfellebbezte.

Laki István rendőralezredes elvtárs az új pécsi főkapitány

Keszőcze Endre alezredes elvtársat a kerületi tanosztály parancsnokává nevezték ki — Nagyarányú áthelyezések a pécsi rendőrségen

Szerda reggel érkezett a pécsi rendőrfőkapitányságra a belügyminisztérium parancsa, amely szerint a pécsi és baranyai rendőrség vezetésével Laki István rendőralezredes elvtársat, a mohácsi kapitányság eddigi vezetőjét bízta meg, míg Keszőcze Endre alezredes elvtársat, aki eddig is nagy érdemeket szerzett a rendőrképzés terén, a most felállításra kerülő kerületi tanosztály parancsnokává nevezte ki.

Laki István elvtárs kinevezését a magunk részéről is a legnagyobb örömmel regisztráljuk, mert Laki elvtársban mohácsi működése alatt is erélyes kezű, puritán és a rendőrség ügyeit nagy szakértelemmel és pártatlansággal intéző vezetőt ismertünk meg, aki hisszük Pécsett is be fogja váltani a hozzá fűzött reményeket.

A rendőrségen ettől eltekintve nagyobb arányú áthelyezések is történtek. Igy Pogány Dezső őrnagy elvtársat a siklósi, Páldy százados elvtársat a villányi kapitányság vezetésére nevezték ki, míg Somlyó Géza őrnagy elvtársat a székesfehérvári kerületi tanosztály parancsnokává nevezték ki. Áthelyezték dr. Vadas Lőrinc rendőrszázadost is a budapesti főkapitányságra.

Október elején megindulnak Pécsett a közmunkák

Utak rendbehozatala, csatornázás, ONCsA-házak és a Dráva-menti falvak ujjáépítési munkálatainak befejezése a munkanélküliség megszüntetésére — Schwabach elvtárs nagyjelentőségű nyilatkozata a legközelebbi munkatervekről és a jövő kilátásairól

Ismeretes a pécsi Szabadszakszervezetek vezetőségének az a nagyarányú akciója, amit a mindnagyobb méreteket öltő munkanélküliség ellensúlyozására indított a közelmult hetekben. A szakszervezetek és a munkáspártok vezetőségei még az inflációs idő alatt felismerték a reakciós tőke előbb újjáépítést, most pedig a stabilizációt szabotáló azon törekvését, hogy tervszerű termelési korlátozással, vagy teljes üzemszüneteléssel egyrészt munkanélküliséget idézzen elő, másrészt lehetetlenné tegye a stabilizáció egyik lefontosabb előfeltételének és alapjának, az áruszaporulatnak elősegítését. A munkanélküliséggel minél nagyobb dolgozó tömegnek kenyértelenségbe taszításával az elégedetlenséget akarja szítani a mai rend ellen, gazdasági és politikai zürzavar felidézésével olyan helyzetbe akarja hozni a demokratikus kormányzatot, hogy végén maguk a dolgozó, és munkátlanná, kenyértelenné lett, nyomorba taszított tömegek forduljanak a mai rend ellen, amelyre a reakció sutyogó propagandája igyekszik a felelősséget áthárítani az általa felidézett gazdasági zürzavarért.

E cikknek nem feladata, hogy részleteiben kimutassa a tőkének az egyre fokozódó munkanélküliségért való felelősségét, csak leszögezni kívánjuk, hogy a pénzszűke korántsem hozható fel ennek okául. A szakszervezetek és a munkáspártok vezetőségei tisztában voltak ezzel, akkor, amikor a munkanélküliség enyhítésére és fokozatos leküzdésére irányuló akciójukat megindították. Most már ez az akció, hála a kitartó munkában résztvevő elvtársaink fáradozásának komoly eredménnyel kecsegtet. Az új Dunántúl munkatársa beszélgetést folytatott erről a munkáról és annak kilátásairól Schwabach Dénes elvtárssal, az „Ujjáépítés Szövetkezet" műszaki vezetőjével, aki a szövetkezet és a szakszervezetek vezetőinek az akció körül kifejtett munkája eddigi eredményeiről és jövő kilátásairól a következőkben nyilatkozott:

A KÖZMUNKÁK MEGINDITÁSA

— A munkanélküliség enyhítése, megszüntetése érdekében indított akciónk most már eljutott addig a pontig, amikor a tervek megvalósulás felé közelednek. A munkanélküliséget két párhuzamos vonalon akarjuk levezetni. Egyik a közmunkák megindításának vonala, a másik pedig az iparfejlesztés előmozdítása. A közmunkák megindítására már kidolgoztunk egy részletes tervezetet. Ebben a munkában rajtunk kivül a város műszaki ügyosztálya, az államépítészeti hivatal, a kultúrmérnökség és az erdőigazgatóság vett részt.

— A tervbe vett közmunkákkal kapcsolatban hangsúlyoznom kell, hogy elsősorban olyan közmunkák megindítását vettük tervbe, amelyeknél anyagbeszerzésre legkisebb tőke szükséges, hogy a befektetett tőke nagyrésze munkabérekre, tehát a munkanélküliség minél nagyobb mérvű enyhítésére legyen fordítható. Igy

elsősorban kerülnek kivitelezésre a város területén lévő egyes utak és gyalogjárók rendbehozásra, a Tüzér-utcai sportpálya és a Jankovics-telepi utak rendezése, a Magaslati-út tettyei szakaszának kiépítése, továbbá a még le nem csatornázott utcákban mintegy 1000 folyóméter csatorna elkészítése, a mintegy 13.000 folyómétert kitevő összes vizesárkok rendbehozása és a Littke-laktanya teljes lebontása, amely utóbbi munkánál nyert építőanyagot az ONCsA-házak egy részének befejező munkálatalhoz fogjuk felhasználni.

— Az államépítészeti hivatal tervbevette e közmunkák keretében a város közvetlen környékén az ide-oda befutó utaknak és árkoknak mintegy 25 km-nyi hosszban való rendbehozását, külön tervezetet készített azonkívül több más baranyai út és bekötőút rendbehozására. Annak az úthálózatnak a területén amely a közlekedési minisztérium vonalán bonyolódik majd le és más utak rendbehozását is tervbevették.

RENDBEHOZZAK AZ ERDEI UTAKAT IS

— Külön tervei vannak az erdőigazgatóságnak az erdei utak rendezésére, amely tervezetet a földmüvelésügyi minisztérium elfogadta, a közlekedésügyi minisztérium pedig saját programjába sorozta be. Ezeknek a munkálatoknak megkezdése most már csak napok kérdése. Az errevonatkozó miniszteri rendelet még a hét folyamán

minden valószínűség szerint

megérkezik a szükséges végrehajtási utasítással együtt.

— Hangsúlyoznom kell — mondotta Schwabach elvtárs —, hogy mindezekhez a munkákhoz a munkaközvetítés a szakszervezeteken keresztül történik majd — akkord órabérrel. A város demokratikus vezetőinek elszánt törekvése, hogy már most, október elsején megindítja a közmunkákat. Hogy ezek a tervek milyen nagy horderejűek a munkanélküliség levezetése szempontjából, ennek illusztrálására elég, ha megemlítem, hogy kivitelezésénél nem kevesebb, mint 1000—1500 munkás nyer majd foglalkozást, tehát kereseti lehetőséget. Emellett bizonyít az a tény is, hogy a minisztériumok köszönetüket fejezték ki a pécsi munkásság vezetőinek ezért a követésre méltó kezdeményezésért.

TERVEK ÉS KILÁTÁSOK A JÖVŐRE

— A jövőt illetőleg Pécs iparának óriási lehetőségek kínálkoznak a fejlődés szempontjából. Illetékes helyeken megértették, hogy a pécsi szénmedencére támaszkodva a legrövidebb időn belül e téren igen komoly eredményeket lehet elérni.

Illetékesek az előterjesztett programot teljesen magukévá tették és annak megvalósítása tekintetében, a bürokratikus formákat félretéve, hamarosan forintban kifejezhető eredményeket akarnak Pécs lakossága részére produkálni.

A DRÁVAMENTI UJJÁÉPITÉS

— A régóta vajúdó drávamenti falvak újjáépítésének ügyét is sikerült ezuttal a holtpontból kilódítani.

Az újjáépítési miniszter a munkálatok befejezéséhez szükséges hitelt a munkabérek erejéig rendelkezésre bocsátja a munkálatokat végző szövetkezeteknek.

Az építőanyagok beszerzését azonban a károsultakra hárítja, mivel az állam mostani pénzügyi helyzete mellett erre fedezetet nem nyujthat. A beszerzett anyag beépítését tehát az állam magára vállalja. Az illetékes minisztérium kívánsága szerint ki kell vizsgálni a károsultak anyagi helyzetét, illetve anyagi erejét, hogy mit tudnak teljesíteni és ennek eredményét figyelembe véve fog azután az állam bizonyos hitelakció keretében a segítségükre sietni. Ha ezen a téren kedvező kilátások mutatkoznak, úgy ezeket a munkálatokat is hamarosan tovább lehet folytatni.

Schwabach elvtársunk azzal fejezte be érdekes és nagyfontosságú eredményeket igérő nyilatkozatát, hogy reménye szerint ezen a ponton is hamarosan el lehet indítani az akciót s hogy a drávamenti falvak szerencsétlen károsultjainak feje felől is elmúlik a gond és aggodalom, amely már oly hosszú idő óta nehezedik ezekre a szegény emberekre. (m. j.)

Megszűnt a pécsi internálótábor

Részben kirepültek, nagyobbrészt Pestre mentek a „ómad rak"

A pécsi internálótábor feloszlott. Az oly sokak által várt szabadság azonban nem hozta meg azt, amit vártak tőle. A 400 internáltból ugyanis csak 150-et helyeztek szabadlábra, a többi 250 tovább „üdül". A hiba csak az, hogy áthelyezték őket Budapestre és ott a Buda-Dél internálótáborba kaptak beosztást.

Nagy szívfájdalma ez a jószívű hozátartozóknak és ismerősöknek. A pécs—budapesti vonatköltség ugyanis drágább, mint a pécsi villamos, s így nem tudják majd naponként, hanem legfőljebb csak havonként a „szegény kis galambocskákat" kacsapecsenyével és mákoskaláccsal jó erőben átmenteni az „utókor" számára.

Az ezután internáltak már nem részesülnek ilyen általános szabadlábrahelyezésben, mert akit ezután internálni fognak, az egyenesen Pestre kerül. Jó lesz tehát vigyázni!

A szakszervezeti munkaközvetítő megkerülésével vette fel alkalmazottját — 10 napi elzárásra, vagy 100 forintra ítélték a MATEOSz-t

Érdekes ügy került az I. fokú iparhatóság elé. A szakszervezeti munkaközvetítő hivatal feljelentette a MATEOSz-t, mert egy alkalmazottat vett fel anélkül, hogy ezt a szakszervezetben bejelentette volna és a munkaközvetítő hivataltól kérte volna.

Az I. fokú iparhatóság mint büntetőbíró a vádlott kihallgatása után az enyhítő körülmények figyelembevételével 100 forint pénzbírságra, átváltoztatható 10 napi elzárásra ítélte a vállalat felelős vezetőjét.

Az üggyel kapcsolatosan a szakszervezeti munkaközvetítő felhívja a vállalatok és munkavállalók figyelmét, hogy munkást csak az fogadhat fel, aki eme kérését előbb a szakszervezeti munkaközvetítőnél bejelentette.

Az ítélet a jövőben nem lesz ilyen enyhe és így remélhetőleg el fognak tűnni azok a visszaélések, amelyeket egyes nagyvállalatok alkalmazottaik nemfizetésével, illetve a kollektiv szerződés be nem tartásával elkövetnek. Igy rá fogják vezetni a vállalatokat arra, hogy kizárólag csak szakszervezeti tagot vehetnek fel, ami a munkásság egységét fogja növelni.

Négy millió forint gazdasági hitel az őszi szántásokra

Budapestről jelenti a MTI: Az őszi szántási munkálatok céljaira a Gazdasági Főtanács 4 millió forint bankhitel felhasználásához járult hozzá. A 4 milliós forint hitelt a földmüvelésügyi minisztérium vármegyénkint szétosztja. Az egyes vármegyék részére így megállapított hitelt a vármegyei gazdasági felügyelőségek a vármegyei termelési biztossal egyetértésben szétosztják azok között a községek között, ahol a földhözjutottak, a háborús kárt szenvedett földmüvesek igaerőhiány következtében az őszi szántási munkálatokat csak a legnagyobb nehézségekkel tudnák elvégezni. A hitelt igénybevevőknek kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a hitelösszegnek megfelelő szántási területen belül a terület egynegyed részének megfelelő további mezőgazdasági területet saját anyagi erejükből felszántanak. A hitelt az érdekelteknek 1947 október 1-ig kell visszafizetniök kilenc százalékos kamatozás mellett, amely 6 havonként előre fizetendő.

Csak a közvágóhidon szabad közfogyasztásra állatot levágni

A város polgármestere felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az érvényben lévő törvényes rendelkezések szerint közfogyasztásra állatot levágni (lelőni) csak a városi közvágóhidon szabad.

Közfogyasztásnak számít a vendéglők, szállodák, nevelőintézetek, éttermek, kórházak, kaszárnyák, népkonyhák, menhelyek, hentes- és mészárosok részére, továbbá az egyes vállalatok és üzemek által a saját alkalmazottaik szükségletére történő ölés vagy vágás. A most felsoroltak tehát minden fajta állatot csakis a közvágóhidon vághatnak, ahol a leölésre kerülő állatok után azok felhajtásakor a város közönsége részére járó húsfogyasztási adót, valamint a vágatási és szemledijat be kell fizetni.

A magánfelek által a saját háztartásuk részére leölt állat húsából eladni szigorúan tilos.

MOZI

Csütörtök-péntek, szeptember 26-27.

PARKMOZI

Válóperes leány

Korda Sándor vígjátéka. Főszerepl k: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

APOLLO

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

URÁNIA

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

Előadások 6, 8 órakor.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás csütörtök estig: Gyenge légáramlás, kevés felhő, száraz idő. A reggeli órákban erősödő ködképződés. A meleg tovább tart.

— **Felhívás a cséplőgép üzembetartókhoz.** A város polgármestere felhívja mindazokat, akik 1946. év folyamán cséplőgépberendezést tartottak üzemben, hogy folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor feltétlenül jelenjenek meg városháza III. em. 101. számú szobában.

— **A Pártnak szüksége lenne** nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált síma pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a legtöbbet.

— **Féláron utazhat** október 8-ig Budapestre és vissza az őszi kertgazdasági kiállításra. Kedvezményes jegyek kaphatók a Nemzeti Parasztpártban, Felsőmalom-u. 24.

— **Műsoros munkáselőadás a Munkás Kultúrszövetség Székházában.** Folyó hó 28-án, este 18 órai kezdettel a Szabad Szakszervezetek nagy élményt ígérő műsorosestet rendeznek a Kossuth Lajos-u. 13. sz. alatti Munkás Kultúrházban. Az est műsorát a város legjobb üzemi műkedvelőgárdái adják. Többek között a Pannonia Sörgyár: „10. számú Páholy" c. egyfelvonásos színművel, a Pécsi Kokszművek: „Váratlan meglepetés" c. vígjátékkal. A többi üzem műkedvelői pedig, így a Zsolnay-gyár, Bőrgyár zeneszámokkal, szavalatokkal, énekkel járulnak hozzá az est fényének és hangulatának emeléséhez. A műsor után tánc következik, amihez a zenét a Hivatásos Zenészek Szakszervezetének kiváló jazz-együttese szolgáltatja. Az egész est tartama alatt üdítőkről és italokról gondoskodik a Szabad Szakszervezetek Nőszövetsége, s házias vendégszeretettel minden dolgozót szívesen vár.

Értesítés!

A nyakkendők gyártását újból megkezdtem. Nagyobb mennyiségű új selyemből készült kendő olcsó áron kapható. Nagybani eladásnál árengedményt adunk. Javítást, tisztítást továbbra is vállalunk.

ELSŐ PÉCSI NYAKKENDŐ ÜZEM, Kossuth Lajos-út 8. sz., I. emelet.

— **RENDŐRSÉGI HÍREK. Ellopták a kutyáját.** Vasvári István városi tisztviselő feljelentést tett a rendőrségen Kopár Lajos vadászati felügyelő, Anna-utca 29. sz. alatti lakos ellen, aki németvizslakutyáját jogtalanul eltulajdonította. — **Elkapták a „szilvakirályt".** A rendőrség őrizetbe vette Mácsik György kereskedőt, aki nem létező szilvára nagyobb összegeket vett fel és ennek csak egy részét tudta visszafizetni. Az ügyel kapcsolatban a Kereskedők Testülete, hogy a kereskedők értékei tekintélyét megvédje, biztosítani fogja, hogy a kisemberek betétjeiket pénzükhöz hozzájussanak.

A közmunkák keretében megindul a vásárcsarnok építkezése

A város és a magántőkések tárgyalásai a legjobb eredménnyel kecsegtetnek — Eddig 300 jelentkező van a vásárcsarnoki fülkék e

Még egy hónap sem múlott el, hogy az Új Dunántúl szerkesztősége saját elhatározásából megkezdte tárgyalásait az évtizedek óta húzódó vásárcsarnok felépítése ügyében. Tárgyalásainkat siker kísérte és ennek köszönhető, hogy ami huszonnyolc éven keresztül nem valósult meg, az most kezdeményezésünk révén a közeli hetekben a megvalósulás stádiumába jut.

Kedd délelőtt a város vezetősége részéről dr. Tamás György h. polgármester elvtárs, a szakszervezet képviseletében Lakatos József elvtárs, a két pénzintézet részéről Korda Alfréd és Gellért Brunó igazgatók vettek részt a tanácskozáson, míg az építkezés ügyében Schwabach Dénes mérnök elvtárs tárgyalt a vásárcsarnok ügyében.

A tárgyalások eredményeként megállapodtak abban, hogy

a Littke-kaszárnya lebontását még a közmunkák keretében megkezdik és utána rövidesen hozzáfognak a vásárcsarnok felépítéséhez.

A vállalkozó bankigazgatók elmondották, hogy eddig már közel 300 előjegyzés történt az érdekelt piaci kereskedők részéről, akik nagy örömmel vesznek fülkét az új vásárcsarnokban. Schwabach Dénes építész elvtárs bemutatta a vásárcsarnok terveit, amelyek megnyerték a jelenlévők tetszését. A tervek szerint a vásárcsarnok köralakban épülne fel és középső része szabad tetőnélküli lesz.

A további részletekről, amint a város részéről a tárgyalások befejeződtek, újabb ismertetést közlünk.

Jelszavaink a MKP III. kongresszusára

ÉLJEN A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT III. KONGRESSZUSA!
KÜSZÖNTJÜK A KULFÖLDI TESTVÉRPÁRTOK KÜLDÖTTEIT!
ELŐRE A NÉPI DEMOKRÁCIÁÉRT!
NEM A TŐKÉSEKNEK, A NÉPNEK ÉPÍTJÜK AZ ORSZÁGOT!
KI A NÉP ELLENSÉGEIVEL A KOALICIÓBÓL!
MUNKÁT MINDEN DOLGOZÓNAK!
VIRÁGZÓ MEZŐGAZDASÁGOT, JÓMÓDÚ PARASZTSÁGOT!
MEGDÖNTHETETLEN MUNKÁSEGYSÉGET!
HAJTSÁK VÉGRE AZ ÁLLAMOSÍTÁSI PROGRAMMOT!
ÉLJEN A MUNKÁSSÁG ÉS PARASZTSÁG HARCOS SZÖVETSÉGE!

Elkészült Pécs és Baranya-megye szociális munkaterve

Megírtuk néhány nappal ezelőtt, hogy kormányrendeletre Pécsett is megalakult a szociálpolitikai és közegészségügyi bizottság. Ennek a bizottságnak egyik legelső feladata lesz a szociális munkaterv megállapítása. A szociális felügyelőség már e is készítette ennek a munkatervnek nyers vázlatát, amelyet az említett bizottság ma a vármegyeházán tartandó ülésen vesz tárgyalás alá. A munkatervet kivonatosan az alábbiakban ismertetjük.

A szociális munkatervet községenkint kell elkészíteni és ezek képezik az országos munkatev alapját. A munkatervnek fel kell ölelni az egyes községek egész szociális helyzetképét, nevezetesena családok és családtagok számát, nemzetiségi és korszerinti megoszlását, úgyszintén az 1936. és 1946. közötti idő népmozgalmi adatait. Tartalmaznia kell a háborús helyzet okozta változásokat, valamint a felszabadulás utáni gazdasági átalakulásra, különösen pedig a földreform által előidézett gazdasági és szociális változásokra vonatkozó adatokat.

Külön fejezete a munkatervnek az anya- és csecsemővédelem, az aggok és hadigondozottak védelme és szociális ügyeinek kérdése, háziipari tevékenység előmozdítása, a népművelés minél szélesebb alapokra fektetése, a lakáskérdés, köztisztaság és közegészségügy fejlesztése érdekében előadások rendezése, ifjúsági nevelés stb.

A szociális munkatervben Pécs városának jelentős tervei várnak megvalósításra. Igy pl. az óvodai és iskolai étkeztetés 2500 személynek 100 napon át való népkonyhai étkeztetése, gyermeknyaraltatás, a meszestelepi házak felépítése, csecsemőkelengye-akció, a Matessa-árvaház férőhelyinek szaporítása, a tanoncotthon helyreállítása, tanoncok étkeztetése, hadigondozottak munkába állítása és téli tüzelővel való ellátása, átmeneti hadifogoly otthon létesítése, a gyermekmenhely, a Stefánia, valamint a napközi otthonok berendezési tárgyainak beszerzése stb.

Végül külön fejezet szól a falusi lakosság szociális, kulturális és egészségügyi kérdéseinek irányításáról, ami nagyjából megfelel a fenti irányelveknek. A munkaterv annak nyomatékos hangsúlyozásával záródik, hogy mindezen feladatok pénzügyi megoldásához az állam támogatására nem lehet számítani, hanem legnagyobb részben a társadalom áldozatkészségére. A bizottság reméli, hogy Pécs és Baranya áldozatkész társadalma úgy mint a multban, a jövőben is megteszi majd ezen a téren a maga kötelességét.

— **Az Izraelita Hitközség** ezúton értesíti a Hittestvéreket, hogy a Szentegylet (Chevra-Kadisa) is újjáalakul. A választásokat folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt 8—12-ig, míg az alakuló közgyűlést délután 4 órakor tartjuk meg a hitközségi tanácsteremben. — Szavazati joga van minden hitközségi tagnak, akiket szeretettel várunk.

PÉCSI KERESKEDŐK HÍRE

— **Kereskedők élelmiszerjegyeinek kiosztása.** A Kereskedők Testülete értesíti az összes kereskedőket, hogy az október 1-től érvényes közellátási jegyeket a Kereskedők Testülete nagytermében utoljára a mai napon délután 3-tól 7 óráig osztják ki. Azok, akik a jegyeket a mai napon nem veszik át, csak egészen későbbi időpontban kaphatják meg.

TRAFIKOSOK FIGYELMÉBE

A Pécsi Kereskedők Testülete dohányárus szakosztálya ma, csütörtök délután 5 (öt) órakor fontos ügyben szakosztályi ülést tart.

SPORT

Mérlegen a pécsi csapatok futballvasárnapja

Két NB. II-es csapata van Pécsnek és csak az egyik győzött a

DVAC

Itthon játszott a bányászcsapat, és nem valami magasszínvonalú, a második félidőre egészen ellaposodó játékkal megérdemelten győzött a Dombóvári VSE ellen. Szerencséje volt az újhegyi csapatnak. Nem a játékban, hanem abban, hogy ellenfele abszolut gyenge napot fogott ki. Védelme az első félidőben mintha a pályán sem lett volna. A második félidőre sem a DVSE védelem javult fel, hanem a DVAC csatársora romlott le, ezért nem ment a góllövés. Pedig a vasárnapi Dombóvárt nem öt, hanem 8-10 góllal kellett volna legyőzni. Nagy nyereség a DVAC csatársorának a középcsatár, Horváth. Az ő agilis játéka még sok sikert szerez majd csapatának.

Idegenben játszott, és kikapott a másik másodosztályú csapat, a

PVSK

Múlt vasárnapi győzelme, és a csapatot Győrbe kísérő nagy hízakodás alapján bizony mást vártunk. Ha nem is győzelmet, de tisztességes eredményt. Talán éppen ott volt a hiba, hogy arra senki sem gondolt, hogy Győrben ki is lehet kapni, hogy egy most felkerült ujonc NB. II-es csapat megverhet egy volt N. B.I-est. És bekövetkezett.

De nem akarunk sírni és temetni. Várjuk az elkövetkező eredményeket, az új győzelmeket. Ha ezek nem lesznek, akkor még mindig ráérünk arra, hogy elparentáljuk a csapatot.

Furcsa, hogy jószándékú kritikánk nem tetszik egyes játékosoknak. Adhatunk egyébként ilyen esetekre egy tanácsot: ha valamelyik játékos olvat olvas az ujságban ami neki nem tetszik, ne az ujságírót akarja személyében megbosszulni, hanem következő vasárnap a pályán mutassa be, hogy neki van igaza. Inkább ilyesmire pazarolja erejét. Mert az ujságíró arról aztán igazán nem tehet, hogy a PVSK Győrben kikapott és a centerhalfja olyan jól passzolt mindig az ellenfélhez. Azt hiszem, ezért csak a játékos felelős. Tehát magára vessen...

BŐRGYÁR

Győzött Nagykanizsán és ezzel megverte legnagyobb ellenfelét Tartalékosan állt fel és talán épp ennek köszönheti győzelmét. Horváth „Csindó"-ra egyáltalán nem lehet azt mondani hogy öreg, mert a játéka még mindig fiatalos és aranyat ér. És ez az „öreg" játékos volt a csapat lelke, neki köszönheti a Bőrgyár sokat érő győzelmét.

Van ugyan ennek a győzelemnek egy szépséghibája is: A MAORT jobbszélsője, aki húzódással vállalta a játékot, a második félidőben már ki sem jött a pályára, tehát 10 emberrel játszottak. Még ez sem ront azonban a győzelem értékén, mert az idegenben, ismeretlen pályán történt és az ellenfél a csoport bajnokjelöltje volt.

POSTAS

Fölényesen győzött a NTE ellen. Fölényesen és megerőltetés nélkül. Ezzel a második győzelmével a tabella első helyére tornázta fel magát a postás csapat, mely állandóan javul. Játékmodora kezd hasonlítani a PBTC játékához, náluk is csak a góllövéssel van baj.

PEAC

A második osztály legjobbjának igérkezik. Eddig két meccsét simán nyerte. Csatársora elvesztette ugyan Nagy Mikit, de ezzel szemben megtalálta góllövő cipőjét. A védelme is jó, nem sok csapat fogja ebben a csoportban megverni.

PAC BZs

Uj csapat és jól kezdett. Hiába, meglátszik rajta a Kisgazdapárt anyagi támogatása. Nem is annyira a Kisgazdapárt, mint egyes lelkes tagjai tömik pénzzel a csapatot. Igy aztán könnyű futballozni. A Bőrgyár II. ellen elért döntetlenük már egész szép eredmény és biztató a jövőre.

VÍVÁS

A Pécsi Egyetemi Atlétikai Club vívószakosztálya értesíti tagjait és az ujonnan beiratkozni szándékozókat, hogy a rendszeres edzések október 2-án megkezdődnek.

Edzésnapok: Hölgyek és férfiak részére, kezdőknek: Hétfő, szerda, péntek délután 4-5 óráig, haladóknak 5-6 óráig, versenyzőknek 6-8 óráig.

Az edzéseket idén is a club kiváló vívótanára Varga Mihály okl. vívómester vezeti.

Érdeklődők és ujonnan belépni szándékozók a club főtitkáránál, hivatalos órák alatt (hétfő, szerda, péntek d. u. 4-6 óráig) személyesen, vagy telefonon az Egyetemi Sportcsarnokban lévő hivatalos helyiségben (klub helyiség) érdeklődhetnek.

Tagságidíj 3, illetőleg 5 forint. Telefon: 17-54.

NB II. NYUGATI CSOPORT

1.	KMTE	2	2	—	—	7:3	4
2.	Győri DAC	1	1	—	—	4:0	2
3.	MOGURT	1	1	—	—	2:1	2
4.	PVSK	2	1	—	1	6:4	2
5.	DVAC	2	1	—	1	6:4	2
6.	Tatabánya	2	1	—	1	7:6	2
7.	SVSE	2	1	—	1	5:5	2
8.	Partizán	2	1	—	1	4:8	2
9.	DVSE	2	1	—	1	3:6	2
10.	Szf. TC	2	—	—	2	5:9	—
11.	Kistext	1	—	—	1	1:2	—
12.	Szf. MÁV	1	—	—	1	2:4	—
13.	NVTE	—	—	—	—	-:-	—
14.	Sz. Bar.	—	—	—	—	-:-	—

— **A Pécsi Egyetemi Atlétikai Club** folyó hó 27-én délután fél 7 órakor az „Egyetemi Sportcsarnokban" lévő klubhelyiségében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat, valamint az egyes szakosztályok vezetőit elvárja és pontos megjelenésüket kéri.

— **A Postás SE** értesíti az első és második csapatának játékosait, hogy csütörtökön (26-án) d. u. 4 órakor edzésen teljes számban jelenjenek meg.

* **Birkózás.** Újra megindul a birkózóversenyek sorozata Pécsett. Október 6-án nagy verseny lesz, amelyet a PVSK rendez. A verseny keretében a PVSK birkozócsapata a Dunakeszi Magyarság elsőosztályú csapatával küzd. Az új súlycsoportok szerint 8 súlycsoport lesz: lepke, légy, pehely, könnyű, váltó, közép, kisnehéz és nehéz. — Értesülésünk szerint két-három súlycsoportban meghívásos szabadstílusú birkózásra is sor kerül.

— **Kosárlabda.** Évadnyitó kosárlabda mérkőzések lesznek vasárnap délelőtt az egyetemi sportcsarnokban. Első eset, hogy a Nemzeti Bajnokság I. osztályú mérkőzése Pécsett kerül lebonyolításra. A PEAC női csapata játszik bajnoki mérkőzést a KaSE (Közalkalmazottak Sport-Egyesülete) Budapest, női csapatával. A KaSE női csapata az 1946. évi országos bajnok, továbbá megnyerte a Nyári Kupát. A csapat majdnem teljes egészében magyar válogatott. A női mérkőzés után a PEAC csapata játszik a KaSE férfi csapata ellen barátságos mérkőzést. A KaSE férfi csapata az NB. I. osztályában szerepel. A mérkőzések 10 órakor kezdődnek.

Svájci órák raktáron!

Órjavítást eredeti svájci alkatrészekkel jótállás mellett vállalok.

HENTZ KÁLMÁN

órás és ékszerész, Jókai-tér 2 szám.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 26. CSÜTÖRTÖK

Budapest I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. Hanglemezek. **8.00:** Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** Bóka László énekel. **10.00:** Hírek. **10.10:** Hanglemezek. **10.30:** Kísérleti adás. **12.15:** Sándor Böske és Balassa János énekel. **12.45.** Előadás. **13.00:** Az I. honvéd kerületi zenekar játszik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények **14.20:** Cigányzene. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** „Bartók Béla emlékezete". Zongorajáték. **16.30:** Gyermekrádió. **17.00:** Párthíradó. **17.10:** Orosz hanglemezek.**17.30:** Felolvasás. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények.**18.05:** Ádám Jenő népdalfélórája. **18.45:** A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság műsora. **19.00:** Az állami Operaház megnyitó előadásának közvetítése. **19.45:** Hírek. **20.00** Az Operaház előadásának folytatása. Utána kb. **20.50:** Hírek és előadás oroszul. **21.25:** Táncjáték egy felvonásban. **22.00:** Hírek. **22.20:** Hanglemezek. **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** Hanglemezek. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Magyar tánclemezek. Hanglemezek.

Budapest II.

22.00: Hanglemezek. **20.30:** Előadás. **21.00:** Hírek. **21.15:** Déri Tibor jazz-együttese játszik a Sanghai kávéházból. **22.15:** Hanglemezek.

PÁRTÉLET

A PÉCSI 2 HÓNAPOS PÁRTISKOLA

október 6-án végzett növendékei és a Budapesten végzett 2 hónapos hallgatók részére közös találkozást rendez. Kérjük az összes érdekelteket, részvételüket jelentsék be azonnal levélben, hogy a kellő előkészületeket megtehessük.

SZÍNHÁZ

JÁVOR PÁL PÉCSETT

Jávor Pál tegnap esti gyorssal városunkba érkezett. A színháznál lázas készülődés folyik a vendégszereplésre. A mai főpróbán már Jávor Pál is résztvesz. Remélhetőleg ezen vendégszereplésekre már nemcsak erkölcsi, hanem anyagi siker is fogja jellemezni. A Nemzeti Színház igazgatója mindent elkövet, hogy a Színház nívós és szép előadásokat produkáljon, vendégeket hoz stb. Most már csak a közönségen van a sor, hogy ezen igyekezetet méltányolja is.

A vendégszereplés műsora:

1946 szeptember 26-án este ½8 órakor.

1946 szeptember 27-én este ½8 órakor. (Bérletben.)

1946 szeptember 28-án este ½8 órakor.

1946 szeptember 29-én délután 4 órakor.

1946 szeptember 29-én este ½8 órakor.

Pénztári órák: Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.

A bérlők helyeit déli 12 óráig tartja fenn a pénztár.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Szigeti out. 42. és Petrezselyem utca 1 a. számu üzlethelyiségekre nyilvános pályázatot hirdetek. Felvilágosítást nyujt a lakáshivatal. Polgármester.

ELVESZETT Panni névre hallgató nőstény, fehér foxi a Lyceum utca környékén. Megtalálója jutalom ellenében adja le Lyceum-utca **13. szám alatt.**

Használt férfiruhát, cipőt, fehérneműt magas áron vesz. — Hetényi Dezső, Zsolnay Vilmos utca 13.

HASZNÁLT, 3½ folyóméter hosszú pék vas sütőteknőt megvételre keresek. Cím 827. szám alatt a kiadóban.

Előfizetők gyűjtésére

magas jutalék mellett felveszünk intelligens, jómegjelenésű **nőket** és **férfiakat.** Megfelelés esetén fixet adunk. Szives szorgalommal, biztos megélhetést nyujtunk.

Jelentkezni 10—11-ig az ÚJ DUNÁNTÚL szerkesztőségében.

Előjegyzett tankönyvek megérkeztek az Új Dunántúl könyvesboltjába

Pécs, Kossuth L.-út 4. Tel. 24-90.

Jön a tél! Hozassa rendbe kandallóját, kályhályát, tüzhelyét **FRIEDRICH vasárugyárban.** Pécs, Bajcsy Zsilinszky-út 12. Telefon: 18-66.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

ELMARAD A KORPAKIUTALÁS

A közellátási ügyosztály közli a közönséggel, hogy a lapokban kedden tévesen jelent meg a korpakiosztásra vonatkozó közlemény. A közönség tehát ne ostromolja korpáért a hivatalt, mert ezidőszerint korpa nem áll rendelkezésre.

SZAHARIN-OSZTÁS

A közellátási minisztérium a város 12 éven felüli lakosságának szeptember hónapra személyenként egy csomag (20 tabletta) szaharint utalt ki 70 filléres egységáron. A szaharin minden dohányárudában kapható, a közellátási szelvényív, illetve az önellátói szelvényív „B" szelvényére.

A vásárolni kivánó igényjogosultak tartoznak a vételárat és az érvényesített számot előre kifizetni, illetve leadni. Határidő: Szombat délután. Ezen túl a dohányárusok befizetést nem fogadnak el.

A jegyszelvényeken a személyi adatokat, életkort, lakcímet előzetesen ki kell tölteni, mert csak így érvényesek a jegyek. A szaharint ugyanabban a dohánytőzsdében néhány nappal később lehet átvenni.

HÚSKONZERV-OSZTÁS

A közellátási ügyosztály közli a város lakosságával, hogy a városi Élelmezési Hivatalban (Zólyom-u. 2. sz. alatti helyiségében) folyó hó 26-án, 27-én és 28-án a város igényjogosult lakói ½kg-os húskonzerveket vehetnek át, dobozonként 1.25 forintos áron.

Igényjogosultak terhes és szoptatós anyák, valamint a 12-től 18 éves fiatalkorúak.

Az igényjogosult terhes és szoptatós anyák, a terhes és szoptatós anyák jegyszelvényének 5-ös számú kockájára, az 1928-tól 1934-ig születetek pedig születési anyakönyvi kivonattal, valamint bejelentő lap felmutatása ellenében vehetik át az őket megillető húskonzerveket a fent megjelölt napokon.

FELHÍVÁS A HADIGONDOZOTTAKHOZ

A magyar közellátásügyi miniszter 174.521 1946. V. számú rendeletével hozzájárult ahhoz, hogy az ellátatlan hadigondozottak és családtagjai fejadagjukat kenyér, illetve liszt helyett kenyérgabonában kapják meg.

Igy a hatósági áron kiutalt gabonamennyiséget dézsma leadási kötelezettség az őröltetés alkalmával nem terheli.

A gabonából származó összes malmi melléktermékek az őröltetőt illetik meg.

Felhívja ezért a közellátási ügyosztály az ellátatlan hadigondozottakat, hogy ezen akcióban való részvételi igényüket a kiutalás minélőbbi lebonyolítása érdekében a városháza III. em. 100. számú szobájában haladéktalanul jelentsék be.

SZAKSZERVEZETI HIREK

MŰSOROS MUNKÁSELŐADÁS A KULTÚRHÁZBAN

E hó 28-án este 18 órai kezdettel a Szabad Szakszervezetek nagy élményt ígérő műsoros-estet rendeznek a Kossuth Lajos-út 13. sz. alatti kultúrházban. Városunk műkedvelőgárdáinak java fog szerepelni az est keretében. Utána tánc. Ételekről, italokról a Szakszervezet nőszövetsége gondoskodik s házias vendégszeretetével szívesen vár minden dolgozót.

FELVÉTELI VIZSGA AZ EGYETEM MUNKÁSTANFOLYAMÁRA

Az Erzsébet Tudományegyetemen szervezet jog- és államtudományi esti munkástanfolyamra utólagos felvételi vizsgát tartanak pénteken, 27-én 17 órakor azok részére, akik betegség, vagy más elháríthatatlan ok miatt a felvételi vizsgán nem jelenhettek meg. Ugyanezen időpontban jelentkezhetnek a szakszervezetben felvételre azok is, akik önhibájukon kívül eddig nem jelentkezhettek. A felvett hallagtók szeptember 30-án, hétfőn 12 óráig iratkozhatnak be a questurán. Akik ezen időpontokat elmulasztják, ez évben a tanfolyamon már részt nem vehetnek. Az előadások 30-án 18 órakor kezdődnek.

Fodrászmunkások Szabad Szakszervezete folyó hó 27-én délután 5 órai kezdettel nagygyűlést tartanak. Ezúton felhívjuk az összes fodrászmunkások és fodrászmunkásnők figyelmét a pontos megjelenésre, a tárgy fontosságára való tekintettel. Ugyanakkor pénztári órát is tartunk. Kérjük a tagokat hátralévő tagdíjaikat minél előbb fizessék be.

Pedagógusok 27-én 16 órakor taggyűlést tartanak.

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Élelmezési Munkások Szabad Szakszervezete folyó hó 26-án, csütörtökön délután 14 órakor összvezetőségi ülést tart. A tárgy fontosságára való tekintettel az összes vezetőségi tag pontos megjelenése kötelező.

Ifjúmunkások folyó hó 27-én, pénteken délután 6 órakor taggyűlést tartanak, amelyre az ifjak feltétlenül jelenjenek meg.

Házielügyelők 26-án taggyűlést tartanak.

A Szakszervezeti Vadásztársaság értesíti tagjait és az illetékeseket, hogy központi vadászirodáját a Szakszervezeti székházból Perczel-utca 21. szám alá helyezte. Hivatalos órák: hétfőn, kedden és szerdán 9—14 óráig.

Vendéglátóipari alkalmazóttak 27-én 23 órakor összaggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

IPARTESTÜLETI HIREK

A férfiszabóiparosok adóközössége a Pénzügyigazgatósággal az átalány egyességet megkötötte. Ezen adóközösségnek tagjai a forgalmi adó blokk adása alól fel vannak mentve és csak egyszerű pénztárkönyv vezetésére kötelezettek. A fizetendő forgalmi adóátalány összegről az adóközösség tagjai rövidesen értesítést kapnak.

Mestervizsgára előkészítő ipari, közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam kezdődik folyó hó 26-án, csütörtökön délután 4 órakor a Pécsi Ipartestületen. Jelentkezni lehet délelőtt 8—2-ig a jegyzői hivatalban és délután a tanfolyam megkezdése előtt. A tanfolyam befejezése után a Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara mestervizsgákat tart.

A kisipari és háziipari árkalkuláció elkészült, az Ipartestület jegyzői hivatalában kapható.

Építőiparosok figyelmébe! Az asztalos, ács, bádogos és szerelő, (gáz, víz, központi fűtés, szerelő), építőmester, építési vállalkozó, épületburkoló, kályhás, kőfaragó, kőműves, kövező, kútfuró, lakatos, szobafestő, tetőfedő, üveges, villanyszerelő, parketta készítő, linoleum és hézagtalan padlóburkoló, szigetelő, műkő készítő, kőszobrász, kárpitos, fa- és vasredőny készítő, sodronyfonó, ornaszer készítő, fakereskedő, fuvaros, címfestő, bontási vállalkozó, csatorna és pöcegödör tisztító iparosok saját személyükre és alkalmazottaikra vonatkozólag az Újjáépítési Miniszter úr rendeletére tartoznak 3 napon belül írásban a következő adatokat a jegyzői hivatalban bejelenteni.

1. Név, 2. pontos lakhely, 3. telefonszám, 4. szakma megnevezése (esetleg speciális szakképzettség feltüntetésével), 5. képesítés foka (mester, segéd, tanonc, segédmunkás), 6. anyja neve, 7. születési helye, év, hó, nap, 8. a képesítés megszerzésének időpontja, 9. ha nem önálló, jelenlegi munkaadójának neve és pontos lakcíme, 10. amennyiben az érdekelt határozott vagy határozatlan időre jogerős bírói ítélettel, illetve jogerős közigazgatási határozattal a közszállításokból kitiltatott, úgy az erre vonatkozó adatok közlése, 11. a vállalat teljesítőképessége (kapacitás). Akik a bejelentést megtenni elmulasztják, közszállítási munkálatokban részt nem vehetnek.

NYULKETRECEK, jó állapotban, igen jutányosan eladók. Délután 3 órától, **Virág-utca 6.**

Földmívesszövetkezetek Baranyavármegyei választmánya alakuló közgyűlését 1946. szept. 29-én, délelőtt 10 órakor a pécsi Munkás Kultúrház nagytermében tartja.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Külföldi dömping áruk érkeztek!

Munkás- és munkaruhák már 50 forinttól

beszerezhetők az alábbi cégeknél:

Alsódunántúli Kisgazdák Szövetkezete

Kossuth Lajos-út 3.

Iván Pál
Irgalmasok- és Citrom-u. sarok

Jakab János
Ferenciek-utca 14.

Hartung Gyula
Kossuth Lajos-út 69.

Stark Tibor
Kossuth Lajos út 23.

Férfi szövetőlíliönyök nagy választékban.

Nagybani eladás:

Márkus Benő

nagykereskedő, Pécs, Koller-utca 2. szám.

Export! Import!

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás

Illetmény többlet kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: **24—90.**

Olcsón könyv, papir, irószer

BERBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím: Iglói-utca 1., II. em., ajtó 5.

Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs. Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-45. Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50. Felelős szerkesztő: Révész Gy. István. Felelős kiadó és nyomdavezető: Csonzer József

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTÚLI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 218. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 27. PÉNTEK

A malmok községesítése a pécsi Nemzeti Bizottság előtt — Rendkívüli minisztertanácsot tartott a kormány

Nem lehet a magyar demokrácia parlamentjének tagja, aki a nagytőke érdekeit képviseli

Budapestről jelenti a MTI: A nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Varga Béla elnök bejelentette, hogy a budapesti főállamügyészség Futó Dezső kisgazdapárti képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A megkeresést a mentelmi bizottsághoz tették át.

Bejelentette továbbá az elnök, hogy a legközelebbi ülésen a napirend megállapítása után a miniszterek 26 régebben elhangzott interpellációra adnak választ. Közölte az elnök, hogy Kiss Sándor (Kisgazdapárti) azzal a kéréssel fordult hozzá, hogy a nemzetgyűlés a mezőgazdasági érdekképviseleti javaslatot pótlólag utasítsa a pénzügyi és közigazgatási bizottságokhoz. A nemzetgyűlés az elnök javaslatára így határozott.

Zsedényi Béla (pártonkívüli) benyujtotta a nemzetgyűlés alkotmányjogi és közjogi bizottságának jelentését a nemzetgyűlési képviselők összeférhetetlenségéről szóló törvényjavaslat tárgyában. Mivel a javaslatra kimondták a sürgősséget, azonnal tárgyalás alá vették.

Zsedényi Béla előadói expozéjában kijelentette, hogy az összeférhetetlenségi törvény a magyar törvényhozás lelki függetlenségének alaptörvénye lesz. A képviselői összeférhetetlenség nem egyéb, mint a képviselők erkölcsi és anyagi integritásának biztosítása. Az előadó a továbbiak során részletesen ismertette a javaslatot.

Bencze Imre (Kisgazdapárt) volt a vita első szónoka. Megállapította, hogy az ország annyira független, amennyire parlamentje és képviselői azok. A reakciós időkben éppen a képviselők függősége volt az egyik oka az ország romlásának. Beszédében a javaslatot általában örömmel üdvözölte és inkább a részletrendelkezésekkel foglalkozott. Megállapította, hogy a képviselőknek a végrehajtóhatalomtól való függetlenítése tekintetében a javaslat nem megy el a maximumig. Pártja szerette volna, ha az összeférhetetlenség az állam, a törvényhatóságok és egyéb közületek minden alkalmazottjára kiterjedt volna. Nem bírja teljesen elfogadni azt az álláspontot, amely szerint az összeférhetetlenségi helyzetből a közérdekű szövetkezetek vezetőit kiveszik.

Foglalkozott a javaslat ama rendelkezésével is, amely a multbeli szereplés alapján mondja ki az összeférhetetlenséget és ezzel kapcsolatban hivatkozott az e tárgyban még a bizottsági ülés előtt létrejött pártközi megállapodásokra. A javaslatot elfogadta és ugyanakkor kérte, hogy a nemzetgyűlés járuljon hozzá a pártja részéről előterjesztendő módosításokhoz.

Orbán László, a Magyar Kommunista Párt kijelölt szónoka hangoztatta pártja nevében, hogy örömmel üdvözli a javaslatot. Ami a politikai összeférhetetlenség kérdését illeti, e rendelkezés javaslatai továbbmennek, mint a választójogi törvény. A javaslat azt mutatja, hogy **hiba volt a fasisztákat a választási urnák elé engedni az elmult választásokon. Nincs helye a magyar demokrácia parlamentjében olyanoknak, akik aktiv közéleti tényezők voltak Horthy politikájában.**

Kívánatos volna a nyilaspártok tagjain kivül a MÉP és a volt NÉP-tagokat is kizárni a nemzetgyűlésből. A magyar demokráciából a korrupciónak még az irmagját is ki kell irtani. Ezt el kell kezdeni a nemzetgyűlésben.

A demokratikus pártok feladata, hogy az összeférhetetlenségi törvényen túlmenően is harcoljanak a törvénytelen nagytőkés befolyásokkal szemben.

Orbán ezután elmondta, hogy a Kisgazdapárt jobbszárnyán olyan a helyzet, mint amikor azt mondják „a törvény szerint a mi hites feleségünk, de lényegében már a Szabadságpárt szeretője". Végül hangoztatta, hogy iratlan összeférhetetlenségi szabály, hogy nem lehet a magyar demokrácia parlamentjének tagja, aki a nagytőkének, bankoknak, kartelleknek és trösztöknek érdekeit képviseli.

Ezután Kis Róland (Szociáldemokrata Párt) szólt hozzá a javaslathoz. Hangoztatta, hogy pártja nevében elfogadja a törvényjavaslatot. Leszögezi azonban, hogy a parlament konvenciói folytán a demokrácia kalodájává alakult át és ezért pártja a demokráciáért folytatott harcot nem ezen a síkon fogja tovább folytatni, hanem olyan harcmezőkre tereli át, ahol ezek a parlamenti konvenciók a demokrácia tökéletes diadalrajutását nem akadályozzák.

Kondor Imre (Nemzeti Parasztpárt) hangsúlyozta, hogy ez a törvényjavaslat nélkülözhetetlen szabályozása a zegész parlamenti életnek. Örömmel üdvözli ezt, mivel a javaslatban kétségtelen jelei mutatkoznak a demokrácia fejlődésének.

Margit nővér különvéleménye

Schlachta Margit pártonkívüli nem fogadja el a javaslatot, mert az szerinte nem biztosítja a képviselők függetlenségét és az erkölcsi szempontokat nem érvényesíti kellőképpen.

Több felszólaló nem lévén, Kéthly Anna berekesztette az általános vitát és az előadónak adta meg a szót.

Zsedényi Béla kijelentette, hogy magára nézve is kötelezőnek tartja a sürgősségi szabályt és csak röviden kíván válaszolni az ellenvetésekre. Kifogás merült fel, hogy a törvényjavaslat sok kivételt tartalmaz. Nem szabad elfelejteni, hogy a multtal szemben ez csak egy látszólagos visszafejlődés, mert ma egykamarás nemzetgyűlés van, míg régebben kétkamarás országgyűlés volt, és a felsőházban sok olyan közjogi tisztet viselő tag ült, akik az összeférhetetlenség szellemével ma szembekerülnének. Tehát bizonyos értelmében tágítani kellett az elvi felfogást. Minthogy biztos abban, hogy a jelen törvényjavaslat a közérdek szem előtt tartásával jött létre, kéri a nemzetgyűlést, hogy a törvényjavaslatot jelenlegi szövegezésében fogadja el általánosságban a részletes vita alapjául.

Szakszervezeti ankét a munkanélküliség kérdésének rendezéséről

Budapestről jelenti a MTI: A Szakszervezeti Tanács a munkanélküliségről az üzemek, minisztériumok és gazdasági szakemberek bevonásával ankétet rendezett, amelyen Kossa István foglalkozott a munkanélküliség kérdésével.

Kijelentette, hogy a legfontosabb kormányzati feladat a munkanélküliség, különösen az építőzációs terv elkészítésekor előrelátható volt egy kisebbfajta munkanélküliség, különösen az építőiparban és azokban a szakmákban, amelyek vele összefüggésben vannak. A munkanélküliség nem szükségszerű okai közé tartozik az, hogy sokhelyütt oktalanul járnak el az alkalmazottak elbocsátásánál. A tőkések elszoktak a békebeli termelési módoktól. A Szakszervezeti Tanács álláspontja az, hogy vannak gazdasági vezetők, akik mindent elkövetnek a termelés kapacitásának fokozására, vannak viszont olyanok, akik ezt nem teszik meg.

A kormánynak meg kell találnia a lehetőséget arra, hogy ahol jószándékú helyes törekvésekkel találkozunk, megfelelő forgótőkéről gondoskodjék. A magyar ipar hibája az, hogy nem dolgozik teljes kapacitással. A termelést lényegesen lehetne fokozni azzal, ha a raktáron lévő készleteiket eladnák. Ennek az a feltétele, hogy az árakat hozzák közelebb a bérekhez.

A munkanélküliség megszüntetésére az üzemekben be kell vezetni a 3—4 szakos munkát. Külföldi bérmunkákat kell vállalnunk. A munkaórák csökkentését is tervbevették, de csak üzemenkint az illetékes szakszervezet tanácsára a Szakszervezeti Tanács jóváhagyásával.

Szerte az országban közmunkát kell szervezni, a fedezeteket: a nagy kereseteket meg kell adóztatni. Felmerült egy nagy belföldi kölcsön terve is.

„A pozsonyi hídfő puszta léte a világbéke veszélyeztetésének tekinthető"

Külföldi napilapok képviselői tanulmányutat tettek az öt mosonmegyei községben

Győrből jelenti a MTI: A világ nagy hírszolgálati irodáinak és több külföldi napilapnak a képviselői tanulmányutat tettek a csehszlovákok által követelt öt mosonmegyei községben. A hírlapírók végigmentek a bécsi országúton egészen a Pozsonnyal szemközt fekvő pontig és tüzetesen megvizsgálták a rajkai zsilipet is. Az egyes községekben hosszasan kikérdezték a lakosokat.

A Győri Munkás munkatársa beszélgetett a külföldi tudósítókkal, akik közül a Basler Nachrichten munkatársa az alábbiakban foglalta össze benyomásaikat:

Az a körülmény — mondotta —, hogy 7.000 embert és 154 négyzetkilométer területet elcsatolnának Magyarországtól, önmagában hidegen hagyja a világ közvéleményét. Ne felejtsük el, hogy Pomerániából és Keletsziléziából 6 millió főnyi lakosság került más ország uralma alá.

Ami a világot megdöbbentheti a pozsonyi hídfő kérdésével kapcsolatban, az az a tény, hogy a csehszlovák követelésnek kimondottan stratégiai, még pedig offenzív jellege van.

Ha a békekonferencia teljesíti a csehszlovák követelést, Magyarország szívében a Dunára támaszkodó 24 kilométer széles felvonulási terület áll a szlovákok rendelkezésére, amely irányával egyenesen Budapest és a Balaton felé mutat.

Ilyen hídfő puszta léte a világbéke veszélyeztetésének tekinthető még akkor is, ha a jelenlegi csehszlovák kormánynak nincs támadó szándéka.

A világ retteg újabb háborútól és remélhetőleg nem fognak jóváhagyni olyan területi rendezést, amely később újabb világégést indithat el.

Az Overseas News Agency képviselője a rajkaiakkal folytatott beszélgetése során helytelenítette, hogy teljesen Magyaország nyakába akarják varrni a háborús felelősséget, holott véleménye szerint a napnál is világosabb, hogy a szlovákok és románok legalábbis olyan felelősek a világ katasztrófájáért, mint a magyarok.

Sztálin kijelentése bizalmat öntött az emberiségbe

Berlinből jelenti a MTI: **Sztálin kijelentése bizalmat és bátorságot öntött a békés emberiségbe —, mondta Wilhelm Pieck, a német szocialista egységpárt elnöke a félhivatalos francia hírszolgálati iroda munkatársának. — Németország demokrata erői üdvözlik Sztálin nyilatkozatát és teljesen egyetértenek azzal a kijelentésével is, hogy Németország lefegyverzése és demokratikus alapokra való helyezése a béke legbiztosabb záloga. Pieck szerint a Nyugat és Kelet közötti összecsapás végzetes lenne Németországra éppen úgy, mint az egész világra.**

Jakob Kaiser, a keresztény demokrata párt elnöke úgy véli, hogy Sztálin nyilatkozata közvetve elismeri Németországnak azt a szerepét, hogy megvalósítsa Nyugat és Kelet összehangolását. Csupán a Szovjet Unió és a demokratikus Nyugat közötti együttműködés biztosithatja a békét, — állapította meg a pártvezér.

Tárcaközi értekezlet a munkanélküliség ügyében

Budapestről jelenti a MTI: A munkanélküliség súlyos kérdésének megoldása érdekében Bán Antal iparügyi miniszter elnöklésével tárcaközi értekezletet tartottak az iparügyi minisztériumban.

Az értekezleten kialakult nézet szerint a munkanélküliség méretei nem olyan nagyok, hogy azokat megfelelő termelésfejlesztő és közmunkapolitikával ne lehetne a legalacsonyabbra csökkenteni. Az egyik legfőbb törekvés az kell, hogy legyen, hogy a szakmunkások megtarthassák munkahelyüket. Erre a legcélravezetőbb mód az ipari nyersanyagellátás fokozása. Ezért meg kell szüntetni a behozatalt nehezítő adózási és tarifális akadályokat és az elsőrendű fontosságú külföldi nyersanyag beszerzésére megfelelő mennyiségű devizát és hitelt kell rendelkezésre bocsátani. Igen hatható eszköz a kiviteli lehetőségek feltárása és kimunkálása és ezzel kapcsolatban általában az ipari termelés fokozása.

Az idény- és napszámos munkanélküliség leküzdése céljából nagyszabású közmunkákat kell szervezni.

A már megindított vagy megindulló városi közmunkák mellett elsősorban a bekötőutak épitése a fontos, mert ennek révén aránylag szerény program keretében is 846 falut lehet tevékenyen bekapcsolni az ország gazdasági vérkeringésébe.

Nagy jelentőséget tulajdonított az értekezlet azoknak az öntözési műveknek, amelyeknek munkálatai 1937-ben elkezdődtek, de a háború miatt abbamaradtak. Ezeknek továbbfolytatása nemcsak mezőgazdasági termelésünket vinné nagy léptekkel előre, hanem sokezer munkáskéznek állandó foglalkoztatást nyújtana.

Tárgyalta az értekezlet a B-listás tisztviselők ipari elhelyezésének kérdését is. Ezen a téren a közeljövőben a jelenlegi konkrét intézkedések folytatására számithatunk.

Ki a nép ellenségeivel a koalicióból!

A malmok községesítésével, az iparcikkek túl magas áraival foglalkozott a Nemzeti Bizottság

Csütörtökön délelőtt a városháza kisgyűlési termében a Nemzeti Bizottság Boros Pál elvtárs elnöklete mellett ülést tartott.

A tárgysorozat első pontjaként dr. Vámosi István bizottsági tag foglalkozott a közellátási miniszternek azzal a rendeletével, amelyik az általános helyzetre való tekintettel megtiltotta az állatok vágását és a város, valamint a megye területén a vendéglősök számára a hússzétosztás tekintetében tilalmat rendelt el. Hivatkozva a közben megváltozott viszonyokra, mely szerint nemcsak magánosok, hanem egyes üzemek is foglalkoznak már húsárusítással, indítványozta, hogy ebben a vendéglősökön keresztül adózás és egyéb illetmények elmaradása folytán a köz, valamint a dolgozók érdekeit sértő kérdésben a Nemzeti Bizottság foglaljon állást. Irjon fel a közellátási miniszterhez és kérje a város és vármegye hússzétosztásával kapcsolatban a vendéglősökre vonatkozó tilalom ideiglenes megszüntetését. Néhány hozzászólás után a Bizottság az indítványt elfogadta.

Be kell vezetni a háborús vagyondézsmát

Ezután Klotz Alajos elvtárs ismertette a Nemzeti Bizottság korábbi állásfoglalását a túlmagas ipari árak tekintetében s hivatkozott arra, hogy

miután a kormányzat részéről mindezideig lényegbevágó intézkedés nem történt, a két munkáspárt újabb akciót indít ennek a problémának sürgős megoldása érdekében.

Nem lehet elfogadni ugyanis a kormányzat ama indokolását, hogy azért kellett túlmagasra szabni az iparcikkek árát, hogy ezzel vállalkozási kedvet kapjanak a kapitalista gyár-, illetve üzemtulajdonosok. Elmúlt már az az idő, amikor mindenféle kedvezményeket adtak a kapitalistáknak a dolgozók rovására.

Van mód arra, hogy a költségvetési hiányt fedezni lehessen, csak hozzá kell nyulni a háborús vagyonokhoz, meg kell azokat adóztatni, be kell vezetni a vagyondézsmát.

Sem a falusi, sem a városi dolgozók nem viselhetik annak a terhét, hogy a nagykapitalisták nem hajlandók beilleszkedni a demokráciába és még mindig a multban megszokott haszonkulcsok alapján dolgoznak.

A két munkáspárt nevében indítványozza, forduljon a Nemzeti Bizottság felirattal a kormányhoz és a háborús vagyonok megadóztatását hangsúlyozva, követelje a túlmagas iparcikkek árának olyan nívóra történő leszállítását, hogy az összhangban legyen a mezőgazdasági termelvények áraival.

Polonyi elvtárs kiegészítő indítványt terjesztett be:

a dolgozók életszínvonalának biztosítása céljából követelnünk kell nemcsak az iparcikkek, hanem a mezőgazdasági termelvényekből előállított cikkek (mint pl. vaj, stb.) árának leszállítását is.

Dr. Huszár István elvtárs foglalkozott ezután a köztisztviselői fizetések terén mutatkozó óriási aránytalanságokkal és

hangsúlyozta, hogy a költségvetési keret terhére is, de meg kell oldani a kérdést, mert az iparcikkek leszállítása egymaga nem elég a gyökeres megoldáshoz.

A felszólalás körül igen élénk vita fejlődött ki. Pártunk nevében Gergely elvtárs szólalt fel s mindenekelőtt

megcáfolta Huszár elvtársnak azt az állítását, mely szerint a költségvetés már azért is kibír egy bizonyos tágítást, mivel a személyi kiadások csupán 6—8 százalékát teszik ki. Gergely elvtárs kijelentette, hogy utólagos tájékozódása és a kérdés alapos tanulmányozása után meggyőződött arról, hogy ez a számadat nem felel meg a valóságnak. A költségvetési előirányzat szerint a személyi kiadások és nyugdíjak ugyanis összesen 690 millió forintot tesznek ki, ami a kiadási főösszegnek, 2.130 millió forintnak, tehát nem 6—8, hanem 32.4%-a.

Hangsúlyozta Gergely elvtárs, hogy következetes harcot kell folytatnunk az iparcikkek árainak letörése ügyében, mert mégis csak tűrhetetlen helyzet az, hogy a dolgozók keresményükből semmit ne legyenek képesek vásárolni.

Ugyanakkor, amikor a munkabérek megfelelnek az alapul vett 1938. éves nívónak, az iparcikkek nyolc-tízszeresére emelkedtek. Semmi sem indokolja például a textiliák horribilis árait, vagy azt, hogy egy pár cipőért, ami békében 20 pengőbe került, ma 200—250 forintot kellien fizetni. Az ipari nagykapitalizmus tehát nem fog ráfizetni, ha lejjebb megy az árakkal.

Dr. Schuller Zoltán elvtárs foglalkozott ezután a nyugdíjasok kétségbeejtő helyzetével.

A Bizottság az ipari árak leszállítása mellett egyhangúan állást foglalt, a köztisztviselői fizetések arányosítása mellett, hogy az egyes kategóriák között ne legyenek akkora aránytalanságok, mint amilyenek ma fennállanak. A nyugdíjasok ügyét is magáévá tette. Nem a költségvetési keret kitágítását kérik a kormánytól, hanem a köztisztviselői fizetésekre előirányzott összeg szociálisabb elosztását.

Községesíteni a malmokat

Gergely elvtárs vázolta ezután azt a helyzetet, amelyet a falusi és városi dolgozók a felszabadulás utáni időkben az újjáépítéssel megteremtettek, majd arra a bűnös közömbösségre és manipulációkra hívta fel a figyelmet, amelyet egy nagy rétege a társadalomnak, a nagykapitalisták mutattak, vagy végeztek azért, hogy az újjáépítést akadályozzák. Kivonták magukat az újjáépítés nehéz munkájából és nem voltak hajlandók semmiféle áldozatvállalásra.

Mindezek a tények arra indították a baloldali pártok nyomása alatt a kormányt, hogy a kulcsiparokat, amelyeknek sorsdöntő befolyásuk van egész gazdasági életünkre, — államosítsák.

Megindult ez az eljárás a nyugati demokráciákban is, mint ahogy megindult nálunk Magyarországon a bányák államosításával. Ezt a folyamatot tovább kell vinnünk.

Nem akarunk véteni a magántulajdon szentsége ellen, csupán azt akarjuk, hogy mindazon érdekeltségek, amelyek döntő befolyást gyakorolnak gazdasági életünkre, ne egyesek, hanem az állam, a köz irányítása, illetve ellenőrzése alatt álljanak.

Az utóbbi időben legnagyobb sérelem legnagyobb támadás a malmok részéről éri a parasztságot s rajtuk keresztül az egész dolgozó társadalmat. Bármilyen rendelkezéseket hoztak is, mindig megvolt rá a mód és lehetőség, hogy készleteket halmozzanak fel és jelentős mennyiségű kenyérgabonát, lisztet vonjanak el a spekuláló malmosok a dolgozók elől. De nemcsak azzal, hogy elvonták, hanem számos olyan cselekedettel, mint pl. a porlásra számított 3—4, sőt 6%-kal, ami a békeidőben csupán 1—1.5% lehetett, sújtották a dolgozókat. Akkor, amikor békében egy mázsa búza után 80—90 kg lisztet adtak, most csupán 50—60 kg a maradék. Százával mennek fel a kormányhoz egyéb városok és községektől a táviratok a malmok községesítése tárgyában.

A három baloldali párt: Kommunista, Szociáldemokrata és Nemzeti Parasztpárt nevében ezért javaslatot terjesztek be a Nemzeti Bizottsághoz — mondotta Gergely elvtárs. Irjunk fel a kormányhoz és kérjük a malmok községesítését, — mindazon malmokra, amelyek 50 mázsánál nagyobb kapacitásúak.

Az indítványt a kisgazdapárti tagok nagy viharral fogadták. A maguk részéről kérték az egész ügy napirendről való levételét mindaddig, amíg statisztikailag át nem tanulmányozták, hogy Baranyában milyen mértékben érintené az államosítás a malmokat. Hivatkoztak arra, hogy nem állott módjukban a kérdést előzőleg megtárgyalni „váratlanul" érte őket az egész.

Barati József bizottsági tag szólt hozzá a kérdéshez. Kifejtette hogy miután

elvi állásfoglalásról van csupán szó, felesleges vitatkozni, hogy statisztikailag alá kell-e támasztani a javaslat indokolását, vagy sem. A kormány úgyis tudja, hogy mely malmokat érint, a részletkérdések nem tartoznak a Nemzeti Bizottságra.

Furcsának találta a kisgazdapárti tagok magatartását annál is inkább, mert ha már egy kérdésben, az árak leszállításánál állást foglaltak, ez szorosan hozzátartozik ahhoz a problémához, ha tehát ott nem volt vita, viselni kell a következményeket és itt is dönteni kell.

A javaslatot végül is szavazásra tette fel az elnök. A kisgazdapárti és polgári demokrata párti tagok tartózkodtak a szavazástól. Néhány beadvány ismertetése után az ülés végetért.

Bányászhalál

Szomorú hírről kell beszámolnunk. Tillmann József elvtárs segédvájárt szerdán délben munka közben az András-aknában halálos szerencsétlenség érte.

Mint a vizsgálat megállapította, a felelősség senkit nem terhel, mert a fejtés, ahol Tillmann elvtárs dolgozott, omladékos volt és éppen annak alátácsolását végezte.

Tillmann elvtárs temetése ma délután 5 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. Az ünnepélyes temetésről holnapi számunkban számolunk be.

Svájci órák raktáron!
Ór javítást eredeti svájci alkatré zekkel jótállas mellett vállalok.
HENTZ KÁLMÁN
órás és ékszerész,
Jóka-tér 2 szám.

Rendkívüli minisztertanácsot tartott a kormány

Budapestről jelenti a MTI: A kormány tagjai csütörtökön délelőtt 10 órakor Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével rendkívüli minisztertanácsra ültek össze, amelyen a párisi magyar békeszerződéssel kapcsolatos kérdésekről tárgyaltak. A rendkívüli minisztertanács után a kormány tagjai ugyancsak Nagy Ferenc miniszterelnök elnöklésével rendes minisztertanácsot tartottak.

Rajk László belügyminiszter javaslatára a minisztertanács elfogadta a rangok és címek eltörléséről szóló előterjesztést, amelyet a belügyminiszter javaslat formájában terjeszt a nemzetgyűlés elé.

A törvényjavaslat értelmében a magyar nemesi és főnemesi rangok, valamint az örökös főispáni cím, továbbá a rangjelző címek és méltóságok, a valóságos belső titkos tanácsosság, a kormányfőtanácsosi cím stb. megszűnnek.

Rácz Jenő pénzügyminiszter javaslatára hozzájárult a minisztertanács ahhoz, hogy a pénzügyminiszter a forgalmi adó kezelésére szolgáló alapot létesítsen.

Dobi István földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére

elhatározta a minisztertanács a Sió-csatornázás siófoki munkálatai hátralévő részének sürgős befejezését és erre a célra megfelelő hitel folyósítását engedélyezte.

Rónai Sándor kereskedelemés szövetkezetügyi miniszter javaslatára a minisztertanács módosította a belkereskedelmi igazgatóság felállításáról szóló rendeletet, figyelemmel az anyag- és árhivatal hatáskörére.

Molnár Erik népjóléti miniszter javaslatára a minisztertanács mentesítette a külföldön szolgálatot teljesítő közszolgálati alkalmazottak lakásait az igénybevétel alól.

A minisztertanács hozzájárult Szakasits György követségi tanácsosnak a köztársasági spanyol kormánynál ügyvivőként való megbizatásához.

Basilides Mária meghalt

Budapestről jelenti a MTI: **Basilides Mária, az Operaház világhírű, közszeretetben álló művésznője súlyos szenvedés után csütörtökön hajnalban elhúnyt. Halála pótolhatatlan veszteséget jelent zenei életünknek és az európai zenekultúrának egyaránt. Temetéséről a magyar állami Operaház gondoskodik a nagy művésznek és rendkívüli embernek kijáró keretek között.**

Megkezdődött a féláru igazolványok árusítása az Őszi Vásárra

Szeptember 28-án nyilik a **kilencnapos Őszi Vásár** a budapesti Állatkert területén, de az igazolványokkal **már 23-án féláron lehet felutazni Budapestre.** A gazdaközönség és a kereskedők, akik áruszükségleteiket óhajtják beszerezni Budapesten, máris nagyszámban vásárolják az IBUSz menetjegyirodákban az utazási igazolványokat, melyek egyben kétszeri díjtalan belépőjegyül is szolgálnak a Vásárra. A Vásár rendezősége módot nyújt arra, hogy a megvásárolt árut kedvezményes fuvardíjjal szállíthassák el a vevők. Ezen a Vásáron kerül bemutatásra az újjáépült gyáripar minden terméke és a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a **textilipar,** valamint a **gépipar.** A Budapestre utazók elhelyezéséről is gondoskodás történt az IBUSz útján.

Megindult az egyetem jogi karának esti munkásszemináriuma

Szerdán délután szépszámú közönség részvételével nyitotta meg jogi karának esti munkásszemináriumát a pécsi Erzsébet Tudományegyetem. Az egyetem aulájában dr. Krisztics Sándor rector ünnepi beszédben méltatta az egyetem elhatározását, amikor helyet engedve falai között a munkásság, a dolgozó népréteg fiainak és leányainak lehetővé tette, hogy azok is — megfelelő előképzettség nélkül is — doktorátust szerezzenek. Beszélt az emberi értelem sajátságairól és kifejtette, hogy

már nem egy esetben igazolódott be az a tény, hogy nemcsak az úgynevezett művelt osztályok gyermekei tudnak maguknak kellő egyetemi képzettséget szerezni, hanem a dolgozó osztályoké is.

A rector beszéde után dr. Abay Gyula a jogi kar dékánja ismertette a szeminárium hallgatásának feltételeit és annak elvégzéséből származó jogokat. Ezek szerint minden hat középiskolát végzett 20 és 45 év közötti férfi, vagy nőnek joga van az előadásokat hallgatni. Ezeknek a hallgatóknak jövedelmük és tanulmányi előmenetelük szerint kell progresszív tandíjat fizetni.

A két éves tanfolyam sikeres elvégzése után erről bizonyítványt kapnak a hallgatók, a tanfolyam tehát már magában is képesít. A kiváló előmenetelűek tovább hallgathatják a jogot és megszerezhetik maguknak a doktorátust is.

Ezután dr. Hajdu Gyula elvtárs, a Magyar Kommunista Párt nevében köszöntötte ezt a lehetőséget és rövid beszédben fejtette ki a tanfolyam jelentőségét.

— Az a tény — mondotta —, hogy a munkásság, a fizikai dolgozó is megszerezheti magának azt a képességet, amit az értelmiségi osztály gyermeke, azt jelenti, hogy Magyarország végre a demokráciát a helyes útra, a demokrácia teljes kiépítésének útjára. Hosszú, sokéves harc után tett el ide a munkásság és most, hogy végre sikerült ezt kivívnia, nagy lépésekkel vitte közelebb úgy saját, mint országa ügyét.

PÉCSI KERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

FÜSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Szakosztályi ülést tart a Kereskedők Testülete ma, pénteken délután 6 órakor, melyen a füszerkereskedők teljes számban jelenjenek meg.

Nem a tőkéseknek, a népnek építjük az országot!

MOZI

Péntek, szeptember 27. UTOLJÁRA!

PARKMOZI

Válóperes leány

Korda Sándor vígjátéka. Főszereplők: Merle Oberon és Laurence Olivier.

Kisérő műsorral.

APOLLO

A nagy szerep

Főszereplők: Luise Rainer és Paulette Godaard.

Kisérő műsorral.

URÁNIA

Enyhítő körülmény

Kisérő műsorral.

Előadások 6, 8 órakor.

Jelentik még..

Budapestről jelenti a MTI: A hivatalos lapban megjelent rendelet az 1946/47. évre 30 napos vadászjegyet rendszeresít. Ennek illetéke 20 forint.

•

Londonból jelenti a MTI: A görög király szombaton érkezik Athénbe.

•

Budapestről jelenti a MTI: A leningrádi egyetem finn-ugor tanszéke mellett magyar intézet felállítását tervezik.

•

Párisból jelenti a MTI: A négy külügyminiszterhelyettes szerdai ülésén belekezdett a békeértekezlet meggyorsítására vonatkozó tervezet kidolgozásába.

Pártnapi és népgyülési előadók részére

értekezletet tartunk pénteken 27-án, délután 7 órakor a Bajcsy Zsilinszky-utcai pártházban Előadó: Benedek András elvtárs.

MEGYEI BIZOTTSAG.

A fontos tárgysorozatra való tekintettel kérjük elvtársaink pontos és teljes számu megjelenését

Máriakéménd és Ujhegy, a falusi és városi dolgozó megtalálta egymást

Máriakéménd, szeptember 21., este 7 óra.

Megáll a nagy teherkocsi a falu terén. Egymás után ugrálnak le elvtársaink, s ahogy szedelőzködnek a kocsiról, gyülik a nép. Összecsődül a falu apraja-nagyja: kommunisták jöttek a faluba!

Igen, a pécsújhegyi villamosműnél dolgozó elvtársaink rohambrigádja, valamint kultúrgárdája érkezett meg Máriakéméndre, hogy felvidítsa és megsegítse a falut. Hívegye a városi dolgozók üzenetét a falu népének, néhány órára kölcsönadja két dolgozó kezét a falusi dolgozóknak.

Legelőször a kultúrcsoport „érföldet". Ja, hiszen könnyű nekik! Nem kell a nagy gépeket a kocsiról leszállítani, az ő egyetlen felszerelésük a jókedv és céljuk a szórakoztatás.

Nem is hagyják kihasználatlanul a nagy csődületet. Azonnal elkezdik mókáikat és nem telik bele 10 perc a rohambrigád tagjai még nyögve vesződnek a lepakolással, a kultúrgárda már elindult a kultúrház felé. Engedni kellett a kérésnek, még aznap játszani, mulattatni kellett.

És késő estig tartott az előadás utána jött a tánc...

Másnap kora hajnalban aztán a rohambrigád kelt elsőnek Felállították a műhelyeket, megolajozták a gépeket és hét órakor már készen várták az „inváziót". Ez aztán be is következett. A kultúrgárdának még a hasát sütötte a nap amikor elvtársaink már a félszázadik lábasnál és lik lópatkolásnál tartottak.

Délután négyig folyt a lázas munka, az eredmény nagyszerű.

Megkegeszteltek elvtársaink 137 lábast és fazekat. 11 lavórt. 22 vödröt, 3 szeneskannát, 6 vízeskannát 18 tejeskannát 6 felőkét, 38 különböző háztartási edényt. Megjavítottak 4 kerékpárt, 2 parasztkocsit, megpatkoltak 18 lovat, az üvegesek rendbehoztak 18 ablakot. Ezenkívül 3 kocsikerékre sint szereltek, 7 ajtót megjavítottak és elvégeztek egy villanyszerelési munkát.

Délután négykor aztán befejeződött a nagy munka, s a falusi dolgozók könnyes szemekkel hálkodtak elvtársainknak. Sehogy sem akarták megérteni, hogy ez a munka teljesen ingyenes, hogy ezért nem fogadunk el semmit. Nagynehezen tudtak csak belenyugodni abba, hogy ezt a munkát nem fizethetik meg nekünk.

Amint befejeződött a munka, népgyülésre hívták egybe a falu lakosságát. Ezen a gyülésen Aszmann Jenő elvtársunk beszélt. Ismertette nagyhatású beszédében a munkás-paraszt egység fontosságát és kifejtette a kommunista pártnak azt az álláspontját, hogy a parasztságot nem elnyomni, hanem a városi dolgozókkal együtt felemelni kívánja.

A gyülés után ismét színielőadásra került sor, amelyet a hallgatóság óriási tetszéssel fogadott. Elvtársainkat többször is a függöny elé tapsolta a hálás közönség. Az előadást 10 óráig tartó tánc követte, amelyen a falusi és a városi dolgozó ifjúság talált egymásra. Élvezet volt nézni, amint a városi fiú a parasztleányt és a parasztgyerek a városi lányokat forgatta. 10 óra után, mindenki sajnálatára abba kellett hagyni a szórakozást. Indult haza az autó, hazatértek elvtársaink, akiknek másnap már kemény munkával kellet bebizonyítani, hogy munkahelyükön is megállják helyüket.

Az újhegyi elvtársak tehát jó munkát végeztek. Szeptember 22-én megtalálta egymást Máriakéménd és Ujhegy, a városi és falusi dolgozó.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás péntek estig: Gyenge légáramlás, kevés felhő, sok helyen reggeli köd, a hőmérséklet alig változik.

— **A Pártnak szüksége lenne** nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált síma pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a leg-

—Ezuttal hozzuk tudomására mindazoknak, akiket érdekel, hogy a felsőbaranyai ref. egyházmegye ezévi közgyülése f. hó 28-án, szombaton reggel 8-órakor kezdődik a vármegyeházának közgyülési termében. Ezen a gyülésen fogják hivatalába beiktatni a felsőbaranyai egyházmegye újonnan megválasztott gondnokát, Nagy Ferenc miniszterelnök urat.

— **Másfélévi börtönre ítélték az SS borbélymestert.** Fritzám Ádám óbányai borbély belépett a Volksbundba, majd önként elment SS aktonának. A népbíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével, 1 és félévi börtönre és teljes vagyonelkobzásra ítélte.

— **Hadifogolyüzenetek.** A szovjet hadifogságból most hazatért budapesti vegyészmérnök lapunkat kérte fel, hogy juttassuk el két pécsi hadifogoly üzenetét családjaiknak. Mindkettő jól érzi magát és várja hazaszállítását. Az egyik Hámor János tanító (Esztergályos-u. 7.), tábori száma 238/2, Szaratov, a másik dr. Dinka József orvos (közelebbi címe ismeretlen) tábori száma 256/13, Petrovenka.

Pécs iparfejlesztési programja a munkanélküliség elleni akció keretében

Kiegészítés Schwabach Dénes elvtárs tegnapi nyilatkozatához

Az Uj Dunántúl tegnapi számában közöltük Schwabach Dénes mérnök elvtársunknak, az Ujjáépítés Szövetkezet műszaki vezetőjének érdekes nyilatkozatát a munkanélküliség megszüntetése érdekében tervbe vett közmunkák megindításáról. A riportból nyomdatechnikai okokból kimaradt az iparfejlesztésre vonatkozó, általános érdeklődésre számot tartható alábbi részlet, amelyet ezuttal közlünk a nyilvánossággal:

— Amit eddig mondtam — folytatja Schwabach elvtárs —, első része az egész elgondolásnak.

Sokkal fontosabb azonban ennél az u. n. iparfejlesztési program, amely szintén a munkanélküliség levezetését célozza. Eszerint minden olyan iparvállalat, amely primőrszükségletét állít elő, a munkanélküliekből nagyobb tömeget szívna fel. Aki e munkaerők felhasználásával produktivitását fokozza, üzemének fejlesztésére az államtól kölcsönt kap.

Az erre vonatkozó tárgyalások az Iparkamarán és az üzemi bizottságokon keresztül már megtörténtek. Az itt résztvevő egyes vállalatok igen érdekes és egészséges ötletekkel léptek elő. Ezek az ötletek javaslatok formájában már az illetékes minisztériumok előtt fekszenek.

Igen kedvező hatást váltottak ki odafenn pl. a pécsi Kokszművek, a Mauthner-olajgyár, az Engel-féle gőzfürésztelep, a Mecsek Vegyiüzem, a Szabadságnyomda és a Sebők-féle lakatosárugyár által készített tervezetek,

amelyeket még pesti tartózkodásom alatt az építési minisztérium osztálymérnöki ügyosztálya elé terjesztettek. Ezeket a tervezeteket Lakatos Miklós államtitkár elvtársunk soron kívül az iparügyi minisztériumhoz terjesztett elő elbírálás és a legközelebbi időn belül való végrehajtás végett. Külön ki kell emelnem, hogy ezeket

a pécsi terveket mintául fogják felhasználni az országos viszonylatban végrehajtandó iparfejlesztési programhoz.

(m. j.)

A MSzMT. nagysikerű előadása a Demokrat kus Nő zövetségben

Szombat délután nagyszámú közönség előtt tartotta Abelovszky Antónia, a M. Sz. M. T. rendezésében a „Nő és a gyermek élete a Szovjetunióban" című, komoly és aktuális témát felölelő előadását. Az előadónő nemcsak szóval mutatta be, miként él a nő és gyermek a Szovjetunióban, hanem előadását igen szépen és ügyesen összeállított, kisebbméretű fényképkiállitásnak is megfelelő anyaggal is illusztrálta. A fényképanyaggal kapcsolatban ismertette a szovjet nőt a gyakorlati tudományos és művészi életben, valamint családja körében. Láttuk, hogy a szovjet nő tevékenyen vesz részt úgy az állam vezetésében (női képviselők) mint az iparban, mezőgazdaságban, újjáépitésben és minden téren kiváló eredményeket felmutatva, a legelsők között foglal helyet. Ezen kiváló eredményeket rendkívüli tevékenységével fáradságot nem ismerő, vasárnapi pihenőjét is feláldozó munkájával érte el a szovjet nő. A fényképeken egyformán szerepeltek orosz nők, valamint a különböző nemzetiségi köztársaságokból származó nők is. Ez a megoszlás igazolta a Szovjetuniónak a nemzetiségekkel szemben folytatott és a teljes egyenlőség elvére felépitett politikáját is. A szoviet nő, hazájában uralkodó demokraikus felfogásnak megfelelően — a tudományos és művészi életben is igen eredményesen dolgozik és komoly erőkifejtéseinek, elért eredményeinek megfelelően a legmagasabb szovjet tudományos, illetve művészi kitüntetésekben részesül. Abelovszky Antónia előadása befejező részében megismertette velünk a szoviet család életét, különösen a dolgozó szovjet nőt családja körében és a szovjet gyermek életét valamint a gyermekekkel kapcsolatos szociális, egészségügyi és pedagógiai intézményeket.

A mindvégig nagy érdeklődéssel kisért nagysikerű előadás összefoglaló képet nyújtott a hallgatóságnak a szovjet élet azon részéről, melyről a multban talán a legtöbb rágalom hangzott el. Ezek cáfolataként az előadás eredményeként különösen két nagyfontosságú tényt domborit. hatunk ki: Az egyik az, hogy a Szovjetunió demokratikus alapon álló államrendszerében a dolgozók neme és fajra való különbség nélkül, csupán munkateljesítményük alapján, a legkülönbözőbb és legmagasabb munkaköröket láthatják el; a másik tény pedig, hogy — az előző rendszer minden rosszindulatú és célzatos hirterjesztésével szemben — a Szovjetunió, felismervie a gyermeknek és a családnak a nemzet életében betöltő szerepét, igen nagy gondot fordít az ezen területekkel kapcsolatos intézkedésekre és intézményekre.

U abb két bányászözvegy kérte a nemzeti ellátottak közé való felvételét

Tudvalévő, hogy a kormány nemzeti eltartásra való jogosultságot állapított meg annak a tizenhárom komlói bányászözvegynek, akiknek a férjét 1942-ben a Kovács—Szell maffia bevonultatta, bevonultatta, s akik a büntetőszázadban sorra elpusztultak. Ezeknek és a hasonló körülmények szerint elbírálandóknak ügyét a Nemzeti Gondozó Bizottság hatáskörébe utalták, amely bizottságnál az érdekelteknek bizonyos formaságok szerint igazolni kell igényjogosultságukat. Ilyen igazolás után már többek igényjogosultságát meg is állapították és nemzeti gondozás címén, a IX. fizetési osztálynak megfelelő nemzeti ellátásban részesülnek.

Mint értesülünk, újabban ismét két bányászözvegy igényjogosítás iránti kérelme érkezett be a bizottsághoz, megfelelő okmányokkal felszerelve és azok felett a napokban megtartandó ülésén határoznak.

Kedvezményes színház és mozijegyet a munkásoknak és tisztviselőknek

Úgy a munkásság, mint a fixfizetéses tisztviselők és alkalmazottak részéről hallatszik a sürü és, úgy gondoljuk, jogos panasz a színházi magas helyárak ellen. A színház igazgatósága ugyan lehetővé akarja tenni, hogy 30 százalékos kedvezménnyel munkások és fixfizetésűek ú. n. „munkásbérlettel" látogathassák a színházi előadásokat, ezt a kedvezményt azonban az érdekeltek közül aránylag csak kevesen vehetik igénybe, azon egyszerű okból, mert a bérlete, még ha az kedvezményes áru is, bizonyos időre egyösszegben ki kell fizetni. Már pedig a kisfizetésű tisztviselő vagy munkás nem igen kaphat kézhez egyszerre akkora összeget, amiből színházi bérletre ki tudna szakitani annyit, amennyi a színházbérlet kifizetéséhez szükséges volna.

Az az általános kivánság tehát, higy úgy, amint az a multban is gyakorlatban volt,

a színház bocsásson ki legalább 50 százalék kedvezménnyel olcsó munkásjegyeket, ezekből megfelelő számú jegyet időnként, mondjuk hetenként juttassanak el az egyes üzemekhez és hivatalokhoz.

Ilyenformán a kisfizetésű dolgozók részére jobban hozzáférhetővé válik a színház, mert egyszerre egy jegy árát, különösen ha az kedvezményes áru, mindenki könnyebben meg tud fizetni, mint az akármilyen olcsó bérletet.

Mint értesülünk, a pécsi mozgószínházak vezetőségei máris foglalkoznak ilyenféle megoldással. Véleményünk tehát az és az volna az általános kívánságuk a dolgozóknak is, hogy

a színház vezetősége is csatlakozzék ehhez az akcióhoz és az olcsó bérletrendszer mellett a fenti módon tegye lehetővé a színházi előadások rendszeres látogatását azoknak a dolgozóknak a részére is, akik alacsony fizetésükre való tekintettel egyszerre csak egy jegyet képesek megfizetni.

SIKLÓSIAK FIGYELEM!

Moszkvából jelentik: Szemere Dezső siklósi lakos a moszkvai rádió adásán keresztül üzent, hogy jó erőben és egészségben van és hozzátartozóitól üzenetet vár a következő címre: Moszkva, Krasznij Kreszt Pocstovi Jascsik 119.

MUNKÁT MINDEN DOLGOZONAK!

SZÍNHÁZ

Jávor Pál, az ember

Tegnap este a pécsi színpadon egy színészt ünnepelt a közönség. Ez a színész, akit forró tapsokkal hívott a közönség a vasfüggöny elé a magyar színpad legünnepeltebb sztárjai sorába tartozik. Mi azonban most nem Jávor Pál színészi képességeiről akarunk írni, ez a színházi kritika keretébe tartozik, hanem Jávor Pálról az emberről, aki embernek is olyan nagy, mint színész. Jávor Pál ugyanis azon kevesek közé tartozott, akik nem feküdtek le a divatos fasiszta áramlatoknak, akik nem követték Kiss Ferenc, Páger és Szilassy példáját, aki nem fogadta el az ezüsttálcán felkínált pünkösdi királyságot, hanem gerincesen és bátran kiállt elvei mellé. Nem ment el a divatos kívánsághangversenyekre, nem szavalt uszító verseket, még Szálasi testvér kultúrestéin sem vett részt, hanem inkább otthagyta a Nemzeti Színház színpadát, azt a színpadot, amelyen abban az időben nem a magyar gondolat, hanem a német szellemiség volt az úr. Otthagyta a Nemzeti Színházat, ahol kissferencek és págerantalok nyüzsögtek és ahonnan a Major Tamások, Gobbi Hildák és Jávor Pálok nem juthattak szóhoz. Inkább választotta a bebörtönzést, a deportációt, de nem alkudott meg. Ő, aki a színpadon hősöket játszott, az életben is megállta helyét és nem alkudott meg, nem lett árujója a magyar szónak, a magyar gondolatnak. Ember volt, azon kevesek közé tartozott, aki gerinces tudott akkor is lenni, amikor a gerinctelenek uralma tobzódott. És ezért tapsolunk mi is Jávor Pálnak, nem a sztár Jávornak, hanem az igaz embernek. (i.)

A vendégszereplés műsora:

Jávor Pál, a kitűnő művész pécsi vendégszereplése alkalmával Móricz Zsigmond: NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL c. darabjában lép fel.

1946 szeptember 26-án este ½8 órakor.
1946 szeptember 27-én este ½8 órakor. (Bérletben.)
1946 szeptember 28-án este ½8 órakor.
1946 szeptember 29-én délután 4 órakor.
1946 szeptember 29-én este ½8 órakor.

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

TŰZIFA NAGY- ÉS KISKERESKEDŐK FIGYELEM!

A közellátási ügyosztály felkéri a tűzifa nagy- és kiskereskedőket, hogy a városháza kigyűlési termében folyó hó 28-án délelőtt 10 órakor tartandó értekezleten feltétlenül szíveskedjenek megjelenni.

SÓ-ELSZÁMOLÁS

A közellátási ügyosztály felhívja a fűszerkereskedők figyelmét, hogy az elmult hónapban a „A" szelvényre kiosztásra kerülő sómennyiségeket legkésőbb folyó hó 28-ig számolják el városháza III. em. 102-es. számú szobában.

Nyomatékosan felhívja az ügyosztály a fűszerkereskedőket, hogy az „A" szelvényre sót kiszolgáltatni már nem lehet.

Szeptember hónapban az „F" szelvényre lehet fejenként 25 dkg sót kiszolgáltatni.

60 ÉVEN FELULIEK FIGYELMÉBE

A közellátási ügyosztály felhívja a 60 éven felüli lakosságot, hogy az Ir Vöröskereszt adományából származó cukor felvételéhez szükséges hatósági kiutalásért bejelentőlappal és születési anyakönyvi kivonattal a városháza III. emelet 102. számú szobájában reggel 8—14 óra között az alábbi sorrendben jelentkezzenek.

Folyó hó 27-án, pénteken: A—J, 28-án, szombaton: K—R, 30-án, hétfőn: S—Z-ig.

Rendőrségi hírek

Piaci lopás. Magyar Győzőné pécsi lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki kosarából a piacon ellopta retiküljét.

Besurranó tolvaj. Özv. Anhalt Károlyné feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki lakásába behatolva, onnan egy férfi arany óraláncot, egy aranyfogatú brosstűt és iratait ellopta.

Kerékpártolvaj. Özv. Harman Mihályné fejelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki The King gyártmányú kerékpárját ellopta.

1200 forintot sikkasztott. A Dunántúli Népszava pénzbeszedője, Gosztoja Bernát feljelentést tett Szűcs János Tettye-u. 43. szám alatti lakos ellen, aki az előfizetés címén felvett pénzeket elsikkasztotta és utána ismeretlen helyre távozott.

SPORT

BTC—BMTE BAJNOKI MÉRKŐZÉS

Vasárnap délután 2 órai kezdettel játszik a BTC bajnoki mérkőzést a Bajai MTE csapatával. A bőrgyáriak kétségtelen igen jó formában vannak, hiszen az elmult vasárnap a titkos bajnokjelölt MAORT ellen győzött a saját otthonában és tartalékosan. A bajaiakról is jó hírek érkeztek, két hete a simontornyaiak ellen győztek Simontornyán. A vasárnapi mérkőzés az előjelek szerint nagy küzdelmet ígér.

* **A PVSK ökölvívó csapata** vasárnap, szeptember 29-én a barcsi VSE csapatával mérkőzik. A barcsi csapatban szerepelnek Gigler, Kelemen és a Lengyel turáról hazaérkező Kapocsi. Előreláthatólag Gigler ellenfele Márton, Kelemené Csendes és Kapocsié Dióslaki lesz. A barcsiak ökölvívói az utóbbi időben feljavultak, s mindegyik mérkőzés igen keménynek ígérkezik. A legjobb barcsi versenyzők ellen Pécs legjobbjai szerepelnek Különösen nagy érdeklődéssel várjuk Kapocsi szereplését, aki mint vasutas-válogatott a legutóbbi lengyel turán szerepelt. AA mérkőzés 11 órai kezdettel a Budai Katolikus Körben kerül lebonyolításra. Jegyárusítás 10 órától a helyszínen.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 27., PÉNTEK
Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az közleményei. **7.30:** Reggeli zene. Hanglemezek. **8.00:** Őszi sportok. Előadás. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A miskolci MÁV zenekar játszik. **10.00:** Hírek **10.10:** Hanglemezek. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Hammerschlag János orgonál a Szabadság-téri református templomból. **13.00:** Felolvasás. **13.20:** Benedikt Klára zongorázik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Bor Kálmán szalonzenekara játszik. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorismertetés. **16.00:** Hírek. **16.10:** Filmdalok. Hanglemezek. **16.40:** Előadás. **17.00:** Szakszervezeti tanácsadó. **17.10:** Szakszervezeti híradó. **17.15:** Perényi Gabriella énekel, zongorán kísér Korody András. **17.45:** Sportközlemények. **18.00** Hírek. **18.05:** A Rádiózenekar játszik, vezényel Paul Tibor. **19.00:** „Holló a hollónak". Vígjáték négy felvonásban. Közvetítés a Madách színházból. — Szünetben: Faluhíradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Szigeti József hegedül **22.30:** Műsorismertetés **22.35:** Vöröskereszt közlemény. **22.45:** „Harmónia" művészegyüttes játszik. **23.10:** Hírek angolul. Utána előadás. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.35:** A francia követség ajándéklemezei.

Budapest II.

20.00: Esti dalok. Hanglemezek. **20.30:** Rádió szabadegyetem. **21.00:** Hírek. **21.15:** Szendlai Laci cigányzenekara muzsikál a Baross-kávéházból. **22.15:** USA lemezek.

PÁRTÉLET

A PÉCSI 2 HÓNAPOS PÁRTISKOLA

október 6-án végzett növendékei és a Budapesten végzett 2 hónapos hallgatók részére közös találkozást rendez. Kérjük az összes érdekelteket, részvételüket jelentsék be azonnal levélben, hogy a kellő előkészületeket megtehessük.

BUDAI KULVÁROS FIGYELEM!

Szombaton délután 6 órakor ifiaktivát tartunk. Minden ifi megjelenése kötelező.

NŐ-AKTIVÁT

tartunk ma, pénteken délután 6 órakor a Rákóczi-úti pártházban. Megjelenés kötelező.

FIGYELEM!

Ma délután 5 órára kérjük az üzemi és körzeti propagandistákat, hogy elkészített jelentéseikkel a Párt központi Székházában jelenjenek meg.

*

Ma délután 6 órára az összes üzemi és körzeti szervezők pontos jelentéseikkel a Párt központi Székházában jelenjenek meg.

SZAKSZERVEZETI HIREK

FELVÉTELI VIZSGA AZ EGYETEM MUNKÁSTANFOLYAMÁRA

Az Erzsébet Tudományegyetemen szervezet jog- és államtudományi esti munkástanfolyamra ujólagos felvételi vizsgát tartanak pénteken, 27-én 17 órakor azok részére, akik betegség, vagy más elháríthatatlan ok miatt a felvételi vizsgán nem jelenhettek meg. Ugyanezen időpontban jelentkezhetnek a szakszervezetben felvételre azok is, akik önhibájukon kívül eddig nem jelentkezhettek. A felvett hallagtók szeptember 30-án, hétfőn 12 óráig iratkozhatnak be a quesztúrán. Akik ezen időpontokat elmulasztják, ez évben a tanfolyamon már részt nem vehetnek. Az előadások 30-án 18 órakor kezdődnek.

Fodrászmunkások Szabad Szakszervezete folyó hó 27-én délután 5 órai kezdettel nagygyűlést tartanak. Ezúton felhívjuk az összes fodrászmunkások és fodrászmunkásnők figyelmét a pontos megjelenésre, a tárgy fontosságára való tekintettel. Ugyanakkor pénztári órát is tartunk. Kérjük a tagokat hátralévő tagdíjakat minél előbb fizessék be.

Pedagógusok 27-én 16 órakor taggyűlést tartanak.

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Ifjúmunkások folyó hó 27-én, pénteken délután 6 órakor taggyűlést tartanak, amelyre az ifjak feltétlenül jelenjenek meg.

Vendéglátóipari alkalmazottak 27-én 23 órakor összaggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 27-én, pénteken délután ½6 órai kezdettel fontos ügyben választmányi ülést tart. Kérjük minden választmányi tagot, feltétlen jelenjen meg a árgysorozat fontossága végett.

A Szakszervezeti Munkaközvetítőhivatal felhívja a jelentkezett tagokat, hogy azok, akik biztosítási szakmában mint ügynök, jutalékos alapon óhajtanak elhelyezkedni, sürgősen jelentkezzenek a Szakszervezeti Székházban.

Földmunkások és Kisbirtokosok folyó hó 29-én, délelőtt 9 órakor vezetőségi ülést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Építőmunkások folyó hó 27-én 17 órakor taggyűlést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Magyar Közalkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 30-án 16 órakor taggyűlést tart fontos tárgysorozattal, melyre minden tag megjelenése kötelező. Felkérik a nyugdíjasokat, hogy a gyűlésen ők is vegyenek részt.

A hivatásos zenészek folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt ½10 órakor taggyűlést tartanak. Megjelenés kötelező.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Halat Nagynál vegyen! Halcsarnok: Rákóczi-ut 57. Telefon: 30-90

BERBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

A tolnamegyei **MÁZA** község **1946 okt. 3-án tartja országos állat- és kirakodóvásárát**

Fiat gyorsteher

áruszállító kocsi, 5—600 kg áruteherre, kifogástalan elsőrendü állapotban, vizsgázva, **eladó.**

Mestrits Jenő
Ipari és Keresk. Rt. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

Motorkerékpár

Triumph 200 cm., gördan meghajtással, kifogástalan állapotban **eladó.**

Mestrits Jenő
Ipari és Keresk. Rt. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

Előfizetők gyűjtésére

magas jutalék mellett felveszünk intelligens, jómegjelenésü **nőket** és **férfiakat.** Megfelelés esetén fixet adunk. Kevés szorgalommal, biztos megélhetést nyujtunk.

Jelentkezni 10—11-ig **az ÚJ DUNÁNTÚL szerkesztőségében.**

Csak néhány napig!!!

Színes fonalak dekája	—·30
Angóra „ „	—·78
Férfizokni	2·62
Flór harisnya	7·98
Selyem „ 7·90	6·90
Sveici gyermeknadrág	9·70
Férfi pullover	14·98
Inganyagok 12·80	8·56
Bőrerős strux	13·75
Szürke flanel	7·50
Női szövet 20·83	13·79
Fehér bébi flanel	8·88
Tiszta gyapju háziszőttes 70 cm.	21·00
Férfi szövetek 35·22, 28·08, 24·11	17·39

Ezenkivül sok száz cikk rendkívül olcsó áron, tegyen próbavásárlást.

Menyasszonyi kelengyék szakszerű összeállítása.

Ügyeljen a címre: IVÁN

Irgalmasok- és Citrom-u. sarok. Tel.: 11-58.

Burgonya ismét kapható, fogyasztóknak minden tételben, hivatalos ár alatt.

Délvidéki Rt. Kirendeltsége Kazinczy-utca 3. sz. Telefon: 27-75.

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás és Illetmény többlet kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 24—90.

Olcsón könyv, papir, irószer

AUTÓGUMMIT 15x550 méretben vásárolunk. **Mestrits Jenő** Ipari és Keresk. R. T., Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím: Iglóutca 1., II. em., ajtó 5.

Szabadság Nyomda K. F. T., Pécs. Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 29-50. Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Csenser József

Világ proletárjai egyesüljetek!

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PART DELDUNANTULI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 219. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 28. SZOMBAT

400 rendőrt bocsátottak el a pécsi és baranyai rendőrségről — Fegyverrejtegetőket ítélt el a pécsi törvényszék — Jávor Pál közreműködésével színész-ujságíró meccs vasárnap a Hun-utcában

Éljen a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa!

A magyar albizottság elvben elfogadta a csehszlovák követelést

A kiküldöttek a kérdéses területen élő magyarság jogainak biztosítását követelik

Párisból jelenti a MTI: A békeértekezlet magyar albizottsága csütörtökön délután elvben elfogadta azt a csehszlovák követelést, hogy Magyarország Pozsonnyal szemben bizonyos területet engedjen át Csehszlovákiának. Az ülésen Stirling ausztráliai megbízott javasolta, hogy korlátozzák három községre a csehszlovák követelést. Bejelentette a területcsere gondolatát is. Megállapította, hogy amint az Egyesült Államok és Anglia ellenzi az erőszakos lakosságáttelepítést, úgy Ausztrália is ellene foglal állást. Reméli, hogy közvetlen kétoldali tárgyalásokkal megállapodást lehet elérni a lakosságáttelepítés ügyében. A pozsonyi hídfő és a csehszlovákiai magyarok áttelepítése egymással összefüggő kérdés és ezért azokat együtt kell tárgyalni.

Hajdu csehszlovák delegátus szerint nem indokolt a két kérdés összekapcsolása, mert az első területi, a második főleg politikai kérdés. Először arról kell dönteni elvben, elismeri-e az albizottság a csehszlovák követelés indokoltságát és azután lehet hozzálátni ahhoz, hogy mi történjék az ottani lakossággal, vagy milyen engedményeket lehet tenni a területi követelés csökkentése tekintetében.

Costello újzélandi kiküldött szerint a magyar lakosság emberi jogait teljes mértékben biztosítani kell. A hídfő és a kitelepítés kérdését szerinte külön kell kezelni.

Pope kanadai delegátus elvben hozzájárult a hídfő kibővítésére irányuló csehszlovák javaslathoz és tudomásul vette, hogy Csehszlovákia hajlandó a követelés mértékét korlátozni, addig azonban nem tud határozottan állást foglalni, míg biztosítékot nem kap, hogy a Csehszlovákiához átkerülő területen a magyarok milyen státust fognak élvezni. A kielégítő megoldás érdekében elengedhetetlennek mondotta a magyar kormány valamiféle együttműködését, vagy hozzájárulását. Ezért javasolta, hogy zárt ülésre hívják meg a magyar delegációt és hallgassák meg véleményét.

Pucha ukrajnai megbízott megállapította, hogy az albizottság tagjai egységesek abban, hogy elvileg indokolt a csehszlovák követelés, de kérte, tegyenek konkrét javaslatot, amely maximálisan biztosítja az ezen a területen élő magyarság jogait. Szerinte sem lehet a két kérdést összekapcsolni. Hajdu ezután javasolta, mondja ki az albizottság, hogy indokoltnak tartja bizonyos nagyságú magyar terület átengedését Csehszlovákiának Pozsonnyal szemben, azt pedig, hogy ez a terület mekkora lenne, a jelentés másik részében jelölnék meg. Ami a 200.000 magyar áttelepítését illeti, Csehszlovákia nagyon örülne, ha ebben a kérdésben kétoldali megállapodással megegyezhetne Magyarországgal. A hídfő kérdésében nem tartja szükségesnek Magyarország meghallgatását, abba azonban beleegyezik, hogy a magyar delegációt zárt ülésen hallgassák meg a 200.000 magyar áttelepítésével kapcsolatban.

Ausztrália képviselője ezután hangsúlyozta, hogy nem mondotta azt, hogy elvben beleegyezik a terület átengedésbe.

Újzéland képviselője mint előadó megfogalmazta a főbizottság elé terjesztendő jelentés első részét. Eszerint a bizottság elvben elismeri, hogy indokolt az a csehszlovák követelés, amely szerint Pozsonnyal szemben a kikötő kibővítésére Magyarország bizonyos területet engedjen át azzal a feltéellel, hogy az így Csehszlovákiához kerülő magyarság jogait biztosítsák. A jelentés első részével kapcsolatos szavazás során Kanada, Újzéland, Csehszlovákia és Ukrajna ezt elfogadta, Ausztrália tartózkodott a szavazástól és kérte az ülés elején felolvasott nyilatkozatának a jelentéshez való csatolását. A jelentés másik részében részletesen felsorolják a delegátusok által felhozott fenntartásokat mind a terület nagysága, mind az ottlakó magyarok jogainak biztosítása tekintetében.

Szülők bűneiért nem lehet büntetni az ártatlan gyermekeket

Budapestről jelenti a MTI: A nemzetgyűlés pénteki ülését negyed 11 órakor nyitotta meg Varga Béla elnök. A nemzetgyűlés Kodály Zoltán képviselőnek külföldi útjára való tekintettel kéthónapi szabadságot engedélyezett.

Dénes István (pártonkívüli) a traktorok és mezőgazdasági gépek felhasználása tárgyában sürgős interpelláció előterjesztésére kért engedélyt amelynek elmondására a napirend után kerül sor. Ezután következett a házasságon kívül született gyermekek jogállásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Dubay István (Kisgazdapárt) előadó hangoztatta, hogy a magyar nemzet ezzel a törvényjavaslattal régi adósságát rója le. Ez a törvényjavaslat megszünteti az alacsonyrendűség, kitagadottság érzését, amely egész életen át kísérte ezideig a törvénytelen gyermekeket. A házasság intézményének is előnyére fog szolgálni ez az intézkedés. Az előadó ezután részletesen ismertette a javaslatot és kérte annak elfogadását.

Mi fontosabb a házasság, vagy a gyerek?

Kovács László (Szabadságpárt) szerint a javaslat aláássa a házasság szentségét és a házasságot mint felesleges jogintézményt elhervasztásra ítéli. (Zaj a baloldalon.) Az 1848. évi harmadik törvénycikk alapján javasolta, hogy idézze meg a ház a távollevő igazságügyminisztert. A javaslatot nem fogadta el.

Döbrentei Károlyné (MKP) pártja és a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége nevében örömmel üdvözli a javaslatot. Hangsúlyozta, hogy nem lehet büntetni a szülők bűneiért az ártatlan gyermeket és ezzel a javaslattal sok százezer ilyen ártatlan gyermeket emelnek be ezzel a társadalomba, ahonnan eddig ki voltak rekesztve. A javaslatot a Kommunista Párt nevében elfogadja.

Ezután Ries István igazságminiszter beterjesztette a magyar zsidóságot ért üldözés megbélyegzéséről és következményeinek enyhítéséről szóló törvényjavaslatot és kérte a sürgősség kimondását. A sürgősséget a Ház megadta.

A napirend megállapítása után a Ház áttért a képviselők régebben elmondott interpellációjára írásban adott miniszteri válaszok felolvasására. Tizenegy írásban adott válasz felolvasása után Dénes István (pártonkívüli) kérte a Ház határozóképességének a megállapítását. Tekintettel arra, hogy a Ház a névsorolvasás után sem volt határozatképes, Kéthly Anna az ülést bezárta.

Dollárhossz — Párisban

Párisból jelenti a MTI: Párisban a dollár feketepiaci árfolyama az elmult két hét alatt szédületesen magasra szökkent. Még két héttel ezelőtt egy dollárért a feketepiacon 180 frankot adtak, ma már 310 frank a dollár árfolyama. **A francia frank értékállandósága francia hivatalos körök kijelentései szerint biztosítottnak látszik. Párisban az érdeklődés külföldi valuták iránt főleg a dollár, a svájci frank és a svéd korona iránt mutatkozik.**

Üdvözlő táviratainak a Kongresszushoz

RÁKOSI MÁTYÁS ELVTÁRSNAK,
Budapest.

Az MKP baranyamegyei és pécsi városi tagsága és vezetősége a III. Országos Kongresszus megnyitása alkalmából szeretettel üdvözli Rákosi Mátyás elvtársat, a Központi Vezetőséget, a külföldi kommunista pártok kiküldötteit és a Kongresszus résztvevőit. Igérjük, hogy a Kongresszus határozatainak maradéktalan végrehajtásáért harcolni fogunk.
Szabadság.

RÁKOSI MÁTYÁS ELVTÁRSNAK,
ÉS A MKP KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK,
Budapest,
Akadémia-u. 17.

A MKP III. Kongresszusa alkalmából az Új Dunántúl szerkesztősége, kiadóhivatala és technikai személyzete meleg üdvözletét küldi és fogadja, hogy a Kongresszus határozatainak megvalósításáért kommunista harcikészséggel küzdeni fog.
Szabadságl
Új Dunántúl.

Ma délután nagygyűlés nyilja meg Pártunk III. Kongresszusát

Ma délután fél 3 órakor kezdődik meg Budapesten a Hősök terén Pártunk III. kongresszusának nagygyűlése, amelyen Rákosi elvtárs mellett Franciország, Anglia és jugoszlávia kommunista kiküldöttei is beszédet mondanak.

Ez a kongresszus büszkén hirdeti, hogy a magyar nép felemelkedésének leghűbb, legodaadóbb harcosa a mi Pártunk. Mert ahogy a multban semmitől vissza nem rettenve küzdöttek elvtársaink nemzetükért és népükért, úgy a jövőben is Pártunk lesz legbiztosabb alapja és támasza az ország előrehaladásának. A III. kongresszus jelentősége messze túlnő egy párt belső kérdéseinek jelentőségében. Kongresszusunk az egész magyar nép életére és jövőjére döntő jelentőséggel bíró tanácskozás lesz. A kongresszust bevezető nagygyűlés a Hősök terén élő demonstrációja lesz annak, hogy a Magyar Kommunista Párt mennyire összeforrt a néppel. Százezres tömegek tesznek ma bizonyságot arról, hogy Pártunk ügye a magyar nép ügye, hogy a III. kongresszus irányt mutat a dolgozóknak a demokratikus felemelkedés és a szocializmus felé. Külön jelentőséget ad ennek a nagygyűlésnek az, hogy hatása és súlya az ország határain túlnőve, nemzetközi méretűvé válik. Az hogy külföldi kiküldöttek is résztvesznek a nagygyűlésen és nemcsak megjelennek ott, hanem felszólalnak, külön jelentőségű. Felszólalásukkal ugyanis hitet tesznek a munkásosztály nemzetközi szolidaritása és a világ népeinek együttműködése, a népek barátsága mellett. Ez a nagygyűlés külföldi testvérpártjaink előtt is demonstrálja majd Pártunk és egyuttal a magyar demokrácia erejét.

Büszkén gondolunk arra, hogy az egész ország népének szeme ma e gyűlés és a kongresszus alkalmából Budapesten és a budapesti elvtársakon van, — és a világ kommunistái is figyelő szemmel tekintenek ránk.

Kosztolányi Dezső özvegyének elhurcolóját halálra ítélték

Budapestről jelenti a MTI: A népbíróság csütörtökön tárgyalta Murger János cipészmester bűnügyét. Több rendbeli népellenes és háborús büntett, valamint rablás büntette miatt emelt vádat Murger ellen a népügyészség, aki a vád szerint gyilkosságokban, emberek törvénytelen elhurcolásában, megkínzásában és kifosztásában vett részt. Ő volt az, aki társaival együtt

megjelent Kosztolányi Dezső özvegyének lakásán azzal, hogy a bejelentés szerint ott titkos összejöveteleket tartanak. Feldúlták a lakást, Kosztolányinét és Ádám nevű fiát elvitték, majd a lakás értékeit elrabolták.

A bizonyító eljárás befejezése után a népügyész a legsúlyosabb büntetés kiszabását kérte. A bíróság ítéletében bűnösnek mondta ki Murgert a vád szerinti cselekményekben és halálbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Murger és védője fellebbezést jelentettek be.

ÚJ VÁSÁRLÁSAINK

Az amerikai hadianyagból történt vásárlásainkból a legutóbbi szállítmányok a következők: Hat kocsi vegyszer, öt kocsi ruhanemű, tizenegy darab betegszállító gépkocsi, hét kocsiban használt ruhanemű, egy kocsiban vegyszer és egy kocsi gépalkatrész.

A köztisztviselői fizetések kérdéséhez

Válasz a Dunántúli Népszavában megjelent hozzászólásra

Kedves Huszár elvtárs!

Magam is köztisztviselő vagyok. Engem is az a cipő szorít, amelyik az Ön lábát. Sőt én alacsonyabb fizetési osztályban vagyok és nagyobb családom révén nagyobb terheket kell viselnem, mégis engedje meg, hogy hozzászóljak a felvetett kérdéshez: a Nemzeti Bizottság feliratához a köztisztviselői fizetések ügyében.

Az Ön által odadobott számok, sajnos nem felelnek meg a valóságnak és így az államháztartás szempontjából nem olyan könnyű a kérdés megoldása, mint azt beállítja. Ön elvtársam azt állítja, hogy a költségvetés kiadási oldalának csupán 7—8%-a a személyi kiadás, ezzel szemben a kezemben levő idei költségvetés előirányzat szerint a személyi kiadások és nyugdíjak összesen 690 millió forintot tesznek ki, ami a kiadási főösszegnek, 2.130 millió forintnak 32.4%-a. Tehát nem 7—8%-a. Sőt ha csak az előirányzott bevételi oldalhoz hasonlítom, amely 1.830 millió forint, akkor ennek 37.6%-a. Ha most a nyílt levél által javasolt 30 forintos minimumot fogadnánk el, ami megfelel az Ön által javasolt duplára való emelésnek, akkor fentiekből nyilvánvaló, hogy a személyi kiadások 70% fölé emelkedésének és így teljes mértékben felborítaná a költségvetés egyensúlyát. De, hogy mennyire nem elhanyagolható szám a személyi kiadás és nyugdíjteher, szabadjon elmondanom, hogy az előirányzott összes adóbevétel — a forgalmiadóra előirányzott 285 millió kivételével — tesz ki annyit, mint a személyzeti kiadás és nyugdíjteher. A többi célokra az állami jövedékek és magángazdasági bevételek nyujtják a fedezetet.

De sajnos meg kell cáfolnom Elvtársam állítását az államadósságok kérdésében is. Az Ön által említett 14 millió egyáltalában nem fogható fel államadósságnak, mert az az adópengő beváltási összeg, amire bőségesen megvan a fedezet a régi adó és sima pengőkből vásárolt arany és dollárértékben, ezzel szemben az említett Speyer-kötvény kölcsön fennáli és fennállanak a többi régi nem pengőre szóló nemzetközi kölcsöneink. Mi reméljük, hogy ezek csak fiktivek, de ma még számolnunk kell ezzel is. Az sem baj, mondja Elvtársam, ha az államadósság 20—22 millióra emelkedne. Ha a fenti számok ismeretébe jutunk, akkor beláthatja Elvtársam, hogy ez egy teljesen komolytalan megállapítás, de ne feledkezzünk el arról, hogy a költségvetési előirányzat 300 millió forintos hiánnyal számol. Biztos vagyok abban, hogy ez a hiány eltűnik majd az előirányzattal szembeni többletbevétel folytán, amire az első két hónap már komoly jeleket mutat.

Ahhoz, hogy több kiadást teljesíthesse az állam, megtakarítást kell elérni. Erre a megtakarításra meg van a remény, mert a Szovjetunió és Jugoszlávia könnyítéseket adtak a jóvátételnél. Ennek a terhére módjában áll majd az államnak segíteni alkalmazottain, de természetesen elsősorban itt is a szociális szempontot kell előtérbe helyezni és a családi pótlékot lényegesen felemelni, a lakbéreket folyósítani.

Ne feledkezzünk meg azonban arról sem, hogy egy általános köztisztviselő fizetésemelés megindítaná a lavinát és a kollektív szerződések is veszélybe kerülnének.

Mi tehát a megoldás? Marad tehát az árnívó leszállítása, amire meg van a mód, hisz eddig sok vonalon már megindult ez és marad vissza a takarékosság a közületi háztartások minden frontján, továbbá az adóbevételek helyes és alapos kimunkálása. Nagyon sokan vannak az országban, akik még mindig kivonják magukat az adófizetés alól pedig módjukban volna... Ha a tisztviselői kar így fogja teljesíteni a kötelességét, akkor az államnak módjában lesz majd a fizetéseket lényegesen korrigálni. Tehát sürgősen le az árakkal és sürgősen jól teljesíteni a kötelességet és addig is az előre-látható fedezet erejéig a családi pótlékot felemelni, a lakbérekhez hozzájárulni és a jól dolgozó tisztviselőket jutalmazni.

Kedves Evtársam! Én nagyon jól tudom, hogy ez nem olyan hálás és népszerű álláspont, mint Elvtársamé, de mi kommunisták már olyanok vagyunk, hogy az ország érdekében vállaljuk a nehezebb munkát is. Meg vagyok győződve arról, hogy Elvtársam is belátja a fenti száraz adatok alapján felfogásunk helyességét és tovább is együtt fogunk dolgozni ennek az oly nehéz helyzetbe jutott köztisztviselő társadalom sorsának könnyítésén.

Elvtársi üdvözlettel
EGY KÖZTISZTVISELŐ

Diplomáciai összeköttetés Jugoszláviával

Belgrádból jelenti a AFP: A jugoszláv minisztertanács csütörtökön elhatározta, hogy Magyarországgal ismét felveszi a diplomáciai kapcsolatot — jelenti a belgrádi rádió.

Olcsóbb lett az autóbusz

F. hó 28-tól járatok indulnak a rácváros—ürögi vonalon és a Mecsekre az Üdülő-szállóig!

F. hó 28-tól, szombattól kezdődően a társasgépkocsiüzem, lapunk más helyén közölt menetrend szerint, autóbuszjáratokat indít óránként a Rácváros—Ürög vonalon és egyelőre próbaként délelőtt kétszer és délután kétszer a Mecsekre az Üdülő-szállóig. A város tanácsa az újabb járatok beállításával kapcsolatban leszállította a viteldíjakat, illetőleg kedvezményes menettérti jegyek árusítását vezette be.

A vonaljegy ára 28-tól 6 szakaszra 2.—, 5 szakaszra 1.70, 4 szakaszra 1.50, 3 szakaszra 1.20, 2 szakaszra 1.—, 1 szakaszra —.80 Ft.

A végállomásig váltható menettérti jegyek ára a mecsekszabolcsi vonalon 6 szakaszra oda-vissza 3.40, a pécsbányatelepi vonalon 4 szakaszra oda-vissza 2.40, a temetői vonalon 3 szakaszra oda-vissza 2.—, a mecseki vonalon 4 szakaszra oda-vissza 2.40, az ürögi vonalon 3 szakaszra oda-vissza 2.— Ft.

Október 1-től kezdődően olcsó egyszer oda-vissza érvényes munkás heti jegyeket ad ki a társasgépkocsiüzem.

Villamossal kombinálva 8 szakaszra 18.—, 7 szakaszra 16.—, 6 szakaszra 14.—, 5 szakaszra 12.—, 4 szakaszra 10.50, 3 szakaszra 8.50, 2 szakaszra 7.—, 1 szakaszra 6.— Ft.

A tanulói havi bérletek ára egyszer oda-vissza menetre 8 szakaszra 30.—, 7 szakaszra 27.50, 6 szakaszra 25.—, 5 szakaszra 22.50, 4 szakaszra 20.—, 3 szakaszra 17.50, 2 szakaszra 15.—, 1 szakaszra 12.50 Ft.

A társasgépkocsiüzem járatai ezentúl további intézkedésig vasárnap délután 13 óra után is menetrendszerűen közlekednek

„Közös lónak túrós a háta"

Baj van a „falujáró" alapossága körül

Az országos többségi párt pécsi hivatalosának tegnapi számában olvastuk a lap „falujáró"-jának tollából felvett tudósítását, amelynek többször is megismételt mottója, hogy valami baj van a telepítések körül. Hogy valami baj van, azt magunk is elismerjük, csakhogy a baj gyökere nem ott keresendő, ahol laptársunk falukutatója tapogat, hanem egészen másutt.

Falujáró kollégánk írásából világosan kiolvasható ugyanis, hogy kutatásai közben sehol ember fiával nem beszélt. Saját bevallása szerint, ha valahol kérdezősködni próbált, az emberek szóba sem álltak vele. Hát ezt kénytelenek vagyunk kétségbe vonni. Sokkal több panaszkodni valójuk van ma falun, különösképpen az új telepeseknek, hogysem ne állnának szóba jóindulatúnak látszó, sorsuk iránt érdeklődőkkel.

Azt olvassuk falujáró kollégánk beszámolójában, hogy toronyiránt, össze-vissza és szinte nyakló nélkül járta a falvak határait, ott méricskélte — az emberek véleménye helyett — a mezőkben felburjánzó gyom és giz-gaz magasságát és ahol azt látta, hogy a gyom csaknem túlnőtte mondjuk a kukoricaszár magasságát „megállapította", hogy a vonatkozó faluban — nyilván telepesek vannak. Telepesek akik visszaélnek a nemzet bizalmával és a részükre juttatott nemzeti ajándékot a földet és a velejáró fundust hanyagul kezelik, nem művelik rendesen, házuk táját pedig valósággal szemétdombbá züllesztik határtalan hanyagságuk és lustaságuk folytán.

Kénytelenek voltunk fáradtságot venni magunknak és kimentünk falujáró tapasztalatszerzés okából a délbaranyai vidékre. Jól-lehet mi nem jártuk össze Tolnát és Baranyát, mégis szereztünk tapasztalatokat. Láttunk mi is a határban rőfnyire felburjánzott gyomot és giz-gazt nemcsak a kukoricásokban, hanem egyébütt is. Ebből következtetve láttuk szükségét, hogy beszéljünk az emberekkel: mivel magyarázzák a földek rosszul-műveltségét, a szőlők kötözetlenségét, kapálatlanságát és a házaktája szemétdomb-kultúráját?

A válaszok, amiket kérdéseinkre kaptunk — mert velünk igenis szóbaálltak — röviden és kategorikusan valóban oda tendáltak, hogy baj van a telepítések körül. Csak ezek a bajok mások, mint amliyet falujáró kollégánk felületességtől lihegő beszámolója sejttet. Azt mondják ezek a válaszok, hogy

a rendetlenség, elhanyagoltság főként ott tapasztalható, ahol a telepes falvakban még két gazdája van a svábbirtoknak.

Mert a sváb, aki még ott ül a házában és birtokán, mivel bizonytalanságban él, hogy maradhat-e vagy mennie kell, hát semmi kedve nincs dolgozni, mert úgy gondolja hogy minek dolgozzon másnak! Az új telepes pedig, aki már ott ül ugyan a birtokon, de még meg kell osztani azt a sváb előddel, mert a nehézkes telepítési politika folytán még mindig bizonytalanságban van, hogy ottmaradhat-e, vagy egy szép napon odábbállhat.

Ezen a vonalon kellene tehát rendet teremteni.

Véglegesíteni kellene egyszer már a telepesek helyzetét, hogy helyreálljon ezeknek az embereknek lelki egyensúlya, mert enélkül nem lehet senkinek kedve rendszeres munkához.

Vasárnap új szerepben lép fel Jávor Pál

„Nem é hetek futbal'abda nélkül"

„Semmi sem új a nap alatt" — mondotta valaki (a lexikont nem találom), de állítását úgy látsik most megcáfolja az idő.

Az, ami vasárnap délelőtt a Hun-utcai pályán történik majd, bizony teljesen új.

Ekkor lép ugyanis pécsi futballpályára a Színészek csapatának „villámmal" leigazolt sztárja, Jávor Pál. Vele rettenetesen megerősödik a színészek csapata.

Hát, ami azt illeti, ha az ujságíró bokákat is úgy fogja törni, mint a karosszékeket, akkor nem marad ellenfél a pályán. Első pécsi, illetve Hun-utcai szereplése előtt a népszerű csatár ezt nyilatkozta lapunk munkatársának:

— Nem élhetek futballabda nélkül. Egy életem, egy halálom, vasárnap délelőtt bele rugok abba a kerek bőrvacakba. Azt a sárgaviganóját!

Az új csatár nyilatkozatát nagy érdeklődéssel hallgatta végig a csapat vezetője Tamás Benő. Nem engedi tovább beszélni a fiatal játékost. Ő veszi át a szót.

— Nagy nehézségek árán sikerült összehoznom a csapatot. A régi játékosokat mind elszipkázták a többi egyesületek. Igy például Csonka középcsatárt a VIDAM SZINHÁZ együttese részére csábították vidékre. Nem akartunk azonban elmaradni a tavalyi sokak által szidott csapattól, s ezért sikerült nagy nehézségek és tetemes vonatköltség után vidékről felhoznom az egyik „falusi őstehetséget" Jávor Pált.

— Milyen lesz az összeállítás?

— A csapat felállítása az egyes játékosok mellékfoglalkozásának feltüntetésével a következő: Magyar János (segédszínész), — Pécskay Márton (segédszínész) Bicskey Károly (hős), — Juhász János (szerelmes), Farkas József (bonviván), Gergely István (színész), — Sulek Ferenc (díszítő), Laky József (táncos siheder), Jávor Pál (bonviván), Hidvégi Lajos (bonviván), Csaba Gyula (segédszínész).

Az érem a lap és a pálya másik oldalán az Ujságírók állnak. Az ő csapatuk már harcokban megedzett együttes, erre a meccsre pedig különösen nagy igyekezettel készülnek fel. Zsadányi Oszkár a csapat menedzsere így nyilatkozott:

— Roppant erős mérkőzésre van kilátás, az ellenfél igen erős. Erre való tekintettel elhatároztam hogy magamat is beállítom a csapatba. Eleinte az volt a tervem, hogy én fogom a legveszélyesebb csatárt, Jávor Pált, de aztán úgy gondoltam, hogy sokkal többet használok csapatomnak ha mint jobbszélső, gólokat lövök.

— Az összeállítás adva van: Kovács György (Független Nép), — Kereki György (Szabad Szó) Horváth József (Független Nép), — Pusztai József (Szabad Szó), Izsák György (Független Nép) Csaba I. Agoston (Népszava), — Zsadányi Oszkár (Uj Dunántúl), Vedres József (Népszava) Fülöp János (Szabad Szó), Garamvölgyi Jónás (Népszava), Mihalik Imrike (Uj Dunántúl ifj.).

A mérkőzést vezeti: Kolier József.

A mérkőzés kezdete: vasárnap délelőtt 10 óra.

A színhely: Hun-utcai sportpálya.

Közel 400 rendőrt bocsátottak el a pécsi és baranyai rendőrségről

Megkezdődött a rendőrség nagyarányu átszervezése

Amint ismertes a rendőrséget országosan átszervezik. Megszüntetik az egyes megyei főkapitányságokat, a járási politikai csoportokat és felállítják a kerületi rendőrfőkapitányságokat. Az átszervezéssel kapcsolatban mindenütt a takarékosságot tartják szem előtt és így főleg a rendőrlegénységnél nagyarányú létszámcsökkentést hajtanak végre.

Ezzel kapcsolatban amint értesültünk, péntekre Pécsre is megérkezett a rendőrségre a belügyminisztérium idevonatkozó rendelete, amely szerint Pécs és Baranya vármegyéből

közel 400 rendőrt helyeznek B-listára.

Tudjuk, hogy ma mindenütt a takarékosságot kell szem előtt tartanunk, de mégis úgy érezzük, hogy a rendőrségnél ez a takarékosság talán egy kissé túlzott és sajnáljuk ezt a 400 embert, akik eddig kötelességüket kifogástalanul teljesítették, szolgáltak az infláció legnehezebb hónapjaiban és most máról-holnapra kenyértelenné válnak.

Két fegyverrejtegetési ügyben hozott marasztaló ítéletet a törvényszék

A pécsi törvényszék Garay-tanácsa tegnap két fegyverrejtegetési bűnügyet tárgyalt le és mindkettőben marasztaló ítéletet hozott. Az egyik ügy vádlottja Till Ferenc 36 éves mágocsi lakos, villanyszerelő és a kisgazdapárt ottani szervezetének elnöke volt, aki ellen az volt a vád, hogy robbanószert rejtegetett házában, amit elmulasztott beszolgáltatni. A vádlott azzal védekezett, hogy nem volt tudomása a beszolgáltatási kötelezettségről. A bíróság nem fogadta el ezt a védekezést és a vádlottat bűnösnek mondotta ki a vádbeli cselekmény elkövetésében, a vádat azonban vétséggé minősítette le és a 92. szakasz alkalmazásával a vádlottat kéthónapi fogházra ítélte, amelyből a vizsgálati fogsággal 20 napot kitöltöttnek vett. A vádlott az ítéletben megnyugodott, az államügyész azonban súlyosbításért fellebbezett.

A második ügy vádlottja Bódis István 33 éves pécsbányatelepi lakos, volt erdőőr szintén fegyverrejtegetésért került a vádlottak padjára, mivel a birtokában lévő fegyvert nem szolgáltatta be. A bíróság a vádat itt is vétséggé minősítve, a vádlottat a 92. szakasz alkalmazásával egyhónapi és tíznapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben a vádlott megnyugodott, az államügyész azonban súlyosbításért fellebbezést jelentett be. A bíróság az ítélet jogerőre emelkedéséig elrendelte a vádlott szabadlábra helyezését.

Előre a népi demokráciáért!

MOZI

Szombattól-hétfőig, szept 28-29-30
PARKMOZI
Szikvója
Kisérő műsorral.
APOLLO
Életre ítéltek
URÁNIA
Honolulu
Kisérő műsorral.

Előadások: hétköznap 6, 8, vasárnap 4, 6, 8 órakor.

PARKMOZI

UJ VEZETÉS! MAFIRT!
Kizárólagos műsor!
Szeptember 8—29—30-án, szombattól—hétfőig:
Csak a PARK-moziban látható
Jean Parker és Russe Hardie főszereplésével:
SZIKVÓJA
avad sierrák rengetegében, az erdők vadjainak életéből merített izgalmas Metro oszungel film.
STAN és PAN
hasságot tör
Vidámság, derü, felhőtlen kacagás.
Előadások 6, 8 órakor, vasárnap 4, 6, 8 órakor.
Jegyrendelés a pénztári órák alatt d. e. 10—12-ig, d. u. fél 6-tól Telefon 19 81 szám.
Jön: Október 1-én:
Láthatatlan ember visszatér
Október 3-án: Hazugság nélküli (Latabár)

URÁNIA FILMSZINHÁZ Telefon: 28-00

Szombat—Vasárnap—Hétfő, szeptember 28—29—30
csak az Urániában:
HONOLULU
amerikai nagy revűfilm
Optikai költemény
zenei fantazia
Előadások: hétköznap 6-8, vasárnap 4-6-8 órakor

Megjelentek a vidéki távbeszélő névsorok. A Pécs 1. számú postahivatal értesíti a távbeszélő előfizetőket, hogy az 1946. évi júliusi havi kiadású vidéki távbeszélő névsorok Pécsre megérkeztek. Az előfizetők főállomásuk után egy példányt kapnak 8 forint önköltségi árért. A névsor árával a postahivatal az előfizetők legközelebbi távbeszélő nyugtáját fogja megterhelni. Ezen összeggel még azon előfizetők nyugtáját is megfogja terhelni, akik a névsorra esetleg nem tartanának igényt. A névsorokat a postahivatal jelenleg technikai és egyéb akadályok miatt nem tudja házhoz kézbesíteni. Felkéri ezért az előfizetőket, hogy azok átvétele végett szíveskedjenek a postapalota (Deák-utca 10. sz.) felvételi csarnokában a 6. sz. ablaknál szeptember hó 27-től kezdve hétköznapokon 8—12 és 14—18 óra között megjelenni vagy megbízottjukat odaküldeni a régi 1943. május havi kiadású) névsorral. Készpénzvásárlás esetén a névsor ára 10 forint.

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás szombat estig: Gyenge szél, kevés felhő, reggel helyenként köd, a hőmérséklet alig változik. Távolabbi kilátások: A szép idő valószínűleg még néhány napig eltart, de lassú ködösödés indul meg.

— **Nagy Ferenc miniszterelnök Pécsett.** A felsőbaranyai ref. egyházkerület Nagy Ferenc miniszterelnököt választotta meg gondnokává. Az új gondnok beiktatása ma, szombaton fog megtörténni Pécsett a vármegyeháza kisgyűlési termében tartandó gyülekezeti összejövetelen. A miniszterelnök ebből az alkalomból ma reggel Pécsre érkezik, hogy a beiktatási ünnepségen jelen legyen. A miniszterlenök ezután délelőtt 10 órakor résztvesz a Kisgazdapárt baranyamegyei szervezetének intézőbizottsági ülésén, amelyet a sörház-utcai párthelyiségben fognak megtartani.

— **A Pártnak szüksége lenne** nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált síma pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a leg-

— **A Természetbarátok Turista Egyesülete** pécsi csoportja folyó hó 29-én, vasárnap egésznapos turákat vezet. I. csoport. Barlang munkatura. Útirány: 1-es út, 25-ös út. Melegmány. Találkozás reggel 7 órakor a Tettyén, vezető: Exner Miklós. II. csoport. Útirány: Lapis, 2-es út, Rákos. Vissza: Orfű, Büdöskút, Pécs. Találkozás reggel 7 órakor a Pálos-templomnál, vezető: Muskát Ede. A TTE menedékházánál ügyeletes: Bischof Pál.

— **Házasság.** Magassy Major Gabriella Jolán és Garamszegi György a MESzHART tisztviselője f. hó 21-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szénkiadás a Pécs-Ujhegyi csúzdán.** A MESzHART pécsi bányaigazgatósága ezuton hozza az érdekeltek tudomására, hogy további intézkedésig a szénkiadás 1946. szeptember 30-tól, hétfőtől kezdődőleg naponként reggel 7 órától délután 14 óráig történik.

— **Szabad a belsőrészből készült ételek felszolgálása a vendéglőkben.** A közellátási miniszter felfüggesztette az állati belsőrészből (nyelv, tüdő, szív, vese, máj, velő, mirigy, pacal, vér és csont), vagy ezek felhasználásával előállított ételeknek a vendéglőipari üzemekben való elkészítésének és kiszolgálásának tilalmát.

— **A vármegyei tanfelügyelő** értesíti a népoktatási kerületéhez tartozó iskolai hatóságokat, hogy a közszolgálati alkalmazottak illetményeinek újabb utalása tárgyában kiadott 9300/1946. II. P. M. rendeletben foglaltak szerint járjanak el. A rendelet megjelent a Magyar Közlöny folyó évi 215. számában.

— **Napi ápolási díjak az Irgalmasrend közkórházában.** A Magyar Népjóléti Minisztérium a kórház igazgatóságának előterjesztésére a napi ápolási díjakat a baranyai közkórházakkal egyetemlegesen: III. osztályon 12 forintban, II. osztályon 18 forintban, I. osztályon 24 forintban állapította meg.

Bányásztemetés

Tegnap délután temették el Pécsbányatelepen Tillmann József elvtárs segédvájárt, a szerdai, András-aknai bányaomlás hősi halottját.

Az ünepélyes temetésről helyszűke miatt vasárnapi számunkban adunk részletes beszámolót.

PÉCSI KERESKEDŐK HIRE

FELHIVÁS A KERESKEDŐKHÖZ

A Pécsi Kereskedők Testülete felhívja tagjai figyelmét arra, miszerint Szolnoki István, a KOKSz országos társelnöke folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az Apolló filmszínházban aktuális és közérdekű kereskedői problémákról előadást tart, melyre a tagok megjelenését kéri az elnökség.

KÖZELLÁTÁSI TÁJÉKOZTATÓ

HÚS-OSZTÁS

A közellátási ügyosztály közli a város lakosságával, hogy folyó hó 28-án, szombaton a hentesiparosok, valamint a húsipari szövetkezet összes fióküzletei az általános közellátási szelvényiv IV. számú szelvényére 20 dkg húst szolgáltatnak ki A hús kg-kénti egységára 7 forint 20 fillér.

IPARTESTÜLETI HIREK

A Fuvarozó és Szállítóiparosok Szakcsoportja felhívja tagjai figyelmét, hogy folyó hó 29-én (vasárnap) délelőtt 10 órakor a szakcsoport helyiségében munkaügyi tájékoztató taggyülést tart. — 30-án (hétfőn) délután 7 órakor választmányi gyülésen az érdekeltek megjelenését kérjük.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 28. SZOMBAT
Budapest I.

6.45: Reggeli torna. **7.00:** Hírek, műsorismertetés. **7.20:** Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. **7.30:** Reggeli zene. (Hanglemezek.) **8.00:** Közellátási helyzetkép. **8.15:** Hanglemezek. **9.00:** A Rendőrzenekar játszik, vezényel: Bánfalvi Miklós. **10.00:** Hírek. **10.10:** Fuvózenekrai muzsika. **10.30:** Kísérleti adás. **12.00:** Déli harangszó, hírek. **12.15:** Szücs István saxofonozik, Gyulai Gaál János zongorázik. **12.45:** Humoros amerikai élményeim. Heilgl László csevegése. **13.00:** Roósz Emil szalonzenekara játszik. **14.00:** Hírek. **14.10:** Vöröskereszt közlemények. **14.20:** Thuri Gizella énekel, zongorán kíséri: Koltay Ferenc. **14.20:** Az Orosz követség ajándéklemezeiből. **15.15:** Séta a városligetben. Barabás Zoltán előadása. **15.30:** Hanglemezek. **15.40:** Amikor elindult az első balatoni gőzhajó. Bodó József előadása. **15.55:** Műsorismertetés. **15.00:** Hírek. **16.10:** Hanglemezek. **16.30:** A Rádió gyermekújsága. **17.00:** Otvös Magda hegedül, zongorán kísér: Pázmán György. **17.30:** A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának megnyitása. Helyszíni közvetítés a Magyar Állami Operaházból. **18.00:** Hírek. **18.05:** Vöröskereszt közlemények. **18.15:** Fehér Pál énekel, zongorán kísér Bártfai Gabriella. **18.40:** Scheer Tibor előadása. Az arabokról. **19.00:** „Krisztina-városi bolyongások." Tiszay Andor összeállítása. **20.00:** Hírek, sporthírek. **20.20:** Márai Sándor írásaiból előad: Somló István. **20.40:** Szabó Géza jazz-együttese játszik Gerard Laboch énekel a Pátria kávéházból. **21.15:** Hangos Heti Híradó. **21.50:** Hírek és krónika oroszul. **22.00:** Hírek. **22.20:** Hanglemezek. **22.30:** Műsorismertetés. **22.35:** Vöröskereszt közlemények. **22.45:** A „Fürge Ujjak", zongorakettős játszik. **23.10:** Hírek és krónika angolul. **23.20:** Hírek és krónika franciául. **23.30:** Magyar nóták. (Hanglemezek.)

Budapest II.

20.00: Operett és filmrészletek. (Hanglemezek.) Közben: **20.30:** A Nemzeti Segély műsora. **21.00:** Hírek. **21.15:** Szabó Géza jazz-együttese játszik. **22.15:** Népszerű operarészletek. (Hanglemezek).

SZINHÁZ

NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKUL

Móricz Zsigmond, a magyar élet legnagyobb ismerője, a legenyhébb karrikirozó, aki valaha az úri magyar középosztályt a tollára vette. Pedig jól látja gyarlóságait, jól ismeri bűneit is, mégis ebben az aránylag leggyengébb darabjában is úgy hozza elénk a háború előtti vidéki világ könnyelműnek nevezhető, felelőtlen úrirendje körül megrekedt világot, hogy ábrázolt alakjai még ma, a haladó világ ellenére sem keltenek bennünk megérdemelt ellenszenvet.

A levegőt, amelyben élnek és mozognak, nemcsak ismeri, hanem kitűnően ábrázolja is. Legjobb és legteljesebb magyar típusa vígjátékának a mulatozó, jószívű, férfiúi önérzetére büszke nyakas magyar: Balázs, a nyiri birtokos, akinek alakját utánozhatatlan hűséggel a Pécsett vendégszereplő kitűnő művész, **Jávor Pál** hozta elénk. Mozdulatait, egy-egy remek magyar hangsúlyozással odadobott félszavait külön tanulmány tárgyává lehetne tenni s egész fejezetet írni arról, mi is a tősgyökeres magyarság a magyar színész játékában és beszédében. Alakjának pompás egészéből különben — mint tökéletes lélekrajzot — az utolsó felvonás utolsó jelenetét, ahogyan „hazatalált" feleségét magához ölelve elküldi a cigányt — őrizzük meg legtovább emlékezetünkben.

Egyéniségének szeretetreméltósága, művészetének ereje magával vitte a darab többi szereplőjét is. Polika szerepében Keményi Gizi nyujtott megkapó, rokonszenves alakítást. A szerep megkövetelte lélekrajznak megfelelően hol mértéktartóan hűvös, hol temperamentumos fiatalasszony volt. Birikét, a kotnyeles fruskát Mácsay Edit alakította elhihető hűséggel, Zsani néni szerepében pedig R. Horváth Mici volt élettel rajzolt figurája a darabnak. A süket vénlány, Mina alakjában Jancsó Jolán teremtette meg a komikumot, aki olyan volt a színpadon, mint egy genre-képen a vastag ecsetvonás. Megérdemelt sikert aratott Mircse cigánylprímás szerepében Náday Pál, valamint a Lajos bácsi alakját jól megfogott Bakos László. Borcsa szakácsnő figurájában Sándor Ica nyujtott figyelemreméltó alakítást.

A többi szereplők egytől-egyig igyekeztek beleilleszkedni a darab levegőjébe és dícséretreméltó módon szolgálták az előadás tulajdonképeni célját: a szórakozást.

Külön meg kell emlékeznünk Farkas József gondos rendezéséről, Ütő Endre stílusos, ízléssel megalkotot díszleteiről és a közönségről, amelyik végre megtalálta a művészethez vezető utat és telt házat produkált. **(b. j. dr.)**

SZOMBATON DÉLUTÁN:
„CIGÁNYSZERELEM"

Ma, Szombaton délután 4 órakor előadást tart a Nemzeti Színház. Színre kerül Lehár Ferenc világhírű operettje: CIGÁNYSZERELEM olcsó délutáni helyárakkal. Jegyek még válthatók délután 3 órától a pénztárnál.

A vendégszereplés műsora:

Jávor Pál, a kitűnő művész pécsi vendégszereplése alkalmával Móricz Zsigmond: NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKUL c. darabjában lép fel.

1946 szeptember 28-án este ½8 órakor.

1946 szeptember 29-én délután 4 órakor.

1946 szeptember 29-én este ½8 órakor.

Pénztári órák: **Délelőtt 10—1-ig. Délután 5-től végig.**

Svájci órák raktáron!
Órajavítást eredeti svájci alkatrészekkel jótállás mellett vállalok.
HENTZ KÁLMÁN
órás és ékszerész,
Jókai-tér 2. szám.

PÁRTÉLET

— **Budai külváros figyelem!** A kultúrcsoport ma délután 6 órakor összejövetelt tart. Minden tag megjelenése kötelező.

FIGYELEM!

Vasárnap délután 5 órakor az újhegyi kultúrházban a meszestelepi pártszervezet műsorral egybekötött táncestélyt rendez. Ételről, italról gondoskodás történt.

Minden elvtársat szeretettel várnak.

BUDAI KULVÁROS FIGYELEM!

Szombaton délután 6 órakor ifiaktivát tartunk. Minden ifi megjelenése kötelező.

SZAKSZERVEZETI HIREK

MŰSOROS MUNKÁSELŐADÁS A KULTÚRHÁZBAN

Szeptember 28-án este 18 óral kezdettel a Szabad Szakszervezetek nagy élményt ígérő műsoros estét rendeznek a Kossuth Lajos-út 13. szám alatti Kultúrházban. Pécs műkedvelő gárdáinak java szerepel az est keretében. Utána tánc következik. Ételekről és italokról a szakszervezet nőszövetsége gondoskodik és szívesen vár minden dolgozót.

Földmunkások és Kisbirtokosok folyó hó 29-én, délelőtt 9 órakor vezetőségi ülést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

A hivatásos zenészek folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt ½10 órakor taggyülést tartanak. Megjelenés kötelező.

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Textilmunkások vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyülést tartanak Az összes tagok jelenjenek meg.

A Magyar Közalkalmazottak Országos Szakszervezetének pécsi csoportja folyó hó 30-án délután 4 órakor Munkácsy Mihály-utca 2. szám, I. emelet (Törvényszék) taggyülést tart, melyre kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. Tárgysorozaton, szerepelnek: családi pótlék rendezése, lakbérek rendezése, őszi beszerzési segély folyósítása, valamint fizetési előleg és kölcsönök újból való engedélyezése.

A Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége megyei titkársága munkaközvetítő irodavezető tanfolyamot rendez, amelyre minden községben eddigi munkaközvetítő is résztvenni szíveskedjék. Azonkívül községenkint, vagy legalább körjegyzőségenkint egy-két földmíves szaktársat hozzanak magukal. Élelmet nyers állapotban 7 napra valót, amelyet itt meg fogunk főzetni közös konyhán. Hozzanak magukkal kanalat, evőedényt, egy pokrócot. Elszállásolásukról gondoskodás történt. Annál is inkább minél többen vegyenek részt a tanfolyamon, mi szerint folyó év október 13-án Rácz Gyula, az Földmunkások Országos Főtitkára tart előadást.

A Háztartási Alkalmazottak szakszervezetének alakuló gyülésére ezúton hívunk tagjaink sorába minden egyes háztartási alkalmazottat (házvezetőnőt, gazdaasszonyt, szakácsnőt, mindenes főző és mindenest, szobalányt, komornát, társalkodónőt, gyermekleányt, nevelőnőt stb.) — Csatlakozásra hívunk minden lelkiismertes, megbízható öntudatos munkástársat azon célból, hogy nehéz anyagi helyzetükön javíthassunk s mindennemű érdekeinket biztosíthassuk. Jelentkezni lehet a fővárosban már évek óta működő Magyar Háztartási Alkalmazottak Szabad Szakszervezetének pécsi csoportjába. Címe: Pécs, Széchenyi-tér 9., I. e. 18. sz. — Alakuló gyülésünk folyó hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor kezdődik. Gyülésünkön úgy az eddigi, mint az ezután belépni szándékozó új tagok azért is jelenjenek meg mindnyájan, mert a gyülésen a kollektív szerződést, valamint minden bennünket érdekelő kérdést megtárgyalunk.

Megdönthetetlen munkásegységet!

A Szakszervezeti Munkaközvetítőhivatal felhívja a jelentkezett tagokat, hogy azok, akik biztosítási szakmában mint ügynök, jutalékos alapon óhajtanak elhelyezkedni, sürgősen jelentkezzenek a Szakszervezeti Székházban

Szabad szószék

LAKÁSUGY 1946.

Kérem az alábbi soraim szíves közlését, hogy hasonló szegény kiszolgáltatottak ne próbáljanak igazuknak a pécsi lakáshivatalon keresztül érvényt szerezni.

Felső Vámház utca 40 sz. alatt lakom. E lakást Hartay Ferenc az orosz bevonuláskor elhagyta leányával, feleségével egyetemben s nyugatra távozott. E lakást az itthonlévő házigazda hozzájárulásával 62.277/1945. szám alatt a lakáshivatal kiutalta. Hartay Ferenc 1945 őszén hazaérkezett. Önként átengedtem 4 szobás lakásomból egy szobát s nevezett e haz udvari földszintjén berendezett magának egy szoba-konyhás lakást. 1946 tavaszán hazaérkezik az időközben férjhezment leánya, s a Pestről menekült második leánya egy gyermekükkel s egy összpontosított családd megkezdi működését. A lakáshivatal 66.636/1946. I. sz. alatt lakásomból 2 szobát közös mellékhelyiség használattal kiutalt azzal, hogy 8 nap alatt nem foglalja el a lakást, úgy a kiutalás érvényét veszti. Ezen átadás nem történt meg, hanem biztosítottam a régi lakást, hogy ha megfelelő 2 vagy 3 szobás lakást szerez részemre, úgy önként átadom a teljes lakást.

Erre újabb akció kezdődik. 54.119/1946. L. sz. alatt a lakáshivatal a 34/1945. M.E. rendeletre való hivatkozással kiutalja a teljes lakást, s részemre egy MESzKART vállalati üzemi lakást jelöl ki. Időközben az egyik vő Pestre költözött s így az itthonmaradt két család létszáma 5-re csökken. E végzést a Népjóléti Minisztériumhaz megfellebbeztem a 404/1945. M. E. rendelet 4. §-ára való hivatkozással, mely kimondja, hogy „nincs helye a korábbi bérlő, ill. a lakással egyébként rendelkezni jogosult személy visszahelyezésének, ha az érdekelt felek személyi, vagy egyéb viszonyainak figyelembevételével a méltányosságot sértené, különösen pedig, ha a korábbi bérlőnek, illetve a lakással egyébként rendelkezni jogosult személynek nincs számottevő ingósága a lakásban", márpedig Hartay Ferencnek semminemű ingósága a lakásban nincs és az itt tartozkodó vője családjával együtt Pestről menekült s a látszat szerint csak a lakás elintézését várva tartózkodik apósánál. A lakás eredeti tulajdonosa 2 személy. E fellebbezésen az üzemi bizottság és igazgatóság igazolta, hogy részemre nem áll módjában üzemi lakást adni.

A fellebbezés végzéseként a Népjóléti Minisztérium a felhozott érvek figyelmen kívül hagyásával kimondja, hogy a hetedmagával (?) élő Hartay Ferenc részére 3 szobát, részemre egy szobát utal ki azzal, hogy az egy szoba kijelölési joga is Hartay Ferencet illeti meg. A lakáshivatal 8 napon belül megnemegyezés esetén hatósági beavatkozást helyez kilátásba. –

Tisztelettel kérdem, miért büntetnek engem azért, hogy a régi bérlő elmenekült s öt személy részére — akikből csak kettő menekült el a lakásból — kiutalnak 3 szobát s nekünk 3 főre, sőt januártól 4 főre kiutalnak egy szobát.

Abban a reményben írom e sorokat, hogy talán akad valaki, aki megmondja, miért büntetnek meg engem azért, hogy más elmenekült és kijelöl egy raktárt, ahová butoraimat berakhassam, hogy csendben meghuzódhassam egy szerény szobába egy újszülött csecsemővel s hol kellett volna a protekciót mozgatni, hogy engem is meghallgassanak.

Soraim közlését köszönöm

Huba József

MÚVESZET

HORVÁTH J. KÁROLY MŰVÉSZETÉRŐL

a Baranyavármegyei Múzeumban szeptember 29-én, vasárnap délelőtt ½12 órakor Nikelszky Géza Horváth művészetét méltató szemléltető előadást tart.

SPORT

TORNABEMUTATÓ A BORGYÁRBAN

A BTC tornaszakasztálya szombaton délután ½5 órai kezdettel nagyszabású tornabemutatót rendez a borgyári kulturteremben, amelyen resztvesznek a legjobb pecsi tornászok, így Várkoi Ferenc magyar válogatott, dr. Farkas magyar válogatott, Heil János, továbbá a PEAC és PAC tornaszok. A változatos műsoron szerepelnek tornaszerbemutatók, női csapatok zenés gyakorlatai, szabadgyakorlatok stb. A kisérőműsort a Borgyári Dalárda és a műkedvelő gárda adja. A műsorra a belépés díjtalan, érdeklődőket szívesen lát a BTC rendezősége. Tekintettel, hogy számozott jegyeket nem adnak ki, ajánlatos a helyeket minélőbb érkezés sorrendjében elfoglalni.

* **A Sport Hiradó** vasárnap jelenik meg. Közli a PVSK—Mogürt összeállítását, a bajnoki táblázatot és a legújabb sporthireket. Kapható a pályán.

* **A Postás Sport Egyesület** értesíti második csapatának játékosait, hogy a BTC II elleni bajnoki mérkőzés délelőtt 9 órakor a Tüzérutcai sportpályán lesz megtartva.

* **Kosárlabda.** Ma érkezik a KaSE női és férfi csapata Pécsre. A női csapat NB I. bajnoki mérkőzést játszik a PEAC csapatával. A férfi együttes ugyancsak a PEAC-cal méri össze erejét, azonban csak barátságos mérkőzés keretében. A KaSE csapata a mult évi női országos bajnok, így szép sportot fog hozni a mérkőzés. A mérkőzések 10 órakor kezdődnek az egyetemi sportcsarnokban.

* **ÖKÖLVÍVÁS.** Vasárnap, szeptember 29-én a PVSK ökölvívó csapata a Barcsi VSE csapatával mérkőzik. A mérkőzés kiemelkedőbb pontjai: Márton—Gigler, Kelemen—Csendes és Kapocsi—Dióslaki I. összecsapásai lesznek. A mérkőzésen szerepelni fognak Nemes és Dióslaki II, akik a novemberi ifjúsági egyéni bajnokságon súlycsoportukban a legnagyobb eséllyel indulnak. A mérkőzés 11 órai kezdettel a Budai Katolikus Körben kerül lebonyolításra. Jegyárusítása a helyszínen 10 órától kezdve.

* **A PVSK— Szegedi PSE kosárlabda NB mérkőzést** hatalmas érdeklődés előzi meg. A 4 éve működő PVSK kosárlabda csapata 1946-ban olyan eredményeket ért el, amit nemcsak pécsi, hanem senki vidéki csapat nem ért el. Az Országos Vidéki bajnokság után — ahol holtversenyben első lett, az Országos Vasutas bajnokságot is megnyerte. Ez a fiatalokból álló csapat most a NB oszt.-ban szerepel. NB csapata Pécsnek még nem volt, s így a PVSK-ra hárul a feladat, hogy ez ne csak futó esemény legyen. — Pécsen vasárnap fog bemutatkozni a PVSK férfi csapata a Szegedi Postások kitűnő csapata ellen. A mérkőzés esélyese hazai csaapt, de hát hol van papírforma. A mérkőzés este 7 órakor kezdődik a sportcsarnokban, előtte 6 órakor KaSE Bp—PVSK női barátságos mérkőzés lesz. A KaSE csapatában több magyar válogatott is játszik. Jegyeket elővételben a PVSK—Mögürt mérkőzés pénztáránál lehet kapni.

SAKK

Hajdu István, a BTC versenyzője nyerte meg Pécs város egyéni bajnokságát Neumann clubtársa előtt. 3. Iványi, 4. Katona, 5., 6., 7. holtversenyben Palcsó, Kostyál, Dunai, 8. az ifjúsági Papszt, 9. Maros, 10. Antal, 11. Polgár. Ez a sorrend két hosszú, idegölő küzdelemben alakult ki és meglepő Hajdu 97%-os eredménye, mert csupán fél pontot vesztett és így veretlenül jutott a büszke bajnoki címhez. Neumann és Iványi az utolsó fordulóig fej-fej mellett haladva küzdött a 2. helyért, de a verseny végére feljavult Antal megérdemelten győzött Iványi ellen és így Hajdu és Neumann BTC versenyzők képviselik a Mohácson folyó hó 29-én tartandó kerületi bajnokságban Pécs város színeit, reméljük Pécsi győzelemmel.

Fiat gyorsteher

áruszállító kocsi, 5—600 kg áruteherre, kifogástalan elsőrendű állapotban, vizsgázva, **eladó.**

Mestrits Jenő

Ipari és Keresk. Rt. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

Előfizetők gyűjtésére

magas jutalék mellett felveszünk intelligens, jómegjelenésű **nőket** és **férfiakat.** Megfelelés esetén fixet adunk. Kevés szorgalommal, biztos megélhetést nyujtunk.

Jelentkezni 10—11-ig az ÚJ DUNÁNTÚL szerkesztőségében.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

Bajcsy-Zsilinszky-utca 5. és Bajcsy-Zsilinszky-utca 2. szám alatti üzlethelyiségekre nyilvános pályázatot hírdetek. Felvilágosítást nyujt a lakáshivatal.

Polgármester.

VÁSÁROZÓ szabósegédet felveszek. Frankfurter, Hal-tér 5.

Halat nagynál vegyen!
Halcsarnok: Rákóczi-ut 37. Telefon: 30-90

„Nádor" étterem téli kertje
ma szombaton este
újból megnyílik
Szombat, vasárnap este **tánc.** Zenét
Czéczi Horváth Géza
szalonjazz és cigányzenekar szolgál atja

Motorkerékpár

Triumph 200 ccm., gardán meghajtással, kifogástalan állapotban **eladó.**

Mestrits Jenő

Ipari és Keresk. Rt. Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

Orbán Sándor

a magyarnóta énekesek koronázatlan királya
vasárnap, szeptember 29-én este
búcsú nótaestet ad
A SOPIANAE SÖRÖZŐBEN
Ha még nem hallotta személyesen a nagy rádió-énekest, jöjjön el. Gazdagabb lesz lelke egy gyönyörű nótás-estéllyel.
Asztal rendelés: 10-95.

Fűtőhelyek, kályhák, kandallók újra kaphatók **Friedrich** vasárúgyárban Bajcsi Zs.-út 12.

Pécs Városi Közlekedési Vállalat

Érvényes 1946 szeptember 29-től

Társasgépkocsik menetrendje:

Köztemetői vonal:

Oda: 6.45 7.35 9.15 11.15 12.45 13.45 T 14.45 15.15 T 15.45 T 16.45 17.15 T 17.45 19.00 20.15

Vissza 6.55 7.45 9.30 11.30 13.00 14.00 T 15.00 15.30 T 16.00 T 17.00 17.30 T 18.00 19.15 20.30

Pécsbányatelepi vonal:

Oda: 6.00 7.05 8.15 10.15 L 12.15. 13.15 14.15 16.15 18.15 19.30

Vissza: 6.20 7.20 8.35 10.30 L 12.30 13.30 14.30 16.30 18.30 19.50

Mecseki vonal:

Oda: 7.35 10.45 Ü 13.15 14.15 Ü 15.15 Ü 16.15 17.15 Ü 18.15

Vissza: 7.50 11.05 Ü 13.35 14.35 Ü 15.35 Ü 16.35 17.35 Ü 18.35

Gyárvárosi vonal:

Oda: 6.10 6.50 7.30 8.20 9.20 10.20 11.20 12.20 13.20 14.20 15.20 16.20 17.20 18.20 19.20 20.20

Vissza: 6.30 7.10 7.50 8.40 9.40 10.40 11.40 12.40 13.40 14.40 15.40 16.40 17.40 18.40 19.40 20.40

Ürögi vonal:

Oda: 6.00 6.30 V 6.55 7.05 V 7.35 8.15 Sz 9.15 10.15 Sz 11.15 12.15 13.15 14.15 15.15 16.15 17.15 18.15 19.15

Vissza: 6.15 6.45 V 7.00 7.20 V 7.40 8.30 Sz 9.30 10.30 Sz 11.30 12.30 13.30 14.30 15.30 16.30 17.30 18.30 19.30

Jelmagyarázat:

Vasárnap és ünnepnapokon nincs járat, a délutáni első járat 13 óra után indul.

T = Köztemetőig közlekedik.
L = Lámpásvölgyig közlekedik.
Ü = Csak ünnepnap és vasárnap közlekedik.
Sz = Szerdán, szombaton közlekedik.
V = Szigeti vámig közlekedik.

Csak néhány napig!!!

Szines fonalak dekája	—·30
Angóra „ „	—·78
Férfizokni	2·62
Flór harisnya	7·98
Selyem „ 7·90	6·90
Sveici gyermeknadrág	9·70
Férfi pullover	14·98
Inganyagok 12·80	8·56
Bőrerős strux	13·75
Szürke flanel	7·50
Női szövet 20·83	13·79
Fehér bébi flanel	8·88
Tiszta gyapju háziszőttes 70 cm.	21·00
Férfi szövetek 35·22, 28·08, 24·11	17·39

Ezenkivül sok száz cikk rendkívül olcsó áron, tegyen próbavásárlást.

Menyasszonyi kelengyék szakszerű összeállítása.

Ügyeljen a címre: IVÁN

Irgalmasok- és Citrom-u. sarok. Tel.: 11-58.

Munkaadók figyelem!

Új Illetmény kimutatás és Illetmény többlet kimutatás

kapható:

Új Dunántúl Könyvesboltban

Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 24—90.

Olcsón könyv, papir, irószer

AUTÓGUMMIT 15x550 méretben vásárolunk. Mestrits Jenő Ipari és Keresk. R. T., Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

BÚTOROZOTT SZOBA, különbejárattal, fürdőszobahasználattal, teljes ellátással kiadó. Cím: Iglóutca 1., II. em., ajtó 5.

Szabadság Nyomda K. E. T., Pécs. Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 11-58. Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 4. sz. Telefon: 29-50. Felelős szerkesztő: Révész Gy. István. Felelős kiadó és nyomdavezető: Csonsor József

ÚJ DUNÁNTÚL

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT DÉLDUNÁNTULI LAPJA

I. ÉVFOLYAM, 220. SZÁM — ÁRA 40 fillér — PÉCS, 1946 SZEPTEMBER 29. VASÁRNAP

A négy évre elítélt dr. Rihmer Béla ügyében a pécsi népbíróság újrafe vételt rendelt el — Tegnap indult meg a bányászelőadássorozat a pécsi Nemzeti Színházban

MEGNYILT PÁRTUNK III. KONGRESSZUSA

A kongresszus alkalmából Budapestre érkezett külföldi kommunista vezetők nyilatkoztak a sajtó képviselőinek

Budapestről jelenti a MOT: A Magyar Kommunista Párt székházában szombaton délelőtt sajtófogadás volt, amelyen a pártkongresszus alkalmából Budapestre érkezett külföldi kommunista vezetők kimerítő felvilágosítást adtak a sajtó által felvetett kérdésekre. Kállai Gyula, a Magyar Kommunista Párt sajtóosztályának vezetője üdvözölte a külföldi vendégeket. Kijelentette többek között, hogy a magyar demokrácia komoly és nagy eredményeket ért el. Tovább folytatni a harcot a reakció ellen — ez a kongresszus egyik jelszava. Ugyancsak a kongresszus jelszava, hogy népi demokráciát akarunk. Ezt a népnek, nem pedig a tőkéseknek akarjuk felépíteni.

Piroti n angol képviselő Magyarországról szólva rámutatott arra, hogy a magyar nép dolgozó részének és többségének a mostani rendszerben kétségkívül jobb lehetősége vannak. Magyarország most békés politikát folytat, az angol nép pedig őszinte rokonszenvet érez mindazon népek iránt, amelyek őszintén akarják és előmozdítják a békét. Ami az angol demokráciát illeti, Pirotin hangoztatta, hogy Angliában is sokat tanulhatnának a magyar munkásosztály erőfeszítéseiből. A magyar munkásosztály pedig rengeteget tanulhat Angliától, de semmiesetre sem az angol burzsoáziától, hanem a munkásosztály demokratikus erőfeszítéseiből. Kijelentette, hogy Angliában nincs háborús hangulat. A brit tőkésosztály sem háborúspárti, mert a brit tőkések kereskedni akarnak egész Európában és a Szovjetunióval is. Egy részük azonban az Egyesült Államok uszályába került és ezeknek a hangulata másfajta. A nép, a munkásság azonban osztatlanul a békét óhajtja.

Luca, a román Kommunista Párt főtitkára megállapította, hogy nemcsak Északerdélyben tanítanak továbbra is magyarul, hanem Délerdélyben is magyar iskolákat nyitottak. A közigazgatásban is helyet kapnak a magyarság képviselői. Vannak még vitás kérdések, de ezeket is megoldják majd a román és magyar reakció minden mesterkedése ellenére. Luca megállapítja, hogy Erdélyben ma is előfordulnak zsidóellenes megnyilatkozások. A román kormány határozottan elítéli az antiszemitizmust és a zsidóellenes megnyilatkozások megszűnnek majd. Erdély területén a magyar és román reakciósok provokálására még mindig vannak összeütközések magyarok és románok között. Örömmel tapasztalhatjuk, hogy már nagy eredményeket értünk el a békés együttélés terén. Általában a munkásosztály és a parasztság között Erdélyben mind jobban elmélyül a magyar---román barátság.

Jahunnen finn népjóléti miniszter hangoztatta, hogy a fasiszta korszakban a finn---magyar barátság a burzsoáziára szorítkozott, most itt az ideje, hogy a néptől néphez való barátság kifejlődjék. Finnországban nagy rokonszenv van a magyar nép iránt, de nagyon keveset tudnak róla.

Linderot, a svéd Kommunista Párt elnöke rámutatott arra, hogy Svédországban keveset tudnak a magyar újjáépítés munkájáról, de általában nagy rokonszenv mutatkozik a magyarok iránt.

Jansen, a dán Kommunista Párt központi igazgatóságának tagja kijelentette, hogy Dániában hallani sem akarnak a lakosságcsere politikáról, mert véleményük szerint nem jó és nem demokratikus megoldás az, amit itt Középeurópában is meg akarnak valósítani.

szenvvel kíséri a magyar nép erőfeszítéseit.

Szólott ezután arról, hogy a budapesti gyári és üzemi látogatásai során milyen nagy benyomást tett rá a magyar dolgozók lendületes munkája, amelyet abban a biztos tudatban végeznek, hogy annak eredménye a dolgozók javát és nem a kapitalista spekulánsok érdekét szolgálja.

Pucar Gyuro, a jugoszláv Kommunista Párt központi vezetőségének tagja emelkedett ezután szólásra. Bejelentette, hogy

a jugoszláv Kommunista Párt és Tító Jugoszláviájának üdvözletét hozza a Magyar Kommunista Pártnak, a magyar munkásosztálynak és a demokratikus erőknek abban a biztos tudatban, hogy a magyar demokrácia erőinek sikerült megbirkózniok azokkal a politikai és gazdasági következményekkel, amelyeket a fasizmus és a háború hagyott hátra.

Beszéde végén arról szólott, hogy a Dunamedence népeinek politikai és gazdasági együttműködése elkerülhetetlenül szükségszerű. Ezen országok között az összes vitás kérdéseket jóakarattal, baráti egyezmények útján meg lehet oldani. Jugoszlávia rálépett erre az útra és a magyaroktól ugyanezt kívánja.

Piratin, az angol Kommunista Párt képviselője elmondotta, hogy

Angliában sem az a virágzó demokrácia érvényesül, amelyről néhányan Magyarországon álmodoznak. A brit Kommunista Párt a brit munkáspárt haladó elemeivel együtt küzd egy jobb, bodogabb és szabadabb Angliáért a nemzetközi reakció és a kapitalizmus ellen.

Vasziliu Georgiu, a román Kommunista Párt kiküdötte azt a meggyőződését fejezte ki, hogy

a Balkán és Középeurópa népeinek küzdelme azonos érdekekért és azonos ellenség, a fasizmus ellen folyik.

Beszédét a román és magyar nép közötti barátság, valamint a Magyar Kommunista Párt és ennek vezérének éltetésével fejezte be.

Matti Jahunnen finn miniszter a finn Kommunista Párt és Finnország dolgozó népének üdvözletét tolmácsolta. A külföld kommunista vezetőinek beszédeit gyakran szakította meg a tetszésnyilvánítás és a megjelent tömeg hosszasan és lelkesen üdvözölte a megjelent vendégeket.

Történelmi fordulóponton ült össze a III. Kongresszus

Százezres tömegek tüntettek Pártunk mellett a Hősök-terén megrendezett nagygyűlésen

A Magyar Országos Tudósító jelenti:

A Magyar Kommunista Párt háromnapos kongresszusa előestéjén, szombaton délután a budapesti Hősök-terén nagygyűlést rendezett. Már a koradélutáni órákban megkezdődött a hatalmas tömeg felvonulása a fellobogózott térre, ahol a pártvezetők és a nagygyűlés bel és külföldi vendégei részére a nemzetiszínű és vörös drapériával díszített díszemelvényt emeltek. Az órákon át szakadatlanul felvonuló százezres tömegek zsúfolásig megtöltötték a hatalmas tér minden talpalatnyi helyét. A nagygyűlésre érkezett pártvezetőségi tagokat, valamint a bel- és külföldi vendégeket az egybegyűlt tömeg szűnni nem akaró tapssal és éljenzéssel ünnepelte. Egymás után érkeztek a díszemelvényre Rákosi Mátyás miniszterelnök a Magyar Kommunista Párt főtitkára, Rajk László belügyminiszter, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, Molnár Erik népjóléti miniszter. Megjelent azonkívül a nagygyűlésen a Szociáldemokrata Párt részéről Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes, Kéthly Anna, a nemzetgyűlés alelnöke, Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter, a Nemzeti Parasztpárt részéről Veres Péter, a Független Kisgazdapárt részéről Ortutay Gyula, a Magyar Központi Híradó elnöke és Barcs Sándor, a Magyar Távirati Iroda felelős szerkesztője. A nagygyűlés a Himnusszal kezdődött. Utána Kádár János, a MKP nagybudapesti titkára megnyitotta a nagygyűlést. Megnyitójában rámutatott arra, hogy a párt egynegyedszázados üldöztetés után most tartja első szabad kongresszusát, amelyből nemcsak a párt, hanem az egész dolgozó nép várja az útmutatást. A megnyitóbeszéd után a kongresszus külföldi vendégei szóltak először az egybegyűlt tömeghez.

Sven Linderot, a svéd Kommunista Párt vezére beszédében örömét fejezte ki afelett, hogy elhozhatta a svéd Kommunista Párt és az egész svéd nép üdvözletét, amely mély rokonszenvvel kíséri a magyar nép erőfeszítéseit.

Egy pillanatra sem csüggedünk — mondotta Rákosi elvtárs

Ezután Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, a Magyar Kommunista Párt főtitkára mondott beszédet. A magyar munkásság és parasztság harcos pártja, a Magyar Kommunista Párt — kezdte beszédét Rákosi Mátyás — ma nyítja meg harmadik kongresszusát. Ebből az alkalomból helyénvalónak tartottuk, hogy meghívjuk Nagybudapest munkás népét nemcsak azért, hogy szóljanak hozzájuk testvérpártjaink kedves kiküldöttei, hanem azért is hogy megmondjuk, melyek azok az érzések, melyek eltöltenek bennünket pártunk első szabad, legális kongresszusán és megmondjuk, mik a terveink.

Pártunk történelmi fordulóponton ül össze. Most folyik Párisban a béketárgyalás, amely évtizedekre megszabja hazánk helyét. Még nincs két hónapja, hogy létrehoztuk a stabilizációt és most válaszolnunk kell azokra a kérdésekre: hogyan, merre tovább? És végül is nem utolsó sorban meg kell mondani a magyar népnek, hogyan akarjuk visszaszorítani azt a reakciót, amely különösen az utolsó hetekben egyre szemtelenebbül előrelép és amelynek szarvát le kell törnünk, ha nyugodtan és biztosan akarjuk építeni a magyar demokráciát.

Ami a béke kérdését illeti, a Magyar Kommunista Párt nyugodt lelkiismerettel mondhatja, hogy nincs még egy párt a magyar politikai életben, amely annyira fáradozott volna azért, hogy nemzetünket visszarántsa abból a szakadékból, amelybe a reakciós Horthy-rendszer és természetes folyományaként a nyilas bitangok taszították. Nemzetünk most kemény, szigorú békefeltételekben bűnhődik mindazokért, amiket a magyar nép urai, a reakciós nagybirtokosok, a mohó tőkések elkövettek. De akármilyen súlyosak a békefeltételek, akármint sajog minden hazafinak a szíve, ha látja, hogy milyen súlyos békével fizetünk a mult bűneiért, egy pillanatra sem csüggedünk. A mi hazánk többezer esztendő viharát átvészelte. Nagyon jól tudjuk, hogy azt a keserűséget és csalódást, amely a magyar népet a kemény békefeltételek miatt eltölti majd, a reakció a maga céljaira akarja kihasználni. Mint minden

Távirati üdvözlések a Kongresszushoz

A PÁRTISKOLA SURGONYE A KONGRESSZUSHOZ

A pécsi központi pártiskola szeretettel üdvözli a harmadik a harmadik pártkongresszust és jó munkát kíván.

A NŐAKTIVA SURGONYE A KONGRESSZUSHOZ

Pécs kommunista asszonyai szeretettel és bizalommal köszöntik a kongresszust. Felajánlják rendíthetetlen hűséges munkájukat a határozatok megvalósítása és harcunk folytatása érdekében a biztos győzelemig.

Szabadság!

Éljen a Magyar Kommunista Párt III. Kongresszusa!

téren, itt is megkísérli, hogy a mult népellenes rendszernek a bűneit a demokrácia nyakába varrja. De ez nem fog nekik sikerülni. Őrködni fogunk afelett, hogy a magyar nép az új viszonyok között is megtalálja a demokrácia fejlődésének a lehetőségét, kiegészítse a baráti viszonyt a szomszéd demokratikus népekkel, elsősorban új, hatalmas szomszédjainkkal, a felszabadító Szovjetunióval (hosszantartó éljenzés és taps), a megújhodott hősi Jugoszláviával (hosszantartó éljenzés, taps), Groza Romániájával (éljenzés és taps) és a többi demokratikus, szabad néppel. Nem engedjük meg többé, hogy hazánk távoli imperialisták játékszere legyen és népünk vérét és verítékét a magyar célokkal merőben ellentétes rabló ügyért tékozolják el. Elutasítunk minden olyan kísérletet, amely abból a célból, hogy a reakciót újból nyeregbe segítse, már új háborúra spekulál, hogy harmadszor is nyakunkba zúdítsák mindazt a szenvedést, kínt és megaláztatást, amelyben egy emberöltőn belül kétszer volt részünk. A magyar külpolitika demokratikus lesz, a demokratikus belpolitika egyenes folytatása és mint ilyen, egyedül és kizárólag a magyar nép érdekei által vezetteti magát.

Nem tőkéseknek építjük az országot, hanem a dolgozó népnek

Ami a stabilizáció kérdését illeti, meg kell állapítani — mondotta a továbbiakban Rákosi Mátyás —, hogy kinek építjük tovább az országot: a tőkéseknek-e, vagy a dolgozó népnek. A gazdasági pozociókban ma is változatlanul ugyanazok ülnek, akik Horthy munkásnyúzó rendszere alatt nőttek nagyra. Ott vannak azok, akik a munkáskérdést még csak nem is olyan régen rendőrségi kérdésnek tekintették és internálótáborokba, vagy a hírhedt különleges munkásszázadokba osztották azokat, akik szót emeltek a dolgozók, vagy a demokrácia érdekében. Ezek az urak nem értették meg az idők szavát. Mi, magyar kommunisták nem azért buzdítottuk tavaly a legnehezebb időkben önzetlen, önfeláldozó munkára a dolgozókat, hogy egyszerűen visszaállítsák a régi tőkés kizsákmányolási rendszert. Mi a demokrácia szolgálatába álljon, azt akarjuk, hogy a termelés is hogy a termelés vezetésébe is bevonuljanak a magyar népi erők, a dolgozók képviselői. Azt akarjuk, hogy a szanálás a magyar dolgozó nép életszínvonalát emelje és módot adjon arra, hogy a munkásság végre jóllakjék. A kongresszus tehát azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy korlátok közé kell szorítani a tőkés kizsákmányolást, végre kell hajtani gyorsan és erélyesen az eddig elhatározott államosításokat, ki kell terjeszteni a szakszervezet jogkörét és gondoskodni kell róla, hogy a munkások e legnagyobb szervezetének mindenütt szava legyen ott, ahol a dolgozó nép ügyeiről döntenek. A fenyegető munkanélküliség ellen minden eszközzel fel kell venni a harcot. A mi jelszavunk: Munkát minden dolgozónak!

Mi minden erővel meg fogjuk védeni a stabilizációt és a jó forint értékállóságát. Amikor ezt ilyen erősen kihangsúlyozzuk, ugyanakkor meg kell mondanunk, eljött az ideje annak, hogy kijavítsuk azokat a hibákat, amelyek a stabilizációval kapcsolatban a dolgozó nép kárára történtek.

Kiderült, hogy egyes munkáskategóriák, különösen a segédmunkások fizetését túlságosan alacsonyan szabták meg. Ezen most változtatunk. Meg kell szüntetni azt az óriási különbséget, amely a legjobb szakmunkás és a kezdő tisztviselők fizetése között kialakult. Vissza kell állítani a családi pótlékot is. A feltétlenül szükséges leépítést pedig nem a kistisztviselők, hanem a felesleges, túlnyomó többségükben a régi rendszer protezsáltjaiból és támogatóiból álló igazgatóknál és cégvezetőknél kell megkezdeni. (Helyeslés és taps.)

Helyenként a lakbérek úgy vannak megállapítva, hogy elviselhetetlen terhet rónak a dolgozókra. Áll ez nemcsak a kistisztviselőkre, akiknek a fizetését meg kell javítani, hanem a haladó intelligencia képviselőire is. Itt is változtatni kell. E három nagy kérdés a megnövekedett reakció visszaverése. Mi, magyar kommunisták demokratikus pártokkal léptünk koalicióba és nem a reakcióval. (Ugy van.) Mi a nemzeti összefogást csak demokratikus alapon tudjuk elképzelni. Ha a nemzeti összefogás pártjai közé befurakodtak népellenes, reakciós erők, azokat onnan gyorsan el kell távolítani. (Helyeslés és taps.) Az utolsó 10 hónap tapasztalatai megmutatták, hogy nem mindenki demokrata, aki a demokratikus választási jog alapján jutott be a parlamentbe és reakciós vagy fasiszta marad akkor is, ha véletlenül kisgazdapárti tagsági igazolvány is van a zsebében. Minthogy a reakció előretörése olyan méreteket ért el, hogy kezdi veszélyeztetni a magyar demokrácia minden vívmányát, testvérpártunkkal, a Szociáldemokrata Párttal karöltve (éljen a munkásegység) elhatároztuk, hogy végre rendet teremtünk ezen a téren is. Munkaképes, valóban demokratikus kormányzást akarunk és olyan koalíciót, amelyik nem bukdácsol az egyik válságból a másikba, hanem ingadozás nélkül képviseli a magyar dolgozó nép érdekeit. (Éljenzés és taps.) Erre a célra minden eszközt fel fogunk használni és mozgósítjuk, ha kell a magyar dolgozók tömegerejét is. Ez a szándékunk nem az egész Kisgazdapárt ellen, nem a Kisgazdapárt demokratikus dolgozó parasztjai és polgári elemei ellen irányul, ellenkezőleg meg vagyunk győződve róla, hogy a Kisgazdapárt valóban demokratikus elemei támogatni fognak bennünket, mert megértik, hogy demokráciánk súlyos veszélyeztetése nélkül a nép ellenségeinek garázdálkodása a koalición belül nem tűrhető. Tudjuk, hogy ezeknek a céloknak az elérése nem megy harc nélkül. Azt is tudjuk, hogy a munkásegység, a Szociáldemokrata Párttal, testvérpártunkkal való együttműködés és a Baloldali Blokk együttműködése erős és megingathatatlan. Igaz ügyünk tudatában nyugodt bizalommal nézünk e harc elébe, amelynek eredményeképpen az eddiginél biztosabban építhetjük a dolgozó nép számára az új demokratikus hazát és utána továbbmenve építhetjük mindannyiunk közös vágyát, a szocializmust.

— Itt, a külföldi testvérpártok jelenlétében rá akarok mutatni arra, hogy mi, magyar kommunisták a magyar nép útján a magyar nemzeti érzés szellemében akarunk haladni. Mi tovább visszük, előegítjük azt, ami a magyar népet ismertté, megbecsülttté tette az egész világ előtt.

— Tősgyökeres magyar párt vagyunk, a magyar munkás, a magyar bányász, a magyar paraszt és a dolgozó magyar értelmiség pártja. De ugyanakkor nemzetközi párt is vagyunk: a szocialista demokrácia nemzetköziségének pártja. Az a párt, amely megalkuvás nélkül folytatja a nép érdekében nemzeti és egyben nemzetközi harcát a népi demokrácia érdekében. Ez a nemzeti és egyben nemzetközi népi demokrácia, amelyért mi, kommunista testvérpártok küzdünk, nem jelent megtorpanást a demokráciához vezető úton. Azért építjük a demokráciát, mert szocializmust akarunk. Erre a harcra kell összpontosítanunk és megnyernünk minden demokratikus erőt. Ebben a harcban fogja megmutatni a munkásegység, hogy legbiztosabb pillére a demokráciának.

— Rajta leszünk, hogy ez a kongresszus olyan munkát végezzen, amely megteremti azt a lehetőséget, hogy tovább építhessük hazánkat, a szocializmust és a demokráciát.

— A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusát ezennel megnyitom. Felkérem Mekis elvtársat, tegyen javaslatot az elnökség megválasztása tárgyában.

Az elnökség felvonult a színpadra, majd Gerő Ernő elvtárs bejelenti a következő felszólalót: Papp József elvtársat, aki Nagy-Budapest nevében üdvözli a kongresszust és a megjelenteket.

Rákosi elvtárs:

Tősgyökeres magyar párt vagyunk

Délután a zsúfolásig megtelt Operaházban tartotta meg a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának megnyitó ünnepélyét. A gyönyörűen feldíszített nézőtéren megjelentek az egész ország képviselői. Bányászok, munkások, parasztok és értelmiségiek szoronganak a nagy teremben, amikor pont 6 órakor felmegy a függöny és a színpadon vörös posztóval letakart hosszú asztal mögött ott ülnek a Magyar Kommunista Párt, a külföldi testvérpártok és a magyarországi Baloldali Blokk pártjainak vezetői.

Felcsattan a taps: színpadra lép a Magyar Kommunista Párt vezére, Rákosi Mátyás elvtárs. Szűnni nem akaró tapsvihar köszönti a Párt első emberét. Lassan azonban elül a taps és a zenekar eljátsza a Himnuszt. A Himnusz után az Internacionále következik, majd szinte halálos csendben lép a mikrofon elé Rákosi Mátyás.

— Szeretettel üdvözlöm a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusa alkalmából itt megjelenteket — mondotta — és az idegen testvérpártok küldötteit. Ahogy ezen az ünneplő seregen végigtekintek, eszembe jut a Magyar Kommunista Párt első kongresszusa. Illegálisan kellett tartanunk. 22-en voltunk rajta jelen egy kis szobában, idegen földön. Akkor kevesen voltunk, ma pedig hatalmas tömegpárttá fejlődtünk. Pártunknak tagjai, hívei vannak az üzemekben, a bányákban, a falvak népe között, egyetemek és laboratóriumok falai között mindenütt, ahol serényen épül az új magyar jövő.

— És most mégsem az itt megjelentekre, pártunk jelenlegi tagjaira kell gondolnom. Most azokra kell gondoljak, akik ezt a III. kongresszust, a pártnak, ezt a hatalmas kifejlődését nem érhették meg. Azokra, akik vérük hullásával és életük feláldozásával tették lehetővé, hogy ma itt ünnepelhetünk. Felkérem az elvtársakat, hogy vértanuink emlékének felállással hódoljunk.

És feláll az egész terem, a zenekar pedig Beethoven gyászindulóját játsza. Mély megilletődöttség vesz mindenkin erőt, amikor Rákosi elvtárs folytata beszédét.

— A Magyar Kommunista Párt büszkén állapítja meg, hogy egymaga több vértanut adott, mint a többi pártok együttvéve. A két kongresszus között Sallai Imre és Fürst Sándor elvtársak nyitották meg a vértanuk sorát. Követték őket Rózsa Ferenc, Ságvári Endre, Schönherz Zoltán, Póhl Sándor, Hámán Kató, aztán nagy reménységünk Kilián György és Turjanica, akik életüket adták a fasizmus elleni harcért. Pártunk a föld alá szorulva is kivette részét az ellenállásból.

— De küzdöttünk a szabadság eszméjéért nemcsak itthon. Magyarországon, hanem idegenben is. A Rákosi-zászlóalj Madrid védelmében utolsó véréig küzdött Franco fasiszta elnyomói ellen. Részt vettünk a jugoszláv nép heroikus küzdelmében és ott voltunk a francia felszabadító mozgalomban és harcban. Ott voltunk mindenütt, ahol tettekkel kellett bebizonyítani, hogy mindent odaadunk, akár utolsó csep vérünket is nagy eszméinkért, a szabadságért. És a vértanuk hősi tetteiből erőt merítünk a további harcra.

— Meleg szeretettel gondolok azokra, akik az egész világ csodálatát kivíva, megnyitották előttünk a felemelkedés és felszabadulás útját, a hatalmas Szovjetunióra, a Vörös Hadseregre és nagy, bölcs vezérére, Sztálin elvtársra. (Rákosi elvtárs szavait óriási taps követi. Az egész terem feláll és mintegy két-három percig tart a taps, a hála és a köszönet, az elismerés és a csodálat kifejezője.)

— Üdvözlöm a rokon testvérpártok itt megjelent képviselőit — folytatta Rákosi elvtárs. — Az angol kommunista párt képviseletében Filt elvtársat, az angol kommunista párt központi vezetőségének tagját. A hősi Jugoszlávia kommunista vezetőjét, Gyuró elvtársat, Popivda Kristói elvtársat, a jugoszláv nemzetgyűlés tagját, a Jugoszláv Földbirtokrendező Tanács elnökét. Suka László elvtársat, a román testvérpárt titkárát, a Román Demokratikus Harcvonal vezérét. Üdvözlöm az osztrák testvérpárt képviselőjét, Friedl Fürnenberg főtitkár elvtársat, Franz Honner elvtársat, a volt osztrák belügyminisztert, Hella Petraneczki elvtársnőt, az osztrák nőbizottság elnökét. Üdvözlöm a svéd kommunista párt vezetőjét, Sven Sinder elvtársat, a finn testvérpárt képviselőjét, Matti Jahnen elvtársat, a finn párt központi vezetőségének tagját. Alfred Jensen elvtársat, a dán testvérpárt központi vezetőségének tagját. Közlöm, hogy útban van Franciaországból Marcell Kasell elvtársunk, a francia szociális harc veteránja, a l'Humanitée főszerkesztője, a francia parlament korelnöke. Úton vannak a lengyel, olasz és svájci testvérpártok képviselői.

— Üdvözlöm a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front képviselőit. Ezek között első sorban testvérpártunk, a szociáldemokrata párt képviselőjét. Engedjék meg, hogy ebből az alkalomból kiemeljem azt a felbecsülhetetlen támogatást, amelyet testvérpártunk a munkások harcában velünk vállvetve teljesített. A munkásegység kiállotta a tűzpróbát. Akkor született, amikor hazánkban még a fasiszta rendszer vívta esztelen harcát és ebben a tüzben kemény vassá kovácsolódott.

— Külön meleg szeretettel köszöntöm Szakasits Árnád elvtársat, elvtársamat és barátomat, aki életének becsületes tántorítatlanságával lelkesen vitte a munkásegység vörös lobogóját. Veres Péter barátomat, aki a Baloldali Blokkba tömörült parasztok élén velünk együtt küzd, hogy ne térhessen vissza mégegyszer a régi úri rend. Üdvözlöm a Független Kisgazdapárt demokratikusan gondolkodó tagjait és annak itt megjelent vezetőit. Azokat a demokratikus parasztokat és polgárokat, akik őszintén és becsületesen kívánják a népi erők uralmát.

Szakasits elvtárs és Veres Péter beszédei

Papp József elvtárs beszéde után Szakasits Árpád államminiszter, a Szociáldemokrata Párt főtitkára beszél:

— Kedves elvtársak, mélyen tisztelt kongresszus! Őszinte szívélyességgel és baráti nagyrabecsüléssel köszöntöm a Magyar Komunista Párt III. kongresszusát és a külföldi vendégeket, akik egyaránt megtisztelték a Magyar Kommunista Párt kongresszusát és a mi szegény, sokat szenvedett hazánkat. A Magyar Kommunista Párt kongresszusán büszkén tekinthetünk vissza az eddig megjárt útra. A haladás útja volt ez és nem volt könnyű ez az út. Fel kellett emelni országunkat szörnyű elesettségéből, meg kellett szelídítenünk a nekivadult magyart. A holt országot élő és dolgozó országgá tettük. Olyan munkát végeztünk, amire alig volt példa a történelemben.

— Mindezt elvégeztük, mert egységes volt a munkásosztály, mert közös elvek szerint, közös célkitűzéssel láttunk neki a reánk váró munkának. Nyiltan és őszintén, tárgyilagosan meg kell mondanom, hogy a Magyar Kommunista Párt vezetőit egészen az önfeláldozásig menő forró lelkesedés és népszeretet vitte a harcba, a magyar munkásosztály harcába, az újjáépítés rohammunkájába. Érdemeket semmi és senki el nem homályosíthatja. Az ország megmentésére és a demokrácia megalapozására vívott hatalmas harcunk örökké élő példa lesz.

— Ha nem volna, meg kellene teremteni a Magyar Kommunista Pártot.

Beszélt ezután a kisgazdapárt két részéről, a becsületes kisgazdákról és a párt jobboldaláról. Elítélte azokat a törekvéseket, amelyek a kisgazdapárt egyes tagjait vezetik az ország sorsának kátyúba kergetése érdekében, majd kifejtette, hogy a Szociáldemokrata Párt mindig és mindenben szilárdan fogja tartani a munkásegységet és állandóan egymást támogatva fogja tovább vinni a demokrácia zászlaját.

— Nem mi kezdtük azzal, hogy visszaütöttünk —, mondja a kisgazdapárt elleni harcra célozva, majd a következőket szögezi le:

— Akkor lesz egységes és erős a nemzet, ha nem lesz több szavuk a magyar politikai életben azoknak, akik előidézték Magyarország borzalmas történelmi katasztrófáját. A két munkáspárt vezetősége elhatározta, hogy ezeket az embereket kiirtja a politikai életből, ha törik, ha szakad!

— Nem formális, hanem szociális demokráciát akarunk! Olyan demokráciát, amely a népet, a munkát, az elvet szolgálja és nem a múlt hatalmasainak uralmát készíti elő, hogy visszatérhessenek azokba a hadállásokba, ahonnan kivertük őket. Olyan országot akarunk, amely megbonthatatlan barátságban él együtt a Szovjetunióval, a szomszédos népekkel. Olyat, amely a békét szolgálja és nem a háborút.

— Ezért küzd a két munkáspárt és ez a küzdelem parancsolja rá a megbonthatatlan és szétkapcsolhatatlan egységet.

Szakasits elvtárs beszéde után Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt vezére emelkedett szólásra.

A Nemzeti Parasztpárt nevében köszöntötte a Magyar Kommunista Párt III. kongresszusát. Üdvözölte a munkásegységet, a következőket mondotta:

— A Magyar Kommunista Párt a demokrácia küzdelmének és a szocialista eszméknek ma már nem élcsapata, hanem az első vonalban harcoló hadserege.

Ezután a magyar parasztság és a földmunkásság jelenéről és jövőjéről beszélt. Rátért a Kommunista Párt szerepére a fasizmus elleni harcban, majd foglalkozott az ország jövőjével a Kommunista Párt országépítő munkájának szemüvegén keresztül. Megállapította, hogy a Kommunista Párt harca nagy és nehéz volt, ez a párt azonban minden tekintetben megérdemelt ennek a harcnak.

— A Magyar Kommunista Párt megnyerte a csatát. A szép jövőt nem ingyen kapjuk. Ezért meg kell dolgoznunk, ezt meg kell értenünk. És ezek között a dolgozók között első helyen áll a Magyar Kommunista Párt.

MUNKÁT MINDEN DOLGOZÓNAK

MOZI

Vasárnap-hétfő, szept 29-30
PARKMOZI
Szikvója
Kisérő műsorral
APOLLO
Életre ítéltek
URÁNIA
Honolulu
Kisérő műsorral

Kedd-szerda, október 1-2:
PARKMOZI
A láthatatlan ember visszatér
APOLLO
Andy Hardy családi a nőben
URÁNIA
Kisasszony a mostohám
Előadások: hétköznap 6, 8,
vasárnap 4, 6, 8 órakor.

Ne fájjon a feje

a Dunántúli Népszavának a pécsi vásárcsarnok miatt, ami akkor is fel fog épülni, ha az egyeseknek lappolitikából nem is tetszik.Megnyugtatjuk a D. N. ismeretlenségbe burkolódzó cikkíróját, hogy a város jogainak haszonbérletét megkérdezés nélkül senki nem adta bérbe, senki nem is kérte, mivel azt bérbe adni sem lehet. Először a pénzügyi fedeeztet kell megteremteni. Ebben az ügyben folytak a tárgyalások és megnyugtatjuk a D. N. aggodó cikkíróját, hogy ezzel a város közönségét még semmi sérelem nem érte. A város közönségének érdekei fölött, higyje el laptársunk, mi legalább olyan féltő gonddal őrködünk, mint azok, akik csak azért gáncsolnak el előre egy tervet, mert ötlete nem tőlük eredt. Honnan tudja a D. N. cikkírója, hogy az épülő, ill. a tervbe vett vásárcsarnokhoz nincs elegendő tőke. Honnan tudja előre, hogy a tervek, amiket még nem is láttak, nem megfelelőek. Miért nem akarja a D. N. cikkírója, hogy ezzel az építkezéssel a város közgyűlése foglalkozzék és miért foglal ez ellen eleve állást, amikor a szakszervezet és a város közönsége nagy örömmel fogadná a vásárcsarnok felépítésének tervét, amely többek közt munkaalkalmat is jelent, ami szintén nem megvetendő szempont. De ezeken túl, a tényállás a következő. Tényleg egy-két jószimatú üzletember és az Új Dunántúl szerkesztőségének ötletéből született meg a terv, de a jószimatú üzletemberek csak előkészítették a tervet, megszervezték a tőkét (ez csak nem bűn?), az építkezést azonban maga a város veszi kezébe és jövedelmét is a város kapja. Ezt a D. N. cikkírójának is illett volna tudnia, vagy legalábbis megérdeklődnie. A város polgármestere távol volt, vele tehát nem tárgyalhattak. Tehát röviden: ne gáncsolja el előre a D. N. cikkírója a vásárcsarnok terveit, csak azért, mert véletlenül nem ők indították ezt az akciót. Mi eleve megígérjük, ha a D. N. indít olyan akciót, ami a közösséget szolgálja, mi ugyanúgy fogjuk támogatni, mintha az pártunk, vagy laptársunk akciója lenne. Végül egy kérésünk, illetve a tájtiszteségre való hivatkozással követelésünk van. Mondja meg a D. N. nyiltan, kertelés nélkül, ki vagy kik azok, akik osztozkodtak a várható haszon? De mondja meg azt is, hogy ki volt az, aki a város közönségének jogát ki merte haszonbérbe adni. Erre várunk feleletet, mert nem hisszük, hogy a D. N. cikke csak „légüres" térben mozogna.

Levél Harkányból, ahol minden rom és pusztulás és ahol a bérlő ujjáépítés helyett eladja a megmaradt berendezési tárgyakat

Egyetlen, szép, széles, vadgesztenyefákkal szegélyezett, utca az egész falu. Járdája is van. De por és piszok, baromfi ezre és annak szennye borítja. Gyermeket viszont alig látni. Mintha évszázados álmát aludná. A házak és udvarok is hasonlítanak az utcához. A megsérült házak ma is érintetlenül mutatják a német áttörés rombolásait. Még a református templom tornyának és a község tulajdonát képező vendéglőnek kijavítására sem került sor. Ezzel szemben nincs a községnek egészségháza, az általános iskolát helyiségek hiányában nem tudják megnyítani. Amikor e szörnyű állapotokról beszélgettünk Dezső Aladár körjegyzővel, válasza nem sok reményt nyujtott a helyzet javulására. Kijelentette, hogy a létszámcsökkentés miatt annyira el van halmozva irodai munkával, hogy e tarthatatlan állapotok gyökeres orvoslására nincs ideje. Az egészségház felépült ugyan, de a felszabadulás után a község saját erejéből nem tudta befejezni, 5 évre bérbeadták tehát a postának és a posta tette az épületet 5 évi bér fejében használhatóvá.

Ezzel szemben a tény az, hogy a dr. Nyitrai-féle gazdátlan házban nagyon jól elférne a posta és az egészségház is, felszabadulna a jelenlegi nagy, tágas, postaépület, ahol azonnal megnyítható lenne az általános iskola és nem kellene Harkány, Terehegy és még 5 másik szomszédos község tanulóinak hajnalban kelnie és este visszatérni Siklósról, hogy iskolai kötelezettségüknek eleget tegyenek.

A főjegyző kijelentése szerint Harkány a munkások fürdője, már aki meg tudja fizetni a pestinél magasabb fürdőárakat. A helybeli és környéki, nagyrészére nincs népfürdő. Ha késő este, munkájuk végeztével, a levezető árokban meg akarnak tisztálkodni, onnan rendőrökkel zavarják el őket. A strandfürdő viszont az esti órákban már zárva van. A főjegyző kijelentése szerint ebbe a levezető árokba vezetik a fürdőtelep latrináinak szennyét, a fürdés tehát egészségi okokból tilos. Ezzel szemben a tény az, hogy 5 község költségén hozták rendbe a levezető árkot, annak egy részét mosóhellyé képezték ki. Itt mossa 5 magyar község fehérneműjét. Ha fürödni a fenti okokból nem szabad, miért szabad ruhát mosni? Kérdés, melyre választ nem kaptunk. A főjegyzőnek vannak elképzelései, de azok megvalósítását más erőktől várja s itt a főhiba. Szerinte a környék dolgozói részére ingyenes népfürdőt kellene létesíteni, a fürdőből hasznavehetetlenül elvezetett melegvizet baromfikeltető telep hővel való ellátására lehetne felhasználni, de az életrevaló eszmék megvalósítását more patrio, mástól várják. Szükség lene a férőhelyek szaporítására, a falusi házakban levő vendégszobák modernizálására, hygieniára, de ki vegye a kezébe e problémák megoldását, ha a körjegyzőnek nincs ideje? A főjegyző úr különben meg van elégedve mindennel. A nemzeti bizottsággal az együttműködés harmónikus, a 4 politikai párt is szerinte jól összedolgozik a község érdekében. Megelégedettsége érthető. A szanálás során B-listára tették, de a körjegyzőséghez tartozó 5 községi N. B. egyhangú határozata, illetve petíciója alapján, onnan pár nap mulva törölték. Miért ne lenne velük megelégedve.?

Harkánynak piaca is van. T. i. az utca porába kirakják a kosarakat a korai órákban s az a tudatlan, vagy lusta fürdővendég, aki ott akarja beszerezni szükségleteit, dupla árt fizet mindenért, mintha bemegy az 5 km-re fekvő Siklós piacára. Az árak állítólag ki vannak függesztve, de annak betartását senki sem ellenőrzi. Ez sem a főjegyző, mint közellátási megbizott, dolga? A község egyetlen utcára nyiló borbélyműhelye méltó a községhez. Por, piszok, egy ecset, egy spongya, a fehérneműről ne beszéljünk. Ellenőrzés? A fürdőorvos, egyben körorvos (5 község), máv. pályaorvos (Siklós-Ócsárd) és OTBA-orvos. Lehet ideje, a vendéglők, pék, borbély stb. ellenőrzésére? De fürdőhely vagyunk, mihelyt az árak magasságát kifogásoljuk.. Apropos fürdőhely. Tényleg van fürdőtelep, mely békében meg is felelt, úgy ahogy feladatának. Azóta azonban egy vesztett háború, egy demokratikus átalakulás rázta meg,

s ennek a következménye, hogy a bérlőtársaság semmit sem investál, semmit sem javít, ellenben már három épületet, köztük egy kádfürdőt lebontatott és az építési anyagot eladta. A háború pusztításaiból megmentett berendezési tárgyakat, székeket, bútorokat, az infláció alatt eladta.

Vajjon az értük befolyt összeg, no meg az elrabolt 460 dollár segítségével nem lehetett volna a kabinokba pihenőket beszerezni, az iszappakoláshoz, melynek ára csekély 9 forint, gummipólyákat venni, a fürdővendéglőt annyira rendbehozni, hogy bérbeadható legyen? Nem. Majd jövőre, minden rendben lesz. Jövőre. Igen, ha a népjóléti minisztérium felfigyel Harkányra, s gyógyhellyé nyilvánítja és kisajátítja. Akkor talán az lesz Harkány, amivé a természet bőkezűsége kijelölte, a dolgozók gyógyítója.

Kéri Rezső.

Esküvőre
legszebb ajándék a
csillár
fújeliszkrény lámpa, vasaló.
Minden igényt kielégítő választék. — Szolid árak!
SÁNDOR JÁNOS
Kossuth L. ut. — (Pannonia szálloda)

Ha siet
még vásárolhat
osztálysorsjegyet.
300.000 forint
200.000 forint
100.000 forint
50.000 forint
35.000 forint
30.000 forint stb.
Első osztály
Húzás október 4-én.
Minden második sorsjegy nyer
Sorsjegyárak: Egész 24.— Ft, fél 12.— Ft, negyed 6.— Ft, nyolcad 3.— Ft.
Kisorsolásra kerül Ötmillió és 568.000 forint.

Dr. SIMONFAYNÉ WEILER MARGIT
osztálysorsjáték főárusító
a Tausz Gyula bank házban
Kossuth Lajos-ut 24 szám

A pécsi Nemzeti Színház igazgatósága minden hét szombatján munkás-előadásokat rendez olcsó helyárakkal

Jávor Pál magyar nótákat énekelt a bányászoknak

A pécsi Nemzeti Színház igazgatósága nagyjelentőségű akciója, mely szerint minden hét szombat délutánján olcsó helyárakkal teszi lehetővé a dolgozóknak, hogy a valóban szép és értékes darabokat azok is megnézhessék, akik nagyobbarányú áldozathozatalra anyagi erejük folytán nem képesek, — tegnap délután indult meg.

A szép számmal megjelent közönséget a Meszhart részéről egyik üzemi bizottsági tag köszöntötte és a bányászok nevében meleg köszönetet mondott Halasi színigazgatónak azért a szeretetért, amellyel a dolgozók felé fordult. Halasi színigazgató üdvözölte ezután a közönséget, biztosítva a pécsi dolgozókat arról, hogy

nem csupán ilyen akciós, hanem rendes esti előadások keretében is lehetővé kívánja tenni, hogy minél többen látogathassák a színházat s ezáltal élvezői lehessenek a kultúrának, az igaz művészetnek.

Mint mondotta, az Uj Dunántúl mellékleteként megjelenő „Bányász"-ból értesült a bányászok ama kívánságáról, hogy szeretnének színházba járni. Ez a cikk indította arra, hogy megszervezze ezeket az előadásokat. Kijelentette, hogy amennyiben az ő elgondolásánál jobb tervek, vagy megvalósíthatóbb ötletei lennének a dolgozóknak, jöjjenek hozzá egész nyugodtan és ő azon lesz, hogy minden kívánságukat teljesítse. Befejezésül annak a reményének adott kifejezést, hogy a megjelentek ugyanolyan szeretettel fogadják a színház művészeit mint amilyen szeretettel játszanak azok a pécsi dolgozóknak.

A szombat délutáni előadás keretében Lehér örökszép melódiájú operettjét, a Cigányszerelmet mutatta be a társulat a legteljesebb elismerés és siker jegyében. A harmadik felvonás előtt egy kellemes meglepetéssel kedveskedett a színház igazgatósága.

A Pécsett vendégszereplő nagy művész, Jávor Pál jelent meg a színen és mint a bányászok régi barátja, — hiszen fiatal korában maga is három évet töltött Tatabányán — cigányzene kíséretében három magyar dalt énekelt el.

A közönség tomboló lelkesedéssel és szűnni nem akaró tapsokkal tüntetett a nagy művész mellett.

Ovcsinyikov Vaszilij:

A volgai rakodómunkás utja

Kazán és Szimbirszk (ma Uljanovszk) között, a Volga jobb oldalán, Tyetyujusi városkában élt Kamaj Hair tatár rakodómunkás. Fia, Gilja, apja nyomán szintén rakodómunkás lett. De Gilja ezzel nem elégedett meg. Sikerült neki beiratkozni az orosz-tatár iskolába, ahol a munka folytatása mellett tanult.

Sok fáradtsággal leküzdve az akadályokat, sikerült bejutnia a tatár tanitóképzőbe. Ez 1916-ban volt. De a család nehéz anyagi helyzete nem engedte meg a tanulást. Giljin újra kezdte a rakodó-munkáját Tyetyujusa kikötőjében.

Az Októberi forradalom Oroszországban megnyitotta a művelődés kapuit a paraszt és munkás ifjúság, közöttük Giljm előtt is. Három év alatt elvégezte a tatár tanitóképzőt, és megszerezte az elemi iskolai tanítói oklevelet. Ekkor az „Emcse" (Munkás) című tatár ujságnál kezdett dolgozni, de hamarosan be kellett vonulnia a Vörös Hadseregbe.

Amint leszerelt, beiratkozott a tomszki egyetem vegyészi fakultására. 1926-ban Kamaj Gilja elvégezte az egyetemet. Mikor diplomáját megkapta, felajánlották neki az organikus vegytan tanársegédi állását.

Egy év mulva Kamaj Gilja visszatért hazájába, a Tatár Köztársaságba, hol a kazáni egyetem organikus tanszékén, Arbuzov Alexander tanár mellett lett tanársegéd. A fiatal munkás kutató munkái sikerrel jártak. A Kazánban megtartott ötödik Mendelson kongresszuson érdekes beszámolót tartott.

Giljat rövidesen tudományos megbizatással küldi az állam külföldre. Az ifjú tudós megismerkedik a nyugati tudósok működésével és eredményeivel. 1930-ban, visszatérve külföldről, a vegyi intézetben docensnek nevezik ki. Egy év mulva pedig megkapja tanári kinevezését s a katedra vezetését.

1935-ben a volt volgai rakodómunkás az ország egyik legrégibb egyetemének, a kazáni egyetemnek a rektora.

1945 évben Kazánban megnyilt a Tudományos Akadémia fiókja. Doktor Kamaj lesz a tudományos titkár. Kamaj Gilja működése alatt 32 tudományos munkát tett közzé, mely a foszfor és arzén terén végzett tudományos kutatásait ismertették. A honvédő háború alatt akadémikus tanitványaival doktor Kamajjal és Razumov docenttal együtt a vegyi gyárakban sok ujitást vezetett be. Ezért a munkáért dr. Kamaj a kormánytól a „Znak pacsota" kitüntetést kapta.

Doktor Kamaj Gilja folytatja kutatásait a foszfor organikus összetételekben. Sikerült neki rendkivül egyszerű és eredeti módon étert kapnia, melynek létezési lehetőségéről a külföld tudósai is tudomással birnak, azonban az éter előállitása egyiknek sem sikerült.

Ma már számos európai és amerikai tudós előtt ismert Kamaj Gilja neve.

SZERKESZTŐSÉGI ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-49 TELEFONSZÁMOT!

Hajtsák végre az államositási programot!

Isten kezében é'etünk ...

Eltemettük Tillmann József elvtársat, a széncsata hősi halottját

A bányászság újjáépítésért folytatott hősies küzdelmében, a széncsata nehéz harcában, újra hősi halott sírjánál állunk. Tillman József pécsbányatelepi segédvájár elvtársunkat búcsúztattuk pénteken délután a pécsbányai temetőben. Hős bányászelvtársunk emléke előtt tisztelegtünk, akinek életét kioltotta a munka közben rászakadt fejtés, de akinek szelleme töretlenül világítótoronyként magasodik valamennyiünk előtt.

A bányatelepi munkásházak ajtaja előtt pénteken délután nem a megszokott kép fogadott. A gyermekek ugyan most is ott kergetőztek az utcán gondtalanul fogócskázva, a felnőttek azonban a szokottnál is komolyabban, fekete ünneplőbe öltözve rajzottak a temető felé vezető úton. De nem csak Pécsbányatelep, hanem a messzibb ányászközségek, Meszes Erzsébet-bánya, Szabolcs munkásai is egyre áramlottak a búcsú színhelye felé.

A ravatalozó falát és a koporsót elborították a koszorúk és csokrok amelyeket a kegyelet hozott Tillmann elvtársnak utolsó ajándékul. A Magyar Kommunista Párt, a Bányaigazgatóság, az üzemi bizottság, a bányásztársak, a társadalmi egyesületek szalagjai keveredtek a gyászoló családéval. A gyertyák lobogása a díszsorfalat álló bányásztársak komor arcának ünnepi fényt kölcsönzött.

A rövid egyházi szertartásba belefonódó csendes zokogástól elszorultak a torkok, a síró özvegy és az árván maradt két apróság láttán még az edzett bányászok szeme is megvizesedett.

A sír körül álló gyászolók sorában megjelentek a bányaigazgatóság, az üzemi bizottság a szakszervezetek, a Magyar Kommunista Párt képviselői is, a MESzHART vezetőségét Zacephin bérnök elvtárs képviselte.

Az ima után Martinek igazgató búcsúztatta a halottat:

— Tillmann József munkatársunk, búcsúzunk tőled. Isten kezében van életünk. Te elmentél most közülünk, mert életidőd lejárt. Emléked azonban itt marad szívünkben, s ennek időtartama örök. Búcsúzunk tőled bányászköszöntéssel: Jó szerencsét! Nyugodj békében!

Az üzemi bizottság szónoka megindult szavakkal kívánt jó szerencsét utolsó útjára induló bányászelvtársunknak:

— Tillmann József munkatársunk kezéből kiesett a csákány. Munkatársai hiába várják őt a hajnali gőzkürt fuvásakor, ő nem jön többé munkára.

Elment közülünk, de valamit mégis hagyott örökségül nékünk: itt maradt példamutató, önfeláldozó dolgozniakarása.

Ennek a példának nyomán haladva ígérjük, hogy a kezéből kiesett szerszámot felvéve, tovább folytatjuk munkáját a többtermelésért, s ezzel hátramaradottai jobb sorsba emeléséért.

Az orosz mérnöki kar üdvözlő sorait Horváth János elvtárs olvasta fel magyar nyelven.

— A mai napon utolsó tiszteletünket fejezzük ki egyik legjobb barátunknak, aki meghalt. Mindannyian ki nem fejezhető fájdalommal búcsúzunk.

Élete, dicséretreméltó fáradozása örökké él szívünkben útmutatóként. Te elmégy közülünk drága barátunk, a mi emberi harcunk azonban tovább folyik a progresszivitásért.

Nyugodj békében drága barátunk.

Horváth János elvtárs, a szakszervezetek szónoka, megindultan szólt a föld mélyébe utoljára leszálló Tillmann evtárshoz.

— Drága elvtársunk! Munkáddal járultál hozzá a romokból újjáépülő ország feltámasztásához, de mielőtt nagy művünket befejezhettük volna, elért a bányászsors, elestél a munka mezején. Te már nem érhetted meg, hogy a dolgozók boldog hazájában élj de azzal a tudattal állunk sírodnál, hogy gyermekeid részére a jövőt biztosíthatjuk. Búcsúzunk tőled bányász és kommunista köszöntéssel: Jó szerencsét! Szabadság!

Vörös László elvtárs a Magyar Kommunista Párt nevében emlékezett meg Tillmann elvtárs harcos életéről.

— Fiatalon mégy el közülünk, de életed nem volt üres. Ifjúságodtól kezdve harcoltál a dolgozók felemeléséért a mozgalomban, abban a mozgalomban, amely céljául a munkásság jobblétét és szabadságát tűzte ki. Amikor Magyarországon vérbe fojtották a mozgalmat, külföldön dolgoztál érte tovább. A felszabadulás óta pedig újra sorainkban küzdöttél a Magyar Kommunista Párt nagy céljáért: a szabadságért.

Özvegyed viselje szenvedése súlyát azzal a tudattal, hogy ha elmentél is családodból, nem maradtak árván, mert a munkásosztály nagy családja mellettük áll és az ő boldogulásukért is harcol.

Szabadság Tillmann elvtárs, nyugodj békében.

A leeresztett koporsóra hulló göröngyök kopogásába belevegyült a gyászolók tompa sírása. A sírgödör felett egyre nagyobb halomba tornyosult a friss földhányás és a bányászzenekar játéka mellett lassan szétoszló búcsúzók hazafelé menet csendes szóval emlegették fel még egyszer Tilmann József elvtárs emlékét.

Elment közülünk Tillmann elvtárs, de példája a munka továbbfolytatására búzdít. Meg kell mutatnunk, hogy méltók vagyunk hozzá.

Felhívás!

A városi adóhivatal közhirré teszi, hogy az 1946. évre az adóalanyok és adótárgyak összeírását megkezdi. Az összeírási ívet

1. minden főbérlő, 2. minden társbérlő, 3. minden keresettel biró családtag, 4. minden albérlő, végül 5. minden jogi személy külön köteles kitölteni.

Ha az összeírott személy foglalkozását nem ugyanabban a házban folytatja, ahol lakása is van, a foglalkozás folytatásának helyén is kell összeírási ívet kitölteni. — Ebben az esetben azonban az összeírási ív 2—6, 11 és 12. pontjaira a foglalkozás helyén kitöltendő összeírási íven nem kell válaszolni. Ha az összeírott személy kereseti tevékenységét ugyanabban a házban folytatja, ahol lakik, csak egy összeírási ívet kell kiállítani. A kézbesített összeírási íveket az érdekeltek 3 nap alatt tartoznak kiállítani és a háztulajdonosnak, illetőleg megbizottjának átadni. Az összeiró közegek a szabályszerüen kiállított összeírási íveket házról-házra járva a háztulajdonosoktól beszedik.

Ugyancsak összeírják a város területén lévő lakásokat is. A lakástulajdonosok által kitöltött lakáskérdőíveket a lakástulajdonosok a háztulajdonosoknak adják át akiktől viszont azokat az adóhivatal összeiró közegei veszik át Természetes, hogy a háztulajdonos lakta lakásokról is ki kell állítani a lakáskérdőíveket. Az, aki az összeírási ívet határidőn belül nem adja be, vagy abban tudatosan valótlan adatot tüntet fel, illetőleg valamely oly adatot eltitkol, amely az adók megrövidítésére alkalmas, jövedéki kihágást követ el és súlyos pénzbüntetéssel büntetendő.

A pécsi népbi ság ujrafelvételi rendelt el a negy évre ítelt

dr. Rihmer Béla, Imrédy pártelnök ügyében, aki Horthyra hivatkozott beadványában

Szombaton délelőtt érdekes ügyet tárgyalt a pécsi népbíróság Göbel-tanácsa. A népbíróság előtt az elmúlt idők egyik legjellegzetesebb figurája, dr. Rihmer Béla, az Imrédy-párt Pécs-Baranyai elnöke állott akit a pécsi népbíróság és a NOT jogerős ítélettel 4 évi fegyházra ítélt. Dr. Rihmer, akinek ügyével már többízben foglalkozott az Uj Dunántúl, elegáns vasalt nadrágban jelent meg a népbírósági tárgyaláson, mintha nem négyévi fegyházbüntetését ülné, hanem valami vikendről jött volna meg. A pécsi államügyészség úgy látszik azt tartja, hogy az úr a pokolban is úr és hiába van rendelet arra, hogy az elitélteket fegyencruhába kell öltöztetni ez természetesen az ügyvéd úrra itt Pécsett nem vonatkozik.

Dr. Rihmer Béla egyébként újrafelvételi kérelmet nyujtott be a pécsi népbírósághoz, amelyben arra kéri a népbíróságot, hogy ügyét újból tárgyalják le.

Beadványában hivatkozik arra, hogy ha Horthy Miklós nem háborús bűnös, akkor vajjon ő hogy lehet az?

Hivatkozik arra is, hogy a Keleti Front Bajtársi Szövetségének ő tulajdonképpen nem is volt tagja és több tanut állit be, akik az ő humánus gondolkozását és „zsidóbarátságát" tanusítják. Igy felvonult védelmére többek között dr. Mihályi István, a Keleti Front Bajtársi Szövetségének 6 hónapra elitélt vezetője, dr. Somogyváry József, az „Egyedül vagyunk" vacsora díszszónoka és néhány, főleg gazdagabb zsidó akik azt tanusitották, hogy dr. Rihmer Béla mint ügyvéd, ügyeikben továbbra is eljár. Még azt is felhozta védelmére, hogy az egyik Kossuth-utcai házban, amelynek ő volt a gondnoka, egyformán szedette be a lakbéreket a zsidó és nemzsidó bérlőktől.

De hivatkozik dr. Rihmer Béla arra is hogy a „Haladás" c. lapban Zsolt Béla irt egy cikket az Imrédy Párt megalakulásával kapcsolatban és csatolja a Magyar Nemzet egyik példányát, amelyben a zsidókérdésről volt szó. (Vajjon mióta olvashatnak ujságokat a négy évre elitélt politikai foglyok.)

A tárgyalás kezdetén dr. Rihmer Béla patétikus hangon mondja el állitólagos meghurcoltatásának ügyét és még arra is kitér, hogy az Uj Dunántúl több cikkben egyéni becsületét sértette.

Dr. Huszár István, mint a népügyészség vezetője kéri az újrafelvételi kérelem visszautasitását és hivatkozik arra, hogy egészen furcsa irányba ment ez az ujrafelvételi kérelem, amely azt akarja a népbírósággal elhitetni, hogy az a magyar megújhodás pártja amelynek vezető része volt a németekkel való paktálásban, nem volt fasiszta párt. Pedig ez a párt paktált le a majdnem félhülye Sztójayval, ez a párt adta Rácz Jenőt és Imrédyt és ennek a pártnak volt vezetőségi tagja Jaross és Rajniss. Ezért ő csak egyen csodálkozik, hogy

honnan vette a bátorságot a vádlott, hogy ezzel az újrafelvételi kérelemmel ideálljon a népbíróság elé azok után az ítéletek után, amelyek Budapesten az Imrédy-párt vezetői ügyében elhangzottak.

Ezután felsorolja Huszár elvtárs a vádlott által elmondott uszító beszédeket, idéz a vádlott által ir: cikkekből amelyek közt olyan kitételek vannak, mint „Sztálin hordái", „Tító bandái" „Keleti rém", és a zsidókérdéssel kapcsolatban pedig a vádlott többek között ezt irta: „a zsidókérdés még nincs elintézve a gettóval". Tehát

olyan mindegy az, hogy a vádlott a hetven esztendős Wortmann bácsival továbbra is jóbarátságban marad, mert nem ezzel vádolta a népügyészség, hogy ő egyes zsidókkal jóba, vagy rosszba volt, hanem azzal, hogy mint az Imrédy-párt Pécs-baranyai vezetője, szóban és irásban népszerüsitette a Párt célkitüzéseit

és éppen abban az időben vett részt intenzíven a párt vezetésében amikor a németek bejöttek. Pedig, ha Imrédy pártja nem áll a németek mellé, hanem Kállay kiléphetett volna március 19-én a háborúból, akkor ma kétszázezer szlovákiai magyarnak nem kellene hajléktalanul az országúton bolyongani.

Dr. Rihmer Béla saját védelmére előhozza, hogy ő mindig humánus és szociális gondolkozású ember volt és olyan hangon támadja a népügyészséget, hogy dr. Huszár István elvtárs kénytelen felugorni és a legerélyesebben kikérni azt, hogy egy négy évre elitélt vádlott ilyen hangot merjen használni.

Rihmer urat azonban ez nem zavarja továbbra is védekezés helyett agresszíven támad és visszautasítja a vád ama állitását, hogy ő a partizánok védelmére 1500 pengőt vett fel ügyvédi honoráriumként.

Dr. Huszár István azonban fejéreolvassa, hogy a Kamara fegyelmi bizottsága ezt tényként megállapította. Igy fest dr. Rihmer Béla humánuma.

A vádlott kéri szabadlábrahelyezését is és alátámasztásául csatol egy rendőrorvosi bizonyitványt, amely szerint az egyik lábúja beteg.

A népbíróság hosszas tanácskozás után helyt adott az újrafelvételnek és a tárgyalását október 16-ra tűzte ki.

Gratulálunk a Göbel-tanácsnak.

(i.)

A szakszervezeti munkaközvetitő hivatal felhivása!

Felkérjük a jelentkezett munkanélkülieket, hogy azok, akik épitési és útkarbantartási munkán el akarnak helyezkedni, sürgősen jelentkezzenek a Szakszervezeti Munkaközvetitő Hivatalban.

Ugyanakkor felkérjük azokat a jelentkezett munkanélkülieket, akik biztositási szakmában ügynöknak, jutalékos alapon óhajtanak állást vállalni, szintén sürgősen jelentkezzenek a Szakszervezeti Munkaközvetitő hivatalban.

Elrendelték a malmok szigorúbb ellenőrzését

A Földmivelésügyi Minisztzer elrendelte, hogy egyes malmok üzembentartói által elkövetett és a gazdák érdekeit sértő szabálytalanságok megszüntetése érdekében a malomellenőrökön kivül a gazdasági felügyelőségek is ellenőrizzék a malmokat és a felmerült panaszokat a felek meghallgatásával a felügyelőségek tagjai a helyszinén vizsgálják meg.

Felhivja ezért a gazdasági felügyelőség az őröltető és daráltató gazdákat, hogy a malmokkal szemben esetleg felmerülő konkrét panaszaikkal azonnal jelentkezzenek az illetékes községi elöljáróságnál, amely a panaszokat jegyzőkönyvbe veszi és a felvett jegyzőkönyvet helyszini vizsgálat foganatosítása céljából az illetékes járási gazdasági felügyelőnek azonnal megküldi.

Ujfajta ismeretlen betegség járványszerüen terjed Budapesten

Napok óta új betegség terjedt el Budapesten. A betegség, amelynek tünetei többnyire megegyeznek a koncentrációs táborok és az ostromlott városok úgynevezett „vitaminhiány-kór"-jának tüneteivel, járványszerüen jelentkezik a fővárosban. A test felületén a legkisebb karcolás, cipőfeltörés nyomán azonnal gennyes daganatok, sebek keletkeznek, amelyek nem gyógyulnak be. Az új, különös járvánnyal kapcsolatban megkérdeztünk több neves budapesti orvost, akik a rohamosan terjedő betegségről a következőket mondották:

— A járványszerüen fellépő genyedés és gyulladás folyamata valóban hasonlít a vitaminhiány okozta sebekhez, de közvetlen vitaminhiány okozta betegségekről a mai helyzetben nem lehet beszélni.

A járvány minden valószinüség szerint a háború következménye, fertőzés útján terjed, bár közvetlen okát nem sikerült megállapitani.

Megelőzésének módjáról sem lehet semmi biztosat mondani, hiszen tulajdonképpen csak annyit tudunk, hogy ismeretlen indítókkal keletkező makacs fertőzésről van szó.

— Van olyan elgondolás is, hogy az új betegséget az idegek állandó túlfeszültsége okozza. A kórzönség mindenesetre ne hanyagolja el a járványszerüen fellépő gyulladásos sebeket, mert — miat az esetek egy része mutatta — könnyen szepszissé fajulhatnak. Fokozottan ügyeljünk a tisztaságra és a sebek jelentkezése esetén azonnal forduljunk orvoshoz.

„STABYL"
ÜZEMGAZDASÁGI IRODA
(IRODAVEZETŐ: BRETTNER EDE.)
Adminisztrációs, adó- és illetéküg'yi, OTI, MABI ügyi
TANÁCSADÁS
Könyvelés átszervezés. Könyvek felfektetése. Vagyonmérl'eg. Elő- és utókalkuláció. Órakönyvelés.
TELEFON: 27-21
Adókivetések felülvizsgálata. Adófelebbezésekben tanácsadás. — Illeték, OTI, MABI ügyek.
Cím: Bajcsy Zs linszky-utca 35. sz.

HIRDETÉS ÜGYBEN SZIVESKEDJÉK TÁRCSÁZNI A 29-50 TELEFONSZÁMOT!

Koldusország ne legyen gavallér

Legyünk már egyszer tisztában azzal, hogy koldusország vagyunk. Gondoskodtak erről jó fasiszta vezetőink, akik belehajszolták ezt a szerencsétlen országot egy előre tervezett és nékünk, magyarok számára teljesen céltalan és ideiglenes háborúba. Koldusország lettünk, bármennyire is berzenkedik ez ellen a meghatározás ellen a „hazaffyak" serege, amely nem akar erről tudomást venni, hanem még mindig negyed évszázad alatt két vesztett háború után is, valami ostoba göggel és önmagát szuggeráló botorsággal hirdeti a magyarság nemzeti felsőbbrendűségét.

A koldusország azonban nehezen tud beletanulni a szegénységbe. Nem hiába urak országa volt, uraké, akik megtanultak uralni, dőzsölni, hangoskodni, nyelletverni, csak éppen a „cehet" fizettették mással. Most, hogy sajnálatosztva és a várható békekötés szerint hatalmas jóvátételi kötelezettségek előtt állunk ez az urak országa még mindig kisért ebben a házban, ahol a demokrácia nem tudta még levetni a tegnapi urak szokásait.

Mert nézzük meg, mi történik ma? Itt állunk Európában, mint Németország megvert utolsó csatlósa. Itt állunk felrobbantott hidakkal, elpusztított fővárossal, kifosztott, elhurcolt gépnélküli gyárakkal és szörnyű, napról-napra fokozódó munkanélküliség ijesztő árnyékával. Itt állunk a háborúnál is majdnem rosszabb egy éves inflációból alig kilábolva. A kormányzat egy oldalon tényleg a legmesszebbmenő takarékosságot rendeli el, hogy ne ismétlődjék meg mégegyszer az infláció. A stabilizáció és a forint védelme érdekében a dolgozók lemondtak minden követelésükről és tényleg áldozatot hoztak filléres bérekért dolgoznak a jövő érdekében.

Ez az érem egyik oldala. De sajnos, nem így fest az érem másik oldala. Itt vannak a mult örökösei, a tegnapi tiszturak, a vorosyezsi katasztrófát előkészítő magyar uniformisban német érdekeket szolgáló törzstisztek, a svábból jött magyar vezérkari tisztek, akiket a demokrácia részben nyugdíjazott, vagy nem vett vissza a hadseregbe, de gavallériából fizeti a nyugdíjat. A tábornok urak 400 forintos nyugdíjat, az ezredesek 300 forint nyugdíjat kapnak, — ugyanakkor, amikor a dolgozó köztisztviselők 105—250 forintos bérekért dolgoznak annak az országnak a felépítéséért, amelyet ezek az urak romboltak le. Több mint négyezer törzstisztet tart el a koldusország több mint 4.000 pengő nyugdíjat, akiknek multjuk minden egyes mozzanata ez ellen a demokrácia ellen irányult.

De legyünk már azzal is tisztába, hogy ez a négyezer törzstiszt azért mert a demokrácia főgavallériájából zsebrevágja a munka nélkül és a dolgozók elől elvont forintokat, még nem lett a demokrácia követője. Az, hogy ők nem veszik a nyugdíjat, egyáltalán nem gátolja meg őket abban hogy ezzel a nyugdíjjal a zsebükben tovább ne áskálódjanak a magyar demokrácia ellen, ne szidják, ne bírálják azt s ne sóvárogjanak vissza a tegnapi Horthy időkhöz, amikor őrmestertől felfelé kezdődött számukra az ember. — Tehát egész nyugodtan megvonhatjuk ezektől az uraktól a nyugdíjat, szidni akkor sem fognak tudni jobban bennünket, mint ahogy eddig tették s legalább az az egy vigasztalásunk megmarad, hogy nem a mi pénzünkért szidnak. Ha már szidnak, szidjanak hogyen.

De nemcsak a törzstiszteket dézsolgeti a koldus magyar demokrácia hanem jutalmat ad az igazolatlan és állásvesztésre ítélt, vagy nyilas tisztviselőknek a politikai megbizhatatlanságuk miatt B-listázottaknak, mert azok számára is folyósítja a nyugdíjat. Ha pedig az ítélet már olyan sulyos, hogy az illető részére nyugdíjat sem állapit meg, akkor a szent humánum nevében özvegyi nyugdíjat folyósit a 38—40 esztendős életerős, csak éppen dolgozni nem szerető volt nyilas, vagy fasiszta vezető tisztviselők feleségeiknek.

Kérdezzük, miért van erre szükség? Talán olyan gazdagok vagyunk, hogy az államháztartásban nem számít ez a pár millió forint évente. Talán olyan dúsan tudjuk fizetni azokat, akik a demokráciáért dolgoznak, hogy nem esik latba, ha azokat is fizetjük, akik eddig a demokrácia ellen dolgoztak?

Kérdezzük miért kell a 20 év előtt nyugalomba vonult Kamilly Károly alezredes úrnak, aki a kokszművek pécsi egyedárusitója, havonta még nyugdíjat is fizetni, amikor a kokszművekből is csekély 3—4000 forintot zsebrevág.

Miért van szükség a legitimista szervezkedés miatt őrizetbe vett Bálványi Endre nyugalmazott tábornok urnak két nyugdíjat felvenni havonta. Az egyiket a honvédkincstártól, a másikat mint a DGT volt vezérigazgatója. Vagy miért kell a demokráciának külön jutalomban részesitenie dr. Esztergár Lajos polgármestert, aki Pécsett évtizedeken át képviselte a fasizmust és aki most a demokrácia jóvoltából a polgármesteri nyugdíjon kívül az egyetemi tanári fizetést is kapja, mert a demokrácia nagyobb dicsőségére Gömbös pécsi nagykövete tanitja a pécsi egyetemi ifjúságot. Miért kell másfél év után is fizetést kapnia a Kamara volt nyilas és fasiszta titkárának, dr. Vétek Jánosnak, akinek rég a börtönben lenne a helye. Miért kell még mindig fizetést kapnia annak a Szeli főtanácsosnak, akit ha nem is jogerősen 8 esztendőre elitéltek. — Vagy mi szükség van arra, hogy Veisz István őméltósága, a magyar nemzeti szocializmus atyja még vagy 20—30 esztendőn keresztül húzza egyetemi tanári nyugdíját attól a magyar demokráciától, amelynek nálánál kérlelhetetlenebb ellensége még nem akadt.

És folytathatnók a sort, előhozhatnánk az igazolatlan vagy kényszernyugdíjazásra ítélt pécsi tanácsi vezetőket, a volt tiszturakat akik elsején vigan vágják zsebre a havi nyugdíjat, hogy utána a Nick sörözőben, vagy másutt pohár sör mellett kritizálják és gúnyolják a demokráciát.

Ami pedig az elbocsátásra került és nyugdíjazott katonatiszteket, a volt köztisztviselőket illeti hozzájuk is lenne néhány szavam. Ne haragudjanak a demokráciára ezért, ne szidják, hogy nem ad nyugdíjat, hogy kiteszi őket az utcára. Igyekezzenek egyszer tárgyilagosok lenni, ha ez nehezükre is esik és lássák be, hogy ez az ország nem tehet arról, ha itt az embereket hivatalnokokká nevelték. Ez a koldusország nem bűnös amiatt, hogy ebben az országban minden második ember azért tanult, hogy élete végéig az állammal tartassa el magát. Ez az ország a hivatalnokok és nyugdíjasok országa volt. Legalább minden tíz adófizető egy aktiv nyugdíjas hivatalnokot tart el. Hát uraim ebből elég volt. Igen menjenek ki az utcára, de nem azért, hogy sopánkodjanak és a demokráciát szidják, hanem azért, hogy egyszer életükben végre produktiv munkát végezzenek. Dolgozzanak uraim és ne válogassanak a munkában. Törzstiszt és közhivatalnok uraim, próbálják meg a szokatlant és komoly munkával megkeresni azt a kenyeret, amit a koldussá tett ország nem képes önöknek tovább munkanélkül biztositani.

Ki az utcára, a gyárakba, magánvállalatokhoz és ha kell ügynökösködni, hogy mivel, mindegy. Higyjék el több becsületre méltó egy könyvügynök, aki legfeljebb csak rossz könyveket sóz részletre a gyanutlan ember nyakába, mint egy vezérkari tiszt, vagy köztisztviselő, aki készpénzért árulta el ezt az országot.

És a felelős kormányzati tényezőkhöz is lenne néhány szavam. Sürgős nyugdíjreviziót. Akinek még egy állása, vagy bármely jövedelme van, attól könyörtelenül elvenni a nyugdíjat. De attól is, aki politikai okokból ment nyugdíjba, vagy került B-listára.

Lehet, hogy egyesek szemében nem humanista ez a felfogásunk, de legyen szabad egy csekély körülményre hivatkoznunk: ezt a háborút mi vesztettük el. Ők indították, de a cehhet mi fizetjük. Nekünk kell helyettük a párisi vádlottak padján ülni, a magyar népnek kell a jóvátételt fizetni, a magyar nép sinyli meg még éveken keresztül azt, amit az urak dáridós kedvükben rendeltek. — Legyen tehát elég az, amit helyettük fizetünk, **de őket ne fizessük még ezért külön!**

Zsadányi Oszkár.

Olcsóbb lett az autóbusz

F. hó 28-tól járatok indulnak a rácváros—ürögi vonalon és a Mecsekre az Üdülő-szállóig!

F. hó 28-tól, szombattól kezdődően a társasgépkocsiüzem, lapunk más helyén közölt menetrend szerint, autóbuszjáratokat indít óránként a Rácváros—Ürög vonalon és egyelőre próbaként délelőtt kétszer és délután kétszer a Mecsekre az Üdülő-szállóig. A város tanácsa az újabb járatok beállításával kapcsolatban leszállította a viteldíjakat, illetőleg kedvezményes menettérti jegyek árusitását vezette be.

A vonaljegy ára 28-tól 6 szakaszra 2.—, 5 szakaszra 1.70, 4 szakaszra 1.50, 3 szakaszra 1.20, 2 szakaszra 1.—, 1 szakaszra —.80 Ft.

A végállomásig váltható menettérti jegyek ára a mecsekszabolcsi vonalon 6 szakaszra oda-vissza 3.40, a pécsbányatelepi vonalon 4 szakaszra oda-vissza 2.40, a temetői vonalon 3 szakaszra oda-vissza 2.—, a mecseki vonalon 4 szakaszra oda-vissza 2.40, az ürögi vonalon 3 szakaszra oda-vissza 2.— Ft.

Október 1-től kezdődően olcsó egyszer oda-vissza érvényes munkás heti jegyeket ad ki a társasgépkocsiüzem.

Villamossal kombinálva 8 szakaszra 18.—, 7 szakaszra 16.—, 6 szakaszra 14.—, 5 szakaszra 12.—, 4 szakaszra 10.50, 3 szakaszra 8.50, 2 szakaszra 7.—, 1 szakaszra 6.— Ft.

A tanulói havi bérletek ára egyszer oda-vissza menetre 8 szakaszra 30.—, 7 szakaszra 27.50, 6 szakaszra 25.—, 5 szakaszra 22.50, 4 szakaszra 20.—, 3 szakaszra 17.50, 2 szakaszra 15.—, 1 szakaszra 12.50 Ft.

A társasgépkocsiüzem járatai ezentúl további intézkedésig vasárnap délután 13 óra után is menetrendszerűen közlekednek

Búza vásárlók és eladók figyelmébe!

Mindazok, akik a Közellátási Minisztérium, vagy a Közellátási Felügyelőség útján búza-szabadvásárlási utalványhoz jutottak, idegen megyébe leendő szállításra, a felvásárlások során csak a kormányhatóságilag megállapított mázsánkénti 40 forintot fizethetik, illetve az ilyen vásárlók részére búzát adó gazdák csak ennyit kérhetnek. Aki ennél többet fizet, vagy kér a búzáért, forintrontást követnek el és büntető eljárás alá vonatnak.

Az elpusztíthatatlan Turul fővezér

1943-ban harcot hirdetett Szentgyörgyi professzor ellen, 1944-ben nyilas tag volt és nyugatra szökött, 1946-ban leigazolták dr. Oppe Sándor orvost

1942-ben a pécsi orvostársadalom egyik leghangosabb szóvivője dr. Oppe Sándor városi tisztiorvos volt. Dr. Oppe nyiltan hangoztatta szélsőjobboldali gondolkodását és minden alkalmat megragadott arra, hogy kifejezze álásfoglalását a nyilas eszmék érdekében.

Ő lett a Déldunántúli Turul Bajtársi Szövetség fővezére. Ebben a minőségében azzal tette országosan hirhedtté nevét, hogy 1943-ban, amikor Szentgyörgyi Albert Nobeldíjas professzor Szegeden akciót indított az ifjúság között és ezt kérte a magyar ifjúságtól, foglaljon állást idegenből jött áramlatok ellen, Oppe Sándor dr. összehivatta a Déldunántúli Turul Nagyvezérkar gyülését és ott hazaárulónak bélyegezte Szentgyörgyi Albertet. Talán Oppe Sándor közbelépésének eredménye volt az, hogy Szentgyörgyi Albert akciója kudarcot vallott és így a magyar egyetemi ifjúság nem állt meg a fassizálódás útján. Pedig, ha Szentgyörgyi professzor akkor sikert ért volna el, talán ma a békeszerződésnél is hivatkozhattunk volna erre a tényre.

Oppe dr. azonban nem elégedett meg a Turul fővezérségével, hanem belépett a nyilaskeresztes pártba is. Itt a baloldali orvosok ellen indított hajszát, majd mikor süllyedni kezdett a hajó, a többi patkánnyal együtt ő is nyugatra távozott.

1945 végén hazajött nyugatról, az igazoló bizottság mint közalkalmazottat állásvesztésre ítélte. Az ítéletet a volt tisztiorvos megfellebbezte a népbíróságon, amely mint magánorvost igazolta.

Tudtunkkal a népbíróságnak ezt az érthetetlen határozatát megfellebbezték, illetve új igazolási eljárást indítanak dr. Oppe Sándor ellen.

Mi a magunk részéről egy egyszerű eljárást tartanánk célravezetőnek:

állitsák Oppe testvért a népbiróság elé, de nem igazolásra, hanem mint vádlottat.

— **Szénkiadás a Pécs-Ujhegyi csúzdán.** A MESzHART pécsi bányaigazgatósága ezuton hozza az érdekeltek tudomására, hogy további intézkedésig a szénkiadás 1946. szeptember 30-tól, hétfőtől kezdődőleg naponként reggel 7 órától délután 14 óráig történik.

A Baranyavármegyei Gyümölcstermelők Egyesülete

kizárólag tagjainak

készlete erejéig, ebben az évben is juttat **kedvezményes áron** siklósi üzemében készült

I-rendü szilvaízt

Felkéri tagjait, hogy az igényelni kivánt szilvaíz árát az Egyesület irodájában Pécs, Papnövelde-utca 4. szám alatt d. e. 9—12 között fizeskék be

HIREK

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás vasárnap estig: Északi, északkeleti légáramlás, kevés felhő, helyenként reggel köd. A hőmérséklet egy-két fokot süllyed.

— **A Magyar Vöröskereszt** elnöksége az egész országban, **így Pécsett is, október 5-én és 6-án** emberbaráti célkitűzéseinek megvalósitására utcai urna és gyüjtőives gyüjtést rendez.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége** felhivja azokat az asszonytársakat, akik a Nők Munkaiskolája keretében szabászati, illetve háncstanfolyamra beiratkoztak, hogy október hó 2-án délután 6 órakor helységünkben, (Széchenyi tér 8. II. e.) teljes számban jelenjenek meg, a tanfolyamok megnyitására.

MA este 7-től **TÁNC** a NŐEGYLETBEN
Zene: BROODWAY.

— **Eszperantó tanfolyam** kezdődik a Magyar Erzsébet Tudomány egyetem jogi karán egyetemi hallgatók részére. Jelentkezés október hó 1-én a jogi kar II. em. 3. sz. tantermében délután 5 órakor. A tanfolyam egyetemi hallgatóknak ingyenes. Más jelentkezők rendkivüli hallgatói minőségben 5—10 forinttal járulnak hozzá a közüzemi költségek fedezéséhez.

— **Orvosi hir.** Dr. Melczer Miklós egyetemi tanár lakását (Ferenciek-utca 48. sz.) rendelését bőrbetegeknek megkezdte.

Svájci órák raktaron!
Órajavitást eredeti svájci alkatré zekkel jótállás mellett vállalok.
HENTZ KÁLMÁN
órás és ékszerész,
Jókai-tér 2. szám.

— **A Pártnak szüksége lenne** nagy mennyiségű inflációs pénzekre, amik augusztus 1-e előtt voltak forgalomban. Felkérek mindenkit, hogy a részére amugy is értéktelenné vált sima pengőket, illetve bankjegyeket bármilyen címletű avagy bármilyen mennyiségű, hogy azokat a kiadóhivatalban, Kossuth utca 4. szám alatt adja le a legnagyobb

— **Pillichné gyorsíróiskolájában** (Irgalmasok-u. 18.) októberben új csoporttanitás kezdődik.

A MKP pécsi központi Pártiskolája
október 6-án a pécsi és budapesti kéthónapos iskolát végzettek részére
összejövetelt rendez
A résztvevők előzetes, irásbeli jelentkezését kérjük.

FELLNER
TÁNCISKOLA
a **Nőegyletben**
október hó 7-én nyit.
Telefon: 30-65. szám.

— **Református úrvacsoraosztás lesz** október 6-án, vasárnap délelőtt a 10 óra tizenöt perckor kezdődő istentisztelettel kapcsolatban, új borral. Az Egyházak Világtanácsa kéri, hogy az egész világ protestáns egyházaiban legyen e napon, a testvéri egység megbizonyitása céljából úrvacsoraosztás. Az előkészítőáhitatokat csütörtöktől kezdve, három estén át tartják 6 órai kezdettel.

— **Az egyetem orvostudományi kara** felkéri mindazokat, akik jelentkeztek e karon rendezendő esti tanfolyamok hallgatására, hogy folyó évi október hó 4-én (pénteken) délután 6 órakor tartandó írásbeli felvételi vizsgálatra jelenjenek meg a Központi Egyetem alagsori negyetermében (Rákóczi-út 80.). Erre hozzanak magukkal két ív papirost és ceruzát. Minden vizsgázó hozzon magával fényképes személyazonossági igazolványt.

A tanuló magasabb osztályba léphet! Ez a célja minden diáknak. Hogyan érheti el? Eláruljuk a **Friedrich** könyvesbolt ma kezdődő sorozatos kirakatai. Tekintse meg! **Széchenyi-tér 9.**

— **Halálosvégű robbanás egy vegytisztító üzemben.** A napokban Schneider László Deák-utcai vegytisztító üzemében halálos kimenetelű robbanás történt. Az üzemben tartózkodó Schneider László és felesége a robbanás következtében súlyos égési sebeket szenvedtek. Mindkettő a saját lábán ment be a bőrklinikára, szombatra azonban Schneider László belehalt a súlyos sérüléseibe. Schneiderné pedig válságos állapotban fekszik a klinikán. A szerencsétlenül járt Schneider vegytisztitót hétfőn délután ½5 órakor temetik a központi temető halottasházából.

Férfi és női szövetek
Selymek, bélésárúk
Benedeknél
Ferenciek-utca 8 sz.

— **Háztartási alkalmazottak bejelentése illetményadó alá.** A város javadalmi hivatala felhívja azokat a munkadókat, akik háztartási alkalmazottat (mindenes, bejárónő stb.) tartanak, hogy alkalmazottaikat a 8.720/1946 M. E. számú rendeletben foglaltaknak megfelelően illetményadó alá f. évi október hó 10-ig feltétlenül jelentsék be. A bejelentést a hivatalos órák alatt (városháza I. em. 38 sz.) kell megtenni.

— **MARHABÉL, kenőszappan** kapható. **Kallós László** Bajcsy-Zsilinszky-út 3.

— **Megszünik kenyérgondja,** ha ellátását a Népi Szövetkezetre bízza, mert kenyér és liszt fejadagjának kétszeresét kapja. Bővebb felvilágosítást nyerhet bárki a szövetkezet helyiségében, Rákóczi-út 14.

— **A városi közüzemek** értesíti a fogyasztóközönséget, hogy aki az augusztus, vagy szeptember havi villany, gáz vagy vízszámláját eddig még nem rendezte, fennálló tartozását október hó 2-án és 3-án a közüzemek Légszeszgyár u. 13. sz. telepén a pénzbeszedőnél sorbaállás nélkül 7-13 óra között rendezheti. A hátralékos számlákat ugyanis a pénzbeszedő mindenütt nem tudja a hó első napjaiban bemutatni, a hónap közepe táján pedig a számlák rendezése a forinthiány miatt esetleg nehézségekbe ütközik. A közüzemek ezzel az intézkedéssel a nem fizetéssel járó esetleges kellemetlenségeket (villany és gáz kikapcsolását) szeretné elkerülni.

Irógépet bérelne műszaki vállalat. Kaszárnya-u. 16.

FÉRFI TÉLIKABÁT, 100 cm³ motorkerékpár papírral olcsón eladó. Szigeti-out. 77., I. emelet.

— **Villamosipari előkészítő** és villamossági alapismeretek tanfolyamot indit kellő számú jelentkező esetén az állami felsőipariskola. A tanfolyamokra jelentkezni lehet folyó hó 30-án hétfő este 6 órakor a felsőipariskolában Rákóczi ut 79 szám.

— **A szőlőbirtokosok borkészletének bejelentése.** A város polgármestere felhívja a kiméréssel vagy kismértékbeni árusitással nem foglalkozó azon szőlőbirtokosokat, akik a háztartásukban elfogyasztandó bor után fizetendő fogyasztási adóra nézve kiegyezni óhajtanak, ajánlatukat legkésőbb október hó 1-től 20-ig délelőtt 8—12 óráig a javadalmi hivatalban (városháza I. emelet 50.) tegyék meg, illetve adják be. —Felhívja továbbá a fent megnevezett feleket, hogy a f. évi október hó 1-én még készletükben lévő ó-bor és a f. évi musttermés mennyiségét f. évi október 1-től 20-ig bezárólag a javadalmi hivatalban délelőtt 8—12 óráig jelentsék be. A bejelentés elmulasztása a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 24. §-ának rendelkezéseibe ütközik és a mulasztás elkövetői ellen jövedéki kihágást kell indítani. A súlyos jövedéki kihágás büntetése egy évig terjedhető fogház és az elvont vagy az elvonás veszélyének kitett adó 12—24 szerese.

PÉCSI KERESKEDŐK HIRE

TÜZELŐANYAG-KERESKEDŐK FIGYELMÉBE

A Kereskedők Testülete felhívja a tüzelőanyak nagykereskedőket, hogy hétfőn fél 4 órakor a kiskereskedőket pedig hogy ugyan csak hétfőn délután fél 5 órakor a Testület székházában a városi fakészlet szétosztása tárgyában tartandó értekezleten teljes számban jelenjenek meg.

FŰSZERKERESKEDŐK FIGYELMÉBE

A Pécsi Kereskedők Testülete közli a fűszerkereskedőkkel, hogy az adóközösségi tárgyalások egyelőre nem vezettek eredményre, tehát az adóközösség még nem jött létre. Felhívja a kereskedőket, hogy mindaddig, amig más irányú értesitést nem kapnak, eladásaik után éppen úgy kell forgalmiadót blokkolni és fizetni, mint eddig. Az adóközösségi tárgyalások folyamatban vannak és amennyiben megegyezés jön létre, arról a Testület hivatalosan értesiti tagjait.

SPORT

Utolsó jelentéseink a pécsi csapatokról a 3. forduló előtt

NB. II.

A DVAC SZOMBATHELYEN, A PVSK A HUN-UTCÁBAN

Pécs két másodosztályú csapata egy győzelem és egy vereséggel a háta mögött áll ki a harmadik fordulóra. Biztos győzelmi esélyekről egyik csapatnál sem beszélhetünk, mert a PVSK a bajnokjelölt és nagy erőt képviselő MOGURT-tel, a DVAC pedig újonccsapatta ugyan, de idegenben játszik. A PVSK mult vasárnapi gyászos szereplése után most gyökeres változtatásokat eszközölt csatársorán. A csapat összeállítása a következő lesz: Pozsgai — Balassa, Radnai — Meggyes, Horváth, Szabó — Soós, Molnár, Hirczi, Buzássy, Vezér. Tehát négy középcsatár játszik majd a csatársorban. A vezetők remélik, hogy igy majd menni fog a góllövés. A DVAC is változtat multheti csapatán. Az ő összeállításuk: Krausz — Turai, Bence I. — Krivitz, Csirke, Kresz — Bezerédi, Schmelzer, Horváth, Keszler, Bence II. A csapat tegnap délután 1 órakor teherautóval utazott el Szombathelyre. Jóslatunk a két mérkőzésre: DVAC—Szombathelyi Barátság 3:2; PVSK—MOGURT 2:2.

Alosztály.

A BŐRGYÁR PÉCSETT, A PVSK II ÉS A POSTÁS IDEGENBEN...

A három elsőosztályú csapat közül csak a Bőrgyár játszik idehaza. Délután 2 órakor a Hun-utcában az eddig veretlen Bajai MTE lesz a bőrgyári csapat ellenfele. A PBTC felállítása: Golác — Kincsei, Kovarik — Zeida, Leipám, Gulyás — Bognár II, Nagy, Katics, Horváth, Karácsonyi. — A Postás Lovásziba megy. Az összeállítás: Jakabfi — Csabai, Kovács — Mohácsi, Solymár, Lukács — Csaba, Huber, Német, Hajnal, Ujj. — A Vasut második garniturája az egyből kimaradt játékosokkal megerősödve Bátaszékre látogat, ahol ellenfele a Bátaszéki Vasutas lesz. A három meccsre ez a tippünk: PBTC—BMTE 4:1; Postás—Lovászi 2:1; PVSK II—BVSE 5:1.

A MÁSODIK OSZTÁLYBAN...

A nagyszerűen felerősített PEAC Mohácsra megy. Ellenfele a bajnokjelölt Mohácsi MTE. Döntetlen körüli eredményt jósolunk. A PAC BZs itthon játszik. Ellenfele a Mohácsi Barátság. Az eddig jól szereplő ujonc nagy feladat előtt áll, it is döntetlen körüli eredmény várható A DVAC és a Bőrgyár, valamint a Postás második csapata szintén játszik ma. A DVAC II Dombóváros játszik a DVSE II-vel, a Bőrgyár és a Postás második csapatai pedig egymás ellen játszanak délelőtt a Tüzér-utcában.

A VASÁRNAP SPORTMŰSORA

Labdarugás:
Hun-utca délelőtt ½11: Újságírók—Színészek.
Délután 2: PBTC—BMTE.
Délután 4: PVSK—MOGURT.
Tüzér-utca délelőtt 9: PBTC II—Postás II.
Délelőtt 11: PAC BZs—M. Barátság.

Kosárlabda:
Egyetemi Sportcsarnok délelőtt 10: KaSE—PEAC női I. oszt.
Délután 6: KaSE—PVSK női bar.
Délután 7: PVSK—Szegedi Postás férfi I. oszt.

Ökölvivás:
Budai Kat. Kör délelőtt 11: PVSK—Barcsi VSE bar.

Ma délelőtt:
JÁVOR PÁL A HUN-UTCÁBAN:
Színészek—Újságírók

Délelőtt ½11 órakor a Hun-utcában kerül sor az év egyik legnagyobb mérkőzésére amelyen a magyar színpad büszkesége, Jávor Pál is pályára lép. A mérkőzést hatalmas érdeklődés előzi meg. A két csapat összeállítását már előző számunkban közöltük, most még csak a nagy meccs vezetőinek névsorát hozzuk: Bíró: Koller József, partjelzők: Nagy Anci, Rákos Kató, Gáti Böske és Kemény Gizi.

ÖKÖLVIVÁS

a Budai Külvárosi Katolikus Körben a PVSK ökölvivó csapata a barcsi VSE csapatával mérkőzik A barcsiak a következő csapattal utaznak Pécsre: Takács, Kovács, Guzmics, Gigler, Récsei; Várhegyi I. Kelemen, Várhegyi II. Kapos. A pécsi csapat a következő összeállításban szerepel ellenük: Somogyi, Kleinheinc, Nemes, Márton, Acél, Slep, Csendesl Balatinc, Dióslaki I. A barcsiaknak együttesen keményen kell küzdeni, ha nem akarnak alul maradni. Minden mérkőzés igen keménynek igérkezik. Nemes a tehetséges ifjúsági versenyző ellenfele Guzmics, akit az ez évi ifjúsági bajnokság légsúlyú esélyes bajnokának tartanak. Ifjusági könnyűsúlyban Dióslaki II. Csitkovics volt nagyatádi versenyző ellen mérkőzik. E mérkőzés válogató jellegű a november 5-i ifjúsági bajnokságra, amelyen az e mérkőzésből győztesen kikerülő fél fog indulni. A mérkőzésre jegyárusitás a helyszinen 10 órától.

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA HIREI:

Hétfőn este kerül bemutatásra Kovács — de Fries Károly rendkívül szép zenéjű és mulatságos operettje, a Száz szál piros rózsa. Ebben az operettben mutatkozik be a pécsi közönségnek Gáti Bözsi szubrett és Váradi Pál táncos komikus.

Ugy Gáti Bözsi, mint Váradi Pál mindig meghódították a közönséget és kedvencek lettek. Reménytőleg hétfő esti bemutatkozásukkal utat nyitnak Pécs város színházi közönségének szivéhez is. Egyébként a Száz szál piros rózsa lesz az első nagy énekes, táncos operett.

A vendégszereplés műsora:

Jávor Pál, a kitűnő művész pécsi vendégszereplése alkalmával Móricz Zsigmond: NEM ÉLHETEK MUZSIKASZÓ NÉLKÜL c. darabjában lép fel.

1946 szeptember 29-én délután 4 órakor.
1946 szeptember 29-én este ½8 órakor.

HETI MÜSOR:

Szeptember 30-án hétfőn este fél 8 órakor A-bérlet **Száz szál piros rózsa.**

Október 1-én, kedden este fél 8 órakor B-bérlet **Száz szál piros rózsa.**

Október 3-án szerdán este fél 8 órakor B-bérlet **Tüzmadár** szinmű.

Október 3-án, csütörtökön este fél 8 órakor A-bérlet **Tüzmadár.**

Október 4-én, pénteken este fél 8 órakor Opera est **Pillangókisasszony.**

Október 5-én szombat este fél 8 órakor **Száz szál piros rózsa.**

Október 6-án, vasárnap délután 4 órakor **Száz szál piros rózsa.**

Október 6-án, vasárnap este fél 8 órakor **Száz szál piros rózsa.**

A Nemzeti Színház igazgatósága felkéri a m.-t. bérlőket, hogy október hóra esedékes bérlet részleteket a színház titkári irodájában befizetni szíveskedjenek délután 5—6-ig.

SZAKSZERVEZETI HIREK

FELHÍVÁS A MUNKAADÓKHOZ!

Felhívjuk az illetékeseket, hogy mezőgazdasági és erdőgazdasági munkákra a vármegyei Gazdasági Munkásközvetitő nyilvántartott munkásaiból elégitsék ki igényeiket. (Iroda: Majláth-u. 7.)

Famunkások bizalmi ülése ezentúl mindig szerdán délután 7 órakor lesz.

Textilmunkások vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartanak Az összes tagok jelenjenek meg.

A Magyar Közalkalmazottak Országos Szakszervezetének pécsi csoportja folyó hó 30-án délután 4 órakor Munkácsy Mihály-utca 2. szám, I. emelet (Törvényszék) taggyűlést tart, melyre kéri a tagok minél nagyobb számban való megjelenését. Tárgysorozaton, szerepelnek: családi pótlék rendezése, lakbérek rendezése, őszi beszerzési segély folyósítása, valamint fizetési előleg és kölcsönök újból való engedélyezése.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete folyó hó 30-án, hétfőn délután 5 órakor vezetőségi és választmányi ülést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését.

Földmunkások és Kisbirtokosok f. hó 29-én, délelőtt 9 órakor vezetőségi ülést tartanak, melyre minden tag megjelenése kötelező.

Hivatásos zenészek f. hó 29-én ½10 órakor taggyűlést tartanak. Minden tag megjelenése kötelező.

Bőripari szakcsoport hivatalos óráit ezentúl hétfőn és pénteken 4—½6-ig tartja a szakszervezeti székházban.

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének Pécsi Csoportja kebelébe tartozó üzemibizottsági tagok és bizalmiak 1946. október hó 1-én, kedden délután 5 órakor a szakszervezeti székházban üzemi értekezletet tartanak, melyre minden tag fegyelmi felelősség terhe mellett megjelenni köteles.

PÁRTÉLET

FIGYELEM!

Vasárnap délután 5 órakor az újhegyi kultúrházban a mecsektelepi pártszervezet műsorral egybekötött táncestélyt rendez. Erről, ittalról gondoskodás történt.

Minden elvtársat szeretettel vár nak.

FIGYELEM!

A Magyar Kommunista Párt Kisiparos és Kiskereskedő tagozata a jövőben kedd helyett minden szerdán délután 6 órakor vezetőségi ülést, 7 órakor pedig pártnapot tart. Minden tag megjelenése kötelező.

HETI PARTNAPJAINK:

Hétfő délután 4 órakor Zsolnay gyár: Dr. Cser Gyula; 6 órakor Szigeti külváros: Sáray János; 6 órakor Városháza: Dr. Junger Mihály; 7 órakor Siklósi külváros: Borsódy Béla; 7 órakor Belváros: Szücs József; 7 órakor Ráth-telep: Sásdi Nándor; 7 órakor Budai külváros: Benedek András.

Kedd délután 2 órakor Bőrgyár: Dr. Simor Pál; 3 órakor Sörgyár: Szigony József — Horvátics Antainé; 4 órakor Szöv. Cipőüzem: Alaksza Ambrus; fél 4 órakor Közüzemek: Borsódy Béla; fél 5 órakor Filmszínházak: Dr. Keresztes István; 5 órakor Vasut: Molnár Károly, 6 órakor Rendőrség: Benedek András, 6 órakor Postások: Kéri Rezső; 7 órakor Kisiparosok: Karczag Ferenc; 6 órakor Gyárváros: Sebők Sándorné; 8 órakor Lauber-gyár: Schuber Rezső.

Szerda délután 3 órakor Kokszmű: B. Nagy Gusztáv.

BÁNYÁSZPARTNAPJAINK:

Hétfő délután 7 órakor Mecsekszabolcs-telep: Dr. Cser Gyula.

Kedd délután 3 órakor Bányaigazgatóság: Boros Pál; 6 órakor Mecsekszabolcs falu: Kántor Lajos; 6 órakor Meszes: Vörös László — Vajda Gyuláné, 6 órakor Somogy: Hámori András; 6 órakor Vasas: Jámbor Károly; 6 órakor Pécsbányatelep: Gergely Lajos.

Szerda délután 7 órakor: Ernsthettelep: Dr. Szabó Pál Zoltán.

Péntek délután 6 órakor Ujhegy: Kántor Lajos; 7 órakor Komló: Dr. Hajdu Gyula.

Szombat este 8 órakor Márazsé Stier József, 8 órakor Szászvár: Izsáki Imre; 8 órakor Császta: Király Lajos.

Vasárnap d. u. 3 órakor Hosszúhetény: Aszmann Jenő.

A Ráth telepi szervezet vezetősége felhívja tagjai figyelmét, hogy a pártnapot hétfőn este 7 órakor a Szabadság ut 30 sz. alatt vasutas szervezet párthelyiségében tartja.

Az elvtársak megjelenését kéri a pártvezetőség.

PÁRTSZÖVETKEZETI HIREK

ADÓKÖZÖSSÉGEK FIGYELMÉBE!

A Pécsi Ipartestület jegyzői hivatal közli a következő szakmákhoz tartozó adóközösségi tagokkal, hogy az intézőbizottságok az alábbi napirenddel megállapodást a pénzügyi hatósággal megkötötték, ebből folyólag az alanti adóközösséghez tartozó iparosok forgalmiadó blokkot adni nem kötelesek. Csak egyszerű pénztári könyv vezetésére vannak kötelezve. Fodrász, férfiszabó, cipész, lakatos.

Az ácsmestereket és ácsiparosokat kérjük, hogy október hó 1-én kedden délelőtt 11 órakor fontos taggyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: Budapesti körlevél. Elnökség.

FELHÍVÁS

A város polgármestere ismételten felhívja azokat, akik 1946. évi folyamán cséplőgépberendezést tartottak üzemben és ezideig még városháza III. em. 101-es szobában nem jelentkeztek, október hó 1-én kedden jelentkezzenek a hivatalos órák alatt.

RÁDIÓMŰSOR

SZEPTEMBER 29., VASÁRNAP

Budapest I.

6.45: Hírek, műsorismertetés. 7.00: Reggeli zene. (Hanglemezek). 7.20: Az Áttelepítési Korlátozó Rendelet közleményei. 8.00: Hanglemezek. 9.00: Görög-keleti istentisztelet. 9.30: Unitárius vallásos félóra a Studióból. 10.00: Hanglemezek. 10.10: Görög-katolikus istentisztelet. 11.00: Török Sándor: Vasárnapi beszélgetése. 11.30: Tátrai Vilmos hegedül. Zongorán kísér Hajdú István. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.15: Anyák 5 percel 12.20: A Bazilika kórus énekel, vezényel: Harmath Arthur. 13.00: Színészek az utolsó szerelemről". Közreműködik Uray Tivadar és Ráthi Imre. 13.30: A Pinnocchio tánc-együttes játszik. 14.00: Hírek. 14.10: Francia muzsika. (Hanglemezek). 15.00: Nehéz éjjel. (Novella). 15.20: Kereszty Mária énekel, zongorán kíséri: Somló Sándor. 15.55: Műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Tóth Izabella és Varga Imre énekel. 17.00: Falurádió. 18.00: Hírek. 18.05: Vöröskereszt közleményei. 18.10: Gigli énekel. (Hanglemezek). 18.30: Dán és magyar költők. Közreműködik: Tolnay Klári, Tolnay Anna és Timár József. 19.00: „Operett-est". 20.00: Hírek. 20.20: Tarka-barka muzsika. 21.00: A rádió hangja. 21.10: Falusi jelenetek. 21.50: Hírek és krónika oroszul. 22.00: Hírek, sporthírek. 22.25: Saljapin énekel. (Hanglemezek). 22.35: Műsorismertetés. 22.40: Vöröskereszt közleményei. 22.50: Hanglemezek. 23.10: Hírek és krónika angolul. 23.20: Hírek és krónika franciául. 23.30: Rácz György hanglemez-antiquariuma.

Budapest II.

19.00: Hanglemezek. 20.00: Tolnay Klári és Ede tánc-zenekara játszik és énekel. 21.00: Hírek. 21.35: Lóversenyeredmények. 21.50: A közvetítés folytatása a Metropol-kávéházból. 22.00: Wagner műveiből. (Hanglemezek).

SZEPTEMBER 30., HÉTFŐ

Budapest I.

6.30: Falurádió. 6.45: Reggeli torna. 7.00: Hírek, műsorismertetés. 7.20: Az Áttelepítési Korlátozó Rendelet közleményei. 8.00: Reggeli zene. (Hanglemezek). 8.45: Háztartási tanácsadó. 9.00: Szórakoztató hanglemezek. 10.00: A Postás zenekar játszik. 10.40: Hírek. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.15: Erdődi Olga énekel. 12.45: Előadás. 13.40: Tóth Jenő jazz-együttese játszik. 13.40: Helyszini közvetítés a Kommunista Párt kiállításából. 14.00: Hírek. 14.10: Vöröskereszt közlemények. 14.40: Ujságárusok karikatura kiállítása. Helyszini közvetítés. 14.40: Hanglemezek. 15.15:: Rádióiskola. 15.55: Műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Földessyné Herczfalvy Lula zongorázik. 16.40: A rádió csodavilága. 17.00: Pártközlemények. 17.10: Kazal László énekel. 17.30: Az ifjúság hangja. 18.00: Hírek. 18.05: Vöröskereszt közlemények. 19.15: Előadás. 19.30: Magyar nóták. (Hanglemezek). 20.00 Hírek, sporthírek. 20.20: „Magyar muzsika". 21.20: Előadás. 21.50: Hírek és krónika oroszul. 22.00: Hírek. 22.20: Hanglemezek. 22.30: Műsorismertetés. 22.35: A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei. 22.45: Operaáriák. (Hanglemezek). 23.10: Hírek és krónika angolul. 23.20: Hírek és krónika franciául. 23.30: Hadifogoly Hírszerző közleményei. 23.40: Rádió hírszolgálat.

Budapest II.

20.00: Előadás. Hanglemezek. 20.30: Szendlay Laci cigányzenekara játszik. 21.00: Hírek. 21.15: Hanglemezek. 22.15: Operettrészletek.

HASZNÁLT, 3½ folyóméter hosszú pék vas sütőteknőt megvételre keresek. Cím 827. szám alatt a kiadóban.

120 BASSZUSOS tangóharmonika eladó. Cím: **Erzsébet-telep,** Székely-utca 1.

AZONNALRA felveszek hat éves kislányomhoz a délutáni órákra intelligens nevelőnőt. Jelentkezés 2-3 között Toldi-u. 6., II. emelet 7.

KERESEM FIAMAT: Horváth László honvédet, ki 1923-ban született, IV. L. G. T. Ü. oszt. törzsnél volt Balatonfűzfőn. Aki valamit tud róla, szíveskedjék szülei értesíteni. **Horváth Péter, Pécs, Kölcsey Ferenc-u. 18.**

MOTORKERÉKPÁR Puch 250-es, príma gumikkal, vizsgázott, 900 forintért eladó. Szigeti ut 93.

IRÓGÉPEK, új villanygramofon, rádió, elköltözés miatt **olcsón eladók.** Cím: 840. szám alatt a kiadóban.

BÉRBEVENNÉK 4 fotelt, íróasztalt, kisasztalt. Cím a szerkesztőségben.

Tüzifa és szén

kapható hatósági jegyre és előjegyzést is elfogadok.

Jelics András

tüzelőanyagkereskedő Pécs, Vasuti irodájában, Telefon: 16-29

HÁZAK

alkalmi árban.

Több családi ház és gazdasági házak

Kisebb nagyobb **életjáradékos** házak

Házhelyek villanegyedben **100 frt.-os havi részletre,** kamatmentesen

KUN, Jókai-tér 11. Telefon: 10-83.

Figyelem!

a Pannonia Étterem és Grillben

október hó 1-től minden este **Kertész Toni** kombinált zenekara muzsikál.

Nagyidey Zsuzsa énekel

Exportra dolgozom

Ezért kérem kedves vevőim türelmét, amig új modellek elkészülnek.

Praktikus jó és olcsó ruhákból

jelenleg is van raktáron. Ezekből **most vegyen!**

Kovács szalon

Kossuth Lajos-utca 6

BOR

vásárlásokat megkezdtük!

Átvétel az állami pincében naponta, azonnal fizetünk.

M. Sz. K. Pécs, Papnövelde-utca 11. szám, Tel. 19-44, 10-71.

Ha jó cipőt akar Krommernál kaphat.

Ferenczi-utca 15. szám.

Olcsó árban, jó minőségben

Vigh divatház

vezet Ferenciek-u. 13. — Sziveskedjék meggyőződni egy próba vásárlással.

Figyelem! Figyelem!

Nem kell hetekig várni

ha már most elhozza gumilábbelijét a **kórházteri gumijavitóba.**

Gyors és pontos munkát, szolid árak mellett vállalok

HERR FERENC

gumijavító.

Háztartások figyelmébe!

Értesítjük a t. fogyasztóközönséget, hogy apritott tüzifát és fütőszenet 100 kg-tól házhoz szállítunk. báró Bánffy D.-utca 1. sz. alatti telepün ön 100 kg-on aluli mennyiséget kiszolgálunk.

Befizetések és előjegyzések ugy telepünkön, mint Jókai-tér 5. sz. alatti irodánkban naponta eszközölhető.

Szállitmányozási és Kereskedelmi rt.

Jókai-tér 5. szám, Telefon: 17-38.

Üveg- és porcellánáru nagy választékban a legolcsóbban.

URVÖLGYINÉL. Városházépület.

Férfi szövetek olcsó árak mellett

óriási választékban

mindennemű textilárúk

kaphatók:

Stark T. és Társánál

Kossuth Lajos-u. 23-25. Telefon: **12—49**

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő villanygramofont lemezekkel vesz a **Pannonia Rt.** Ugyanott egy kis harmónium eladó.

RÖVID ÉS JÁTÉKÁRUK, díszműáruk nagy választékban **Lőwynél,** Rákóczi ut 39/d.

ELADÓ keveset használt férfi ruha, új tea nadrág középtermetre. Női kabát és ruhaszövet, több apróság. Fiume-utca 22.

Günsberger cukorkák

árban, finomságban vezetnek

figyelje kirakatainkat

Jókai-tér 1 szám.

RÁDIÓ

részletfizetésre is kapható

Javítás garanciával:

Kohmann Jenő

cégnél, Inczédy-u. 9/1.

Telefon: 20-07. sz.

Szállítást, átköltöztetést

teherautóval és lófogattal

helyben és vidékre vállalunk

Nagy Miklós és Korda Sándor

Pécs-Baranyavármegyei Szállitmányozási Vállalat

Pécs, Széchenyi-tér 7. Telefon: 18 64

Burgonya ismét kapható,

fogyasztóknak minden tételben, hivatalos ár alatt.

Délvidéki Rt. Kirendeltsége Kazinczy-utca 3. sz. Telefon: 17-75.

Intelligens és jómegjelenésü

nőket és férfiakat

keresünk helyi és vidéki előfizetések gyüjtésére.

100 frt. fixet és jutalékot adunk!

Jelentkezés mindennap 10-1-ig az Új Dunántúl szerkesztőségében!

Haszrát kalapát 8 forintért újraalakítom. Új kalapok már 25 f.-ól

nagy választékban **Szederkényi** kalapüzem Zsolnay V.-u 21 sz.

Pécs Városi Közlekedési Vállalat

Érvényes 1946 szeptember 28-tól.

Társasgépkocsik menetrendje:

Köztemetői vonal:

Oda: 6.45 7.35 9.15 11.15 12.45 13.45 T 14.45 15.15 T 15.45 T 16.45 17.15 T 17.45 19.00 20.15

Vissza 6.55 7.45 9.30 11.30 13.00 14.00 T 15.00 15.30 T 16.00 T 17.00 17.30 T 18.00 19.15 20.30

Pécsbányatelepi vonal:

Oda: 6.00 7.05 8.15 10.15 L 12.15. 13.15 14.15 16.15 18.15 19.30

Vissza: 6.20 7.20 8.35 10.30 L 12.30 13.30 14.30 16.30 18.30 19.50

Mecseki vonal:

Oda: 7.35 10.45 Ü 13.15 14.15 Ü 15.15 Ü 16.15 17.15 Ü 18.15

Vissza: 7.50 11.05 Ü 13.35 14.35 Ü 15.35 Ü 16.35 17.35 Ü 18.35

Gyárvárosi vonal:

Oda: 6.10 6.50 7.30 8.20 9.20 10.20 11.20 12.20 13.20 14.20 15.20 16.20 17.20 18.20 19.20 20.20

Vissza: 6.30 7.10 7.50 8.40 9.40 10.40 11.40 12.40 13.40 14.40 15.40 16.40 17.40 18.40 19.40 20.40

Ürögi vonal:

Oda: 6.00 6.30 V 6.55 7.05 V 7.35 8.15 Sz 9.15 10.15 Sz 11.15 12.15 13.15 14.15 15.15 16.15 17.15 18.15 19.15

Vissza: 6.15 6.45 V 7.00 7.20 V 7.40 8.30 Sz 9.30 10.30 Sz 11.30 12.30 13.30 14.30 15.30 16.30 17.30 18.30 19.30

Jelmagyarázat:

Vasárnap és ünnepnapokon nincs járat, a délutáni első járat 13 óra után indul.

T = Köztemetőig közlekedik.
L = Lámpásvölgyig közlekedik.
Ü = Csak ünnepnap és vasárnap közlekedik.
Sz = Szerdán, szombaton közlekedik.
V = Szigeti vámig közlekedik.

Pécsi Likör Rum és Szeszárúgyár

ajánlja kimagasló minőségü

szeszárujátleszállitott árban

Cégt.: FALUHELYI (Fleischer János) Rákóczi-út 67 szám Telefonszám: 23 31

Szontagh cipőüzlet

1. számu, vasárnapi hiradója jelenti a vásárlóközönségnek:

Figyelem: Hirdetjük a valót; drágán veszünk, olcsón adunk!

Munkások! Dolgozók!

Gyermekcipők:

	Forint
Bäby piros	9.—
Fehér vászon	12·84
Kék és piros színben	36·16
Lack, szürke betéttel	41·70
Fekete, szürke betéttel	51·70
Fehér szandalett 27—30-ig.	43·39
Fekete fűzős	48·90
Barna, fehér betéttel	59·50
Fiu bakancs 31—35-ig.	50·09

Női-cipők:

	Forint
Svájci szandáll	23·—
Szandalett	29·32
Bőr szandalett	30·70
Fekete fűzős félcipő	67 65

Iskola leánykacipők:

Fekete, lapossarku, fél	72·51
Fekete, magasszáru	91·80
Amerikai flapper, parafára kidolgozva	129·50
Tornacipő 35—41-ig.	31 50

Férfi-cipők:

	Forint
Barna week-end	100·20
Fekete, varrot-talpu	148·—
Barna, „	150·20
Fekete „Helsinki" duplatalpu	180·—
Fekete „Helsinki" „ Svájci varrott	190·—
Férfi tornacipő	36·07
Fekete, reklám-áru	141·00

Amerikai flapper és nemzetközi cipőujdonságok óriási nagy választékban kaphatók: Mór-u. 2/a. Fióküzlet: Kossuth Lajos-u. 15. (volt Király-utca). Telefon: 25-27. — Eladás: Nagyban és kicsinyben.

Elmult a nyár, leszállt az ár.

OLAJOK,
benzin,
petróleum,
kocsi kenőcs
békebeli minőségben
kaphatók
Magyar Olajművek R. T.
pécsi lerakata
MEZEI DEZSŐ cégnél,
Széchenyi-tér 16. Telefon: 26-02.

Ausch cukrászdában
Széchenyi-tér 8. Telefon: 27-87.
Olcsón és jól uzsonnázhat!

Tejeskávé cukorral	1·—Ft.
Pohár tej	—·50
100 %-os espresso f. kávé	1·20
Tejszínhab	—·40

Az árak forgalmi adóval együtt vannak. — 4 középiskolát végzett fiut tanulónak felveszünk.

Textiláruk!
Tekintse meg kirakatainkat, győződjön meg olcsó áraink ról!
Kartonok, flanel, inganyagok, angin, női és férfi selymek
nagy választékban:
REICH textil, kézimunka és fonálüzlet
Pécs, Irgalmasok-utca 5 szám.

TÁBLAÜVEG!!!
Tisztelettel értesitem a T. fogyasztó közönséget, hogy az évtizedes multtal rendelkező
Zagyvapálfalvai Üveggyár Rt.
táblaüveg gyártmányaiból cégemnél lerakatot létesitett, melyből módomban áll viszonteladókat és nagy fogyasztókat komplett láda és wagontételekben raktáramból a legkedvezőbb árak mellett kiszolgálni.
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
Galambos László üveg, porcellán és táblaüveg nagykereskedő
Pécs, Perczel-u. 32. Telefon: 24-02.
(Üzleti órák alatt Schwarczenbergnél, Kossuth L.-ut 37. tel.: 28-16.)

Az Ön Szállodája
Budapesten ismét a
CORVIN
az elismerten jó polgári szálloda
Budapest szivében VIII. Csokonay-u 14. a Nemzeti Szinház mellett.
Teljes kényelem hideg és meleg folyóvíz a szobákban. — Kitünő figyelmes kiszolgálás. FÜRDŐSZOBÁK.

Összkomfortos szobák.
Szobák 8·25 Frt-tól.
POLOSKA és minden rovar, féreg irtószere
G.G. — IDEGMÉREG
Hatása biztos!
Kapható: Kutas vegyiüzem. Teréz-utca 13.
Pálma Drogéria, Széchenyi tér 18.
Dr. Vámos Drogéria, Városház-épület.

Munkaadók figyelem!
Új Illetmény kimutatás
és Illetmény többlet kimutatás
kapható:
Új Dunántúl Könyvesboltban
Kossuth Lajos-u. 4. Telefon: 24—90.
Olcsón könyv, papir, irószer

Őszi esőzések ellen védje épületeit
homokos kátránylemezzel
1 tekercs (10 méter) 48·—Ft.
Kapható:
BLANCZ papirüzletben, Kazinczy-utca 2 sz.
Telefon: 21—14.

AUTÓGUMMIT 15x550 méretben vásárolunk. Mestrits Jenő Ipari és Keresk. R. T., Pécs, Munkácsy Mihály-u. 35.

NŐI KALAPOK, sapkák, turbánok olcsón. Alakitások gyorsan készülnek. Lőwynél, Rákóczi ut 39/d.

Szabadság Nyomda K. E. T., Pécs.
Szerkesztőség: Munkácsy Mihály-utca 10. sz. Telefon: 20-50.
Kiadóhivatal: Kossuth L.-u. 1. sz.
Telefon: 29-50.
Felelős szerkesztő: Révész Gy. István
Felelős kiadó és nyomdavezető: Czenczer József